

5683

ΚΗΠΟΣ ΧΑΡΙΤΩΝ

SMANOGILIO
EGAIRO

ΚΗΠΟΣ ΧΑΡΙΤΩΝ

ΤΟΥΤΕΣΤΙ,

Βιβλίον περιέχον τὴν περίοδον τοῦ τιμίου Ξύλου τοῦ
ζωοποιοῦ Σταυροῦ, τοῦ ἐν τῇ ἱερᾷ καὶ βασιλικῇ
Μονῇ τοῦ Ξηροποτάμου, τῇ οὐσῃ ἐν τῷ ἁγιωνύ-
μῳ Ὄρει τοῦ Ἀθωνος καὶ ἄλλα διάφορα,

Συντεθέντα παρὰ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΔΑΗΟΝΤΕ

τοῦ μετονομασθέντος

ΚΑΙΣΑΡΙΟΥ

πρὸς ὠφέλειαν καὶ εὐπροσύνην τῶν ἀναγινωσκόντων,

Προσφωνηθέντα δὲ τῷ ἐκλαμπροτάτῳ κυρίῳ

ΑΛΕΞΑΝΔΡῳ,

*νιῷ τοῦ ἐπίσεβαστου ἀθέρτου Μολδοβίας Ἰωάννου βοϊβόδα,
νιῷ τοῦ ἀθέρτου Νικολ. βοϊβόδα τοῦ Μαυροκορδάτου.*

Ἐκδίδεται τὸ πρῶτον

ὑπὸ

ΓΑΒΡΙΗΛ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

μετὰ Προλόγου, Γλωσσίου κλπ.

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

1880

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΡΜΟΥ

ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΟΔΟΝ ΜΟΥΣΕΩΝ ΑΡΙΘ. 2.

Ἡ αὐτὴ ἀντίτυπος μὴ γέρον τὴν ἰδιόχειρον ἐπιγρα-
φὴν τοῦ Ἐκδότου θεωρεῖται κλεισίσιμος, καὶ κατα-
δίδεται κατὰ τοὺς περὶ Τέλων νόμους.

A. G. G.

ΤΩ, ΑΞΙΩ, ΓΟΝΩ,
ΤΟΥ ΕΥΚΛΕΟΥΣ ΟΙΚΟΥ
ΤΩΝ

ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΩ, Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΩ,

ΥΠΟΥΡΓΩ, ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ ΤΑΥΤΗΝ

ΕΥΣΕΒΑΣΤΩΣ ΑΝΑΤΙΘΗΣΙΝ

Ὁ ἐκδότης.

Κύριε Ὑπουργέ,

Πρὸ τεσσάρων καὶ εἴκοσιν αἰώνων «τῶν εἰς Ἀμ-
φιάραον ὑπ' Αἰσχύλου πεποιημένων Ἰαμβείων ἐν
τῷ θεάτρῳ λεγομένων,

οὐ γὰρ δοκεῖν δίκαιος, ἀλλ' εἶναι θίλι,
βαθεῖαν ἀλοχα διὰ φρενὸς καρπούμενος,
ἀφ' ἧς τὰ κιδνά βλαστᾷ βουλεύματα

πάντες ἀπέβλεψαν εἰς Ἀριστείδην, ὡς ἐκείνῳ μά-
λιστα τῆς ἀρετῆς ταύτης προσηκούσης». Τῶν δὲ
ἐντευξομένων τῷ ἀνὰ χεῖρας συνταγματίῳ τίς ἀ-
ναγινώσκων τὴν πρὸς Ἀλέξανδρον τὸν Μαυροκορ-
δάτον προσφώνησιν τοῦ συντάξαντος, εἶγε τὰς πε-
ρικοσμούσας Ὑμᾶς ἀρετὰς εἰδὼς τυγχάνοι, οὐχ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Ἡ παροῦσα ἔκδοσις ἐγένετο ἐξ ἀντιγράφου ληφθέντος πρὸ ἐτῶν ἐκ τοῦ ἐν τῇ κατὰ Σταυροδρόμιον Κωνσταντινουπόλεως Ἑνοριακῇ Σχολῇ τῆς Παναγίας σωζομένου χειρογράφου, ὅπερ θεωρεῖται αὐτόγραφον τοῦ Kaisarίου Δαπόντε, φέρει δὲ ἐπισυντημέναν τὸν Ἱστορικὸν Κατάλογον τοῦ αὐτοῦ, ἐκδοθέντα ἤδη ἐξ ἀντιγράφου ἐκ τοῦ αὐτοῦ χειρογράφου ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ μεσαιωνοδίδου Κ. Σάθα ἐν τῷ Γ. τόμῳ τῆς Μεσαιωνικῆς αὐτοῦ Βιβλιοθήκης, καὶ εἶναι γεγραμμένον ἐπὶ ἀπλοῦ χάρτου, συνήθους τότε εἰς κοινὴν χρῆσιν, εἰς σχήμα παρεμφερές τῷ τῆς παρούσης ἐκδόσεως, μὲ γράμματα μᾶλλον ἐπιμήκη, καὶ μετ' οὐκ ὀλίγων συντετμημένων λέξεων, ἐξ εἴκοσι στίχων ἐν ἑκάστη σελίδι, ἔχει δὲ ἐν περισελίδι καὶ περίληψιν εἴτε ἐπιγραφὴν τῶν κυριωτέρων παρεκβολῶν.

Βιογραφίαν ἐκτενὴ τοῦ στιχουργοῦ καὶ ᾠματογράφου ἡμῶν καίτοι κρίνοντες οὐχὶ τόσῳ ἀναγκαίαν, οὐ μόνον διότι ἐξεπονήσατο ἡδὴ τοιαύτην ὁ ἐλλόγιμος φίλος Κ. Σάθας ἐν τῷ Προλόγῳ τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος συγγράμματος, ἐκ τοῦ συνταγματίου τούτου κατὰ τὸ πλεῖστον, ὥς σημειοῖ, ἀρυσάμενος

οὕτω διατιθήσεται τὴν ψυχὴν, ὥστε ἐν τῇ προσφωνήσει ἐκείνῃ τῆς Ὑμετέρας μουσαστεφοῦς Κορυφῆς πιστὴν εἰκόνα ὁρᾶν νομίζειν;

Ἐν τῇ πεποιθήσει ταύτῃ πρὸς Ὑμᾶς εὐσεβάστως ἀφιερῶν τὴν ἔκδοσιν ταύτην, παρακαλῶ ὅπως δέξησθε εὐμενῶς τὸ ἐλάχιστον τοῦτο δαίγμα τοῦ πρὸς Ὑμᾶς βαθυτάτου σεβασμοῦ μου, μεθ' οὗ διατελῶ

Ὑμέτερος θεράπων

ΓΑΒΡΙΗΛ ΣΟΦΟΚΛΗΣ.

αὐτήν, ἀλλὰ καὶ διότι ὁλόκληρον τὸ ἀνὰ χεῖρας βιβλίον οὐδὲν ἄλλο ἐστίν, ἢ αὐτόχρημα βιογραφία τοῦ συντάξαντος, καὶ πρὸς πολλαῖς καὶ ποικίλαις ἱστορικαῖς, περιγραφικαῖς καὶ μυθολογικαῖς παρεκβάσεις, λεπτομερὲς ἀφήγησις τῶν περιπετειῶν τοῦ βίου αὐτοῦ, οὐδὲν ἦττον χάριν τῶν πολλῶν ἐκείνων ἀναγνωστῶν, ὅσοι ἦτοι οὐδὲν ἢ ἐλάχιστα ἀκούσαντες περὶ τοῦ ἀνδρός, ἐπιθυμοῦσιν ἐκ τῶν προτέρων ὀλίγα νὰ γνωρίζωσι περὶ αὐτοῦ, προτάσσομεν ἐνταῦθα βραχεῖαν καὶ χρονολογικὴν μᾶλλον ἀφήγησιν τῶν κυριωτέρων περιστατικῶν τῆς ζωῆς του.

Ἐγεννήθη ὁ Κωνσταντῖνος Δαπόντες ἐν τῇ νήσῳ Σκοπέλῳ κατὰ τὸ 1713 ἢ 1714 ὑπὸ γονέων περιφανῶν· δεκαετῆς δὲ ἢ ἐνδεκαετῆς ἀρξάμενος τῶν σπουδῶν αὐτοῦ ἐν τῇ τότε πρῶτον πρωτοβουλία καὶ συνδρομῇ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Στεφάνου συστηθεῖσθαι Σχολῇ, καὶ ἐπὶ ἐξαετίαν διακούσας τὴν σειρὰν τῶν ἐν αὐτῇ διδασκομένων μαθημάτων ὑπὸ Ἱεροθέου τοῦ Πελοποννησίου, ἐστάλη παρὰ τοῦ πατρὸς τῷ 1730 μόλις δεκαεπταετῆς εἰς Κωνσταντινούπολιν, γράμμασι συστατικοῖς πρὸς τοὺς πατρικοὺς αὐτῷ φίλους Χρύσανθον Νοταρὰν Πατριάρχην Ἱεροσολύμων, καὶ Κωνσταντῖνον Βεντούραν, διερμηνέα τότε τοῦ στόλου, ὅστις καὶ φίλος ὢν στενός τοῦ τότε ἡγεμονεύοντος Βλαχίας Μιχαὴλ Ῥακοβίτζα ἐπεμψεν αὐτὸν κατ' αἴτησίν του εἰς Βουκουρέστιον. Ἐξωσθέν-

τος δὲ μετ' ὀλίγον τοῦ ἡγεμόνος τούτου, μείνας ἐπὶ ξένης πτωχός καὶ ἀνευ προστάτου κατέφυγεν εἰς τὸν Ἱεροσολύμων Μελέτιον, πατρικὸν καὶ τοῦτον φίλον, παρεπιδημοῦντα τότε ἐν Βουκουρεστίῳ, καὶ αὐστάσει αὐτοῦ διωρίσθη ὑπότροφος ἐν τῇ ἡγεμονικῇ Σχολῇ ὑπὸ τοῦ νεοστέπτου ἡγεμόνος Κωνσταντίνου Μαυροκορδάτου. Κατὰ δὲ τὸ 1735 σπουδάζων ἐτι προσελήφθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ μετατεθέντος εἰς Μπογδανίαν β'. γραμματεὺς μεσιτεία τοῦ ἐκ Ζαγοράς Κωνσταντίνου Ξυπολήτου, ἐτοιμάζοντος αὐτὸν γαμβρόν ἐπὶ θυγατρί. Ποικίλα δὲ καὶ ἐπίπονα ἔργα ἔχων παρ' αὐτῷ ἐζήτησε προβιβασμόν, καὶ ἀποτυχὼν μετέβη τῷ 1742 εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ· ἀλλ' ἐκρατήθη ἐκεῖ ὑπὸ Ἰωάννου Μαυροκορδάτου (πατὴρ τοῦ πρὸς ὃν προσφωνεῖ τὸ συνταγμάτιον τοῦτο Ἀλεξάνδρου), ὅστις ὑποσκελίσας τὸν τέως ἡγεμονεύοντα ἀδελφόν Κωνσταντῖνον καὶ ἡγεμῶν Μολδαβίας προχειρισθεὶς, προσέλαβεν αὐτὸν ὡς α'. γραμματέα τῷ 1743, μετ' ὀλίγον δὲ προεβίβασεν αὐτὸν καὶ εἰς τοῦ καμινάρη τὸ ἀξίωμα· ὅσα δὲ ἰσχύων παρὰ τῷ ἡγεμόνι τούτῳ διεπράξατο ἐπὶ τριετίαν μετ' ἀφελείας καὶ ἀκρας παρῆρησίας ἀφηγεῖται ἐν τῷ τρίτῳ Κεφαλαίῳ. Διὰ τούτων κινήσας τὸν φθόνον τῶν Ἀρχόντων, καὶ κληθεὶς εἰς Κωνσταντινούπολιν ὑπὸ τοῦ μεγάλου Βεῦρα, ἐτάθη σταθεὶς ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος

τῷ 1746 εἰς Κριμαίαν πρὸς τὸν Ταταρχάνην, ὃν καὶ παρακολουθήσας εὐθαρσῶς, μεταβαίνοντα εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸ ἐπόμενον ἔτος, συνελήφθη ὑπὸ τοῦ μεγάλου Βεζύρου, καὶ μὴ θέλων, εἴτε μὴ δυνάμενος τὸ ὑπ' αὐτοῦ ζητηθὲν ποσὸν ἀποτίσαι, ἐρρίφθη εἰς φυλακὴν τῷ 1747. Μετὰ εἰκοσάμηνον δὲ κάθειρξιν ἀπολυθεὶς (ὃν λέγει πῶς) μετέβη εἰς τὴν νῆσον Χάλκην, χάριν ἡσυχίας, ὅπου ἐνυμφεύθη Μαριώραν τινὰ προξενεῖα τοῦ τότε Ἰπεκίου Ἰωαννικίου τῷ 1749. Χηρεύσας δὲ τῷ 1751 ἔζη ἰδιωτεύων ἐπὶ τινα χρόνον, ἕως οὗ καὶ κόσμον καὶ ἐγκόσμια μισήσας, ἦλθεν εἰς τὴν πλησίον τῆς Σκοπέλου ἐρημόνησον Πιπέρη, εἰς τὴν Μονὴν τῆς Παναγίας, τῷ 1753, καὶ μετὰ τρεῖς μῆνας ἐνεδύθη τὸ μοναχικόν σχῆμα μετονομασθεὶς **Κ α ι σ ἄ ρ ι ο ς**. Μετὰ τριετὴ δὲ διαμονὴν αὐτόθι ἀποπεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡγουμένου λόγῳ παρακοῆς ἐπανηλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, καὶ οὐδὲ κὰν πατήσας (λέγει) τὰ χῶματα τῆς χώρας ἀνέβη εἰς τὸ παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ κτισθὲν Μοναστήριον Παναγίας τῆς Εὐαγγελιστρίας. Κατὰ δὲ Μάιον τοῦ 1757 ἀπῆλθεν εἰς τὸν Ἄθωνα χάριν προσκυνήσεως, καὶ κατέλυσεν εἰς τὸ Ξηροποτάμου παρὰ τῷ Σκυοφύλακι τῆς μονῆς, συντοπίτη καὶ φίλῳ αὐτοῦ ἐκ Μπογδανίας, καθ' ἣν ἀκριβῶς ἐποχὴν οἱ Πατέρες ἡτοίμαζον νὰ πέμψωσί τινα εἰς Βλαχίαν ἐπὶ ζητείᾳ, ἵνα ἀνακαινίσωσι τὸν ἐτοιμόρροπον αὐ-

τῶν ναόν. Ὡς ἐκ θεοῦ δ' ἀπεσταλμένος θεωρηθεὶς διὰ τε τὴν πολυχρόνιον αὐτοῦ διαμονὴν ἐν ταῖς παραδουναβίοις Ἡγεμονίαις καὶ τὴν μετὰ τῶν Ἡγεμόνων γνωριμίαν, καὶ ἰδίως τὴν εἰς τὸν τότε ἡγεμονεύοντα Κωνσταντῖνον Μαυροκορδάτον ὑπηρεσίαν αὐτοῦ, παρεκλήθη ὑπὸ πάντων, ἵνα ἀναδεχθῇ τὸ ἅγιον τοῦτο ἔργον. Μετὰ ματαίαν δ' ἐπίμονον ἀντίστασιν πεισθεὶς ἐπὶ τέλους ἐκ τινος συμβεβηκότος, ὅτι θέλημα θεοῦ ἦν τοῦτο, ἐκίνησεν ἐκ τοῦ Ὄρους μετὰ ὀλιγοήμερον αὐτόθι διαμονὴν (τῷ 1757), ἐφωδιασμένος τῷ Τιμίῳ Ξύλῳ τῷ ἐν τῇ Ἱερᾷ ταύτῃ Μονῇ, καὶ περιοδεύσας μετ' αὐτοῦ Βλαχίαν, Μπογδανίαν, Πόλιν, Χίον, Σάμον, Σκόπελον καὶ Εὐριπον, καὶ πολλὰ συνάξας ἐπανηλθεν εἰς τὸ Ὄρος μετὰ ἐννεαετῇ περιοδεσίᾳ κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1765, ἐνθα καὶ μονάζων συνέταξε τὸ ἀνὰ χεῖρας συνταγμάτιον, ἐπιγράψας αὐτὸ ἐκ τῆς μετὰ τοῦ Σταυροῦ περιοδείας, καὶ ἀφιερῶσας Ἀλεξάνδρῳ Ἰωάννου Μαυροκορδάτου τῷ 1768· ἀπεβίωσε δὲ ἐβδομηκοντούτης κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1784.

Ὁ Δαπόντες, ἔχων εὐρείας γνώσεις, οἷας ὀλίγοι τῶν συγχρόνων αὐτῷ, καὶ εὐχέρειαν εἰς τὸ στιχοῦργεῖν, καὶ δὴ καὶ φιλοπονίαν, συνέγραψε πολλὰ καὶ ποικίλα, ὥστε ἐργῶδες ἂν ἦν καὶ ἀπλὴν περίληψιν δοῦναι τῶν πολυειδῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων καὶ μεταφράσεων, ἐκδεδομένων τε καὶ ἀνεκδότων, ὧν

αὐτὸς μὲν μνημονεύει ἐνταῦθα τὰ ἐξ (α), κατάλογον δὲ αὐτῶν εὐρίσκει ὁ βουλόμενος ἐν τῇ Νεοελληνικῇ Φιλολογίᾳ τοῦ Κ. Σάθα, ἀνερχομένων εἰς 30, ὧν τὰ πλεῖστα ἑμμετρα διὰ στίχων πολιτικῶν, ἤτοι δεκαπεντασυλλάβων ὁμοιοκαταληκτῶν, συνήθων τότε εἰς τοὺς ἑμμέτρως γράφοντας. Περιοριζόμενοι εἰς τὸ ἀνὰ χεῖρας συνταγμάτων, καὶ ἐκ τῶν λόγων καὶ αἰσθημάτων κρίνοντες τὸν συγγραφεῖα, ἵνα δίκαιοι ὦμεν, ἀναγκαῖον θεωροῦμεν, ἵνα ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἴδωμεν τὸν ἄνδρα.

Ὁ Κωνσταντῖνος εἰς νεαράν ἐτι ἡλικίαν ἐδειξεν ὀρθοφροσύνην εἰς τε τὴν ἐκλογὴν τοῦ μέλλοντος σταδίου αὐτοῦ, δι' ἣν ἐκίνησε τὴν ἀπορίαν τοῦ προστάτου αὐτοῦ Βεντούρα, καὶ εἰς τὴν μετέπειτα πρὸς Κωνσταντῖνον Μαυροκορδάτον σύστασίν του, προκρίνας, ὡς λέγει, τὴν εἰς τὰ μαθήματα προκοπὴν ἀπὸ τῆς ἡγεμονικῆς Αὐλῆς τοὺς καπνοὺς καὶ τὴν κόνιν τῶν χρημάτων· διότι τὰ μαθήματα, κατὰ τὴν παροιμίαν, φέρουσι καὶ τὰ χρήματα. Ἀλλὰ καὶ πολλοῦ τοῦ συνταγματίου τούτου βλέπομεν δείγματα τῆς ὀρθοφροσύνης αὐτοῦ· οὕτω συνιστῶν τὴν φιλοπονίαν λέγει ἐπανειλημμένως

(α) εἰσὶ δὲ τὰ ἐξῆς· Καθρέπτες γυναικῶν, Ἐξήγησις τῆς θείας λειτουργίας, Τράπεζα Πνευματικὴ, Χρηστοθήσια, Ῥόδον τὸ ἀμάραντον, Ἀνθή νοκτά.

Ὅτι ἀνάγκη νὰ μοχθῇ, πάντα νὰ κοπιᾷ,
ἓνας ὅπου νὰ εὐτυχῇ ἐπιθυμεῖ, σπουδάζει.
ἢ, ἓνας ὅπου ἐπιθυμεῖ πουργεῖα νὰ συνάξῃ.
δικαιολογούμενος δὲ διὰ τὴν πολυλογίαν αὐτοῦ ἐπιφέρει·

διότι κάθε περισσὸ φέρνει καὶ ἀηδίαν,
καὶ τὸ πολὺ μέλι χολή, λέγει ἡ παροιμία·
τὰ πολλὰ ἄσπρα μοναχὰ γλυκὰ εἶναι τ' ἀχρεῖα.
ἀλλ' αὖτοῦ ἐλεεινολογῶν τὴν ἐπαρσιν τοῦ γένους ἡμῶν λέγει·

Τάδεπα καὶ ἐθαύμαζα, κ' ἐλεεινολογοῦσα
τὸ γένος μας τὸ τωρινό, καὶ ἐδακρυρροοῦσα.
καὶ ὅντως ἀνθρωπάκια, πίθηκας, μασκαράδες
ἐνόμιζα τοῦ λόγου μας, κνώδαλα καὶ μαυράδες...
κ' ἔχομεν μίαν ἐπαρσιν, ἡμεῖς μὲν οἱ σπουδαῖοι,
πῶς καὶ αὐτὸν τὸν Πλάτωνα περνοῦμεν οἱ χυδαῖοι.
οἱ ῥήτορες Κικέρωνα, ὁμοῦ καὶ Ἰσοκράτην,
οἱ ἱατροὶ μας Γαληνόν, Ἰσως καὶ Ἰπποκράτην,
οἱ φρόνιμοί μας Νέστορα, ἢ καὶ τὸν Παλαμῆδην,
αὐτοὶ δὲ οἱ κτιστάδες μας αὐτὸν τὸν Ἀρχιμήδην.
κράζει δὲ μετ' ὀδύνης ψυχῆς·

Θεέ μου παντοδύναμη, ἢ γινώσιν νὰ μᾶς δώσῃς,
ἢ κἂν νὰ στείλῃς ἀπ' τὴν γῆν ὅλους νὰ μᾶς σῇκώσῃς.
γιατί καὶ τὴν ἀγίαν γῆν (α) νὰ τὴν καταπατοῦμεν;
ἀνάξιοι γῆς εἰμεσθεν, ἀνάξιοι νὰ ζοῦμεν.

(α) τὴν Ἑλλάδα.

Ἀλλαχοῦ ψυχολογῶν λέγει·

Ἡ ἀγαθὴ ψυχὴ πονεῖ, συμπάσχει τῷ πλησίον,
καὶ τοῦ πλησίον τὸ κακὸν τὸ ἔχει ὡς οἰκεῖον.

Περὶ δὲ βαρβάρου ψυχῆς,

Ἰδέτε βαρβαρότητα καὶ γνώμην ἀσπλαγχνήν τους,
ἐκλείψαν τὴν γυναικὰ τους, θέλουν καὶ τὴν ζωὴν τους.
Τοιαύτ' ἡ βάρβαρος ψυχὴ, τοιαύτ' ἡ γενεὰ τους.
κἀλλίον στὰ νύχια λιονταργιῶ, παρά στὰ χερίά τους.

Περὶ δὲ φιλαργύρου ψυχῆς,

Ἄμὴ ἀκούει ὁ κουφός; βλέπει ὁ τυφλωμένος;
τυφλώθηκε, κουφάθηκε πλέον ὁ μαυρισμένος.
τὸν Πολυκράτη τίς κρατᾷ; τίς πληθὸν τὸν ἐμποδίζει;
τὰ ἄσπρα τὸν ἐπροσκαλοῦν ὁ φίλος ἄς γκαρίζῃ.
τὰ φλωριὰ μέσ' ἀπ' τὰ σακκιά μιλοῦν καὶ τὸν ἐκράζουν,
ὥσάν γαδάραι οἱ δικοὶ καὶ φίλοι ἄς φωνάζουν.
καὶ τὰ σακκιά δὲ περισσὰ, ὅχτώ, ἀνάθεμά τα,
καὶ ὄχι γρόσσα, μὰ φλωριὰ, ὡς τὴν κορφήν γαιμάτα.
κ' ὄχι τουρβάδες, μὰ σακκιά, μηδὲ κἀν δισάκκια,
κ' ἴσως μεγάλα τὰ σακκιά, κ' ὡς τὸν λαιμὸν φλωριὰ.
ποῦ συμβουλὴ πληθὸν νὰ πιασθῇ, ποῦ λόγος νὰ ἰσχύσῃ;
ποῦ ῥήτωρ, ποῦ διδάσκαλος, ὅσῃ καὶ ἂν πασχίσῃ;
ὁ χρυσὸς στέκει καὶ μιλεῖ, καὶ πληθὸν Ἀριστοτέλης
ἀκούεται;

Περὶ ἀδικίας δὲ φιλοσοφῶν λέγει·

Τίς ξένο δίκαιο ἐραγνὲν ἀπ' τὴν ἀχορταγιά του,
καὶ δὲν τὸ ξέραι καὶ αὐτὸ μαζὶ καὶ τάντερά του;

Τίς ἀδικεῖ, κακοποιεῖ, καὶ τὴν κακοποιίαν
δὲν τὴν πληρώνει μὲ καιρὸν αὐτὸς τετραπλασίαν;

Περὶ δὲ φθόνου καὶ πόνου·

Ὅταν γὰρ δίνῃ ὁ θεός, οὐδὲν ἰσχύει φθόνος,
ὅταν δὲν δίνῃ πάλιν δέ, μάταιος κάθε πόνος.

Περὶ δὲ δώρων·

Τὰ δῶρα τόσῃ δύνανται ἔχουν, καὶ φιλιώνουν
καὶ τὰ θηρία τ' ἄγρια, καὶ μᾶς τὰ ἡμερώνουν.

Περὶ οἴνου δέ,

ὅτι ὁ οἶνος καὶ χαρὰν δίνει κιὰδ' ἀντροπίαν·
καὶ ἡ ἀποτυχία δὲ τοῦ πράγματος μεγάλη,
καὶ ἄτοπος δὲν φαίνεται, κρατῶντας ἡ κραιπάλη.
καὶ τὰ γινόμενα ἀπ' αὐτῆς πάραυτα λησμονοῦνται,
καὶ οὔτε ἐξετάζονται, οὔτε κατηγοροῦνται.

Περὶ δὲ θλίψεως·

Τὸ γὰρ πολὺ τῆς θλίψεως γεννᾷ παραφροσύνην,
καὶ ἡ παραφροσύνη δὲ θάνατον, κακωσύνην.

Τέλος περιγράψας τὴν μεγαλοπρεπῆ κηδεῖαν τοῦ
μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἐπιφέρει·

Ἐγὼ δὲ μεγαλῆτερην ἀπὸ αὐτὰ λογιᾶζω
καὶ πλέον ἀξιεπαινον, καὶ περισσὰ θαυμάζω
ἐτούτην τὴν ὑπόθεσιν, τὸ ἔργον τοῦ Αἰνείου. . . .
καὶ τοῦ Κομβάβου αὐτουνοῦ, τοῦ τόσον θαυμασίου,
τὰς πράξεις, τὰ καμώματα, τὰ ἔχω πληθὺν μεγάλα
ἀπ' τὰ ἑπτὰ θεάματα τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἄλλα.

ὅτι ἐκεῖνα χάνονται, κίχθηκαν τελείως,

τὰ δὲ τοιαῦτα ἔργα σωζονται αἰωνίως.

Μνημονεύσας δὲ ὡς μεγαλήτερα ἀπ' αὐτὰ τὴν τῶν
Ἰβήρων ἐλευθερίαν καὶ τὴν κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο
εἰς τὴν Ῥωσσίαν ὑποταγὴν τῆς Λαχίας, ὡς μέγα
καὶ ἀνήκουστον, ἐκφράζει τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας
τῆς πατρίδος φλογεροὺς πόθους του διὰ τῶν ἐξῆς·

Ἀπ' τὸ μεγάλο δὲ αὐτὸ τί ἄλλα μεγαλεῖα

ἀκολουθοῦν, εἶναι γνωστὰ καὶ στὰ μωρὰ παιδία.

ὅπου θαρρῶ εἰς τὸν Θεόν, ἀνίσως ἐγὼ ζήσω

χρόνους πεντέξ, νὰ τὰ ἰδῶ, καί, Μέγας, νὰ βοήσω,

μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν, καὶ τὰ θελήματά σου

μεγάλα καὶ ἐξάκισα· δόξα στὸ ὄνομά σου!

τώρα ἐτελειώθησαν αἱ τῶν σοφῶν προρρήσεις,

καὶ οἱ χρῆσμοι ὅπου ἐσύ εἶχες τοὺς προορίσεις.

ἄρτι ἐγένετο Χριστοῦ πᾶσα ἡ βασιλεία,

ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς, καὶ πάντων δεσποτεία.

Φιλαλήθης δ' ὢν καὶ παρρησιαστικὸς λίαν προ-
κειμένου περὶ ἀληθείας,

«ὅπου ἐπ' ἀληθείας

ἰσχύς καὶ ἄλλας ἀρετῆς εἶναι αὕτη παντοίας,»

οὐδ' ἑαυτοῦ φείδεται, ἀλλ' ἀνηλεῶς στιγματίζει τὰ
νεανικά καὶ γεροντικά αὐτοῦ πλημμελήματα, ἐξο-
μολογεῖται ἀπροφασίστως, ὅτι παραίτιος ἐγένετο
θανάτου μητρὸς καὶ συζύγου, καὶ εἰς μὲν τὰ καλὰ
αὐτοῦ εἶναι βραχυλογώτατος, σελίδας δὲ ἀφιεροῖ εἰς
τὴν ἐκθεσιν τῶν κακῶν αὐτοῦ, καὶ ἰδίως τῶν ἐν τῇ

Πόλει· οὕτω περὶ τῆς κουρᾶς αὐτοῦ εἰς Μοναχὸν
λέγει·

Ὡς ἔθος ἐκουρεύθηκα, κουρέματα νὰ ἔχω,

τὴν χάριν τῆς μοναδικῆς τάχατες νὰ μετέχω.

τάχα διὰ καλόγηρος, ὁ ἐν κακοῖς γηράσας,

τὸν κόσμον τάχα γέλασα, τὸν θάνατον προφθάσαι.

ὁ λύκος ἂν κ' ἐγήρασε, κί' ἄλλαξε τὸ μαλλί του,

ἡ γνώμη του δὲν ἄλλαξεν, οὐδὲ ἡ κεφαλὴ του.

ἔμεινε δὲ ὁ κολοῖός, κατὰ τὴν παροιμίαν,

πάλιν ὁ πρῶτος κολοῖός, στὴν φύσιν τὴν ἰδίαν.

τὸ πολυχρόνιον κακὸν καὶ πεπαλαιωμένον

νέον καλὸν δὲν γίνεται, κατὰ τὸ γεγραμμένον. κτλ.

Ἐνταῦθα πλέκει καὶ ἐγκώμιον ἐρημίας καὶ μοναχι-
κῆς διαγωγῆς. Ἀλλαχοῦ δὲ πάλιν·

Καὶ ὄντως ὁ ἁμαρτωλός, ὡς λέγει, ἐπαινᾶται

εἰς τὰς ἐπιθυμίας του, καὶ μόνος του καυχᾶται,

καθὼς ἐγὼ· ὁμῶς ἐγὼ διὰ κατηγορίαν

τὰ λέγω, τὰ κοινολογῶ διὰ στηλογραφίαν.

ἀνίερος προκαθίζα ὑπὲρ τοὺς ἱερεῖς μας,

παμμίαρος τιμήθηκα ὑπὲρ Ἀρχιερεῖς μας.

ὅσα δὲν ἀξιώθηκα κόκκινος, ἀσπροφόρος,

μαῦρος τὰ ἀξιώθηκα ἐγὼ, καὶ σταυροφόρος.

ὅσα ἐγὼ στερεύθηκα νέος καὶ λαμπροφόρος,

τώρα ἐδῶ τὰ πόλαινα γέρως καὶ ῥασοφόρος.

ὅσα δὲν εἶδα κοσμικός, καλόγηρος τὰ εἶδα,

κίχθηκα, κίχθηκα, πᾶσάν μου παρ' ἐλπίδα.

καθὼς ὁ Σαρδανάπαλος κατὰ τὰς ἱστορίας,

δεύτερος Σαρδανάπαλος ἐγὼ ἐπ' ἀληθείας.

ὅθεν καθὼς ἐκάκειν ἐκεῖνος καὶ ἀθλίως,

ἔτσι μὲ πρέπει νὰ καὼ κ' ἐγώ, καὶ ἐπαξίως.

Ἐχθρὸς δ' ἀσπονδὸς τῆς ὑποχρίσεως, δὲν θεωρεῖ ἀνάξιον τοῦ μοναχικοῦ σχήματος καὶ τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ βιβλίου νὰ παρεμβάλλῃ ἐν τῷ περὶ μεταμορφώσεων καὶ τινὰ ἀπρόδοντα τῇ ἠθικῇ καὶ τῇ σεμνοπρεπείᾳ, δι' ἧ καὶ πῶς ἀπολογούμενος ἐπιλέγει·

Δὲν εἶναι κουριόζα δὲ καὶ ταῦτα καὶ ἀστεία·

ἅς ἦναι καὶ ἑλληνικά· ἐδῶ βλάβη καμμία, μάλιστα καὶ ὠφέλεια. τὴν ἀχρησιότητά τους μανθάνοντας ἀπὸ αὐτά, καὶ ματαιότητά τους, ἀποστρεφόμενοι αὐτά, τὴν πίστιν μας τιμοῦμεν μὲ πόθον περισσότερον, καὶ μὲ τὰ δὸδ κρατοῦμεν. εὐχαριστοῦντες τὸν θεόν, ὅπου ἀπ' ἀθείαν τοιαύτην ἐγλυτώσαμεν, καὶ βδελυρὰν θρησκείαν. μέσα εἰς ἓνα σπῆτι δὲ πλούσιο καὶ μεγάλο χρυσῶ δὲν εἶναι μοναχὰ σκεύη, ἐὰν δὲν σφάλω, εἶναι καὶ ἀσημένια, εἶναι καὶ καλαγένηα, εἶναι καὶ σιδηρέα, εἶναι καὶ χωματένια. καὶ ὅλα χρησιμεύουσι, καὶ τὸ καθένα χρεῖαν πληροῖ τὴν κατ' ἀξίαν του, καὶ τὴν ὑπηρεσίαν. ὁ τσουκαλὰς κἀναι ἀγγεῖα χωρὶς κατηγορίαν, εἰς ἀτιμίαν καὶ τιμὴν, πλὴν ὅλα διὰ χρεῖαν.

Ὁ Δαπόντες ἦν ἐν τριβῇ, ὡς πάντες σχεδὸν οἱ τότε πεπαιδευμένοι τοῦ ἔθνους, καὶ εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά, καὶ ἔχων ὑπ' ὄψιν τοὺς συγχρόνους αὐτῷ, οἱ ὅποιοι συχνάζοντες εἰς τὰς ἐκκλησίας ἐτέρποντο ἀ-

πομνημονεύοντες ἐν τῷ κοινωνικῷ βίῳ πολλὰ ῥητὰ ἐκ τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, ὡς τὸ «ἀνάστα ὁ θεὸς ἐ-
γεινε, — τοῦ ψαλε τῶν παθῶν του τὸν τάραχον, — ἐὰν μὴ ἴδω οὐ μὴ πιστεύσω, — καὶ πάλιν πλοῖα καὶ δίκτυα κλπ.» παρενεῖρει τεχνηέντως πλείστας φράσεις ἐκκλησιαστικάς.

ὥς, Τέτοια καλαναρχίσματα πολλὰ καλαναρχοῦσαν
στὸ Γιάσ', στὴν Πόλι, καὶ ἀλλοῦ καὶ μὲ διαλαλοῦσαν.
Καὶ πάντοτε ἤχος βαρὺς, καὶ ὄχι ἄλλος ἤχος,
γιὰ νὰ βαρῇ, ν' ἀκούεται τὸ μέλος καὶ ὁ στίχος. . . .
Ἦχος βαρὺς, καὶ τί βαρὺς, πᾶσαν μὲ τριφωνίαν
νικοῦσεν, ἐδιάβαινε καὶ τὴν ἐννηφωνίαν.
καί, Ὁ δὲ Πατὴρ πάντων κ' αὐτοὺς κ' ἡμᾶς νὰ συγχωρήσῃ,
ψάλλτας καὶ καλανάρχους δέ, ὅλους νὰ ἐλεήσῃ.
καὶ τὸν περιστῶτα δὲ λαὸν νὰ εὐλογήσῃ.

ἀλλὰ καὶ ἐθιμοτυπίας μοναστηριακάς παρεμβάλλει,
ὥς, Ὅλα πλὴν χόμα νὰ τὰ πῶ, νὰ τὰ κατρακυλίω,
νὰ δώσω τὸ ἀντίδωρο, ἀπέκει ν' ἀπολύσω.
νὰ κάμω τὴν ἀπόλυσιν, ἀπὸ ἐδῶ ναύγοῦμεν,
νὰ ἀνεβοῦμεν στὸ κελλί, καὶ τὸν καφέ νὰ προῦμεν.
καὶ πλείστας ἄλλας χαριστάτας παρομοιώσεις, αἱ
ὅποια εἰς τοὺς πλείστους τῶν νῦν ἀναγνωστῶν αὐ-
τοῦ, καθὼς ἀδασεῖς τῶν ἐκκλησιαστικῶν, θέλουσι φα-
νεῖ ἀτερπεῖς, ὡς ἀσυνήθεις καὶ ἀγνωστοί· ἔτι δ' ὀλι-
γώτερον θέλουσι τέρψει αὐτοὺς οἱ ἐν τέλει τοῦ συν-
ταγματίου περιεχτικοὶ Κανόνες, τῶν ὁποίων τὸν

ρυθμόν καὶ τὴν μελωδίαν ὀλίγιστοι ἐκ τῶν τῆς τάξεως τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν νῦν λογίων, γνωρίζουσιν.

Ἐν ἰσῇ δὲ μοίρᾳ ἦν κατειλημμένος ὑπὸ τῶν προλήψεων καὶ δεισιδαιμονιῶν τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ· οὕτως ἐν τοῖς περὶ τῆς χειροτονίας τοῦ χαχάμη,

Ἐπαιξε καὶ πρὸ ἡμερῶν τὸ μάτι τὸ ζερβί μου.

κ' ἔλεγα, πάλιν δίκτυα, καὶ πλοῖα στὴν ζωή μου.

Ὅθεν οὐ μόνον φυλακτὸν ἔφερεν ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ,

Τὰ μάγια, ὅπου εἶπε δέ, ἦτονε τοῦ Χριστοῦ μου

μὴ εἰκωνίζα πέτρινη, δεμένη τοῦ λαιμοῦ μου,

ὅπου τὴν εἶχ' ἀπὸ παιδί, ἀκόμη χωρὶς γνῶσι,

ἡ μακαρίτρα μάνα μου μὲ εἶχε τὴν ἐδῶσθ.

οἱ φίλοι ἐβλεπαν αὐτῆς πολλάκις τὸ γαῖτάνι,

καὶ μαντρακούκα τῶλεγαν, ἢ ἄλλο τι βοτάνι.

ἢ ἐθαῤῥοῦσαν πῶς βιασθῶ κανένα κοκκαλάκι

τῆς νυχτερίδας φυλακτό, ἢ ἄλλο διαβολάκι.

καὶ δι' αὐτὸ ποτὲ κακὸ ἐμένα δέν με πιάνει,

καὶ ὁ Αὐθέντης μ' ἀγαπᾷ, κ' ὅ,τι τὸν πῶ, τὸ κάνει.

ἀλλὰ καὶ ὑπερφυσεῖς δυνάμεις καὶ θαύματα ἀνεκάλυπτε καὶ εἰς τὰ ἀπλούστερα φυσικὰ ἡ τυχερὰ συμβεβηκότα, καὶ κατὰ ταῦτα ἐρρύθμιζε τὰς πράξεις αὐτοῦ· ἐκ τοιοῦτου λόγου πεισθεὶς ἀνεδέχθη καὶ τὴν μετὰ τοῦ Σταυροῦ περιοδείαν.

Μεθ' ὅλα ὁμῶς τὰ ἐλαττώματά του, τὰ τόσῳ σοφερῶς ἐσκιαγραφημένα ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, συμ-

φωνοῦμεν πληρέστατα μετὰ τοῦ κ. Κ. Σάθα, ὅτι ὁ καλῶς ἐξετάζων τὸν Δαπόντεν, τοσοῦτον πιστῶς ἐξεικονιζόμενον ἐν τοῖς πολυαρίθμοις αὐτοῦ συγγράμμασιν, ἀναγνωρίζει ἓνα τῶν ἀληθεστέρων ἀντιπροσώπων τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους μεθ' ὧν τῶν ἀρετῶν καὶ ἐλαττωμάτων τοῦ καιροῦ του· καὶ οὐδεμίαν ποιούμεθα ὑπερβολὴν λέγοντες, ὅτι ὁ Δαπόντες ὑπῆρξεν ἐκ τῶν περιφανεστέρων ἀνδρῶν τοῦ ΙΗ'. αἰῶνος ἐν τε τοῖς γράμμασιν, ἐν τε τῇ πολιτείᾳ καὶ ἐν τῷ Κλήρῳ, πεπροικισμένος μετὰ τοιαύτης ποικιλίας φυσικῶν τε καὶ ἐπικτήτων προτερημάτων, οἷας οὐχὶ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τῆς ἡμιπαιδεύτου καταστάσεως τοῦ ἔθνους ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν σήμερον ἔτι σπάνιοι εὐμοιροῦσι· τὰ δ' οἷαδὴ ποτε ἐλαττώματα αὐτοῦ, οὕτω μάλιστα αὐστηρῶς στηλογραφούμενα, μόνον παρὰ τοῖς μυωπάζουσι δύνανται ἐλαττώσαι τὴν ἀξίαν τοῦ ἀνδρός.

Ὑπολείπεται ἤδη ὀλίγα νὰ εἰπῶμεν καὶ περὶ τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ τῶν ἐν τέλει τοῦ βιβλίου ὕμνων καὶ Κανόνων.

Ἡ γλῶσσα τοῦ Δαπόντε ἐν τῷ συνταγματικῷ τούτῳ οὔτε χυδαία καθ' ὁλοκληρίαν ἐστὶ κανονικῶς, οὔτε καθαρεύουσα Ἑλληνική, ὥς ἡ τῶν ὕμνων καὶ τῶν Κανόνων ἐν μέρει, ἀλλ' ἐρρύθμισμένη κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς στιχουργίας· ὅθεν ἡ αὐτὴ λέξις καὶ φράσις ἀπαντᾷ καὶ χυδαίζουσα καὶ καθαρά, καὶ ἐν κρίσει

καὶ ἀνευ' ὧς, νὰ ἔχῃ, νὰ ἄχῃ, διὰ, γιὰ κτλ.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τῆς στιχουργικῆς ἀνάγκης παρεμβάλλει πλεῖστα πλεοναστικῶς, οἷον· παραπληρώματα τῶν χαινόντων στίχων, καὶ χάριν τῆς ὁμοιοκαταληξίας· κατακόρως δὲ χρῆται τῷ δέ, καὶ τῷ θάρρῳ, θάρρεῖς. Ἐκ τούτου καὶ τὰ συνεχῆ αὐτοῦ ποικίλα κλητικὰ ἐπιφωνήματα, τέκνον, υἱέ, πατέρα, ἀδελφέ, ἀγάπη μου, φίλτατε, χρυσέ, ἀρχοντα, δέσποτα, ἀκροατά, φιλοκροᾶμον, κτλ· ἀποτεινόμενα πάντα πρὸς τὸ αὐτὸ πρόσωπον, πρὸς ὁμοιοῦσι τὸ συνταγματικόν.

Ἐπίσης διὰ λόγους στιχουργικοὺς ἀναφέρει δις καὶ ἀλφαθητικὰ στοιχεῖα ἀριθμητικῶς· οὕτως ἐν σελίδι 32 στίχ. 13 εὑρηται·

ἐψίλον, μῖ, ἄλφα καὶ ψῖ,

ἀντὶ εἰς τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους τεσσαράκοντα πέντε· καὶ ἐν σελίδι 103 (στίχ. 27)·

ἐν ἔτει ἄλφα ψῖ καὶ ξῖ.

ἀντὶ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ἑξηκοστῷ. Ἐχει δὲ καὶ ξενισμοὺς οὐκ ὀλίγους, ὡς περντίο, λιτζέντζα, κτλ. συνήθεις τότε ἐν τῇ ὁμιλίᾳ, καὶ ἐμφαίνοντας τὴν τότε κατάστασιν τῆς δημώδους γλώσσης. Πρὸς ἐρμηνείαν δὲ τούτων συνετάξαμεν ἐν τέλει τοῦ βιβλίου Γλωσσάριον μετὰ παραπομπῆς εἰς τὴν σελίδα καὶ τὸν στίχον, ἐν ᾧ κατὰ πρῶτον

ἀπαντᾷ ἡ λέξις. Γράφοντες δ' ἐν Ἑλλησι καὶ Ἑλληνας ἰδίως ἀναγνώστας ἔχοντες ὑπ' ὄψιν περιελάβομεν ἐν τῷ Γλωσσαρίῳ μόνον ὅσα ἐθεωρήσαμεν ὀθνεῖα ἢ λίαν χυδαῖα καὶ ἀκατάληπτα τῇ νεολαίᾳ· διότι ἐκ τῶν ξενογλώσσων ἀναγνωστῶν διὰ μὲν τοὺς εἰδημονας τῆς ἀπλῆς νεοελληνικῆς ἐπίσης περιττὴ ἦν ἂν ἡ περαιτέρω ἀνάπτυξις ἐπὶ τῶν χυδαῖσμων, διὰ δὲ τοὺς ἀδαεῖς λεξικοῦ μᾶλλον ἔδει ἂν ἡ Γλωσσαρίου ἐπιτόμου, οἷον τὸ ἡμέτερον.

Ὁρθογραφίαν διετηρήσαμεν τὴν τοῦ χειρογράφου, πλην ὀλίγων προδήλως ἐσφαλμένων, ὧν τὴν καθ' ἑκάστα σημείωσιν θεωροῦμεν περιττήν, καθὼ ὀλίγον ἐνδιαφέρουσιν τοῖς πλείστοις τῶν ἐντευξομένων.

Ἐκ τῶν ἐν τέλει τοῦ χειρογράφου Κανόνων καὶ ὕμνων παρελείψαμεν

α) τὸν εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωηφόρον Σταυρὸν Κανόνα, καθὼ τετυπωμένον ἐν τῷ Μ. Ὁρολογίῳ τῆς Ἐκκλησίας·

β) δύο ὕμνους εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, τὸν μὲν ἐκ στίχων 180, οὗ ἡ ἀρχή·

«ὦ οὐρανέ, ὁ ταπεινὸς ἐγὼ παρακαλῶ σε.»

διότι ἠγνοοῦμεν εἰ ἐστὶν ἀνέκδοτος, τὸν δὲ (ἐξ 102 στίχ.) μετ' ἀκροστιχίδος «Ἀλλὰ δέχου τὸν Ὑμνον Πανύμνητε, κτλ.» ὡς τετυπωμένον ἐν ἐτέρῳ αὐτοῦ βιβλίῳ, ἐπιγραφομένῳ «Κωνσταντίνου Δα-

πόντε λόγοι πανηγυρικοί εἰς ἀπλοῦς στίχους εἰς ἐγκώμιον διαφόρων Ἀγίων, νῦν πρῶτον τύποις ἐκδοθέντες δαπάνη τοῦ εὐγενεστάτου Ἀρχοντος μεγάλου Σπαθάρι κυρίου Ἰακωβάκη Ρίζου, καὶ ἀφιερωθέντες τῷ αὐτῷ Κωνσταντίνῳ Δαπόντε Καμινάρη τῷ μετονομασθέντι Καισαρίῳ. Ἐνετίησι 1778. • εἰς 16ον.

καὶ γ) τοὺς εἰς τὸν μέγαν Κωνσταντίνον (στίχ. 44), εἰς τὸν ἁγ. Καισάριον (στίχ. 40), εἰς τὸν ἁγ. Ῥηγῖνον (στ. 32) καὶ εἰς τὸ Ξηροποτάμου (στ. 44) χαιρετισμοὺς αὐτοῦ, καθὼς τετυπωμένους ἐν τῷ αὐτῷ βιβλιαρίῳ.

Ἐτυπώσαμεν δὲ τοὺς εἰς τὸν τίμιον Σταυρὸν χαιρετισμοὺς, καίτοι τετυπωμένους αὐτόθι, καθὼς φέροντας κατάταξιν τῶν διςίχων διάφορον τῆς ἐν τῷ ἡμετέρῳ χειρογράφῳ, διακρίναντες τὴν ἐκεῖ σειρὰν διὰ τῶν ἐν περισελίδι ἀριθμῶν· τὸ δ' ἄνευ ἀριθμοῦ διςίχον ἐλλεῖπει ἐκεῖ, καὶ ἀντ' αὐτοῦ κεῖται τελευταῖον διςίχον·

Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, Κωνσταντίνου ἡ λατρεία,

Καισαρίου κλίμαξ δὲ ἐν τῇ ἄνω Βασιλείᾳ.

Ἐκ δὲ τῶν Συμβουλευτικῶν αὐτοῦ Ἀλφάβητων, εἰ καὶ τὸ τρίτον μόνον ἐλλεῖπει ἐν τῷ μνημονευθέντι βιβλιαρίῳ, οὐδὲν παρελείψαμεν διὰ τὸ χρήσιμον τῶν ἐν αὐτοῖς συμβουλῶν, καὶ τὸ σπάνιον τοῦ ἐν ᾧ ταῦτα τετύπεται βιβλίου. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἀνετυπώσαμεν ἐκ τοῦ αὐτοῦ βιβλίου ὕστατον πάντων, καίτοι μὴ περιεχόμενον ἐν τῷ ἡμετέρῳ χειρογράφῳ, καὶ τὸν εὐφρεστάτον αὐτοῦ Κανόνα, τὸν πε-

ριεκτικὸν τῶν εἰς πολλὰς πόλεις, καὶ νήσους, καὶ ἔθνη, καὶ ζῶα, ἐγνωσμένων πολλῶν ἐξαιρέτων πραγμάτων, χωρὶς ν' ἀποδυθῶμεν καὶ εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ ἐρμηνεύσαι τοὺς ἐν αὐτῷ ξενισμοὺς καὶ χυδαῖσμούς, τοῦθ' ὅπερ μακροῦ ἂν εἴη ἔργον χρόνου, καὶ ἀπο σκοποῦ.

Τελευταίαν σημείωσιν ἐπιφέρομεν, ὅτι ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ἡγεμόσι τῆς Μολδαβίας δύο ἀπαντῶσι φέροντες τὸ αὐτὸ ὄνομα Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου, ἡγεμονεύσαντες ὁ μὲν τῷ 1782, ἐπὶ ἔτη δύο καὶ μῆνας ὀκτώ, ὁ δὲ τῷ 1785 ἐπὶ δύο ἔτη, καὶ διακρινόμενοι διὰ τοῦ ἐπωνύμου Δελίμπεη καὶ Φιρρῆ. Ἐκ τούτων λοιπὸν ὁ μὲν ἁ. ἦν υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου, ὁ δὲ ἡμέτερος, υἱὸς τοῦ Ἰωάννου, εἶναι ὁ Φιρρῆς, γεννηθεὶς ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 12 Ἰουλίου 1754, ἡγεμονεύσας, ὥς εἶπομεν, τῷ 1785—1786, καὶ εἰς Ῥωσσίαν καταφυγὼν τῇ 14 Δεκεμβρίου 1786, διὸ καὶ Φιρρῆς (πρόσφυξ) ἐπικληθεὶς· ἔζησεν ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν Μόσχᾳ, ἐνθα καὶ ἀπεβίωσε τῇ 20 Φεβρουαρίου 1819. ἦν δὲ ἁ. ἐξάδελφος Νικολάου Μαυροκορδάτου, πάππου τοῦ νῦν εὐκλεῶς τὰ τῆς παιδείας διέποντος κυρίου Ν. Μαυροκορδάτου, πρὸς ὃν καὶ δημοσίᾳ ἐκφράζομεν τὴν βαθυτάτην ἡμῶν εὐγνωμοσύνην, δι' ἧς εὐηρεστήθη δοῦναι ἡμῖν πληροφορίας περὶ τῶν δύο τούτων ὁμωνύμων ἡγεμόνων.

Ἐγγραφον ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰουλίου 1880.

Γ. ΣΟΦΟΚΛΗΣ.

Ἐκλαμπρότατι.

Ὁ Θεὸς δὲν ἔδωκεν εἰς τὸ πᾶν τιμιώτερον ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον, εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸ λογικόν, εἰς τὸ λογικόν ἀπὸ τὸν νοῦν, εἰς τὸν νοῦν ἀπὸ τῆς σοφίας, εἰς τὴν σοφίαν ἀπὸ τὰ γράμματα, εἰς τὰ γράμματα ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν, εἰς τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τὸ ὠφέλιμον καὶ χαρμόσυνον. Αὐτὰ καὶ τὰ δύο, ὡς τόσῳ τίμια, εἰς ἓνα καὶ τὸ αὐτὸ τοῦτο βιβλίον, ὁμοτίμως συμπεριέχονται, εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, ὡς εἰς οἰκεῖον τίμιον τόπον, ἐντίμως συμπεριλαμβάνονται. Ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὰ καὶ τὰ δύο συνθιωρούμενα εἶναι, καὶ τρόπον τινα λέγονται τῆς γῆς τὰ ὑψηλότερα δένδρα, καὶ τῶν ἀνθρώπων ἡ περιπόθητος χάρις, μεταποιοῦσιν ἀναλόγως καὶ τὸ βιβλίον εἰς ἓνα παράδεισον ἐπωφελεῖ καὶ χαρμόσυνον, καὶ Κήπον Χαρίτων περιπότως τοῦτο καὶ χαριεστὶς μετονομάζουσι. Διδότι ὁ κήπος δὲν εἶναι, παρὰ ὅλος χαρά, εὐφροσύνη καὶ ἀναψύχῃ ψυχῆς τε καὶ σώματος· τοῦτ' αὐτὸ καὶ αὐτὸ ὅλον ἀναμφιβόλως καὶ εἶναι καὶ λέγεται· ὁ κήπος διὰ τῶν φυτῶν, ἀρτίων τε καὶ καρπῶν, τὸ βιβλίον διὰ τῶν λόγων τε καὶ ιστοριῶν· ὁ κήπος διὰ τὰ ἔδατα καὶ χωρίσματα καὶ ἄλλα πολλά, καὶ ὅλα τερπνά·

τὸ βιβλίον διὰ τὰ νοήματα καὶ χαρίσματα καὶ ἄλλα πολλά,
καὶ ὅλα καλὰ. Ἐπεὶ λοιπὸν, ἔπρεπε τὰ ὀνομασθῆναι Κήπος
Χαρίτων, καὶ παντὸς κήπου κριτῶν, ὡς κήπος χαρίτων
ἀμαράντων τε καὶ ἀφρόνων. Ἐπεὶ δὲ διὰ τὰ ἀποδοθῆναι
τὸ ὅμοιον εἰς τὸ ὅμοιον καὶ τὰ ἐξ τῶν τόπων του, τὰ προσ-
κληρωθῆναι καὶ εἰς ἕνα λογικὸν κήπον Χαρίτων καὶ ἐμφυ-
χον. Καὶ ποῖος ἄλλος εἴω ἀπὸ τῆν ἐκλαμπρότητα της κή-
πος Χαρίτων καὶ εἶναι τῇ ἀληθείᾳ, καὶ λέγεται παρρησία
τὴν σήμερον, ἐκλαμπρότατε; Ἡ ἐκλαμπρότης της εὐσεβείας,
ὡς τέκνον Ἐκκλησίας της Ἀνατολικῆς ἢ ἐκλαμπρότης
της εὐγενείας, ὡς γένος αὐθεντικόν, καὶ οὐ τοῦ τυγχόντος,
ἀλλὰ τοῦ πρώτου καὶ λαμπροῦ γένους τῶν Μαυροκορδά-
των ἢ ἐκλαμπρότης της εὐμενείας τῷ ἡθελί, καὶ χρηστοθε-
στατος μᾶλλον, ἢ χρηστοθηστάτος. Καὶ λοιπὸν εἶναι
κήπος Χαρίτων ἀπὸ τούτων καὶ τούτων ἀειθαλὴ φυτὰ
εὐθαλῆς καὶ κατὰ φύσιν; εἶναι δὲ μόνον τούτων, εἰ
καὶ ταῦτα πολλά, εὐσεβείας, εὐγενείας, εὐμενείας, καὶ τρισημέ-
γιστα εἶναι δὲ πρὸς τούτοις εἰς εὐλαβείας, εὐκλείας, εὐθυίας,
ἐφρηπείας, εὐνοίας, εὐμεθέστατος, καὶ ἄλλα, τὰ ὅποια εἰσὶν
ἐπιπλεονῶν τὴν συντομίαν τιμῶ, καὶ τὴν κολακίαν πατῶ. Ὡς
προσδεχθῆναι, λοιπὸν, παρακαλῶ, περιχωρῶς ἢ ἐκλαμπρότης

της, ὁ ἐκλαμπρος καὶ ἐμφυχος καὶ νοητὸς κήπος τῶν Χα-
ρίτων τὸν ὁμώνυμον τοῦτον Κήπον, τὸν γεωστὶ παρὰ γη-
ραιῶν καὶ οἰκιακοῦ Κηπουροῦ φυτουργηθέντα καὶ προσφερ-
θέντα αὐτῆς τῇ γαστρί. Καὶ ὡς ἀντιβραβεύσει θάτερος θα-
τέρω τὰς χάριτας, ὁ μὲν τοὺς λόγους καὶ τὴν ἐκ τῶν λόγων
γλυκύτητα καὶ ὠφέλειαν, ὁ δὲ τὴν δόξαν καὶ τὴν ἐκ της
δόξης ἀκήρατον εὐκλείαν. Ὁ δὲ τῶν ὁλων Θεὸς καὶ τοῦ πα-
ραδύσου φυτουργὸς τῷ τε Κηπουρῷ καὶ τοῖς Κήποις καὶ
τοῖς τῶν Κήπων φυτοῖς καὶ ἀνθεσι χρωμένοις καὶ χαί-
ρουσι χαρίζοιτο χαρὰν, θυμία, εὐημερίαν, ζωὴν, βασι-
λείαν οὐράνιον, καὶ στέφανον ἀμάραντον. Ἀμήν.

αὐτῇ Λόγουστον εἰ.

Τῆς ἐνιμέρας ἐκλαμπρότητος

πατὴρ ἐν Χριστῷ καὶ εὐχέτης
ΚΑΙΣΑΡΙΟΣ ΔΑΒΟΝΤΕΣ.

ΠΙΝΑΞ

Κεφάλαιον πρῶτον. Περὶ τῆς ἀπὸ Σκοπέλου ἀποδημίας μου, καὶ εἰς Βλαχίαν ἐπιδημίας, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ. σελὶς	1
Κεφάλαιον δεύτερον. Περὶ τῆς πρὸς τὸν Κωνσταντίνου οἰκειώσεως καὶ τῶν παρ' αὐτῷ.	7
Ἀναφορὰ εἰς τὸν Λυθόντην	8
Ἀναφορὰ δευτέρα	9
Ἐπίγραμμα εἰς τὰ πένθη τοῦ Συντα- γματίου	10
Ἐπίγραμμα εἰς τὰς ἑπτὰ Συνόδους	—
» εἰς τὸν προπάτορα Ἐνῶς	12
Διάλογος Βλαχίας καὶ Μπογδανίας.	14
Κεφάλαιον τρίτον. Περὶ τῆς πρὸς τὸν Ἰωάννου οἰκειώσεως καὶ τῶν παρ' αὐτῷ.	18
Πίνδου ἱστορία	—
Περὶ τῶν ἁγίων Λευφάντων	24
Περὶ τοῦ Σέχη	26
Περὶ τοῦ Χαχάμη	28
Περὶ τῶν Ἀγίων Εἰκόνων	31
Περὶ τοῦ ὄναιρου.	32

κθ'

Εὐχὴ εἰς τὸν Χριστὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ	Σελὶς 33
Εὐχὴ εἰς τὴν Θεοτόκον ὑπὲρ τῆς μητρὸς »	36
Κεφάλαιον τέταρτον. Περὶ τῆς φυ- λακῆς καὶ τῶν μετ' αὐτήν.	» 39
Ἐπιγράμματα εἰς τὴν τοῦ Ποκουαρίου βρύσιν	» —
Ἐπίγραμμα ἐπιτάφιον	» 44
Περὶ τοῦ ἰαθέντος πόνου τῶν μυκτῆρων »	—
Περὶ τοῦ ἐμποδίσματος τοῦ συνοικεσίου.	» 46
Κεφάλαιον πέμπτον. Περὶ τῆς ἐκ τοῦ κόσμου φυγῆς καὶ τῶν μετ' αὐτήν.	» 49
Περὶ τοῦ βασιλέως τῆς Ῥώμης	» 51
Περὶ τῆς βασιλείας τῶν ξύλων	» —
Ἐγκώμιον ἐρημίας καὶ μοναχικῆς δια- γωγῆς	» 53
Περὶ τοῦ μοναστηρίου τῆς Παναγίας τῆς Εὐαγγελιστρίας.	» 59
Κεφάλαιον ἕκτον. Περὶ τῆς μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἀπο- δημίας μου καὶ εἰς Βλαχίαν ἐπιδημίας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ.	» 63
Ἱστορία τῶν δύο Ἀσκητῶν	» 66
Περὶ τοῦ νέου Ναοῦ τοῦ Ξηροποτάμου	» 67
Ἐπίγραμμα εἰς αὐτόν.	» 69
Κεφάλαιον ἑβδόμον. Περὶ τοῦ εἰς Μπογδανίαν πηγαιμοῦ καὶ τῶν ἐν αὐτῇ.	» 72

Στίχοι Ῥωμανοῦ βασιλέως εἰς τὸ τίμιον Εὐλόν	Σελίς 74
Περὶ τῆς ὑπαπαντῆς τοῦ τιμίου Εὐλόν	—
Περὶ τοῦ σπαθάρη Γεωργάκη	78
Ἱστορία περὶ τοῦ ληστοῦ	80
Διὰ τὰ σαράντα βενέτικα	81
Διὰ τὴν πτερίτζα	82
Διὰ τὰ μάρμαρα.	84
Κεφάλαιον ὀγδοόν. Περὶ τῆς εἰς Βλαχίαν ἐπιστροφῆς καὶ τῶν ἐν αὐτῇ.	86
Περὶ τῶν κτιτόρων τῆς Μονῆς τοῦ Ξηροποτάμου.	91
Κεφάλαιον ἑννατόν. Περὶ τοῦ εἰς τὴν Πόλιν ἐρχομοῦ καὶ τῶν ἐν αὐτῇ.	94
Κεφάλαιον δέκατον. Περὶ τοῦ εἰς Χίον καὶ Σάμον πηγαίμου καὶ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ Χίῳ.	108
Ἐπίγραμμα εἰς τὸν νέον τοῖχον τοῦ Κουτλουμουσίου.	113
Κεφάλαιον ἑνδέκατον. Περιγραφή τῆς Σάμου ἐπαινετική.	114
Περὶ τοῦ ἁγίου Λειψάνου τοῦ Θεολόγου	119
Ἱστορία περὶ Πολυκράτους	128
» περὶ Πολυμήτορος	132
» περὶ τῆς Θυμοκλῆϊας.	137

Κεφάλαιον δωδέκατον. Περὶ τῆς ἀθλιότητος τοῦ νῦν καιροῦ.	Σελίς 142
Περὶ τοῦ ὀνείρου τοῦ Σουλτάν Ἀχμέδ	146
Κεφάλαιον δέκατον τρίτον. Περὶ τῶν θαυμάτων τοῦ τιμίου Σταυροῦ, καὶ τῆς τῶν Τατάρων ἀποστασίας, καὶ τῆς ἐν Μολδαβίᾳ αἰχμαλωσίας, καὶ τοῦ ἐν Γιάσιῳ φόβου καὶ παραχῆς.	152
Κεφάλαιον δέκατον τέταρτον. Περὶ τῆς εἰς Σκόπελον καὶ Εὐριπόν ἐπιδημίας καὶ τῶν ἐν αὐταῖς.	164
Κεφάλαιον δέκατον πέμπτον. Περὶ τῆς εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος ἐπανόδου, καὶ περὶ τοῦ Ἀθωνος, καὶ περὶ μεταμορφώσεων.	169
Ἱστορία περὶ τῆς Ἀρχοντίσσης.	171
Κεφάλαιον δέκατον ἕκτον. Περὶ τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ τῶν ἐν αὐτῷ	179
Περὶ τοῦ Φωτίου	189
Περὶ τῶν ἐν Βαβυλῶνι	192
Περὶ τῆς ταφῆς τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου	194
Ἱστορία περὶ τοῦ Αἰνείου.	199
Κεφάλαιον δέκατον ἑβδόμον. Περὶ τῶν Εἰσοδίων τοῦ τιμίου Εὐλόν εἰς τὸ ἱερόν αὐτοῦ πάλιν Μοναστήριον.	203

Κεφάλαιον δέκατον ὁγδοον.

Ὑμνοι εἰς τὸν ὑπερύμνητον Σταυρόν.	Σελίς 207
Κανὼν Τριαδικός.	» 212
Κανὼν Εὐαγγελικός.	» 218
Ὑμνοι πρὸς τὴν Θεοτόκον.	» 227
Ἀλφάβητα.	» 242
Κανόνες περιεκτικοί.	» 248

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΔΑΠΟΝΤΕ

ΤΟΥ ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΘΕΝΤΟΣ

ΚΑΙΣΑΡΙΟΥ

ΚΗΠΟΣ ΧΑΡΙΤΩΝ

Ὑπόμνημα εἰς τὴν ἐνναετῇ περίοδον τοῦ τιμίου
Ξύλου τοῦ ζωηφόρου Σταυροῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

*Περὶ τῆς ἀπὸ Σκοπέλου ἀποδημίας μου καὶ εἰς Β.λαχίαν
ἐπιδημίας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ.*

Χριστὲ βοήθει μοι νὰ 'πῶ τὰ κατὰ τὸν Σταυρόν σου
καὶ τὰ κατὰ τὸν δοῦλόν σου πρὸς τὸν Ἀλέξανδρόν σου.

Πολλάκις μὲ εἶχες εἰπεῖ, φίλτατε μπεῖζαδέ μου,
νὰ σὲ εἰπῶ τὰ κατ' ἐμέ, καὶ δὲν τὰπα ποτέ μου.
Μὲ τὸ νὰ ἦτον ἀτελής ἡ περιήγησίς μου,
κ' ἤθελεν εἰσθαι ἀτελής καὶ ἡ διήγησίς μου.
Ἦμουν ἐγὼ μισοστρατῆς, ἀκόμη περπατοῦσα,
καὶ νὰ σὲ 'πῶ τὰ κατ' ἐμέ σωστά δὲν ἔμποροῦσα.
Τώρα δὲ ὅπου εἰλαβαν τὰ διαβήματά μου
τέλος τὸ τελειότατον, καλὰ τε καὶ κακὰ μου.

ΚΗΠΟΣ ΧΑΡΙΤΩΝ.

Τώρα όπου τελειώσεν ἡ περιήγησίς μου
 ἐκείν' ἡ πολυχρόνιος, καὶ ἡ πολυειδής μου,
 Καὶ ἦλθα εἰς τὸ ἅγιον τὸ Ὅρος με λυγίαν,
 καὶ πλέον ἀναπαύθηκα, πῶρα τὴν ἡσυχίαν,
 Ἄνοιξα τὸ κελλίον μου, ἐπῆσα τὸ κοντῆλι,
 καὶ τὸν θεὸν ἐδόξασα με νοῦν, καὶ με τὰ χεῖλη.
 Ἰδοὺ ὅπου τὰ κατ' ἐμὲ πάντα μετ' ἀκριθείας
 τὰ γράφω, καθὼς ἀγαπᾷς, ἐν εἰδει ἱστορίας.
 Καὶ ὅταν τὸν Καισάριον θαλέσῃς, τὰ διαβάσεις,
 καὶ σὺν εἰς ἓνα καθαρὸν καθρέπτην τὸν κιτάξεις.
 Καὶ ἂν φανῇ, καθὼς θαρρῆς, εὐμορφος, εὐφρομῆ
 τῇ ἐκλαμπρότητι τῇ σὺ εἶναι καὶ εὐθυμῆ.
 Εἰ δὲ φανῇ, καθὼς θαρρῆς, ἀσχημας, ἀτιμῆ
 εἰς τὴν τοιαύτην ἐκλογὴν εἶναι καὶ ἀσχημῆ.
 Ἰδοὺ ἀρχίζω τὸ λοιπὸν Σταυροῦ τῇ βοήθειᾳ
 τὰ κατ' αὐτὸν καὶ κατ' ἐμὲ γράφων τῇ ἀληθείᾳ.
 Στέφανος ὁ πατέρας μου, νὰ ἔχω τὴν εὐχὴν σου,
 καὶ ν' ἀναπαύσῃ ὁ θεὸς τὴν ταπεινὴν ψυχὴν σου.
 Ἀπὸ ἀρχῆς τὴν κατ' ἐμὲ ἔλαβα ἱστορίαν,
 εἰς πλείονα σαφένειαν, ὅμως με συντομίαν.
 Στέφανος ὁ ἀφέντης μου δώδεκα μὲν παιδίᾳ
 ἀρσενικὰ μᾶς ἔκαμε, καὶ θηλυκὰ δὲ τρία.
 Ἀπὸ τὰ δώδεκα ἑπτὰ αὐτὸς εἶχε κρατήσει,
 τᾶσταυτε τὰλλα στὸν θεόν, ὅπου ἔχε τὰ χάρισι.
 Εἰ ἐγόρευε διδάσκαλον διὰ νὰ μᾶς σπουδάξῃ,
 καὶ γράμματα ἑλληνικὰ, αὐτὸς νὰ μᾶς διδάξῃ.
 Λογιωτάτους ἤθελε νὰ βλέπῃ καὶ σπουδαίους,
 ὅχι βαρβάρους, ἀμαθεῖς, κούτζουρα καὶ χυδαίους.

Καὶ νὰ καὶ ἔρχεται ἐκεῖ βέβαια ἐκ Προνοίας,
 ὅπου γνωρίζει τοὺς καλοὺς σκοποὺς καὶ τὰς καρδίας,
 Ὁ Ἄρτης κύρ Νεόφυτος, ὡς ἀπὸ συμφωνίας,
 πηγαίνοντας στὸν Ἀθωνα, ὡς φίλος ἡσυχίας.
 Ἐτοῦτον ὁ ἀφέντης μου εὐρίων, καθὼς ποθοῦσε,
 τὸν εἶπε διὰ τὸ σχολεῖν ὅπου τὸ ἐξητοῦσε.
 Εὐρίων δὲ σύμφωνον αὐτὸν εἰς τὴν ἐπιθυμίαν
 ἐτοῦτον τὴν θεωρίᾳ, ἐχάρη τὴν καρδίαν.
 Καὶ λέγει τον πηγαίνοντας στὸ Ὅρος νὰ ζητήσῃ
 ἐκεῖ τὸν Ἱερόθεον, καὶ νὰ τὸν ὁμιλήσῃ.
 Εἰς τῶν Ἰσῆρων τὴν μονὴν αὐτὸς ἐκατοικοῦσε,
 νὰ τὸν εἰπῇ γιὰ τὸ σχολεῖν, ὅπου κι' αὐτὸς ποθοῦσε.
 Ἵνα τὸ θεῖον τάλαντον τὸ πολυπλασιάσῃ,
 κατὰ τὴν θεῖαν ἐντολήν, καὶ μεταδώσῃ πᾶσι.
 Καὶ νὰ τὸν στείλ' εἰς Σκόπελον, νανοῖξῃ τὸ σχολεῖον,
 νᾶναι κοινὸς διδάσκαλός ξένων καὶ ἐντοπίων.
 Καθὼς εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν ἦτον στὴν Πάτμον νῆσον
 ἐκεῖνος ὁ Μακάριος, καὶ δὲν εἶχε τὸν ἴσον.
 Καὶ χίλια δὲ γρόσια στὴν χώρα νὰ δανείσῃ,
 νὰ πέρνῃ τὸ διάφορον ὁ δάσκαλος νὰ ζήσῃ.
 Καὶ οὕτως ἔγιναν αὐτὰ θεοῦ τῇ συνεργείᾳ,
 κ' ἦλθεν ὁ Ἱερόθεος καὶ δύο συνοδίᾳ,
 Ἀπὸ γεννήσιως Χριστοῦ εἰς χρόνους τοὺς χιλίους
 εἴκοσι τρεῖς ἢ τέσσαρας με τοὺς ἑπτακοσίους.
 Καὶ τὸ σχολεῖον ἀνοιξε, καὶ σὺν θεῷ ἀνθοῦσεν,
 ἦλθαν καὶ ξένοι μαθηταί, ὅθεν εὐδοκίμουσεν.
 Ὦν εἰς καὶ πρῶτος καὶ ἐγὼ ἤμουν εἰς τὸ σχολεῖον,
 δέκα ἢ ἑνδεκά χρονῶν, ἀνέλικον παιδίον.

Δεκάξ δὲ ἡ καὶ δεκαφτὰ ὄντας τῇ ἡλικίᾳ,
 μ' εὐγαλεν ὁ πατέρας μου πλὴν ἀπ' τὰ σχολεῖα,
 Στὸν δραγουμάνον μ' ἔστειλε τοῦ στόλου Κωνσταντίνου
 Βεντούρα τὸν περίφημον, τὸν Παριανὸν ἐκείνον.
 Καὶ τὸν Ἰανουάριον στὴν Πόλιν ἐγὼ φθάσω,
 εἰς ταῖς τριάντα τοῦ αὐτοῦ, καὶ τὴν τιμὴν λαμβάνω,
 Πρώτην φορὰν νὰ τὴν ἰδῶ καὶ νὰ τὴν χαιρετήσω
 τὴν Πόλιν τὴν βασιλίσσαν, καὶ νὰ τὴν περπατήσω,
 Τὸν πρῶτον χρόνον τοῦ Σουλτάν Μαχμοῦτ τῆς βασιλείας,
 ἐπὶ τῆς Παῖσιου δὲ πρώτης πατριαρχείας.
 Καὶ μεθ' ἡμέρας δύο τρεῖς, θυμοῦμαι, ἐκοιμήθη,
 ὁ Πατριάρχης Χρῶσανθος, καὶ ἐδιαλαλήθη,
 Φίλος καὶ τοῦτος πατρικός, καὶ ὄντας προσεγγμένος
 ἐγὼ νὰ πάγω κ' εἰς αὐτὸν μὲ γράμμα συστημένος.
 Καὶ γίνεται διάδοχος ὁ ἀπὸ Καισαρείας
 Φιλίππου κύρ Μελέτιος ἀνὴρ ζωῆς ἁγίας.
 Μ' ἐδέχθη ὁ Βεντούρας δέ, στὸ σπῆτί του μὲ βάλλει,
 καὶ δύο τρεῖς κυβέρνησας ἐμένα μὲ προβάλλει.
 Ἐγὼ ἐσυμβουλευθήκα νὰ πάρω τὴν Βλαχίαν,
 καὶ τὸ ἐδέχθηκεν αὐτός, πλὴν καὶ μὲ ἀπορίαν,
 Εἰς τὴν καλὴν μου ἐκλογὴν ἐτοῦτον τῆς Βλαχίας,
 τὸ σκῆπτρον ὁ Μιχαήλοδας κρατῶν τῆς αὐθεντίας,
 Καὶ ὄντας φίλος δυνατὰ καὶ διαφεντευτής του
 Βεντούρας ὁ αἰγιόμαχος καὶ ὑπερασπιστής του.
 Ὁ δὲ Γαίικας Γρηγόριος εἶχε τῆς Μπογδανίας,
 ἔχοντας καὶ μαλαῶματα μετὰ τῆς Ταταρίας.
 Τὸν Κωνσταντίνον πεγζαδὲ μιλαῖ οὖν μὲ συσταίνει,
 ὁ πεγζαδὲς μετ' οὐ πολὺ εἰς τὴν Βλαχίαν μὲ στέλνει,

Μὲ γράμμα στὸν πατέρα του Μιχαήλοδα τὸν γέρον,
 καὶ εἰς τὰ τέλη ἐφθασα τοῦ Ἰουνίου χαίρων.
 Τρεῖς μῆνες δὲν ἐπέρασαν, τοῦ ἦλθε μανζιλία,
 πῆρε τὸ σκῆπτρον ἀπ' αὐτὸν τότε ἡ βασιλεία.
 Καὶ πέρνωντας τὸ ἔδωκε πάλιν στὸν Κωνσταντίνου,
 ὅπου καὶ ἄλλην μιὰ φορὰ τὸ εἶχεν εἰς ἐκείνον,
 Εἰς τὸν καιρὸν Ὁσμάν πασὰ ἐκείνου τοῦ τοπάλη,
 δύο ἑβδομάδες μοναχά, καὶ εἶχε τὸν εὐγάλει.
 Καὶ ἡ χαρὰ μου γόρυσεν εἰς λύπην καὶ πικρίαν,
 ὅπου ζητήσας ὡς καλὴν ἔλαβα τὴν Βλαχίαν.
 Ὅ γὰρ εἰπὼν εὐὸκ οἶδατε τί πράγματα αἰτείσθεσθαι,
 ἀληθινὸς καὶ ἅγιος, ἀσύνετοι γὰρ εἰσθε.
 Ὅθεν καὶ ξένος καὶ πτωχὸς (δύο κακὰ μεγάλα,
 εἶναι καὶ ἄλλα, πλὴν αὐτά, θαρρῶ, περνοῦν τὰ ἄλλα)
 Ἐγὼ μὲ τὸ νὰ βρέθῃκα, νὰ κάμω καὶ τί ἔχω,
 εἰς τὸν μακαριώτατον Μελέτιον προστρέχω.
 Ὅπου γὰρ κατὰ ἄσπρα τοῦ ἦλθεν εἰς τὴν Βλαχίαν,
 μᾶλλον εἰπεῖν γὰρ λόγου μου διὰ παρηγορίαν.
 Μ' ἐδέχθηκε δὲ καὶ αὐτὸς γὰρ πατρικὴν φιλίαν,
 μὲ πῆρεν εἰς τοῦ λόγου του ἡμέραν τὴν ἰδίαν.
 Ἐλθὼν δὲ ὁ νεόσταυρος αὐθέντης τῆς Βλαχίας,
 εἶπεν ὁ κύρ Μελέτιος, ὡς μέσον εὐτυχίας,
 Τί ἀγαπῶ νὰ τὸν εἰπῇ, ὅπου νὰ μὲ συστήσῃ
 εἰς τὸ σχολεῖο, εἶπα ἐγὼ, γὰρ νὰ μὲ διορίσῃ.
 Ἐπρόκεινα τὴν προκοπὴν ἐγὼ τῶν μαθημάτων
 ἀπὸ τῆς Κεῦρτης τοῦς καπνοὺς καὶ κόνιν τῶν χρημάτων.
 Διότι τὰ μαθήματα, ὡς λέγ' ἡ Παροιμία,
 φέρουσι καὶ τὰ χρήματα μαζὶ ἐν εὐκολίᾳ.

Καθώς και με τὰ ἔρεαυ, ὡς χάριν, ὡσάν δῶρα,
καθώς ἀκούσαι θέλετε κατόπιν τῶρα τῶρα.
Εὐθὺς μὲ ἐδιώρισε μὲ δυὸ γρόσα τὸν μῆνα,
καὶ ἄλλα ἔνδεκα παιδιᾶ, ὁμοίως καὶ ἐκεῖνα.
Κ' ἐπρόκοπτα, θαρρῶ, καλὰ, Κυρίου συνεργοῦντος,
δάσκαλος ὁ Γεώργιος ὁ ἐκ τῆς Τραπεζοῦντος,
Ἀνεψιὸς τοῦ Σεβαστοῦ, ὅπου τὰ δυὸ βιβλία
τυπώσας μᾶς ἐχάρισε, μαθήσεις ταμεῖα.
Ὁ ἅγιος Γεώργιος μοῦ ἦτονε κονάκι,
καὶ τὸ φαγί μου ἀπ' ἐδῶ, ὡσάν ἓνα ξενάκι,
Μὲ γράμμα πατριαρχικὸ αὐτοῦ τοῦ Μελετίου,
μαζὶ καὶ γρόσα εἰκοσὶν ἐκ τοῦ Μοναστηρίου.
Ὅντας τὸ Μοναστήριον ἐτοῦτο ἰδικόν του,
ὡς ἀγιοταμίτικον ὄντας μετόχιόν του.
Κτίριο μεγαλώτατον τοῦ ξακουστοῦ ἐκείνου
τοῦ Μπραγκοδάνου τοῦ κλεινοῦ αὐθέντου Κωνσταντίνου.
Δὲν ἀναπαύθη εἰς αὐτὰ τόσα ἡ ἀρεντιά μου,
ἤθελε περισσότερα, ἀχόρταγ' ἡ καρδιά μου.
Πῆρα λοιπὸν καὶ μαθητὰς μέσα εἰς τὸν ὁδᾶ μου,
πῆγαινα κ' εἰς ἀρχοντικὸ, ἄοκνος, ἀρχοντά μου.
Ἐγραφα καὶ βιβλία δέ, καὶ ἔτζι ἐπενοῦσα
μὲ κόπους, μόχθους περισσοῦς, ἀλλ' ὅμως εὐτυχοῦσα.
Ὅτι ἀνάγκη νὰ μοχθῇ, πάντα νὰ κοπιάζῃ,
ἓνας ὅπου νὰ εὐτυχῇ ἐπιθυμεῖ, σπουδάζει.
Δυὸ χρόνοι δὲν ἐγέμισαν, καὶ ἀπὸ τὴν Βλαχίαν
πῆγεν ὁ Κωνσταντίνουδας πέρα στὴν Μπογδανίαν.
Κ' ἔλαθεν ὁ Γρηγόριουδας ὁ Γκίκας τὴν Βλαχίαν,
καθὼς ἐδιωρίσθηκαν ἀπὸ τὴν βασιλείαν.

Τότε ὁ ἐκ τῆς Ζαγορῆς ἄρχοντας Κωνσταντίνος,
τοῦ Κωνσταντίνουδα πιστός, μ' ἐμήνυσεν ἐκεῖνος,
Μὲ στόμα τοῦ κύρ Σεραφείμ τοῦ Δρύστρας διακόνου,
τοῦ Πατριάρχου ὕστερον μετὰ πολλοῦ τοῦ χρόνου,
Νὰ πάγω εἰς τὴν Μπογδανιά γιὰ τὴν γραμματιτζίαν,
τό 'καμε δὲ αὐτὸς αὐτὸ διὰ γαμπροῦ αἰτίαν.
Μὲ εἶδ' ἐκεῖ εἰς τὴν Βλαχιά, καὶ εἶχα τοῦ ἀρέσει,
καὶ δι' αὐτὸ εἰς τὸν σκοπὸν ἐτοῦτον εἶχε πείσει.
Τὸν κίνησε καὶ ὁ ῥηθείς, καθὼς συμμαθητὴς μου,
καὶ γνώστης τῆς ὀλιγοστῆς ἐκείνης προκοπῆς μου.
Ὅντας ἐγὼ δὲ εἰς αὐτὴν πλέον τὴν φαντασίαν,
πέρασεν ὁ Γρηγόριουδας πάλιν στὴν Μπογδανίαν.
Τρεῖς χρόνους δὲν ἐχάρκα Βλαχίης τὴν αὐθεντείαν,
κ' ἦλθεν ὁ Κωνσταντίνουδας πάλιν στὴν Μπογδανίαν.

Στίχοι 161

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

*Περὶ τῆς πρὸς τὸν Κωνσταντίνουδα οἰκειώσεως
καὶ τῶς παρ' αὐτοῦ.*

Ἐλθὼν λοιπὸν αὐτὸς ἐδῶ εἰς χρόνους τοὺς χιλίους
καὶ πέντε καὶ τριάκοντα ἐπὶ ἑπτακοσίους,
Μὲ πῆρε γιὰ γραμματικὸν κατὰ τὴν μεσιτείαν
τοῦ πενθεροῦ μου, ὅς εἶπῶ, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν.
Ἐσπούδαζα κ' εἰς τὸ σχολεῖν διὰ φιλοπονίαν,
καὶ ὡς μπερούσα, πέρασα καὶ τὴν φιλοσοφίαν,
Καὶ ὅχι, καθὼς ἔπρεπεν, ὅτι δυοὶ κυρίως
οὐδαὶ δουλεύειν δύναται, ὡς ἐν Εὐαγγελίοις.
Ὅποταν Τούρκοι, Γερμανοὶ καὶ Ῥώσσοι πολεμοῦσαν
χρόνους τρεῖς τέσσαρες μαζὶ, καὶ αἱματοκυλοῦσαν

Τοὺς μαύρους τοὺς ἀνθρώπους τῶν δίχως φιλανθρωπίαν,
διὰ τὰ ἰντερέρια τους, διὰ κενοδοξίαν.

Κ' οἱ Μόσχοβοι πῆραν Βλαχία, Κρίμι καὶ Μπογδανίαν,
καὶ πάλιν τὰ ἐγύρισαν, τίς οἶδε τὴν αἰτίαν.

Ἐξ χρόνοι μόλις γέμισαν, καὶ ἀπὸ τὴν Βλαχίαν
στάλην ὁ Κωνσταντίνουδας πάλιν εἰς τὴν Μπογδανίαν.

Κ' ἐγὼ μαζί με λόγου του, καθὼς γραμματικὸς του
κατὰ τὴν τάξιν δεύτερος, ὅμως ἀγαπητός του.

Μὲ κόπους δὲ καὶ περισσοὺς διὰ τὴν στιχουργίαν,
καὶ διὰ τὴν ἀνάγνωσιν εἰς τὴν γραφὴν τὴν θεϊαν,

Ὅπου μαζί με λόγου του ἐγίνετο συχνάκις,
κρατοῦσε δὲ καὶ περισσὸ πέντ' ἔξ ὥραις πολλάκις.

Μὴν νόχτα μοῦ ἐχάρισε μίαν του φορεσίαν,
ὅλην σωτήν ἀπὸ πολλὴν αὐτοῦ εὐχαριστίαν.

Καὶ διὰ κουριοζιτὰ ποιήματα δυὸ τρία
ἄκουσαι, ὅπου τοῦδωκα ἐν τῇ ἡγεμονίᾳ.

Ἐτῶν Καλογράδων ὁ ναὸς κοντὰ εἶναι νὰ πῆσῃ,
ὅτ' ἡ βροχὴ κατέρχεται ἐξ οὐρανοῦ εἰς τὴν μέσῃ.

Ἐτοῦτο ὀφθαλμοφανῶς ὁ δοῦλός της τὸ εἶδε,
ἡ Καλογραὶς εἰς τὸ ὕψος της ἔχουσι τὴν ἐλπίδα.

Μὲ δάκρυα ἢ ταπειναῖς με ἐπαρακαλοῦσαν
νὰ τὸ εἰπῶ τῷ ὄψει της, κατὶ με ἐθαύμοσαν.

Ὁ δοῦλός της, ὡς χρέος μου, ἰδοὺ τὸ ἀναφέρω,
ἐκ μέρους τῶν, εἰ κ' εὐτελής, προσβαίαν τῆς προσφέρειω.

Δυνατῶν ὄντων δὲ ἡμῶν πρὸς ἀγαθοποιίαν,
ἐπάνηκε, μὴ εἰπωμεν, κατὰ τὴν παροιμίαν.

Τῆς ὑψηλότητος ὡμῶν τῆς Θεοσεβειότητος
Δαπόντες δοῦλος εὐτελής μέχρι πνοῆς ὑστάτης. α

Καὶ ἐκατὸ γρόσσα εὐθὺς τῆς ὥρας διορίζει,
καὶ τοῦ ναοῦ τὸ σκέπασμα ὅλο τ' ἀνακαινίζει.

Ἄλλην φορὰν μ' ἐγύρεψε, καὶ μὴ εὐρίσκωντάς με,
ὕστερα με ἐμάλωσε, καὶ ὀνειδίζωντάς με.

Ἐγὼ δὲ θάρρος περισσό, καὶ ξεύρωντας πῶς χαίρει
στοὺς στίχους, τρέχω, στιχουργῶ, καὶ δίνω τους εἰς τὸ χέρι.

Ἄ'Επ' ἀληθείας χαίρομαι, ὅπου καταξιόμμαι
με τίτλους τοὺς κυριακοὺς πάντοτε νὰ τιμοῦμαι.

Ὁ Κύριος ἐλέγετο δαιμόνιον πῶς ἔχει,
καθὼς τὸ Εὐαγγέλιον τὸ θεῖον περιέχει,

Καὶ ὁ ἀνάξιος ἐγὼ δαιμόνιον πῶς ἔχω,
ἐλέχθηκα πολλάκις φορεῖς, ἐγὼ δ' ἴσως μετέχω.

Ὁ Κύριος ἐλέγετο φαῦλος καὶ οἰνοπότης,
ἐλέχθηκα δὲ καὶ ἐγὼ ὁ δοῦλος πολυπότης.

Χαίρω λοιπὸν εὐφραίνομαι, ὅπου κατηξιώθην,
καὶ ὑβρισμάτων κοινωνὸς τῶν τοῦ Χριστοῦ μου ὄρθην.

Γιὰτὶ ἂν οἱ πανάρετοι Ἀπόστολοι Κυρίου
χαίρουν ὑβριζόμενοι ἀπὸ τοῦ συνεδρίου,

Ἐγὼ δὲ ὅπου ἀρετὴν δὲν ἀποκτῶ καμμίαν,
πῶς με πρέπει νὰ χαρῶ διὰ τὴν λοιδορίαν;

Ἐκεῖνοι ὑπὸ ἀσεβῶν καὶ μοχθηρῶν ἀνθρώπων,
ἐγὼ δὲ παρὰ αὐθεντός, πιστοῦ, χρηστοῦ τὸν τρόπον.

Κωνσταντῖνος γραμματικῶν τῶν σὼν ὁ κεκτημένος
τὰ δευτερεῖα πάντοτε, ὅμως ὀνειδισμένος.

Φιλελεήμων ὢντας δὲ τότε, οὐδεὶς ὡς ἄλλος,
ἦτο καὶ φίλος προσευχῆς τῆς θεῆς καὶ μεγάλος,

Καὶ τὰ ἐπὶ πένθῃ συχνὰ τὰ τοῦ Συνταγματίου,
τὰ διέβαζεν, ὡς ἐπρεπε, χριστιανοῦ τελείου,

Καί με προστάζει εἰς τιμὴν αὐτῶν νὰ τοῦ συνθέσω
 στίχους· κ' ἐσύνθεσα αὐτοὺς διὰ νὰ τὰ παινέσω.
 εἰ Πένθη χαρὰς μοι πρόξενα, πένθη εὐλογημένα,
 πένθη δακρύων λύτρωσις, πένθη χαριτωμένα.
 Πένθη συγχώρησις κακῶν, καὶ χάριτος προσθήκη,
 δεύτερον πένθη βάπτισμα, πάντων καλῶν ἡ θάκη.
 Πένθη ἐλπίς τῶν ἀγαθῶν· Χριστοῦ κλεις βασιλείας,
 πένθη καρποὶ ἐπαΐσιοι τελείας μετανοίας.
 Πένθη πενθούντων ἐκ ψυχῆς πάντων ἡ σωτηρία,
 πένθη ἐν περιστάσει μόνῃ παρηγορία.
 Πένθη Ἀγγέλων ἡ χαρὰ, πένθη δαιμόνων τραῦμα,
 πένθη βροτῶν θεοποιά, πένθη μεγάλο θαῦμα.
 Πένθη μεγάλη μου χαρὰ ἐπὶ τὸν βίον τοῦτον,
 πένθη χαρὰς δωρούμενα ἐπουρανίου πλοῦτον.
 Πένθη μου τὰ σθεσθήρια κολάσεως φλογίνης,
 καὶ τοῦ πυρίνου ποταμοῦ, ἐκείνης τῆς ὁδύνης.
 Πενθῶν, θρηνῶν, κλαίων, Χριστέ, ἐν βίῳ νῦν ὀφθαίην,
 γελᾶν, σκιρτᾶν, χαίρειν αἰεὶ, ὅπως ἀξιοθείην.
 Ὁ Κωνσταντῖνος δοῦλός σου ὁ ἀπὸ τῆς Σχοπέλων,
 ὁ τῶν δαιμόνων χαρὰ νῦν, πένθος δ' Ἀγγέλων πέλων.
 Μίαν ἡμέραν με λαλεῖ, καὶ λέγει νὰ συνθέσῃς
 εἰς τὰς Συνόδους τὰς ἐπτὰ, δίχως ν' ἀργοπορέσῃς
 Ἐπτὰ σὺ πάλιν δίστιχα, νὰ λέγουν τὰς αἵρέσεις,
 καὶ τοὺς αἰρεσιάρχας δέ, νὰ διῶ ἀν' ἡμπορέσῃς.
 Πιάνω κοντῆλι πάραυτα, καὶ τοὺς παρόντας κάνω,
 καὶ μίαν εὐχὴν καρδιακὴν ἀντίμισθον λαμβάνω.
 εἰ Ἀρειὸς τὸν υἱὸν Θεοῦ κτίσμα τὸν δογματίζει,
 ὁμῶς ἡ πρώτη σύνοδος τὸν ἀναθεματίζει.

Τὸ Πνεῦμα Μακεδόνιος διὰ Θεὸν δὲν θέλει,
 ἡ δὲ δευτέρα Σύνοδος τοῦ δίδει κακὰ τέλη.
 Νεστόριος τὴν Δέσποιναν τὴν λέγει Χριστοτόκον,
 ἡ τρίτη τὸν ἀφώρισε, τὴν λέγει Θεοτόκον.
 Διόσκορος ὁ δυσσεβὴς ἦτο μονοφυσίτης,
 ὅθεν τὸν ἀπεδίωξε καὶ ἡ Καλκηδωνίτις.
 Ὁ Ὀριγένης κόλασιν πρόσκαιρον διορίζει,
 διὸ ἡ πέμπτη Σύνοδος τοῦτον τὸν ἀφορίζει.
 Μονοθελήτας, Πάπας τε ὁμοῦ καὶ Πατριάρχας
 ἡ ἕκτη ἐξωστράκισεν, ὡς ἀν' αἰρεσιάρχας.
 Εἰκονομάχοι ἔκαιαν εἰκόνας τὰς ἀγίας,
 ἡ δὲ ἐξδόμη αὐτουνοὺς με φλόγας αἰωνίας.
 Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ ἐν αὐταῖς λαλήσας,
 καὶ ὑπ' αὐτῶν δὲ λαληθεὶς καὶ τ' ἀληθὲς γνωρίσας,
 Δουλόν σου τὸν ἀκόλουθον Πατέρων τῶν Συνόδων,
 δεῖξόν με καὶ ἀκόλουθον τῶν οὐρανοῦ ἀνόδων.»
 Ἄλλοτε πάλιν με λαλεῖ, καὶ λέγει νὰ μοῦ φτιάσῃς
 εἰς ταῖς πληγαῖς τοῦ Φαραώ, καὶ τῆς Αἰγύπτου πάσης
 Τοῦ ἔρτισα, τοὺς ἔχασα, τί ἔγιναν δὲν ξεύρω,
 ἐσκάλισα, δὲν μπόρεσα καὶ τοὺς εὔρω.
 Ἦτον δυὸ ὥραις τῆς νυκτός, ἐκάθουμουν στὴν μάσα,
 καὶ στέλνει ἐν ἀπ' τὰ παιδιά, ἕνα κοπέλ' στὴν κάσα, (sic)
 Αἶγο χαρτί στὸ χέρι του καὶ ἦτονε γραμμένος
 ὁ κάτω λόγος τῆς Γραφῆς αὐτὸς σημειωμένος.
 Καί με μνησὶ πῶς εἰς αὐτὸ ἀπάνω νὰ συνθέσω
 ἕνα καὶ μόνο δίστιχο, καθὼς ἐγὼ μπορέσω.
 Εὐθὺς ἀφήνω τὸ φαγί, πιάνω τὸ κοντῆλι,
 καὶ τὸ παιδί στέκει ἐκεῖ, ὅπου με εἶχε στείλει.

Καὶ τοῦ συνθέτω αὐτουνόος ὅλους καὶ τοῦ τοῦς στέλνω.
 μεσοχορτάτος ὄντας δέ, πάλιν νὰ τρώγω πέρνω.
 Ἀυθέντης δὲν ἐδάσταξεν, εὐθὺς στέλνει μὲ κράζει,
 καὶ εἴκοσι φλωράκια στὸ χέρι μου μὲ βάζει,
 λέγωντας, ὅτι μὲ περνᾷς, ἀλλὰ καὶ κάθε ἄλλον
 ἀπ' αὐτουνόος ὁποῦν' ἴδῃ, μικρὸν τε καὶ μεγάλον.

Ἐνῶς' αὐτοῦς ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα
 Κυρίου τοῦ Θεοῦ. Γενέσ. κεφ. δ'.

Ἐνῶς, ὁ τρίτος ἀπ' Ἀδὰμ ἐπὶ Θεὸν ἐλπίζει,
 τοῦτο 'ς ἐμᾶς ὁ Κύριος καὶ ὁ Δαυὶδ ὀρίζει.
 Ἐνῶς, Ἀδὰμ ὁ ἐγγονός, πρῶτος 'ς Θεὸν ἐλπίζει,
 ἐλπίδα καὶ εὐσέβειαν τὴν πρὸς Θεὸν στηρίζει.
 Ἐνῶς, πρωτότοκος τοῦ Σήθ, πρῶτος 'ς Θεὸν ἐλπίζει,
 παράδειγμα καλὸν 'ς ἐμᾶς, καὶ ἐντολὴν χαρίζει.
 Ἐνῶς, πατὴρ τοῦ Καὶνᾶν, πρῶτος 'ς Θεὸν ἐλπίζει,
 μισθοποδότην τὸν Θεὸν μὲ τοῦτο δογματίζει.
 Ἐνῶς, παπποῦς Μαλελεήλ, πρῶτος 'ς Θεὸν ἐλπίζει,
 ταύτην τὴν θείαν καὶ καλὴν ὁδὸν πρῶτος βαδίζει.
 Ἐνῶς, Ἰάρεθ πρόπαππος, πρῶτος 'ς Θεὸν ἐλπίζει,
 ἰδρωτὰς τοῦς τῆς ἀρετῆς μ' αὐτὸ ἀνακαινίζει.
 Ἐνῶς, Ἐνώχ ὁ πρόγονος, ἐπὶ Θεὸν ἐλπίζει,
 ὅστις ἐλπίζει εἰς Θεόν, Θεὸς τὸν μετοικίζει.
 Ἐνῶς, γενάρχης ἀγαθός, εἰς τὸν Θεὸν ἐλπίζει,
 χρηστάς ἐλπίδας καὶ ἡμᾶς ἐγγόνους του γεμίζει.
 Ἐνῶς, προπάτωρ ὁ σοφός, ἐπὶ Θεὸν ἐλπίζει,
 διὸ καὶ ἐπαινούμενος αὐτὸς δικαιωνίζει,

Ἐνῶς, προπάτωρ ὁ κλεινός, εἰς Κύριον ἐλπίζει,
 μὲ τοῦτο τὴν ἀνάστασιν νεκρῶν πρῶτος γνωρίζει.
 Ἐνῶς εἰς τρισυπόστατον Θεὸν πρῶτος ἐλπίζει,
 κόσμον τὸν τετραπέρατον ἐλπίζειν διορίζει.
 Ἐνῶς εἰς τὸν τρισήλιον ἕνα Θεὸν ἐλπίζει,
 καὶ βασιλείαν οὐρανῶν πρῶτος ἀποφασίζει.
 Ἐνῶς πρῶτος τὸν Κύριον ἐπικαλεῖ, κ' ἐλπίζει,
 τῶν ἀναγκαίων τῶν τριῶν τὸ ἕνα προθεσπίζει.
 Ἐδῶ μανθάνεις Ἠγεμὸν τὰς γενεαλογίας
 τῶν Προπατόρων τῶν ἐπτά τῶν τῆς κοσμογονίας,
 Καὶ τῆς χρηστῆς τὰς χάριτας πρὸς τὸν Θεὸν ἐλπίδος,
 καὶ θέλεις λείψει τῆς πολλῆς καὶ περιττῆς φροντίδος.
 Μανθάνεις ἔτι πληθυσμὸν τίτλων ὑποκειμένου
 ἑνός, καθὼς περ τοῦ Ἐνῶς, τοῦ ὧδε προκειμένου.
 Τίμησον τὸν ἐπτάριθμον χορὸν τῶν Προπατόρων,
 κτῆσαι ἐλπίδα εἰς Θεὸν αἰὶ τροπαιοφόρον.ο
 Μ' ἔβαλε, καὶ ἐσύνθεσα ἐκ τῆς κοσμογονίας
 ἕως γεννήσεως Χριστοῦ τῆς θείας καὶ ἁγίας,
 Κατὰ σειρὰν στὰ πλὴθὺ καλὰ ἔργα καὶ ἱστορίας
 πλείους παρὰ χίλιους στίχους ἐπ' ἀληθείας.
 Καὶ τοὺς ἐτίμησε πολλὰ καλὰ βεβαιωμένα,
 πέντε παράδες πληρωμὴν μ' ἔδωκε στὸν καθέναν.
 Αὐτὰ ὅλα δὲν μ' ἐρθκαν, ἀλλ' ἔτι τοῦ προσφέρω
 καὶ τοῦτον τὸν διάλογον, ἐλπίζω δέ, καὶ χαίρω,
 Πῶς πάλιν καμιά δεκαμιά φιλοδοῶσι φλωρία,
 ἔσρακα δέ, ὀργίσθη γὰρ ἐπὶ τῇ κολακείᾳ.
 Καθὼς καὶ κάθε ἄνθρωπος πρέπ' εἰς τὴν κολακείαν
 συμφέρει νὰ ὀργίζεται, ὡς εἰς φθορὰν οἰκείαν,

Διάλογος Βλαχίας και Μπογδανίας.

- ΒΛ. ε'Αχ, ἄχ, κακὴ γειτόνισσα, τὸν θησαυρόν μου πήρες,
τὸν στέφανόν μου ἄρπαξαν αἱ ἄρπαγές σου χεῖρες.
ΜΠ. Βίβαια, τίς γὰρ δὲν ποθεῖ συμφέρον τὸ οἰκεῖον;
ὅμως μὲ τὰ ἐχάρισε τὸ ἔλεος τὸ θεῖον.
ΒΛ. Γνωρίζεις καὶ τί θησαυρόν κατέχεις εἰς τοὺς κόλπους;
τοῦτον ἐγὼ τὸν γνωρίζω μὲ διαφόρους τρόπους.
ΜΠ. Δὲν ἐρχεται ὁ ἥλιος παρὰ γῆ νὰ φωτίσῃ,
ὠματωμένος καὶ τυρλὸς διὰ νὰ τὸν γνωρίσῃ.
ΒΛ. Ἐβλαφές με ζηλότυπε, καθὼς ἡ Κωνσταντίνου
τὴν Ῥώμην ἐβλαφέ ποτε, τὸν θρόνον τοῦ Λατίνου.
ΜΠ. Ζηλότυπος δὲν λέγομαι, ὅμως ἡ ἱστορία
αὐτὴ μου εἶναι εἰς τιμὴν, ὅχι κατηγορία.
ΒΛ. Ἦλθε, μ' ἐκαλλιέργησε, μ' ἔδωκεν εὐνομίαν,
τὸν ἔχασα, δὲν ἐρθασα δεῖξαι τὴν εὐγνωμίαν.
ΜΠ. Θεὸς βραβεύσει εἰς αὐτὸν τὰς ἀμοιβὰς πλουσίας,
ἐγὼ καὶ σὺ μακρὰν ἐσμέν τῆς μισθαποδοσίας.
ΒΛ. Ἴσως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ συμφωνία,
νᾶναι κοινὸς αὐθέντης μας; ὦ τί εὐδαιμονία!
ΜΠ. Κυρίῳ πάντα δυνατά, ἀδυνατεῖ οὐδένα,
ὡς τὸσον ὑπομένεις δὲ νὰ φτιάσῃ καὶ ἐμένα.
ΒΛ. Λυποῦμαι ἡ ἀβροίζικη, θρηνῶ τὴν στέρεσίν σου,
αὐθέντα μου ἐπίστρεψον εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου.
ΜΠ. Μεγάλη καὶ πολλὴ αὐτὴ ἀνυπομονησία,
ἀκόμη χθὲς τὸν ἔλαβας, τί ἀδιακρισία.
ΒΛ. Νικόλαον πατέρα του ἔχω στὸ Βουκουρέστι,
καὶ τὸν υἱὸν αὐθέντην μου ζητῶ στὸ Βουκουρέστι.

- Νικόλαον πατέρα του τὸν ἔχω εἰς τὰς χεῖρας,
καὶ τὸν υἱὸν αὐθέντην μου τὸν θέλω ἕως γῆρας.
Νικόλαον πατέρα του τὸν ἔχω εἰς τὸ μνήμα,
πέρνω κι' αὐτὸν αὐθέντην μου εἰς τὸ δικό μου κλῆμα.
Νικόλαον πατέρα του τὸν ἔχω εἰς τὸ μνήμα,
πέρνω κι' αὐτὸν αὐθέντην μου, ἀλλέως εἶναι κρῖμα.
Νικόλαον πατέρα του τὸν ἔχω εἰς τὸ μνήμα,
πέρνω κι' αὐτὸν αὐθέντην μου, ὅτι τοῦ εἶμαι κτῆμα.
Νικόλαον πατέρα του κρατῶ εἰς τὸ μνημεῖον,
καὶ τὸν υἱὸν αὐθέντην μου λαμβάνω εἰς βραδεῖον.
Νικόλαος πατὴρ αὐτοῦ στοὺς κόλπους μου ἐτάρῃ,
ποθῶ κι' αὐτὸν αὐθέντην μου, ἔς ἐμὲ γὰρ ἀντράρῃ.
ΜΠ. Εὐρεῖς πολλὴν ῥητορικὴν, καὶ ἡ ἀπολογία
φοβοῦμαι σὲ τὸν καθιστᾷ αὐθέντην, ὦ Βλαχία.
ΒΛ. Ὁ λαὸς ὅλος ὁ ἐμός, ὡς παῖδες τὸν σωτῆρα,
θέλουσι τὸν ὑποδεχθεῖ, ὡς τῶν καλῶν δοτῆρα.
ΜΠ. Ποῖον προσμένω πλὴν ἐγὼ; τίς νὰ μὲ αὐθεντεύσῃ;
μόνον τὸ θεῖον ἔλεος, καὶ νὰ μὲ προμηθεύσῃ.
ΒΛ. Ῥίξα τῆς εὐτυχίας σου εἶναι ὁ ἐρχομός του,
παντοτεινὸν γὰρ ἀγαθὸν ὁ νόμος ὁ δικός του.
ΜΠ. Σὲ τοῦτο λὲς ἀλήθειαν, γιατί βλέπω στὸν νόμον,
ὅπου σοῦ ἐδιώρισεν ὁ κόσμος εἶν' εὐγνώμων.
ΒΛ. Τεῖχος χρυσοῦν καὶ ἀσειστον εἶναι ἡ διορία
τοῦ αὐθεντός μας τοῦ κοινοῦ, τὸ λέγω παρόχσις.

Μολδοβλαχία.

- Ἑμνήσωμεν λοιπὸν κοινῶς θεὸν τὸν εὐεργέτην,
αὐθέντην νὰ πολυχρονῇ κοινὸν τὸν νομοθέτην.

Βλαχομπογδανία.

Φρόνησιν δὸς παμδασίλει τοῦτε· τῷ Ἥγεμόνι
ἐκ τοῦ ἁγίου θρόνου σου, ὡς πάλαι Σολομῶντι·

Μολδοβλαχία.

Χαῖρε πανέλαμπρε ἡμῶν Αὐθέντα καὶ ἡ δόξα,
καταισχυνθείησαν ἐν σοὶ ἐχθρῶν βέλη καὶ τόξα.

Βλαχομπογδανία.

Ψάλλε, στέφανον ἔθηκες ἐπὶ τὴν κεφαλὴν μου,
ἐπίθες καὶ τὴν χεῖρά σου Σῶτερ εἰς δύναμίν μου.

Ποιητής.

Ὡς τρία μέγιστα καλὰ, νῆναι τινὰς αὐθέντης,
τὸ δεύτερον δὲ εὐσεβείας, τρίτον καὶ νομοθέτης. »

Μ' ὅλα αὐτὰ κ' ἄλλα πολλὰ ὅπου καὶ χρονογράφον
μὲ εἶχε τὸν αὐτὸν καιρὸν, οὐ μόνον στιχογράφον.

Καὶ τὰ συμβάντα ἔγραφα, ξεύρω μὲ κόπον πόσον,
πολέμου τοῦ τετραστοῦς τῶν τουρκομυζοριώσεων,

Καὶ τὰ ἐν τῇ Βλαχίᾳ δὲ ὁμοῦ καὶ Μολδαβίᾳ,
ἐρημερίδας δηλαδὴ, ἐν πάσῃ ἀκριθείᾳ.

Μὴ θέλων, ὦρα τοῦ καλῆ, καὶ νὰ μὲ προδιδάσῃ,
ἔφυγα, καὶ τὸν ἄρηκα στὸν χρόνον εἰς τὸ Γιάσι.

Στὴν Πόλιν ἐκατέβηκα, διὰ νὰ ὑπαγαίνω
στὸν τόπον μου, ν' ἀναπαυθῶ, ἐκεῖ πλέον νὰ μένω.

Μὴ ξεύρωντας ὁ μάταιος τὸ πῶς μὲ ἀναμένουν
πλείότεροι κόποι, πειρασμοί, καὶ μὲ ἀπαντυχαίνουν.

Γιατὶ ἄλλα βουλευόνται ἄνθρωποι οἱ καυμένοι,
καὶ ἄλλα προστάζει ὁ θεός, κ' ἡ προσταγὴ τοῦ μένει.

Ἐχώντας δὲ τὸ γαλέζικο ἐγὼ τὸ κονσουλάτο
μὲ τὸν μιτῆ τοῦ ἀρεντός, ὅπου ἐζήτησά το,

Ὡς πατρικὸν ὀφρῖκιον, ὅπου εἰς τὴν ζωὴν του
ὁ μακαρίτης κράτησεν ἕως εἰς τὴν θαντὴν του,
Νὰ λάβω ἐπροσπάθησα καὶ τὸ τῆς Βενετίας,
τ' ἄρηκα δὲ τρία πουγγεῖα ζητώντες μετὰ βίας.

Κ' ἐπῆγα μὲ ἀπόφασιν νὰ ἀποχαιρετήσω
τὸν πεγζαδὲν τὸν Γιάγκουλο, ἀπ' ἐκεῖ νὰ κινήσω,

Τὸν φίλτατον πατέρα σου, τέκνον μου φίλτατόν μου,
ὡς αὐθεντός μου ἀδελφόν, καὶ φίλον ἰδικόν μου.

Ὁ πεγζαδὲς μ' ἐμπόδισε, καὶ γὰρ νὰ μ' ἐμποδίσῃ,
ὅλο του τὸ μυστήριον μὲ εἶχεν ἐξηγήσει.

Πῶς ὀργανίζει δηλαδὴ, ζητεῖ τὴν Μπογδανίαν,
κ' ἔλαβε καὶ ὑπόσχεσιν, ἡ τὴν δραγουμανίαν.

Κ' ἐκεῖ ὅπου ἐξόδιχα τόσον καιρὸν ματαίως,
ἀς ξοδιάσω καὶ γι' αὐτὸν σαράντα μέραις ἕως.

Ὅτι καὶ εἰς τὸν τόπον σου, εἶπεν, ἂν πάγῃς, στέλνω
καί τι ἐξεπίτηδες, καὶ ἀπ' ἐκεῖ σὲ φέρνω.

Καὶ ὄντως ἔτιξ ἔγινε, καὶ μετὰ τὰς σαράντα
ἐγένηκε Μπογδάνπεσι, ὁ δυστυχὴς στὰ πάντα.

Τὸν ἀδελφόν του εὐγάλε καὶ μεγαλήτερόν του,
διὰ πολλὴν πτωχείαν δὲ καὶ ἀπὸ τὸν καῖμόν του.

Ἐχὼν ὁ κύρ Νεόφυτος ἐκείνην τὴν χρονίαν
θρόνον τὸν πατριαρχικόν, καὶ ὄντως κατ' ἀξίαν.

Ἀπὸ γεννήσεως Χριστοῦ εἰς χρόνους τοὺς χιλίους
καὶ τρεῖς καὶ τεσσαράκοντα ὁμοῦ κ' ἑπτακοσίους,

Ἀνήμερα τὴν ἑορτὴν τῶν θείων Ἀποστόλων,
Τετράδη μέρα ἦτονα μ' εὐχαριστίαν ὄλων.

Καὶ τὴν μεγάλην μ' ἔδωκεν εὐθὺς γραμματιτζιάν,
καὶ ὕστερα μετὰ καιρὸν καὶ τὴν Καμιναρίαν.

στ. 278.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

*Περὶ τῆς πρὸς τὸν Ἰωάννοδαν εὐκλείστως
καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ.*

Ἐδῶ τώρα νὰ κάθωμαι καὶ νὰ σοῦ διηγοῦμαι
τὰ ὅσα ἔλαβα ἐκεῖ, καὶ νὰ σοῦ τὰ καυχώμαι,
Τοῦ αὐθεντοῦ τὴν εὐνοϊαν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην,
Ἀρχόντων τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν φιλοφροσύνην,
Καὶ τὰ λοιπὰ ὅλα λαμπρὰ, καὶ ὅλα δοξασιμένα,
παθητικὸ δὲ λυπηρὸ, ἢ ἕνα ἢ κανένα,
Δὲν εἶναι πρέπον καὶ σεμνόν, εἶναι κ' ἐμποδισμένον,
ὅτι νὰ μὴ καυχώμεθα εἶναι το καὶ γραμμένον.
Ὅθεν τ' ἀρήνω ὅλ' αὐτὰ στὴν κρίσιν τῶν πλουσίων,
χρειάζονται καὶ καθ' αὐτὸ ὁλόκληρο βιβλίον.
Λογίζω νὰ τὰ ἀκουσας καὶ ἀπὸ τὸν πατέρα
καὶ ἀπὸ ἄλλους περισσοῦς, καὶ ἀπὸ τὴν μητέρα.
Τόσο δὲ λέγω μοναχὰ ἐγὼ μὲ συντομίαν,
διὰ τὸ πλῆθος τῶν καλῶν, διὰ τὴν εὐτυχίαν,
Ὅ φθόνος ἐγεννήθηκεν' ὅτι ἡ εὐτυχία
πολλαῖς φοραῖς φθόνον γεννᾷ, φθόνον τῇ ἀληθείᾳ.
Ὅθεν κ' ἐδῶ γεννήθηκεν ὁ φθόνος τὸ θεῖον,
ὥς εἰς τὸν Πίνδον παλαιά, τὸ εὐμορρον παιδίον.
Τοῦτος ὁ Πίνδος ἦτονε τοῦ πρώτου Μακεδόνος
φρόνημος κ' εὐμορρος υἱός, ὥς ἴγῳ ἐξ αἰῶνος.
Ἀκουσαι τώρα, περὶ αὐτοῦ, τί ἐνεργεῖ ὁ φθόνος,
ὅλον τὸν κόσμον ἀξίος νὰ τὸν χαλάσῃ μόνος.
Νὰ τὸν χαλάσῃ ὁ θεός, καὶ νὰ τὸν ἀφανίσῃ,
ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς νὰ τὸν ἐξοστρακίσῃ.

Ὅθεν καὶ ἐρθονήθηκεν ἀπὸ τ' ἀδελφιά του,
ὥς Ἰωστὴρ ὁ πάγκαλος διὰ τὰ δυνεῖρά του.
Καὶ δίνει τόπον τοῦ κακοῦ, ὥς γνωστικὸς μισοῦει,
εὐθὺς ἀπὸ τὸν τόπον του διὰ νὰ εἰρηνεύῃ.
Ἀφῆκε τὸν πατέρα του εἰς τὸ βασιλείον του,
αὐτὸς πῆρε τὰ μάτια του κ' ἔφυγ' ἐκ τῶν ἐχθρῶν του.
Ἐπῆγε κ' ἐκτοίκεσε στὰ ὄρη τοῦ Μετζόδου,
κ' ἐξοῦσε, καθὼς ἤθελε, χωρὶς φθόνου καὶ φόβου.
Ὡς νέος δὲ κ' ἐλεύθερος πάντοτ' ἐκυνηγοῦσε,
καὶ μάλιστα ζαρκάδια, καὶ τὸν καιρὸν περνοῦσε.
Ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν ὁ Πίνδος ξεπεζεύει
ἀπ' τ' ἄλογο, καὶ ἐρευνᾷ τὸ δάσος, καὶ γυρεύει.
Νὰ διῇ γυρεύει πουθενὰ εἰς ταῖς σπηλαιῖς, στὰ δάση
κανένα ζαρκαδόπουλο, νὰ τρέξῃ νὰ τὸ πιάσῃ.
Εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν πολὺν αὐτὸν καὶ προθυμίαν
ἀκούει ἔξωθεν φωνὴν ἐκεῖ στὴν ἐρημίαν.
Καὶ ἡ σωνὴ τὸν πρόσταζε, ζαρκάδια νὰ μὴ πιάνῃ.
γυρίζει, βλέπει γύρω του, κανέναν δὲν ἐφάνη.
Ἐγόρισε στὸ σπῆτί του, ἀλλὰ τῇ ἐρχομένῃ
ἡμέρᾳ καθυπαλάμβανε, κ' ἐκεῖ πάλιν πηγαίνει,
Γιὰ νὰ ἰδῇ, νὰ στοχασθῇ, μήπως καὶ κυνηγοῦσι
ἄλλοι ἐκεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτὴν εἶχαν εἰποῦσι.
Κιττάζωντας ἐπιμελῶς ἐκεῖ δὲν βλέπει ἄλλο,
ἐξω ἀπ' ἕνα δράκοντα, φίδι πολλὰ μεγάλο,
Καὶ εἶχε τὸ κεφάλι του ὀλίγο σκωμμένο,
κ' ἔστρεψε καὶ τὸν ἔβλεπε τὸν Πίνδον τρομασμένον.
Ἦτον δὲ τὸ κεφάλι του μαζὶ μὲ τὸν λαιμόν του,
ὡς ἕνας ἄνθρωπος σωστός, θέλημα φοβερὸν του.

Ὁ νέος τοῦτο νὰ ἰδῇ, ἂν καὶ νὰ ἐξεπλάγη,
 στὸ ξαφνικὸ καὶ φοβερό, κ' ἡ ὄψις μετεπλάγη,
 Δὲν ἔφυγε δέ, ὡς δειλός, ὡς φύγ' ἤθελεν ἄλλος,
 ἐστάθηκε στὸν τόπον του, στερόκαρδος μεγάλος.
 Ἀλλὰ καὶ μετὰ κάποιας τέχνης του καὶ σοφίας
 ἔδειξεν εἰς τὸν δράκοντα, ὡς σχῆμα εὐλαθείας,
 Καὶ ἀπὸ τὸ κυνῆγι του εὐγάνει, καὶ τοῦ δίνει,
 ὡς δῶρον, ὡς προσκύνημα, καὶ φεύγει, τὸν ἀφήνει.
 Ὁ δράκων τόσῃ νὰ ἰδῇ εὐγένειαν στὸν νέον
 καὶ εὐνοίαν στοῦ λόγου του, μάλιστα τὸ γενναῖον,
 (τὰ δῶρα τόσῃ δύναμιν ἔχουν καὶ φιλιώνουν
 καὶ τὰ θηρία τ' ἄγρια, καὶ μᾶς τὰ ἡμερώνουν)
 Δὲν τὸν ἐπαίραξε ποσῶς, ἐπῆγε στὴν φωλιά του,
 ἐκεῖ ἐξεκοκκάλισεν αὐτὸ ἡ ἀρετὴ τὰ του.
 Ὁ Πίνδος ἔκτοτε λοιπὸν ὅταν ἐκυνηγοῦσε,
 πῆγαινε εἰς τὸν δράκοντα, καὶ τὸν φιλοδωροῦσε,
 Ὡς ἀκριδὸν του φίλον του, ὡς ἓνα σύντροφόν του,
 καὶ τοῦτο κάμποσος καιρὸς μὲ πόθον περισσόν του.
 Κ' εἰς τὸ κυνῆγι ἔκτοτε πλεόντερο εὐτυχοῦσε,
 ὥσταν νὰ ἦτονε κανεὶς καὶ τὴν ἐβοηθοῦσε.
 Καὶ ταῦτα μὲν, Ἀλέξανδρε, ὁ Πίνδος καὶ ὁ δράκων,
 ὁ ἄλλος δὲ ὁ νοητὸς τοῦ ἑσκαρτε τὸν λάκκον.
 Καὶ ὅσο τοῦτος, ὡς καλός, ἀπ' ὅλους ἡγαπᾶτο
 διὰ τὴν καλωσύνην του, καὶ πάντοτ' ἐτιμᾶτο,
 Ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ ὤμωναν στοῖνομά του,
 διὰ τὴν φρονιμάδα του καὶ ὠραιότητά του,
 Καὶ ἦτον εἰς τὸ Μέτζοβο σὰν ἓνα ἀνοιγμένο
 εὐμορρο τριαντάφυλλο, ἀπ' ὅλους παινεμένο,

Τόσον ἀπὸ τ' ἀδελφεῖα του ὅλο τὸ ἐναντίον
 μισεῖτο, ἀπεστρέφετο, ὥσταν ἓνα θηρίον.
 Ὅθεν καὶ δὲν ἠσύχασαν κι' ἀπὸ μακριὰ φθονοῦντες,
 τοῦ ἀδελφοῦ τους τὴν τιμὴν τὴν περισσὴν γρικοῦντες.
 Ἐπῆγαν καὶ τὸν κῆρασιν ἀπάνω εἰς τὸ ὄρος,
 χωρὶς ἄλλο τοῦς ἔστειλεν αὐτὸς ὁ Ἐωσφόρος.
 Καὶ τὸν ἐπαραφύλαξαν τὰδελφεῖα καὶ τὰ τρία,
 κ' ἐκεῖ τὸν ἐθανάτωσαν κ' οἱ τρεῖς μὲ τὰ σπαθία,
 Κοντὰ εἰς ἓνα ποταμόν, μονάχον τὸν καϊμένον,
 καθὼς ὁ Κάϊν τὸ σκυλὶ Ἄβελ τὸν ἀγίασμένον.
 Ὁ μαῦρος δὲ μὴν ἔχωντας ὁ Πίνδος τί νὰ πράξῃ,
 ὡς μοναχός, κ' ἐκεῖνοι τρεῖς, ἐπιάσε νὰ φωνάξῃ.
 Ἀκούσας δὲ ὁ φίλος του ὁ δράκος τὴν φωνὴν του,
 (ὅτι ὀξείαν καθὼς λέν, ἔχει τὴν ἀκοήν του),
 Ἐτρεξε μὲ πολλὴν ὀρμὴν διὰ νὰ τὸν γλυτώσῃ,
 Ἀμὴ ἐκεῖνα τὰ σκυλιὰ τὸν εἶχαν τελειώσει.
 Τοῦς δὲ φονιάδες καὶ τοῦς τρεῖς τοῦς ἐπνίξεν ὁ δράκων,
 ἔπεσαν εἰς ὃν ἑσκαψάν καὶ ἀπατοὶ τοὺς λάκκον.
 Καὶ δὲν ἐπαραμέρισεν ἀπὸ τὸ λείψανόν του,
 ἀλλὰ ὡς φίλος του πιστὸς φίλον τὸν ἀκριδὸν του
 Ἐστάθηκε τὸν φύλαξε, μὴ τύχῃ καὶ ὑπάγῃ
 θηρίον ἀπ' τὴν ἐρημον ἄλλο, καὶ τὸν ἐφάγῃ.
 Ἔως ὅπου οἱ φίλοι του εἰς ἀναζήτησίν του
 ἐπῆγαν, καὶ τὸν κῆρασι, πλὴν μετὰ τὴν σφαγὴν του.
 Καὶ βλέποντές τον ἑκλαιον, καὶ τὸν μοιρολογοῦσαν,
 ἀμὴ νὰ πάγουσι σιμὰ φοβοῦνταν, δειλιούσαν.
 Ἔως ὅπου κατέλαβεν ὁ δράκος τὴν αἰτίαν,
 καὶ τὴν καλὴν διάθεσιν αὐτῶν καὶ τὴν φιλίαν,

Κ' ἐσύρθη, καὶ τοὺς ἔδωκε τόπον, καὶ ὑπαγαίνου,
καὶ τὸν ἐθάρτουν στὸ βουνό ἐκεῖ, καὶ κατεβαίνουν.

Καὶ ἀπὸ τότε τὸ βουνό διὰ τὸν θάνατόν του
τοῦ Πίνδου ὀνομάζεται διὰ μνημόσυνόν του.

Ἄλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον διὰ τὴν εὐτυχίαν,
διὰ τὸ πλῆθος τῶν πολλῶν καλῶν καὶ ἀφρονίαν,

Ὁ φθόνος ἐγεννήθηκε τοῦ ἄδου τὸ θηρίον,
ἀρχόντων ἀναμεταξὺ ῥωμαίων καὶ οἰκείων.

Ἦ τὴν ἀλήθειαν νὰ ἴπῳ, ἀγαπητὴν μοι λίαν,
διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐμῶν κακῶν καὶ ἀμαρτίαν,

Ἐπαρχώρησ' ὁ θεός, καὶ ἰσχυρεν ὁ φθόνος,
ἀλλήλους δὲν ἐκατόρθωνεν αὐτὸς τίποτες μόνος

Μόνος οὐχί, ἀμὴ μαζὶ μ' αὐτόν του τὸν πατέρα,
δαίμονα, δαιμονόπαιδα καὶ δαιμονομητέρα.

Διότι θέλων ὁ θεὸς ἓνα νὰ βοηθήσῃ,
φθόνος ποτὲ δὲν εἴμπορεῖ κἂν οὐδὲ νὰ τὸν σείσῃ.

Ἐνόσω ἔχεις, ἀδελφέ, τὴν θεῖαν παρθενίαν,
καὶ ἐλεημοσύνην δὲ ἀντάμα τὴν ἁγίαν,

Φθόνον ποτὲ μὴ φοβήθῃς, τρῶγε καλὰ καὶ πίνε,
μὴ δειλιάσῃς τοὺς ἐχθροὺς καὶ ἐκατόν ἂν ᾔῃαι.

Εἶναι μεγαλοδύναμος ἡ θεῖα παρθενία,
ἡ ἐλεημοσύνη δὲ δύναμις ὅλη θεῖα.

Ἦ μία εἶναι τοῦ θεοῦ πρᾶξις καὶ ἐργασία,
ἡ ἄλλη τῶν Ἀγγέλων του ἀγάπη, εὐθυμία.

Ἐν ὧσιν εἶχα καὶ ἐγὼ λοιπὸν αὐταῖς ταῖς δύο,
κανένα δὲν φοβήθηκα ἀπ' τοὺς ἐχθροὺς ἐν βίῃ

Θαρραῖς ἐγὼ ἀρέντενα, θαρραῖς καὶ ἐπιτοῦσα,
καὶ τὸν θεὸν ἀπ' τὴν ποδὶά εἰλεγες κ' ἐβαστοῦσα.

Ἐγὼ ἔμην ἀληθινὰ χρυσὴ λιὰ στὸ σκουτέλι,
στὴν κοῦρτην τὴν ἀρεντιανήν, κ' ὅπου καλὸ μὲ θέλει.

Μ' ἐδειχναν μὲ τὸ δάκτυλο, κατὰ τὴν παροιμίαν,
μὲ εἶχασιν ὑπόθεσιν ὅλοι στὴν Μπογδανίαν.

Οὐ μόνον δὲ γραμματικός, ἀμὴ καὶ Καμινάρης,
δὲν ἔλειψε ποτὲ ποσῶς αὐτὴ ἡ τόση χάρις

Δὲν εἶχα τὸν καλλήτερον καὶ ὑψηλότερόν μου,
δὲν εἶχα τὸν ἀνώτερον καὶ μεγαλήτερόν μου.

Καὶ ἂν καὶ εἶπα πρότερον, πῶς εἶν' ἐμποδισμένον,
ποτὲ νὰ μὴ καυχώμεθα, καὶ εἶναι καὶ γραμμένον,

Τὸ λέγω εἰς ἀπόδειξιν ὅμως τῆς ἐξουσίας,
τῆς ἐλεημοσύνης τε ὁμοῦ καὶ παρθενίας.

Πρᾶγμα δὲν ἐπεθύμησα νὰ μὴν τὸ ἀποχτήσω,
ἔπρεπε μὲ τὴν θύμησιν μόνον νὰ τὸ κερδήσω.

Εἶχα τὸν στεφανοῦντά με ἐν οἰκτιρμοῖς πλουσίοις,
εἶχα τὸν ἐμπιπλῶντά με ἐν ἀγαθοῖς παντοίοις.

Εἰς τὸν Λυθέντην ἐμπροστὰ στέκουμουν κ' ἐμίλουσα,
καὶ οὔτε τὸν ἐντρέπουμουν, οὔτε τὸν δειλιούσα.

Λέγωντας τὴν ἀλήθειαν, ὅπου ἐπ' ἀληθείας
ἰσχύς καὶ ἄλλας ἀρετῆς εἶναι αὐτὴ παντοίας.

Ὅθεν καὶ ἐβιάσθηκε νὰ βάλῃ νὰ μὲ ποῦσι,
νὰ μὴ τὸν ἀντιστέχωμαι ἐπὶ πολλοῖς παροῦσι.

Θυμοῦμαι ἡ Δομνίτζα, τοῦ ἔτυχεν ἡ ἀρρώστησῃ,
καὶ ἴλιγο ἴλιγο ἔλειψε χρόνους νὰ μᾶς ἀφήσῃ.

Καὶ εἰς σαράντα ἔδωκεν ἁγίας ἐκκλησίας
ὅλο σαρανταλείτουργα αὐτῆς ὑπὲρ υγιείας.

Τρεῖς φοαῖς τό καμην αὐτό, πολὺ τῇ ἀληθείᾳ,
πρώτην ὅταν τοῦ δόθηκεν εὐθὺς ἡ αὐθεντεία,

Δευτέραν όταν ἐφθασεν εὐθὺς στήν αὐθενταίαν,
καὶ τρίτην εἰς τῆς θυγατρὸς αὐτὴν τὴν ἀρρεστίαν.
Ἄφ' οὗ λοιπὸν μοιράσθησαν αὐταῖς ἡ λειτουργίαι,
καὶ τούταις μὲ τὸ χέρι μου καὶ ἄλλαις εὐποιαῖς,
(Ὅτι φιλόπτωχος πολλὰ ἦτον τῇ ἀληθείᾳ,
ἀν' ἔλειπε καὶ ὁ θυμὸς, καλὴ ψυχὴ, ἀγία.)
Ἔστειλ' εὐθὺς, καὶ ἔφερε τὸ τίμιον ποδᾶρι
τοῦ Ἰωάννου Βαπτιστοῦ, τοῦ προσκυνῶ τὴν χάρι.
Εἶναί το μὲ χρυσόβουλλο αὐτὸ βεβαιωμένο,
εἰς ἓνα μοναστήριον Σοκόλ' ὠνομασμένο.
Ἔτυχε δὲ κ' ἓνας παπᾶς, κ' ἔλαβε τοῦ Ἀγίου
τὸ χέρι τοῦ θαυματουργοῦ Νικολάου τοῦ Θείου.
Τὸ ἔλαβεν ἀληθινά, πλὴν χάριν εὐλαθείας,
ἀπ' ἓνα μοναστήριον Κρακίβδας τῆς Βλαχίας.
Εἰς ἓν ἀγιοταμίτικο μετόχι φυλαγμένο,
καὶ τοῦτο μὲ χρυσόβουλλον ὄντας μαρτυρημένο.
Καὶ εἰς τὸ Γιάσι ὁ παπᾶς ὢν κατὰ συγκυρίαν,
τὸ ἔμαθαν, τὸ ἔλαβαν ἀπὸ τὴν αὐθενταίαν.
Ὁ δὲ Λύθენტς γόρευεν ἀπὸ εὐλαθείαν του
νὰ τὰ κρατήσῃ, τάχατες διὰ ὠφέλειάν του.
Καὶ ἀγκαλὰ δὲν τ' ἄφιναν μετὰ τὴν μανζιλίαν,
ἔπρεπε δὲ νὰ γορευθοῦν χωρὶς ἀμφιβολίαν,
Ὅμως θυμοῦμαι τότε ἐγὼ πῶς εἶχα τὸν μιλῆσθ
χωρὶς καμμίαν συστολήν, καὶ εἶχε τὰ γούρια.
Τόσο χοντρά ἐμίλησα, μάλιστα ἡγεμόνα,
καὶ μάλιστα ὅλον θυμόν, μὲ τόσον μου ἀγῶνα,
Ὅπου ἂν ἦτον ἡγεμόν ὅχι ὁ Ἰωάννης,
ἔπρεπε τότε, ἄρχοντα, ράπισμα νὰ λαμβάνει.

Ἐθόμωστε δὲ δυνατὰ, ἀναψεν, ἡλλοιώθη,
ἐγίνηκεν ὁλος φωτιὰ, ὡς τόσον ἐθυμώθη.
Ἄλλ' ὅμως ἡ ἀγάπη του κ' ὁ ζῆλος ἀληθείας,
ὕστερα μὲ ἀξίωσεν εὐχὰς ἀπὸ καρδίας.
Τὸ ἴδιόν κ' ἄλλαις φοραῖς διὰ τὴν παρρησίαν
ἐθύμων ἐσυγχύζετο εἰς τὴν ἀντιλογίαν,
Καὶ ὕστερα μὲ κῆχουνταν, ἀλλὰ καὶ μ' ἐπαινοῦσε,
ἀφ' οὗ τὸ ἐστοχάζετο, καὶ ὁ θυμὸς περνοῦσε.
Καὶ ἐν συντόμῳ νὰ εἰπῶ, εἰς μίαν εὐτυχίαν
καὶ αὐξῆσιν ἐπήγαυα, ὡς ἄλλην οὐδεμίαν,
Εἰς χρόνους τρεῖς μὲ τὰ πτερὰ πετώντας τῆς ἀγίας
τῆς ἐλεημοσύνης τε ὁμοῦ καὶ παρθενίας.
Καὶ δείχνωντας πῶς φέρνουνσι χωρὶς ἀμφιβολίαν
τὰ ἄσπρα τὰ μαθήματα, ἂν καὶ μ' ἀργοπορίαν.
Οὐ μόνον δὲ τὰ χρήματα, καὶ δόξαν δὲ καὶ κράτος,
ὡς γράφει καὶ ὁ Σολομών, ὁ μέγας κατὰ πλάτος.
Ἀρνήσω δὲ τὰ χρήματα, καὶ λέγω μόνον ἓνα,
καὶ ἀπ' αὐτὸ καὶ τὰ λοιπὰ ἔχε βεβαιωμένα.
Τόσ' ἄλογα μ' ἐχάρισαν, ὅπου πουργεῖα τρία
πῆρ' ἀπ' αὐτά, καὶ χάρισα πέντε τῇ ἀληθείᾳ.
Εἶχα καὶ τρίτον αἴτιον ἐγὼ δὲ καὶ μεγάλο,
τὴν Παναγίαν Δέσποιναν, τὴν εἶχα δίχως ἄλλο.
Ἀλλέως πῶς ἐδύνομουν τόσον καιρὸν ν' ἀργήσω,
ἔτζι φηλὰ νὰ κάθωμαι ἐγὼ νὰ μὴ κρημνίσω,
Μὴν ἔχοντας βοήθειαν καμμιά μηδ' ἀπὸ γένος,
μηδὲ ἀπὸ συγγένειαν, ἓνας πτωχὸς καὶ ξένος,
Ὅντας σημάδι ὁλωνῶν, εἰς τὸ ὅποιον ὅλοι
ἔφριχταν ἀκατάπαυστα, ἴσως καὶ οἱ διαβόλοι.

Κοντά στα άλλα και αυτό θυμούμαι, και θαυμάζω,
 εις την βοήθειαν Θεού, και τον Θεόν δοξαζώ.
 Θυμούμαι, ήλθε, παγζαδέ, στο Γιάσι ένας Σέχης,
 σέχης δε τί θέλει να πη, ενώ την πράξιν έχεις.
 Του επίτροπου σεβγκιουλής, διά φιλοδορίαν,
 έχοντας και μεκτούπια εις Βλαχομπογδανίαν.
 Ήλθεν εις τον Αύθέντην δε διά να χαιρετήση,
 να δώση τα μεκτούπια και να συνομιλήση.
 Έκει κ' εγώ κι' άλλοι μαζί, τρεις τέσσαρες λογιάζω,
 κοντά στον Θρόνον στέκομαι, ξεσκούρωτος, κιτάζω,
 Στο σελαμλίκι δε αυτό, ήγουν στην σπαθαρίαν,
 τί μέρα ήτον ξέχασα απ' την πολυκαιρίαν.
 Και ο αύθέντης παρευθύς αυτόν επροσκύθη,
 και άρχισε τον λόγον του, και ο καφές ιδέθη.
 Μόνον εκεί κόρται εύθύς τον λόγον, και κιτάζει
 ο σέχης εις του λόγου μου, και, μπέη, του φωνάζει,
 Μπέη, αυτός ο άνθρωπος (και δείχνοντας έμένα,
 όπου, ως είπα, στέκουμουν με χέρι σταυρωμένα),
 Μάγος αυτός ο άνθρωπος είναι τῆ αληθείας,
 μάγος, και άνθρωπος καλός, μάρτυς ή θεωρία.
 Και τά βροτά άπάνου του τα μάγια, κιτάζει τον,
 κι' από κοντά σου μάκρυναι αυτόν, και δίνωξαι τον.
 Αύθέντης όπου ήτονε από αυτά γεμάτος,
 πάραυτα έκατάλαβε, καθό Μαυροκορδάτος,
 Και ταρχθείς, λέγει εύθύς, κιτάζε την δουλειά σου,
 Σέχη, και μη παρκατρατῆς από τά άριά σου.
 Τά μάγια, όπου είπε δέ, ήτονε του Χριστού μου
 μη εικωνίζα πέτρινη, δεμένη του λαίμου μου,

Όπου την είχ' από παιδί, άκέρμη χωρίς γνώσι,
 ή μακαρίτρα μάνα μου με είχε την ιδίωσι.
 Οι φίλοι έβλεπαν αύτης πολλάκις τό γαϊτάνι,
 και μαντρακούκα τόλεγαν, ή άλλο τι βοτάνι.
 Ή εθαβρόσαν πώς βαστώ κανένα κοκκαλάκι
 τῆς νυχτερίδας φυλακτό, ή άλλο διαβολάκι.
 Και δι' αυτό ποτέ κακό έμένα δέν με πιάνει,
 και ο Αύθέντης μ' αγαπά, κι' ό,τι τον πω, τό κάνει.
 Και ο διδών έφέντης δέ, κι' αυτός έτzi θαβρόυσε,
 και σάν του τόδειξα εγώ, συμπάθειο ζητούσε.
 Και δι' αυτό ξωρίσθηκε μία φτωχή βρωμαίσα,
 μία πτωχή ζαγοριανή, ήτον στο Γιάσι μέσα,
 Και έπλυε τα βούχά μου, και την άπλοχερνούσα
 διά τον κόπον τῆς αυτόν, εγώ την κυβερνούσα.
 Και τον έκαλανάρχησαν οι φίλοι μου τον Σέχη,
 και έτzi έφαλε κι' αυτός, κακό χρόνο να έχη.
 Θαβρόντας να είσακουσθῆ, λόγον τῆς μαγικῆς του,
 βίχωντας επιτήδεια, τέχνης τῆς ιδικῆς του.
 Τέτοια καλαναρχίσματα πολλά καλαναρχούσαν
 στο Γιάς', στην Πόλι, και άλλου, και με διαλαλούσαν.
 Και πάντοτε ήχος βαρύς, και όχι άλλος ήχος,
 για να βαρῆ, ν' ακούεται τό μέλος και ο στίχος.
 Ός και εις τον επίτροπον είχαν καλαναρχίσι,
 κι' έστειλε τζοχαδάρη του στο Γιάς' να με ζητήσει,
 Και να με φέρῃ να ιδῆ, καθώς καλαναρχούσι
 είμαι κι' εγώ αληθινά, ή θέλουν και λαλούσι,
 Εύθύς και καπικεχαγια για να με καταστήση,
 νομίζοντάς με άνθρωπον, διά να με τιμήση.

Πριχού ο τζογαδάρης δὲ στὸ Γιάσι νὰ πατήσῃ,
 ἓνας μου φίλος πρόλαβε, μὲ εἶχε τὸ μνηστήρ.
 Αὐθέντης δὲν τὸ δέχθηκε, μὲ ἤθελε κοντὰ του,
 μ' ἐβλεπε καὶ ἀνάξιον γιὰ καπικεχαγιά του.
 Ἦξευρε καὶ τὰ τῶν ἐχθρῶν, καὶ εἰς τὸν Ταταρχάνη
 μὲ ἔστειλε, καὶ τὰ ἐξῆς ἕως ἐδῶ καὶ φθάνει.
 Καὶ νὰ σοῦ πῶ, ἀγάπη μου, τώρα καὶ νὰ σοῦ ψάλλω,
 καὶ ἄλλο καλανάρχισμα, νόστιμο δίχως ἄλλο.
 Ὅπου τὸ καλανάρχησαν στὸ Γιάσι, κ' ἐγρικέθη
 στὴν Πόλι, κύταξαι φωνή, κ' ἐψάλλθη κ' ἐνεργέθη.
 Ἐνα χαχάμη ἔκαμα κ' ἐγὼ εἰς τὸν καιρὸν μου,
 Αὐθέντης μας τὸν ἔκαμε, μὲ λόγον δὲ δικόν μου.
 Δουλεῖά δὲν ἔχομε καμιά, κἂν ἂς μετωρισθοῦμε,
 ἂς κάμωμε καὶ χορατά, δίχως νὰ κολασθοῦμε,
 Δίχως νὰ κατακρίνωμεν, ἢ νὰ καταρασθοῦμεν,
 ἢ ν' ἀναφέρωμεν τινὸς ὄνομα καὶ νὰ ποῦμεν,
 Φυλάττοντες παντοῦ κ' ἐδῶ ἡμεῖς τὰ ὄριά μας,
 καὶ δικηγούμενοι αὐτά, ὥσάν παιγνιδιά μας.
 Διότι τὰ ἀνθρώπινα ὅλα μας παιγνιδάκια
 εἶναι, καθὼς λέν οἱ σοφοί, ὥς παίζουν τὰ παιδάκια.
 Ὁ δὲ Πατὴρ πάντων κι' αὐτοὺς κ' ἡμᾶς νὰ συγχωρήσῃ,
 ψάλλτας καὶ καλανάρχους δέ, ὅλους νὰ ἐλεήσῃ.
 Καὶ τὸν περιστώτα δὲ λαὸν νὰ εὐλογήσῃ,
 πρόσχε δέ, παρακαλῶ, καὶ θέλεις εὐθυμήσει.
 Ἐνα χαχάμη ἔκαμα, πρέπει δὲ νὰ γνωρίσῃς,
 θέλεις τὸ μάθει ἀγκαλιά, στὸ Γιάσι ἂν ἔρίσῃς,
 Ὅτι χαχάμη δὲν μπορεῖ νὰ κάμῃ Καρινάρης,
 γραμματικός, ποστέληκος, βόρνης, ἢ σπαθάρης.

Ὅχι πῶς εἶναι γάδαρος μεγάλος ὁ χαχάμης,
 καὶ διὰ τοῦτο δὲν μπορῶ νὰ κάμω, ἢ νὰ κάμῃς.
 Ἀλλ' ὅτι πῶς εἶναι δουλεῖά αὐτὴ τοῦ Καμαράση
 ὁ Καμαράσης προεστὴς ἐν τοῖς Ἑβραίοις πᾶσι.
 Ὁ Καμαράσης μοναχὰ χειροτονᾷ χαχάμη,
 ἐγὼ δ' ἐχειροτόνησα, χαχάμη εἶχα κάμει,
 Ὦντας καμάρης πῖτροπος, ὅταν στὴν Μπογδανίαν
 ἐπῆγαμεν εἰς ταῖς ἀρχαῖς τότε μὲ αὐθεντεῖαν.
 Ἦμουν δὲ καὶ γραμματικός, εἶχα καὶ τὴν καμάρη
 πολὺν καιρὸν ἀπάνου μου, ἀμὴ καλὴ ψωμάρα.
 Πέρασαν ἀπ' τὸ χέρι μου πουγγεῖά ὥς ἐξακόσα
 ἂν σὲ εἰπῶ, δὲν ψεύδομαι, καὶ ἕως ἐπτακόσα.
 Ἐνα χαχάμη ἔκαμα λοιπὸν μὲ συντομίαν,
 τὸν τίμησα, τὸν ἔδωκα ἐγὼ τὴν χαχαμίαν.
 Ἀνίσρος τὸν μικρὸν εἶχα χειροτονήσῃ,
 καὶ τριακόσια σωστά μ' εἶχεν ἀπλοχερίσῃ.
 Καὶ εἰς αὐτό, στοχάζομαι, εἶχα παρανομήσῃ,
 διότι συμφωνηκῶς, καὶ εἶχα τὸ γνωρίσῃ.
 Καὶ μὴ ὁκᾷ (ἔτζι θαρρῶ) χρυσάρι τῆς Λεχίας,
 καὶ νέος ὁ χαχάμης μου ἐξω τῆς ἡλικίας.
 Τί τὰ πολλὰ; ἐγὼ πολλὰ εἶχα παραστρατήσῃ,
 εἰς τὴν χειροτονίαν μου, κ' εἶχα μετανοήσῃ.
 Ψῆρος, δοκιμασία δὲ εἰς τῶν μαρτυρησάντων
 κακὰς ἑβραίων κεφαλὰς, παρόντων ἐκεῖ πάντων,
 Ἐρίλησε τὸ χέρι μου, πῆρε τὴν εὐλογίαν
 καὶ γράμμα τὸ ἀρεντικό, ἔγουν τὴν μαρτυρίαν.
 Τοῦ ἔδωκα τὴν ὀβριμακὴν ὅλην γιὰ ἐνορίαν,
 κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Ταλμεούθ καὶ τὴν ἀνοησίαν;

Τοῦτο τοὺς φίλους μου πολλὰ εἶχε τοὺς ἐξάλισαι,
 τούτ' ἡ χειροτονία μου εἶχε τοὺς δαιμονίσαι.
 Καὶ ἡ ποδιὰς τους ἀναψάν τοῦτο νὰ τὸ ἰδοῦσι,
 καὶ ἄρχισαν πλέον παντοῦ νὰ τὸ καλαναρχοῦσι.
 Ἦχος βαρὺς, καὶ τί βαρὺς, πᾶσαν μὲ τριφωνίαν
 νικοῦσιν, ἐδιδάβαινε καὶ τὴν ἐνηφωνίαν.
 Στοὺς γείτονας, στοὺς φίλους τους, εἰς τὴν Βλαχιά, στὴν Πολί,
 καὶ μὲ φωναῖς καὶ μὲ γραφαῖς καὶ τόμαθ' ἀνὰ ὅλοι.
 Ὅτι πῶς ὁ γραμματικὸς, μάλιστα Σκοπελίτης,
 ὄχι κανένας εὐγενὴς καὶ ἄρχοντας Πολίτης,
 Κοντὰ στὰ ὄσα θέλησε, ἐφθασε καὶ νὰ κάμῃ
 στὴν κοῦρτην, εἰς τοὺς ἄρχοντας, ἔκαμε καὶ χαχάμῃ.
 Ὁ μῆνας δὲν ἐπέρασε, κ' ἔρχεται καλαράσας,
 πᾶν' ἀνοίγω ταῖς γραφαῖς, καὶ τί νὰ διαβάσας.
 Ἐπαιξε καὶ πρὸ ἡμερῶν τὸ μάτι τὸ ζερβί μου,
 κ' ἔλεγα πάλιν δίκτυα, καὶ πλοῖα στὴν ζωὴν μου.
 Πᾶν' ἀνοίγω παρτεῦθ' τὸν πλίκον τῶν γραμμάτων,
 διαβάζω τὰ πιττάκια, βλέπω, ἀνάθεμά τον,
 Καὶ τὸν χαχάμῃ τὸν ὄφρ' ὅ, κ' αὐτὸν ἐπ' ἀληθείας
 βλέπω εἰς ταῖς ὑπόθεσες μέσα τῆς αὐθεντείας.
 Πῶς καὶ καλὰ νὰ ἐξωσθῇ, δὲν γίνεται ἀλλέως,
 τῆς ὥρας νὰ καθαιρεθῇ, ἀνάξιος, ὡς νέος.
 Καθὼς εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦ νόμου, τὸ τοῦ φθόνου,
 φαίνεται τὸ χιλιοστόν, Κάιν τ' ἀδελφοκτόνου.
 Ὅχι δέ, καθὼς γέγραπται, καὶ ὁ χειροτονήσας,
 καὶ ὡς καθὼς φοβήθηκα ἐγὼ, τοῦτο ποιήσας.
 Ὅχι κἂν οἱ καλότυχοι αὐτὸν νὰ τὸν ἀργήσουν,
 ἀμὴ μοῦ τὸν ἐκάθησαν, πλὴν δίχως ν' ἀφορίσουν.

Καὶ τὰ ἐξῆς. κ' ὁ ἡγεμὼν τὴν φόρεσε καὶ πάλιν,
 τὴν γούνα, ἤγουν παγζαδὲς καὶ τούτην σὺν τὴν ἄλλην.
 Καὶ λέγει με, Γραμματικέ, δὲς τᾶσπρα ἴπισω ὄλα,
 κ' ἔπαρ' τ' ἀπ' τὴν καμάρα μου, μὴ ζημιωθῇς μιὰ φόλα.
 Δὲν εἶναι νόστιμον πολλὰ καὶ τόδε πρὸς τοῖς ἄλλοις;
 Δὲν εἶναι δὲ ἡχος βαρὺς; μὴ ποτε νὰ ἀμφισβῆλλῃς;
 Τοιαῦτα νόστιμα πολλὰ εὐγαλε παιγνιδάκια
 ἡ τριετής αὐτὴ σκηνή, γεμάτα δὲ φαρμάκια,
 Ὁ τριετής χνοὺς καὶ καπνὸς ἐκείνης τῆς τιμῆς μου
 τὸ τριχρονόφικ' ὄνειρο, ἡ φόβος τῆς ζωῆς μου.
 Ὅπου ἐγὼ τὰ σιωπῶ καὶ διὰ συντομίαν,
 καὶ γὰρ νὰ μὴν ἐγκραμνισθῶ εἰς μεγαληγορίαν.
 Καὶ ἀπὸ τοῦτα βέβαια ἔπειτα, ἐκρημνοῦσα,
 ἀνίσως μὲ ταῖς πτέρυγαις ἐκείναις δὲν πετοῦσα.
 Καὶ ἂν στὴν Παναγίαν μου ἐγὼ δὲν ἀκουμποῦσα,
 τότε καὶ νῦν δὲ καὶ αἰεὶ, Κυρία μου ὡς οὔσα.
 Διὸ καὶ τὰ βιβλία μου ὄλα τὴν προσκυνοῦσι,
 εἶναι γεμάτα ὕμνους τῆς, τὴν χάριν μαρτυροῦσι.
 Διὸ καὶ μὲ ἐχάρισε καὶ μίαν τῆς εἰκόνα,
 πὲς Παναγίαν ζωντανήν, θαῦμα εἰς τὸν αἰῶνα.
 Τοῦ Δούκα βόδα τοῦ ποτὲ Βλαχίας, Μπογδανίας,
 καὶ Ὁκραίνης Αὐθεντός, χεῖρ δὲ τῆς Μοσχοβίας.
 Σίλβεστρος καὶ Μελέτιος αὐτοὶ οἱ ἱεράρχαι,
 ἰδόντες ἐξεπλάγησαν, καὶ ἄλλοι πατριάρχαι.
 Ὁ Σίλβεστρος δὲν βάσταζεν, ὁ τῆς Ἀντιοχείας,
 πάραυτα τὴν ἐσῆκωτε διὰ τῆς ζωγραφίας.
 Ὁ ἡγεμὼν ἠθέλησεν, ὁ ἓνας καὶ ὁ ἄλλος,
 νὰ μὲ τὴν ὑστερήσουσι, κ' ἐσπούδαζαν μεγάλως.

Εἰς τὸν *Καθρίπτην* γυναικῶν εἶναι ἀπὸ ἐμένα
τὰ κατ' αὐτὴν πλατύτερον (ιδέτα) γεγραμμένα.
Αὐτὴ ἀξίζει μὲν *Βλαχιά* χωρὶς ἀντιλογίας,
μὲ τοῦ Χριστοῦ τὴν ἄλλην δὲ (χεῖρ τοῦ Ἀντισοφίας,
Καὶ τούτῃ πάλιν τοῦ αὐτοῦ) ὅπου ἐν *Βουλαντί*
εὗρηκα ὑστερον αὐτὴν, ὡς χάριν ἐν Κυρίῳ,
Βλαχιά μαζί καὶ *Μπογδανηά* χωρὶς ἀμφιβολίας,
ἓνα στὴν γῆν ἀσύγκριτο ταῖρι ἐπ' ἀληθείας.
Ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως (καὶ ἓνα εὐτυχίας
ἀκουσαι τώρα ὄνειρο, χάριν περιεργίας,
Εἰς τοῦ πατρὸς σου τὸν καιρὸν τοῦ μνήμης αἰωνίας,
εἰς τῆς μεγάλης δὲ ἐγὼ βαθμὸν γραμματικῆς)
Ἐφίλόν, μὲ, ἄλφα καὶ ὦ, μὲνός Φεβρουαρίου,
τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου δὲ μεγάλου Μελετίου,
Καὶ βλέπω εἰς τὸν ὕπνον μου στὸν οὐρανὸν ἀπάνω,
ὡς κάστρο μέγα δυνατὰ, ὑπερβολὴν δὲν κάνω.
Ὁ μισός ἦτον οὐρανός πιασμένος ἀπ' τὸ κάστρον,
καὶ ὡραιότατον πολλά, δὲν ἦτον δὲ ἐξ ἄστρων,
Ἀμὴ ἀπὸ λαμπρότητα καὶ φῶς σχεδιασμένον,
λίαν λαμπρὸν καὶ θαυμαστὸν κάστρο καὶ δοξασμένον.
Ἐχοντας πύργους ὑψηλοὺς, καὶ ἀπὸ τρεῖς λαμπάδες
ὁ πύργος, ὅπου ἀναφταν μὲ χιλιάς εὐμορφάδες.
Καὶ μὲ μεγάλην μου χαρὰν καὶ θάμβος τὸ θεωροῦσα,
ὦραν πολλὴν μόνος ἐγὼ, καὶ ὑπεραποροῦσα.
Δὲν εἶναι τόσο μοναχά, ἀλλ' ἦτονε ζωσμένον
μὲ τόξον, δόξαν, ὅπου λέν, περικεκλωμένον,
Τὸ τόξον ὄντας δὲ μακρὰν ὀλίγο, δόξαν μίαν
καὶ κάλλος τοῦ ἐχάριζεν ἅματρα ἐξαισίαν,

Εὐχὴ εἰς τὸν Χριστὸν πατέρα αὐτοῦ ὡς ἐκ
προσώπου τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

Ἀξιώσόν με Ἰησοῦ (δύο ἐπιστολάς μου,
ὅπου πρὸς τὴν μητέρα μου ἐγραψα ὡς εὐχάς μου,
Διὰ τὰς τῶρα, πεγζαδέ, μετὰ περιχαρείας,
ὅπου τὰς γράφω καὶ αὐτὰς χάριν περιεργίας.)
Ἀξιώσόν με Ἰησοῦ, τὸ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
νὰ ἀπολαύσω γλήγορα τ' ἀγαπητὸν μου τέκνον.
Ἐδράγγισεν ὁ λάρυγξ μου, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
παρκαλώντας πάντοτε γιὰ τὸ γλυκύ μου τέκνον.
Νὰ μὲ τὸ στείλῃς, Κύριε, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
νὰ τὸ ἰδῶ, νὰ τὸ χαρῶ τὸ ποθητὸν μου τέκνον.
Αἱ χεῖρές σου τὸ ἐπλάσαν, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
ἐκ τοῦ μη ὄντος, Δέσποτα, τὸ ποθεινόν μου τέκνον.
Κ' ἐμένα τὸ ἐχάρισες, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
καὶ τώρα ὄντας ἐπὶ γῆς, στερεύθηκα τὸ τέκνον.
Τὸν Λάζαρον ἀνέστησας, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
κ' ἐμένα ὄντας ζωντανόν, μὲ ὑστερεῖς τὸ τέκνον.
Υἱὸν χήρας ἀνέστησας, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
στείλε κάμου τῆς χήρας δὲ τὸ ζωντανόν μου τέκνον.
Στὰ γηρατειά τοῦ Ἀβραάμ, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
τοῦ χάρισες τὸν Ἰσαάκ, εὐλογημένον τέκνον,
Καὶ στὰ δικά μου γηρατειά, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
χάρισαι, ἐξαπόστειλον τὸ προσφιλές μοι τέκνον.
Τὸν Ἰακώβ ἠξίωσας, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
κ' ἦλθεν ἀπὸ τὴν ξενιτειά μ' ἓνα κοπάδι τέκνων,
Ἀξιώσον καὶ με Σωτήρ, τὸ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
μὲ τέκνα κέγῳ νὰ ἰδῶ τὸ φίλτατόν μου τέκνον.

Τὸν Ἰακώβ ἤξιώσας, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 καὶ ἰδὲν εἰς τὴν ξενιτιὰ τὸν Ἰωσήφ, τὸ τέκνον,
 Ἀξιώσον καὶ μέ, θεέ, τὸ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 τὸν Κωνσταντῖνον νὰ ἰδῶ τὸ ταπεινόν μου τέκνον,
 Ὡς βασιλεὺς γῆς, οὐρανοῦ, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 πρόσταξε νᾶλθῃ γλήγορα ἀγαπητόν μου τέκνον.
 Τιμᾶτε, λέγει, τοὺς γονεῖς, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 δός μοι λοιπὸν νὰ με τιμᾷ τὸ ἰδικόν μου τέκνον.
 Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 λέγει τὸ Εὐαγγέλιον, δός μοι λοιπὸν τὸ τέκνον.
 Ὅπου τοσοῦτους τὸ ζῆτῶ χρόνους, ὦ θεῖον τέκνον,
 καὶ κλαίοντα παρακαλῶ νὰ με δοθῇ τὸ τέκνον.
 Τὰ δάκρυα μοῦ ἐγιναν, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 ἄρτος, καθὼς λέγει Δαβὶδ, γιὰ τὸ γλυκύ μου τέκνον.
 Καθημερινὰ ἀκούωντας, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 ὑπὸ γειτόνων, συγγενῶν, ποῦ σου ἐστὶ τὸ τέκνον;
 Δός μοι λοιπὸν, δός μοι Χριστέ, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 τὸ τέκνον μου τὸ παθητόν, τὸ φίλτατόν μου τέκνον.
 Ὁ πάντων προσδεχόμενος δάκρυα, Θεοῦ τέκνον,
 τῶν ἐν ἀνάγκαις, πρόσδεξι καί μου διὰ τὸ τέκνον
 Μητὴρ πολλὰ ἐλεεινῆς, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 δάκρυα τὰ ἐλεεινά, καὶ πέμψον μου τὸ τέκνον.
 Μὴ παραβλέψῃς δάκρυα, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 μητὴρ ὅπου παρακαλεῖ θερμῶς διὰ τὸ τέκνον.
 Σὺ εἶσαι πάντων ἡ χαρὰ, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 καὶ μένα χαροποιήσον με τὸ καλόν μου τέκνον.
 Στείλε το, παλοῦλε, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 εὐφρανόμενην δειξόν με μητέρα εἰς τὸ τέκνον.

Εἰσακούσον, μονογενὲς υἱέ, Θεοῦ μου τέκνον,
 καὶ τὸν υἱόν μου φέρε μου, τὸ ποθεινόν μου τέκνον.
 Πόνον μητὴρ ἐγνώρισες, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 ὅθεν γνωρίζεις, πῶς πονῶ κ' ἐγὼ διὰ τὸ τέκνον.
 Λοιπὸν ἀπόστειλον αὐτό, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 στείλε μου, σὲ παρακαλῶ, ἡ ταπεινή, τὸ τέκνον.
 Θάρρους καὶ ἀρροῖζικη, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 πῶς γέννησα διὰ χαρὰν ἐτοῦτό μου τὸ τέκνον,
 Κ' ἐγὼ βλέπω ἡ ἄχαρις, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 πῶς ἔχω θλίψεις καὶ καῖμούς διὰ αὐτὸ τὸ τέκνον.
 Φθάνουν πληθὺ πολυεύσπλαγχνε, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 ρθάνουν ἡ λύπαις καὶ καῖμοι διὰ αὐτὸ τὸ τέκνον.
 Σπλαγχνίτου με πληθὺ, στείλε το, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 νὰ εὐφρανθῶ, καὶ νὰ χαρῶ τ' ἀγαπητόν μου τέκνον.
 Περιστερᾶς καὶ πτέρυγας δός μοι, Θεοῦ μου τέκνον,
 καὶ νὰ πετάξω νὰ εὐρῶ τὸ φίλτατόν μου τέκνον.
 Ἐπ' ἀληθείας, Κύριε, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 πρέπει νὰ στείλῃς γλήγορα τὸ φίλτατόν μου τέκνον.
 Ὅτι ἐγήρασα, θωρεῖς, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 ἵνα με τὸ γλυκύτατον γηροτροφῇ τέκνον.
 Τὸ ἐγαλακτοτρόφησα, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 ἄς με γηροτροφῇ δὲ τῶρα πληθὺ καὶ τὸ τέκνον.
 Καθὼς τὸν γεροσυμεών, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 ἤξιώσας νὰ σὲ ἰδῇ, οὕτω καὶ μέ τὸ τέκνον
 Ἀξιώσον νὰ τὸ ἰδῶ, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 πρὶν νὰ ἰδῶ τὸν θάνατον, ἄχ, φίλτατόν μου τέκνον.
 Καὶ τότε νὰ εἰπῶ κι' ἐγὼ, ὦ τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
 νῦν ἀπολύεις Δέσποτα, ὅτι εἶδον τὸ τέκνον,

Τὴν δούλην σου τὴν ταπεινὴν, ναί, τοῦ Θεοῦ μου τέκνον,
καὶ ὡς ποδοῦσ' ἀπόλαυσαι τὸ ταπεινόν μου τέκνον.

*Εὐχή εἰς τὴν Θεοτόκον διὰ τῆς
μητρὸς αὐτῆς.*

Ἀξιώσάν με Μαριάμ, ἡ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
νὰ ἀπολάυσω γλήγορα τὴν ποθετὴν μου μάνα.
Δώδεκα χρόνους, Δέσποινα, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
ἔχω ὅπου στερεύθηκα τὴν ποθετὴν μου μάνα.
Φθάνει λοιπὸν ἡ ξενιτεία, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
στεῖλέ με στὴν πατρίδα μου, νὰ με χαρῇ ἡ μάνα.
Φθάνει Βλαχία καὶ Μπογδανία πλέον, Θεοῦ μου μάνα,
φέρε με εἰς τὴν Σκόπελον πάλιν, καὶ εἰς τὴν μάνα.
Λυπήσου, Παναγία μου, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
διὰ τὴν εὐσπλαχνίαν σου τὴν ταπεινὴν μου μάνα.
Καὶ εὖρε τρόπον εὐκολον, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
νὰ πάγω γιὰ νὰ με ἰδῇ ἡ τεθλιμμένη μάνα.
Αὐτὸ εἶναι στὸ χέρι σου, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
ἠθέλησες τὸ ἔκαμες, με ἔστειλες στὴν μάνα.
Πάντα σοῦ εἶναι δυνατὰ, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
στεῖλέ με λοιπὸν, στεῖλέ με στὴν γλυκυτάτην μάνα.
Σὺ τῆς κατάρας τὸν Ἀδὰμ ἔλυσας, Θεοῦ μάνα,
καὶ Εὐὰν τὴν προμήτορα, τὴν παλαιάν μας μάνα.
Τῆς ξενιτείας οὖν καὶ τῆς τόσῃς, Θεοῦ μάνα,
τῆς καταδίκης λύτρωσαι, στεῖλέ με εἰς τὴν μάνα.
Σὺ ἀνασταίνεις τοὺς νεκρούς, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
καὶ νὰ με στείλῃς δύσκολον ἑμένα εἰς τὴν μάνα ;
Σὺ ἡ ἐκσπάρτα ἐμέ, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
ἐκ τῆς κοιλίας τῆς μητρὸς ἀπὸ αὐτὴν τὴν μάνα,

Σὺ ἐκσπασον τοὺς πόδας μου πάλιν, ὦ θεία μάνα,
νὰ εἰμφορέσω γλήγορα νὰ πάγω εἰς τὴν μάνα.
Οἱ ὀρθαλμοί μου πάντοτε πρὸς σέ, ὦ Θεοῦ μάνα,
βλέψον καὶ σὺ οὖν ἐπ' ἐμέ, καὶ στείλε με στὴν μάνα.
Ἡ ὑμνησίς μου πάντοτε ἐν σοί, ὦ Θεοῦ μάνα,
ἐλέησόν με οὖν καὶ σὺ, καὶ πέμψον με στὴν μάνα.
Μὲ τᾶγιόν σου θέλημα, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
ἄφηκα καὶ στερεύθηκα τὴν γλυκυτάτην μάνα.
Μὲ τᾶγιόν σου θέλημα, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
πάλιν ἄς πάγω νὰ ἰδῶ τὴν παμφιλτάτην μάνα.
Στὴν ξενιτεία μ' ἐτίμησες, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
κι' εὐχαριστῶ, πλην στείλε με τώρα καὶ εἰς τὴν μάνα.
Μ' εὐτύχῃσες, κυβέρνησες, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
στείλε με νὰ κυβερνηθῇ καὶ ἡ πτωχή μου μάνα.
Γιὰ τοῦτο με ἠλέησες, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
διὰ νὰ γένῃ ἔλεος καὶ στὴν πτωχή μου μάνα.
Ἄνδρα δὲν ἔχει ἡ πτωχή, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
διὰ νὰ τὴν παρηγορῇ τὴν τεθλιμμένην μάνα.
Εἶναι δὲ καὶ γερόντισσα, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
καὶ λύπαις πλέον δὲν βαστά μίαν τοιαύτην μάνα.
Λέομαι καὶ σὲ προσκυνῶ, λοιπὸν, ὦ θεία μάνα,
στείλε με γιὰ παρηγορίαν στὴν πικραμένην μάνα.
Ἡ τοῦ πατρὸς τῶν ὀρφανῶν, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
λυπήσου με τὸν ὀρφανόν, καὶ στείλε με στὴν μάνα.
Ἡ τοῦ προστάτου τῶν χηρῶν, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
σπλαγχνίσου, Παναγία μου, τὴν χηρεμένην μάνα.
Ἐπ' ἀληθείας, ὅση ζῇ, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
θέλει νὰ σὲ εὐχαριστῇ ἡ ταπεινὴ μου μάνα.

Γνωρίζεις, Παναγία μου, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
 τί πόνον διὰ τὸ παιδί ἔχ' ἡ καίμενη μάνα.
 Ὅτι ἐπόνεσες καὶ σύ, ἡ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
 διὰ τὸ θεῖόν σου παιδί, καθὼ φιλόπαις μάνα.
 Τρεῖς μέραις δὲν εἶδες υἱόν, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
 καὶ δὲν εἶχες παρηγορίαν, ὡς γλυκυτάτη μάνα.
 Κ' ἐμένα χρόνους δεκατρεῖς, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
 ἔχει κοντὰ νὰ μεῖ ἰδῇ ἡ ἰδική μου μάνα.
 Τώρα στοχάσου τί καρδίαν ἔχει, Θεοῦ μου μάνα,
 καὶ τί ἡμέραις ἀπερνᾷ ἡ ταπεινή μου μάνα.
 Σπλαγχνίσθητι αὐτὴν λοιπόν, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
 καὶ στείλε με νὰ εὐφρανθῇ ἡ πικραμένη μάνα.
 Στείλε με, Παναγία μου, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
 στείλε μ', Εὐαγγελίστρια, εἰς τὴν καλὴν μου μάνα,
 Δουλὸν σου τὸν ἀνάξιον, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
 στείλε με στὴν Μαγδαληνὴν, τὴν γλυκυτάτην μάνα.
 Προσεύχαις τῆς ἀγίας σου, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
 Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς, στείλε με εἰς τὴν μάνα.
 Καὶ δὲν θέλω φανῇ ποτέ, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
 ἀγνώμων καὶ ἀχάριστος ἐγὼ, οὔτε ἡ μάνα.
 Θέλω προσφέρει ὁ πτωχός, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
 στὸ Μοναστήρι σου ἐγὼ ἀντάμα μετὰ τὴν μάνα,
 Λάδι, θυμίαμα, κηρί, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
 καὶ ἱερὰ ὅλα χρυσᾶ, μόνον νὰ δῶ τὴν μάνα,
 Καὶ ἱερὰ σκεύη καλὰ, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
 εὐθὺς ὁποῦ, Κυρία μου, ὑπάγω εἰς τὴν μάνα,
 Πρὸς τούτοις σῶμα καὶ ψυχὴν, ὦ τοῦ Θεοῦ μου μάνα,
 εἰς δόξαν καὶ λατρείαν σὴν κτ' ἐγὼ μαζί κι' ἡ μάνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ τῆς φυλακῆς καὶ τῶν μετ' αὐτὴν.

Ἀφόντις ἡ φτερούγαις δὲ ἐκείναις καὶ ἡ δύω
 τζακίσθησαν, καὶ ἔπεσαν, αἶμοι τῶ τρισαθλίου !
 Καὶ νὰ πετάξω πλὴν ἐγὼ, νὰ φύγω δὲν μποροῦσα,
 εἰς τὰς παγίδας τῶν ἐχθρῶν, καθὼς δὲν ἐθαῤροῦσα,
 Σὺν τῷ πουλί πλὴν ἔπεσα, πεσὼν ἐταπεινώθην,
 ταπεινωθεὶς ἐπτώχυνα, πτωχόντας ἐκακώθην.
 Ἐρυγα, ἐξωρίσθηκα, πιάσθηκα, φυλακώθην,
 κ' ἔτ' εἰς ἀπ' ὅλα τὰ καλὰ ἀξίως ἐγυμνώθην.
 Ἀξία γὰρ ὦν ἐπραξα ἔλαθ', Ἀλέξανδρέ μου,
 ὡς ὁ ληστής, ὄντας ληστής κέγὼ πρῶτος ποτέ μου.
 Καὶ ἴδω, ἔμπορὸν νὰ πῶ, ἐγὼ εἰς τὴν ζωὴν μου
 καὶ ἄδην καὶ παράδεισον μετὰ τὴν κατάστασίν μου.
 Οὕτω δὲ ποτιζόμενος ἐγὼ ἀπὸ τὴν βρύσιν
 τόσῳ λαμπρᾷ, τόσῳ καλῶν, τόσῳ καιρῶν καὶ χύσιν,
 ὄντας εἰς ἓνα ποταμὸν μέσα τῆς εὐτυχίας,
 ποτὲ καλὸν δὲν ἔκαμα, φεῦ τῆς φρενοβλαβείας.
 Τὴν βρύσιν μόνον ἔκτισα τὴν τοῦ Ποκουαρίου
 μ' αὐτὰ τὰ ἐπιγράμματα, ἔξωθεν τοῦ Γρασίου.
 α Θεοῦ πηγὴν μοι ἀγαθῶν δειξάντος Πογδανίαν,
 ἔκτισα ταύτην τὴν πηγὴν εἰς χάριν αἰώνιαν,
 Κωνσταντίνος γραμματικὸς ὁ μέγας Ἰωάννου
 Μαυροκορδάτου τοῦ κλεινοῦ Μολδοβίας καιράνου,
 Δαπόντες ἐκ τῆς ἀγαθῆς νήσου τῆς τῶν Σκοπέλων,
 ἔτος τὸ τεσσαρεκκοστὸν πέμπτον σὺν ἄλλοις πάλαι.

** Άλλο ἐπίγραμμα Φραντζεσκάκη Μαυρομμάτη
Παρίου.*

α' Αμοιβὴς δεινὰ μὲν κρήνην εἵνεκα τὴν δε,
ὧν μοι βλύσεν ἀγαθῶν ἐν γαίᾳ θεὸς ἦδε·
Κοιρανὸν τοῦ ταύτης κλεινοῦ Ἰωάννου
πρωτογραφεὺς Μαυροκορδάτου ὑπάρχων.
Πάτρα δέ μοι νησάων ἡ Σκοπέλων Θεσσαλίας
πλησίον ἐνθα κεῖται, κάπικλην Δαπόντες,
ἐπτακαίδεχ' ἑκατοντάσι σὺν τετρακάδι
πέμπτῳ ἐκτίσθη ἐτέεσσιν, εἵνεκα μνήμης. »

Καὶ τὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐκτὶς ἐτι σκῆτην,
ἀπ' τῆς Σοκόλας τὴν μονὴν ἀπάνω εἰς τὴν μύτην.
Θυμοῦμαι νὰ ἐτύπωσα καὶ τὴν ἀκολουθίαν
τοῦ ἱεροῦ Ῥηγίνου μου μέσα στὴν Βενετίαν.
Ἡ χάρις του, Ἀλέξανδρε, νὰ σὲ καταξιώσῃ,
πηγαίνοντας Πογδάνπειρε, ὁ Κύριος νὰ δώσῃ,
Καὶ εἰς τὴν σκῆτην γ' ἀνεβῆς, ν' ἀκούσῃ λειτουργίαν,
καὶ ἀπ' τὴν βρύσιν μου νὰ πιῇς μὲ τὴν καλὴν ὑγίαν,
Καὶ τοῦ ἀγίου αὐτουνοῦ νὰ κτίσῃς ἐκκλησίαν,
καὶ Σκοπελίτης ἅγιος νάναι στὴν Πογδανίαν.
Ἔτι καὶ εἰς τὴν Σκόπελον ναὸν τῶν Ἀρχαγγέλων
ἐκτὶς, τὴν βοήθειαν αὐτῶν αἰτῶν καὶ θέλων.
Αὐτὰ καὶ μόνον ἕκαμα καὶ μόλις, Ἀρχοντά μου,
ὅπου νὰ κάμω δύνωμουν ἓνα Ξεροποτάμου.
Τὸ ἔταξα εἰς τὸν Θεὸν κι' αὐτὸ ἐπ' ἀληθείας,
* πλὴν δὲν τὸ ἀξιώθηκα διὰ τὰς ἁμαρτίας.
Αὐτὰ εἶναι καὶ μοναχὰ ὅλα μου τὰ καλὰ μου,
ἀμὴ ἂν ἦτον ἄδεια νὰ πῶ καὶ τὰ κακὰ μου,

Νὰ κλείσῃς ἤθελεις τάρτιξ διὰ νὰ μὴ γρικῆθῃς,
καὶ ὄχι πλὴρ νὰ μοῦ μιλήσῃς, ἀμὴ καὶ νὰ μὲ φτύσῃς.
Τότε πολλὰ νὰ τὰ κακὰ, ἀπ' τὰ πολλὰ δὲ ἓνα
ἀκουσαι, σὲ παρακαλῶ, καὶ νὰ μὲ κλαῖς ἐμένα.
Ἐρέμασα ἓναν ὄβριθ' ἐγὼ εἰς τὸν καιρὸν μου,
Λυθέντης τὸν ἐρέμασε, μὲ λόγον δὲ δικόν μου.
Ἐνα χαχάμη ἕκαμα, κακὴ χειροτονία,
κ' ἓναν ὄβριθ' ἐρέμασα, καὶ τοῦτό μου κακία.
Ἐμπῆκα δὲ στὴν φυλακὴν εἰς χρόνους τοὺς χιλίους
ἑπτὰ καὶ τεσσαράκοντα, πρόσθετες κ' ἑπτακοσίους.
Ἀκόμη ὁ πατέρας σου στέκεωντας εἰς τὸν θρόνον,
ἔπεσεν ὁμοῦ καὶ αὐτὸς στῆς φυλακῆς τὸν χρόνον.
Καὶ ἦλθεν ἡ μητέρα μου (νὰ ζῆς, ἀκουσαι κι' ἄλλο,
ἀπὸ ἐκεῖνο τοῦ ὄβριθ' κακὸ πλέον μεγάλο·)
Ἦλθε λοιπὸν ἡ μάνα μου, καὶ ἦλθεν ἡ καϊμένη
κάτω ἀπὸ τὴν Σκόπελο, γραῖα καὶ χηρμένη.
Κόρη καὶ τέσσαρες υἱοὺς καὶ τὰ λοιπὰ ἀφῆκε,
κ' ἐμπαίνει εἰς τὴν θάλασσαν, ὅπου ποτὲ δὲν μπῆκε.
Πατρίδα ἀπαρνήθηκε, κουρτάρους δὲν θυμήθη,
κόπον δὲν συλλογίσθηκε, φουρτούνας δὲν φοβήθη.
Καὶ ἦλθε γιὰ νὰ μὲ ἰδῇ, νὰ μὲ παρηγορήσῃ,
κι' αὐτὴ νὰ παρηγορηθῇ, μήπως καὶ τελευτήσῃ,
Ἔστωντας χρόνους δεκοχτὼ ἐμένα στερεμένη.
κ' ἐγὼ δὲν τὴν ἐδέχθηκα, καὶ πέρτει καὶ πεθαίνει.
Τὸ εἶχα διὰ ἐντροπὴν ὁ ἐντροπιασμένος
νὰ μὲ ἰδῇ στὴν φυλακὴν ὄντας φυλακωμένος.
Καὶ ἦλθεν εἰς τὸν Μάϊον τὸν μῆνα ἡ καϊμένη,
κ' ὕστερα μετὰ μῆνας τρεῖς, τὸν Αὐγούστον πεθαίνει.

Καὶ μέγα δὲν ἠθέλησεν ἡ ἀσπλαγχνὴ καρδίᾳ μου
 νὰ τὴν ἐφέρω νὰ μ' ἰδῇ, νὰ ἔλθῃ ἐμπροστί μου.
 Ἦθελα, ναί, ἐπάσχιζα νὰ εὐγῶ, κ' ἐθαβρόδω,
 θάνατον δὲν ἐπρόβλεπα, οὐδὲ τὸν καρτεροῦσα.
 Συγχώρησόν μοι, μάνα μου, ἔσφαλα, τὸ γνωρίζω,
 καὶ ὅταν τὸ ἐνθυμηθῶ, στενάζω καὶ δακρύζω.
 Καὶ μὴ εἰσέλθῃς μετ' ἐμοῦ τοῦ δούλου καὶ υἱοῦ σου
 εἰς κρίσιν, εἰς τὸ φοβερόν βῆμα τὸ τοῦ Θεοῦ σου.
 Ὑστερὰ δὲ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ὄντως ἀναγκαίαν,
 τὴν διδασκάλην φυλάκην, φίλτατε, καὶ δικαίαν,
 Ὅπου εἰς εἴκοσι σωστοὺς μῆνας ἡ ἀρεντιὰ της
 ἠθέλησε νὰ ἑσπλωθῇ γιὰ τέλη ἐδικὰ της,
 διὰ νὰ κάμῃ δηλαδὴ ὅλης τῆς ἁμαρτίας
 σωστὴν ἱκανοποίησιν, βλαχίας, Πογδανίας,
 διὰ νὰ φθεῖρῃ, δευτέρον, καὶ ὅλον μου τὸν πλοῦτον,
 μὲ τῶν πτωχῶν τὰ αἵματα ὡς ζυμωμένον τοῦτον,
 γιὰ νὰ μὲ μάθῃ, τρίτον δέ, τὴν ταπεινοφροσύνην,
 καὶ τέταρτον, τὰ δάκρυα, πέμπτον, τὴν σωφροσύνην,
 Πῆγα στὴν Χάλκην ὑστερὰ διὰ τὴν ψυχίαν,
 κ' ἡσύχασα τρεῖς τέσσαρες μῆνας στὴν Παναγίαν.
 Ἐκ' ἤδρα τὸν Παῖσιον διὰ τὴν ψυχίαν,
 πεσμένος ὄντας πρὸ καιροῦ ἀπ' τὴν πατριαρχίαν.
 Στὸν θρόνον ὁ κύρ Κύριλλος δευτέραν φορὰν ὄντας,
 κ' ἐκ πάντων ἀγαπώμενος, καὶ πάντας ἀγαπῶντας.
 Τότε καὶ ὁ Λύξεντιος στὸ Κατιρλί ἀνθούσε,
 καὶ τὸν λαὸν ἐξέπληττε, καὶ ἐδημηγοροῦσε.
 Τότε καὶ ὁ κύρ Σίλβεστρος ὁ τῆς Ἀντιοχείας,
 ἦλθεν εἰς Χάλκην, στὴν μονὴν Τριάδος τῆς Ἀγίας.

ὄντας δὲ φίλος καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν Πογδανίαν,
 καθὼς ὁ κύρ Παῖσιος γιὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν,
 (Διότι ἦλθαν καὶ οἱ δυὸ ἐκεῖ στὴν Πογδανίαν,
 ἔχοντας ὁ πατέρας σου τότε τὴν αὐθεντείαν.
 Κι' ὁ Ἱεροσολύμων δὲ Παρθένιος ὁμοίως,
 διότι εἶχε κοιμηθεῖ Μελέτιος ὁ Θεῖος.
 Καὶ ὁ Ἰωαννίκιος, ὁ τότε Ἰπεκίου,
 καὶ Πατριάρχης γεγονώς ὑστερον Βυζαντίου)
 Καὶ συχνανταμωνόμενοι διὰ συνομιλίαν,
 μὲ παρεκίνησε πολλὰ διὰ παρθένον μίαν.
 Καὶ τέλος πάντων μ' εὐλογεῖ μ' αὐτήν, μὲ στεφανώνει
 αὐτός του μὲ τὸ χεῖρ του, τὸ πᾶν τὸ κατορθώνει.
 Ἀρῆκα ἄλλαις περισσαῖς καὶ τὴν τοῦ Παῖσιου,
 ὅπου ἐκεῖνος μ' ἔδινε κόρην ἐνὸς πλουσίου.
 Κ' ἔλαβα, στεφανώθηκα τὴν τοῦ Ἀντιοχείας,
 μὲ τόσας πατριαρχικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας,
 Ἀπὸ γεννήσεως Χριστοῦ εἰς χρόνους τοὺς χιλίους
 ἐννέα τεσσαράκοντα μὲ τοὺς ἑπτακοσίους,
 Τὸν μῆνα τὸν Νοέμβριον, δώδεκα Νοεμβρίου,
 αὐτὴ ἦτον, ὡς φαίνεται, θέλημα τοῦ Κυρίου.
 Δυὸ χρόνοι δὲν ἐγέμισαν, εἰς τὰ πενήντα ἕνα
 τὴν πῆρε πάλιν ὁ Θεός, καὶ μ' ἄρῃκεν ἐμένα,
 Πάλιν διὰ τὰ τέλη του, δι' ἄλλους στοχασμούς του,
 ὅπου δὲν φθάνει νοῦς ἡμῶν, εἰμὴ μόνος ὁ νοῦς του,
 Τοῦ Ὀκτωβρίου εἰς ταῖς ἑξ, Κυριακὴ ἡμέρα,
 ἔκαμε δὲ πρὸ ἡμερῶν καὶ μίαν θυγατέρα.
 Καὶ ἀνεπαύθη καὶ αὐτὴ ἡ κόρη βαπτισμένη,
 καὶ ὑστερὰ ἡ μάνα της, Μαριόρα ἡ καὶμένη

Καί εἰς τῆς Χάλκης τὸ νησί, στήν Παναγίαν πάλιν
 ἐκεῖ μέσ' ἀναπαύθηκε μέ λύπην μου μεγάλην.
 Ὁ Πατριάρχης Κύριλλος διὰ τὴν μανζιλίαν
 παρὼν εἰς τὴν νεκρώσιμον αὐτῆς ἀκολουθίαν.
 Τὸν θρόνον ὁ Παῖσιος ἀπολαβὼν καὶ πάλιν
 φορὰν τετάρτην, μετ' αὐτὴν θαρρῶ δὲ ὄχι ἄλλην.
 Ἄν ἀγαπᾷς, ἀνάγνωσαι, καὶ τοὺς ἐπιταφίους
 στίχους ὅπου τῆς ἑκαμα εἶδω νά, τοὺς ἰδίους.
 Ἐΐθιθα, ἐπρόσδραμα εἶδω εἰς τὴν ὑπεραγίαν,
 διὰ νὰ λάβω καὶ ἐγὼ τὴν ποθεινὴν υἱεῖαν,
 Ὅπου ἐκείμην ἄρρωστη, ὑδρωπικιασμένη,
 στὸν ἅγιον Δημήτριον στὰ Τοῦσλα ἡ καίμενη,
 Φυγοῦσα μετ' τὸν ἄνδρα μου γὰρ νὰ ἀναχωρήσω
 ἀπ' τῆς πανούκλας τὸ κακόν, τάχα διὰ νὰ ζήσω.
 Καὶ ἔλαβα τὸν θάνατον ἀπὸ λυσιντερίαν,
 ἐμπρὸς εἰς τὴν εἰκόνα τῆς κειμένη τὴν ἁγίαν.
 Τοῦ παραδόξου δὲ αὐτοῦ θανάτου ἡ αἰτία
 δὲν εἶναι, μή μοι γένοιτο, αὐτὴ ἡ Παναγία,
 Ἄμὴ αὐτοῦ μου τοῦ ἀνδρός τὸ μῖσος, ἡ κακία
 πρὸς με καὶ πρὸς τοὺς συγγενεῖς· ὦ πόση ἀδικία!
 Θυγάτηρ Ἰωάννου τε ὁμοῦ καὶ Φευρωνίας,
 ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ νέας ἡλικίας.
 Γυνὴ τοῦ Κωνσταντίνου δὲ Δαπόντε Καρινάρη,
 ὅπου δυὸ χρόνους καὶ αὐτοὺς σωστοὺς δὲν με ἔχαρη.
 Μνήσθητι δὲ τῆς δούλης σου Μαρίνας ὁ Θεός μου,
 καὶ ἄφες τὸ ἀνόμιμα αὐτὸ καὶ τοῦ ἀνδρός μου.
 Δὲν ἔμπορῶ, πρέπει νὰ πῶ, καὶ νὰ διαλαλήσω
 ἐτοῦτο τὸ θαυμάσιον, κρῖμα νὰ τὸ ἀφήσω,

Ὅπου νὰ με πιστεύσατε καὶ τόδε πρὸς τοῖς ἄλλοις
 εἰδ' ἀπ' τὴν Παναγίαν μου μετὰ χαρᾶς μεγάλης.
 Πρὸ τῆς θανῆς μῆνας πεντέξ ἡ μύτη τῆς πονοῦσεν,
 ὄχι ἀπ' ἐξω, μέσα δέ, καὶ τὴν στενοχωροῦσεν.
 Ἡμέραν παρ' ἡμέραν δὲ ὁ πόνος προχωροῦσε,
 καὶ μέσα στὸν ἐγκέφαλον ὁ πόνος τὴν κτυποῦσε.
 Καὶ γιαντρικὸ μὲ δάκρυα ἡ μαύρη μ' ἐζητοῦσε,
 καὶ γιαντρικὸ δὲν βρίσκουνταν, ἀλλ' οὔτε ἐνεργοῦσε.
 Μέσα στὴν μύτην γιαντρικὸ, στὸ μέτωπον ἀπάνω
 ν' ἀνέβη καὶ νὰ ἐνεργῇ, πολὺ πρᾶγμα τὸ πιάνω.
 Καὶ τοῦτο μέρις ἀρκεταῖς πλέον παρὰ τριάντα,
 καὶ πόνος ἐπερίσσευε, κ' ἐκόντευαν σαράντα.
 Κ' ἐκόντευε, καθὼς θαρρῶ, νὰ γαγγραινάρη πλέον,
 νὰ γίνῃ μία φοδερὰ φάγουσα τελευταίον.
 Μιὰ μέρα σήκω, τὴν λαλῶ, κ' ἔλα εἶδω μαζί μου,
 ἐγὼ πλέον δὲν βράσταξα, πόνεσεν ἡ ψυχὴ μου,
 Καὶ σταῖς εἰκόνας ἐμπροστὰ τὴν πάγω, καὶ πιάνω
 ξεσκούφωτος ἕνα Σταυρόν, μετ' τὸν Χριστὸν ἀπάνω.
 Εἰς ταῖς εἰκόνας καὶ αὐτὸς ἦτον ἐκεῖ βαλμένος,
 παληός, προυντζιέρος ὁ Σταυρός, μαζί κι' ὁ Σταυρωμένος.
 Τοῦτον πιάνω παρυσθὺς κάνωντας τὸν Σταυρόν μου,
 καὶ προσκυνῶντας μετ' πολὺν πόθον μου καὶ καῖμόν μου,
 Τὸν πέρνω εἰς τὸ χέρι μου, καὶ μέσα στὸ κανδήλι,
 καὶ τὸ κανδήλι ἐκαιε, τὸ λάδι ὡς τὰ χεῖλη,
 Εἰς τὸ κανδήλι τὸν Σταυρόν βουτῶ, καὶ τὴν ἐγχρίω
 στὸ μέτωπον, στὸν πόνον τῆς ἀπάνω, καὶ δακρύω,
 λέγωντας εἰς τὸ ὄνομα Τριάδος τῆς Ἀγίας
 Πατρός, Υἱοῦ καὶ Πνεύματος, μετὰ δακρυρροίας.

Καὶ πέρνω τὸ μπινίσι μου, εἰς τὸ παζάρι πάγω,
 διότι ἦτονε πουρνό, κ' ἐγόμισα νὰ φάγω.
 Καὶ βλέπω μὲ προὔπαντᾷ, καὶ μοῦ φιλεῖ τὸ χέρι,
 καὶ λέγει μου γιατρεύθηκα, γιατρεύθηκα, καὶ χαίρει.
 Τὴν ἐρωτῶ, πότε καὶ πῶς; μὲ λέγει ἡ καίμενη·
 ἀπὸ τὴν πόρτα μας πολὺ δὲν εἶχες ξεμακρῖναι,
 Κ' ἐτρεξεν ἀπ' τὴν μύτη μου ὡς ἓνα χουλιμράκι,
 νερό, σὰν ἔμπυο χοντρό, κίτρινο σὰν φαμάκι.
 Καὶ ἐλαφρώθηκα εὐθὺς τοῦ πόνου καὶ τῆς ζάλης,
 καὶ τὸν θεὸν ἐδόξασα μετὰ φωνῆς μεγάλης.
 Καὶ τὸ ἀπέδωκα κι' αὐτὸ ἐγὼ στὴν Παναγίαν,
 διότι εἶχαμεν ἐκεῖ εἰκόνα τῆς τὴν θεῖαν.
 Δὲν ἔμπορῶ, παρὰ νὰ πῶ, καὶ πάλιν νὰ κερύξω
 καὶ ἄλλο τῆς θαυμάσιον, τὴν χάριν τῆς νὰ δείξω.
 Ὅπου νὰ μὲ πιστεύσετε καὶ τόδε πρὸς τοῖς ἄλλοις
 ἰδ' ἀπ' τὴν Παναγίαν μου μετὰ χαρᾶς μεγάλης,
 Εἰς μίαν ἄλλην προξενᾷ ὅπου εἰς τὴν Βλαχίαν
 μὲ προξενούσαν, πεγζαδέ, μὲ κόρην πάλιν μίαν.
 Γὰρ νὰ φανῶ προξενητής, τὸ ὅμοιον νὰ κάμω
 εἰς ἓνα πρᾶγμα ὅμοιον, εἰς τὸν θεὸν νὰ δράμω.
 Ἔτσι ἀπὸ γεννήσεως Χριστοῦ χρόνους χιλίους
 καὶ τεσσαράκοντα σωστοὺς μὲ τοὺς ἑπτακοσίους,
 Μ' ἓνα ῥωμαιοκόριτζο, καλὸ, κυβερνημένο,
 μὲ ἐπαντρολογούσανε, πρᾶγμα συναιθισμένο.
 Ἐσυμβουλευθήκα ἐγὼ τοὺς φίλους νὰ μὲ ποῦσι
 τί τὸ πρακτέον εἰς αὐτό, ἂν μὲ παρακινούσι.
 Αὐτοὶ τὸ ὑποκείμενον αὐτὸ τὸ ἐπαινοῦσαν,
 νὰ μὲ παρακινήσουν δὲ πάλιν ἐδειλιούσαν.

Καθὼς καὶ κάθε φρόνιμος δὲν πρέπει ν' ἀναγκάζῃ
 εἰς πραγματεῖαν ὑπαντρεῖς, κανεὶς νὰ μὴ βιάζῃ.
 Ἡμεῖς εἰς τὰ ψυχωφελῆ πρᾶγματα χρεωστοῦμεν
 πάντα νὰ συμβουλευόμεν καὶ νὰ παρακινούμεν,
 Ὅμως εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν τῆς ὑπανδρείας
 τὰ βουχὰ μας πολλὰ μακριὰ διὰ πολλὰς αἰτίας.
 Ὅτι πολλάκις βλέπομεν τὴν θάλασσαν σὰν γάλα,
 καὶ ὕστερα μὲ κύματα, σὰν τὰ βουνὰ μεγάλα.
 Θάλασσα δέ, πῦρ καὶ γυνή, στὸν κόσμον κακὰ τρεῖς,
 καὶ διὰ τοῦτο, ἀδελφέ, 'ς αὐτὰ κουφὰ ἀφτρία.
 Ἐγὼ δὲ καὶ μὴ ἔχοντας, καθὼ ξένος, πατέρα,
 ἢ συγγενῇ, ἢ ἀδελφὸν ἐκεῖ, μηδὲ μητέρα,
 Εἶπα καὶ ἀποφάσισα νὰ πάγω νὰ προσπέσω
 πάλιν στὴν Παναγίαν μου, καὶ νὰ παρακαλέσω
 Τοῦ Ἰησοῦ μου τὴν καλὴν μητέρα καὶ παρθένον,
 καὶ τὴν μητέρα ὁρφανῶν καὶ βοηθὸν τῶν ξένων.
 Εἶναι δὲ Μοναστήριον ἐκεῖ εἰς τὴν Βλαχίαν,
 λέγεται Σαραντάριον, μέσῃ στὴν πολιτείαν,
 Εἰς τὸ ὅποιον θαύματα κάνει ἡ Παναγία
 μεγάλα καὶ ἐξίσια, ὡς τῆς μονῆς κυρία.
 Ἐδῶ λοιπὸν τρέχω κ' ἐγὼ μετ' ἄκρας προθυμίας,
 τὴν προσκυνῶ, τὴν ἐφιλῶ μετ' ἄκρας εὐλαδίας.
 Ἀνάφτω τὴν λαμπάδα μου, τὴν βάλλω ἐμπροστί τῆς,
 καὶ ὁδηγός, παρακαλῶ, νὰ γίνῃ καὶ προστάτης.
 Τῆς ἀναφέρω δουλικῶς καὶ τὴν ὑπόθεσίν μου,
 σύντομα καὶ μὲ δάκρυα καὶ μ' ὅλην τὴν ψυχὴν μου.
 Ἄν ᾔται, λέγω, γὰρ καλὸ, ἂς γίνῃ, Παναγία,
 εἰ δὲ μὴ, ἂς ἐμποδισθῇ, καθὼς ξεύρεις, Κυρία.

Τὸ βράδυ ἦτονε αὐτό, ὄντας τελειωμένος
 ὁ θυμὸς ὁ ἐσπερινός, καὶ ὁ λαὸς βγαλμένος.
 Κράζω τὸν ἐρημέριον, τὸν λέγω, ν' ἀρχήσω
 νὰ κάμῃ καὶ παράκλησιν διὰ νὰ μὲ φωτίσῃ.
 Δίνω καὶ τὰ ὀνόματα μαζί τὰ δύο γραμμένα
 νόμφης μαζί καὶ τοῦ γαμπροῦ, ὡς ἀρραβωνισμένα.
 Νὰ κάμῃ, λέγω του, καὶ τρεῖς ἀγίας λειτουργίας,
 τὸν δίδω καὶ τὸν κόπον του μετὰ χειρὸς πλουσίας.
 Τί θέλομεν τὰ περισσά; ἐκ τοῦ ναοῦ εὐγαίνω,
 ἀφίνω τὴν παράκλησιν, σὸ σπῆτι νὰ πηγαίνω.
 Βγαίνωντας ἐξω τῆς μονῆς εἶχε μὲ ἀπαντήσῃ
 ἓνας μου φίλος ἀρχωντας, κ' εἶχε μὲ χαιρετίσῃ.
 Καὶ τί γυρεύεις, μ' ἐρωτᾷ, ἐδῶ τὸ βράδυ τώρα,
 ποῦ ἦσουν τέτοιον καιρὸν, λέγει, καὶ τέτοια ὥρα.
 Δὲν πρόσφθασα ν' ἀποκριθῶ, ἐγὼ νὰ τὸν μιλήσω,
 ἀλλὰ τὸν ἀποκρίνεται, μ' ἔκαμε νὰ σαστίσω,
 "Ένας ἐκεῖ ἄλλος παπᾶς ἐκ τοῦ Μοναστηρίου,
 ἀπὸ τὴν πόρτα πάραυτα ἐταύτου τοῦ ἰδίου,
 "Οποῦ περνῶντάς την ἐγὼ ψυχὴ δὲν ἦτο μία,
 καὶ οὔτε ἤξευρε κανεὶς τί ἔχω ἐν καρδίᾳ.
 "Ἦλθε γιὰ μίαν, λέγει του, κόρην στὴν γειτονιά μας,
 πλὴν δὲν τὴν δίνει αὐτουνοῦ αὐτὴν ἡ Παναγιά μας.
 Καθὼς καὶ δὲν τὴν ἔδωκε, καὶ εὐχαριστημένος
 ἔμεινα καὶ διὰ ταῦτό καὶ εὐεργετημένος.
 Διότι δὲν μὲ ἄρσεν ὑστερα ἡ ζωὴ της,
 ἀφόντες ὑπανδρεύθηκεν, φάνηκεν ἡ βαρὴ της.
 "Αν καὶ νὰ τὰ κατέδασα τότε ἡ ἀφαντιά μου,
 γιὰτ' ἦτον εὐμορφὴ πολὺ, κ' ἔθελεν ἡ καρδιά μου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΗΤΟΝ.

*Περὶ τῆς ἐκ τοῦ κόσμου φυγῆς
 καὶ τῶν μετ' αὐτὴν.*

Εἰς τοὺς πενήντα δὲ καὶ τρεῖς ἐλθὼν στὸν ἑαυτὸν μου,
 στάθηκα, κ' ἐστοχάσθηκα τὰ πλῆθη τῶν κακῶν μου,
 Τῆς Πογδανιάς καὶ τῆς Βλαχιάς, μάλιστα Πογδανίας,
 τέλος δὲ καὶ τῆς Πόλεως, πλῆθη ἐπ' ἀληθείας,
 "Οποῦ ὁ Δούναβις αὐτὸς νὰ τὰ ξεπλύνῃ ὅλος,
 νὰ μὲ πιστέψῃ, δὲν ἀρκεῖ, ὄχι, ἀναμριδύλως.
 Καὶ τὸ τοῦ κόσμου μάταιον ἰδὼν καὶ λογαριάσας,
 καὶ τὰ τοῦ κόσμου πράγματα, καλὰ, κακὰ, χορτάσας,
 Καὶ κόσμον καὶ ἐγκόσμια μὲ δίκαιο μισήσας,
 ἀπὸ τὸν κόσμον ἔφυγα, ἔρημον ἀγαπήσας.
 "Απὸ τὴν Πόλιν κίνησα, καὶ ἦλθα σὸ Πιπέρι,
 Λυγούστου δέκα, νόχτα δὲ καὶ ὄχι μεσημέρι.
 Εἶναι νησὶ παντέρημο μὲ δύο ἐκκλησίας,
 τὴν νέαν καὶ τὴν παλαιάν, κὴ δύο τῆς Παναγίας.
 Καθὼς κ' εἰς ἄλλα ὅμοια νησιὰ ἐκεῖ πλησίον
 εὐρίσκονται ναοὶ δύο τρεῖς μὲ ἔλεος τὸ θεῖον.
 Καὶ ἔχουσι τὴν Σκόπελον αὐτά, κ' εἶναι καμπόσα,
 ὡς τὰ παιδιὰ τὴν μάνα τους, σὰν τὰ πουλιὰ τὴν κλῶσά.
 Εἰς ταῖς εἰκοσιέξ δὲ μηνὸς τοῦ "Οκτωβρίου,
 ἀνήμερα τὴν ἑορτὴν τ' ἀγίου Δημητρίου,
 "Ὡς ἔθος ἐκουρεύθηκα, κουρέματα νὰ ἔχω,
 τὴν χάριν τῆς μοναδικῆς τάχατες νὰ μετέχω.
 Τάχα διὰ καλόγηρος, ὁ ἐν κακοῖς γηράσας,
 τὸν κόσμον τάχα γέλασα, τὸν θάνατον προσφάσας.

Ὁ λύκος ἂν κ' ἐγήρασε, κ' ἄλλαξε τὸ μαλί του,
 ἡ γνώμη του δὲν ἄλλαξεν, οὐδὲ ἡ κεφαλὴ του.
 Ἔμεινε δὲ ὁ κολοῖός, κατὰ τὴν παροιμίαν,
 πάλιν ὁ πρῶτος κολοῖός, στὴν φύσιν τὴν ἰδίαν.
 Τὸ πολυχρόνιον κακὸν καὶ πεπαλαιωμένον
 νέον καλὸν δὲν γίνεται, κατὰ τὸ γεγραμμένον.
 Ἔμεινα μῆνας ἐξ ἑπτὰ ἀντάμα μὲ τοὺς ἄλλους,
 ὡς δέκα ὄντας ἀδελφούς, μικροὺς τε καὶ μεγάλους.
 Ἀπ' ἐκεῖ μ' ἐξεχώρισαν, ὥσάν τὸ ψωριασμένο
 τὸ πρόβατον, τὸ ἴδιον κ' ἐμένα τὸν καϊμένο.
 Ὁ προσιτῶς τῶν ἀδελφῶν μ' ἔστειλε στὸ κελλίον,
 ὅπου ξαργοῦ τὸ ἔκαμε πάλιν ἐκεῖ πλοσίον.
 Καὶ κάνω ὁλομόναχος κοντὰ δύο μισοὺς χρόνους,
 πλὴν ὅχι μὲ τοὺς πρέποντας μοναδικῆς τοὺς πόνους,
 ἐργῶντας καὶ συνθέτωντας λόγους καὶ ἱστορίας,
 καὶ ὕμνους καὶ ἐγκώμια καὶ διὰ στιχοιουργίας.
 Ὡς εἰς τοὺς τόμους φαίνονται, ὑπὲρ τοὺς δέκα ὄντας,
 ὅπου ἀνίστως ἀγαπᾷς, θέλεις τοὺς βρῆ ζητῶντας.
 Καὶ βλέπωντας τοὺς ἀδελφούς μόνον στὴν Ἑκκλησίαν,
 τὴν Κυριακή, καὶ στὸ φαγί, κ' εὐθύς στὴν μοναζίαν.
 Ζῶντας κατὰ ἀλήθειαν μὲ ἄκραν ἡσυχίαν,
 ἐκείνο ὅπου ἤθελα, καὶ μὲ ἀμεριμνίαν.
 Καὶ γράφωντας καὶ σκάρτωντας, ζωὴ τῇ ἀληθείᾳ,
 ὡς λέγουν, χαρισάμενη, καὶ μία βασιλεία.
 Ὅποτεν ἐκουράζομαι ἐγὼ πλέον νὰ γράφω,
 ἔπερνα τὸ τζαπάκι μου, ἀρχήνιζα νὰ σκάρω.
 Καὶ ἦτον τὸ ἐργόχειρον καὶ τζάπα, καὶ κοντῆλι.
 καὶ πῶς νὰ ποῦν τόσα καλὰ μόνον τὰ δύο μου χεῖλη.

Καὶ πῶς νὰ σοῦ διηγηθοῦν μετὰ λεπτολογίας
 τοῦ Πιπερκῶ μου τὰ καλὰ αὐτῆς τῆς τριετίας.

Περὶ τοῦ βασιλείως τῆς Ῥώμης.

Θυμούμουν ὅταν ἔσκαρτα πάντα τὸν βασιλέα,
 τὸ ὄνομά του ξέχασα, ὑπόθεσις ἀρχαία,
 Ὅπου τὸν θρόνον ἄρῃκεν, εἶχεν ἀναχωρήσει
 εἰς ἓνα τζιρτιλίι του, ἐκεῖ πῆγε νὰ ζήσει.
 Καὶ οἱ τῆς Ῥώμης ἄρχοντες τοῦ πῆγαν τὸ στεφάνι,
 παρακαλοῦν νὰ τὸ δεχθῇ, καὶ πάλιν νὰ τὸ βάνῃ,
 Καὶ νὰ γυρίσῃ εἰς αὐτούς νὰ βασιλεύσῃ πάλιν,
 ὅτι ἡ Ῥώμη τὸν ζητεῖ μ' ἀγάπην τῆς μεγάλης.
 Τὸν εἶπαν εἰς τὸν κῆπον δέ, καὶ ἀνασκουμπωμένος
 ἐσκάλιζε τὰ λάχανα, χαίρωντας, ξεγνοιασμένος.
 Ἀρῆτέ με εἶπεν αὐτός, βλέπετε δὲν ἀδεύω,
 γιὰ τὴν τὰ κροமுδάκια μου σκαλίζω καὶ κιτάζω,
 Νὰ πιᾶσω τὸ στεφάνι σας διὰ νὰ τὸ φορέσω.
 ἀρῆτέ με νὰ ζῶ ἐδῶ, καθὼς ἐγὼ μπορέσω.
 Καὶ εἶπεγα, ἂν ἄρχουνταν κ' ἐμὲ νὰ μὲ γυρέψουν,
 βλάχπει νὰ μὲ κάμουνσι, καὶ νὰ μὲ ἀρεντέψουν,
 Ἀρῆτέ με ἤθελα πῆ, τὰ σκόρδα νὰ φυτεύω,
 καιρὸν δὲν ἔχω βλάχπεις νὰ γένω, ν' ἀρεντεύω.
 Μίαν φορὰν ἐπήγασιν, κ' αὐτὴν τὴν ἱστορίαν
 ἤθελα τοὺς διηγηθεῖ, πολλὰ ὡς ἀρμολίαν.

Ἱστορία περὶ τῆς βασιλείας τῶν ξύλων.

Ἐνα καιρὸν ἐπήγασιν τὰ ξύλα βασιλεῖα
 νὰ κάμουν εἰς τοῦ λόγου τους, καὶ εἶπαν τῇ ἐλαίᾳ,
 Βασιλεύσαι στοῦ λόγου μας καὶ εἶπεν ἡ ἐλαία,
 ν' ἀφήσω τὸ λαδάκι μου, ποῦναι γιὰ βασιλεία,

Ὅπου μὲ τὸ ἐχάρισε Κύριος ὁ Θεός μου,
καὶ μὲ τιμοῦν οἱ ἄνθρωποι ὅλοι αὐτοῦ τοῦ κόσμου,
Νὰ πάγω τώρα νὰ γενῶ στὰ ξύλα βασιλέας,
δὲν εἶναι γινῶσι καὶ δουλειὰ ἐτοῦτο τῆς ἐλαίας.
Πηγαίνετε εἰς τὸ καλὸ, δὲν εἶναι γιὰ τ' ἐμένα.
πῆγαν καὶ εἶπαν τὴν σικιὰ τὰ ξύλα μαζωμένα,
Ἔλα, βασιλευσαι ἐσύ, λάβε τὴν βασιλείαν.
τοὺς ἀποκρίθη ἡ σικιὰ μὲ γινῶσιν παρομοίαν·
Ν' ἀφῆσω τὴν γλυκάδα μου, καὶ τὰ χρυσά μου σῦκα,
ὅπου ὁ κόσμος μ' ἀγαπᾷ γιὰ τὴν πολλὴν τοῦς γλύκα,
Νὰ σηκωθῶ τώρα ἐγὼ, ξύλα νὰ βασιλεύω,
δὲν εἶναι γινῶσις τέτοια πράγματα νὰ γυρεύω.
Πηγαίνετε εἰς τὸ καλὸ, δὲν εἶναι γιὰ τ' ἐμένα.
πῆγαν καὶ εἶπαν τὰμπελιγὺ τὰ ξύλα μαζωμένα,
Ἔλα, βασιλευσαι ἐσύ· τοὺς εἶπε τὸ ἀμπέλι,
ν' ἀφῆσω τὸ κρασάκι μου, καὶ τί κρασί, σὺν μέλι,
Ποῦναι τοῦ κόσμου ἡδονή, χαρὰ καὶ εὐφροσύνη,
καὶ μὲ τιμᾷ, καὶ μ' ἀγαπᾷ ὅποιος καὶ ἂν τὸ πίνη,
Νὰ τρελλαθῶ τώρα ἐγὼ ξύλα νὰ βασιλεύω,
ἀφῆτέ με, παρακαλῶ, ἐδῶ νὰ εἰρηνεύω.
Πηγαίνετε εἰς τὸ καλὸ, δὲν εἶναι γιὰ τ' ἐμένα.
πῆγαν καὶ εἰς τὴν ῥάμνον πληθὺ τὰ ξύλ' ἀναγκατμένα,
Ἔλα, τῆς λέγουσιν, ἐσύ νὰ γένῃς βασιλέας.
εἶπεν ἡ ῥάμνος εἰς αὐτά, σὺν ἑνὶ Ἀχιλλίᾳς,
Ἀνίσως καὶ μὲ κάνετε ἐσεῖς τῇ ἀληθείᾳ,
ἐλάτε εἰς τὴν σκέπην μου, ὀρίξ' ἡ βασιλεία,
Εἰ δὲ πῦρ ἀπὸ λόγου μου νὰ εὗγῃ νὰ σᾶς καύσῃ,
κι' αὐτὴν τὴν πονηρίαν σας νὰ σᾶς τὴν καταπαύσῃ.

Ἐγκώμιον ἐρημίας καὶ μοναχικῆς
διαγωγῆς.

Καὶ ἓνα τζεκουρόπουλο εἶχα, κ' ἐκαθενοῦσα
πεύκια, ἐλιάς, πινάρια, καὶ ὅλο πελεκοῦσα.
Καὶ πότε ἐλιάς ἐρύτευα, πότε ἀχλαδιαίς δὲ πάλιν,
πότε μηλιάς, ἀμυγδαλιάς, μὲ δόξαν μου μεγάλην,
Πότε δὲ καὶ λαχανικά, πρασάκια καὶ σκορδάκια,
καὶ χαίρουμουν στὰ χόματα, καθὼς σὺ στὰ φλωράκια.
Μίσα εἰς ἓνα βρίσκουμουν ἐγὼ κῆπον χαρίτων,
σ' ἓνα παράδεισον τρυφῆς, αὐτὸ ἀλήθεια ἦτον.
Καὶ πότε ἐκατέβαινα, κ' εὐχαῖα πεταλίδες,
κοχύλια, καβούρια, κάποτε καὶ καρίδες.
Καὶ εἰς αὐτὰ πληθὺ χαίρουμουν, παρὰ σταῖς ἀρχοντιάς μου,
στάφεντικά συμπόσια, καὶ ταῖς ἀρχόντισσαίς μου.
Ὁ Ἀρταξέρξης μιὰ φορὰ, ὁ βασιλεὺς Περσίας,
σῦκα καὶ κρίθινο ψωμί πῦρεν ἐπ' ἐρημίας.
Καὶ τρώγωντας μὲ δριζίν, διότι ἐπεινοῦσε,
ὦ νοστιμάδα φαγητοῦ, ἔλεγε, μαρτυροῦσε,
Κ' ἐγὼ δὲν τὴν ἐγνώριζα ὡς τώρα στὸν καιρὸν μου.
τὸ ἴδιον ἔλεγα κ' ἐγὼ πολλάκις στὸν θεόν μου.
Καὶ ἤμουν πρὸς τὸν Κύριον ὅλο εὐχαριστία,
καὶ εἶχε μίαν ἡδονὴν ἀρρήττον ἡ καρδιά.
Ὁ τόπος νὰ μωσχοβολᾷ, τὰ δένδρα νὰ μυρίζουν,
καὶ τὰ πουλάκια καὶ αὐτὰ νὰ σὲ κλωθογυρίζουν.
Νὰ ψάλλῃς σὺ τὸ ψαλτικόν, νὰ κελαδοῦν ἐκεῖνα,
καὶ μὲ διάφορα ἡ γῆ λουλούδια καὶ κρῖνα.
Ἐτοῦτα νὰ εὐφραίνουσι τὴν ὄρασιν, τὰ μάτια,
θυμοῦμαί τα, καὶ καίομαι, καὶ γίνομαι κομμάτια·

Ἐκείνα δὲ τὴν ἀκοήν, καὶ νὰ ἀναγαλλιάζης,
καὶ δις τὴν ὥρα τὸν θεὸν νὰ πούτης νὰ δοξάζης.
Ἀκοή, ὁρασίς, ἀφή καὶ ὁσπρησίς νὰ χαίρῃ,
εὐχαριστίαν πρὸς θεὸν καὶ δόξαν ν' ἀναφέρῃ.
Παρέθηκες εἰς τὸ κελλί; εὐχα νὰ περπατήσης,
καὶ τῆς ἀρήμου τὰ πολλὰ καλὰ νὰ περιγινίσης.
Στὴν βρύσι σύρε τοῦ νεροῦ, σύρε στὸ περιγιάλι,
γεμάτο ὠραιοῦς, μία χαρὰ μεγάλη.
Πήγαινε εἰς τὰ σπήλαια· πήγαινε στὰ κελλία
τῶν παλαιῶν τῶν Ἀσκητῶν, παλάτια τὰ θεῖα.
Τὸ Κόριε ἐλπίσσορ ὅμως ἄς μὴ σὲ λείψῃ,
καὶ τοῦ ἐλέους ἡ πηγὴ, ἂν θέλῃς νὰ μὴ στίψῃ.
Βλέπεις βουνό; κάμπον θεωρεῖς; θαύμαζε τὴν σοφίαν
ἐκείνου τοῦ δημιουργοῦ καὶ παντοδυναμίας.
Δάση καὶ λόγγους περπατεῖς, φάραγγας καὶ κοιλάδες,
θυμοῦ, στοχάζου, καὶ μιμοῦ τοὺς παλαιούς Ἀββᾶδες.
Εἶδες θηρί; μὴ φοβηθῇς, δὲν εἶναι γιὰ τ' ἐσένα.
εἶδες τὸ φίδι; μὴ συρθῇς· δὲν σὲ τολμᾷ κανένα.
Εἶδες καὶ τὸν διάβολον, τὸν φοβερόν ἐχθρόν σου;
μὴ φοβηθῇς, μὴ ταραχθῇς, δεῖξαι τοῦ τὸν Σταυρόν σου.
Ἐκαμες τὸ σεργίην σου; γόμισε στὸ κελλί σου,
ἔπαρε τὸ ἐργόχειρον, ἢ πιάσαι τὸ χαρτί σου.
Βαρέθηκες δὲ καὶ αὐτά; πιάνεις τὸ τζαπάκι·
βαρέθηκες καὶ τὸ τζαπί; πάρε τὸ τζικουράκι.
Βαρέθηκες δὲ καὶ αὐτά; πιᾶσαι τὸ κομποσχοῖν.
τὸ κομποσχοῖν στὴν καρδίᾳ μία χαρὰ σοῦ χύνει.
Ἦλθε καιρὸς τῆς προσευχῆς; τρέξαι μὲ προθυμίαν,
κάμε μαζί μὲ τὸν θεὸν κάμποσιν ὁμιλίαν,

Μὲ μίαν ἄρρητον χαρὰν, μὲ μίαν ἐξαισίαν
καὶ ἡδονὴν σου καὶ τιμὴν Ἀγγέλοις παρομοίαν.
Ἰδρώνεις εἰς τὴν προσευχήν; τὸν ἰδρωτὰ λογίζου
Κυρίου τὸν αἱματερόν, καὶ ἴσχυε, κ' ἀνδρίζου.
Ἐστάθηκες; ἀπόστασες; πῆσαι στὰ γόνατά σου,
γονάτισες; κουράσθηκες; σήκω, καὶ πάλιν στάσου.
Τὰ νεῦρά σου ἐπόνεσαν, ποδῶν τε καὶ γονάτων;
θυμήσου τὴν παράστασιν Χριστοῦ εἰς τὸν Πιλάτον.
Δὲν ἔχεις δάκρυα; θυμοῦ τὰ αἵματα Κυρίου.
καὶ τρέχουσι τὰ δάκρυα σὰν τοῦ μικροῦ παιδίου.
Ἐπείνασες; ἔλα νὰ φᾶς, βρέξαι τὸ παξιμάδι,
φέρε τὰ χορταράκια σου, ἄς ᾔναι χωρὶς λάδι.
Λάδι, κρασί ὠρέχθηκες; λέγε τοῦ λογισμοῦ σου
τὸ ξύδι, ναί, καὶ τὴν χολὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ σου.
Ἐραγες; εὐχαρίστησες; ἔπαρε τὸ χαρτί σου,
πατερικό, ἱστορικό, εὐχα ἂπ' τὸ κελλί σου.
Καὶ εὗρε ἓνα ἱσκιον καλὸν γιὰ νὰ καθήσῃς
μὲ τὸ χαρτί στὸ χέρι σου, ὅσο κι' ἀν' ἀγαπήσῃς.
Βαρέθηκες τὸ διδάσκα; σφάλισαι τὸ χαρτί σου,
καὶ τοῦ θεοῦ τὰς διωρεὰς ἀπάνω σου θυμήσου,
τὸ λογικόν, τὸ βάπτισμα, τροφήν, ποτόν, ὑγίαν,
καὶ τὴν λοιπὴν στοῦ λόγου σου θεοῦ εὐεργεσίαν,
εἴτα τὴν γῆν, τὸν οὐρανόν, τὰ ἄστρα, τὴν σελήνην,
τὸ φῶς, τὸ σκότος, τὴν λοιπὴν τοῦ κόσμου εὐφροσύνην.
Καὶ δόσαι δόξαν τῷ θεῷ, δόσαι μεγαλωσύνην
εἰς τοῦ ποιήσαντος αὐτὰ τὴν δεξιὰν ἐκείνην.
Ἦλθε κανεῖς, φίλος, ἐχθρός; αὐτὸν περιποιήσου,
τὸν τοῦ Ἰούδα πλύναντα τοὺς πόδας ἐνθυμήσου.

ἦλθε καιρὸς νὰ κοιμηθῇς; πλάγισσε σὸ ψαθὶ σου,
καὶ στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ, πῶς εἶσαι ἐνθυμήσου.
Σοῦ πόνεσε δὲ τὸ πλευρό; εἰπὲ τοῦ λογισμοῦ σου
τὴν λόγχην τῆς ζωοποιῶν πλευρᾶς τοῦ Πλαστουργοῦ σου.
Κρυώνεις; φέρε εἰς τὸν νοῦν τὴν γύμνωσιν Κυρίου
εἰς τὸν Σταυρὸν γιὰ λόγου σου, ἐνὸς δούλου ἀχρείου.
Θυμώθηκες τοὺς συγγενεῖς; θυμήσου τ' ἀφθεντός σου
τῶν μαθητῶν τοῦ τὴν φυγὴν, καὶ μένε μοναχός σου.
Θυμώθηκες πῶς ἄρῃσες τὰ πλούτη, τὰ καλὰ σου;
Θυμήσου πῶς καὶ ὁ Χριστὸς διὰ τὸ ὄνομά σου.
Εἰς τὸ κελλί σου τίποτε πολυτίμον δὲν εἶναι;
Θυμήσου τὸν μὴ ἔχοντα τὴν κεφαλὴν ποῦ κλίνει.
Εἶναι παληὰ τὰ ῥοῦχά σου; θυμοῦ τοὺς δερματίνους
χιτῶνας τοῦ προπάππου σου, παρηγοροῦ μ' ἐκείνους.
Ἀρρώστῃς; τὴν σταύρωσιν τοῦ Ἰησοῦ θυμήσου,
καὶ τῶν καρφίων τοῦ ταῖς πληγαῖς, κ' ἔτ' ἐκ παρηγορήτου.
Σὲ ὕβριταν; εὐθύς θυμοῦ πῶς φάγον, οἶνοπότην,
καὶ πλάνον ἔλεγαν πολλοί, Ἀγγέλιον τὸν δεσπότην.
Σὲ ἔδειραν; μακάριος, ὅτι κατηξιώθης,
καὶ μιμητὴς καὶ μαθητὴς Χριστοῦ ἐταλειώθης.
Τὰ σὰ ἐμὰ κοντολογῇς, χριστιανὲ χρυσέ μου,
σὲ λέγω πάντοτε νὰ λές, πρὸς τὸν Χριστόν, Χριττέ μου,
Τὰ σὰ ἐμὰ, καὶ τὰ ἐμὰ ἐστὶ σά, Κύριέ μου,
καὶ λέγε, καὶ ὑπόμεινε, καὶ χαῖρε ἀδελφέ μου.
Κάθε σου πάθος μπλάστρωνέ με πάθος τοῦ Χριστοῦ σου,
καὶ ἔτ' ἐκ ἰατρεύσαι με σκάνιν τοῦ ἔχθρου σου.
Καὶ ἔτις ἐν τοῖς οὐρανοῖς πολλὸν μισθὸν μεγάλον,
καὶ ζήσεις καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καλῶς πλέον παρ' ἄλλον.

Θέλεις πετᾶ ἀπ' τὴν χαρὰ, λύπη δὲ καὶ πικρία
δὲν σὲ νικᾷ ποτὲ καμιά, οὔτε ἐπιθυμία.
Δὲν ἐπεθύμησα ἰδῶ ποτὲ τὴν Πογθανίαν,
καθὼς πεθύμησα ἐκεῖ αὐτὴν τὴν ἐρημίαν,
Στενοχωρούμενος πολὺ ἀπὸ τῆς αὐθενταίας
τοὺς κόπους, τοὺς περισπασμούς καὶ τὰς καρδιαρίας.
Δὲν θαρραπαύθηκα ἐκεῖ τόσο τὴν ἀρχοντίαν,
καθὼς τὴν καλογερικὴν ἰδῶ καὶ μοναζίαν.
Ὁ ῥόθος δὲν μ' ἐφόβισε, τὸν κόπον δὲν τὸν ξέφυγε,
σύγχυσιν, ἢ καὶ σύχαμα ἀπαγ' ἰδῶ νὰ εὕρω.
Ποῦ τοῦρκος καὶ νὰ φοβηθῇς; μὴ γένοιτο θεέ μου,
ἢ ποῦ ὄβριος νὰ συχαθῇς; δὲν μ' ἔτυχε ποτέ μου.
Ποῦ ἢ πανοῦκλα; ποῦ φωτιά; ποῦ κείν' ἢ καταδίκη,
ὅπου σοῦ τρώγει τὴν καρδίαν παντοτεινὸ σκουληκι;
Ποῦ χαρτζῆς; ἢ ποῦ ζαπτζῆς; ἰδῶ ποῦ τυραννία;
καὶ βασιλεὺς καὶ Βλάχπεις, ἐσὺ τῇ ἀληθείᾳ.
Ποῦ καπηλειά, ἢ ποῦ φωναῖς; ποῦ βρώμα, δυσωδία;
ποῦ συστολή, ποῦ ταρχή; ποῦ λύπη, ποῦ δειλία;
Ὅλα καλὰ, ὅλα χαρὰ ἐκεῖ εἰς τὸ Πιπέρι,
ἀπ' τὸν παράδεισον αὐτὸν ὀλίγον διαφέρει.
Καὶ σὰν εἰς τὸν παράδεισον ἤμουν τῇ ἀληθείᾳ,
ὥς ὁ πρωτόπλαστος Ἀδάμ, ὥς θέλ' ἡ ἱστορία.
Ἀπὸ παντός ξύλου κίγω τοῦ ἐν τῷ Πιπερίῳ
τρώγωντας καὶ χορταίνωντας, θελήματι τῷ θεῷ,
Ἀπὸ τὸ ξύλον μοναχὰ τῆς γνώσεως ἀπέχων
στά ὑπὲρ νοῦν καὶ δύναμιν μακρὰν τὸν νοῦν μου ἔχων.
Ἀντὶς δὲ τὰ ὀνόματα τῶν ζώων καὶ πουλίων,
ὠνόμασα τοὺς στίχους μου, τοὺς ὕμνους τῶν ἁγίων.

Ἄντί τῆς Εὐχῆς βοηθὸν εἶχα τὴν Παναγίαν,
καὶ ἀρχηγόν, καὶ ὁδηγόν, καὶ φῶς, καὶ σωτηρίαν.
Ἄντί δὲ τῆς μετὰ Θεοῦ θείας συνομιλίας
ὅπου ἀπόλαυσεν Ἀδὰμ, εἶχα Γραφάς τὰς θείας.
Ἄντί τῆς συναναστροφῆς τῆς μετὰ τῶν Ἀγγέλων,
ὅπου κατηξιώθηεν ἐν παραδείσῳ πέλων,
Εἶχα τὴν συναναστροφήν τὴν διὰ τῶν βιβλίων
τῶν Ἀποστόλων τῶν σοφῶν καὶ πάντων τῶν ἁγίων.
Ἄντί τῶν χαρισμάτων δὲ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου,
ὅπου μετείχεν ὁ Ἀδὰμ χάριτι τοῦ Κυρίου,
Εἶχα ἐγὼ τὸν φωτισμὸν τῶν θείων μυστηρίων,
τὸν ἐξ αὐτῶν ἁγιασμὸν, χάρισμα ὄντως θεῖον.
Ἄντί τῆς ἀφθαρσίας δὲ τῆς ἐκ Θεοῦ δοθείσης
ἐν τῇ Ἐδέμ εἰς τὸν Ἀδὰμ καὶ προμελετηθείσης,
Εἶχα ἐλπίς τοῦ Θεοῦ τὴν χάριν τῆς ὑγείας,
δὲν ἐνοχλήθηκα ποτὲ ἐκεῖ ἐπ' ἀσθενείας.
Αὐτὰ ἐχαίρουμουν ἐγὼ ἐκεῖ ἐν Πιπериῷ,
ὡς ὁ προπάτωρ μου Ἀδὰμ τρυφῆς ἐν τῷ χωρίῳ.
Φθόνῳ τοῦ διαδόλου δὲ ἀπατηθεὶς μισούγω,
ἀρνήσω τὸν παράδεισον τοῦ Πιπериῷ, καὶ φύγω.
Σκανδαλισθεὶς γὰρ τὸ οὐδὲν μετὰ τοῦ γέροντός μου,
ὄχι διὰ θεότητα, ὡς ὁ πρωτόπλαστος μου.
Δὲν ἐμεταχειρίσθηκε τὸν ὄριν εἰς ἐμένα,
στ' αὐτὶ μου ἐπιθύμει, χωρὶς μέπο κανένα.
Καὶ ἀγκαλὰ δὲν ἔραγα τὸ σῦκο, ἢ τὸ μῆλο,
καθὼς ἀπὸ τῆς γνώσεως ὁ πάππος μου τὸ ξόλο,
Ἐραγα δὲ τὸν λόγον σου, ὡς ἕνα καλὸ σῦκο.
κ' εὐθὺς μοῦ εἶπεν ἀπ' ἐδῶ φθάνει σε πλόν, σίχλω.

Δὲν ἐγυμνώθηκ' ἀληθῶς ἀπ' τὰ φορέματά μου,
στερεύθηκα δὲ τὰ λαμπρὰ ἐκεῖνα τὰ καλὰ μου.
Δὲν μὲ ὠργίσθη ὁ Θεός, ἀλλ' ἡ συνειδήσις μου
ὁ Ἄγγελος μ' ἐμάλωσεν, ὡσάν ἕνας κριτὴς μου.
Κ' ἐπῆγα εἰς τὴν Σκόπελον, ὡσάν εἰς ἐξορίαν,
ἀπέναντι τοῦ Πιπериῷ νὰ καίῃ τὴν καρδίαν,
Εἰς τοὺς πεντήκοντα καὶ ἑξ, τῇ ἑκτῇ Νοεμβρίου,
ἐμυῖνα εἰς τὴν Σκόπελον, ἐλπίς τοῦ Κυρίου.

*Περὶ τοῦ Μοναστηρίου τῆς Παραγίας
τῆς Εὐαγγελιστρίας.*

Ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα μου λοιπὸν μετὰ τοσούτους
χρόνους καὶ περιστάτικα, καὶ κόπους τηλικούτους,
Εὐθὺς στὸ Μοναστήριον ἀνέβηκα τῆς ὥρας,
καὶ οὐδὲ κἂν ἐπάτησα τὰ χῶματα τῆς χώρας.
Ὅπου ὁ μακαρίτης μου πατὴρ ἐκ τῶν ιδίων
τὸ ἐκτίσεν, ὡς φαίνεται τώρα, ἐκ θεμελίων,
Στῆς Παναγίας τὸνομα τῆς Εὐαγγελιστρίας,
εὐμορφο, καὶ εἰς εὐμορφον τόπον ἐπ' ἀληθείας.
Μέσα νερά, ἔξω νερά, μὲ στέρνα, μὲ πλατάνους,
γὰρ Πατριάρχας ἄξιο, καὶ διὰ μεγιστάνους.
Ἀπάνω δὲ εἰς τὸ βουνό, ἀντίκρου εἰς τὴν χώρα,
μακρὰν ἀπὸ τὴν χώρα δὲ εἶναι δὲν εἶναι ὦρα.
Καὶ εἶναι σταυροπήγιον μὲ μίαν θαυμασίαν
εἰκόνα τῆς Δεσποίνης μας, ὅλο θαυματουργίαν.
Αὐτὴ βαστᾷ τὴν Σκόπελον χωρὶς ἀμφιβολίαν,
κατὰ ἀλήθειαν αὐτὴ διὰ φιλανθρωπίαν.
Ὁ δὲ Ναὸς πολλὰ λαμπρός, ὅλος τζινὶ στρωμένος,
καὶ μὲ κουμπέδες δύο τρεῖς, νὰς χαριτωμένος,

Καί με καρπάναις δύο τρεῖς, Ναός καὶ Παναγία,
ὅπου θαρρῶ εἰς λιγιστά εὐρίσκεται νησία.

Πρώτη πηγὴ τῶν ἀγαθῶν ὅλων τῶν ἰδικῶν μου
εἶναι τὸ Μοναστήριον αὐτὸ τὸ πατρικόν μου.

Ὅτι ἐδῶ ἐγνώρισα ἀπὸ ἐπταετίας

καὶ γράμματα, καὶ προσευχὴν, καὶ πόθον Παναγίας.

Αὐτὰ τὰ τρία πράγματα ἦταν τῆς εὐτυχίας

ὅλης μου τὰ θεμέλια, λέγω ἐπ' ἀληθείας.

Εἰς τοὺς πενήντα δὲ κ' ἐπτά τῇ πρώτῃ τοῦ Μαΐου,

νὰ ἐλθῶ ἐσηκώθηκα, θέλημα τοῦ Κυρίου,

Κ' ἐγὼ δὲν τὸ ἐγνώριζα, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ του

δὲν τὰ γνωρίζω, ἀγνωστος, θεῖα θελήματά του.

Νὰ ἐλθῶ εἰς τὸν Ἀθῶνα, ὅπου εἰς τὸν καιρὸν μου

δὲν ἦλθα, καὶ νὰ πιστραφῶ στὸ Μοναστήριόν μου.

Ἦλθα δὲ καὶ ἐκόντῃς εἰς τὸ Ἐξοποτάμιον

διὰ τὸν σκευοφύλακα, τὸν φίλον, Ἀρχοντά μου,

Φίλον καὶ συντοπίτην δέ· καὶ εἰς τὴν Πογδανίαν

ἦλθε, καὶ με ἀντάμωσεν ἐκεῖ διὰ ζητείαν.

Ἐπῆγα κ' ἐπροσκύνησα καὶ ἐν χαρᾷ μεγάλῃ

πεντέξῃ Μοναστήρια, γεμάτα θεῖα κάλλη.

Οἱ δὲ Πατέρες τοῖμαζαν νὰ στείλουν στὴν Βλαχίαν,

γὰρ νὰ ζητήσουν εἰσεὶ ἀπὸ τὴν αὐθεντείαν,

Νάνακαινίσουν τὸν Ναόν, νὰ πάσῃ τοιμασμένους,

ὄντας σκασμένους πρὸ πολλοῦ, καὶ δυνατὰ σκασμένους.

Ἐχοντες δὲ στὸ χέρι τοὺς ἐμένα πλὴν πιασμένον,

νομιζόντες με ἐκ Θεοῦ ὡτὰν ἀποσταλμένον,

Διὰ τὴν δουλεύειν αὐτήν, καὶ τὴν ὑπηρεσίαν,

ὡτὰν ὅπου ἐστάθηκα, ὡς εἶπα, στὴν Βλαχίαν,

Κ' ἤμουν γνωστὸς εἰς ὅλους, εἰς τὸν Αὐθέντην μᾶλλον
τὸν τότε Κωνσταντινοῦσαν γνωστὸς ὑπὲρ τιν' ἄλλον.

Ἐπεσαν εἰς τοῦ λόγου μου ὅλοι παρακαλῶντας
ν' ἀναδεχθῶ ἐγὼ αὐτό, ἅγιον ἔργον ὄντας.

Εἰ δὲ νὰ δώσω τῷ Θεῷ διὰ τὴν ἐκκλησίαν,
ἂν μείνῃ ἐξ αἰτίας μου, λόγον, ἀπολογίην.

Ἐγὼ δὲ καὶ φοβούμενος τὴν Βλαχοπογδανίαν,

διὰ τὴν φιλαμάρτυτον γνώμην μου καὶ ἀχρείαν,

Μήπως τὸ ἐργαστήριον τῆς ἀμαρτίας πάλιν

ἀνοίξω, ὅπου ἔκλεισα μ' ἀπόρασιν μεγάλην,

Καὶ γένῃ ἡ ἐσχάτη μου πλάνη τῆς ἀμαρτίας

χείρων τῆς πρώτης κοσμικῆς δικῆς μου πολιτείας,

Ἐραίνουμουν πάντ' ἀπειθῆς, καὶ διὰ νὰ μ' ἀφήσουν

ἐζήτησα τὸ τίμιον Εὐλὸν νὰ μ' ἐγχειρίσουν,

Τοῦ Βασιλείως Ῥωμανοῦ ἐκεῖνο τὸ μεγάλο,

ὅπου εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν δὲν εἶναι τόσον ἄλλο·

Θαρρῶντας, καθὼς ἔπρεπε, πῶς νὰ δυσκολευθοῦσι

εἰς μὴ Ἐξοποταμινὸν νὰ τὸ ἐμπιστευθοῦσι,

Καὶ νὰ γλυτώσω τὸν γιγαῖ, με τοῦτο νὰ γλιστρήσω,

καὶ στὸ Μοναστηράκι μου ὀπίσω νὰ γυρίσω.

Λεῖπει, με ἀποκρίθηκαν αὐτοὶ με προθυμίαν,

καὶ ὅταν ἐλθῇ, λάβε το, μὲλην μας τὴν καρδίαν.

Πρέπει νὰ ξεόρῃς ὁμῶς δέ, πῶς μόλις νὰ γυρίσῃ

ἡμέρας εἰς τριάκοντα, ἐδῶ νὰ καταντήσῃ.

Ἐγὼ καὶ συμπεραίνωντας τὸ πρᾶγμ' ἀργοπορῶντας,

ὅταν ἐλθῇ, εἶπα, κινῶ, κ' εὐγῆκ' ἀναχωρῶντας.

Τὸ ἤθελα κ' ἐμπόδιον εἰς πᾶσαν ἀμαρτίαν,

εἰς τὴν ψυχὴν μου φύλακα, ψυχὴν πολλὰ ἀχρείαν.

Τούτα δὲ ὅλα ἔγιναν προτοῦ τῆς λειτουργίας,
 Κυριακῇ ἡμέρᾳ δὲ Πεντηκοστῆς τῆς θείας,
 εἰς τὸ σκευοφυλάκιον, ὡς ἔθος, συναλθόντων
 ὅλων ἐκεῖ τῶν Προεττῶν, ὁμοῦ καὶ τῶν γερόντων.
 Μετὰ τὴν λειτουργίαν δὲ φαγόντες καὶ πίνοντες,
 νὰ κοιμηθῶμεν πέσαμεν ἀγρυπνησμένοι ὄντες,
 Ἄπο τὴν τῆς Πεντηκοστῆς, ὡς ἔθος, ἀγρυπνίαν
 καὶ τρέχουσι καὶ μὲ ξυνοῦν, λέγοντες μ' εὐθυμίαν,
 Πῶς ἔρχεται τὸ τίμιον Ξύλον, καὶ εἰσεβαίνει,
 κ' ἔξελθε εἰς ἀπάντησιν, ἰδοὺ τώρα ἐμπαίνει.
 Τοῦτο ν' ἀκούσω καὶ νὰ δῶ μ' αὐτοὺς τοὺς ὀφθαλμούς μου,
 ἀπόρησα, ἐθαύμασα, ἀπίταξεν ὁ νοῦς μου,
 Ὅμοῦ δὲ καὶ τῶν ἀλλωνῶν ὅλων τῶν ἀδελφῶν μου,
 καὶ πάραυτὰ ἐφώνηξα μὲ ζῆλον περισσόν μου,
 Κύριε, γεννηθῆτω δὲ ὅχι πλὴν τὸ δικόν μου,
 ἀλλὰ τὸ θέλημα τὸ σόν, τὸ καὶ σωτήριόν μου.

στ. 370

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

*Περὶ τῆς μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἀπὸ τοῦ ἀγ. Ὁρους ἀπο-
 δημίας μου, καὶ εἰς Βλαχίαν ἐπιδημίας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ.*

Ἄπο γεννήσεως Χριστοῦ λοιπὸν εἰς τοὺς χιλίους
 χρόνους πενήτηκοντα ἑπτὰ μὲ τοὺς ἑπτακοσίους,
 Τῇ εἰκοστῇ δευτέρᾳ δὲ Μαΐου τοῦ ἰδίου,
 δευτέρᾳ ἀπολείτουργα Πνεύματος τοῦ Ἁγίου,
 Σουλτάν Ὁσμάν ὑπάρχοντος ἐπὶ τῆς βασιλείας,
 τοῦ προῤῥηθέντος Σεραρεῖμ ἐπὶ πατριαρχίας,
 Ματθαίου τοῦ ἐξ Ἄντρου δὲ ὄντος Ἀλεξανδρείας,
 Σιλδέστρου τοῦ Κυρίου δὲ ὄντος Ἀντιοχείας,
 Καὶ τοῦ σοφοῦ ἐξ Ἀθηνῶν κυρίου Παρθενίου
 ἐπὶ τῆς Ἱερουσαλὴμ, πόλεως τοῦ Κυρίου,
 ὄντος τοῦ Κωνσταντίνου αὐθέντου τῆς Βλαχίας,
 τοῦ Γρίκκ δὲ Σκαρλάτβου αὐθέντου Μολδαβίας
 Λαβίων εἰς τὰς ἀγκάλας μου τὸν τίμιον Σταυρόν μου
 καὶ τῶν Πατέρων τὴν εὐχὴν ὅλων καὶ ἀδελφῶν μου,
 Καὶ τοῦ παρευρεθέντος δὲ ἁγίου Κασανδρείας,
 μὲ τὴν συνήθη προπομπὴν τῆς τόσῃς συντροφίας,
 Μετὰ τῆς συνοδίας μου, μὲ τὸν καλόγηρόν μου,
 καὶ μὲ ἱερομόναχον τὸν ἐφημέριόν μου,
 Εὐγῆκα πλὴν μὲ δάκρυα ἐκ τοῦ Μοναστηρίου,
 ἐκίνησα πλὴν σὺν θεῷ ἐξ Ὁρους τοῦ ἁγίου.
 Καὶ ἀπ' τῆς Θάσου τὸ νησί κοντὰ κοντὰ περνῶντας,
 κ' ἐκαίνας ταῖς ἀμέτρηταις ἐλισαίς τῆς θεωρῶντας,
 Ὅλαις παραθαλάσσιαις ὥραις, καὶ ἀπορῶντας,
 καὶ τὸν θεὸν δοξάζοντας, καὶ ἡ καρδιὰ σκιρτῶντας,

Στὴν Αἶνον ἐκατήντησα εἰς τὸ μετόχιόν μας,
καὶ μείνας μέραις δύο τρεῖς εἰς τὸν Νεκτάριόν μας,
Καὶ συμπαγῶν καὶ συμπίων μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου,
καὶ ἐπαινέσας τὴν πολλὴν τὴν ψαρικὴν τοῦ τόπου,
Καὶ Γρηγορίου τὸν Ναὸν τοῦ Νεοκαισαρείας,
καὶ δύο τρεῖς ἀγιασμοὺς ποιήσας μετὰ βίας,
Εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν ἦλθα μετὰ τὴν ὑγιάν.
καὶ εἰς τοῦ Πρωτομάρτυρος κόναψα κατ' εὐθείαν,
Λαυρεντικὸν μετόχιον, τοῦ Κυρ Διονυσίου
Μητροπολίτου λείποντος εἰς πόλιν Βυζαντίου.
Καὶ ὡς ἡμέρας εἴκοσι προσμείνας, καὶ ποιήσας
ἕως σπαρνέτ' ἀγιασμοὺς, καὶ μὴ ἀχαριστήσας,
Καὶ τὸ Σουλτάν Σελὴμ Τζαμί καὶ τὰλλα σεργιανίσας,
γεφύρια, ποτάμια, καὶ ἀποχαιρετήσας,
Ἦλθα στὸ μέγα Τούρναβο' ἐκείθεν ἀνεβαίνω
στὸ Ἀρβαντοχώριον' ἐκείθεν κατεβαίνω
Στὴν Ῥαχοδίτζα τὸ χωριό, δυὸ ἐβδομάδες κάνω,
καὶ ὡς σπαρνέτ' ἀγιασμοὺς ὁμῶς πτωχοὺς λαμβάνω.
Καὶ στὸ Σιστόβι ἔρχομαι στὸν Δούναβιν πλησίον,
καὶ στὰ Ζαμνίτζια περνῶ, Βλαχίας πρῶτο χωρίον.
Καὶ τὸν Αὐθεντὴν ἀπ' ἐδῶ γράφω, δηλοποιῶντας
τὴν παρουσίαν τοῦ Σταυροῦ, καὶ ἄδειαν ζητῶντας.
Καλῶς ἦλθες, μ' ἀντίγραφε, νὰ πᾶς δὲ νὰ κονέψης
στὸ Κουτρουτζάνι ἱσία, ἐκεῖ νὰ καρτερέψης.
(Τῆς Παναγίας Κοίμησης νᾶχωμεν τὴν εὐχὴν της,
γενόμενος δὲ Βλάχπτης νὰ πᾶς στὴν ἑορτὴν της)
Καὶ μεθ' ἡμέρας δὲ ἐπτά τῇ μνήμῃ τοῦ Θεοδύτου,
ἐγένηκεν ἡ πρόδος Σταυροῦ ἡ θαυμαστή του.

Ἦλθεν ὁ κύρ Φιλάρητος, τότε Οὐγγροβλαχίας,
ἕως τὸ Κουτρουτζάνιον μετὰ τῆς συνοδίας,
Ἀρχιερέων ἱκανῶν, παμπόλλων ιερέων,
καὶ μερικῶν Ἀρχόντων δέ, νέων καὶ γηραλέων.
Εἰς τοῦτον τὴν Ἐξήγησιν τῆς Θείας Λειτουργίας
τότε τὴν ἀφιέρωσα ἐγὼ χάριν φιλίας.
Ἐξῆλθε δὲ ὁ Ἠγεμὼν μετὰ καὶ τῶν υἱῶν του,
ἀπὸ τὸ Βουκουρέστιον ἔξω μετὰ τὸν λαόν του.
Καὶ προσκυνήσας, ὡς εἰκός, κλιτῶς, ἑδασφαιῶς,
καθὼς ποτὲ οἱ βασιλεῖς, δὲν γίνεται ἀλλέως,
Εἰσῆλθομεν εἰς τὸν Ναόν, ἐγένε λειτουργία,
προσκύνησις καὶ ἀσπασμός, ἀπόλυσις τελεία.
Ἀπῆλθε δὲ ὁ Ἠγεμὼν εἰς τὸ παλάτιόν του,
μετὰ τῶν πεγζαδέδων του, μετὰ τὸ τακίμιόν του.
Ἐστάλθηκα δὲ καὶ ἐγὼ εὐθὺς στὸ Σαραντάρι,
ὅπου πλουτεῖ, ὡς εἶπομεν, τὴν τῶν θαυμάτων χάρι.
Στάλθηκα δὲ ὅχι ἀπλῶς, ὡς ᾔθελες νομίσγης,
ἐνδόξως δὲ αὐθεντικῶς, νὰ ᾔσουν νὰ σαστίσγης,
Μέσα εἰς τὴν αὐθεντικὴν καρέτα τὴν ἰδίαν,
μετὰ τᾶλλα τὰ νέμτζικα, καὶ μετὰ δορυφορίαν,
Κρατῶντες οἱ φουστάσιδες, κόκκινα φορεμένοι,
σταυροὺς ψαλοὺς καὶ σιδηροὺς, δέκα διωρισμένοι,
Μισοὶ ἀπὸ τὰ δεξιά, μισοὶ ἀπὸ τὰ ζερβά μου,
τὰ μάτια ὅλου τοῦ λαοῦ στὰ μάτια τὰ δικὰ μου.
Νὰ μ' ἐβλεπες ᾔθελες πῆ, ἢ πῶς μητροπολίτης,
ἢ πῶς νὰ ᾔναι καὶ καλὰ αὐθεντὴς Σκοπελίτης.
Τὴν τρίτην ἐμνηύθηκα νὰ πάγω ν' ἀνταμώσω
μ' ἐδέχθηκε δὲ εὐμενῶς, σπικώθη πρὶν σιμώσω.

Θυμοῦμαι μὲ ἐπαίνεσε στήν καλογερικὴν μου,
 μάλιστα εἰς τοῦ Πιπериῦ κείνου τὴν ἐκλογὴν μου,
 Καὶ μὲ ἐκπηγόρησε διὰ τὸν μισεμὸν μου,
 μάλιστα διὰ τῆς Βλαχίας αὐτὸν τὸν ἐρχομὸν μου.
 Μὲ εἶπεν, ὦρα του καλὴ, κ' αὐτὴν τὴν ἱστορίαν.
 Ἦτονε δύο ἀσκηταί, λέγει, στήν ἐρημίαν,
 Καὶ συνοδεύοντες ἑαυτοὺς διὰ τυχοῦσαν χρείαν,
 κῆρασιν ἄσπρα περισσὰ ἐκεῖ μὲ θημιωνίαν.
 Ὁ ἓνας τὰ ἐπέρασε δίχως νὰ τὰ ψερίσῃ,
 ὁ ἄλλος τὰ ἐψήρισε, δὲν εἶχε τὰ ἀφήσῃ.
 Ἄλλ' ὅλα τὰ ἐσέκωψε, καὶ εἰς τὰς πολιτείας
 ἐπῆγε τὰ ἐξώδιχσιν εἰς τῶν πτωχῶν τὰς χρείας.
 Κ' ἐγύρισε στήν σκῆπτον του χωρὶς κἂν νὰ κρατήσῃ
 ἓνα λιανὸ γιὰ λόγου του, καὶ νὰ φιλαργυρήσῃ.
 Τὴν νύχτα βλέπει Ἀγγελὸν, καὶ λέγει, τί λογιάζεις;
 πῶς κἀντι ἑκαμὲς ἐσὺ τὸν πλοῦτον νὰ ξοδιάζεις;
 Ἦξευρε πῶς πλὴθ' ἄρεσαν εἰς τὸν Θεὸν ὁ ἄλλος,
 ὅπου δὲν τὸν ἐψήρισε, καὶ εἶναι πλὴθ' μεγάλος,
 Παρὰ ἐσὺ ὅπου μ' αὐτὸν τόσαις εὐεργεσίαις
 καὶ καλωσύναις ἑκαμὲς εἰς τόσαις πολιτεσίαις.
 Τώρα καὶ σύ, Καλόγρι, κάλλιθ' εἰς τὸ καλλίον,
 παρὰ στὸν κόσμον γιὰ καλὸ τάχατες τοῦ πλησίον.
 Καὶ καλὰ εἶπε καὶ ὁρθά' εἶπα κ' ἐγὼ δὲ πάλι,
 μ' αὐτὸν τὸν ἄλλον ὁ Θεὸς κ' ἐμένα ἄς με βάλῃ.
 Εἶπε, καὶ εἶπα περισσά, ὥς δυὸ ὦραις κλεισμένοι,
 ἡμεῖς οἱ δύο μοναχοί, κανεὶς δὲν μπαινοβγαίνει.
 Καὶ ἐξῶ δὲ οἱ Ἀρχόντες, γαμάτ' ἢ σπαθαρία,
 ἦτο· εἰς τοῦ Μιχαήλοδα τότε ἡ αὐθεντία.

Τέλος δὲ πάντων μ' ἐρωτᾷ, τάχα ἡ Ἐκκλησία,
 ὥς πόσα νὰ χρειάζεται γιὰ νὰ φτιασθῇ πουργεῖα.
 Δέκα, τὸν ἀποκρίνομαι, κατὰ τῶν ἀδελφῶν μου
 τὸν λόγον, τὴν παρηγγελίαν καὶ τὸν λογαριασμὸν μου.
 Τόσα ἐλογαριάζαμεν, μὲ δέκα, δέκα τρία
 νὰ γίνῃ ὅλος ὁ Ναός, ὅλη ἡ Ἐκκλησία.
 Ἄν καὶ νὰ μᾶς ἐκόστισε καὶ ὑπὲρ τὰ ἐξῆντα,
 λέγει ὁ σκευοφύλακας κ' ἕως τὰ ἐβδομήντα,
 Χωρὶς τὸ φάγε καὶ τὸ πῖν, ὅπου τῇ ἀληθείᾳ
 κ' αὐτὰ τὰ ἐγδοήκοντα ἐπέρασαν πουργεῖα.
 Ἦτον δὲ καὶ κακοτοπιὰ στὸ νὰ τὴν θεμελιώσουν,
 κ' ἐκόστισε παρὰ πολλὰ ἕως νὰ τὴν σηκώσουν.
 Ἦτονε ἡ κακοτοπιὰ, καὶ ἡ μουτζουναριὰ μας
 ξαπλώσαμε τὰ πόδια μας ὑπὲρ τὸ πάπλωμά μας.
 Βαλθήκαμεν τὸν Σολομὸν νὰ τὸν ἐδιαβούμεν,
 καὶ τὸν Ἰουστινιανὸν αὐτὸν νὰ τὸν νικοῦμεν.
 Καὶ ἂν δὲν τοὺς διαβήκαμεν, ὅμως τῇ ἀληθείᾳ
 κοντέψαμεν, σιμώσαμεν, τὸ μάτι μαρτυρία.
 Ὅμως τοὺς πρώτους κτίτορας, ἁγίαν Πουλχερίαν,
 καὶ Ῥωμανὸν καὶ τοὺς λοιποὺς δίχως ἀντιλογίαν,
 Αὐτοὺς τοὺς διαβήκαμεν, οἶδεν ὁ Κύριός μου,
 μάρτυρες καὶ τὰ ὀμματα καὶ στόματα τοῦ κόσμου.
 Μάρτυρες καὶ τὰ κτίρια αὐτὰ τῶν βασιλείων,
 Ἀκύρας, Ἰερόων, καὶ λοιπὰ τὰ ἄλλα τῶν ἀρχαίων,
 Ὅπου κανὲν ἀπὸ αὐτά, ὥς τοῦ Προποτάμου
 δὲν εἶναι κατ' ἀλήθειαν, σὲ λέγω, Ἀρχοντά μου.
 Καὶ ἐπειδὴ οἱ ὀφθαλμοὶ πιστότεροι ὥσιων,
 Εἶα νὰ δῇς, Ἀλέξανδρε, τῶν γεγραμμένων πλείον.

Ἐπρεπεν ὁμῶς νὰ φανῇ τοιαύτη Ἐκκλησία,
 διότι ἦτο συνδρομὴ πολλὴ καὶ προθυμία.
 Ὁ ταπεινὸς Καيسάριος αὐτὸς ἐκουβαλοῦσεν,
 ὁ σκευοφύλαξ Ἀνθίμος αὐτὸς ἐπιστατοῦσεν.
 Τόσοι Ξηροποταμῆνοί πατέρες ἐβοῦσαν,
 οἱ Τεσσαράκοντ' Ἅγιοι ὅλοι ἐδοκίμοῦσαν,
 Ὁ πανσεβασμιὸς Σταυρὸς αὐτὸς ἐπανεργοῦσεν,
 ὁ πολυέλεος Θεὸς πλουσίως ἐλεοῦσεν.
 Στοχάσου πόση συνδρομὴ, τί σύνοδος μεγάλη,
 καὶ ἦτον πλεῖν νὰ μὴ γενῇ Ναὸς μὲ τόσα κάλλη;
 Ἡ Πογδανία ἔδωκε μὲ ὅλην τὴν ψυχὴν της,
 ἡ δὲ Βλαχία χάρισε μὲλην τὴν δυνάμειν της.
 Ἡ Πόλις ἔβαλεν ἔδω κι' αὐτὴ τὰ χεῖρά της,
 ἡ Χίος ἔχει καὶ αὐτὴ μέσα τὸν κουραμά της.
 Ἡ Σάμος πλῆρωσε κι' αὐτὴ καλὰ τὸ μερτικόν της,
 καὶ τὰ Ψαρὰ ἐπρόσφερε κατὰ τὸ δυνατόν της.
 Ἡ Σκόπελος, ἡ Εὐβοία ἀντάμα βοηθοῦσαν,
 μὲ τὸ κεφάλι ποῦχουσι, κι' αὐτὰ ἐπροσκυνοῦσαν.
 Σέρραι καὶ Σαλονίκη δέ, Σμόρνη καὶ Μιτυλήνη,
 καὶ ἄλλοι τόποι, τί θαρρεῖς, δὲν ἔδωκαν κι' ἐκαῖνοι;
 Στοχάσου πόση συνδρομὴ, τί σύναξις μεγάλη,
 καὶ ἦτον πλεῖν νὰ μὴ γενῇ Ναὸς μὲ τόσα κάλλη;
 Ἦγινα δ' ἀληθινὰ Ναὸς ὑπὲρ πάντ' ἄλλον,
 ὡς εἶπ', ἁγιορείτικόν, μικρόν τε καὶ μεγάλο.
 Τοῦ Ἀθωνος εὐπρέπεια, τοῦ Ὄρους ὡραιότης,
 τῶν δὲ Ξηροποταμῆνων καύχημα καὶ λαμπρότης,
 τῶν παλαιῶν Ναῶν στολή, ξόμπλι δὲ τῶν μελλόντων,
 θέαμα ὡραιότατον καὶ πάντων τῶν ὁρώντων.

Καὶ μάλιστα εἰς ἀσθενεῖς καιροὺς δυστυχισμένους,
 καθὼς ὅλοι τοὺς βλέπομεν, καὶ χρόνους ὀργισμένους.
 Καὶ ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου
 ἔδω εἰς τοῦτον τὸν Ναὸν αὐτὸ ὅπως διόλου,
 Τὸ πῶς ἡ δύναμις Θεοῦ ὄντως ἐν ἀληθείᾳ
 γίνεται, τελειώνεται ὅλη ἐν ἀσθενείᾳ.
 Ἰδοὺ καὶ τὸ ἐπίγραμμα, ὡς ἔθος, καὶ ἰδέ το,
 ἄνω τῆς πόρτας τοῦ Ναοῦ, νὰ καὶ διάβασαί το.

*Ἐπίγραμμα εἰς τὸν νέον Ναὸν
 τοῦ Ξηροποτάμου.*

ε' Ἡ Πουλχερία βασιλὶς θυγάτηρ Ἀρκαδίου,
 τὴν ἱερὰν ταύτην μονὴν ἔκτισ' ἐκ Θεμελίου.
 Δεύτερον δὲ ὁ Ῥωμανός, ὁμοῦ καὶ Κωνσταντῖνος,
 τοῦ σοφοῦ Λέοντος υἱός, Θεοστεφὴς ἐκεῖνος.
 Τρίτον δὲ ὁ Ἀνδρόνικος ὁ καὶ Παλαιολόγος,
 ὁ γέρων μόνον τὸν Ναόν, πῶς ἔκτισ' εἶναι λόγος.
 Τέταρτον ὅλη ἡ μονὴ καυθεῖσα ἀνεκτίσθη,
 εὐθὺς ἐκ τοῦ Σουλτάν Σελήμ, καθὼς ἐχρηματίσθη.
 Πέμπτον δὲ μόνος ὁ Ναὸς συνάξει Καيسαρίου
 ἐκ διαφόρων τόπων γῆς, συνάρσει τοῦ Κυρίου.
 Συνοδοιπόρον ἔχοντας τὸ τίμιον τὸ Εὐλόν,
 τὸ ἱερὸν ἀνάθημα τοῦ Ῥωμανοῦ, ὡς δῆλον.
 Ἀνθίμου σκευοφύλακος καλῇ ἐπιστάσει,
 Ἱεροθέου ὄντος δὲ ἐν τῇ ἡγουμανείᾳ.
 Συμπολιτῶν καὶ τῶν τριῶν ὄντων ἐκ τῆς Σκοπέλων
 ὁ γὰρ Θεός, ἐξ οὗ τὸ πᾶν, οὕτως ἐφάνη θέλων.
 Ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως χρόνους εἰς τοὺς χιλίους
 ἐσχόντα καὶ τρεῖς ὁμοῦ ἐπὶ ἑπτακοσίους.

Ἄλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον τοῦ Θεοῦ σου, πεγζαδέ μου,
 ὀλίγα τὸν ἐφάνηκαν τὰ δέκα, πίστεψαί μου.
 Ὀλίγα τὸν ἐφάνηκαν, καὶ εἶχεν ἀπορήσῃ,
 καὶ μὲ μεγάλο δίκαιον, καὶ εἶχεν ἀπιστήσῃ.
 Ὅμως τὴν ἀπορίαν τοῦ ἐγὼ τὴν εἶχα λύσῃ,
 καὶ μὲ ἀλήθειαν κ' ἐγὼ τὸν ἐπληροφόρησῃ.
 Ὅθεν μ' ἐπληροφόρησε, πῶς θέλει μὲ τὰ δώσει,
 καὶ ἔτι περισσότερον διὰ νὰ μὲ πιστώσῃ,
 Τὸ τῶν Παπᾶδων δόσιμον εἶναι ἑπτὰ πουργεῖα,
 εἶπε, καὶ λάβε τὰ ἐσύ, σὲ δίνω καὶ τὰ τρία.
 Καὶ οὕτως ἀναχώρησα μὲ λόγια χορτασμένος,
 ἔμειν' ἀπὸ τὰ ἔργα δὲ ὑστερα πεινασμένος,
 Μὲ κούφαις ταῖς ἐλπίδες μου καὶ μὲ καρδίᾳ καμένην.
 καὶ μὲ ἐλπίδα στὸν Θεὸν καὶ μόνον πληθὺ βαλμένην.
 Ὅθεν καὶ τὸ ὑστέρημα αὐτοῦ ἀνεπληρώθη
 μὲ χέρι ἄλλου αὐθεντός, καὶ ἐκαλοπληρώθη.
 Δὲν ξέρω τί τὸν ἔρθῃ, κ' εἶχε μεταγνώμῃσιν,
 καὶ τὴν ὑπόσχεσιν αὐτοῦ εἶχεν ἀληθομανήσῃ.
 Καὶ μένα πλέον παντελῶς δὲν εἶχε μὲ λαλήσῃ,
 καὶ ὅπου μῆνας μάλιστα ἐννιᾷ εἶχα καθῆσῃ.
 Τότε' ἐνθυμῆθηκα ἐγὼ, κατὰ τὴν παροιμίαν,
 τό, Δυνατός ὢν σήμερον ἐσὺ πρὸς εὐποιάν,
 Μὴ εἴπῃς ποτέ, πῆγαινε, καὶ αὐριον σοὶ δώσω.
 δὲν ξεύρεις γὰρ ἡ αὐρινὴ τί σοῦ γεννᾷ ὡς τόσο,
 Ἡ θάνατον, ἡ ἐνδειαν, ἡ καὶ μεταγνώμειαν,
 καθὼς ἐδῶ, καθὼς λαλῶ, μὲ λύπην μου βαθύαν.
 Καὶ οὕτως ἀναγκάσθηκα ἄδειαν νὰ ζητήσω,
 μετὰ ἐννιᾷ μῆνας πτωχὸς πλέον ν' ἀναχωρήσω.

Μόνον μὲ τὸ κατὰστιχον, ὡς ἔθος, βουλλωμένο,
 νὰ δώσουσιν οἱ Ἀρχοντες τόσο διωρισμένο.
 Καὶ ἀπὸ τὸ κατὰστιχο, καὶ ἀπ' τὸν ἰδρωτὰ μου,
 κάνωντάς τους Ἀγιασμούς, ὀλοῦθεις, Δέσποτά μου,
 Μαζώχθησαν, πλὴν λιγοστά, δὲν τὰ θυμοῦμαι κ' ὅλα,
 ὅμως ἀπὸ τὸν Θεὸν σου οὐδὲ κἂν μία φύλα.
 Ἄν ὅμως καὶ δὲν ἔλαβα τότε ἀπ' τὴν ἐννάτην
 ἐκείνην αὐθεντείαν του, πέρνω ἀπ' τὴν δεκάτην.
 Ζωὴ νὰ ᾔῃται μοναχά, κ' ἡ Βλαχοπογδανία
 πάλιν δική του γίνεται, κ' ἡ ἄνω βασιλεία.
 Ἐτζι θαρρῶ εἰς τὸν Θεόν, καὶ τὴν ὑπομονήν του,
 νὰ μ' ἐλεήσῃ ἔσπερον ὅμως γιὰ τὴν τιμὴν του,
 Καὶ τοῦ τιμίου μου Σταυροῦ, ὅπου εἰς τὴν Βλαχίαν
 πρώτην φορὰν γιὰ λόγου του ἦλθε μὲ προθυμίαν,
 Καὶ τέλος διὰ λόγου του ὅπου γιὰ τὸνομά του
 ἀρῆκα τὸν καλόγχερον, καὶ ἔτρεξα σιμά του.

στίχ. 234

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

*Περὶ τοῦ εἰς Πογδαρίαν πηγαίου
καὶ τῶν ἐν αὐτῇ.*

Κινῶ οὖν ἀπὸ τὴν Βλαχίαν ἐγὼ φαρμακωμένος
εἰς τὴν ἀποτυχίαν μου, καὶ ἀγανακτισμένος,
Καὶ τὸ Φωξάνι ἀπερνῶ διὰ τὴν Πογδανίαν,
κ' ἔρχομαι στοῦ Σκαρλάτβοδα πλέον τὴν αὐθιγνταίαν.
Καὶ πλησιάσας ἔγραψα ἀδειαν νὰ ζητήσω,
καὶ μὲ ἐδώθηκεν εὐθὺς, ἀλλ' ὁμοῦς νὰ καθήσω
εἰς τὴν μονὴν τοῦ Γαλατᾶ μεγάλῃν ἑκκουσμένην,
τῷ Ζωοδόχῳ Μνήματι οὖσαν ὑποκειμένην.
Ἔως νὰ γένῃ, ὡς εἶδος, καὶ ἡ ἐτοιμασία
τῶν εἰσοδίων τοῦ Σταυροῦ, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ χρεία.
Τότε μοῦ ἤλθεν εἰς τὸν νοῦν καὶ ἡ ἐτοιμασία
τῶν εἰσοδίων τοῦ αὐτοῦ πρὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ.
Καὶ εἶπα, ἄρα γε ἐκεῖ, ἐν Κωνσταντινουπόλει,
ὁπόταν ἦτον ἡ πολλὴ ἐκείνη δόξα ὅλη,
Καὶ ὁ Σταυρὸς μου ἐφθανε μὲνὸς Αὐγούστου πρώτῃ,
ὡς γράφει τὸ χρυσόβουλλο, τί δόξαις, καὶ τί κρέται;
Μὲ τί δόξα νὰ ἑμπαινε, μὲ τί δορυφορίαν
Ἀνάκτων καὶ Πατριαρχῶν, βέβαια ἐξαισίαν.
Νὰ βλέπῃς τόσους βασιλεῖς πεζοὺς περιπατοῦντας,
καὶ τὸν Σταυρὸν μου ἀσκεπαῖς αὐτὸν ἀκολουθοῦντας.
Ὅλα τὰ βασιλόπουλα κι' αὐτὰ νὰ περπατοῦσι,
οἱ μεγιστᾶνες ὅλοι τοὺς νὰ τὸν περικυκλοῦσι,
Νὰ βλέπῃς τοὺς Ἀρχιερεῖς, πλῆθος ἑκατοστάδες
μετὰ τοῦ Πατριάρχου μας, μὲ ἱερεῖς χιλιάδες,

Μὲ ἓνα μιλλιούνιο λαὸν ν' ἀκολουθοῦσι,
καὶ τὸ Σταυρὲ βοήθει μοι ὅλοι τοὺς νὰ βοοῦσι.
Καὶ ἡ βοαὶς τοῦς οὐρανοῦς νὰ τοὺς διαπερνοῦσι,
κ' ἐξ οὐρανῶν οἱ Ἄγγελοι νὰ τὸν συμπεροδοῦσι.
Ὁ τῶν Ἀγγέλων βασιλεὺς ἄνωθεν νὰ κιτᾶζῃ,
πῶς τὸν Σταυρὸν αὐτοῦ ἡ γῆ ἅπασα τὸν δοξάζει.
Καὶ τὸ Σταυρὲ βοήθει μοι ὅλοι μεγαλοφρόνως
ἄνδρες, γυναῖκες, καὶ παιδιὰ νὰ λέν καὶ ὁμοφώνως;
Ὅντες αὐτοὶ κι' ἄλλοι πολλοί, Σταυροῦ αἰχμαλωσία,
τοῦ Σταυρωθέντος Ἰησοῦ τῇ αἵματοχυσίᾳ.
Ἄρα γε ὁ Ἠγούμενος ὁ τοῦ Ξηροποτάμου
πόσῃν χαρὰν ἐλάμβανε, θαρρεῖς, ἀκροατὰ μου;
Ὅσῃν ἐλάμβανα ἐγὼ βέβαια εἰς ὁμοίας
προόδους τε καὶ προπομπάς, πανδήμους παρήρσις,
Βλέπωντας τὸν Αὐθέντην μου, θεωρῶντας τὸν Σταυρὸν μου;
ἀπ' ἓνα προσκυνούμενον κόσμον πρὸ ὀφθαλμῶν μου.
Ἐγὼ ποτὲ συνώδευσα μετὰ τοῦ Ταταρχάνη,
(ἰδὲς ὁ φθόνος τί τιμαῖς χωρὶς νὰ θέλῃ κάνει;
Δοξάζει τὸν φθονούμενον, κι' αὐτὸς δὲν τὸ γνωρίζει,
τὸν ἀνεβάζει, καὶ αὐτὸς θαρρεῖ πῶς τὸν κρεμνίζει.)
Ὅποταν ἐσκηώθηκα ἀπὸ τὴν Πογδανίαν,
καὶ εἰς αὐτὸν ἐστάλθηκα, ὡσὰν εἰς ἐξορίαν,
Διὰ νὰ ὑπερασπισθῇ ἐμένα τὸ σκουληκι
ἓνας τοιοῦτος ἄνθρωπος, ὁ φίλος τὸ μυρμηκι.
Καὶ ἤλθα με τοῦ λόγου του ἀντάμα συνοδίᾳ
εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν μέσα καὶ παύρσις.
Κ' εἶδα ἐκείνην τὴν τιμὴν, ἐκεῖνο τὸ ἀλάγι,
ἐπέταξα ἀπ' τὴν χαρὰν, κι' ὁ νοῦς μου ἐξεπλάγη;

Ἄμὴ ἐκείνην τοῦ Σταυροῦ ἀνίσως ἐγὼ ζήσω
 με τοῦ Θεοῦ τὴν προσταγὴν, καὶ τὴν ἐθεωρήσω,
 Ἀπὸ τοῦς βασιλεῖς ἡμῶν νὰ γίνεται καὶ πάλιν,
 ἐκείνην τὴν ὑπαπαντὴν, καὶ συνδρομὴν μεγάλην,
 Πόσῃ χαρὰν καὶ ἐκπληξιν ἐγὼ θέλω γνωρίσω;
 ὥς πόσο καὶ νὰ ἐκπλαγῶ πρέπει, καὶ νὰ σκιρτήσω.
 Ὅσῃ ἐγνώρισε Δαβὶδ, ὅταν προὑπαντοῦσε
 τὴν Κιθωτόν, κ' ἐχόρευεν πρὸ πάντων, κίσκιρτοῦσε.
 Βλέπωντας τὸν Σωτῆρά μου, θεωρῶντας τὸν Σταυρόν μου,
 ἀπ' ἑνα προσκυνοῦμενον κόσμον πρὸ ὀφθαλμῶν μου.
 Πρεπόντως οὖν καὶ βασιλεὺς, ὁ ἀφιερωτὴς του,
 ὁπόταν τὸν ἐκίταζεν, ἔλεγεν ἐκ ψυχῆς του·
Στίχοι Ῥωμανοῦ βασιλῆως εἰς τὸ τίμιον Ξόλον.
 « Ὅταν σὲ βλέψω τρισμακάριον Ξόλον,
 « γαληνῶ μου τῶν πόνων ἡ δριμύτης,
 « γέρον, καχεκτῶν, Ῥωμανὸς πιστὸς μέδων. »

Περὶ τῆς ὑπαπαντῆς τοῦ τιμίου Ξόλου.

Ἄλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον· Λαζάρου τῆς ἡμέρας
 ἐμπῆκα εἰς τοῦ Γαλιλαῖ, τὸ Σάββατον ἐσπέρα,
 Εἰς τοὺς πενήντα καὶ ὀκτὼ ἔτους τοῦ Σωτηρίου,
 εἰς τὴν δεκάτην τρίτην δὲ μηνὸς τοῦ Ἀπριλίου,
 Εἰς τοῦ Σουλτάνου Μουσταφᾶ τὴν νέαν βασιλείαν,
 καὶ τοῦ φηθέντος Σεραφείμ εἰς τὴν πατριαρχίαν,
 Δευτέρᾳ τῇ μεγάλῃ δὲ ἔγινε τοῦ Σταυροῦ μου
 καὶ ἡ μεγάλη εἰσοδος, Σταυροῦ μου τοῦ σεπτοῦ μου,
 Μὲ τόσῃ δόξαν καὶ τιμὴν ἐδῶ ἐν τῷ Γιάσι,
 οἷα οὐ γέγονεν ἐκεῖ ἐν τῷ Βουκουρεστίῳ.

Ἦλθεν ὁ κύρ Ἰάκωβος με τοὺς Ἀρχιερεῖς του,
 μαζὶ μδλους τοὺς Ἀρχοντας καὶ με τοὺς ἱερεῖς του,
 Ἐκεῖ στὸ Μοναστήριον, εἰς τὸν Ναὸν ἐμπαίνει,
 καὶ μετανοῖζει ἀσκεπής, καὶ τὸν Σταυρόν μου πέρνει.
 Κ' εὐγαίνει ἔξω, τὸν Σταυρόν στάς χειράς του κρατῶντας,
 δὲν μπαίνει στὴν καρέτα του, πεζὸς δέ, περπατῶντας,
 Ὅπου ὁ κύρ Φιλάρετος εἰς τὴν καρέτα μπαίνει
 ἀντάμα με τοῦ λόγου μου, καὶ ἔττι ὑπαγαίνει.
 Πεζὸς ὁ κύρ Ἰάκωβος, καὶ τὸν Σταυρόν βαστώντας
 στὸ ὕψος με τὴν θήκην του, καὶ ὁ λαὸς θεωρῶντας.
 Ὡς ὁ προφήτης Μωϋσῆς τὰς χεῖρας ἀνυψῶντας,
 καὶ τὸν Σταυρόν αὐτὸν τυπῶν σαφῶς καὶ προμηνῶντας,
 Μετὰ λαμπάδων καὶ φανῶν, καὶ τῶν ψαλτῶν ψαλλόντων,
 καὶ τοῦ λαοῦ, καὶ τοῦ στρατοῦ, ἀπάντων ἐκεῖ ὄντων.
 Καὶ τῶν κωδῆων τῶν Ναῶν ἀπανταχοῦ ἡχούντων,
 καὶ γυναικῶν τε καὶ ἀνδρῶν πάντων θαυροῦσόντων.
 Οὕτως εἰσῆλθεν, ὡς εἰκός, στὸ Γιάσι ἰδρωμένος
 ὁ τοῦ Θεοῦ Ἀρχιερεὺς, δρωμένος, καὶ κομμένος,
 Ὡς ὁ Σωτὴρ μου τὸν Σταυρόν ἐτοῦταν φορτωμένος,
 κ' ἐπάνω εἰς τὸν Γολγοθᾶ νὰ φθάσῃ βιασμένος.
 Κ' εἰς δύο ὥρας ἔρθασε μόλις καὶ μετὰ βίας,
 ὅπου δὲν εἶναι ἀπ' ἐκεῖ ὥρα ἐπ' ἀληθείας.
 Καὶ εἰς τὸ Μοναστήριον εἰσῆλθε τῶν Ἀγίων,
 τῶ τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, Πατέρων μας τῶν θείων,
 Βασίλῃβόδα κτίριο, μεγάλο καὶ ὡραῖον,
 μετόχι ἀγιογραφίτικο, κοινὸν δὲ καὶ ἀρχαῖον.
 Ἐδῶ ἦτον ὁ Ἠγεμὼν μετὰ καὶ τῶν υἱῶν του,
 καὶ τὸν Σταυρόν ἐπρόσμενε με τὸν λοιπὸν λαόν του.

Καὶ προσκυνήσας καὶ αὐτός, κλιτῶς, ἐδαφιαίως,
καθὼς ὁ Κωνσταντίνουδας, δὲν γίνεται ἀλλέως,
Εἰσέλθομεν εἰς τὸν Ναόν, κ' ἐγίνη ἡ ὁμοία
προσκύνησις καὶ ἀσπασμός, κ' ἀπόλυσις τελεία.
Ἀπῆλθε δὲ ὁ Ἡγεμὼν εἰς τὸ παλάτιόν του
μετὰ τῶν πεγζαδέδων του, καὶ τῶν τριγυρινῶν του.
Ἐγὼ δὲ ἔμεινα ἐδῶ εἰς τὸ κονάκιόν μου,
διωρισμένον δι' ἐμέ, καὶ κατὰ τὸν σκοπὸν μου.
Ἐδῶναι καὶ τὸ ἱερὸν λείψανον τῆς Ὁσίας
μητρὸς ἡμῶν Παρασκευῆς, τῆς νέας τῆς Ἀγίας,
Ὅπου ἀπ' τὸ Πατριαρχεῖο μὲ δόσιν δὲ πλουσίαν,
μὲ προσταγὴν βασιλικὴν τὸ πᾶσι, κ' ἐξουσίαν.
Ἐτοῦτος ἠλευθέρωσε καὶ τοῦ Χριστοῦ τὸν Τάρον
χρεῶν μεγάλων καὶ πολλῶν, ἐγγράφων καὶ ἀγράφων.
Ὁ μῆνας δὲν ἐπέρασε, ἔγινε διορία,
καὶ γράμματα αὐθεντικά, στοχάσου προθυμία,
Νὰ δώσῃ κάθε ἄνθρωπος εἰς τὸ μελίσσιόν του,
ἔξω ἀπὸ τ' αὐθεντικὸν ἐκεῖνο δόσιμόν του,
Ἐν ἄσπρῳ διὰ τοῦ Σταυροῦ τὴν θείαν παρουσίαν,
μικροὶ μεγάλοι τόδωκαν καὶ μὲ εὐχαριστίαν,
Καὶ μὲ μεγάλο δίκαιον, ὅτι καὶ ὁ Σταυρὸς μας
τὸν κόσμον ὅλον γλόκανεν, ὥσάν μελισσοργὸς μας.
Καὶ δι' αὐτὸ μελόπητα νὰ φάγῃ ἐβουλήθη,
ἀπὸ τὸν ἄδην ὁ Χριστὸς ἀφόντες ἀναστήθη.
Καὶ τὸ προσδέχθηκε, θαρρῶ, καθὼς τὰ δ' υἱὸς τῆς χήρας
ὁ Σταυρωμένος βασιλεὺς τόλαθεν εἰς τὰς χεῖρας.
Ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἄσπρῳ δέ, καὶ ἀπ' τὸν ἰδρωτά μου,
κάνωντας τόσους Ἀγισμοὺς μὲ τὰ γηράματά μου,

(Ὅτι ἀνάγκη νὰ μοχθῇ, πάντα νὰ κοπιᾷζῃ
ἓνας, ὅπου ἐπιθυμεῖ πουγγεῖα νὰ συνάξῃ),
Βέβαια ἐσυνάχθηκαν καὶ κάμποσα πουγγεῖα,
νὰ κάθωμαι νὰ τὰ μετρῶ, τώρα ἐδῶ τίς χρεῖα;
Τ' ἀφήνω καὶ ἄς τὰ μετρᾷ ὅποιος τὰ διαβάξῃ,
καὶ ὅποιος τὰ ἀγαπᾷ, καὶ ὅποιος ἀδειάζῃ.
Ὅτι ἐγὼ ἔχω δουλειὰ ἐδῶ νὰ τελειώσω,
καὶ τὰ τῆς ἱστορίας μου λοιπὰ νὰ φανερώσω.
Τὸν μῆνα δὲ τὸν Αὐγουστον ἀπὸ τὴν Πογδανίαν
πέρασε τὸν Σκαρλάτον μου πέρα εἰς τὴν Βλαχίαν
Ἡ τοῦ Σταυροῦ μου δύναμις διὰ εὐχαριστίαν,
διὰ τὴν πλουσιόδωρον αὐτὴν εὐεργεσίαν.
Πισῶν ὁ Κωνσταντίνουδας, καὶ εἰς τὴν ἑξορίαν
τῆς Μιτυλήνης στάλθηκε, τίς οἶδε τὴν αἰτίαν.
Ὁ μέγας δραγουμάνος δὲ ἔγινε Πογδανίας
Ἰωάννης Καλλίμαχος, γέννημα τῆς ἰδίας.
Ἀρχαῖς τοῦ Σεπτεμβρίου δὲ καὶ ἡ ἀποστασία
ἡ τῶν Τατάρων ἔγινε, καὶ ἡ λεηλασία.
Ἀφόντες δὲ ἡσύχασαν πλέον καὶ οἱ Τατάροι,
ἦλθεν ὁ νέος Ἡγεμὼν τὸν μῆνα τὸν Φλεβάρη.
Ὅταν σήμερα ἐφθασε, καὶ αὐριον ἐκάγη
ὅλο τὸ κάτω πάζαρο, καὶ ἐσβυσε, καὶ πάγει
Μὴ λαβῶν δὲ ἀπὸ αὐτὸν τινὰ φιλοδωρίαν,
ὅπου τὸ Γιὰς ἐφύλαξα ἀπ' τὴν αἰχμαλωσίαν,
Καθὼς κατόπιν καὶ αὐτὸ θέλω σὰς φανερώσει
λεπτομερῶς, καθὼς παρών, καὶ σὰς τὴν παραδώσει,
Ἐκίνησ' ἀπ' τὴν Πογδακὰ πάλιν γιὰ τὴν Βλαχίαν,
μὲ μιὰ κἂν πλουσιόδωρον τιμὴν, δορυφορίαν,

Ὅπου ὁ κύρ Ἰάκωβος πάλιν μετ' ὠρολόγι
 ὡς μίαν ὥραν ἔκαμε μόλο τ' ἀρχοντολόγι,
 Γυμνὸν βαστώντας τῶρ' αὐτὸς τὸ ἅγιον τὸ ξύλον,
 διὰ τὴν δώσῃ στὸν λαὸν κατάνυξιν καὶ ζήλον.
 Ἀκολουθῶντας ὁ λαὸς προθύμως, εὐγνωμόνως,
 ἦταν κ' οἱ πεγζαδέδεις δέ, ἐκτὸς τοῦ ἡγεμόνος,
 διὰ τὸ γῆρας τὸ πολὺ, ὅμως ἐπιθυμοῦσε
 παρὼν νὰ ἦναι καὶ αὐτός, ἀμὴ δὲν ἔμποροῦσε.
 Καὶ τὸ Σταυρὲ βοήθει μοι καὶ ἄνδρες καὶ παιδία
 μεγαλοφώνως λέγοντες, κ' ἡμέρα βασιλεία.
 Ἀπάνω εἰς τὸ κίνημα τότε κοντὰ πλησίον
 χρυσόβουλλο πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν γροσίων
 Ὁ Γεωργάκης μ' ἔδωκεν, υἱὸς δὲ τοῦ Σταυράκη,
 ὅπου τὸ ζήτησα ἐγὼ καὶ τοῦτο τὸ ψεμμάκη.
 Ὅπου αὐτὸ πάλιν ἐγὼ τότε στὴν αὐθεντείαν
 εἶχα τὸ πλάσῃ, καὶ ἔδω πάλιν στὴν Πογδανίαν,
 Ὅταν ὁ σκευοφύλακας ἦλθε διὰ ζητείαν,
 καθὼς εἶπα, κ' ἔκαμε ζητείαν οὐ μετρίαν.
 Μόνον τὸ πῶς ἐπρόσθεσεν αὐτὸς πανῆντα γρόσα,
 ὅσο νὰ γένουν καὶ αὐτὰ μοῦ μάλιστα ἡ γλώσσα.
 Κοντὰ τον νὰ μ' ἀρπάξῃ δὲ καὶ τὰ τῶν μελισσιῶν
 ὁ Γεωργάκης σου αὐτός, ἐκείνο τὸ θηρίον.
 Πλὴν ἴδες καὶ τὸ τέλος τοῦ ἴδες τὸν θάνατόν του,
 ἀπώλετο μετ' ἤχου δὲ καὶ τὸ μνημόσυνόν του.
 Ὁ πολυέλεος θεὸς κἂν νὰ τὸν συγχωρήσῃ
 γιὰ τὸν πικρὸν τοῦ θάνατον ἐν τῇ φρικτῇ του κρίσει.
 Τίς ξένο δίκαιο ἐραγιν ἀπ' τὴν ἀχορταγιά του,
 καὶ δὲν τὸ ξέρασε κί' αὐτὸ μαζὶ καὶ τάντερά του;

Τίς ἀδικεῖ, κακοποιεῖ, καὶ τὴν κακοποιῶν
 δὲν τὴν πληρώνει μετ' αἰρὸν αὐτὸς τετραπλασίαν;
 Μ' ἔδωκε τὸ χρυσόβουλλο· περνῶ τὴν Πογδανίαν,
 εἰς τῆς Βλαχίας ἐρχομαι τὴν νέαν αὐθεντείαν.
 Ἀκούω τὴν καταδρομὴν τὴν κατ' αὐτοῦ δικαίαν
 Ἀρχόντων τε καὶ τῶν πτωχῶν, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαίαν.
 Ἀλλέως δὲν ἐγλύτωνα ἀπὸ τὰ χερίά του,
 ἂν καὶ νὰ γλύτωση αὐτὸς τότε μετ' αὐτὰ καλὰ του.
 Πλὴν διὰ μεγαλήτερον ἐγλύτωσε κακὸν του,
 διὰ νὰ λάβῃ τὸν φρικτὸν προχθὲς ἀφανισμόν του.
 Θυμοῦμαι, ὅπου καὶ αὐτὸ μοῦ τὸ παραξηγοῦσε,
 καὶ ἄλλο ἓνα πρὸ αὐτοῦ, καὶ μοῦ τ' ἀλληγοροῦσε.
 Λέγωντας ὁ ἀρροίζικος μετ' ὅλα τὰ σωστά του,
 πῶς γιὰ δικαιοσύνην του, καὶ ἀθωότητά του.
 Ἀρχον σπαθάρη, λέγω τον, πριχοῦ τόσον ν' ἀπλώσῃ,
 ἀκόμη ἦτον χαμηλά, δὲν εἶχεν ὑψηλώσῃ.
 Ἀκόμη συντυχαίνονταν καὶ ἀπὸ Καισαρίου
 καὶ ἀπὸ ἄλλους ταπεινούς, μ' ἐμένα παρομοίους.
 Διότι τώρα ὕστερα, ἀκουα πῶς μποροῦσε,
 (ἂν ἀληθεύ' ἡ ἀκοή, καὶ δὲν ἐψευματοῦσε)
 Καὶ μετ' τὸν βασιλέα μας καὶ ἐσυνωμιλοῦσε,
 καὶ ὅτι πῶς ὁ βασιλεὺς ἔσταλνε τὸν μηνοῦσε.
 Πρᾶγμα ὅπου χρόνοι πολλοὶ αὐτὸ εἰς τοὺς καίμενους
 Ῥωμαίους δὲν τὸ χάρισαν, ὡς τεταπεινώμενους.
 Ἀπ' τὸν Παναγιωτάκην μας τὸν μέγαν δραγουμάνον,
 ἄλλος δὲν τ' ἀξιώθηκε κανεὶς τῶν μεγιστάνων.
 Ἀρχον σπαθάρη, λέγω του, ἔχωντας παρῆρσιαν,
 ὡς ξεύρεις, γιὰ τὴν πρὸς ἐμὲ ὑπόληψιν, φιλίαν,

"Ολους ἡμεῖς τοὺς γλυτωμοὺς στὴν δικαιοπραγίαν
 ἄς μὴ τοὺς ἀποδίδωμεν, καὶ τὴν θεωρίαν.
 "Ἄλλ' ἄς τοὺς ἀποδίδωμέν καὶ εἰς τὸ ἐναντίον,
 ἤγουν τὸ πῶς γλυτώνομεν διὰ κακὸν μας πλεῖον.
 Κατὰ τὸν λόγον τοῦ Χριστοῦ, ἔλαβες τὴν υγείαν;
 μὴ πλεῖον, μὴ ἀμάρτανε' καὶ διατί αἰτίαν;
 "Ἴνα μὴ γένη εἰς ἐσὶ χειρότερη παιδεία
 ἀπ' τὴν παραλυσίαν σου' ἰδοὺ καὶ μαρτυρίαν.
 "ἠθέλησα καὶ τοῦ ληστοῦ νὰ πῶ τὴν ἱστορίαν,
 ὅπως τὸ καφοντράπηκα, ἔδειξα σὲν δειλίαν.
 Πῶς πῆγε καὶ τὸν ξύπνησε Ἄγγελος τοῦ Κυρίου,
 ὅπου κοιμοῦνταν κάτωθεν ἐνὸς παλιστειχίου.
 Ἄναχωρῶντας ὁ ληστής, ἔπρεπε τὸ τειχίον,
 καὶ τὴν ζωὴν ἐγλύττωσεν ὁ κλέπτης, τὸ θηρίον.
 Καὶ μὲ λαμπάδα πάχυτα, πηγαίνει, ἀγοράζει,
 λάδι, λιθάνι μὲ χαράν, καὶ στὸν Ναὸν τὰ βάζει.
 Τὴν νύχτα δὲ τὸν Ἄγγελον ἐκεῖνον βλέπει πάλιν,
 καὶ μὲ θυμὸν πρὸς τὸν ληστήν, καὶ μὲ ὀργὴν μεγάλην,
 Ἄχρεις, λέγει, τί θαρρεῖς, πῶς ἡ διαγωγὴ σου
 μ' ἀρέσει, καὶ σὲ γλύττωσα, καὶ δὲν πᾶγ' ἡ ζωὴ σου,
 Καὶ μ' ἔφερες χαρίσματα εἰς τὴν εὐεργεσίαν,
 λάδι, λιθάνι καὶ κηρί, διὰ εὐχαριστίαν;
 Οὐχί, ταλαίπωρε, οὐχί' σὲ εἶχα δὲ γλυτώσει,
 γὰρ νὰ σὲ πιάσ' ἡ ἀρεντιά, καὶ νὰ σὲ παλουκώσῃ.
 Νὰ σὲ ἰδοῦν ὅλοι ἐδῶ, νὰ λάβῃς τὴν ἀξίαν
 αἰσχύνῃ σου, καὶ ἐντροπὴν, ὡς πρέπει, καὶ παιδείαν.
 Καὶ ὄντως ἔτσι ἐγένε, καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν
 τὸν ἐπίσταν, τὸν κρέμασαν, δὲν ἰδε τὴν ἐσπέραν

"Ἐλαβες ὅμως, ἄκουσα, κ' ἡ ἐκλαμπρότητά σου
 διὰ τὴν γειτονίαν του τότε τ' ἀγαθὰ σου.
 Τ' ἄκουσα καὶ ἐδάκρυσα, πῶς εἶχας σὲ βάλῃ
 χάψι στοῦ Ποσταντζήπασι, μὲ συμφορὰ μεγάλη.
 Εὐλογητὸς δὲ ὁ Θεὸς ὅπου εἰσέκουσέ μου,
 καὶ τέκνον τὸ πνευματικὸν πάλιν ἐχάρισέ μου.
 Ἐμαθα πῶς ἐγύρισε καὶ νὰ σὲ στεφανώσῃ,
 τοῦ Βλάχπη Στεφάνου τὴν κόρην νὰ σὲ δώσῃ.
 Ἄλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον' ἐκίνησ' ἀπ' τὸ Γιάσι,
 χρόνους πολλοὺς ἀρνήωντας καὶ τὴν υγείαν πᾶσι.
 Φθάνωντας δὲ σὸς Ῥώμανο ἐγὼ, καὶ καρτερῶντας
 Ῥωμάνου ὁ Ἐπίσκοπος νᾶλθη προὔπαντῶντας,
 Καὶ μὴ ἐλθὼν συγχύσθηκα εἰς τὴν ἀψηφησίαν,
 παρόντες καὶ τρεῖς Ἀρχόντες ἐκεῖ γιὰ συντροφίαν.
 Καὶ δὲν ἠθέλησα κἀγὼ εἰς τὴν ἐπισκοπὴν του
 νὰ πάγω, καθὼς ἔπρεπε, διὰ τιμὴν δικήν του.
 Τὸν κακισμένον ἔκαμα, ἔδειξα μεγαλεῖον,
 ὡς βασιλεῖα ἔχοντας σὸς χέρι μου οἰκτεῖον.
 Μὲ τέτοιον θάρρος πάντα μου, παντοῦ ἐπερπατοῦσά,
 ὡς βασιλεῖα ἔχοντας, καὶ ἀφοβὸς περνοῦσα.
 Καὶ βλέπω ἀπὸ μέρους του ἦλθε, καὶ μ' ἐζητοῦσε
 νὰ πάγω εἰς τοῦ λόγου του, καὶ μὲ παρακαλοῦσε.
 Ἐγὼ ἀφοῦ ξεθύμανα ἐμπρὸς τὸν ἄνθρωπόν του,
 καὶ εἶπα ὅσα ἔπρεπε γιὰ τὸν Ἐπίσκοπόν του,
 Ἐπῆγα καὶ Ἀγιασμὸν τοῦ κάνω, καὶ ἐδγαίνω
 νὰ ἐλθῶ σὸς κονάκι μου, δείχνω τὸν κακισμένο.
 Ἐρχεται καὶ μὲ πέρνει δὲ αὐτός, καὶ μὲ καθίζει
 στὴν τράπεζαν, κ' ἐράγαμεν' ἀπ' ἐκεῖ ἀρχνίζει,

Καὶ διατὶ μὲ τῶκαμεν ἐδικαιολογήθη,
 ὅτι κ' ἐγὼ δὲν πάτησα σ' αὐτὸν ἀπηλογήθη,
 Τόσον καιρὸν ὦντας αὐτὸς στὸ Γιάσι μὲ τοὺς ἄλλους,
 καὶ εἰς τοὺς ἄλλους πήγαινα μικροὺς τε καὶ μεγάλους.
 Μετὰ τὴν τράπεζαν εὐθὺς νιόγεται, καὶ ἐμπαίνει
 στὴν παραμέσα κάμαρη, καὶ βλέπω καὶ εὐχαίνει,
 Καὶ μ' ἐρωτᾷ τί "Ἅγιος εἶναι εἰς τὴν μονὴν σας;
 λέγω οἱ Τεσσαράκοντα, νῆχουμεν τὴν εὐχὴν σας.
 "Ἐκεῖνος καὶ τὸ ἤξευρε, καθὼ γνωστὸν τοῖς πᾶσι,
 ὅμως τὸ πρᾶγμα νόστιμο γιὰ νὰ τὸ κατεβάσῃ.
 Κ' εὐθὺς σπᾶντα μοῦ μετρᾷ βενέτικα φλωρία,
 ἀπαστ' ἀκόμην, πεγζαδέ, ἦταν τῇ ἀληθείᾳ,
 Κίτρινα, κατακίτρινα, θαρρεῖς τὴν ὥρα κεῖνη
 Εὐγῆκαν τὰ κακόμοιρα μέσα ἀπ' τὸ καμίνι.
 Σὺν ἀναμμένο κάρβουνο ἐρεγγε τὸ καθ' ἓνα,
 Καὶ τὰ βάλαι ξεχωριστά, τὰ εἶχα φυλαγμένα.
 Νά, λέγει, καὶ συγχώρηται τώρα καὶ σὺ ἐμένα,
 καὶ συγχωρῶ, κ' εὐλογῶ, τώρα κέγω ἐσένα.
 "Εγὼ καὶ τοῦ κακιώματος συχώρη εἶχα δώσω,
 ἄλλο δὲ πλὺθ δὲν μπόρεσα τέτοιον νὰ κατορθώσω.
 Δὲν εἶναι νόστιμο αὐτό; ἀκουσαὶ δὲ καὶ ἄλλο,
 καὶ τοῦτο νόστιμο πολλὰ λογιᾶζω καὶ μεγάλο.
 Στὸ Γιάσι ὦντας, ἄκουσα, πῶς μία Πατερτζῆ
 πολλῶν ὁποῦ τὴν ἴδασιν ἔκαψε τὴν καρδίτζα,
 "Ὡς εὐμορφὴ παρὰ πολλὰ, καὶ τέχνη θαυμασία,
 καὶ διὰ Οἰουμενικὸν Δεσπότην ἐπαξία.
 Τὴν ἔφερα, τὴν κίταξα, τί νὰ σὲ πῶ, χρυσέ μου,
 δὲν ἴδα εὐμορφότερην ἀπὸ αὐτὴν ποτὲ μου.

"Αλγῆτευσεν ἡ ἀκοή, ἐδῶ δὲν εἶχε σφάλῃ,
 καὶ δὲν εὐγῆκε σφαλικά, ὡς πᾶς ἀκοὴ ἄλλη.
 Εἶναι κεχριμπαρένια, κίτρινο κεχριμπαρί,
 σὺν τὰ βενέτικα φλωρία, κ' αὐτὴ ἓνα καμάρι,
 Καμῆλιον πολύτιμον εἰς μίαν "Εκκλησίαν
 νὰ ἦναι, νὰ εὐρίσκεται εἰς δόξαν αἰωνίαν.
 Καὶ μὲ πλουμιά, ὅχι σαδέ, μὲ ἄκραν εὐμορφίαν,
 καθὼ μορφὴ "Ἀγγελικὴ, κατὰ τὴν ἱστορίαν,
 "Ὅτι κεχριμπαρένιαν ἔχουσι θεωρίαν,
 ὡσὺν τὴν ἴδα πάραυτα ἐτρώθην τὴν καρδίαν.
 Καὶ ἡ καρδιά ἡ ἑρμη, δὲν ξεύρω τὴν αἰτίαν,
 γιὰτὶ ἔχει συμπάθειαν εἰς πᾶσαν εὐμορφίαν.
 Διότι εἶναι τοῦ θεοῦ, ὡς φαίνεται, εἰκόνα,
 κ' ἐκ τοῦ θεοῦ πλὺθ εὐμορφος τίς εἶναι στὸν αἰῶνα;
 Καὶ ὅπου εὐμορφο ἴδῃ, ἄψυχο, ψυχωμένο,
 εὐθὺς κολλᾶται εἰς αὐτὸ τὸ βλέμμα τὸ καϊμένο.
 Καὶ ἔκαμα ἀπόφασιν, δὲν εἶχα πλὺθ βαστάζω,
 καὶ πεντακόσα, ἂν μὲ ποῦν, τῆς ὥρας νὰ τὰ στάζω.
 "Εν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν κινῶ στὸν "Αναστάση,
 τὸν νοικοκύριν αὐτηνῆς, πρῶτον Παπᾶ στὸ Γιάσι,
 "Ἀκόμην φίλον μου γνωστὸν ἀπ' τὴν καμινάριαν,
 νὰ πάγω, καὶ νὰ κάμωμεν παζάρι, συμριωνίαν.
 Στὸν δρόμον δὲ πηγαίνωντας γιὰ νὰ τὴν παζαρέψω,
 δὲν εἶναι, εἶπα, χάρισμα κάλλιο νὰ τὴν γυρέψω;
 Καὶ ἂν τὴν δώσῃ κέρδινα, γιάσου στὴν στόχασίν μου,
 ἀπόλαυσά μ' ἓνα φίλὸν λόγον τὴν ποθετὴν μου.
 "Ἀμὴ δὲν μὲ τὴν ἔδωκεν, ἐγὼ πάλιν τί χάνω;
 τὴν πέρνω μὲ τὰ ἄσπρα μου, στὸ χέρι μου τὴν βάνω.

Βουβός αὐτός καὶ μοναχὸς κάμποσο ὁ καϊμένος,
 ἔμεινε σὰν τὸ ἤκουσε, βουβός καὶ παγωμένος.
 Ὅχι δὲν μπόρεσε νὰ πῇ, ἢ, νὰ μὲ συμπαθήσει,
 δὲν τὸλπιζα τόσο πολὺ πρᾶγμα νὰ μὲ ζητήσει.
 Δὲν εἶναι νόστιμο κι' αὐτό; ἀκουσαι δὲ καὶ ἄλλο,
 καὶ τοῦτο νόστιμο, θαρρῶ, ἀνίσως καὶ δὲν σφάλω.

Στὴν Πόλιν ὄντας ἀκουσα, πῶς ἓνας Χιῶτης ἔχει
 μάρμαρο ἓνα εὐμορφο, Καισάρης καὶ τρέχει.
 Πάγω, τὸ βλέπω, θαυμαστό, μέταλλο τῆς Φραγκίας,
 τὸ πρόσωπό μου ἔδωκα μέσα ἐπ' ἀληθείας.
 Βάνω μιλοῦσι μὲ αὐτόν, εἶπε τῇ ἀληθείᾳ
 δὲν τὸδωκε, τὸν ἔδωκαν σαράντ' ἄλλοι φλωρία,
 Ὅμως διὰ τὸ ὄνομα, λέγει, τῆς Ἑκκλησίας,
 καὶ παρακάτω δίνω το, ὡς χάριν εὐλαβείας.
 Καὶ ἀγκαλιὰ καὶ ἡ καρδιὰ αὐτὸ τὸ λαχταροῖσε,
 τὸ χέρι δὲ τόσα σ' αὐτὸ νὰ δώσῃ δὲν βαστοῦσε,
 Γιατί δὲν εἶχα καὶ πολλὰ, καὶ ἡ τιμὴ πολλή του,
 γιατί τείναι ὁ κάδουρας, καὶ τείναι τὸ ζουμί του.
 Μίχν ἡμέραν τὸ λοιπὸν ἔκαμα τὸν Σταυρόν μου,
 κ' ἐπῆγα εἰς τοῦ λόγον του αὐτὸς τὸν ἑμαυτόν μου.
 Καὶ εἴκοσι τὸν ἔδωκα ἔπαρ' το, χάρισμά σου,
 δὲν θέλω, λέγει, τίποτε. Νάκουσας κι' ἄλλο, στάσου.
 Εἰς τὸν Κοσμᾶ τὸν μαρμαρᾶ ἐπῆγα, καὶ κιτὰζω
 μάρμαρο ἓνα πορφυροῦν, καὶ στέλω τὸ θαυμάζω.
 Τοῦ Χιῶτη ἦτο πράσινο· Ἀντώνης τὸνομά του,
 καὶ ἔρχεται σὰν παντὶ ἕως κομματι ἡ θεωρία του.
 Τὸν δίνω εἴκοσι φλωρία, δὲν θέλει νὰ τὸ δώσῃ,
 καὶ φίλος μου ὁ μαρμαρᾶς, καὶ ἡ φίλια τόσο.

Ὅπου σαράντα μάρμαρα μὲ εἶχε χαρισμένα,
 ὅλ' ἄσπρα ὁμοῦ καὶ μικρά, πῆχη τὸ κάθε ἓνα.
 Περνᾷ καιρὸς καὶ ἔμαθα, πῶς εἶχε τ' ἀγοράσει
 σπαθάρης ὁ Ἰάκωβος, γνωστός Ἀρχοῦσι πᾶσι.
 Τὸν γράφω, δὲν ἀργοπορῶ, αὐτὸ νὰ μὲ χάριση,
 κ' εὐθύς, ἄς ἔχῃ τὴν εὐχὴν, χωρὶς ν' ἀργοπορήσῃ.
 Καὶ δὴν κολώναις κοχιασταῖς αὐτὸς μᾶς εἶχε στείλει,
 εἶναι ταις εἰς τὸν νάρθηκα· κ' ἓνα καλὸ κανδῆλι,
 Καὶ ἓνα πολυκάνδηλο, εὐμορφο, κρυσταλλένον,
 κ' ἓνα μεγάλο Ἀγιασμοῦ ἀγγεῖον φαρφουρένον,
 Καὶ δύο μανουάλια διὰ τὴν Ἑκκλησίαν
 μεγάλα, κ' εὐμορφα πολλὰ, ἀπὸ τὴν Γερμανίαν.
 Ἀλλὰ κι' ὁ μακαρίτης δὲ ἀφέντης σου πατέρας,
 ὅταν ἐγὼ ἤμην αὐτοῦ ἐκείνας τὰς ἡμέρας,
 Μάρμαρα ἕως εἴκοσι μεγάλα τοῦ λουτροῦ του,
 θυμᾶσαι, καίτουσαν ἐκεῖ, ἔνδον τοῦ σαρχιοῦ του,
 Τὰ ἴδα, καὶ τὸν βῶτιστα μόνον τὴν τούτων χρείαν,
 κ' εὐθύς με τὰ ἐχάρισε μὲ πᾶσαν προθυμίαν.
 Τέτοια νόστιμα πολλὰ πολλάκις εἶχαν γένῃ,
 καὶ τὰ σιγῶ, ὁ λόγος μου διὰ νὰ μὴ πλαταῖν.
 Τόσο σὲ λέγω μοναχά, ὅτι ἐπ' ἀληθείας
 ὁ Σταυρὸς ἦτον εἰς ἐμέ, Κέρας τῆς Ἀμαλθείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ.

*Περὶ τῆς εἰς Βλαχίαν ἐπιστροφῆς
καὶ τῶν ἐν αὐτῇ.*

Εἰς Βουκουρέστιον λοιπὸν (εἰς τὸ προκείμενόν μας
πάλιν ἃς ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν περιόδον μας.)
Μὲ τὸν Σταυρὸν ἐγὼ ἐλθὼν καὶ μὲ χαρὰν δὲ πάλιν
εἰς τὸν χρυσὸν Σκαρλάτθοδα, κ' ἐλπίδα μου μεγάλην·
Εἰς τοὺς πενήντα καὶ ἑνῆς, εἴκοσι τοῦ Μαρτίου,
ἴσα εἰς τὸ μετόχιον τὸ τοῦ Μοναστηρίου,
ἦλθα ξεκαθαλίσαι μ' ὅλην τὴν συνοδίαν μου,
ὡς ὄντας ὑποκείμενον εἰς τὸ Ἐκροποτάμιον.
Εἶναι δὲ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Βαπτιστοῦ κτισμένο,
καὶ Πλουμπουίτα λέγεται, πλὴν πεπαλαιωμένο.
Ματαίη Μπασαράμπα δὲ κτίριον, ὁ ὁποῖος
αὐθέντευεν εἰς τὸν καιρὸν Σουλτάν Μουράτ ἀξίως,
Ὅποτεν ὁ Βασίλθοδας ἀπ' τὴν Ἀρβανιτίαν
ἰσοτίμος αὐθέντευεν εἰς τὴν Μολδοβλαχίαν.
Καὶ ἔμεινα τρεῖς τέσσαρες ἡμέρας κονεμένος,
διότι ὁ Σκαρλάτθοδας ἔκανε προσταγμένος
Χαραῖς μεγάλαις καὶ πολλαῖς, δὲν γίνονταν ἀλλέως,
διὰ τὸν πρωτογέννητον υἱὸν τοῦ βασιλέως.
Τῇ εἰκοστῇ καὶ πέμπτῃ δὲ ἡμέρᾳ τοῦ Μαρτίου,
ἦγον τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἀνήμερα τοῦ Θεοῦ,
Τὰ τοῦ τιμίου ἔθλου μου εἰσόδεια καὶ πάλιν
στὸ Βουκουρέστι ἔγιναν μὲ ἀρχοντικὰ μεγάλην.
Καὶ ἦλθα, καὶ ἐκόνεψα πάλιν στὸ Σαραντάρι,
στὸ πρῶτο τὸ κονάκι μου, καὶ ἡ ψυχὴ μου χάρη.

Ὁ μῆνας δὲν ἐπέρασε, καὶ πάλιν διορία,
καὶ γράμματα ἀφεντικὰ πάλιν καὶ προθυμία,
Νὰ δώσῃ κάθε ἄνθρωπος εἰς τὸ χαράτζιόν του,
ἔξω ἀπὸ ταῦθεντικὸ τὰ χρεωστούμενόν του,
Ἦσαν παρὰ γιὰ τοῦ Σταυροῦ τὴν θεῖαν παρουσίαν,
διὰ τὸν νέον τοῦ Ναόν, διὰ τὴν Ἐκκλησίαν.
Δὲν εἶπεν ὁ Σκαρλάτθοδας ὁ πολυχρονεμένος,
καὶ φθάνει πλὴρ, Καيسάριε, δὲν εἶς' ἀναπαμένος,
Μ' ἐκεῖνα τὰ πογδάνικα ἔλεη τὰ μεγάλα,
ἀμὴ κ' ἐδῶ πάλιν ζητεῖς, καὶ μᾶς γυρεύεις κ' ἄλλα;
Ἐσύ, ὡς βλέπω, περπατεῖς διὰ νὰ ξεγυμνώῃς
τὸν κόσμον, ὁποῦ περπατεῖς, καὶ νὰ τὸν χαρτζώνῃς.
Δὲν εἶπε διὰ τὴν πολλὴν τὴν καλοκάγαθίαν,
δὲν εἶπε διὰ τοῦ Σταυροῦ τὸ σέβας, τὴν δειλίαν.
Δὲν εἶπε, γιὰτὶ ἀκουεῖν οἱ Ἅγιοι Σαράντα
τί τὸν μιλοῦσαν ἀνωθεν, ἔτοιμοι εἰς τὰ πάντα·
Δόσαι τοῦ ὠμιλοῦσας, δόσαι χειρὶ πλουσία,
ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας ὄχι μὲ δέκα τρία,
Ἀλλὰ οὐδὲ μὲ εἴκοσι καὶ μὲ εἰκοσιτρία
δὲν γίνεται, καθὼς μετροῦν ἐτοῦτοι ἐν ἀγνοίᾳ.
Ἐτοῦτοι τὸν Σουλτάν Σελήμ, τὸν πόσον ἀνδροφόνον,
ἐμίλησαν αὐθεντικῶς πρὸ διακόσων χρόνων
Διὰ τὸ Μοναστήριον, νὰ τὸ ἀνακαινίσῃ,
κ' εὐθὺς τὸ ἀνεκαίνισε, δίχως ν' ἀργοπορήσῃ.
Τοῦτοι καὶ πάλιν πέρουσι, ὁποῦταν προσταγμένος
ἦλθεν ἀγᾶς βασιλικός, καὶ ἕνας ὀργισμένος,
Τοὺς καλογέρους ὁλουνοὺς διὰ νὰ ἐρευνήσῃ,
καὶ νὰ τοὺς δώσῃ καὶ χαρτιᾶ, καὶ νὰ τοὺς ἱμετρήσῃ,

(Διότι τοὺς διάβαλαν, δαιμόνου συνεργεῖα,
 πῶς εἶναι πάρα περισσοί, καὶ δὲν δίνουν χαρτία.)
 Καὶ ἴδε κ' ἐστοχάσθηκε μὲ ἄκραν ἀπορίαν
 διὰ τὸ μεγαλειὸν τῆς αὐτῆς τὴν Ἐκκλησίαν,
 Καὶ μάλιστα ὅπου αὐτὴ καὶ ἐθεμελιώθη
 δίχως φερμάνι παντελῶς, καὶ ἀποτελειώθη.
 Ἄν δὲν τὸν ὠμιλοῦσαν, καθὼς θεὸς ὁρίζει,
 καὶ ἂν δὲν τὸν ἐμπόδιζαν, ὥς ὁ θεὸς γνωρίζει,
 Βίβλια τὴν κατέβαζε, κ' εἶχε τὸ ξεφωνήσῃ,
 βίβλια τὴν ἐγκρέμνιζε, κ' εἶχε τὸ φοβερίσῃ.
 Τὴν Ἐκκλησίαν καὶ αὐτὴν αὐτὸς τὴν ἐχαλοῦσε,
 καὶ σκευοφύλαξ ὁ πτωχὸς σπαθὶ ἐκαρτεροῦσε.
 Καθὼς ὁ κόσμος πόλεγεν ὅλος, καὶ τὸ θαρρόναι,
 καὶ ὑπερὰ πῶς γλύτωσεν, ἐρριπτεν, ἀποροῦσε.
 Τὸν ἐκατέβη δὲ δαμλᾶς ἀπὸ τὸν τρομασμὸν του,
 ὀλίγο λίγα ἔλειψε νὰ δῇ τὸν θάνατόν του.
 Αὐτοὶ καὶ τοῦ Σακελάττουδα λοιπὸν τοῦ εἶπαν, δόσαι,
 δὸς πάλιν τὸν Καισάριον, καὶ τὸν Ναὸν μας σῶσαι.
 Καὶ ἀνταποδοθήσεται σοὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ
 τῶν οὐρανῶν, καὶ ἐπὶ γῆς, θεοῦ χειρὶ πλουσίᾳ.
 Ὅθεν οἱ πάντες ἔδωκαν, σὴν εἰς τὴν Πουθνανίαν,
 τὴν εὐχὴν νάχουν τοῦ Σταυροῦ, καὶ μὲ καλὴν καρδίαν.
 Καὶ μὲ μεγάλο δίκαιον, ὅτι καὶ ὁ Χριστὸς μας
 γιὰ λόγου τους ἐπλήρωσε χαράττι, ὁ θεὸς μας.
 Καὶ τὰ ἐδέχθη καὶ αὐτά, ὥς τῆς πτωχῆς τῆς χήρας
 ὁ Σταυρωμένος Κύριος τᾶλαθεν εἰς τὰς χεῖρας.
 Ἀπὸ αὐτὸν δὲ τὸν παρᾶ, καὶ ἀπ' τὸν ἰδρωτὰ μου,
 κάνωντας τόσους Ἀγασμοὺς μὲ τὰ γηράματά μου,

(Ὅτι ἀνάγκη νὰ μοχθῇ, πάντα νὰ κοπιᾷζῃ
 ἓνας, ὅπου ἐπιθυμεῖ πουγγεῖα νὰ συνάζῃ)
 Θίλει νὰ ἐσυνάχθησαν διπλᾶ καὶ τὰ πουγγεῖα,
 τίς κάθεται νὰ τὰ μετρᾷ τώρα, καὶ τίς ἡ χρεία;
 Καὶ ποῦ σαράφης, ποῦ καιρὸς, ὅποιος τὰ διαδάζει,
 καὶ ὅποιος τὰ ἀγαπᾷ, καὶ ἄς τὰ λογαριάζῃ.
 Ὅτι ἐγὼ ἔχω δουλεῖν πολλὴ νὰ τελειώσω,
 καὶ τὰ τῆς περιόδου μου λοιπὰ νὰ φανερώσω.
 Ἐδῶ μὲ ἐδοθήσῃ πολλὰ ὁ Κωνσταντῖνος
 Δουδέσκαυλος ὁ βόρνικος, Κλήμης δὲ νῦν ἐκεῖνος.
 Τράπεζαν τὴν Πνευματικὴν σ' αὐτὸν προσφωνημένην
 τὴν ἔχω, καθὸ βοηθόν, καὶ ἐπιγεγραμμένην.
 Δεύτερον ὁ Ἰάκωβος Ῥίζος, μέγας σπαθάρης
 ὁ προῤῥηθείς, εἴη μ' αὐτοὺς ἡ τοῦ Σταυροῦ μου χάρις.
 Τὴν Χρηστοθήθειαν ἔς αὐτὸν ἐγὼ προσφωνημένην
 τὴν ἔχω, ὥς συνδρομητὴν, καὶ ἀποδεδομένην.
 Ὁ τυπογράφος δὲ αὐτὴν τυπώσας τῷ κύρ Πάνω
 Μαρούτζῃ τὴν ἐπέγραψε, τῷ Γραικοβενετζιάνω.
 Ἐκεῖ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος, ποστέλνικος μέγας,
 καὶ ὁ Βασίλης βόρνικος Ῥωσσέτος, ὅχι ἄλλος.
 Ἡ χάρις τοῦ ἀχράντου μου Σταυροῦ βοηθείά τους,
 νὰ συγχωρήσῃ ὁ θεὸς τὰ ἀμαρτήματά τους.
 Καὶ ἔξω εἰς τὴν Τζάρα δὲ γιὰ νὰ τὴν εὐλογῇ
 ἡ χάρις του, ἐστάλθηκα, καὶ νὰ τὴν εὐτυχῇ.
 Καὶ εἰς τὸν χρόνον τὸν αὐτὸν ἔγινεν εὐτυχία,
 ὥστε ὅπου ἐθαύμασαν ὅλοι τῇ ἀληθείᾳ,
 Καὶ τὸν θεὸν ἐδόξαζαν, καὶ τὸν εὐχαριστοῦσαν,
 καὶ στὸν Σταυρὸν τὰ πόδιαν ὅλοι, καὶ τὸ βούσαν.

Ὅκτὼ δὲ καθηλήκια μόνον περιπατήσας,
 ἐστράφη, δόξα τῷ Θεῷ, κάμποσα συναθροίσας.
 Ἦθελα, καὶ ἐσύμφερειν ἔτι νὰ περιπατήσω
 καὶ στὴν Κραγιῦδα, καὶ ἄλλου, πλὴν ἦτο νὰ γυρίσω.
 Γυρίζοντας ἐζήτησα ἄδειαν νὰ κινήσω,
 εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν πλεόν ν' ἀναχωρήσω.
 Δὲν μάρτεκε, μὲ κράτησεν ἐκεῖ γιὰ τὴν πανώλην,
 ὅπου τζὰτ πὰτ ἐκούκιζε, κ' ἔμειν' ἀπὸ τὴν Πόλιν.
 Κάνοντας δὲ Ἀγιασμούς, καὶ δίχως νὰ πηγαῖνω
 στὸ σπῆτι, ἢ στὸν μαχαλᾶ, ἐγὼ τὸν μολεμένο,
 Καὶ κοσμικοὶ βαντίζοντες μετὰ τῆς εὐλαθείας,
 ἐφρουγε, δὲν ἐστέκατο πλεόν ἐπ' ἀληθείας.
 Καὶ ἔτζι τὸ θανατικὸ πείθαν', ἐξωλοθρεύθη,
 μὲ τοῦ Σταυροῦ τὴν δύναμιν, ὁ τόπος ἐπαστρεύθη.
 Βλέποντες οἱ Χριστιανοὶ αὐτὰ εὐχαριστοῦσαν,
 καὶ μὲ φιλοδωροῦσας, καὶ μὲ εὐεργετοῦσαν.
 Κ' ἐμάζωξα φαλῶνια, στιχάργια, πετραχήλια,
 σάκκους, καὶ Εὐαγγέλια, ποτήρια, κανδήλια,
 λίσκους καὶ κανδηλέρια, κουμάσια, βιβλία,
 πουκάμισα, μπανδήλια, βίος τῇ ἀληθείᾳ.
 Ἔνα καράδι φόρτωνα, λογιᾶζω καὶ μεγάλο,
 μ' αὐτὰ καὶ ἄλλα περισσὰ πράγματα δίχως ἄλλο.
 Βίος ὅπου δὲν ἔλαβε τὸ τοῦ Ξηροποτάμου
 ἀπὸ πολλοὺς χρόνους, θαρρῶ, προτήτιρ', Ἀρχοντά μου.
 Γιατί, γιατί καὶ ὁ Σταυρὸς στὴν Βλαχοπογδανίαν
 αὐτὸς δὲν ἦλθεν ἄλλοτε διὰ καμμιάν αἰτίαν.
 Πρὸς τοῦτοις ἀφιέρωσαν καὶ μίαν Ἐκκλησίαν
 τῆς Παναγίας, μὲ καλὴν ὁμοῦ παρουσίαν,

Στὴν Σλάτινα, στὸν ποταμὸν Ὀλτον ἐκεῖ πλησίον,
 ὅπου αὐτὸς ὁ ποταμὸς γεννᾷ πολὺ χρυσίον.
 Καθὼς ποτὲ ὁ Πακτωλὸς εἰς τὸν κχιρὸν τοῦ Κροίσου,
 τοῦ βασιλέως τῶν Λυδῶν, κείνου τοῦ πολυχρύσου.
 Ὁ Δομδοβίτζας ποταμὸς κ' αὐτὸς γεννᾷ χρυσίον,
 τοῦ Ὀλτου πλὴν λιγώτερο, ἐκεῖνο εἶναι πλείον.
 Καὶ τὸ μαζώνουσιν αὐτὸ οἱ κατζιδέλοι μόνον,
 δίδοντες εἰς τὴν ἀφεντιᾶ δὲν ξεύρω τί τὸν χρόνον.
 Κ' ἔγιναν δυὸ μετόχια τῶρα εἰς τὴν Βλαχίαν,
 κ' ἓνα τοῦ Δάγκου λέγεται, εἶναι στὴν Πογδανίαν.
 Ὅταν δὲ ἦλθεν ὁ καιρὸς πλεόν ν' ἀναχωρήσω,
 ἀφοῦ πλιὸ τὸ θανατικὸν εἶχα τὸ ξοστρακίσω,
 Μ' ἐστάλθηκαν πέντε πουγγεῖα διὰ εὐχαριστίαν,
 καὶ ἔτι ἓνα χωριστά, ὄχι φιλοδωρίαν,
 Ἀλλὰ διὰ ἐτήσιον ἐκείνης τῆς χρονίας,
 ὅπου κατ' ἔτος ζήτησα ἐγὼ ἐκ τῆς Βλαχίας,
 Ὅμοῦ καὶ τὸ χρυσόβουλλο γροσῶν πεντακοσίων,
 νὰ δίδωνται ἐκ τῶν ὀκνῶν, ἦγουν τῶν ἀλατίων.
 Καὶ ἔτι ἓνα χωριστά, τοῦτο ἀπ' τὴν Κυρίαν,
 διὰ τὴν ἀπροσδόκητον τοῦ πεγζαδὲ ὑγείαν.
 Ὅπου νὰ μὲ πιστεύσατε, ἦτον ἀποθαμμένος
 ἀπὸ θανάσιμη βλογιά, καὶ πλιὸ ἀπηλπισμένος,
 Καθὼς ὁ ἀφιερωτὴς Ἀρχὼν τῆς Ἐκκλησίας
 ὁ Ῥαδουκάνος ἦτονε κ' αὐτὸς ἐπ' ἀληθείας.

Περὶ τῶν κτετόρων τῆς μοῆς
 τοῦ Ξηροποτάμου.

Καὶ οὕτως ὁ Σκαρλάτβοδας τῶρα εἰς τὸν καιρὸν μου,
 καὶ οἱ λοιποὶ χριστιανοὶ μὲ χέρι ἰδικόν μου,

Ἐρᾶν πέμπτος κτίτορας εἰς τὸ Ξηροποτάμου
 διὰ τὴν πολυτάλαντον δόσιν του, Ἀρχοντά μου.
 Γρατὶ πρώτη κτιτόρισσα ἐστὶ θ' ἡ Πουλχερία,
 Θεοδοσίου ἀδελφὴ τοῦ νέου καὶ Ἀγία.
 Ὅτι ἐφάνηκαν ἔς αὐτὴν νόκτα στὸ δράμα της
 οἱ Τεσσαράκοντ' Ἀγιοί, κατὰ τὸ αἶτημά της,
 Κατὰ τὴν τοῦ βασιλικοῦ ἀψευστον μαρτυρίαν
 τοῦ χρυσοβούλλου Ῥωμανοῦ, καὶ τὴν πληροφορίαν.
 Δεύτερος δὲ ὁ Ῥωμανὸς Παύλου τῆ μεσιτείας,
 Σταυροῦ ὁ ἀφαιρωτὴς Χριστοῦ μου τῆ προνοίας.
 Ὅτι οἱ Τοῦρκοι πάτησαν ὕστερα, καὶ κρημνίζουσιν
 τῆς Πουλχερίας τὴν μονήν, καὶ τὴν κατεδαφίζουσιν.
 Καὶ ἀγκαλιὰ ὁ Ῥωμανὸς γράφει πῶς μοναχὸς του,
 εἰς ἓνα ὅμως μάρμαρο γράφεται κι' ὁ γαμβρὸς του,
 Ὁ τοῦ σοφοῦ τοῦ Λέοντος υἱὸς ὁ Κωνσταντῖνος,
 ἀντάμα μὲ τὸν Ῥωμανὸν φαίνεται καὶ ἐκεῖνος,
 Ὅπου συνιδαστάλευαν ἐκεῖνοι καὶ οἱ δύο
 γαμβρὸς μαζὶ καὶ πεθερὸς, καιρῷ ἐν τῷ ἰδίῳ.
 Εἶναι το δὲ τὸ μάρμαρο στὴν βρύσιν μας βαλμένο,
 καὶ τοῦ γαμβροῦ του τὸ νομα εἶναι μαζὶ γραμμένο,
 Χρόνους ἀπὸ τῆς πλάσεως Ἀδὰμ τετρακοσίους
 ὀκτὼ δὲ καὶ τριάκοντα καὶ ἑξακισχιλίους.
 Τρίτος δὲ ὁ Ἀνδρόνικος, ὁ καὶ Παλαιολόγος,
 τοῦ Μιχαὴλ πρώτου υἱός, διότι εἶναι λόγος,
 Πῶς ὁ ναὸς τοῦ Ῥωμανοῦ εἶχ' ἑξαφνα κρημνίσθ,
 ὅταν Λατῖνοι εἰς αὐτὸν εἶχαι λειτουργήσθ,
 Εἰς τοῦ πατρὸς του τὸν καιρὸν φρονούντος τὰ Λατίνων,
 κρημνίσθησαν καὶ ἄλλα δὲ ἀπὸ αὐτὸν ἐκεῖνον

Ἐδειξε δὲ καὶ περισσοὺς τῷ ζῆρει στεφνηφόρους,
 ὡς γράφει τὸ ἱστορικὸν τὸ τοῦ ἁγίου Ὁρους.
 Ὁ δὲ καλὸς Ἀνδρόνικος καὶ τὸ Ξηροποτάμου
 καὶ τὰλλα τ' ἀνεκαίνισεν ὕστερον, Δέσποτά μου.
 Τέταρτος ὁ Σουλτάν Σελήμ, καθὼς εἶχαν μιλήσθ
 οἱ Ἀγιοὶ στὴν Αἴγυπτον αὐτόν, καὶ διορίσθ,
 Μὲ τὸ νὰ κάηκεν αὐτὸ ὅλο τὸ Μοναστήρι,
 ἐποῦ τὸν κύρ Ἀνδρόνικον ἤξευρε νοικοκύρι.
 Ὡς ὁ Σουλτάν Σελήμ μιλεῖ μέσα στὸν ὀρισμόν του,
 καὶ μαρτυρεῖ τὸ ἴδιον χάτι σερίφιόν του,
 Ὅπου τὸ ἐδιάβασες καὶ τότε πρὸς τοῖς ἄλλοις
Γράπειαν στὴν Πνευματικὴν, καὶ πλὴν δὲν ἀμφιβάλλεις.
 Αὐτοῖναι οἱ καθολικοὶ οἱ τοῦ Ξηροποτάμου
 καὶ κτίτορες, καὶ βασιλεῖς, ὡς γράφω, Ἀρχοντά μου.
 Ὅπου πιστεύω κτίτορες δὲν φαίνονται τοσοῦτοι
 εἰς ἄλλα Μοναστήρια, τοσοῦτοι καὶ τοιοῦτοι.
 Κι' αὐτὸ μόνον προνόμιον δικόν τους καὶ μεγάλο,
 καὶ ἐνδοξον, καὶ θεϊκόν, ἀνίσως καὶ δὲν σφάλλω.
 Ἀνάμεσα δὲ εἰς αὐτοὺς εἶχαν ἀνακαινίσαι
 καὶ ἄλλοι μέρη μερικά, ὅπου ὅχι κρημνίσαι.
 Ἀνάμεσα δὲ εἰς αὐτοὺς ἦταν στὴν Ἐκκλησίαν
 τὴν ἄλλην ὅπου ἔπρεε, μέσα στὴν ζωγραφίαν,
 Δυὸ ἀφεντάδες τῆς Βλαχίας, ὁμοῦ καὶ Μολδαβίας,
 ὡς φαίνεται, ἐξωδικαστὰ ἦταν τῆς ζωγραφίας,
 Ὁ Πέτρος καὶ Ἀλέξανδρος θέλ' εἶναι διακόσοι
 ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν βέβαια χρόνοι τόσοι.
 Ἀνάμεσα δὲ εἰς αὐτοὺς, ὡς εἶπα, στοὺς καιροὺς μας
 πέμπτος καὶ ὁ Σκαρλάτσοδας μὲ ἄλλους ἀδελφούς μας.

Ὁ θεὸς οὗτος δὲ Ναὸς ἕως τῆς συντελείας
πιστεύω, θέλει νὰ σταθῇ, χωρὶς ἀμφιβολίας.

Καὶ οὕτως ἐσηκώθηκα ἐν τῇ χρυτῇ Βλαχίᾳ
μετὰ τῆς προσηκούσης δὲ τιμῆς καὶ παρρησίας,
Καὶ τὸν Σταυρὸν ἀράμενος δοῦλος ὁ ταπεινός σου,
καθὼς τὰς ἁμαρτίας μου ὁ Σταυρωθεὶς ἀτός σου,
ἦλθα στήν Πόλιν τοῦ Σταυροῦ τῇ θεῇ συνοδίᾳ,
καλὰ, σὺν θέλει ὁ θεός, μ' ἕνα σακκὶ φλωρία.

στ. 226

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ τοῦ εἰς τὴν Πόλιν ἐρχομοῦ καὶ τῶν ἐν αὐτῇ.

Ἐλθὼν στήν Πόλιν τὸ λοιπὸν εἰς χρόνους τοὺς χιλίους
μὲ μοναχοὺς ἐξήκοντα καὶ τοὺς ἑπτακοσίους,
Αὐγούστου ταῖς δεκαεπτὰ, ἔσια στὸ Φανάρι
στοῦ Μανολᾶκη κόνεψα, τοῦ Ἀρχοντος σπαθάρη,
Μὲ τὸν ὁποῖον καὶ μαζί ἦλθ' ἀπὸ τὴν Βλαχίαν,
ἑκαμα εἰς τοῦ λόγου του κοντὰ ὀκτωμηνίαν.
Τοῦ ποστελνίκου ὕστερα ἐπῆγα Κωνσταντίνου,
γῆ τὴν ἀκολουθήσαντες ἀσθένειαν ἐκείνου,
Τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ πατρός, ὁποῦ εἰς Πογδανίαν
μοῦ ἐδειξε τὴν συνδρομήν, ὡς εἶπα, καὶ φιλίαν.
Ἦτον καὶ φίλος μου πολλὰ αὐτός ἀπ' τὴν Βλαχίαν,
ὄντες στοῦ Κωνσταντίνουδ' ἀμαζὶ τὴν αὐθεντείαν.
Καὶ ἕως τέλους ἔμεινα εἰς τὸ ἀρχοντικόν σου,
διὰ τὸ φιλομόναχον καὶ εὐλαβετικόν σου.
Καὶ λόγῳ τε καὶ ἔργῳ δὲ πολλὴν τῇ ἀληθείᾳ
βοήθειαν ἀπόλαυσά· φιλόθεος καρδίᾳ.

Ἡ χάρις τοῦ ζωοποιοῦ Σταυροῦ βοήθειά σου,
νὰ τοῦ χάριση ὁ θεὸς τὰ ἀρχοντόπουλά σου.
Χρόνους δὲ τέσσαρας ἐγὼ περάσας εἰς τὴν Πόλιν,
καὶ ὀλημέρα τρέχωντας παντοῦ τὴν Πόλιν ὄλην,
Κατάστεινο καὶ Γαλατᾶ, κι' ὅλας τὰς ἐνορίας
τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅλας ἐπ' ἀληθείας.
Καθὼς ἀτός σου μ' ἐβλεπες μὲ τὰ ὀμμάτιά σου,
καὶ δὲν λυπᾶσαι, μ' ἔλεγες, κἂν τὰ ποδιάριά σου;
Κ' εὐγαίνει ὁ κύρ Σεραφεῖμ ἀπ' τὴν πατριαρχεῖαν,
καὶ ὁ Ἰωαννίκιος ἐμπαίνει στήν ιδίαν.
Κ' εὐγαίν' Ἰωαννίκιος, καὶ τὴν παραλαμβάνει
ὁ μέχρι νῦν κύρ Σαμουήλ, καὶ τὴν ἀπολαμβάνει.
Καὶ μόλις ἐσυνάχθησαν, πλὴν ὄχι, ὡς θαρροῦσε
ὁ ἰδικός μου λογισμός, κι' ὁ κόπος ἐζητοῦσε.
Ὁ κόπος, καὶ ὁ τόπος δέ, ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος
μεγάλος κατ' ἀλήθειαν, ὡς οὐκ ἄλλος μέγας.
Καὶ ὡς καθὼς ἐνόμιζαν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
καὶ λαῖκοι καὶ μοναχοί, φίλοι, ἐχθροὶ καὶ ἄλλοι.
Καὶ ἔλεγαν, πῶς σύναξα τῆς Πόλεως τὸ βίος,
καὶ ροῦχα καὶ ἀσημικά, καὶ ἄλλα παρομοίως.
Τόσον ὁποῦ καὶ Σεραφεῖμ καὶ Ἰωαννικίου
τὰ ὦτα τὰ ἐγέμισαν οἱ ἐκ τοῦ ἐναντίου,
Καὶ νὰ μὲ ζημιώσουσι κοπίαν γενναίως,
ἢ νὰ μ' ἀποτινάξουσιν, ὁ κόπος πλὴν ματαίως.
Ὅταν γὰρ δίνη ὁ θεός, οὐδὲν ἰσχύει φθόνος,
ὅταν δὲν δίνη πάλιν δέ, μάταιος κάθε πόνος.
Ἐλεγαν, καὶ μὲ δίκαιον, μὲ τὸ νὰ μὲ θεωροῦσαν
ὡς τόσο ν' ἀγωνίζωμαι, κ' ἔτ' εἰ μὲ ἐθαρροῦσαν.

Διότι μὴ γὰρ καὶ ἐγὼ κάθουμουν κομματάκι,
οἱ φίλοι καὶ μ' ἐκίταζαν, καὶ ἔπιναν φαριμάκι.
Δὲν ἔπαυσα νὰ πελαλῶ σ' ὅλας τὰς Ἑκαλεκσίας,
καὶ νὰ πηγαίνοῦρχωμαι σ' ὅλας τὰς ἑνορίας.
Πράγμα, ὅπου δὲν τόκαμα ποτὲ στὴν Πογδανίαν,
ὅσον καιρὸν ἐκάθησα, ἀλλ' οὐδὲ στὴν Βλαχίαν.
Σήμερον μὲ ἐκίταζαν οἱ φίλοι στὸ Φανάρι,
καὶ αὐριον στὸν Γαλατῆ, πάντοτε στὸ ποδάρι.
Στὸ Σταυροδρόμι σήμερον, στὸ Πέγιογλου κομμένος,
αὐριο στὸ Πασίκτασι, στὰ Ταύλα πεθαμμένος.
Τώρα εἰς τὸ Ὀρτάκιγι νὰ τρέχω νὰ πηγαίνω,
τώρα εἰς τὸν Κουρούτζεσμα ἀπάνω ν' ἀνέβαινω.
Ἵσταρα στ' Ἀρναούτκιγι, νῆσαι εὐλογημένο,
ὅτι πολλὰ μὲ ἔδωκεν ὄντας εὐτυχισμένο,
Ἀπὸ τοὺς πλέον εὐγενεῖς τοῦ γένους τῶν Ῥωμαίων,
καὶ ἀκολουθῶς εὐτυχεῖς ἀπὸ τοὺς ἄλλους πλῆον.
Εἰς τὸ Πεπέκι ἀπ' ἐκεῖ εἰς τοὺς Καραμανλήδες
σαράφιδες Χριστιανοὺς, πλουσίους, εὐλαβίδες.
Ἀπ' τὸ Πεπέκι ἀπ' ἐδῶ νὰ πάγω στὸ Νιρχωρι,
ἀπὸ ἐκεῖ στὰ Θεραπειῆ, ἡ Πόλις δὲν μ' ἐχώρει.
Ἔως εἰς τὸν Πουγιούαδερε, μόνον στὸ Φαναράκι
δὲν πῆγα, καὶ νὰ σὲ εἰπῶ, λυπήθηκα λιγάκι.
Ἔως εἰς τὸν Πουγιούαδερε ἀπάνω ν' ἀνέβαινω,
τῆς Πόλης ὅλο τὸ στενὸ ν' ἀνέβοκατεβαίνω.
Τὸν μῆνα μὲ καὶ δύο φορὰς νὰ μὴ γίνεταί ξίκι,
πότε μὲ τὰ ποδάρικά μου, πότε μὲ τὸ καίκι.
Πότε πηγαίνωντας ἐγὼ μὲ γνώμην μου ἰδίαν,
πότε δὲ προσκαλούμενος διὰ τυχοῦσαν χρίαν.

Ὅσάν ὁ Ποσταντζήπασις μὲ τὸ νὰ ἔχη χρέος
γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κακοὺς, δὲν γίνεταί ἀλλέως.
Καὶ οἱ Πατέρες ἔτρεχαν οἱ φίλοι σὺν κ' ἐμένα,
κι' ἐκεῖνοι δὲν ἐκάθονταν μὲ χέρια σταυρωμένα,
Ἀμὴ δὲν χώνουνταν παντοῦ, γιὰτὶ δὲν ἐχωροῦσαν,
γιὰτὶ τὸν βασιλέα μας αὐτοὶ δὲν ἐδαστοῦσαν.
Καὶ τελειώνωντας αὐτά, δίχως νὰ ἡσυχάσω,
πέρα εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἀντίκρου νὰ περάσω.
Νὰ κινδυνέψω νὰ πιγῶ δύο φορὰς θυμοῦμαι,
ἀνατριχίζω, τὸν πιγμὸν δταν τὸν συλλογοῦμαι.
Ἄν καὶ νὰ μὴν ἐπνίγουμεν, ὅμως τὰ εἶχα χάσει,
ὥς Πέτρος ὁ Ἀπόστολος, ὡς φανερὸν τοῖς πᾶσι.
Καὶ τελειώνωντας κι' αὐτά, νὰ ἐπιστρέψω πάλι
στὴν Πόλι, στὴν Καραμανιᾶ, καὶ εἰς τὸ Κοντοσκάλι,
στὴν Βλάχγα, στὰ Ἑξ Μάρμαρα, καὶ εἰς τὰ Ψωμαθία,
στὸ Πελιγράδι, καὶ ἄλλου, παντοῦ τῇ ἀληθείᾳ.
Καὶ δύο καὶ τρεῖς καὶ τέσσαρες φορὰς εἰς τὴν ἰδίαν
καὶ τὴν αὐτὴν πηγαίνωντας πολλάκις ἑνορίαν.
Ὅσάν νὰ εἶχα ὁ τρελλὸς χρέος ἐγὼ τὴν Πόλιν
νὰ τὴν φυλάγω μοναχός, νὰ τὴν κιτᾶζω ὀλην.
Ὅσάν ὁ Γιαντζάραγας, ὅπου αὐτὸς ὀρεῖλει,
ἀλλήως τὸν κάνει βέβαια ὁ βασιλεὺς μανζίλι.
Πολλάκις δὲ εἰς τὴν αὐτὴν ἡμέραν νὰ τυχαίνουν
ὀχτῶ καὶ δέκ' Ἀγιασμοί, καὶ δεκατρεῖς νὰ γένουν,
Καὶ δεκαπέντε κάποτε, κ' εἴκοσι, πλὴν σπανίως,
καὶ στὸ ποδάρι ὀρθιος κι' ἀνελλιπῶς τελείως.
Νὰ βγαίνω ἀπ' τὸ σπῆτί σου στὸ σπῆτί του νὰ μπαίνω,
νὰ περπατῶ τὰ σπῆτια, ἴδια νὰ τὸ παθαίνω,
ΚΗΡΟΙ ΧΑΡΙΤΩΝ.

Καθώς ὅσοι μαζώνουσιν ἀσπρα τῆς αὐθεντίας,
 ἢ γράφουσι στρατεύματα περὶ τῆς βασιλείας.
 Νὰ πνίγωμαι στὸν Ἰδριωτᾶ, καὶ τὰ ποδάρια μου
 νὰ τρέμουν, νὰ κόβωνται, κι' αὐτὰ τὰ γόνατά μου.
 Ἐγλύτωσα ὁμῶς, θαρρῶ, μ' αὐτὴν τὴν τυραννίαν,
 τόρνονον μεγαλῆτερον πολλὰ, τὴν ποδαλγίαν.
 Μὲ τὸ κακὸν ἰώμενος, κατὰ τὴν παροιμίαν,
 ἄλλο κακὸ χειρότερο, ποδάγραν τὴν ἀγρίαν.
 Γίγν' εἴχα κλίειν ἐξ ἀρχῆς σ' αὐτὸ τὸ ὠργισμένο,
 κ' ἱακμα καὶ ἱατρικὰ διὰ νὰ ὑγιαίνω.
 Καὶ τόσοι μὲ ἐγίνονταν εἰς Πογδανοβλαχίαν,
 εἰς Πόλκην καὶ εἰς Γαλατᾶ, κ' εἰς ἄλλην πολιτείαν.
 Ἄμ' εἰς τὴν Σάμον πέρασαν, ἔγιναν καὶ τριάντα,
 μίαν ἡμέρα μέτρησα καὶ ὑπὲρ τοὺς σαράντα,
 Μάλιστα εἰς τὰμπέλια, ὅπου ἐκ' ἦτον χρεῖα
 καὶ πολλὰς φράχταις νὰ πεδῶ, καὶ περισσὰ κλαδία.
 Καὶ δέκα ὥρις ἔγιναν, καὶ ἔμουν στὸ ἀμπέλι,
 ἀποθαμμένος, ζωντανός, τί νὰ τὸ πῶ δὲν θέλει.
 Τίμιον ἔβλον νὰ βαστῶ, καὶ ἀργυρῇ ἡ θήκη,
 καὶ ἀρετῇ, δοῦ πιθαμαῖς κοντὰ εἶναι τῷ μήκει.
 Καὶ δίχως ἄλλο ἔρχεται, θαρρῶ, ὁκάδες δύο,
 καὶ τρέμω μήπως δὲν βρεθῶ ἀθῶος ἐν Κυρίῳ,
 Κοντὰ εἰς τὰλλα καὶ γι' αὐτό, τὸν τίμιον Σταυρόν του
 νὰ κουδανῶ στ' ἀμπέλι σου καὶ στὸ ἀμπέλιόν του,
 Νὰ ἀμελῶ τὸν Ὀρθρον μου, ν' ἀφίνω Λειτουργίαν,
 νὰ παρατῶ ταῖς Ὁραῖς μου καὶ τὴν Ἀκολουθίαν.
 Κανόνας ποῦ; μετάνοιχis ποῦ; ποῦ πλέον κομποσχοῖν;
 ποῦ στεναγμοὶ καὶ δάκρυα, καὶ καρδικοὴ εὐδότη;

Ποῦ ἀρετὴ; ποῦ ἡ χρυσὴ ἐκείνη ἡσυχία;
 ποῦ ἱρημος καὶ μοναξιά; ὅλα τὰ ἐναντία.
 Ποῦ ἡ σαράντα ἡμερῶν ἀγία Κοινωνία;
 ποῦ ἡ συχνὴ ξαγόρευσις; ὅλα τὰ ἐναντία.
 Ποῦ ἡ μελέτη τῶν Γραφῶν, ἀνάγνωσις ἡ θεία;
 ποῦ Θηκαράς ψυχοφελής; ὅλα τὰ ἐναντία.
 Ποῦ τοῦ νοός ὁ μαζωμός καὶ προσοχὴ βαθεῖα;
 ποῦ ὁ τῆς γλώσσης χαλινός; ὅλα τὰ ἐναντία.
 Ποῦ ἡ νηστεία ἡ καλὴ, παθῶν ἡ θεραπεία;
 ποῦ τῶν ματιῶν ἡ συστολὴ; ὅλα τὰ ἐναντία.
 Ποῦ καθαρότης τῆς ψυχῆς καὶ ἡ ἀμεριμνία;
 ποῦ τῆς καρδίας συντριβὴ; ὅλα τὰ ἐναντία.
 Ποῦ ἡ ἀκτημοσύνη τε καὶ ἡ χαμαικοιτία;
 ποῦ προσευχὴ ἡ νοερά; ὅλα τὰ ἐναντία.
 Ποῦ σιωπὴ ἡ θαυμαστή, καὶ ἡ συνομιλία
 Πνευματικῶν καὶ Ἀσκητῶν; ὅλα τὰ ἐναντία.
 Ποῦ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ; ποῦ θεία θεωρία;
 ποῦ ἀσκησις; ποῦ προκοπή; ὅλα τὰ ἐναντία.
 Ποῦ τοῦ θανάτου θύμησις, ἡ τῆς ζωῆς αἰτία;
 ποῦ μνήμη τῆς κολάσεως; ὅλα τὰ ἐναντία.
 Ποῦ κρίσις, ἀνταπόδοσις ἡ φοβερὰ καὶ θεία;
 ποῦ τῶν καλῶν ὁ στοχασμός; ὅλα τὰ ἐναντία.
 Ποῦ Ἅγιοι; ποῦ Ἄγγελοι; ποῦ ἡ Ἀθανασία;
 ποῦ βασιλεία οὐρανῶν; ὅλα τὰ ἐναντία.
 Στὰ σπήτια τῶν κοσμικῶν νὰ νυχτοξυμερώνω,
 στὰ χεῖρα τῶν Χριστιανῶν νὰ βλέπω, καὶ ν' ἀπλώνω.
 Ἐμάκρυνα τὸ χεῖρ μου, καθὼς ὁ Ἀρταξέρξης,
 ἀπλώνωντας, ἀπλώνωντας, κ' ἔγινε πλέον ἔξισ.

"Ολους νά τοῖς φορολογῶ, ὅλους νά χαρτζώνω,
 ὡς καί τοῖς Πατριάρχαις μας, κ' ἐγὼ νά μὴ πληρώνω.
 "Ἄλλοι νά τὸ πληρώνουσι, καί νά μὴ τὸ χαρίζουν,
 ἄλλοι νά μὴ ἐνδύουσιν, ἄλλοι νά μὴ ταγίζουν.
 "Ἡ τράπεζαις τῶν λαϊκῶν, πλουσίων καὶ πενήτων,
 εἰς κάθε τόπον καὶ καιρὸν ὅλαις δικαῖς μου ἦτον.

 ὅσω οἰκίας ἄφθκα, κ' ἐπὶ χιλιάδες.
 "Ἀληθινὸς καὶ ὁ Χριστὸς, ναί, καὶ τὰ λόγια του
 ἀληθινὰ καὶ ἀψευδῆ, δόξα στὸ ὄνομά του.
 Εὐτυχισμένος κοσμικὸς, καθὼς τοῖς πᾶσι δῆλον,
 εὐτυχισμένος μοναχὸς διὰ Σταυροῦ τὸ Εὐλόν.
 Καὶ Κωνσταντῖνος πλούσιος διὰ τὴν ἀρχοντίαν,
 πλούσιος καὶ Καיסάριος διὰ τὴν Ἐκκλησίαν.
 Εὐτυχισμένοι πολλοί, ἀλλ' ὅμως τὴν ἰδίαν
 μόνον ἀπολαμβάνουσιν ὅλοι τοὺς εὐτυχίαν,
 "Ἐγὼ δὲ ἀπολάμβανα ὅλων τῆς εὐτυχίαν,
 καὶ ὅλην κατ' ἀληθειαν σκεδὸν ὡς ἰδίαν.
 Πεντὲ χρόνους προτέτερα λογίζω ἀπ' ἐμένα
 ὁ κὺρ Παρθένιος, γνωστὸς σ' ἐμένα καὶ σ' ἰοίνα,
 "Εὐρίστιν Ἀνατολὴν καὶ Δύσιν καὶ νησία,
 πλεόντερο ἀπὸ λόγου μου πολὺ τῇ ἀληθείᾳ.
 Κ' ἰούναξε καὶ πλεόντερα, γιὰτ' εἶναι Πατριάρχης,
 καὶ τοῦ Ἀγίου Τάφου δὲ ἄξιος ἱεράρχης,
 Καὶ δικτὶ χρειάζεται πλεόντερα, Δέσποτά μου,
 ὁ Τάφος τοῦ Κυρίου μας, ἢ τὸ Ξεροποτάμου.

"Ἀλλ' ὅμως δὲν ἀπόλαυσεν αὐτὰ τὰ εἰρημένα,
 καὶ ἡ Μακαριότης του ὅλα, ὡς ἂν κ' ἐμένα.
 "Οτι τὸν ἐσυστέλλουνταν, ὡς ἄνθρωπον μεγάλον,
 καὶ ἐσυστέλλετο κι' αὐτὸς ἀπὸ ἐκείνους μᾶλλον.
 "Εὐτυχὰ δὲ καὶ κράσεως καλῆς ἐγὼ θεόθεν,
 ἢ κρᾶσις μου μισάσθενος, ἀρχῇθεν, παιδιόθεν.
 Στομάχι τί θέλει νά πῇ, δὲν ἤξευρα, χρυσέ μου,
 χάλασε τὸ στομάχι μου, δὲν τόλεγα ποτέ μου.
 "Ἀκουα ὅπου τόλεγαν ἄλλοι, καὶ ἀποροῦσα,
 καὶ πῶς χαλᾷ, δὲν ἤξευρα, ἐγὼ καὶ τοὺς βρωτοῦσα.
 "Εὐτυχὰ δὲ καὶ Ἀρχωντάς, ὡς εἶπα, στὸν καιρὸν μου,
 πλὴν δὲν θυμοῦμαι ζυπνητὸς, ἢ εἰς τὸ ὄνειρόν μου.
 Καὶ ὅπου πλὴν καλὸ φαγί, ἐγὼ νά τ' ἀπολαύσω,
 ὅπου καλὸ πλεόν κρασί, ἐγὼ νά τὸ χορτάσω.
 "Οπου καλλήτερος ὄντας, καὶ ὅπου καλὸ στρώμα,
 καὶ ὁ Καיסάριος ἐκεῖ, ὁ σκούληκας, ἡ βρώμα.
 "Οπου καλὸ, ὅπου χαρὰ, ὅπου στολὴ καὶ κάλλος,
 καὶ ὁ Καισάριος ἐκεῖ, καὶ πρῶτος παρὰ ἄλλος.
 "Οπου κανένας Ἀρχωντάς, ἀρχόντισσα καμμία,
 καὶ ὁ Καισάριος ἐκεῖ, στοχάσου πολιτεία.
 Καὶ ὄντως ὁ ἀμαρτωλὸς, ὡς λέγει, ἐπαινᾶται
 εἰς τὰς ἐπιθυμίας του, καὶ μόνος του καυχᾶται.
 Καθὼς ἐγὼ ὅμως ἐγὼ διὰ κατηγορίαν
 τὰ λέγω, τὰ κοινολογῶ διὰ στηλογραφίαν.
 "Ἀνίερος προλάθιστα ὑπὲρ τοῖς ἱερεῖς μας,
 παμμίερος τιμήθηκα ὑπὲρ Ἀρχιερεῖς μας.
 "Οσα δὲν ἀξιώθηκα κόκκινος, ἀσπροφόρος,
 μαῦρος τὰ ἀξιώθηκα ἐγὼ καὶ σταυροφόρος.

Ὅσα ἐγὼ στερεύθηκα νέος καὶ λαμπροφόρος,
 τώρα ἐδῶ τ' ἀπόλαυσα γέρω καὶ ῥυσοφόρος.
 Ὅσα δὲν εἶδα κοσμικός, καλόγηρος τὰ εἶδα,
 κ' ἐχάρηκα, κ' ἐχόρτασα, πᾶσάν μου παρ' ἐλπίδα.
 Καθὼς ὁ Σαρδανάπαλος κατὰ τὰς ἱστορίας,
 δεύτερος Σαρδανάπαλος ἐγὼ ἐπ' ἀληθείας,
 Ὅθεν καθὼς ἐκάηκεν ἐκεῖνος, καὶ ἀθλίως,
 ἐτζί με πρέπει νὰ καῶ κ' ἐγὼ, καὶ ἐπαξίως.
 Ἐτζί με πρέπει τώρα, ναί, τὸ πῦρ, ὄντως δικαίως,
 τὸ πῦρ τὸ ἀτελεύτητον, δὲν γίνεται ἀλλέως.
 Ἐτζί με πρέπει τώρα, ναί, τὸ σκότος, καὶ δικαίως,
 τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, δὲν γίνεται ἀλλέως.
 Ἐτζί με πρέπει τώρα, ναί, ὁ σκώληξ, καὶ δικαίως,
 ὁ σκώληξ ὁ ἀκοίμητος, δὲν γίνεται ἀλλέως.
 Ἐτζί με πρέπει τώρα, ναί, Τάρταρος, καὶ δικαίως,
 Τάρταρος ὁ ψυχρότατος, δὲν γίνεται ἀλλέως.
 Ἐτζί με πρέπει τώρα, ναί, καὶ ὁ βρυγμός, δικαίως,
 ὁ τῶν ὀδόντων καὶ κλαυθμός, δὲν γίνεται ἀλλέως.
 Ὅτι ἐγὼ ἀπόλαυσα ὅλα τὰ ἀγαθὰ μου
 ἐδῶ στὴν ψεύτικη ζωὴ, ὅλα ἡ ἀρεντιά μου.
 Ἐδῶ εἶχα παράδεισον, ἀνάγκη ἐκεῖ Ἄδην,
 δὲν εἶναι δυὸ παράδεισοι, ἐδῶ κ' ἐκεῖ ὁμάδην.
 Πάρεξ ἂν θέλῃ ὁ Χριστὸς διὰ φιλανθρωπίαν,
 διὰ τὸν δίκαιον Σταυρόν, διὰ τὴν Παναγίαν,
 Καὶ διὰ τοὺς Ἁγίους τοῦ Μάρτυρος τοὺς Σαράντα,
 ὅπου ἐγὼ διὰ ταῦτους ἔσουρα ταῦτα πάντα,
 Νὰ μ' ἐλεῆσῃ καὶ ἐκεῖ, νὰ με καταξιώσῃ,
 κ' ἐκεῖνον τὸν παράδεισον τὸν ὄντως νὰ με δώσῃ.

Εὐχαριστῶ, καὶ προσκυνῶ αὐτὸν αἰεὶ καὶ πάντα,
 τὴν μάνη του καὶ τὸν Σταυρόν, μαζί καὶ τοὺς Σαράντα.
 Ἐδῶ ὁ Κωνσταντίνος (εἰς τὸ προκείμενόν μου,
 στὴν Πόλιν πάλιν ἄς στραφῶ, εἰς τὴν περίοδόν μου.)
 Μὴ τοῦ Θεοῦ τὴν δύναμιν λαβὼν τὴν αὐθεντείαν,
 ὅπου, ὡς εἶπα, ἔχασε καὶ πάλιν τὴν Βλαχίαν,
 Μ' ἔδωκε χίλια γρόσια, ὅπου μοῦ εἶχε τάξη
 εἰς τὴν Βλαχίαν στὸ κίνημα, καὶ εἶχε τὰ προτάξη,
 Ἄλλ' ὅμως δὲν μ' ἐδόθησαν, εἰχασιν ἀπομείνη
 αὐτῶν τῶν τώρα μοναχὰ ἐκπληρωτὴς ἐγίνην.
 Ἐδῶ δὲ καὶ τὸ ἐνδυμα ἔγινε τοῦ Σταυροῦ μου,
 ὁ στολισμός ὁ εὐπρεπὴς Σταυροῦ τοῦ στολισμοῦ μου,
 Πολύτιμος, ὡς φαίνεται, ὄντως τῇ ἀληθείᾳ,
 διότι με ἐκόστισε καὶ κάμποσα πουργαῖα.
 Ἐξ ὧν δύο με ἔδωκεν ὁ ἀνω εἰρημένος,
 Κωνσταντῖνος ποστέλνικος, ἄς εἴν' εὐλογημένος,
 Καὶ ἓνα ὁ σπαθάρης δέ, ὁ Γεωργάκης πάλιν,
 εἰς τὴν ψυχὴν τους νὰ ταῦρουν ἀνταμοιβὴν μεγάλην.
 Νὰ τὰ θυμοῦμαι χρεωστῶ στὸν ἅπαντα αἶωνα,
 χάριν λαβὼν γὰρ ἐνθυμοῦ, οὐ δοὺς δὲ ἀλησμένα.
 Ἐδῶ στὴν Πόλιν ἔγινεν ἡ ἀργυρῇ φιάλῃ,
 με τοὺς Σαράντ' Ἁγίους μας, ὁκάδες τρεῖς μεγάλης.
 Εἰς τὴν ὁποίαν τέσσαρες στίχοι εἰσὶ σκαμμένοι,
 ἐτοῦτοι ὅπου φαίνονται ἐνταῦθα γεγραμμένοι.
 «*Ξηροποτάμου τῆς Μοῦσας πύργου ἡ φιάλη,*
αὕτη ἡ ἀργυρόχρυσος καὶ θαυμαστὴ τῷ κάλλει.
Ἐν ἑνὶ ἄλφει φῖ καὶ ξὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει,
διὰ χειρὸς τεχνουργικῆς τοῦ χρυσοῦργοῦ Μαρδάρη.»

Ἐδῶ δὲ καὶ τὰ τῶν θυρῶν μάρμαρα τὰ μεγάλα,
 κὴ πόλη δὲ ἡ τοῦ Ναοῦ, πρὸς τούτοις δὲ καὶ ἄλλα,
 τὰ μάρμαρα τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐκεῖνα τὰ ὠραία,
 ἀντάμα καὶ τὰ πορφυρᾶ, τὰ σωμακῆ, τὰ νέα.
 Τὸ τοῦ Σταυροῦ κουδοῦκλιον, καὶ ἄμφια, καὶ σκεύη,
 τὰ θυρῶ τῶρα, καὶ θαρρεῖς, τὸ πνεῦμά μου χορταῖ.
 Δύο κανθῆλες μ' ἔτυχαν ἡ δύο τρεῖς ὀκάδες,
 τέχνη Πολίτικη, καλὴ, μὲ χίλιαις εὐμορφάδες.
 Ὅμως μικρότερες αὐταῖς χωρὶς ἀμφιβολίαν,
 ἀπὸ ταῖς δύο τῆς Βλαχίας ὁμοῦ καὶ Πογδανίας.
 Ἐκεῖνες ἔρχονται ἡ δύο κοντὰ πέντε ὀκάδες,
 τέχνη Βλαχομπογδάνικη μὲ χίλιες εὐμορφάδες.
 Στέλνω τὴν μίαν πάραυτα μ' ἓνα μου γραμματάκι
 στὸν Γεωργάκη τὸν υἱόν, πάλιν, τὸν τοῦ Σταυράκη.
 Εὐθὺς μὲ τὴν ἀγόρασε δίχως ν' ἀργοπορήσῃ,
 ὁ πολυέλεος Θεὸς νὰ τὸν ἐσυγχωρήσῃ.
 Τὴν ἄλλην πάλιν ἔστειλα μ' ἓνα μου βασιτάκι
 εἰς τὸν βηθέντα Ἀρχόντα σπαθάρ' Ἰακωβάκη.
 Εὐθὺς μὲ τὴν ἀγόρασε καὶ αὐτὸς χωρὶς ν' ἀργήσῃ,
 ὁ πολυεὐσπλαγχνὸς Θεὸς νὰ τὸν πολυχρονίσῃ.
 Θυμοῦμαι στὸ Ἐγρίκαπι ἐγὼ εἶχ' ἀρρωστήσῃ,
 σὲ σπῆτι ἐκπιτάχθηκα ἐνὸς πτωχοῦ, νὰ ζήσῃ,
 Καὶ ἔγραψα ἀπὸ ἐκεῖ ἓνα μου γραμματάκι
 εἰς τοῦ Σταυράκη τὸν υἱόν αὐτὸν τὸν Γεωργάκη,
 διὰ νὰ κάμῃ μὲ ποδιὰ Τραπεζίτη τῆς Ἀγίας
 τῆς Ἐκκλησίας τῆς ἐκεῖ, ἥγουν τῆς Παναγίας.
 Καὶ στέλνει τὸν γραμματικὸν Σταθάκη τὸν καϊμένον,
 καὶ εἰς τοῦ Ποσταντζήπασι σήμερον χαψωμένον,

Καὶ πολυπραγμονούμενον γιὰ τὰ τοῦ ἀφεντός του,
 ὁ δὲ πανάγαθος Θεὸς νὰ γένη βοηθὸς του.
 Τοῦτον μὲ στέλνει παρευθὺς μ' ἓνα χρυσό, τὴν πήχη
 πρὸς δεκαπέντε γρόσια, καὶ εὐμορφὸν εἶχε τόχει.
 Τέτοιον χρυσό, τόσο βαρὺ, καὶ τὴν ποδιὰ γυρίζει,
 καὶ ἑκατὸν πενήκοντα γρόσια τὸν κοστίζει.
 Μόλα αὐτὰ καὶ ἄλλα πολλὰ, βλέπωντας πῶς δὲν βγαίνουν
 μαζὶ καὶ ἄσπρα μετρητά, ὅπου νὰ μὲ χορταίνουν,
 Καὶ τὴν παροῦσάν χρεῖαν μου νὰ τὴν ἀναπληρώσῃ,
 καὶ τὸν Ναόν μου τρέχωντας νὰ τὸν οἰκοδομοῦσι,
 Τὸ ἄσπρο, ἡ καὶ ὁ παρὰς ἀπὸ τὰς Ἐκκλησίας,
 τὸ γρόσι, ἡ καὶ τὸ φλωρί μὲς ἀπὸ τὰς οἰκίας,
 Εἰς ἓνα τόσο κτίριο αὐτὰ ποῦ νὰ χωρέσουν,
 καὶ νὰ τὸ τελειώσουν αὐτὰ πῶς νὰ μπορέσουν.
 Σταῖς πόρταις, στὰ παράθυρα μόλις αὐτὰ νὰ φθάσουν,
 μόλις νὰ στρώσουν τὸν Ναόν, μόλις νὰ τὸν σκεπάσουν!
 Δὲν ἐνθυμοῦμαι νὰ μὲ πῇ ποτὲ κανεὶς, νά, τρία
 πουργιὰ ἡ δύο ἡ ἓνα κάν, ὅχι τῇ ἀληθείᾳ.
 Καὶ ἔπραπε, καθὸ παρὸν τὸ τίμιον τὸ εὖλον,
 καὶ κτίριον βασιλικόν, νὰ δείξουσι καὶ ζήλον.
 Βλέπωντας τὴν Πολίτικην λοιπὸν φιλοτιμίαν,
 ὅχι καθὼς τὴν Βλάχικην ἐκείνην τὴν πλουσίαν,
 Γράφωντας δὲ καὶ λέγωντας καὶ ἐκ τοῦ Μοναστηρίου,
 πῶς ὁ Ναὸς μας ἄρχησε πλέον ἐκ θεμελίου,
 Ὅμως χρειάζονται οὐχὶ πλεονεξία κατὰ τὸν σκοπὸν μας,
 καὶ κατὰ τὸν λογαριασμὸν τὸν πρῶτον καὶ δικὸν μας,
 Ἀμὴ χρειάζονται πολλὰ, διὰ τὴν δυσκολίαν
 τῶν θεμελίων τοῦ Ναοῦ, διὰ κουφοτοπίαν

Ὅτι ἐπέρασαν ἰδῶ τὰ εἴκοσι πούγγεια
μόνον εἰς τὰ θεμέλια, ὄντας ἡ γῆ ἀχρεία.
Ὅντας καὶ πρωτομάκτορες ἐπὶ ταύτου σταλμένοι
ἀπὸ τὴν Πόλιν παρ' ἐμοῦ, καὶ καλοπληρωμένοι.
Νὰ πῆσω ἀποράσισα πάλιν στοὺς Ἀρεντάδες,
καὶ πάγω καὶ παρακλῶ τοὺς καπικεχαγιάδες.
Καὶ ἔγραψαν, καὶ ἔγραψα γράμματα στὴν Βλαχίαν,
εἰς τὸν Λυθέντην καὶ ἄλλου, καὶ εἰς τὴν Μπογδανίαν.
Ὅμως τοῦ Κωνσταντίνουδα ἔγινε μανζιλία,
καὶ ἔτζι δὲν μ' ἐπρόφθασε τίποτε ἡ Βλαχία.
Ὁ δὲ καλὸς Γρηγόριουδα ὁ εἰς τὴν αὐθενταίαν,
υἱὸς τοῦ Ἰωάννουδα, ὄντας στὴν Μπογδανίαν,
Τοῦ Νικολάκη συνδρομῇ μεγάλου λογοθέτου,
καὶ πρώτου καπικεχαγιά, καὶ ἄλλων εὐεργέτου,
Μάζωξε καμὶὰ δεκαμὶὰ μ' ὄνομα τοῦ Σταυροῦ μου,
διὰ τὴν Ἐκκλησίαν του, ἔλεει τοῦ Θεοῦ μου.
Διὸ πλέον μὴν ἔχοντας νὰ κάμω εἰς τὴν Πόλιν,
ἀπ' ὅσα ἔκαμα ἐγὼ μὲ τὴν ψυχὴν μου ὅλην,
Διὰ τὸ Μοναστήριον, διὰ τὴν Ἐκκλησίαν,
γιά τοὺς Σαράντ' Ἀγίους μας ὅλην τετραετίαν,
Καὶ ἀποχαιρετῶντας δὲ μ' ὅλην μου τὴν καρδίαν
Πόλιν τὴν μεγαλόπολιν, ἀφίνοντας ὑγείαν,
Ἀρχοντας καὶ Ἀρχόντισσαις, δόμναις καὶ ἀρεντάδες,
Ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς, μοναστὰς καὶ μιγάδες,
Καὶ τὸν Σταυρὸν ἀράμενος δοῦλος ὁ ταπεινός του,
καθὼς τὰς ἁμαρτίας μου ὁ Σταυρωθεὶς ἀτός του,
Ἀπὸ τὴν Πόλιν κίνησα, ἀφοῦ ὅλην τὴν Πόλιν
ἀθάνατον ἐφύλαξα τέσσαρας χρόνους ὅλην.

Καὶ τὸν Θεὸν ἰδοῦσαν, καὶ τὸν εὐχαριστοῦσαν,
καὶ στὸν Σταυρὸν τὰ πόδιδαν ὅλοι, καὶ τὸ βοοῦσαν.
Κι' ἀκόμη ὡς τὴν σήμερον ἐκεῖ τὸ μαρτυροῦσι
μὲ ἓνα στόμα ὅλοι τους, καὶ τὸ ὁμολογοῦσι.
Ἡ Σμύρνη τότε ἀναρτε, καὶ ἡ Θεσσαλονίκη,
στὴν Ἐγριππο καὶ στὰ νησιὰ μεγάλη καταδίκη.
Ἀνατολὴ καὶ ἡ Βλαχία, καὶ Βουλγαρία γεμάτη,
καὶ εἰς τὴν Πόλιν κανεὺς δὲν δάκρυσε τὸ μάτι
Εἰς τῆς πανοῦκλας τὸ σκαμνὶ μέσα καὶ εἰς τὸν θρόνον,
ὅπου ἀνάγκη εἰς αὐτὴν νὰ ἦναι κάθε χρόνον.
Ὅτι καθὼς σκότος καὶ φῶς δὲν ἔχουν κοινωνίαν,
οὕτω πανοῦκλα καὶ Σταυρὸς δὲν ἔχουν συντροφίαν.
Διότι ἂν οἱ δοῦλοι τοῦ κάνουν θαυματουργίαν,
πολλῶ μᾶλλον ὁ βασιλεὺς ἔχων τὴν ἐξουσίαν.

στ. 366

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ τοῦ εἰς Χίον καὶ Σάρον πηγαίου καὶ τῶν
ἐν αὐτῇ τῇ Χίῳ.

Ἀπὸ τὴν Πόλιν τὸ λοιπὸν μὲ ἔλεος τὸ Θεῖον,
καὶ μὲ τὸν τίμιον Σταυρὸν ἤλθαμεν εἰς τὴν Χίον,
εἰς τοὺς ἐξῆντα τέσσαρας ἔτους τοῦ Σωτηρίου,
εἰς ταῖς εἰκοσιπέντε δὲ μηνὸς τοῦ Ἰουλίου.
Ἰδα τοὺς Πετροκόκκινους καὶ τοὺς Μαυροκορδάτους,
τὰ πρῶτα γένη τῶν Χιωτῶν, ὅλους αὐτοὺς σωζάτους.
Ἰδα τὰς Ἑκκλησίας τῶν καὶ τὰ σπητάλιά τους,
σχολεῖα, ἀδελφάτα τους, καὶ ὅλα τὰ καλὰ τους.
Ἰδα τὸ καλλιώτερον ἀπ' ὅλα, καὶ δικαίως,
ἦγουν τὴν νέαν τὴν Μονήν, κτίριο βασιλείας,
τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ λαμπροῦ τοῦ καὶ φιλομονάχου,
τοῦ ἐπιλεγομένου δὲ τοῦπίκλιν Μονομάχου.
Μὲ τὸ ψηρὶ ὅλο σωστὸ ὅλην ζωγραφισμένην,
μὲ τὰ ποικίλα θαυμαστά μάρμαρα ἐστρωμένην.
Ἰδα καὶ τῶν μαρμάρων δὲ αὐτῶν τὴν γῆν, τὸν τόπον,
ἐθαύμασα τὸ κόσμιον αὐτῶν δὲ καὶ τὸν τρόπον.
Καὶ ἔκοφα ἀπὸ αὐτὴν κίγῳ μίαν φιάλην,
διὰ τὸ Μοναστήρι μας μονόλιθον μεγάλην.
Ἰδα τὸ μνημεῖον τοῦ σεπτοῦ μάρτυρος Ἰσιδώρου,
καὶ τῆς Μυρώπης τῆς αὐτὸν θαψάσης ἀθληφόρου.
Ἰδα καὶ τῆς ἀγίας δὲ κυραῆς, ἦγουν Μαρτίνης,
τῆς καὶ Χιοπολίτιδος, καὶ ἐν ὑστέροις χρόνοις.
Ἰδα δὲ καὶ τὰ Διδευχά, εἶναι τῆς Παναγίας
ἐτοῦτο Μοναστήριον ἐκεῖ σὺν ἱερμίας.

Ἰδα τὸ Μοναστήριον καὶ τὸ τῶν Καλογραίων,
καὶ τὸ σπητάλιον τῶν λωβῶν, ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν.
Εἶναι καὶ ἄλλα, πλὴν μικρά· εἶναι μαστιχοχώρια,
τίς καθέται νὰ τὰ εἰπῇ, ἕνα πρὸς ἕνα χώρα.
Ἰδα δὲ καὶ τοὺς πόργους τῶν, τὰ περιβόλιά τους,
τῇ ἀληθείᾳ εὐμορρα καὶ πολυέξοδά τους.
Ἰδα τὴν Χίον τὸ νησί, ὅλο πᾶς πέτρα μία,
καὶ Ἰδα Χιωταῖς ὅλο νοῦ, καὶ ὅλοι ἐργασία.
Ἰδα καὶ τέλος πάντων δέ, πῶς ἐλεημοσύνη
δὲν βγαίνει ἐξω ἀπ' τὴν Χιὸν, νὰ τρέξῃ δὲν ἀφήνει.
Ἐγὼ δὲ δὲν τοὺς ἀρῶκα πάλιν νὰ κολασθοῦσι,
τοὺς ἔμαθα πῶς καὶ αὐτοὶ πρέπει νὰ ἔλεουσι.
Ἐγὼ τὰ χίλιαζα εἶδῳ, ἀνίσως εἶχα μείνει,
ἀνίσως Χιωτὲς λίγο τι, ἤθελ' ἀκόμη γίνει.
Ἐδῶ ζῇ ἡ ὁμόνοια, ζῇ καὶ ἡ γερούσια,
ὅτι ἄλλοῦ ἀπέθανε, ζῇ καὶ ἡ πραγματεία.
Πρὸ ἐξδομήντα, μ' ἔλεγαν, χρόνων ὅλο ψαράδες
ἦταν γεμάτα τὸ νησί, καὶ ὅλο τσαρουχάδες.
Ἀφοῦ τῆς Πόλεως ἔρχισαν ὁμῶς τὴν πραγματείαν,
τιμῆθησαν, ἀκούσθησαν εἰς κάθε πολιτείαν.
Τῆς Χίου ἐγιναν στολὴ καὶ τῶν λοιπῶν νησιῶν,
καὶ δείχνουν μὲ τὸ δάκτυλο τώρα παντοῦ τὴν Χίον.
Ἀνίσως ἡ γυναϊκίς τῶν δὲν ἀσχημοποροῦσαν,
καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες δὲ δὲν ἀσχημομιλοῦσαν,
Ἦταν εὐμορφότεροι, καὶ τὰ ἐξῆς· καὶ πάλιν
ἄς πιάσω τὴν περίοδον αὐτὴν μου τὴν μεγάλην.
Ἐμελετοῦσ' ἀπὸ τὴν Χιὸν σὴν Σμόρνη νὰ περάσω,
νὰ τὴν ξομπλιάσω καὶ αὐτὴν, ἐκεῖ νὰ ξεχειμάσω,

Νά εὐλογήσω καὶ αὐτήν, καὶ νά τὴν ἀγιάσω,
 νά τὰ διπλοχιλιάσω δέ, κίως νά τὰ περάσω.
 Καὶ μάλιστα μὲ ἐγράψαν, καὶ μὲ ἐκαρτεροῦσαν,
 καὶ νά ἰδοῦσι τὸν Σταυρὸν πολλὰ ἐπιθυμοῦσαν.
 Ἡ νῆσος Σάμος ὄντας δὲ τότε ἀρρωστημένη
 ἀπ' τὸ κακὸ τῶν μαμουδιῶν, καὶ καταφαγωμένη,
 Ἐπρόλαβε, μ' ἐσήκωσε διὰ νά τὴν γιγτρέψω,
 τῶν ἀμπελιῶν τῆς τὸ κακὸ νά τὸ ἐξολοθρέψω.
 Καὶ θέλων καὶ μὴ θέλωντας, τὴν Σμύρνη παρατῶντας,
 στήν Σάμον ἐκατέβηκα, χειμῶνας πλέον ὄντας.
 Τοῦ Λικμεδρίου τέσσαρες, εἰς τὸ Βαθὸ χωρίον,
 ὅπου ἐπροσκαλέσθηκα ἀπὸ τῶν ἐγγχωρίων.
 Μπόγδανον, Βλάχον, πεγζαδέ, μ' αὐτὴν τὴν ἱστορίαν,
 καὶ σ' ἕκαμα, καὶ σ' Ἰστειλα εἰς Βλαχοπογδανίαν.
 Κ' ἐπῆγες κ' ἐσεργιάνισες, κ' ἐχάρηκες, νομίζω,
 καὶ μ' εὐχαρίστησες, θαρρῶ, ὅπου σὲ σεργιανίζω.
 Πολίτην ὁ πατέρας σου σ' ἕκαμε Φαναριώτην,
 ἡ Χίος πάλιν σ' ἕκαμε Μαυροκορδάτον Χιωτὴν.
 Τώρα ἰδοὺ ὅπου ἐγὼ σὲ κάνω καὶ Σαμιώτην,
 ὕστερα δὲ καὶ Ψαριανόν, ἀπ' ἐκεῖ Ἑγριππιώτην,
 Μετέπειτα μὲ τὸ καλὸ σὲ κάνω Σκοπελίτην,
 καὶ τέλος πάντων, σὺν Θεῷ, σὲ κάνω Ἀγιορείτην.
 Ὁ δὲ Θεὸς ὁ ἅγιος καὶ οὐρανοπολίτην,
 εὐχαῖς τῶν ἀγιορειτῶν, κ' ἐμένα συνοδίτην.
 Ἐδῶ, θαρρῶ, ἐχόρτασες, ὅπου τοὺς ἐπεινοῦσας,
 τοὺς στίχους μου, Ἀλέξανδρε, καὶ τοὺς ἐπιθυμοῦσας,
 Ἴσως καὶ τοὺς βαρέθηκες διὰ πολυραγίαν,
 διότι κάθε περισσὸ φέρνει καὶ ἀηδίαν.

Καὶ τὸ πολὺ μέλι χολή, λέγει ἡ παροιμία,
 τὰ πολλὰ ἄσπρα μοναχὰ γλυκὰ εἶναι π' ἀχρεῖα.
 Δὲν πῆγα, κ' ἕκαμα καλὰ, καὶ εἰς τὴν Μιτυλήνην,
 τίς ξέρει πόσα ἤθελα γράψαι καὶ γιὰ τ' ἐκείνην.
 Ἀμὴ ἀνίσως πῆγαινα στήν Ῥόδο καὶ στήν Κρήτη,
 ὅχι τάρτιχά σου μοναχά, σφαλοῦσες καὶ τὴν μύτη.
 Ὅσο τὴν διὰ στόματος μισῶ πολυλογίαν,
 τόσο τὴν διὰ γράμματος ποθῶ συνομιλίαν.
 Διὰ τὴν Σάμο τὸ λοιπὸν ἀκόμη νά σοῦ ψάλλω,
 ἀπ' ἐκεῖ ὅλα τὰ λοιπὰ ὁμπρὸς πλὺ νά τὰ βάλλω.
 Ὅλα πλὺ χύμα νά τὰ πῶ, νά τὰ κατρακυλίσω,
 νά δώσω τὸ ἀντίδωρο, ἀπέκει ν' ἀπολύσω.
 Νά κάμω τὴν ἀπόλυσιν, ἀπὸ ἐδῶ ναύγουμέν,
 νά ἀνέβουμέν στὸ κελλί, καὶ τὸν καρὲ νά προῦμέν.
 Νά εἰ ἰδῶ, νά μὲ ἰδῇ, καθὼς ἐπιθυμοῦμέν,
 νά σ' εὐφρανθῶ, νά μ' εὐφρανθῇ, καθὼς τὸ λαχταροῦμέν.
 Ἀπέκει νά πηγαίνωμεν εἰς τὸ Δοχειαρίου,
 καὶ εἰς τὸ Χιλαντάριον, καὶ στοῦ Βατοπαιδίου,
 Καὶ εἰς τοῦ Παντοκράτορος, καὶ Λαύρας, καὶ Ἰβήρων,
 ὅλα τὰ Μοναστήρια νά φέρωμ' ἕνα γύρον.
 Καθὼς ὁ Πατριάρχης μας γεωῦλεξανδρείας,
 πενήντα γρόσα δίδωντας εἰς ὅλα, παρῆσας.
 Εἰς τοῦτον τὸ βιβλίον μου εἶν' ἐπιγεγραμμένον,
 τὸ Ῥόδον τὸ Ἀμάραντον, καὶ ἀφιερωμένον.
 Κι' ὅπου σ' ἀρέσει, πεγζαδέ, μ' ἀρέσει καὶ ἐμένα,
 κι' ὅπου μ' ἀρέσει, ἀδελφέ, σ' ἀρέσει καὶ ἰεῖνα.
 Δὲν θέλει σὲ ἀρέσει δὲ ἀπ' τὸ Ἐνροποτάμου,
 ἄλλο κανένα βέβαια, τὸ λέγει ἡ καρδιά μου.

Ἀρόντες τὸν δυσάρεστον μὲ ἄρεσεν ἐμένα,
 ἀνάγκη βεβαιότατα ν' ἄρεση τὸν καθένα,
 Γὰρ τὴν τοποθεσίαν του, διὰ τὴν εὐμορφίαν του,
 γὰρ τὰ καλὰ του τὰ νερά, διὰ τὰμπελιά του,
 Καὶ διὰ τὸν θεάρεστον νεόκτιστον Ναὸν του,
 τὴν εὐμορφίαν τῶν Ναῶν, τὸ ἄκρον τῶν καλῶν του.
 Καὶ ν' ἀπομείνωμεν ἐδῶ, νὰ ζήσωμεν οἱ δύο,
 μία ψυχὴ σὲ δυὸ κορμιά, δουλεύοντες Κυρίου,
 Καὶ νὰ περάσωμεν ζῶν μίαν χαριτωμένην,
 χαριτωμένην ἐνταύτῳ, ἀλλὰ κ' εὐλογημένην.
 Πλὴν παρὰ ἓνας Βλάχους στὸν θρόνον τῆς Βλαχίας,
 καὶ πλὴν παρὰ Πογδάνους στὸ Γιάς ἐπ' ἀληθείας.
 Νὰ ᾔνοι κ' ἓνας παγζαδες, ὄντας Πατριαρχεῖοι,
 Ἀρχιερεῖς, καὶ Ἀρχόντες, καὶ γέροντες καὶ νέοι,
 Ἰσως ἐλθῇ καὶ Βλάχους κανένας στὸν καιρὸν μας,
 ἢ καὶ κανεὶς Πογδάνους διὰ τὸ βουζικὸν μας.
 Ὅτι ἐδῶ ὁ Κύριλλος εἶναι ὁ Πατριάρχης,
 πρὶν Κωνσταντινουπόλεως, τίμιος Ἱεράρχης.
 Εἰς τοῦτον ἀφιέρωσα ἐν ἀπὸ τὰ βιβλία,
 τὰ Ἀνθη μου καὶ Νουητά, ἀνθούσῃ τῇ καρδίᾳ.
 Ἐδῶ καὶ ὁ κύρ Σεραφείμ, καὶ τοῦτος τῆς ἰδίας
 πατριαρχίας τίμιος ποιμὴν καὶ πολιτείας.
 Ἐτοῦτος εἶναι σταῖς Καριαῖς, εἰς ἓνα τοῦ καλλίου,
 τὸ ἔκαμεν ἐξάριστον ἐξόδιον ἐξ ἰδίων.
 Εἰς τὴν Ἀγίαν Ἄννα δὲ ὁ Κύριλλος πλησίον,
 καὶ τοῦτου πολυέξοδον, κ' εὐμορρον τὸ καλλίον.
 Ἐδῶ κ' ὁ κύρ Ματθαῖος δέ, ὁ πρὶν Ἀλεξανδρείας,
 ὅστις ἐπρόσδραμεν ἐδῶ χάριν τῆς ἡσυχίας.

Στὸ Κουτλουμουσί καθίκαται, στὸ Μοναστήριόν του,
 ὅτ' εἰς αὐτὸ πῆγε παιδί μὲ θεῖον ἐδικόν του.
 Καὶ ἔναν ἀνεκαίνισε τοίχον μὲ τὰ κελλία.
 ἰδοὺ καὶ τὸ ἐπίγραμμα αὐτὸ ὡς μαρτυρία.

Ἐπίγραμμα εἰς τὸν νέον τοίχον τοῦ
 Κουτλουμουσίου.

«Οὗτος ὁ τοίχος, θεατὰ, μετὰ καὶ τῶν κελλίων
 ἀνεκαίνισθη νῦν λαμπρῶς ἀπὸ τῶν θεμελίων,
 διὰ δαπάνης οὐ μικρᾶς καὶ πάσης προθυμίας
 τοῦ Μακαριωτάτου πρὶν Πάπα Ἀλεξανδρείας,
 Ματθαίου τοῦ πατρὸς ἡμῶν τοῦ ἐκ τῆς Ἀντροῦ ὄντος,
 τὸν θρόνον παραιτήσαντος καὶ ἐνταυθοῖ ἐλθόντος,
 Ἐνεκεν τῆς ψυχωρελαῦς καὶ φίλης ἡσυχίας,
 ἐκ τῆς μονῆς ὧν τῆς αὐτῆς, ἐκ νέας ἡλικίας.
 Ἐπιστατοῦντος, ὡς εἰκός, κύρ Ἰακώβου οὗτου,
 ὄντος καὶ σκευορύλακος, ἀλλὰ καὶ συμπολίτου.
 Ἀπὸ Χριστοῦ γενήσεως χρόνους εἰς τοὺς χιλίους
 ἑπτὰ ἐπὶ ἐξήκοντα, καὶ γε ἑπτακοσίους.
 Τὸν Θεὸν δόξαζε λοιπὸν ταῦτα ὄρων, καὶ χαῖρε,
 τῷ δ' Ἱεράρχῃ κτίτορι τὴν εὐφημίαν φέρε.»

σι. 134

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Περιγραφή τῆς Σάμου ἱπαινετική.

Πολλὰς νήσους ἐγύρισα, χώρας καὶ πολιτείας
 Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, Εὐρώπης καὶ Ἀσίας.
 Καὶ εἰς πολλὰς ἶδα πολλὰ καλὰ ὄμοῦ καὶ κάλλη,
 δόξαν νὰ ἔχῃ ὁ Θεός, ἡ δόξα τοῦ μεγάλου.
 Ὅσων τῆς Σάμου τὰ πολλὰ καλὰ καὶ εὐμορφίας,
 ὥσων τῆς Σάμου τὰ βουνὰ καὶ τὰς τοποθεσίας,
 Δὲν εἶδασι τὰ μάτια μου, δὲν εἶδασι ποτέ μου,
 ὥς τόσον εἶναι θαυμαστὸ νησί, πιστεύσατέ μου.
 Παράδεισον ἂν τὴν εἶπῃς, ἀληθινὰ τῆς πρέπει,
 καὶ γῆν ἱπαγγελίας δέ, ὁπδοὶ μάτια βλέπει.
 Καὶ τὴν φυτεύει ὁ Θεὸς κοντὰ εἰς τὴν Ἀσίαν,
 νὰ τὴν τιμῇται καὶ μ' αὐτὸ τὴν νῆσον τὴν τιμῇται.
 Ἐδῶ θεωρεῖς, ἀγαπητέ, πλουτίους ἐλαιῶνας,
 ἰδῶ θεωρεῖς, ἀροατὰ, μοσχάτους ἀμπελῶνας,
 Ὅπου γεμίζει ἡ Φραγγιά, καὶ δὴ ἡ Μοσχοβία
 μοσχάτο τὸ σπιμώτικο, νέκταρ τῆς ἀληθείας.
 Τὴν ὑπερβαίνει ἡ Σκόπελος στὸ μαῦρο δίχως ἄλλο,
 ἡ Σάμος στὸ μοσχάτο δέ, ποσὼς δὲν ἀμφισβῆλλω.
 Ἐδῶ, χρυσέ μου πεγζαδέ, θεωρεῖς λόφους, κοιλάδες,
 νερά πολλὰ, λόγγους πολλούς, γῆν ὅλο πρασινάδες.
 Ἐδῶ θεωρεῖς, Ἀλέξανδρε, μετ' ἀρας ἀπορίας,
 ὅρη μὲ σπῆλαια πολλὰ, σπῆλαια μ' Ἐκκλησίας.
 Ἐδῶ σοῦ κάνει τὸ νησί μὲ τὴν γειτόνισσά του
 Ἀνατολὴν ἓνα πολλὰ στενὸν ἀντίκρυτά του.

Στενότερο ἀπ' τὸ στενὸ τῆς Πόλης δίχως ἄλλο,
 κοντότερο ὅμως πολλὰ, ὄχι μακρὸ, μεγάλο.
 Τόσο στενὸ, ὥστε ὁποῦ ἡ Σάμος καὶ Ἀσία
 ἐδέχονταν, καὶ δένεται καὶ νῦν ἐν εὐκολίᾳ.
 Ὅσων νὰ πῇς δυὸ ἀδελφαῖς πολλὰ ἡγαπημέναις,
 μὲ τὴν ἀγάπην τὴν πολλὴν σὺν μὲ σχοινὶ δαμέναις.
 Καθὼς ποτὲ ὁ Γαλατᾶς, καὶ τὸ Βοζάντιόν μας,
 εἰς τὸν χρυσὸν αἰῶνά μας, ἢ εἰς τὸ δνειρόν μας,
 Κ' ἓνα νηεὶ κατὰ μεσῆς μικράκι μ' Ἐκκλησίαν
 τ' Ἀγίου Νικολάου δέ, ἀκουσα Λειτουργίαν.
 Ἐδῶ κοντὰ ἓνα καιρὸν σοῦ εἶχεν ἓνα κάστρο,
 ὁποῦ στὸν κόσμον ἐλαμπεν ἰδῶ σὺν ἓνα ἄστρο,
 Ἑλληνικὸ, παμπάλαιο, πολὺ τῇ ἀληθείᾳ,
 διὰ τὸ μεγαλειόν του, καὶ πύργους καὶ τειχεῖα.
 Μὲ πέτραις μεγαλώταται αὐτὰ ὅλα κτισμένα,
 ἀνδρείας τῆς Ἑλληνικῆς καθρέφτης τὸ καθένα.
 Τάξις καὶ ἐθνόμαζα, κ' ἐλεηνολογοῦσα
 τὸ γένος μας τὸ τωρινό, καὶ ἐθαυροῦσά σου.
 Καὶ ὄντως ἀνθρωπάρια, πίθηκας, μασκαράδες
 ἐνόμιζα τοῦ λόγου μας, κνώδαλα καὶ μυρμήδες.
 Θέλ' εἶναι βεβαιότατα ὥς τρεῖς χιλιάδες χρόνοι,
 καὶ στέκεται τὸ κτίριο, καὶ φαίνεται, δὲν λιώνει.
 Καὶ τὰ δικὰ μας δὲν πέρα χρόνος, καὶ ἀρχνίζουν
 νὰ σκάζουν, νὰ βυγίζονται, καὶ νὰ κοντοαρηνίζουν.
 Κ' ἔχονεν μίαν ἑπαρσίαν, ἡμεῖς μὲν οἱ σπουδαῖοι,
 πῶς καὶ αὐτὸν τὸν Πλάτωνα πεινούμεν, οἱ χυδαῖοι.
 Οἱ βῆτορες Κικέρωνα, ὁμοῦ καὶ Ἰσοκράτην,
 οἱ ἱατροὶ μας Γαληνόν, Ἰσως καὶ Ἱπποκράτην,

Οἱ φρόνιμοί μας Νέστορα, ἡ καὶ τὸν Παλαμῆδη,
 αὐτοὶ δὲ οἱ κτιστάδες μας αὐτὸν τὸν Ἀρχιμῆδη.
 Θεέ μου παντοδύναμε, ἡ γινώσιν νὰ μᾶς δώσῃς,
 ἡ καὶ νὰ στείλῃς ἀπ' τὴν γῆν ὅλους νὰ μᾶς σπρώξῃς.
 Γιατί καὶ τὴν ἀγίαν γῆν νὰ τὴν καταπατοῦμεν;
 ἀνάξιοι γῆς εἰμεσθὲν, ἀνάξιοι νὰ ζοῦμεν.
 Ἐδῶ καὶ μίαν, τέκνον μου, κολῶνα σοῦ σπκῶναι,
 ὁποῦ, θαρρεῖς, στὰ σύγνεφα μέσα ἐκεῖ τὴν χάνει,
 Καὶ ὕψηλὴν καὶ θαυμαστὴν διὰ τὰ μεγαλεῖα,
 τῶν λίθων ὄντων δώδεκα, τέρας τῆ ἀληθείας.
 Τεράστιον ἀληθινὰ εἶναι αὐτὴ ἡ στήλη,
 σωστὰ νὰ τὴν διχηχθῇ δὲν δύναται κοντῆλι.
 Ἀπ' τὰ ἑπτὰ θεάματα τῆς γῆς νὰ ᾔῃαι ἓνα
 ἡ στήλη ἔπρεπεν αὐτῇ, ὄντως βεβαιωμένα.
 Ἡ καὶ ὄγδοον θέαμα νὰ τὴν ὀνοματίσουν
 τὴν στήλην τὴν σαρμῶτικην, καὶ νὰ τὴν ἐψήρῃσιν.
 Ἀπὸ μακρόθεν ὥραις δυὸ τὴν βλέπεις, καὶ σὲ κράζει
 νὰ πᾶς διὰ νὰ τὴν ἰδῇς, θαρρεῖς, καὶ σὲ φωνάζει.
 Ὁ καθεὶς ἓνας λίθος τῆς (ἀκουσαί, καὶ νὰ φρίττῃς,
 καὶ νὰ χαρῇς τὰ μάτια σου, παντοῦ νὰ τὴν κηρύττῃς.)
 Ὁκτὼ ἐννέα πιθαμαῖς τὸ πλάτος τοῦ μετράται,
 εἶναι δὲ σὰν μολόπετρα πᾶς λίθος, καὶ ὁράται.
 Πέντε δὲ πάλιν πιθαμαῖς τὸ χόντρος ὁ καθένας,
 τοὺς κίταζα, καὶ ἔλασα καὶ τὴν φωνὴν καὶ φρένας.
 Ὅσῃν κ' ἐμένα ἄνθρωποι παντίξ νὰ ξαπλωθοῦσι
 ἀπάνω τοῦ ὅλοι ἐκεῖ, χωρὶς ἄλλο χωροῦσι.
 Καὶ ὡς τριάντα πιθαμαῖς τὸ γύρω κάθε λίθος,
 μοῦ τόλεγαν, καὶ ἔλεγα, ὅτι πῶς εἶναι μῦθος.

Ὅτι διήγημα ἐκεῖ εἶναι αὐτὴ ἡ στήλη,
 καὶ τὴν ἀκοῦς, καὶ τὴν θεωρεῖς στοῦ καθενὸς τὰ χεῖλη.
 Ἀτὸς μου τοὺς ἐμέτρησα μὲ ἔπαινον μεγάλον
 ἐκείνων τῶν κτιτόρων τῆς, τῶν θεῶν, ὄχι ἄλλων,
 Ἐκείνων τῶν ἡρώων τῆς, τῶν ἀληθῶς ἀνθρώπων,
 τῶν ἀσεβῶν, ἀλλ' εὐσεβῶν κατὰ ψυχὴν καὶ τρόπον.
 Ὅθεν ὁ κτίστης μας Θεὸς αὐτοὺς ἐδόξηθ' ὅτι,
 τέτοιαις πέτραις σήκωνε, καὶ ταῖς οἰκοδομοῦσε.
 Κ' ἐσυνεργεῖ κεῖθεν φαίνεται Θεὸς ἐπ' ἀληθείας,
 εἰς τῶν ἀνθρώπων τῶν καλῶν τὰς τέχνας καὶ σοφίας.
 Τὰ ἔργ' αὐτῶν τὰ εὐλογεῖ, καὶ τοὺς τὰ στερεώνει,
 καὶ τοὺς σοφίζει καὶ αὐτοὺς, καὶ τοὺς ἐνδυναμώνει.
 Καὶ εἰν' ἀπάνω πανωταῖς πέτραις θηριακωμέναις,
 εἰς τόσον ὕψος ὕψηλᾳ, κ' ὅλαις πελεκημέναις,
 Ὅσῃν νὰ ᾔῃαι κόσκινα ἓνα ἀπάνω τ' ἄλλο,
 ὡσάν κεφαλοτύρια, πρᾶγμα πολλὰ μεγάλο.
 Δὲν εἶναι δὲ καὶ μοναχῇ, ὑπὲρ τὰς δέκα εἶναι,
 αὐτὸ κάνει τὸν θεατὴν φρίξαι καὶ ἐκπλαγῆναι.
 Ὅτι δὲν εἶναι μόνον μίᾳ, πληθὺν παρὰ δέκα εἶναι,
 αὐτὴ ὁμῶς δυνήθηκεν ἕως τοῦ νῦν σταθῆναι.
 Θέαμα νᾶναι θαυμαστό, σάλπιγξ καὶ τῆς ἀνδρείας,
 τῶν πάλαι προπατόρων μας, ἀλλὰ καὶ τῆς σοφίας.
 Καθὼς εἰς τὸ Βυζάντιον ἡ στήλη ἡ σκασμένη
 εἶναι ἀπάνω στὸ Τζαρσί, ἡ σιδεροδεμένη,
 Κ' ἡ ἄλλη ἡ μονόλιθος στήλη ἡ ξακουσμένη,
 εἰς τέσσαρα ποδάρια προύντζινα ἰσταμένη,
 Κήρυκες μεγαλόφωνοι, ἡ μὲν Θεοδοσία,
 ἡ δὲ τοῦ Κωνσταντίνου μας ἐκείνου τοῦ Ἀγίου.

Ἐκείνων τῶν ἡρωϊκῶν μεγάλων βασιλέων,
 ἐκείνων τῶν βασιλικῶν ἡρώων καὶ ἐνθέων.
 Λείψανα τῆς προχθεσινῆς δικῆς μας ἐξουσίας,
 ἀγάλματα τῆς κραταιᾶς ἐκείνης βασιλείας.
 Στοιλίσματα τοῦ ἱεροῦ βασιλικοῦ μας θρόνου,
 ὑπὸ τοῦ χρόνου ἀφθάρτα καὶ τοῦ παμφθόρου φθόρου.
 Γιὰτὶ τὰλλα τὰφάνισε τοῦ φθόρου ἡ πανώλης,
 πράγματ' ἀξιοθέατα τῆς βασιλίσσης Πόλης.
 Καὶ ὡς καθὼς στὴν Αἴγυπτον εἶναι ἡ Πυραμίδες,
 καὶ ὀβελίσκοι ὑψηλοί, ἂν καὶ νὰ μὴν τοὺς ἴδεις·
 Ἀφ' ὧν δυὸ τρεῖς ἐσέκωσαν, τοὺς πῆγαν εἰς τὴν Ῥώμην,
 οἱ παλαιοὶ τῆς βασιλείς μὲ λαμπροτάτην γνώμην.
 Μὲ τὸ νὰ ἔναι δὲ πολλαῖς, καὶ πῶνουν ἓνα τόπον,
 διὰ παλάτι ἀρκετὸν βασιλικῶν προσώπων,
 Τοῦ Ξάνθου τὰ παλάτια τῶρ καὶ τὸν ὀνομάζουν,
 τὸν σπέρνουν ὁμῶς σήμερον, τὸν σπέρνουν καὶ θαυμάζουν.
 Εἶναι κοντὰ στὴν θάλασσα ἐτούτῃ μου ἡ στήλη,
 ὅπου ὡς τώρα ἐπαινεῖ ἐτούτο τὸ κοντῆλι,
 Ἀπὸ τὸ κάστρο τὸ βῆθ' ἐν μακρᾷ ὡς δύο ὥρας,
 ὀλίγο δὲ αἰμώτερον τῆς πρωτεύουσῆς Χώρας.
 Ἐδῶ θεωρεῖς, ἀγαπητέ, καὶ μίαν πεδιάδα,
 ὅπου ξαπλώνει τὸ νησί, γεμάτην πρατινάδα,
 Γεμάτην ἀπὸ εὐμορφιάς, θαρρείς, καὶ τὴν κιτάζω,
 καὶ τὸ πολὺ τῆς ἔτιμα στέκομαι καὶ θαυμάζω,
 Κάστρου καὶ στήλης μεταξὺ ὁμοῦ δὲ καὶ τῆς Χώρας,
 τὸ πλάτος τῆς καὶ μήκος τῆς εἶναι ὡς δύο ὥρας.
 Αὕτῃ ὅλη ποτίζεται μὲ δυὸ καλὰ νεράκια,
 ἀπ' τὰ βουνὰ ἐρχόμενα, κ' εἶναι παντοῦ αὐλάκια.

Καθὼς καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον διὰ τὸν μέγαν Νεῖλον,
 ὅπου τὸν μεταφέρουσι παντοῦ, ὡς πᾶσι δῆλον.
 Ἐδῶχουν τὰ χωράφια τους, ἰδὼ τὰμπέλιά τους,
 ὅσοι τὴν Χώραν κατοικοῦν, καὶ περιβόλιά τους.
 Ἐδῶ καὶ τὸν σαμιώτικον λόγον νὰ καταπαύσω,
 φιλακροᾶμον, ἐπρεπε, καὶ σίνα ν' ἀναπαύσω.
 Ὅτι θαρρῶ, ἀπὸ αὐτὰ τὰ λίγ', ἀκροατὰ μου,
 ὅλην νὰ ἐκατάλαβες τὴν ἀρετὴν τῆς Σάμου,
 Καὶ τὴν καρποφορίαν τῆς καὶ τὴν λαμπρότητα τῆς,
 καὶ τὰ λοιπὰ τῆς τὰ καλὰ, καὶ τὰ προνόμιά τῆς.
 Διότι γράψαι μὲ τὸν νοῦν τώρα ἐσύ, καὶ πιάσαι,
 ἀπάντι σταῖς κολώναις μου ὅλαις αὐταῖς, καὶ φθῆσαι.
 Ἐνα παλάτι ἀξίον τοιούτων θεμελίωσιν,
 ὅπου καθ' ἄλλο νὰ περᾷ στοῦ κάλλους τὸ πρωτεῖον,
 Τὸν βασιλέα ὕστερον πλάσαι, καὶ κάθισαί τον
 στὸν θρόνον τὸν βασιλικόν, κ' ὡς πρέπει, δοῦναι τον.
 Καὶ δός του γὰρ βασιλεῖον ὅχι τὴν Ἰγγλητέραν,
 τὴν Σικελίαν, τὴν Σαρδίαν, τὴν Κρήτην, ἢ ἑτέραν,
 Ἀμὴ τὴν Σάμον. διατί; διὰ τὴν εὐμορφίαν τῆς,
 διὰ τὴν εὐτυχίαν τῆς καὶ τὰ λοιπὰ καλὰ τῆς.
 Τοιαύτῃ εἶναι, πεγζ' ἀδέ, κοντολογίᾳ, ἡ Σάμος,
 τὰ δὲ καλὰ τῆς πλεονέτερον, παρὰ ὅπου ἡ ἄμμος.
 Ἐπερπ' ἰδὼ λοιπὸν ἐγὼ τὸν λόγον μου νὰ ἐτάσω,
 πλὴν μάθε καὶ τὰ ἄλλα τῆς, κρῖμα νὰ σὲ στερέσω.

Περὶ τοῦ ἁγίου Λευθάνου τοῦ

Θεολόγου.

Τὰ ἴδες αὐτά, φίλτατε; τὰ ἴδες δίχως ἄλλο,
 κ' ἐθαύμασες τὴν Σάμον μου, ποσῶς δὲν ἀμφιδάλλω.

Κι' ἀναμφιδόλως πίστεψε, γιὰτ' εἶναι Σκοπελίτης
 ὁ μάρτυς, ὃχι Σάμιος, μάρτυς ψευδῆς, παιδί της.
 Καὶ διατὶ οἰκοδομὴ τοιαύτη θέλει τόπον,
 τὸν ἐκλεκτότερον τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀνθρώπων.
 Δὲν εἶναι μόνον τόσα δὲ τὰ θαύματα τῆς Σάμου,
 εἶναι καὶ ἄλλα περισσὰ τοιαῦτ', ἀκροατὰ μου.
 Ὅθεν σὺ ἔχεις νὰ ἰδῇς καὶ ἄλλο πλὴθὺν μεγάλο,
 καὶ νὰ θαυμάσῃς πλεῖστον εἰς τοῦτο δίχως ἄλλο,
 Ἐδῶ στήν πολυθαύμαστον Σάμον προωρισμένον
 παρὰ τοῦ Παντοκράτορος, καὶ περιορισμένον.
 Ἐδῶ θεωρεῖς, πατέρα μου, ἰδῶ θεωρεῖς, καὶ βλέπεις
 θεῖον ἀγιοθέατον, καὶ τὴν ψυχὴν σου τέρπεις.
 Ἐδῶ θεωρεῖς, πλὴν ἂν χωρῇς, ἂν ᾗς ἐκ τῶν ἀξίων,
 τὰγια θεωροῦνται γὰρ πάλιν ἐκ τῶν Ἀγίων,
 θεωρεῖς ἰδῶ, καμφοίτατε, βλέπεις ἰδῶ, νίε μου,
 ἄχ, καὶ ἄς ἤμουν ἀξίος κ' ἐγὼ γιὰυτό, θεέ μου,
 Τὸ λείψανον τὸ ἅγιον, τὸ ἀποκαρυμμένον
 τοῖς πᾶσιν ὡς τὴν σήμερον, καὶ τὸ ἐξακουσμένον,
 Λείψανον τὸ παρθενικὸν ἐκείνου τοῦ Παρθένου,
 τοῦ Θεολόγου Μαθητοῦ, τοῦ καὶ ἡγαπημένου.
 Αὐτὸ μετέστη, λέγουσιν, εἰς ἓνα τῶν σπηλαίων,
 εἰς ἓνα ὄρος ὕψηλόν, καὶ τῶν πολλὰ τραχείων.
 Καὶ ὅλοι σ' αὐτὸ πείθονται, καὶ τὸ ὁμολογοῦσι,
 καὶ διὰ τὸ καυδήλιον, ὅπου ἐκεῖ θεωροῦσι
 τὴν νύχτ' ἀπὸ τοῦ πέλαγος πολλοί, καὶ προσκυνοῦσι,
 ὅσοι τὸ μέρος πλέουσιν αὐτό, καὶ τὸ περνοῦσι.
 Καὶ διατὶ ἡ Σάμος μου αὕτη, ὅπου παινεῖται,
 ἀνάμεσα στήν Ἑρῖον, καὶ εἰς τὴν Πάτμον κεῖται,

Ὅπου ὁ Θεολόγος μας μὲ τούταις καὶ ταῖς δύο
 εἶχε νὰ κάμῃ πλεῖστον ἐν τῷ παρόντι βίῳ.
 Τόσον ὅπου στήν Ἑρῖον καὶ τὴν Ὑπεραγίαν
 ὁ Θεολόγος ἔφερε, κατὰ τὴν ἱστορίαν,
 Καὶ κατὰ τὴν ἐπιστολὴν Συνόδου τῆς Ἀγίας
 πρὸς τὸν λαὸν τῆς Πόλεως, Συνόδου Ἑρῖος.
 Τρίτον, ὅτι οἱ ἱερεῖς πάντοτε δὲν ὀκνεοῦν
 ὅλοι κοινῶς τὸν Ἅγιον αὐτὸν νὰ μνημονεύουν,
 Στὸν Ὀρθρον, στὸν Ἑσπερινόν, καὶ εἰς τὴν Λειτουργίαν,
 εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν πᾶσαν Ἀκολουθίαν.
 Πρᾶγμα ὅπου δὲν γίνεται εἰς ἄλλας Ἐκκλησίας
 Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, μὴ οὐσὲς συνχθείας.
 Ἐδῶ μόνον γινόμενον, καὶ εἰς τὴν Πάτμον πάλιν,
 διὰ τὴν Ἀποκάλυψιν ἐκεῖσε τὴν μεγάλην.
 Φῶς φανερόν πῶς ὁ Θεὸς γιὰ τὸν Ἀπόστολόν του,
 ἐπρόσταξε νὰ λέγεται τὸνομα τὸ δικόν του.
 Ἡ εἶναι στὸν παράδεισον, καθὼς τινὲς μιλοῦσι,
 μὲ τὸν Ἥλιον καὶ Ἐνῶχ, κι' αὐτὸς ἐκεῖ, καὶ ζοῦσι.
 Ἡ ἂν δὲν εἶναι το ἐκεῖ, εἶναι βεβαιωμένα
 ἰδῶ εἰς τοῦτο τὸ νησί, διὰ τὰ εἰρημένα.
 Δὲν εἶναι ὅμως δυνατόν ἐκεῖ νὰ ἀνεβῶσι
 διὰ κρημνοὺς τοὺς φοβεροὺς, νὰ πᾶν νὰ τὸ ἰδοῦσι.
 Πολλοὶ πολλὰ ἐπάσχισαν, πλὴν πάντοτε ματαίως,
 κανεὶς δὲν ἀξιώθηκεν, ἢ παλαιός, ἢ νέος.
 Θεωρεῖς ἰδῶ δὲ περισσὰ σπήλαια καὶ κελλία
 ἀνδρῶν Ὀσίων παλαιῶν, καὶ χαίρει ἡ καρδιά.
 Ἐκ τούτων ἴσως μπόρῃσι καμιά ψυχὴ ἁγία
 ἀγάπῃ πρὸς τὸν Ἅγιον μεγάλη καὶ τελεία,

Νά τὸ ἰδῇ τὸ λείψανον αὐτὸ δυνάμει θεῖα,
ὅτι ἀλλίως δὲν δύναται δυνάμει ἀνθρωπεία.
Καὶ μέσα εἰς τὰ σπήλαια, κόκκαλα κ' Ἑκκλησίαι,
ὄντας σ' αὐτοὺς τὰ σπήλαια καὶ τάφοι καὶ οἰκίαι.
Μέσα εἰς ἓνα σπήλαιον (ἀμὴ πολλὰ μεγάλο,
θαρρῶ, δὲν εἶναι σὰν αὐτὸ στὴν Σάμον ὅλην ἄλλο,
Ὅπου νὰ μὲ πιστεύσετε, τῆς Βαλιδίς τὸ χάνι,
τὸ εἰς Κωνσταντινούπολιν, αὐτὸ μέσα τὸ βάνει,
Ἄν ἦτον ὑψηλότερο καὶ φωτεινότερο, περνοῦσε
καίνο τὸ μωραϊτικὸ, καὶ μέσα τὸ χωροῦσε'
Κ' ἐκεῖνο τοῦ Ὀμήρου δέ, ὅπου ἐκατοικοῦσε
ὁ Κύκλωψ ὁ Πολύφημος, καὶ πρόβατα βοσκοῦσε,
Καὶ ὁ μαργέλος Ὀδυσσεὺς μὲ τὸ γλυκὸ κρατάκι
τὸν μαῦρον τὸν ἐτύφλωσεν, ὅπουχε στὸ τλουμάκι'
Αὐτὸ εὐρίσκεται κοντὰ στὸ κάστρο ὅπου εἶπα,
καὶ ἔχει ἔμπασμα μικρὸ, καὶ φαίνεται σὰν τρύπα')
Εἰς τοῦτο μέσα τὸ λοιπὸν εἶν' Ἑκκλησία μία,
εἰδῶ στὸ ἔμπασμα ἄλλη μία, εἶναι ἡ Παναγία,
Καὶ λέγεται Σπηλιανή, πρεπόντως, Παναγία,
ἡ χάρις τῆς καὶ ἡ εὐχὴ σκέπη μας, σωτηρία.
Εἶναι δὲ ἡ εἰκόνα τῆς ἀρχαία καὶ πετρίνη,
τὸ μᾶκρος δύο πιθαμαῖς, ἡ πέτρα δὲ κοκκίνη.
Ὅπισθεν δὲ τοῦ βήματος μέσα εἰς λακκάκι
βρούει, κ' εὐρίσκεται ἐκεῖ γλυκότερο νεράκι.
Εἰς ἄλλο μέρος πάλιν δὲ εἶναι καὶ δυὸ σκαμμέναις
στερναις ἀπὸ τὸ παλαιό, μεγάλας, γεμισμέναις
Ἄπ' τὰ νεροσταλάγματα ὅπου ἐκεῖ σταλάζει
τὸ μέγα σπήλαιον αὐτὸ ὁλοχρονῆς, καὶ σταῖζει.

Πράγματα ὅπου μ' ἔκαμαν, αὐταῖς κ' Ἑκκλησία,
καὶ νὰ δοξάσω τὸν Θεόν, καὶ ναύφρανον ἡ καρδία.
Μέσα ἐμπαίνωντας ἐγὼ, οἱ μετ' ἐμοῦ κρατοῦσαν
μίαν λαμπάδα ὁ καθ' εἰς, καὶ ἐπεριπατοῦσαν.
Κ' ἔρθασα εἰς ταῖς ἀκραις τοῦ περιέρχους ὡς ὄντας,
τὴν φυσικὴν μου ὁρεῖζιν σωστά πληροφορῶντας.
Φύσει γὰρ πάντες ἄνθρωποι, φησὶν ὁ Σταγειρίτης,
ὀρέγονται νὰ ξεύρουν καὶ νίος καὶ πρεσβύτερος.
Οἱ Σάμιοι γὰρ τὸ πολὺ τὸ βάθος καὶ σκοτίδι
τρέμουν νὰ τὸ γυρίσουν, σὰν νᾶναι μέσα φίδι.
Καὶ λέγουν πῶς τὸ σπήλαιον δὲν ἔχει ἀκρὴν, τέλος,
καὶ εἶναι μία καὶ αὐτὸ μυθολογία, γέλως.
Ἡ Ἄντρος νῆσος λέγεται πῶς καὶ ἐκείνη ἔχει,
γὰρ τοῦτο Ἄντρος λέγεται, πολλὰ γὰρ περιέχει.
Τέτοια ὁμῶς σπήλαια δὲν εἶναι, λογιᾶζω,
οὐδὲ στὴν Ἄντρον οὐδ' ἄλλου, λογιᾶζω καὶ σὰς τάζω.
Ἐδῶ, ἀφέντη μου, θεωρεῖς καὶ τὸ τοῦ Πυθαγόρα
τοῦ περιφήμου σπήλαιον, καὶ τότε δὲ καὶ τώρα,
Ὅπου ἐκ παραδόσεως ἔχουσιν οἱ Σαμιῶται,
πῶς εἰς αὐτὸ ἀσκήτευεν ὁ Πυθαγόρας τότε.
Καὶ ἡ συνείδησις εὐθὺς ἐκεῖ θέλει σὲ πλῆξει,
καὶ πόσον ἀγιώτερος εἶναι σὲ θέλει δαίξει,
Ὁ Ἕλληνας φιλόσοφος αὐτὸς ἀπὸ εἰσένα,
καὶ ἐνταύτῃ ἀπὸ ἐμέ, τὸν ὀκνηρὸν ἐμένα.
Ὅπου τὸν κόσμον καὶ ἡμεῖς δὲν τὸν ἀπαρατοῦμεν,
νὰ πᾶμε ν' ἀσκητεύσωμεν, στὰ σπήλαια νὰ μποῦμεν.
Μάλιστα ὄντες μαθηταὶ ἐνὸς ὅπου γεννήθη
στὴν φάτνη καὶ στὸ σπήλαιον, καθὼς μᾶς ἱστορήθη.

Καὶ κατοικοῦντες μάλιστα ἐν ἄλλῳ κόσμῳ τώρα,
 ὄχι τὸν κόσμον τοῦ σοφοῦ ἐτούτου Πυθαγόρα.
 Ὅτι αὐτὸς ὠνόμασε κόσμον, τὸν κόσμον λέγω,
 αὐτὸς πρῶτος ὁ ἄνθρωπος, τὸ λέγω δὲ καὶ κλαίγω.
 Ὅτι ὁ κόσμος ὅπου νῦν ἡμεῖς τὸν κατοικοῦμεν,
 παραχωρήσει τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸν περιπατοῦμεν,
 Χειρότερος ἀπὸ αὐτὸν δὲν ἔμπορεῖ νὰ γένῃ,
 μάρτυρες καὶ οἱ ζωντανοί, καὶ οἱ ἀποθαμμένοι.
 Μάρτυρες δὲ καὶ Ἄγγελοι, δαίμονες, καὶ στοιχεῖα,
 καὶ τὰ ἀναίσθητα αὐτά, ὅλα τῇ ἀληθείᾳ.
 Κι' ἂν ἀνασταίνονταν αὐτὸς ὁ Πυθαγόρας τώρα,
 τοῦ πρῶτον κόσμου ὁ νοῦός, δὲν ζοῦσε μίαν ὥρα.
 Καὶ ἂν ἐζοῦσε, παρευθός, δὲν ἤθελε μιλήσῃ,
 ἤθελε χάσει τὴν φωνήν, τὸ στόμα του νὰ κλείσῃ.
 Ἦθελε μείνῃ ἀλαλος, βουβός δεκαετίαν,
 ὄχι καθὼς ἐδίδασκε σιγὴν πενταετίαν.
 Οἱ τρεῖς οἱ φίλοι τοῦ Ἰώβ βλέποντες πληγωμένον
 αὐτὸν τὸν φίλον τους Ἰώβ, κ' ἐτζί καταστημένον,
 Ἐπτά μέρας δὲν σύντυχαν, ἐδέθηκεν ἡ γλῶσσα,
 καὶ ἡ φωνὴ τους πιάσθηκεν εἰς τὰ κακὰ τὰ τόσα.
 Ὁ Πυθαγόρας βλέπωντας τὸν κόσμον χαλασμένον,
 διεφθαρμένον πανταχοῦ, κ' ἐτζί καταντημένον,
 Ὑπόθεσις νὰ βουβαθῇ, νὰ τοῦ δεθῇ ἡ γλῶσσα,
 εἰς τὰ μεγάλα καὶ φρικτὰ κακὰ τοῦ κόσμου τόσα.
 Εὐθὺς δ' ὅπου συντύχαινε, ἤθελε τοῦ ἀλλάξει
 τὸ ὄνομά του τὸ καλὸ, δὲν ἤθελε βαστάξει.
 Καὶ ἀκοσμίαν βδελυράν, καὶ ἄκραν ἀκοσμίαν
 τὸν ὀνομάσει ἤθελε, δίχως ἀμφιβολίαν.

Κιτάζοντας ὡς πρὸς ἡμᾶς, στὴν τέσσην μας κακίαν,
 ὄχι δὲ ὄχι πρὸς Θεόν, πρὸς τὴν δημιουργίαν.
 Διότι ὡς πρὸς τοῦ Θεοῦ τὴν κτίσιν καὶ σοφίαν
 κόσμον τὴν ὀνομάτιτεν, ὡς ὅλων εὐκοσμίαν.
 Νὰ ζοῦσεν ὁ Δημόκριτος, τὸν κόσμον νὰ θεωρῶσε,
 ἀπὸ τὰ γέλιε ἐσκαῖζε, βίβλια δὲν βαστοῦσε.
 Καὶ πάλιν ὁ Ἡράκλειτος, ἡ ἤθελε κτηκιάσει,
 ἡ ἀπ' τὸ κλάμα τὸ πολὺ αὐτὸς ἤθελε σκάσει.

Πρὸς τούτοις βλέπεις μὲ καλὸ εἰς τὸ νησί τῆς Σάμου
 κάμποσα Μοναστήρια, ἂν θέλῃς, Ἀρχοντά μου.
 Βλέπεις ἐκεῖ στὸ Βλαμαρὴ τὸ τῆς ἁγίας Ζώνης
 τῆς Παναγίας, τῆς χρυσοῦς ζώνης ψυχῆς μου μόνης.
 Βλέπεις στὸν Κότζικα μὲ καρδιὰ πολλὰ εὐφραينوμένην
 τὴν Παναγίαν Δέσποιναν, τὴν καὶ Φανερωμένην.
 Βλέπεις ἀπάνω στὰ βουνά μὲ ἄκραν εὐθυμίαν
 τὴν Παναγίαν τοῦ Βροντᾶ, μέτα στὴν ἐρημίαν.
 Βλέπεις εἰς τὰ ἄλλα τὰ βουνά μὲ εὐφροσύνην πάλιν
 τὴν Παναγίαν Δέσποιναν, ὀνόματι μεγάλην.
 Ὡ Παναγία Δέσποινα, στὰ Μοναστήριά σου
 καὶ εἰς τὰς Ἐκκλησίας σου, καὶ εἰς τὰ θαύματά σου,
 Ἐγέμισε καὶ ἡ στεργιά, καὶ ὅλα τὰ νησιά,
 ἀπὸ τοῦς θαυμασίου σου Ναοῦς σου, Παναγίᾳ.
 Γιατί; γιατί ἐγέμισε καὶ ἡ ἀγιοσύνη
 ἡ σὴ τὸν κόσμον ἅπαντα, καὶ ἡ μεγαλωσύνη.
 Πρὸς τούτοις πᾶσιν, ἀδελφέ, βλέπεις τὸ Μοναστήρι
 καὶ τοῦ τιμίου μου Σταυροῦ, ὅστις ἡμᾶς συντήρει,
 Μ' ἓνα νερὸ πολλὰ πολὺ, ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν
 ἐξέρχεται ποταμῶδόν, κ' εὐφραίνει τὴν καρδίαν,

Καὶ σὲ δροαίνει, ὅταν πᾶς, ἰστώντας διψασμένος,
 σοῦ πλύνει καὶ τὸ πρόσωπον, ἰστώντας ἰδρωμένος.
 Ἀπὸ τὸν κόπον τοῦ βουνοῦ, ὅπου τὸ ἀνεβαίνει,
 καὶ εἰς τὸ Μοναστήριον τὸ τοῦ Σταυροῦ πηγαίνει.
 Καὶ πρέπει, ὅτι καὶ Χριστὸς χθὲς τὸν Σταυρὸν βαστώντας,
 ἀνέβαινε τὸν Γολγοθᾶ αἷμα δρωμένος ὢντας.
 Καὶ τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ βλέπεις τὸ Μοναστήριον,
 οὗ ταῖς πρεσβείαις ὁ Θεὸς τὴν Σάμον διατρέπει.
 Βλέπεις καὶ ἄλλα πράγματα, ἄξια θεωρίας,
 αὐτῆς ὅπου σὲ ἐπαινῶ μετ' ἄκρας ἀληθείας.
 Βλέπεις ἐδῶ δυὸ ποταμούς, λέγω τοὺς πλὴθι μεγάλους,
 (διότι ἔχει ποταμούς, ὅμοις μικροῦς, καὶ ἄλλους),
 Ἐνὰς τρυπᾷ μίαν χοντρήν πέτρα, καὶ διαβαίνει,
 καὶ ἀπὸ πάντων περπατεῖ ἄνθρωπος καὶ πηγαίνει.
 Ὅπου σοῦ χύνουν τὰ βουνὰ πάντα, καὶ κατεβάζουν,
 καὶ εὐμορφίαις γιὰ λόγου σου χίλιαις κατασκευάζουν.
 Εἰς τὰ κατώτερα τῆς γῆς μέρη σὲ κατεβάζουν,
 εἰς ταῖς καλλήτερας δροσιαῖς καὶ χάρες σὲ ἐμπάζουν.
 Βουνὸ ἐδῶ, βουνὸ ἐκεῖ, κι' ἀνάμεσά τους τρέχει
 ὁ ποταμὸς ὀλοχρονῆς, καὶ στάσιμον δὲν ἔχει.
 Ἐκεῖ δὲ μέσα ὢντας σὺ, τί ἀγαπᾷς, εἰπέ μου,
 καὶ δὲν τὸ ἔχεις πλούσιον πάραυτα, πεγζαδὲ μου.
 Ἐκεῖ λοιπὸν πηγαίνοντας διὰ νὰ εὐθυμῆσῃς,
 τῆς φυλακῆς τὰ βόσκανα διὰ νὰ λησμονήσῃς,
 Καὶ νὰ νασάνῃς λίγο τι διὰ νὰ μὴ κτηκιάσῃς,
 θυμούμενος τὰ πάθη σου, καὶ νύτῃ χρυσὴ χάρις,
 Εὐθὺς ὅπου μὲ τ' ἄλογον στὸν τόπον αὐτὸν φθάσῃς,
 ἐπὶ χεῖλῃ τοῦ τὰ δροσερὰ νὰ πάγῃς νὰ πλαγιασῇς.

Στάσιμον δὲν χρειάζεται, ἔχει ἐκεῖ στρωμένα
 ὁ ποταμὸς λογιῆς λογίων χόρτα χαριτωμένα,
 Χαριτωμέν' ἀληθινὰ χορτάρια καὶ βαμμένα,
 σοῦ κάνουν ἓνα σετζαδὲ, θαῦμα βεβαιωμένα.
 Καὶ κόσμον καὶ ἐγκόσμια εὐθὺς νὰ τὰ ξεχάσῃς,
 καὶ Πογδανιὰ δὲ καὶ Βλαχιά μὴδὲ νὰ ὀνομάσῃς.
 Ταῖς πίκραις, τὰ φαρμάκια, ὅλα νὰ τὰ ξεράσῃς,
 μὴν ἀποθάνῃς πρὸ καιροῦ, πριχοῦ σὺ νὰ γηράσῃς.
 Νὰ ξαναγιώσῃς, ἀδελφέ, νὰ ξαναδυναμώσῃς
 καὶ τῷ Κυρίῳ καὶ Θεῷ δοῇς, τιμὴν νὰ δώσῃς.
 Δὲν εἴμπορεῖ ἱατρικὸ, ἴστω τοῦ Νικολάκη,
 δὲν δύναται καθάρσιον, ἴστω καὶ τοῦ Φωτάκη,
 Ἀπὸ τὸ πάθος, ἀδελφέ, τόσο νὰ σὲ παστρέψῃ,
 ἀπὸ τὸν πόνον καὶ καῖμὸν τόσο νὰ σὲ γιατρέψῃ,
 Καθὼς χόρτο τὸ πράσινο, καθὼς ἡ ἡσυχία,
 καθὼς τρεχόμενον νερό· αὐτὰ τῇ ἀληθείᾳ,
 Αὐτὰ διασκεδάζουσι τὴν λύπην τοῦ ἀνθρώπου,
 αὐτὰ ἀνοίγουν τὴν καρδίαν καὶ ὄψιν τοῦ προσώπου.
 Βλέπεις λοιπὸν κι' ἄλλα πολλὰ ἄξια θεωρίας,
 αὐτῆς ὅπου ὑπόκειται, ὅμοι τῆς δυστυχίας!
 Μαζὶ μὲ ὅλα τὰ νησιὰ εἰς τὸν ζυγὸν δουλείας
 μιᾶς δουλίδος γυναικὸς Ἀγαρ τῆς Αἰγυπτίας.
 Εἰς τὸ Τζαμί τοῦ Τοπχανᾶ πληρώνει τὸ κατ' ἔτος
 πέντε καὶ εἴκοσι πουργαῖα. εἶθε δὲ μόνον φέτος.
 Αὐτὴ ὅπου τὸ παλαιὸν βασίλευεν, ἀνθεοῦσιν
 ὡς κρίνον μέσα ἐπὶ νησιᾶ, καὶ ἐμοσχοβολοῦσιν,
 Αὐτὴ ὅπου τὸ παλαιὸν βασίλευεν, πετοῦσιν
 ὡς ἀετὸς εἰς τὰ ψηλά, καὶ ἀεροβατοῦσιν,

Αὐτὴ ὅπου ἔσαν καιρὸν βασιλεῦ' εὐτυχούσε,
καὶ τόσα εὐμορφα λαμπρά πράγματα ἤμπορούσε,
Μέσα εἰς ὀγδοήκοντα μίλια νὰ ξαπλώνη,
καθὼς ὁ λόγος μου αὐτὸς ἐδῶ σὰς φανερίωνει,
Ὅπου ἐγὼ τὰ σιωπῶ διὰ τὴν συντομίαν,
ὅπου ἐγὼ τὰ μαρτυρῶ δίχως ζήλοτυπίαν,
Ὅπου ἐγὼ τὰ ἐβλεπα, κ' εὐφραίνουμουν μεγάλως,
ὅπου ἐγὼ τὰ χάρηκα αὐτά, οὐδεὶς ὡς ἄλλος,
Ὅπου ἐγὼ τὰ φράνθηκα καὶ διὰ τῶν ὁμμάτων,
ὅπου ἐγὼ τὰ πόλαυσα καὶ διὰ τῶν πραγμάτων.
Αὐτὴ μήτηρ ἐστάθη καὶ τοῦ προεργημένου,
τοῦ Πυθαγόρου τοῦ σοφοῦ, καὶ πολυτιμημένου,
Καὶ τῆς Σιδύλλης τῆς μιᾶς(α) τῆς ἀπὸ τῆς χορείας
τῶν Σιδυλλῶν τῶν θαυμαστῶν ἔνεκεν τῆς σοφίας,
Καὶ τοῦ ἀρχαίου καὶ σοφοῦ ἐκείνου Κρεωφύλου
εἰς τοῦ Ὀμήρου τὸν καιρὸν, καὶ ἔτι τοῦ Χοιρίλου,
Ὅπου μὲ στίχους ἔγραψε καιρὸν εἰς τὸν ἀρχαῖον
τὴν κατὰ Ξέρξου ἐνδοξὸν νίκην τῶν Ἀθηναίων.
Κ' ἕνα φλωρὶ στὸν στίχον του πῆρε, θαρρῶ, ἢ γρόσι,
ἀμὴ ἢ ἐκλαμπρότας σου τί θέλεις νὰ μὲ δώσῃ;
Καὶ πολλῶν ἄλλων καὶ σοφῶν καὶ στρατηγῶν ἀξίων,
εἰς τοὺς καιροὺς τοὺς παλαιούς ὀνομαστῶν ἀνδρείων.

Ἱστορία περὶ Πολυκράτους.

Αὐτὴ χρημάτισε πατρίς καὶ τοῦ εὐτυχισμένου
τοῦ Πολυκράτους ἐκείνου, βῆγος τοῦ ξακουσμένου,
Ὅτι ποτὲ δὲν ἔλαβε καμμίαν δυστυχίαν,
ἢ λυπρὸν συμβεβηκός, ἀλλ' ὅλο εὐτυχίαν.

(α) Προφίτης ὀνόματι.

Αἰγύπτου δὲ ὁ Ἀμασις, φίλος τοῦ ἀκριβὸς του,
τὸν ἐσυμβούλευσε σοφῶς διὰ τοῦ γράμματός του,
(Ὅτι ἐκεῖνος πρόβλεπε, πῶς μία εὐτυχία
ὥσπὲν αὐτὴ ἔχει κακὰ τέλη τῇ ἀλκιμείᾳ*)
Νὰ κάμῃ εἰς τοῦ λόγου του αὐτοῦ νὰ προξενήσῃ
πράγμα, ὅπου κατὰκαρδὰ αὐτὸ νὰ τὸν λυπήσῃ.
Ὁ Πολυκράτης πίστευσε μίαν ἡμέρα πέρνει
τοὺς Ἀρχοντας, καὶ στὸ γυμλὸ καίτω ἐκεῖ τοὺς φέροντι.
Ἰσως ἐκάθισε καὶ αὐτὸς σ' ἐκεῖνο τὸ παλάτι,
Ξιχωριστό, ὡς εἶπαμεν, τῷ κάλλει καὶ τῷ κρᾷτι.
Ἡ ἴσως ἦτονε αὐτὸς κτίτωρ τοῦ παλατίου,
καὶ κολωνῶν τῶν ὑψηλῶν ἐκείνου τοῦ ἰδίου.
Καὶ σεργιανίζοντας μ' αὐτοὺς ἐκεῖ στὸ περιγυάλι,
τὸ δακτυλίδι τὸ χρυσὸ ἀπ' τὸ δακτύλι βγάλει,
Σμαρράγδι δακτυλίδι δέ, σμαρράγδι δέ τοιοῦτον
στὴν λάμψῃ, καὶ στὸ σχῆμά του, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν πλοῦτον,
Ὅτι ὅπου ἦτον καλὸ διὰ νὰ τὸν λυπήσῃ
οὐ μόνον, ἀμὴ δυνατόν καὶ νὰ τὸν ἀρρώστησῃ.
Ἐτυχε καὶ τεχνίτου δὲ δουλειᾶ τοῦ πλὴθ' ἀρίστου
εἰς τοὺς καιροὺς τότε' ἐκείνοὺς ἀπ' ὅλους καὶ καλλίστου.
Τοῦτο τραβῶντας τὸ λοιπὸν ἀπὸ τὸ δακτυλὸν του,
τῶρριξεν εἰς τὴν θάλασσαν μὲ ἄπειρον καυμόντου.
Ἐνας ψαράς ψαρεύωντας, πιάνει ἕνα ψάρι,
ὁ βασιλεὺς ἀξίος αὐτὸ γιὰ νὰ τὸ πάρῃ.
Ὅθεν τὸν βασιλεῖα του πεσκέσι τὸ προσφέρει.
τὸ πῆραν νὰ τὸ πλύνουσι τὸ ψάρι οἱ μαγέροι,
Καὶ σχίζοντάς το κῆραι μέσα τὸ δακτυλίδι,
τρέχει ὁ πρῶτος ἀπ' αὐτοῦ τῷ βασιλεῖ τὸ δίδει.

Ὅθεν ἀφοῦ ἐδόθηκε πάλιν τοῦ βασιλέως,
 ὁ βασιλεὺς ἐκθαμβὸς ἔγινε, καὶ δικαίως.
 Καὶ προσκαλεῖ τοὺς Ἀρχοντας, καὶ τοὺς ἐδικηγεῖται
 τὴν ἱστορίαν, ὡς καθὼς ἔγινε, καὶ ἐξηγεῖται.
 Ἐκθαμβοὶ γεγονότες δέ, καὶ ἐκεῖνοι, καὶ δικαίως,
 τόγγραφεν εἰς τὸν φίλον του τὸν Ἀμασιν εὐθέως.
 Ἀντίγραψεν ὁ Ἀμασις, Αἰγύπτου βασιλεὺς,
 ὅτι ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας τελευταίας,
 εἶναι πλέον φίλος του, διὰ νὰ μὴ συμπαθῇ,
 ἢ καὶ νὰ μὴ συλλυπηθῇ ὑστερον εἰς τὰ πάθη,
 εἰς τὸ κακὸν ὁποῦ σ' αὐτὸν εἶναι προωρισμένον,
 νὰ τοῦ συνέβῃ νὰ τὸν βρῇ, καὶ ἀπορακισμένον.
 Κάμποσοι χρόνοι πέρασαν, καὶ ἡ ἐνδοξότητά του
 ὡστὲν καράβι πλέωντας μετὰ ὅλα τὰ παντὰ του,
 Καὶ μὴ φουστώντας ἀνεμὸς σφοδρὸς ἢ ἐναντίος
 εἰς τῆς ζωῆς τὸ πέλαγος τόσον καιρὸν τελείως,
 Ὅροίτης ἕνας Ἠγεμὼν ἀπὸ ἐκεῖ κοντὰ του
 τοῦ μέρους τῆς Ἀνατολῆς, τοῦ γράφ' ἡ ἀρεντιά του,
 Νὰ πάγῃ εἰς τοῦ λόγου του γὰρ νὰ τοῦ ἐγχειρίσῃ
 τὸν πλοῦτόν του, τὰ ἄσπρα του, καὶ πάλιν νὰ γυρίσῃ.
 Διότι ἔβαλε σκοπὸν, καὶ εἶχε μελετήσῃ
 τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν διὰ ν' ἀποστατήσῃ.
 Καὶ διὰ νὰ τὸν σύρῃ δέ, γράφει, πῶς τοῦ χαρίζει
 τὸ ἥμισυ ἀπὸ αὐτὰ, αὐτὸς νὰ τὰ ὀρίξῃ,
 Νὰ τὰ ζωδέσῃ ἄδεια εἰς τὸ νὰ πολεμήσῃ,
 νὰ κυριεύσῃ τῶν νησιῶν, ὡς θέλει, νὰ ποιήσῃ.
 Ὁ Πολυκράτης ἀγκαλὰ ἦτονε φορτωμένος
 ἀπὸ φιλαργυρίαν, καὶ, καὶ δοξάν ὁ καλόμενος.

Καὶ διὰ δύο τρία νησιὰ εἶχεν ἐπιθυμίαν,
 νὰ τὰ ὀρίσῃ πρὸ πολλοῦ, διὰ φιλοδοξίαν,
 Μ' ὅλα αὐτὰ δὲν πίσταυσεν εὐθὺς μετὰ εὐκολίαν,
 ἀλλ' ἔστειλ' ἕνα του πιστὸν διὰ πληροφορίαν.
 Τοῦτος πηγαίνωντας ἐκεῖ, ὁ Πέρσης καὶ τεχνίτης,
 ἐκτὼ σακκίᾳ ὅλο φλωρίᾳ τοῦ δείχνει ὁ Ὅροίτης.
 Ὁ Σάμιος τὰ ἀνοίξε, τὰ βλέπει, τὰ πιάνει,
 ἀμὴ τὸ χέρι του βαθειὰ τὸ κούτζουρο δὲν βάνει,
 Διὰ νὰ πάρῃ νὰ ἰδῇ ἂν ᾔναι ὡς τὸν πάτον
 ὅλο φλωρί καθε σακκί, ὡς φαίνεται, γεμάτον.
 Γιατ' ἦταν μόνον τὰ φλωρίᾳ ἀπάντα τοὺς χυμένα,
 πίτρκις δ' ὡς τὸ κεφάλι του τὰ εἶχε γεμισμένα.
 Γὰρ νὰ πλανέσῃ τὸν πτωχὸν τύραννον Πολυκράτη,
 διὰ κανένα πάθος του ὁποῦ αὐτὸς ἐκράτει.
 Ἐγόμισεν ὁ ἀνθρώπος, λέγει τοῦ ἀρεντός του,
 δ,τ' εἶδασι τὰ μάτια του, καὶ ἐπῆσεν καὶ ἀτός του.
 Ὁ Πολυκράτης δὲ αὐτὸ ν' ἀκούσῃ ἐλωλάθη,
 νὰ τὸν κρατήσῃ ἀνθρώπος τρόπος καὶ δὲν ἐστάθη.
 Ὁ Πολυκράτης καὶ καλὰ πλέον ἐδαίμονίσθη,
 ἀκούωντας σακκίᾳ φλωρίᾳ, καὶ ἐπεριοδίσθη.
 Ἡ ὥρα τὸν ἐφαίνονταν μέρα, καὶ ἡμέρα χρόνος,
 ἕως νὰ πάγῃ νὰ τὰ ὀρῇ αὐτὸς ἀτός του μόνος.
 Τὸν συντυχαίνουν συγγενεῖς, τὸν συμβουλεύουν φίλοι
 νὰ μὴν ὑπάγῃ, νὰ σταθῇ, τοὺς μάλιστα τὰ χεῖλη.
 Ἀμὴ ἀκούει ὁ κουρός; βλέπει ὁ τυφλωμένος;
 τυφλώθηκε, κουράθηκε, πλέον ὁ μαυρισμένος.
 Τὸν Πολυκράτη τίς κρατεῖ; τίς πλὴν τὸν ἐμποδίζει;
 τὰ ἄσπρα τὸν ἐπροσκαλοῦν, ὁ φίλος αὖς γκαρίζῃ.

Τὰ φλωγῆ μέσ' ἀπ' τὰ σακκιά μιλοῦν καὶ τὸν ἐκράζουσιν,
ὥσάν γαδάραι οἱ δικοὶ καὶ φίλοι ἄς φωνάζουσιν.
Καὶ τὰ σακκιά δὲ περισσὴ, ὄχτῳ, ἀνάθεμά τα,
καὶ ὄχι γρόσα, μὰ φλωγῆ, ὥς τὴν κορφήν γεμάτα.
Κι' ὄχι τουργάδες, μὰ σακκιά, καὶ μηδὲ κἄν διασάκκια,
κ' ἴσως μεγάλα τὰ σακκιά, κι' ὥς τὸν λαιμὸν φλωράκια.
Ποῦ συμβουλή πλὴν νὰ πιεσθῇ; ποῦ λόγος νὰ ἰσχύσῃ;
ποῦ ῥήτωρ, ποῦ διδάσκαλος, ὅσο καὶ ἂν πασχίσῃ;
Ὁ χρυσὸς στέκει καὶ μιλεῖ, καὶ πλὴν Ἀριστοτέλης
ἀκούεται; κοντολογίᾳ, χρυσὸ μου, τί τὰ θέλεις;
Ὁ Πολυκράτης ἀκρατὴς τοῦ ἀξιωματός του,
ἀνάξια κινούμενος καὶ τοῦ ὀνόματός του,
Δίχως περὰ καὶ δίχως νοῦν, εὐθὺς εἶχε πετάξει,
καὶ εἶχε πάγει τὰ σακκιά μὲ τὰ φλωγῆ ν' ἀρπάξῃ.
Ὅροιτις ὅπου πρότμεναν αὐτὸς πότε νὰ φθάσῃ,
ἐπρόσταζε καὶ πᾶντα τὸν εἶχαι κριμάσῃ.
Καὶ ἔπαθε τὸ ἴδιον, ὅπου τῇ ἀληθείᾳ
ὁ Πολυμήτωρ ἔπαθεν. ἰδοὺ ἡ ἱστορία.
Τῆς Θράκης ἦτον βασιλεὺς, ὁπόταν τὴν Τρωάδα
ἐπολεμοῦσε παλαιὰ Ἑλλήνων ἡ ἀρμάδα.
Πρίαμος δὲ ὁ βασιλεὺς Τρωάδος θεωρῶντας
τὸν τῆς Τρωάδος κίνδυνον, κ' ὥς πρέπει προνοῶντας,
Ἐμάζωζε τὸν πλοῦτόν του, ὅλους τοὺς θρασυρούς του,
τοὺς παλαιοὺς καὶ πατρικοὺς, ἀλλὰ καὶ τοὺς δικούς του,
καὶ τοὺς ἐστέλλει εἰς αὐτόν, ὥς φίλον του πιστόν του,
μὲ τὸν Πολύδωρον υἱὸν τὸν πλὴν μικρότερόν του.
Ὅπου ἀνίσως καὶ παρθῇ τὸ κάστρο τοῦ ἡ Τροία,
κι' ἀνίσως ἐξολοθρευθῇ, γαθῇ κι' ἡ βασιλεία.

Μένοντας τοῦτος ζωντανὸς ἀπ' τὸ δικό του γένος,
νὰ ἀπεράσῃ τὴν ζωὴν καλῶς, εὐτυχισμένος,
Τὸ πατρικὸν βασίλειον πάλιν νὰ τ' ἀναστήσῃ,
καὶ τὴν Τρωάδ', ἂν ἀγαπᾷ, νὰ τὴν ἀνακαίνισῃ.
Ὁ Πολυμήτωρ τὸ παιδί, ὅσον καιρὸν βαστοῦσε
τὸ κάστρο, τὸ ἐκίταζε καλὰ καὶ τὸ τιμοῦσε.
Εὐθὺς δ' ὅπου ἐπάρθηκεν, ἐκυριεύθ' ἡ Τροία,
καὶ ἀφανίσθηκε μαζί ὅλη ἡ βασιλεία,
Τὸ σφάζει ὁ ἀπᾶνθρωπος, τὸ σφάζει τὸ καίμενο,
καὶ τὸ κορμὶ στὴν θάλασσα τὸ ἐβόηζε σφαμένο.
Καὶ ἔτι ἐξουσίασεν ὁ ἄνομος τὸν πλοῦτον,
κι' ἐθάβριψε πῶς γλύτωσε καὶ τὸν κανόνα τοῦτον.
Ἄφου ὅμως κυρίευσαν οἱ Ἕλληνες τὴν Τροίαν,
τὴν ἑκαψαν, τὴν ῥήμαξαν, κατὰ τὴν ἱστορίαν,
Τὸν Πρίαμον καὶ τοὺς υἱοὺς ὅλους τοὺς θανατώνουν,
καὶ ὅλους, πλὴν τῶν γυναικῶν, ὅπου ταῖς ἐσπλαζύνουν,
Καὶ ταῖς διαμοιράζονται κατὰ τὴν διορίαν
τοῦ νόμου τοῦ πολεμικοῦ, καὶ τὴν νομοθεσίαν.
Μέσα σταῖς σαλάβαις τὸ λοιπὸν ἦτον καὶ ἡ Ἑκάβη,
Τρωάδος ἡ βασίλισσα, σκλάβαν τὴν εἶχαν λάβῃ.
Δὲν εἶχαν ὅμως σηκωθῶν ἀκόμη νὰ ἐλθοῦσι
καθένας εἰς τὸν τόπον του, νὰ διασκορπισθοῦσι,
Εἰς τὸ ἀντίκρυ ὁρακικὸν μέρος τῆς βασιλείας
ἦταν τοῦ Πολυμήτορος, διὰ τυχούσας χρείας,
Καὶ ἔρχεται τὸ λείψανον ἵνα τὸ σφαμένο,
ἐκεῖ ποῦταν οἱ Ἕλληνες, σὺν νῆτονε σταλμένο.
Ἑκάβη ἡ βασίλισσα τὴν ὥραν τὴν ἰδίαν
ἵσταται εἰς τὴν θάλασσαν ἐκεῖ κοπέλαν μίαν,

Νερό νά πάρη νά ἐλθῇ, ὅπου μ' αὐτό νά πλύνῃ
 τῆς Πολυξένης τὸ κορμί, ὅπουχε σφαχθεῖ καίνη,
 (Καί τούτη θυγατέρα της) σὺ μνήμα τ' Ἀχιλλέως
 μὲ τὸν τοῦ Ἀγαμέμνονος λόγον τοῦ βασιλέως.
 Ἐπῆγεν ἡ κοπέλα δέ, τὸ λαίψανο κιτάνει,
 καὶ ὡς ἐδύνατο τραβᾷ, καὶ ἔξω τὸ εὐγάζει.
 Βλέπωντας δὲ Πολύδωρον, τὸ αὐθεντόπουλόν της,
 εἰς τὴν Ἑκάβην τῶρερ στὸν ὦμον τὸν δικόν της.
 Ἐκείνη τοῦτο νά ἰδῇ, δέρνεται καὶ κτυπᾶται,
 καὶ πῶς πλὴν νά ἐκδικηθῇ, στέκεται συλλογᾶται.
 Δὲν τὴν ἐλύπησε, θαρρῶν, ὁ θάνατος τῶν ἄλλων,
 τέκνων, ἀνδρός, κ' ἡ συνδρομὴ τόσων κακῶν μεγάλων,
 Ὅσο τὴν λύπησεν αὐτὸ τὸ πάθος τοῦ παιδιοῦ της,
 μὲ τὸ νά ἔγιν' ἐκ χειρὸς τοῦ φίλου τοῦ πιστοῦ της.
 Καὶ ἔπεσεν εἰς συλλογὴν πῶς νά τὸν ἐκδικήσῃ,
 εἰς τὴν ἀσέβειαν αὐτὴν πῶς νά τὸν τιμωρήσῃ,
 Νά στηλιτεύσῃ τὸ κακόν, καὶ νά τὸ θεατρίσῃ,
 νά φρονιμεύσῃ μὲ αὐτὸ πολλοὺς νά σωφρονίσῃ.
 Τέλος ἐσυλλογίσθηκε, καὶ στέλνει καὶ τὸν κράζει,
 ἰδὼ στοχάσου, μὴ γυνὴ σὺν τί κατασκευάζει.
 Πῶς ἔχει λόγον νά τὸν πῇ, καὶ νά ἐλθῇ ταχέως,
 μὲ τὰ παιδιὰ τοῦ δὲ μαζί, νά μὴν κάμῃ ἀλλέως.
 Ἐτρεξε μὴν ἡξεύρωντας ἐκεῖνος ὁ καϊμένος,
 πῶς βρέθη ὁ Πολύδωρος εἰς τὸν γυαλὸ σφαμένος.
 Ἐτρεξε καὶ ἀπατηθεὶς μὲ κάποιαις ἐλπίδες,
 ὅμως ὁ μαῦρος ἔπεσε στὰ φίδια σταῖς ἀσπίδες.
 Τῆς Πολυκράτης ὁ ῥήθεις ἔτρεξε παρομοίως
 διὰ τὴν φούρκα ὁ πτωχὸς ἐκεῖνος, καὶ ἀθλίως.

Ἐτρεξε γὰρ νά παιδευθῇ, διότι ἐβουόσε
 ὁ φονευθεὶς Πολύδωρος, καὶ κρίσιν ἐζητοῦσε.
 Τοῦ εἶπεν ἡ Ἑκάβη δέ, πῶς εἶχε τοῦ μνηστήρ,
 βίος κρυμμένο εἰς τὴν γῆν διὰ νά τοῦ μιλήσῃ.
 Ὅπου εἰς τὰ βασίλεια ὄντας τὸ εἶχε χῶσι
 ἀντάμα μὲ τὸν ἄνδρα της, διὰ νά τὸ γλυτώσῃ.
 Ὁ Πολυμήστωρ χάρηκε τὸν λόγον της ν' ἀκούσῃ,
 καὶ εἶπεν, ὅσα ἤλπιζα ἐλπίζω νά εὐγοῦσι.
 Κ' ἐσυλλογίζετο ἐκεῖ ὅχι σαρκικὴ ἐτοῦτος,
 ἀλλ' ἀμάξια, ὡς πολὺς, βασιλικὸς ὁ πλοῦτος.
 Ἐμπα δὲ εἰς τὴν τέντα μου διὰ νά σὲ χαρίσω
 ἄσπρα καὶ τζεβαῖρια, νά σὲ τὰ ἐγχειρίσω,
 Ὅπου τὰ πῆρα βγαίνωντας ἀντάμ' ἀπ' τὴν Τρωάδα.
 κ' ἔτζι τὸν πάζει τὸν γαμπρὸ μέσα εἰς τὴν παστάδα.
 Μέσα ἐκεῖ ἦτανε δέ, ὡς νόμφαις στολισμέναις,
 μὲ ξύλα καὶ μὲ σίδερα ὅλαις ἀρματωμέναις,
 Καὶ ἔτρεξαν ἀπάνω του ὥσάν ταῖς καλιχακούδαις,
 κ' ἔπεσαν, καὶ τὸν πλάκωσαν ὅλαις τοὺς σὺν ἀρκοῦδες.
 Ἐκεῖνος δὲ καὶ μοναχὸς καὶ δίχως ἄρμα ἕνα,
 καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ ἦτανε, μικρὰ πλὴν τὰ καϊμένα.
 Οἱ ἄνθρωποι οἱ δοῦλοί του εἶδον καὶ καμμίαν
 δὲν εἶχαν εἰς τῶν γυναικῶν αὐτὴν τὴν πανουργίαν.
 Ὁ Ἀγαμέμνων βασιλεὺς ἤξευρε τὴν αἰτίαν,
 τὴν εἶπεν ἡ βασίλισσα, καὶ εἶχεν ἡσυχίαν.
 Ὁ Πολυμήστωρ φάναξε, μὰ τίς νά βοηθήσῃ;
 πάλαιψεν, ἀντιστάθηκε, ποῖον δὲ νά νικήσῃ;
 Μὴ γὰρ καὶ ἦτον μὴ ἡ δού, ἐκείναις ὡς τριάντα
 ἦτανε, ὅμως ἦτανε, λογιᾶζω καὶ σαράντα,

Ὅλαις ἀνδρογυναίχαις δέ, ὀλαις ἀνδρειωμέναις,
 καὶ ἀντρωμένων δὲ ἀντρῶν, καὶ ὀλαις θυμωμέναις
 Γιὰ τὴν σκλαδιὰ, γιὰ τὸν καῖμό, καὶ διὰ τῶν ἀνδρῶν τοὺς
 τὸν θάνατον τὸν ἄωρον, μαζί καὶ τῶν παιδῶν τοὺς.
 Ἐγνώρισε τὸ σφάλμα τοῦ ἐκεῖ πληθὺς ὁ καῖμένος,
 ὅμως ἀδιαφόρητα, ἦτονε πληθὺς πιεσμένος
 Εἰς τὴν παγίδα σὰν πουλί, στὸ δίχτυ σὰν τὸ ψάρι,
 σὰν τὸ καράβι τὸ πτωχὸ στὸν σκύλον τὸν κουράρη.
 Εἶδε τοῦ λόγου τοῦ κακῆ, εἶδε πῶς ἀπατός του
 μπῆκε στὸν ἄδη ζωντανός, μὰ πληθὺς τί φρελός του;
 Ἐμετανόησε πολλὰ, ἀλλ' ὅμως εὐσπλαγγχνία
 στὸν ἄδη καὶ μετάνοια, δὲν εἶναι πληθὺς καμμία.
 Εἶδε τὴν ἀγνωσίαν του, ξώρας δέ, σφάλματά του,
 εἶδε τί ἄσπρα ἦτανε μαῦρα καὶ σκοτεινὰ του.
 Καὶ λογιᾶζω, ἔλεγε, πλὴν ὄχι λογιᾶζω
 πῶς τὸν ἀκούω δέ, θαρρῶ, καὶ πῶς τὸν ἐκτιᾶζω.
 Ἀνάθεμα τὰ ἄσπρα μας, ἄσπρα ἀνάθεμά σας,
 ἀνάθεμά σας καὶ ἐσᾶς, μαζί καὶ τὸνομά σας.
 Ἄσπρα ὅπου μαυρίζετε ἀνθρώπων ταῖς καρδίαις,
 καὶ ταῖς ψυχαῖς φλογίζετε μὲ φλόγες αἰωνίαις.
 Φιλαργυρία δχεντρα, ἀναθεματισμένη,
 φιλαργυρία λάμια, λαοκαταραμένη,
 Φιλαργυρία λέαινα, θηρίον αἰμοδόρον,
 φιλαργυρία λύκαινα, θηρίον ψυχοφθόρον.
 Φιλαργυρία θύγατερ, κόρη τοῦ διαβόλου,
 φιλαργυρία τῶν κακῶν μάνα τοῦ κόσμου ὅλου.
 Φιλαργυρία φάγουσα μ' ἐφαγες τὸν καῖμένον,
 μ' ἐφαγες τὸν ταλαίπωρον, τὸν κακοκοιμισμένον.

Ἀνάθεμα τὰ ἄσπρα μου, καὶ τρεῖς ἀνάθεμά τα,
 ἰδοὺ ἡ χάρις τῶν ἄσπρων, ἰδοὺ τὰ τέλη, νὰ τα.
 Μὲ τᾶσπρα μου ἀγόρασα ἐγὼ τὸν θάνατόν μου,
 μὲ τᾶσπρα μου τὸν ἐρτίχσα τὸν ἄδην τὸν δικόν μου.
 Χάνω καὶ τὰ παιδάκις μου, χάνω καὶ τὴν ζωὴν μου,
 χάνω καὶ τὸ βασιλεῖον, χάνω καὶ τὴν ψυχὴν μου.
 Αὐτὰ καὶ ἄλλα σὰν αὐτὰ ἐκεῖ ἔλεγ' ἐκεῖνος,
 ὁ Πολυμήτωρ ὁ πικρός, μ' ἓνα μεγάλο θρήνος
 Καὶ αὐτουνοῦ καὶ τῶν παιδῶν, καὶ μὲ μεγάλον πόνον,
 ὅπου δικαίως, πλὴν εἰς τῶς, εἶδεν αὐτῶν τὸν φόνον.
 Λόγιχα ὅπου τὰ ἔλεγεν αὐτὰ βεβαιωμένως,
 καὶ Πολυκράτης τρέχωντας στὴν τούρκα ὁ καῖμένος.
 Ἢ δὲ γυναῖκες ἄπονες τὸν μαῦρον τὸν τυρλώνουν,
 καὶ τὰ καῖμένα τὰ παιδιὰ ὅλα τὰ θανατώνουν.
 Καὶ ἔπαθε τὸ ἴδιον, ὅπου καὶ ἓνας ἄλλος
 διὰ τὰ ἄσπρα ἔπαθε, καὶ τοῦτος δὲ μεγάλος.
 Ὅποτε ὁ Ἀλέξανδρος, τοῦ κόσμου ἡ τρομάρα,
 τὴν Θέβα κυριεύοντας, τὴν πῆρεν ἡ κατάρρα,
 Τὰ τείχη της ἐγκρέμνισε, τὴν εἶχεν ἀφανίστη,
 καὶ στρατιῶται ἄσπλαγγνοι τὴν εἶχαν διχγουμίατη,
 Ἢτότε ἓνας στρατηγὸς ἀπὸ τὸν ἴδιον τόπον
 τοῦ μαῦρου Πολυμήτορος, καὶ μὲ τὸν ἴδιον τρόπον,
 Εἰς ἓνα σπῆτι μπαινώντας μιᾶς γυναικὸς πλουσίας,
 εὐγενικῆς ἀρχόντισσας τὸνομα Θυμοκλείας,
 Οἱ στρατιῶται ἄρχησαν νὰ πέρνουν νὰ ἀρπάζουν,
 καὶ νὰ κατακρεμνίζουσι, τὸ σπῆτι νὰ ῥημάζουν.
 Ὁ δὲ καλὸς τοὺς στρατηγός, δὲν ξιεύρω τὸνομά του,
 βλέπωντας τὴν νοικοκυράν, τρελλαθ' ἡ ἀρεντιά του.

Ἔχασε καὶ τὰ ὅπλα του καὶ τὰ κατὰστικὰ του,
καὶ τὴν τραβᾷ μὲ ἐντροπὴν καμμίαν, σφάκειλά του.
Τὴν δυναστεύει τὴν πτωχὴν χωρὶς ποσῶς νὰ δώσῃ
ἀκρόασιν στὰ λόγια της, ὁ νοὺς εἶχε θαμπώσῃ.
Τὸ πάθος τὸν κυρίευσε, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν
αὐτοῦ μ' αὐτὴν ἐπλήρωσε, ὥσάν μὲ σκλαῖαν μίαν.
Καὶ δὲν τὸν ἐφθασεν αὐτό, ἀμὴ τὴν ἐρωτοῦσε,
ποῦ ἔκρυψε τὰ ἄσπρα της, καὶ τὴν στενοχωροῦσε.
Ὅπου ὁ ἀδιάκριτος ἐπρεπε νὰ χάρισῃ
καὶ μέρος ἀπὸ τὰ λοιπὰ ὅπουχαν διαγοιμίση.
Ἔσθυσσε μὲν ἡ σαρκικὴ φλόγα κ' ἐπιθυμία,
δὲν ἔσθυσεν ὁμῶς μαζὶ καὶ ἡ φιλαργυρία.
Ἡ Θυμοκλεία ὄντας δὲ δικαίως θυμωμένη,
μὲ τὸ νὰ ἐντροπισθῇκεν, ἔστωντας τιμημένη,
Θέλωντας νὰ ἐκδικηθῇ εὖρε τὴν εὐκαιρίαν,
ἔλα μαζὶ μου, τὸν λαλεῖ μὲ πᾶσαν προθυμίαν.
Καὶ εἰς τὸ περιβόλι της τὸν φέρνει, τὸν ἐμπάζει,
καὶ τὸ πηγάδι δείχνει του, καὶ νὰ ἰδῶ, φωνάζει,
Ἐδῶ μέσα τὰ ἔρριξα τὰ τζοβαερικά μου,
καὶ τᾶσπρα καὶ τὰ πράγματα, τὰ πλέον ἀκριβὰ μου,
Ὅποταν ἐστοχάσθηκα, κ' εἶδα πῶς κινδυνεύει
ἡ θύδα ἡ πατρίδα μου, καὶ νὰ περθῇ κοντεύει.
Ὁ στρατηγὸς ὅλος τυφλὸς ἀπ' τὴν πλεονεξίαν,
ὡς καθὼς ἦτον καὶ κουρὸς ἀπ' τὴν ἐπιθυμίαν,
Καθὼς ὁ Πολυμήστορας ὁ καὶ συμπατριώτης,
καὶ Πολυκράτης ὑστερὰ ἐκεῖνος ὁ Σαμιώτης,
Χωρὶς ποσῶς νὰ στοχασθῇ περιστάσιν καμμίαν,
τρέχει καὶ σκύφτει νὰ ἰδῇ μὲ ἄκραν προθυμίαν.

Ἡ Θυμοκλεία τὸν σκουντᾷ μὲ δλην τὴν καρδίαν της,
τὸν βίχνει μέσα εἰς αὐτό μὲ ἄμετρον χαρὰν της.
Καὶ δὲν τὴν ἐφθασεν αὐτό, ἀμὴ καὶ τὸν πετρώνει,
βίχωντας πέτραις ἀρεταῖς, καὶ τὸν ἐθανατώνει.
Φθάνουν οἱ στρατιῶταί του, ῥωτοῦν τὴν Θυμοκλείαν
ἐδῶ μέσα τὸν κρέμισα, εἶπε μὲ ἀροβίαν.
Τρέχουν πεντέξ ἀπὸ αὐτοῦ, εἰς τὸ πηγάδι μπαίνουν,
καὶ τὸν τραβοῦν τὸν στρατηγὸν νεκρόν, καὶ ἀνεβαίνουν,
Καὶ πλύνουν τὴν ἀρχόντισσαν, τὴν δένουν, καὶ δεμένην
τὴν φέρνουν στὸν Ἀλέξανδρον, πλὴν ὄχι τρομασμένην.
Δὲν ἔχασε τὸ εἶναί της, ὥσάν μία φονεύτρα,
ἢ ὥσάν μιὰ ἄλλη καμμὶὰ κακὴ γυναῖκα κλεύτρα.
Στάθηκεν εἰς τὸ λῆθός της, ὡς μία τιμημένη,
στάθηκεν ὡς νικήτρια, ὡς μιὰ στεφανωμένη.
Ἐστάθηκε μὲ ἔπαρσιν, καὶ ἐν ἀγαλλιάσει,
καὶ θαῦμα ἐπροξένησε τοῖς παρῆσσι πᾶσι.
Ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος, τῆς φύσεως τὸ τέρας,
Ἀριστοτέλους μαθητὴς, ἐπίγειος ἀστέρας,
Ἀπὸ τὸ στάσιμον αὐτὸ καὶ γενναϊότητά της,
πᾶραυτὰ ἐκατάλαβε τῆτον ἡ ἀφεντιὰ της.
Καὶ δὲν ῥωτᾷ, εἴν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἐτζι ἦναι,
καθὼς αὐτοὶ φωνάζουσι καὶ μαρτυροῦσι, γόναι.
Ἀμὲ ποῖα εἶσαι; τὴν ῥωτᾷ. εἴμαι, τοῦ ἀποκριθῇ,
τοῦ Θεαγένους ἀδελφὴ, ἐτζι ἀπηλογέθη,
Τοῦ Θεαγένους αὐθεντὸς τῆς χώρας Χαιρωνείας,
ὁποῦ πρὸ χρόνων δυὸ τριῶν ζήλω ελευθερίας
Ἑλλάδος τῆς πατρίδος μας, αὐτὸς εἶχε θελήσῃ
Φίλιππον τὸν πατέρα σου νὰ τὸν ἐπολεμήσῃ,

Κι' ἀπέθανε στὸν πόλεμον μὲ τὸ σπαθί στὸ χέρι,
 θαρρῶ κ' ἡ βασιλεία σου καλώτατα τὸν ξέρι.
 Ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος προθύμως καὶ νὰ κἀν
 ἔργα μεγάλα θαυμαστά, ἀλλὰ καὶ νὰ μανθάνῃ,
 Πήγαινε, εἶπε, στὸ καλὸ, τὴν θαύμασε τῆς ὥρας,
 ἐσὺ καὶ τὰ παιδιὰ σου ἐλεύθερ' ἐκ τῆς χώρας,
 Ἐλευθερίας ἄξιον εἶναι ἡ γενεά σου,
 πολλὰ δὲ περισσώτερον τοῦτο τὸ κάμωμά σου.
 Τοῦ Ἀλεξάνδρ', Ἀλέξανδρε, ἔχε τὴν εὐτυχίαν,
 κ' ἐγὼ εἰς τὴν ὑπόθεσιν ἔρχομαι τὴν σαμίαν.
 Τοὺς φιλαργύρους καὶ τοὺς τρεῖς ἐδῶ τοὺς ἀπαρτίζω,
 ὡς πρέπει νὰ παιδεύωνται, ναί, τοὺς κατατρανίζω.
 Διότι καθὼς ἔκαμαν, εἶχας πληρωθοῦσι,
 καὶ ὅσοι ἄλλοι ἀγαποῦν τάσπρα, καὶ προσκυνοῦσι.
 Καὶ διὰ τοὺς Σαμιώτας μου τοὺς φιλελεπημόνους
 μιλῶ, ὅτι ὁ λόγος μου δι' αὐτοὺς καὶ μόνους.
 Ἐψάλα δὲ Ἀγιασμοὺς εἰς τὸ Βαθὺ χωρίον
 ὑπὲρ τοὺς τριακόσιους, πενήτων καὶ πλουσίων.
 Καὶ ὅλους ὅχι μοναχὰ εἰς τὰ ὀσπήτιά τους,
 ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ σπήτια, καὶ εἰς τὰμπέλιά τους.
 Τὸ δὲ Βαθὺ εἶναι χωρὶς τὸ πλεῖον καλλήτερόν τες,
 ὡς πολυανθρωπώτερον καὶ πλουσιώτερόν τες.
 Ὑπὲρ τὰ τετρακόσια σπήτια λογαριάζω,
 καὶ Ἑκκλησίαις ἐξ ἑπτὰ, ὡς τόσαις λογαρίζω.
 Πῆγα εἰς τὸ Παληόκαστρο, εἰς τὸ Βαθὺ πλοσίον,
 ὡς ἑκατὸ σπήτια αὐτὸ λέγεται τὸ χωρίον.
 Ὡς ἑκατὸν Ἀγιασμοὺς εἰς τοῦτο εἶχα ψάλλῃ,
 ἐν εὐφροσύνῃ καὶ χαρᾷ πολλῇ τε καὶ μεγάλῃ.

Πῆγα εἰς τοὺς Μιτυληνίους χωρὶς μὲ διακῆσα
 σπήτια καὶ περισσώτερα λογαρίζω ἀπὸ τόσα.
 Ὑπὲρ τοὺς διακῆσιους ἐδῶ ἔψαλα πάλιν,
 μ' εὐχαριστίαν μου πολλὴν καὶ ζέσιν τοὺς μεγάλῃν.
 Πῆγα στὰ Μοναστήρια, Σταυροῦ καὶ Παναγίας,
 ἔψαλα ὡς τριάκοντα μετὰ φιλοδωρίας.
 Πῆγα καὶ εἰς τὴν Χώρα δέ, σκαμνὶ τῆς νήσου Σάμου,
 καὶ ἕως τριακόσια σπήτια, γέροντά μου,
 Ἔως τριάντ' Ἀγιασμοὺς, θυμοῦμαι, εἶχα ψάλλῃ,
 σπάνις πολλή, καὶ στὸ σκαμνὶ μάλιστα, καὶ μεγάλη.
 Ὅτι ἐδῶ δὲν ἔργησα, ἂν ἤθελα καθῆσθαι,
 ἤθελα βεβαιώτατα καὶ τοὺς ἑκατοντίστῃ.
 Μέσα εἰς τὰ καράβια, καὶ μέσα στὸν ὁδῶ μου
 ἐψάλλθησαν Ἀγιασμοὶ κάμποσοι, Δέσποτά μου.
 Ἄλλου δὲν ἐπερπάτησα, εἰς τὰ χωρία τὰ ἄλλα,
 θαρρῶ νὰ ἦναι δεκοχτὼ, μικρά τε καὶ μεγάλα.
 Ὅλα δὲ χριστιανικά, ὅλα ἐλεῖ Θεῖος,
 ἐδῶ κανεὶς δὲν κατοικεῖ, κανεὶς ἄλλος περντί,
 Ἑβραῖος, Τοῦρκος, ἄπαγε, ἄλλη φυλὴ καμμία,
 Ἀρμένιος, Φράγγος, Λούτερος, παντοῦ Ὁρθοδοξία.
 Μ' ἐφιλοδώρησαν καλὰ ὑπὲρ τὰ χίλια γρόσα,
 κοντὰ στὰ γρόσα καὶ κρασί φορτώματα τρακόσα,
 Ὅκαδες ὀγδοήκοντα τὸ ἓνα φόρτωμά τους,
 κ' ἔταξαν νὰ τὰ δίνουναι αὐτοὶ καὶ τὰ παιδιὰ τους.
 Τοὺς εὐεργέτησα καλὰ κ' ἐγὼ μὲ τὸν Σταυρόν μου,
 τῶν ἀμπελιῶν τοὺς φέρτα τὴν ψεῖρα στὸν καιρὸν μου.
 Ἄλλου λοιπὸν δὲν πάτησα, σπεύδωντας νὰ κινήσω,
 καὶ εἰς τὸ Μοναστήριον ὀπίσω νὰ γυρίσω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ τῆς ἀθλιότητος τοῦ νῦν καιροῦ.

Διότι ἐβάρυνθηκα τὸν κόσμον νὰ γυρίσω,
ταῖς χώραις νὰ περιπατῶ, στάσιν νὰ μὴ γνωρίζω.
Τόπον ἐκ τόπου πάντοτε τόσον καιρὸ ν' ἀλλάζω,
εἰς ἓνα τόπον καὶ ἐγὼ νὰ μὴ ἐρησυχάζω.
Χώρην νὰ μὴ τὴν παραῖδῶ, χωρὶς νὰ μὴν ἀφήσω,
σπητάκι καὶ νὰ μὴ χωθῶ μέσα, καὶ νὰ ζητήσω,
Ὅσάν τάχα νὰ πῆγαινα ψυχῶν εἰς σωτηρίαν,
διὰ ἐθνῶν ἐπιστροφήν, διὰ θεογνωσίαν,
Καὶ νὰ παρῶχσιάζωμαι εἰς τοὺς ἀνθρώπους πάλιν,
εἰς τοὺς μεγάλους καὶ μικροὺς μὲ ἀλλαγὴν μεγάλην.
Ἄλλος νὰ φαίνωμ' ἐξωθεν, καὶ ἀπὸ μέσα ἄλλος,
ὁ ξεσχιστὴς νὰ δείχνωμαι σὺν Ἀσκητῇ μεγάλῳ,
Καὶ νὰ μεταμορφώνωμαι ὥσάν καὶ τὸν Πρωτέα,
ἐκείνον τὸν παμπάλαιον Αἰγύπτου βασιλέα,
Ἄλλους νὰ τοὺς παρακαλῶ, ἄλλους νὰ συμβουλεύω,
εἰς ἄλλους νὰ θυμῶνωμαι, ἄλλους νὰ κολακεύω,
Τοὺς δρόμους νὰ περιπατῶ, ταῖς στράταις νὰ κιτάζω,
σὺν ὁ καλὸς ὁ κυνηγὸς μόνον γιὰ νὰ συνάζω.
Αὐτὸς καὶ μόνος ὁ σκοπός, αὐτὴ ἡ συλλογὴ μου,
αὐτὴ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἀγάπη ἡ ἰδική μου.
Σπῆτι, θαρρῶ, δὲν ἄφηκα νὰ μὴ τὸ κατοικήσω,
νὰ μὴ τρυγῆσω ἀπ' αὐτό, κ' ἔτι ν' ἀναχωρήσω.
Τὸ ἴδιον ὡς κάνουνσι στὸ θέρος θεριστάδες,
καὶ εἰς τὸν τρύγον, ὡς καθὼς πάλιν οἱ τρυγητάδες.

Ὅπου ἀφοῦ τὰμπέλι σου τὸ σώσουν, τὸ τρυγῆσουν,
τρέχουν εἰς τὸ ἀμπέλι μου, νὰ μὴ χάσομερῆσουν.
Ὁ μοῖως καὶ οἱ θερισταί, ἀφοῦ τὸν θερίσουν,
στάλλο χωράφι πηλαλοῦν, διὰ νὰ μὴν ἀργήσουν.
Δὲν λογιάζω, βασιλεὺς ὡς τόσο νὰ φροντίσῃ,
πῶς νὰ νικήσῃ τοὺς ἐχθρούς, μὲ νίκην νὰ γυρίσῃ,
Ὅσον ἐφρόντισα ἐγὼ εἰς τὸ νὰ συναθροίσω
τὸ ἔχειν τῶν Χριστιανῶν, καὶ ἔτι νὰ γυρίσω.
Ἀρχιερεὺς δὲν ἀγρυπνεῖ, καὶ τόσο δὲν τρομάζει,
μὴ τοῦ χαθῇ καμμιὰ ψυχὴ, καὶ κόπον δὲν κιτάζει,
Ὅσον ἐγὼ ὁ μάταιος πάντοτε ἀγρυπνοῦσα,
μὴ χάσω ἄσπρο ἢ παρὰ, κ' ἔτρεμα κ' ἐπονοῦσα.
Νὰ παραβλέπω κίνδυνον, νὰ παρατρέχω κλέφταις,
φωτισταῖς, πανούκλαις, ἀρρώστικαῖς, κατηγορίαις, ψεύταις.
Ἀπέκει καὶ οἱ τωρινοὶ καιροί, καθὼς θεωροῦμεν,
καιροὶ κακοὶ καὶ φοβεροί, καὶ βίον λαγοῦ ζοῦμεν.
Καὶ πρέπει νὰ προσέχωμεν, καὶ νὰ περιπατοῦμεν
μὲ πολλὴν γνώσιν, ἀδελφέ, διὰ νὰ μὴ χαθοῦμεν.
Διότι ἂν ὁ δίκαιος σώζεται μετὰ βίας,
ἀμαρτωλὸς ποῦ νὰ φανῇ; χάνετ' ἐπ' ἀληθείας.
Διότι ἂν ἐστάθηναν καὶ ἄλλοι συχαμένοι
καὶ ἀθεόφοβοι καιροί, καὶ κακομοιρασμένοι,
Οἱ τωρινοὶ ὅμως καιροὶ πολλὰ τοὺς ξαπενοῦσι,
τίτοιτοι οὐδ' ἐστάθηναν, ἀλλ' οὐδέ νὰ σταθοῦσι.
Ἐτοῦτοι εἶναι ἀληθῶς καιροὶ καὶ συχαμένοι,
καὶ ὄχι ἀθεόφοβοι, ἀλλ' ἀθεοὶ, χαμένοι.
Διότι ὅλοι ἀληθῶς ἐξέκλιναν τελείως,
καὶ ἀχρεώθησαν πολλὰ, ἀναισθητοῦν ἀθλίως.

Δὲν εἶναι ἓνας ἄνθρωπος νὰ κἀν καλωσύνην,
 ἢ νὰ γυρεύῃ τὸν Θεὸν καὶ τὴν δικαιοσύνην.
 Ἡ κρίσις ἐσπρώθηκε, χάθηκεν ἡ φιλία,
 ἔλειψεν ἡ ἀλήθεια, πᾶγ' ἡ φιλαδελφία.
 Ἀνατολὴ ἐρήμαξε, Ῥοῦμελν μισοστέκει,
 καὶ τὰ νησιὰ ἐχάλασαν, τί ἄλλο πλὴθὺ παρίκει;
 Ἐτοῦτοι εἶναι ἀλκῶς καιροὶ ἀφανισμένοι,
 καιροὶ ὄντως θεόργιστοι, καὶ καταδικασμένοι.
 Ὅτι ἐκείνη ἡ φρικτὴ προπερινὴ πανώλης
 ἔκαμε κατ' ἀλήθειαν κ' ἐκλάψεν ὅλ' ἡ Πόλις.
 Ἀφάνισε παζάρια, ἐρήμαξεν οἰκίας,
 ταῖς στραταῖς ταῖς ἐγέμισε λείψανα θρηνηδίας.
 Δὲν ἐσπλαχνίσθη γέροντας, νέους δὲν ἐλυπήθη,
 γαμπρούς καὶ νύφαις ἄπονός δὲν ἐψυχοπονήθη.
 Δὲν ἄκουσε Παράκλησις, δέξις δὲν φοβήθη,
 Ἀγιασμούς δὲν φήμισεν, ἀλλ' οὐδὲ εὐλασθήθη.
 Λαβὶδ καὶ δὲν εὕρισκετο, ὅπου νὰ ἀπαντήσῃ
 ὡς δυνατός τὸν θάνατον, καὶ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ.
 Μωσῆς καὶ οὐδ' ἐφαίνετο ὅπου νὰ ἡμερώσῃ
 τὸν Κύριον ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ νὰ ἐξιλεώσῃ.
 Ἐνας νὰ δίνῃ τὴν ζωὴν διὰ τὸ ποίμνιόν του,
 ὁ ἄλλος νὰ φωνάζῃ δὲ γερὰ πρὸς τὸν Θεόν του.
 Ὁ Ἐξελίας καὶ αὐτὸς μετὰ τοῦ Ἡσαίου,
 οἱ προσευταὶ πρὸς Κύριον κατὰ τοῦ Ἀσσυρίου,
 Ἀπὸ τὴν Πόλιν ἔλειπαν, δὲν ἦταν νὰ προσβεῦσουν,
 ὅπου τὸν ἐξολοθρευτὴν νὰ τὸν ἐξολοθρεύσουν.
 Τὸ εὖλον δὲ τὸ ἅγιον ὅπου τὸ πᾶν ἐρίζει,
 καὶ καταργεῖ τὸν θάνατον, καὶ τὴν ζωὴν χερίζει,

Ἀπὸ τὴν Πόλιν ἔλειπε καὶ τοῦτο, Δέσποτά μου,
 ἦτον στὴν Σάμον τὸ νησί, εὕρισκετο σιμά μου.
 Αὐτοῦ δὲν ἦτο νὰ τὸ δῇ αὐτὸς ὁ Σταυρωμένος,
 νὰ δῇ τὴν τρύπαν τοῦ καρφῦ ὁ τότε καρφωμένος,
 Νὰ δῇ τὸ αἷμά του ἐκεῖ χυμένον καὶ βαμμένον,
 τὸ εὖλον τὸ μακάριον καὶ τὸ εὐλογημένον,
 Νὰ θυμῶσθαι τὸ πάθος του, τὴν θείαν σταύρωσίν του,
 νὰ ἡμερώσῃ παρευθὺς, νὰ παύσῃ τὴν ὀργὴν του.
 Καὶ ἄνθρωπος δὲν βρέθηκεν ἓνας νὰ παλαλήσῃ,
 ν' ἀλθῇ στὴν Σάμον παρευθὺς, καὶ νὰ μὲ τὸ ζητήσῃ.
 Ἀκουσα πῶς εὕριθηκεν ὁ Γεωργάκης πάλιν,
 καὶ ἔγραψε καὶ τὴν γραφὴν, καὶ μὲ σπουδὴν μεγάλην,
 Καὶ ἓνας τὸν ἐμπόδισε μαῦρος ἐκ τῶν δικῶν του,
 μαῦρα πουλιὰ τὴν γλῶσσάν του νὰ φᾶν καὶ τὸν μισαλὸν του.
 Κ' ἐπέθανε τόσος λαὸς, κ' ὁ μέγας δραγουμάνος
 πατέρας σου, ὅχι γαμπρός, κ' ἓνας μας μεγιστάνος.
 Ἐκοψεν οὖν, ἐθέρισε καὶ Τοῦρκους καὶ Ἑβραίους,
 Φράγγους καὶ Ἀρμενίους τε συνάμα καὶ Ῥωμαίους.
 Ὅτι δὲν ἤτονε κανεὶς νὰ τὸν εἰπῇ, καὶ φθάνει,
 καὶ ἂν τὸν πῇ νὰ ἀκουσθῇ, ὁ λόγος του νὰ πᾶν.
 Ἀπ' τὴν πληγὴν ὕστερ' αὐτὴν συνέδη καὶ ἐκεῖνος,
 ὁ φοβερώτατος σεισμός, ὁ δεύτερος ὁ θρῆνος.
 Ἐδιαδέχθη τὸ κακὸ, κακὸ ἄλλο μεγάλο,
 κακὸ μεγάλο κ' ὁ σεισμός ἐκεῖνος δίχως ἄλλο.
 Τῆς Πόλις ἔπεσαν πολλὰ, ἀκούσαμεν, τειχία,
 σπήτια δὲ πολλότατα, χάνια καὶ τζαμιά.
 Καὶ ἐπλακώθησαν πολλοί, κ' ἐχάθηκαν τελείως,
 καὶ μῆνις τοῦτος ὁ σεισμός ἐδάσταξεν ἀθλίως.

Τόσος σεισμὸς ὅπου κανεῖς ὁμοῖον δὲν θυμῶνε,
καὶ ἔγινε πολὺ κακό, παντοῦ κ' ἐπροξενήθη.
Μάλιστα στὰ Γαννόχωρα, ὅπου στὰ δέκα ἓνα
σπῆτι, ὡς λέν, ἐγλύτωσε πολὺ βεβαιωμένα.
Ἔτι καὶ στὴν Καλλίπολιν, ὅμως μετριωτέρα,
καὶ στὰ Καστέλλια καὶ ἄλλου, ὅμως ὀλιγωτέρα.
Ἰδοὺ λοιπὸν τρισάθλιοι καιροὶ καὶ πικραμένοι,
καὶ χρόνοι κακοφροῖζικοὶ καὶ σισμειωμένοι.
Ἀπειρα τὰ τῶν ἐθνικῶν κακὰ κ' ἡ μοχθηρία,
ἀσέκωτα τὰ βάρητα, καὶ ἡ στενοχωρία.
Ἀπιστα τὰ Χριστιανῶν, γεμάτα πονηρίας,
ἀποιμάντ' ἀκυβέρνητα καὶ τὰ τῆς Ἐκκλησίας.
Πάνε χαθῆκαν τὰ καλὰ, δὲν φαίνονται καθόλου,
καὶ παρῆρσι τὰ κακὰ, γυμνὰ ὅλως διόλου.
Ἄλλο παρὰ εἰς τὸν καιρὸν τοῦ θείου Γρηγορίου,
πολλὰ πλέον χειρότερα, τώρα ὀργὴ Κυρίου.
Ὅτι εἰς μίαν ἀρετὴν, καθὼς ἦτον ἐκείνη,
καὶ τὸ ὀλίγο τὸ καλὸ φαίνεται κακωσύνη.
Σκότος παντοῦ, φῶς πρῶθενά, τυφλὰ περιπατοῦμεν,
μισάνυχτ' ἀρμενίζομεν, ποῦ πᾶμε δὲν θεωροῦμεν.
Τέλος καθεύδει ὁ Χριστός, ὁ βασιλεὺς κοιμᾶται,
τί μέλλει οὖν νὰ πάθωμεν, καθ' εἰς τὸ συλλογᾶται.
Λέν περὶ τοῦ Σουλτάν Ἀχμέτ τοῦ προαποθαμμένου
πατρὸς τοῦ βασιλέως μας τοῦ πολυχρονιμένου,
Ὅπου πρὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν αὐτὸς ἐζοῦσε,
καὶ τὸ βασιλεῖον καλῶς ἤξευρ' ἐκυβερνοῦσε.
Ὅντας ὁ Ἡμπραὶμ πατὴρ τῆς βούλλης νοικοκύρης,
ὁ φίλος τῶν Χριστιανῶν, περίφημος Βεζίρης,

Πῶς εἶδεν εἰς τὸν ὕπνον του, ὅτι εὐράθ' εἰς ἓνα
κάμπον πολλὰ εὐρύχωρον, χωρὶς ἄλλον κανένα.
Ὁ κάμπος μεγαλῶτατος καὶ ὅλος χλοισμένος,
καὶ τὸν ἐκίταζε χαρὰ καὶ θάμβος γεμισμένος.
Ἐκεῖ εὐθὺς Καμήλαις τρεῖς θεωρεῖ ὁ βασιλεὺς,
ὄχι ψωριαρικές λιγναῖς, ἀμὴ παχιῖς, ὠραῖαι.
Καὶ ἐπροστέθηκε χαρὰ ἀπάνω στὴν χαρὰ του,
καὶ ταῖς ἐγλυκοκίταζε μὲ ὅλην τὴν καρδίαν του.
Διὰ τὴν εὐμορρίαν τους, καὶ τὴν παχύτητα τους,
καὶ ὅτι εἰς ὑπόληψιν ταῖς ἔχουν τὰ χαρτιά τους.
Λογιάζω τὸν Προφήτην τους εἶχαν ὑπερετήρη,
ἐκεῖνος διὰ πληρωμὴν ταῖς εἶχεν εὐλογήρη.
Ἡ δὲ Καμήλαις ἐβόσταν ἐκεῖνο τὸ λιβάδι,
τὸ δροσερὸ καὶ χλοερὸ, χωρὶς ἓνα ψαγάδι,
Μὲ μίαν ἀγάπην θαυμαστήν, μὲ μιά πολλὰ γλυκεῖαν
εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν, καὶ σιωπὴν βαθεῖαν.
Κάκου καὶ κάπου ἐπαίζαν αὐταῖς ἀνάμεσά τους,
φιλοῦνταν, ἐδαγκάνουνταν, ἔκαναν τὰ δικά τους.
Ἐκυνθοῦσαν, ἔτρεχε κατόπι μιά τὴν ἄλλην,
καὶ εἶχε νὰ ταῖς θεωρῇ κανεῖς χαρὰν μεγάλην.
Μέτα του καὶ ὁ βασιλεὺς πολλὴν χαρὰν γρικοῦσαν,
ἐτούταις νὰ ταῖς θεωρῇ, κιὰπ' τὴν χαρὰ πετοῦσαν.
Ἐτούτη ἡ ξεράντωσις, τούτ' ἡ καλὴ καρδία
τοῦ βασιλέως καὶ αὐτῶν, καὶ ἡ περιχαρεία
Κάμποσο θέλει βάσταζε, εἶχε, θαρρῶ, παρὰση
ὄρα εἰς τούταις ταῖς χαραῖς, καὶ εἶχαν τὸν χορτάση.
Ὅταν ἐκεῖ μόνον θεωρεῖ αἶρνεκ, καὶ κατέβαινε
εἰς οὐρανοῦ ὁ Ἀετός, καὶ εἰς αὐταῖς πηγαίνει,

Μεγαλοπτερυξ Ἀετός, κίρπαζ' εὐθύς τὴν μίαν,
 ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανὸν μὲ περισσὴν του βίαν.
 Πέρασε δὲν ἐπέρχαι κάρτο, καὶ καταπίνει
 ἢ γῆ τὴν ἄλλην Κάμηλον, καὶ ἄφαντος ἐγίνα.
 Ἡ τρίτη ἡ Καμήλα δέ, ὡς ἀποχωρισθεῖσα
 τῶν δύο τῆς τῶν ἀδελφῶν, καὶ ἀπορφανισθεῖσα,
 Ἄμετρα ἐπικράθηνεν, εἶχεν ἀγανακτήσας,
 κατάκαρδα ἐπόνεσε, δὲν εἶχε πλὴν βοσκῆσας.
 Ἐπῆδυσεν, ἐθρήνησεν, ἐφίοναξ', ἐσυγχύσθη,
 κοντολογῆς, θανάσιμο τὸ πρᾶγμα τῆς φανίσθη,
 καὶ ἀπὸ τὸν ἀγῶνά τῆς μαστοῦσε τὸ κορμὶ τῆς,
 δαγκάνουνταν, ξεσχίζονταν, κέσκασε καὶ ἀπὸ τῆς.
 Αὐτὰ νὰ δῇ ὁ βασιλεὺς, δὲν εἶχε ξεψυχῆσαι,
 δὲν εἰλεψεν ἀπ' τὸν καίμον πλὴν νὰ λειποθυμήσας.
 Ἐσφάγη ἀπ' τὴν ἀρπαγὴν τῆς πρώτης, καὶ δικαίως,
 λυπήθη διὰ τὸν χαμὸν τῆς δεύτερης εὐθέως.
 Καὶ δι' αὐτὸ τὸ σκάσιμο τῆς τρίτης ἐταράχθη,
 καὶ ἀπὸ τὸ κρεββάτι του ξύπνησε, κ' ἐτινάχθη,
 Καὶ πάραυτα συνέδριον' ὀγλήγορα διέβαν,
 νὰ μάθῃ τοῦτο τί δηλοῖ, καὶ τί διαλαμβάνει.
 Κανένας δὲν εὐρέθηκε τῆς ὥρας νὰ τὸ λύσας,
 ἕνας ἐγύρῃσε καιρὸν διὰ νὰ τὸ ξηγήσας.
 Καὶ στοχαζόμενος αὐτὸ μόνος μὲ ἡσυχίαν,
 ἔλαμε τὴν ἐξήγησιν καὶ ὄντως ἀρμοδίαν.
 Καὶ προσελθὼν τῷ βασιλεῖ εἰς τὸ διέβαν πάλιν,
 εἶπεν, ὡς ἔπρεπε νὰ πῇ, μὲ φρόνησιν μεγάλην.
 Πράγματα τρία, βασιλεῦ, εἶναι ὅπου βαστοῦσαι
 τὸν αἰσθητὸν κόσμον αὐτόν, καὶ τὸν ἐκυβερνοῦσαι.

Καὶ πρῶτον εἶναι εἰς αὐτὰ εἰρήνη ἡ ἀγία,
 ὁ Νόμος εἶναι δεύτερον, τρίτον ἡ εὐταξία.
 Ἐκείναις ἡ Καμήλαις δὲ ἢ τρεῖς αὐτὰ τὰ τρία
 δειλοῦσαν, τὰ συστατικά ὅλης τῆς γῆς στοιχεῖα.
 Καὶ ἐπειδὴ, ὦ βασιλεῦ, εἰρήνη ἡ ἀγία,
 ὑπάρχει χάρισμα Θεοῦ, καὶ εἶναι οὐράνια,
 Ἀπίστευτε τὸν Ἀγγελον αὐτοῦ μετ' ἐξουσίας,
 καὶ τὴν ἐσθήκωσ' ἐκ τῆς γῆς, ὡς οὐσης ἀναξίας.
 Ἡ δὲ δευτέρα Κάμηλος τὸν Νόμον ἐδηλοῦσε,
 τὸν Νόμον τὸν ἀνθρώπινον αὐτὴ ἐσημειοῦσε,
 Καὶ ἐπειδ' εἶναι γῆινος, καθότι ἐξ ἀνθρώπων,
 ἔστρεψε πάλιν εἰς τὴν γῆν, τὸν ἰδικόν του τόπον.
 Ἡ τρίτη ἡ Καμήλα δὲ δηλοῖ τὴν εὐταξίαν,
 ἐτούτῃ στερευθεῖσα δὲ αὐτῶν τὴν συντροφίαν,
 Καὶ ὡς μὴν ὄντας ἱκανὴ χωρὶς εἰρήνης Θείας,
 καὶ χωρὶς νόμου νὰ σταθῇ, πάγει τῆς ἀπωλείας.
 Ὁ Θεὸς ἐδειξε λοιπόν, πῶς τοῦτα καὶ τὰ τρία
 τὰ ἀγαθὰ ἦταν στὴν γῆν ὅλην τῇ ἀληθείᾳ,
 Ἀπὸ ἀρχῆς ἕως τοῦ νῦν, ἕως τῆς ἐδικῆς σου
 τῆς βασιλείας, βασιλεῦ, ἕως τῆς τελευτῆς σου.
 Ἐλαμπεν ἡ ὁμόνοια στὸ γένος τῶν ἀνθρώπων,
 ὁ νόμος ἐδασείλενε παντοῦ εἰς κάθε τόπον,
 Ἀνθοῦσε καὶ ἡ εὐτακτος καλὴ οἰκονομία,
 πραγμάτων ἡ ἐπαινετὴ τάξις καὶ εὐταξία.
 Αὐτοὶ οἱ τρεῖς στύλοι τῆς γῆς, τῆς οἰκουμένης ὅλης,
 εἰς τοὺς ὁποίους ἀκουμπᾷ πᾶς τόπος, πᾶσα πόλις.
 Μετὰ τὸν θάνατόν σου δὲ νόμος καὶ εὐταξία,
 καὶ ἡ εἰρήνη ἡ χρυσή, τὰ ἱερὰ στοιχεῖα,

Θέλουν νὰ λείψουν παντελῶς, θέλουν νὰ σκωθοῦσι,
καὶ ἄνθρωποι πάρα πολλὰ θέλουν διαφθαροῦσι.
Εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν νὰ μὴν τὴν ἀγαποῦσι,
τὸν νόμον καὶ τὸ δίκαιον νὰ τὸ καταπατοῦσι,
Καὶ ὡς μπορεῖ καὶ θέλει πλῆθ, καθ' εἰς μὲ ἀταξίαν
νὰ ζῇ, νὰ πολιτεύεται, καὶ μ' ἀθεοφοβίαν.
Αὐτὴ εἶναι, ὦ βασιλεῦ, ἡ τοῦ δράματός σου
λύσις, καθὼς στοχαζομαι, δούλος ὁ ταπεινός σου.
Καὶ ταῦτα ὁ Παμδασιλεὺς θεός, ὡς ἐν εἰκόνι
Καμήλιον σοῦ παράστησε, καὶ τὰ ἐξῆς· καὶ σώνει.
Αὐτὰ τὰ εἶδα καὶ ἐγὼ μὲ τὰ ὀμμάτιά μου,
μὴν εἶχα σώσω νὰ τὰ δῶ, φίλε ἀκροατὰ μου.
Ἄλλῃως τὸν κόσμον ἤξευρα εἰς τὴν νεότητά μου,
κι' ἄλλῃως τὸν βλέπω, ἀδελφέ, τώρα στὰ γηρατειά μου.
Ἄλλῃως τὴν Πόλιν ἄρῃκα, Βλαχίαν, Πογδανίαν,
κεῖς ἄλλην χρόνους εἴκοσι ταῖς τώρα πολιτεῖαν,
Μὲ περισσὴν διαφορὰν, διαφθοράν δὲ μᾶλλον,
ὅλοι μετεμορφώθημεν μικρὸς μὲ τὸν μεγάλον,
Ἀπ' τὸ κακὸν εἰς τὸ κακόν, ὅλο τὸ ἐναντίον,
ἀπ' τὸν θεὸν στὸν μαμωνά, μὲ λύπην τῶν ἁγίων.
Γενήκαμεν φιλάργυροι, φίλαυτοι, ἀλαζόνες,
ἀσπονδοὶ, ὑπερήφανοι, ψευδοὶ, ἀπατεῶνες,
Ἀνόσιοι, διάδοχοι, βλάσφημοι, πατραλοῖαι,
τετυρωμένοι, προπετεῖς, ὀργίλοι, μητραλοῖαι,
Ἐπίορκοι, φιληδονοὶ, πόρνοι, μοιχοί, προδόται,
ἀρσενικοῦται, φθονεροί, λοῖδοροι, οἶνοπόται,
Καὶ εἴ τι ἄλλο σὰν αὐτὰ ὁ Παῦλος μᾶς προλέγει,
διὰ ἡμᾶς τοὺς τωρινούς ἀνθρώπους, καὶ μᾶς κλαίγει.

Εὐγήκαμεν, κοντολογῆς, ἀπὸ τὰ ὀριά μας,
καὶ φύσεως, καὶ πίστεως, κακὰ τὰ ὑστερνά μας.
Πρέπει δὲ νὰ συλλογισθῶ κέγὼ τὸ πῶς εὐγήκα
ἔξω ἀπ' τὸ προκείμενον, τὴν στρατὸν μου ἄρῃκα.
Ἐπρεπεν ὁμοῦς, ἔπρεπε, καὶ ταῦτα νὰ μιλήσω,
καὶ τὴν ὑπόθεσίν μου δὲ πάλιν νὰ μὴν ἀρῃσω.
Διὰ νὰ ᾔναι καὶ αὐτὰ ἐδῶ σημειωμένα,
τὰ πράγματα τῶν τωρινῶν καιρῶν μας γεγραμμένα,
Εἰς μνήμην καὶ εἰς σύγκρισιν τῶν προγεγενημένων,
καὶ τῶν μελλόντων γίνεσθαι πάλιν καὶ ἐρχομένων.
Ὅτι αὐτὰ τὰ τωρινὰ τὰ πράγματ' ἀπειλοῦσι,
τὸ πῶς χειρότερα πολλὰ μέλλουσι νὰ ἐλθοῦσι.
Ἢ ἴσως θεῖα χάριτι αὐτὰ μᾶς προηλοῦσι,
πῶς τὰ κακὰ ὅλα αὐτὰ μέλλουν νὰ ποκοποῦσι.
Αἰότι, λέγει, τὸ κακὸ ἀνίσως δὲν πληθύνει,
ἐὰν δὲν ἐλθῇ στὸ Ἀμήν, δὲν κόπτεται, δὲν σέβεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

*Περὶ τῶν θαυμάτων τοῦ τιμίου Σταυροῦ, καὶ τῆς
τῶν Τατάρων ἀποστασίας.*

Οὕτω περιερχόμενος λοιπὸν τὰς πολιτείας,
οὕτω πολιτευόμενος μετ' ἀθεοφοβίας,
Καὶ κοπιᾶζοντας πολλά, πολλά δὲ καὶ τρυφῶντας,
καὶ χρήματα συνάζοντας, καὶ πάντοτε ζητῶντας,
Νὰ βλέπω ἐπερνα καιρὸν ἐγὼ καὶ τὰς πλουσίας
τοῦ ζωηφόρου μου Σταυροῦ παντοῦ εὐεργεσίας.
Ἐβλάπα τόσους ἀσθενεῖς, ὅπου τὸν προσκαλοῦσταν,
καὶ αὐριοὺς σκηκύνουνταν, καὶ ἐπεριπατοῦσαν.
Εἶδα ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς πολλοὺς ἀπηλπισμένους,
καὶ μὲ τὴν παρουσίαν τοῦ ζῶντος ἰατρεμένους.
Εἶδα πολλοὺς καὶ ἤρχουνταν, καὶ τὸν ἐπροσκυνοῦσταν,
λάδι, κυρὶ τοῦ φέρνασι, καὶ τὸν εὐχαριστοῦσαν,
Ὅπου μὲ τὸν Ἀγιασμόν εἰσὶν τὴν ὑγείαν,
ἢ ἄλλο ὅπου ἤθειλαν καλόν, εὐεργεσίαν.
Εἶδα γυναῖκες καὶ πολλαῖς εἰς τὰ σκαμνία βαλμέναις,
μὴν ἠμπορῶντας τὸ παιδί νὰ κάμουν ἢ καίμεναις,
Νὰ κλαίουν ἢ μητέρες των, νὰ κλαίουν τὰ παιδιὰ τους,
ἅγια λείψανα παρόν, εἰκόνες καὶ σιμά τους,
Κι' αὐταῖς νὰ παραδέρνουντι, καὶ νὰ λιγοθυμοῦσι,
καὶ ἡ φωναὶς τὸν οὐρανὸν νὰ φθάνουν, νὰ τρυποῦσι.
Καὶ οὕτως ὅπου τὸ τιμιὸν ἔθλον ἐπροσκυνοῦσταν,
καὶ τὸ ἐπερναν τάγκάλιαζαν πολλαῖς, καὶ τὸ βαστοῦσαν,
Ἐπευτε κατὰ τὸ παιδί' μεγάλη τοῦ Σταυροῦ σου
εἶμι, Χριστέ, ἡ δύναμις, τοῦ σκήπτρου τοῦ σιμποῦ σου,

Εἶδ' ἀνομβρίαις περισσαῖς, εἶδα νὰ ξηραθοῦσι
οἱ κάμποι, τὰ χωράφια, οἱ τόποι νὰ καοῦσι,
Καὶ εἶδα μὲ τὸν ἐρχομὸν αὐτοῦ νὰ ἀνοιχθοῦσιν
οἱ καταβράκται τ' οὐρανοῦ, οἱ κάμποι νὰ πνιγοῦσι,
Ἡ γῆ νὰλλάξῃ πρόσωπον, οἱ τόποι νὰ γελοῦσι,
χωράφια νὰ χλοῖζουσι, καὶ κάμποι νὰ ἀνθοῦσι.
Κέπσσα κέπροσκύνῃσα δοῦλος ὁ ταπεινός του,
τὴν θεϊκὴν του δύναμιν, τὸ μέγα ἔλεός του.
Εἶδα καὶ σπήτια πτωχά, ὄντας δυστυχημένα,
καὶ ἄλλα δὲ ἀρχοντικά, πλὴν καταφρονεμένα,
Καὶ κάνωντας τὸ τιμιὸν ἔθλον τὴν κατοικίαν
εἰς τὰ τοιαῦτα σπήτια κατὰ τυχοῦσαν χρεῖαν,
Ἐκυδερνοῦνταν τὰ πτωχὰ ἐκεῖνα, κ' εὐτυχοῦσαν,
τὰ καταφρονεμένα δὲ τιμοῦνταν καὶ ἀνθοῦσαν.
Καὶ ἐνθυμήθηκα ἐγὼ τὴν Κιβωτὸν τὴν θεῖαν,
ὅπου εὐλόγησε ποτὲ ἐκεῖνην τὴν οἰκίαν,
Ἐν ᾗ θεοῦ ἡ Κιβωτὸς ἦτονε κοιμένη,
καὶ κῦξεν, εὐτύχησεν, ἐγένετο δοξασμένη.
Εἶδα πανούκλαις δύο τρεῖς νὰ πέσουν, νὰ πεθάνουν
ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ Σταυροῦ, καὶ τὴν ἰσχύν νὰ χάνουν.
Μόνον μὲ τὸν Ἀγιασμόν αὐτοῦ ν' ἀναχωροῦσι,
καὶ εἰς ἐκεῖνο τὸ χωρὶ πλεόν νὰ μὴ πατοῦσι.
Εἶδα πανούκλαις πρὸ ἄλλου, πάλιν ν' ἀναστηθοῦσι,
νὰ ξαναλάβουν τὴν ἰσχύν, ὅπου ἔχον στερηθοῦσι,
Εὐθὺς ὅπου αἰσθάνουνταν, εὐθὺς ὅπου θεωροῦσαν,
πὺς ἐσηκώθη ὁ Σταυρός, καὶ ἔτ' ἀρχνοῦσαν.
Εἶδα αὐθέντην κίεωσεν, ὁμοῦ καὶ αὐθεντίαν
ἀπὸ Τατάρων ἀπαγὴν, καὶ τὴν ταλαιπωρίαν.

Εἶδα καὶ πόλιν, κέσωσεν ἀπὸ αἰχμαλωσίαν
 Τατάρων πάλιν τὴν αὐτῶν, καὶ τὴν λεηλασίαν.
 Κέπρσα, κέπροσκύνησα δοῦλος ὁ ταπεινός του,
 τὴν θεϊκὴν του δύναμιν, τὸ μέγα ἔλεός του.
 Ἐνας Σουλτάνος Τάταρος ζητῶντας τὴν Χανίαν,
 καὶ μὴ λαμβάνωντας αὐτὴν ἀπὸ τὴν βασιλείαν,
 Ἐσέκωσεν ὁ τολμηρὸς αὐτὸς ἀποστασίαν,
 ἦλθεν, ἐκαταπάτησεν εὐθὺς τὴν Πογδανίαν.
 Ἐσέκωσε καὶ ὁ Σταυρός, ὡς εἶπα, τὸν Αὐθέντην
 τὸν μόνον καὶ μεγάλον μου φρονέοντα εὐεργέτην,
 Τὸν ἐστειλεν εἰς τὴν Βλαχίαν, διὰ νὰ τὸν ὑψώσῃ,
 κ' ἀπ' τοὺς Τατάρους ἐνταύτῃ διὰ νὰ τὸν γλυτώσῃ.
 Δίχως Αὐθέντην ὄντας δὲ τότε ἡ Πογδανία,
 ὁ νέος ἔτι μὴ ἐλθὼν, ἐπάσχειν ἡ ἀθλία.
 Πεντέξῃ καθ' ἡμέραν τῆς εἶχαν ἐσσημαξῇ,
 ἀνθρώπους, ζῶα, πράγματα, τὰ εἶχασιν ἀρπάξῃ.
 Τὸ Γιάσι μόνον ἔμεινεν ὁ θρόνος, τὸ κεφάλι,
 δίχως καμμίαν πείραξιν, δὲν τέρρηκεν ἡ ζάλη.
 Αὐτὴ δὲ ἐσυνέβηκεν ὅλ' ἡ λεηλασία,
 τὸν μῆνα τὸν Σεπτέμβριον, παραχωρήσει θεῖα.
 Διὰ τὰς ἀμαρτίας μας χωρὶς ἀντιλογίας,
 εὕρισκεν ἡ ὀργὴ τοῦ υἱοῦ τῆς ἀπειθείας.
 Ἀπὸ γεννήσεως Χριστοῦ χρόνους εἰς τοὺς χιλίους
 ὅκτῳ μὲ τοὺς πεντήκοντα καὶ τοὺς ἑπτακοσίους,
 Τότε ὑποῦ αὐθέντευσεν ἀπὸ δραγουμανίαν,
 ὡς εἶπα, ὁ ΰόνδοδας γέρον στήν Πογδανίαν,
 Τῇ τρίτῃ καὶ δεκάτῃ δὲ μηνὸς τοῦ Σεπτεμβρίου,
 ἀπάνω στήν παραμονὴν Σταυροῦ μου τοῦ ἁγίου,

Ἐγένηκεν ἀπόφασις Σουλτάνου τοῦ ἰδίου,
 καὶ ὅλων τῶν Μιρζάδων του, ὅλου τοῦ συνεδρίου,
 Ταχὺ σταῖς δεκατέσσαρες νὰ πάρῃ τὸ ἀσκέρι,
 καὶ εἰς τὸ Γιάσι τὸ πτωχὸ αὐτὸ μέσα νὰ φέρῃ.
 Καὶ τοῦτος μὲν νὰ κάθεται ὡς ἀρχηγὸς στὸ Γιάσι,
 τοὺς Ἀρχοντας καὶ τὸν λαὸν νὰ κατεξουσιάζῃ,
 Οἱ δὲ Τατάροι του παντοῦ πλέον εἰς τὰ χωρία
 ν' ἀρπάζουν, νὰ ξεσχίζουσι, ὡς λύκοι στὰ μαντρία.
 Εἰς δὲ τὸ Γιάσι ἦτονε ὅλοι συναθροισμένοι,
 Ἀρχοντας οἱ ἐντόπιοι, οἱ μαῦροι φοβισμένοι.
 Ἦτον καὶ καϊμακάμης δὲ τοῦ νέου Ἠγεμόνος,
 τότε ὀγλήγορα ἐλθὼν ἀπὸ τὴν Πόλιν μόνος.
 Τοὺς ἔγραψεν ὁ Τάταρος πεντήκοντα πουργεῖα
 νὰ τὸν ἐστεῖλουν ὡς πτωχόν, νὰ λείψῃ ἡ κακία.
 Αὐτοὶ χίλια γρόσια τὸν εἶχαν στείλει μόνον,
 καὶ μίαν σαμουροπατζά, καὶ τὸν κακὸν τοῦ χρόνον.
 Γράφοντας πῶς δὲν δύνωνται χωρὶς τοῦ Αὐθέντος των
 τὴν γνώμην νὰ τὰ δώσουσιν· εὐλογος ὁ σκοπὸς των.
 Μὲ τὸ νὰ ἐστοχάζουνταν, καὶ ὅλα ἂν τὰ δώσουν,
 κακίαν τὴν Τατάρικην δὲν θέλει τὴν γλυτώσουν.
 Δὲν πῆγαν εἰς τὴν κούρτην δὲ μέσα νὰ φυλαχθοῦσι,
 μὲ τὸ νὰ ᾔναι χαμηλὴ, καὶ φθάνουν, τὴν πατοῦσι.
 Ἐπῆγαν εἰς τοῦ Γκόλια ὅλοι τὸ Μοναστήρι,
 ὁποῦ τὴν Παναγίαν μας γνωρίζει νοικοκύρι.
 Τόπια τζακαλοζία μέσα στήν κούρτην ὄντας,
 στὸ Μοναστήρι τῆφραν πάρκυτα, δειλιώντας,
 τοὺς Ἀρβανίταις μάζωξαν, σιμένιδες καὶ ἄλλους,
 τάφρους τριγύρω ἐσκαψαν, καὶ χάντακας μεγάλους.

Ἐκάμασι, κοντολογῆς, πᾶσαν ἐτοιμασίαν
 διὰ νὰ πολεμήσουσιν, ἀνίσως κάμῃ χάριαν.
 Ἀρματωμένοι Ἄρχοντες, οὐ μόνον ἀπ' τοὺς ἄλλους
 ἐφύλαγαν ὁλονυχτῆς, ἀλλ' καὶ π' τοὺς μεγάλους,
 Ὁ Λογοθέτης, βόρνικος, χάτμανος, βεστιάρης,
 μετ' τὴν ἀράδα φύλαγαν, ἐκεῖ δὲν ἦτον χάρις.
 Ἐσκέπασαν καὶ τὰ καλλιὰ ὅλα ἡ ἀρεντιὰ τους
 ἐστώντας εὐκολόκαυστο πολλὰ τὸ σκέπασμά τους,
 Διὰ νὰ μὴ ρήξουν φωτιὰ σὰν ἔλθουν οἱ Τατάραι.
 τὰ μέτρα τους, κοντολογῆς, καλὰ τὰ εἶχαν πάρῃ.
 Τοὺς Ἀρδανίτας ἐστελναν, καὶ ὅπου ἀπαντοῦσαν
 ἐξω Τατάρους λιγοστοὺς, εὐθὺς τοὺς ἐχτυποῦσαν.
 Μὰς ἔφταν καὶ ζωντανὰ κεφάλια, καὶ κομμένα,
 Τατάρικα μὲ δύο φορεῖς, καὶ ἄλογα δεμένα.
 Τὸ Μοναστήρι ἀγκυλὰ ἐρύχωρο, μεγάλο,
 μῶλον αὐτὸ ἐγέμισαν, ὅσο κανένα ἄλλο.
 Ἐγέμισαν καὶ τὰ καλλιὰ, γέμισε καὶ αὐλὴ του,
 μέσα καὶ ἐξω γέμισαν ὅλ' ἡ περιοχὴ του.
 Κὴ Ἐκκλησίᾳ γέμισε, καὶ ὅλο της τὸ βῆμα
 σεντούκια καὶ πράγματα, δίχως κανένα κρῖμα.
 Τὸ ἴδιο ἐγένεκεν εἰς καθε Ἐκκλησίαν,
 δὲν εἶχε τόπον ὁ Παπὰς νὰ κάμῃ Αἰτουργίαν.
 Εὐκρίωσαν τὰ σπήτια, κ' ἐγέμισαν οἱ τόποι
 Μοναστηριῶν, Ἐκκλησιῶν, πράγματα καὶ ἀνθρώποι,
 Κανείς δὲν ἐβραδύαζετο στὸ σπήτι του νὰ μένῃ,
 στὰ Μοναστήρια ἔτρεχαν ὅλοι ἀρματωμένοι.
 Ἐπύρναν ταῖς γυναῖκές τους μαζί καὶ τὰ παιδιὰ τους,
 πρὶν νὰ βραδιάσῃ κ' ἔμπαιναν μέσα μετ' ἄρματα τους.

Κιόρλαγαν ὁλονυχτῆς, κανείς δὲν ἐκοιμάτο,
 τὸ Γιάσι ὅλο τὸ φτωχὸ ἐρωτοπεριχάτο.
 Σὰν ὅταν γίνονται χαραῖς βασιλικαῖς στὴν Πόλιν,
 κ' εἰς πᾶσαν ἄλλην πόλιν δέ, στὴν βασιλείαν ὅλην.
 Καὶ μέσα στὴν μητρόπολιν τὰ ὅμοια θεωροῦσες,
 ἔμπαινες καὶ ἐσάστιζες, ἔμπαινες καὶ ἀποροῦσες.
 Ὁ δὲ πανιερώτατος ὁ κύρ Ἰάκωβός μου,
 νὰ ἔχω τὴν εὐχίτζα του, καὶ πᾶς ὁμολογιστὴς μου,
 Ἐπρόσταξε κ' ἐγένετο Παράκλησις ἐσπέρας,
 καὶ Αἰτανεῖα τὸ πρῶτ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας.
 Ἐκλείσθη ὅλο τὸ Τζαρσί, ὅλα τὰ ἐργαστήρια,
 στὰ Μοναστήρια ὁ λαὸς μέσῃ καὶ στὰ τζαντήρια.
 Πραγματεῖαι δὲν ἐκίταζαν, τέχναις ταῖς παρατῆσαν,
 καὶ εἰς ἀγῶνα ἔπασαν, καὶ φόβον ὅλοι ἦσαν,
 Τὴν πραγματείαν τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας
 αὐτὴν μόνον ἐκίταζαν τότε μετ' ἀγωνίας.
 Καὶ νῆ, σήμερα, ἔλεγαν, ἐρχονται οἱ Τατάραι,
 τὸ ἔλεγαν, καὶ ἔτρεμαν ὅλοι τους σὰν τὸ ψάρι.
 Αὐριον, ἄλλοι ἔλεγαν, βέβαια, καὶ κτυποῦσι,
 στὸν τάδε τόπον στέκονται, ὅσο νὰ μαζωθοῦσι.
 Ἄλλοι δὲ πάλιν ἔλεγαν, στὸ τάδε τὸ χωρίον
 ἐπῆγαν, καὶ τὸ σκλάβωσαν ἔως καὶ τῶν νηπίων.
 Καὶ τόσο βίος σήκωσαν τοῦ Ἀρχοντος τοῦ δαῖνα,
 καὶ χιλιάδες ζῶα δέ, τὰ πῆραν καὶ ἐκείνα.
 Ἄλλοι δὲ πάλιν ἔλεγαν, στὸ τάδε τὸ χωρίον
 ὁ κόσμος ἀντιστάθηκε μετ' πόλεμον ἀνδρείον,
 Καὶ οἱ Τατάραι νίκησαν, καὶ ὅλους τοὺς καϊμένους
 τοὺς πέρασαν ἀπ' τὸ σπαθί, ὅλους τοὺς μαυρισμένους.

Καί είναι τόσο φοβερό σὰς Βλαχοπογδανίας,
 τὸνομα τὸ Τατάρικον αὐτὸ ἐπ' ἀληθείας.
 Τόσο φοβοῦνται ἀπ' αὐτὸ τὸ γένος τῶν Τατάρων,
 καθὼς φοβοῦνται ἀπ' αὐτὸν τὸν ἴδιον τὸν Χάρον.
 Εἰς τοῦ βωδίου τὸ κέρατο μπαίνουνσι νὰ κρυφθοῦσι,
 τὸ πρόσωπο τοῦ Τάταρη μόνον νὰ μὴν ἰδοῦσι.
 Φοβοῦνται πάλιν καὶ ἄλλου Ἀραβίας καὶ κουρεάρους,
 ἀλλ' ὅμως ὅχι ὡς καθὼς ἱτοῦτοι τοὺς Τατάρους.
 Πλὴν τῶρα τούτους τοὺς καιροὺς, διότι σὰν γαδάρους
 ἕνα καιρὸν τοὺς εἶχας, καὶ Οὐγγρους καὶ Τατάρους.
 Αὐτὰ καὶ ἄλλα σὰν αὐτὰ ἀκούωντας στὸ Γιάσι,
 ὡς καὶ ἡ πέτρας Ἰτρεμαν, καὶ ἦτον φόβος πᾶσι.
 Φόβος, ἀγῶνας, παραχῆ, καὶ σύγχυσις καὶ ζάλη,
 κ' ἐτοιμασίᾳ ἀρκετὴ εἰς ὅλους καὶ μεγάλη.

Ἐγὼ δὲ ὁ καλότοχος ἔχωντας στὸ πλευρόν μου
 ὄπλον τὸ κραταιότατον, τὸν τίμιον Σταυρόν μου,
 Καὶ μόνος ἡσυχάζωντας στὸ Μοναστήριόν μου,
 μετὰ τῆς συνοδίας μου εἰς τὸ κονάκιόν μου,
 Ἐπροσκαλέσθηκ' ἀπ' ἐδῶ κέγῳ ἐκ τῶν Ἀρχόντων
 ὅλων μεγάλων καὶ μικρῶν, ὡς εἶπα, ὁμοῦ ὄντων.
 Γνωρίζοντες τὸ πῶς Σταυροῦ ἂν λείπ' ἡ παρουσία,
 ματαίᾳ ὅλη ἡ λοιπὴ εἶναι ἐτοιμασία.

Ἐκαταγίνονταν λοιπὸν ὅλοι στὰ εἰρημένα,
 δὲν ἔβλεπες ἀξέγνωστον, νὰ κάθεται κανένας.
 Ἐγὼ δὲ κί' ὁ Ἡγουμένος ἅγιος Σεβαστείας,
 με τοὺς ἐρημητοὺς του, ἀνὴρ γνώμης πρασίας,
 Ἀπὸ τὴν Πάρον ἦτονε, πλὴν ἕνα ψυχάρᾳκι,
 Γεράσιμος ὀνόματι, καὶ πλέον γεροντάκι,

Ἡμεῖς καταγινόμεσθην εἰς τὰ τῆς Ἐκκλησίας,
 καὶ εἰς τὰς Παρακλήσεις τε, καὶ εἰς τὰς Λιτανείας,
 Παρακαλοῦντες τὸν Θεὸν νὰ σώσῃ τὸν λαόν του,
 βλέπων ἰλεῶ ὁμῶς τὸν ἄχραντον Σταυρόν του.
 Καθὼς ἄλλοι' ἐπέβλεψεν εἰς τὸν αὐτὸν Σταυρόν του,
 καὶ τὴν ἀγνὴν Μητέρα του, τὸ ἄκρον ἑφετόν του,
 Κίτῳσε τὸ Βυζάντιον, καὶ ὅλον τὸν λαόν του,
 ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν δεινῶν μεγάλων δυὸ ἐχθρῶν του.
 Ἀπ' τὸν Χαγάνον Τάταρη, Σκυθῶν τὸν Ταγματάρχην,
 καὶ ἀπὸ τὸν Χοσρόην δέ, ἐκείνον τὸν Περσάρχην,
 Ὅπου τὸ πολιορκήσαν, τὸ εἶχαν σφαλισμένο,
 καὶ νὰ τὸ κυριεύσουσι πλὴν ἀποφασισμένο.
 Καὶ ἀγκαλὰ ἡμεῖς αὐτοὶ περιτριγυρισμένους
 ἀκόμη δὲν μᾶς εἶχας, καὶ κατασφαλισμένους,
 Δὲν ἦταν ὅμως καὶ μακριά, τίσσερας ἦταν ὥρας
 μακριὰ ἀπὸ τοῦ λόγου μας, μακριὰ ἀπὸ τῆς χώρας.
 Στὸν Προῦτον ἦταν ποταμὸν ὅλοι τοὺς κονεμένοι,
 ἐκεῖ εἶχαν τὸ τάμπουρο Τατάρ' οἱ ὀργισμένοι.
 Ἐκεῖ ὅπου ὁ βασιλεὺς Πέτρος τῆς Μοσχοβίας
 νὰ χάσῃ λίγο εἰσέψῃ τὸ σκῆπτρον βασιλείας.
 Ἐτοῦτα ὅλα ἐγιναν ἐκ πρώτης Σεπτεμβρίου,
 ὡς εἶπα, ἐς ταῖς δεκατρεῖς ἱεστούτου τοῦ ἰδίου.
 Εἰς δὲ ταῖς δεκατέσσαρας ὄντες ἐτοιμασμένοι,
 καὶ κατὰ τὸ συμβούλιον πλὴν ἀποφασισμένοι
 Γιὰ νὰ καβδαλικέψουσιν, ἀργητὰ νὰ μὴ γένῃ,
 τὸ Γιάσι νὰ κτυπήσουσιν ὅλοι ἀνταμωμένοι,
 Τάλογα με ταῖς σέλαις τους, αὐτοὶ με τὰ δοξάρια,
 δὲν ἔχουν ἄλλο τίποτε, τουφέκια, ἢ κοντάρια.

Μισολαβαί στο μεταξύ μία λογομαχία,
 μία άσυμφωνία τε, μία διχοστασία,
 Και άπομένουσιν ἐκεῖ ἀλόγως καὶ εὐλόγως,
 στολίσθ' ἡ γρὶς κἀπόμεινε, καθὼς λέγει καὶ λόγος.
 Δὲν ἔρχονται' κέγλύτωσι τὸ Γέλασι τὸ καίμενο,
 ὅπου τοὺς ἦτον ἔτοιμο φαγῖ μαγειρεμένο,
 Ὡς ἀπὸ λύκου στόματος τὸ μαῦρο τὸ ἀρνάκι,
 ὅπου δὲν ἤθελ' ἐξ αὐτοῦ νὰ μείνῃ κοκκαλάκι.
 Ὅτι ἂν ἔρχονταν, κανεῖς δὲν ἤθελε γλυτώσῃ,
 ὅτι δὲν ἦταν ἄξιοι νὰ τοὺς ἀντισταθῶσι.
 Καὶ ὅλοι μας τὸ λέγαμεν, καὶ ὅλοι τὴν σκλαβίαν
 κἀθ' ὥρα καρτερούσαμεν, καὶ τὴν κακομοιρίαν.
 Καὶ ἐπληρώθη τὸ βιβλόν, ὅτι διασκορπίζει
 βουλὰς ἐθνῶν ὁ Κύριος πάντων, καὶ ἀφανίζει,
 Ἡ τοῦ Κυρίου δὲ βουλὴ εἰς τὸν αἰῶνα μένει,
 ὅτι ἀνάγκη τοῦ Θεοῦ ἡ θέλησις νὰ γένη.
 Κέγλύτωσι τὸ Γέλασι μου διὰ τὴν ἐξουσίαν
 τοῦ ἀηττήτου μου Σταυροῦ, διὰ τὴν παρουσίαν.
 Καθὼς ποτὲ ἡ Ἑδέσσα διὰ τὸ σεβαστόν μοι
 τὸ ἅγιον Μανδήλιον, καὶ περιπέθητόν μοι.
 Τοῦτο τὸ ἔδειξε σωστά ἡμέρα ἡ ἁγία
 τῆς τοῦ Σταυροῦ Ὑψώσεως, καὶ ἐορτὴ ἡ θεία.
 Τὸ ἔλεγαν δὲ καὶ πολλοὶ ὁποῦταν σκλαβωμένοι,
 κῦττερα λευθερώθησαν, κανεῖς δὲν εἶχε μένῃ.
 Βασιλικῆς ἐκ προσταγῆς καὶ ἄνθρωποι καὶ ζῶα
 πάλιν ἐλευθερώθησαν, πλὴν ὅχι ὅλα σῶα.
 Καὶ ἶδαν τὰ γενόμενα, καὶ τὴν ἀπόφασίν τους,
 καὶ τὴν ἔτοιμοσίαν τους, καὶ τὴν ἐμπόδισίν τους.

Καὶ ἦλθαν καὶ τὸ ἔλεγαν εἰς ὅλους παρῆρσία,
 καὶ ὅλοι ἐχαρήκαμεν ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ.
 Καὶ ὅλοι ἐδοξάσαμεν καὶ τὸν Ἑσταυρωμένον,
 καὶ τὸν σεβασμιον αὐτοῦ Σταυρὸν τὸν δοξασμένον.
 Ἦτον στὴν Χίον ὁ Σταυρὸς μ' ἐμένα τὸν ἀχρεῖον,
 καὶ τὸν ἐφέρνει καὶ αὐτὸν τὸν Χάνην εἰς τὴν Χίον.
 Ἐτοῦτο τώρα ἄκουσαι, νὰ ἔχῃς τὴν εὐχὴν σου,
 καὶ νὰ θαυμάσῃς τὴν αὐτοῦ σοφίαν καὶ ἰσχὺν σου.
 Ἀκούω, καὶ μὲ λέγουσιν, ὄντας ἐγὼ στὴν Χίον,
 ὁ Ταταρχάνης ἔρχεται, ἐτοῦτο τὸ θηρίον.
 Ἀκούωντας ἀπόρησα, ὄντας δι' ἀπορίαν
 πρᾶγμα, καὶ κυριόζο δέ, καὶ δίχως προσδοκίαν.
 Καὶ τὸν ἐβλέπω καὶ αὐτὸν εἰς τὸν λιμένα μπαίνει,
 μὲ κάτεργο βασιλικό, ὡσὰν καλοπλυμένη.
 Μὲ τὰ μανδήλια τῆς πομπῆς, μανζίλλες, ζωρισμένους,
 καὶ εἰς τὴν Χιὸν νὰ κάθεται, νὰ μένῃ προσταγμένος.
 Μ' ἐράνθηκε πῶς τὸν Σταυρὸν ἄκουσα, καὶ μιλοῦσε
 πρὸς τεῦτον τότε' ἐρχόμενον, κέγῶμαι, τὸν λαλοῦσε,
 Ἐγῶμαι ὅπου σέφερα ἐδῶ ταπεινωμένον,
 ἐγὼ ὅπου σ' ἐμπόδισα ἐκεῖ τὸν ἐπρημένον,
 Τὸν ἀπειλοῦντα τὸν ἐμὸν λαὸν νὰ τὸν σκλαβώσῃς,
 ἐμοῦ παρόντος ὁρατῶς, καὶ νὰ τὸν ταπεινώσῃς.
 Καὶ δι' αὐτὸ κῦδόκησα νὰ εὔρεθῶ καὶ πάλιν
 παρὼν στὴν ἐξορίαν σου, καὶ θλίψην τὴν μεγάλην.
 Σέβρε λοιπὸν πῶς δι' ἐμοῦ οἱ βασιλεῖς ὀρίζουν,
 καὶ βασιλεύουσι τῆς γῆς, καὶ δι' ἐμοῦ κρημνίζουν,
 Ὅσοι τοὺς προσκυνοῦντάς με θλίβουσι, δυναστεύουν,
 καὶ ἀπανθρώπως, καθὼς σὺ, δεσπόζουν, αὐθεντεύουν.

Είδα και εἰς τὸ σπῆτί μου θαῦμα τῆ ἀληθείας.
 δύο λαμπάδες ἔφερον, ἡ μία οὐκὰ μία,
 Ὁ μέγας ὁ Παχάρνικος, βασιλεὺς ἡλίου,
 καὶ εἰς ὀλίγο πάγος εἰς τὴν εὐχὴν Κυρίου.
 Τὴν μίαν μόνον ἀναψε, καὶ τὴν Παράκλησιν τοῦ
 κάνωντας ἀνεχώρησε με εὐχαρίστησιν τοῦ.
 Διότι καὶ εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ εἰς τὴν Πογδανίαν
 ἔτραχαν στὸ κονάκι μου, ὡσάν στὴν Ἑκκλησίαν.
 Ἐγὼ τότε εὐρίσκουμαι εἰς τὴν χρυσὴν Βλαχίαν,
 καὶ εἰς τὸ Σαρκεντάριον εἶχα τὴν κατοικίαν.
 Κινῶντας δὲ ὁ Ἀρχωντας, ἐγὼ εὐθὺς ὑπάγω
 μετὰ τῆς συνοδίας μου σ' ἄλλον ὁδὸν νὰ φάγω.
 Καὶ ἐπειδὴ ἀκούμητο εἶχα συνεισμενένο,
 κανδηλί καὶ κηρί μαζί νάφινω ἀναρμένω,
 Μὲ τὸ νὰ ἔφεραν κηρί ἄπειρο, τὴν εὐχὴν τοῦ
 νὰ ἔχουν οἱ Χριστιανοί, καὶ τὴν ἐπίσκεψίν τοῦ.
 Τὴν ἄρκα καὶ ἔκαιε, σὰν ὄλαις ταῖς ἡμέραις,
 κίγος κάθουμουν κέτρωγα μαζί με τοὺς Πατέρες.
 Ἀρόντας δὲ ἀπόφαγα, παγαίνω στὸ κελλί μου,
 καὶ θεωρῶ, ἀκραταί, καὶ βλέπω, ἀδελφοί μου,
 (Ὅ τῶν μεγίστων τοῦ Χριστοῦ διὰ Σταυροῦ θαύματων,
 ὡ τῶν ἐνδόξων σου Σταυρέ, διὰ Χριστοῦ τεράτων.)
 Καὶ ἡ λαμπάδα ἔγυρεν ἀπὸ τὸ κανδηλέρν,
 τὸ λέγω, καὶ τὸ πνεῦμά μου ἐκπλήττεται, καὶ χαίρει.
 Δὲν ἔπεσεν, ἀλλ' ἔγυρε, κῆτον ἀκουμπισμένη
 εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἀπάνω, κίτταρμένη.
 Δὲν ἔσθυσεν, ἀλλ' ἀναψε, μάρτυς ὁ Κύριός μου,
 καὶ τὸ εἰκονοστάσιον τὸ ἔκαμ' ἀπατός μου,

Ευλένη καὶ ζωγραφιστό, τοῦτέστι πλουμισμένο,
 καὶ τότε νεοκάμωτο καὶ νεοαλειμμένο.
 Καὶ εἶχα τὸ εἰκόνισμα μέσα τῆς Παναγίας,
 μαζί δὲ καὶ τὸν ποιητὴν τῆς νῦν θαυματουργίας,
 Τὸν παντοδύναμον Σταυρόν, τὸ τίμιον τὸ Εὐλόν,
 Ἐεροποτάμου τῆς μονῆς μαλαματένην στύλον.
 Καὶ ἡ λαμπάδα κάμποσο ὄντας ἀκουμπισμένη
 ἀπάνω τοῦ ἐκάηκε, κίφαινετο λωσμένη.
 Καὶ λογαριάζω πῶς μισὴ ὥρα καὶ παραπάνω
 ἦτον πεσμένη, κέλαιεν, ὡς εἶχα συμπεράνω.
 Τὸ δὲ εἰκονοστάσιον μαῦρο καὶ καπνισμένο
 ἐκεῖ ὁποῦτον τὸ κηρί, καὶ λίγο σὰν καμένο,
 Διὰ σημάδι μοναχά, διὰ σημεῖον μόνον
 τοῦ γεγονότος θαύματος εἰς τὸν δικόν μου χρόνον.
 Κίστάθηκα, τὸ κίταξα λιγάκι τρομασμένος,
 κέπιασα τὸ ἐσῆκωσα τρέμων, ἡλλοιωμένος.
 Κέπιασα κίπροσκύνησα δούλος ἀναξίός τοῦ
 τὸ θαῦμά τοῦ, τὴν δόξαν τοῦ, τὸ μέγα ἔλεός τοῦ.
 Εἶδα καὶ τὸ σαμωῖτικο μαμουδι καὶ ἐχάθη,
 καθὼς τὸ σκοπελίτικο πρὸ χρόνων, καὶ ἐστάθη.
 Καὶ οὕτως οἱ Χριστιανοὶ ἔδωκαν τῷ Κυρίῳ
 δόξαν, εὐχαριστίαν τε, καὶ τῷ Σταυρῷ τῷ θεῷ.
 Καὶ οὕτω τὰ ἀμπέλια μία χαρὰ μεγάλη
 νὰ τὰ θεωρῇ ἦταν κανεῖς, χωρὶς πίσσα νὰ βάλῃ.
 Καὶ οὕτως ἐσῆκώθηκα με λύπην καὶ χαρὰν τοῦς,
 καὶ με λαμπρὰν καὶ πάνδημον πρόοδον συντροφικὴν τοῦς,
 Καὶ τὸν Σταυρόν ἀράμενος δούλος ὁ ταπεινός τοῦ,
 καθὼς τὰς ἀμαρτίας μου ὁ Σταυρωθεὶς ἀπὸς τοῦ.

Ἐκίνησ' ἀνεχώρησα καὶ καλοκαρδισμένος
 ἀπὸ τὴν Σάμον τὴν καλὴν, καὶ εὐχαριστημένος,
 Στοὺς πέντε καὶ ἐξήκοντα ἔτους τοῦ Σωτηρίου,
 δευτέρᾳ μέρᾳ ἦτονε, ἐννάτῃ τοῦ Μαΐου,
 Καὶ εἰς τὴν Χίον ἐπῆλθα' ἀπὸ τὴν Χίον πάλιν
 ἐπέρχομαι εἰς τὰ Ψαρά με μίαν χαρὰν μεγάλαν.
 Καὶ μεθ' ἡμέρας εἴκοσι με μίαν κοινὴν ὁδὸν,
 κρὺς ἑκατὸν Ἀγιασμῶν σύναξιν ἄλλην τόσην,
 Ἐκίνησα καὶ ἔφθασα καὶ εἰς τὴν Σκόπελον μου,
 τὴν παμφιλτάτην νῆσόν μου, οἶκον τὸν πατρικόν μου.

στ. 312

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

*Περὶ τῆς εἰς Σκόπελον καὶ Εὐριππον ἐπιδημίας
 καὶ τῶν ἐν αὐταῖς.*

Ἦλθα λοιπὸν στὴν Σκόπελον, εἰς τὴν χρυσοῦν πατρίδα,
 ὅπου κοντὰ χρόνους ἐννιά εἶχα, καὶ δὲν τὴν εἶδα.
 Προσκαλεσμένος ἀπ' αὐτὴν διὰ τὸ μῦθόν της,
 ὅπου τῆς ἀκολούθησε γιὰ τὰ καμώματά της.
 Τώρα διὰ τὴν Σκόπελον ἐγὼ νὰ ὁμιλήσω
 δὲν πρέπει, τὸ ὁμολογῶ, ὅθεν ἄς σιωπήσω.
 Τόσο σὰς λέγω μοναχά, πῶς κακοφαίνεται μοι,
 πῶς εἶμαι ἀπ' τὴν Σκόπελον αὐτὴν, πιστεύσατέ μου.
 Καὶ δὲν μπορῶ, ὅσο ζῆτε τὸ κάλλος καὶ τιμὴ της,
 νὰ γράψω, ἢ καὶ νὰ εἰπῶ, γιὰτὶ εἶμαι παιδί της.
 Καὶ τί παιδί τὴν μάνα του δὲν τὴν ἐγκωμιάζει;
 κῆλε πῶ με δίκαιον ὅποιος τὰ διαβάξει.

Ἐγράψε γιὰ τὴν Σκόπελον σὺν ἑνὶ Σκοπελίτῃ,
 μὴ γὰρ Σαμιώτης τῶν γράψῃ κανένας, ἢ Πολίτης;
 Καὶ ἀπ' τὴν Σκόπελο καλὸ; νησί καὶ τὸ νησί του;
 τί πρᾶγμα εἶν' ὁ κάδουρας, καὶ ταῖναι τὸ ζουμί του;
 Ὑπόθεσις καὶ Σκόπελος; νησί ὅλο κρασάδες,
 καὶ κοσκινοῦ τὸν ἄνδρα τῆς με τοῦς πραγματευτάδες.
 Διὰ ταῦτό οὖν σιωπῶ, ἔχοντας νὰ μιλήσω,
 ἔρχου, καὶ ἴδε, νὰ τὸν πῶ, καὶ νὰ τὸν σιργιανίσω.
 Κ' ἡ μέλισσα εἰς τὰ πουλιὰ εἶναι ἡ μικροτάτη,
 ἀλλ' ὅμως ἡ μελόπητα εἶναι ἡ γλυκυτάτη.
 Κ' ἡ κόρη δὲ ἡ τοῦ ματιοῦ εἶναι ὀλιγωτάτη,
 ἀπ' ὅλα δὲ τὰ μέλη μας ἡ ἀναγκαιοτάτη.
 Κ' ἡ Σκόπελος εἰς τὰ νησιά εἶναι ἡ μικροτέρα,
 ἀπὸ πολλὰ μεγάλα δὲ εἶναι καλλιωτέρα
 καὶ διὰ τὰ κρασιά της, καὶ διὰ τὰ νερά της,
 καὶ διὰ τὸν λιμένα της, καὶ θροναστήριά της.
 Καὶ πρῶτον τὸ ἡμέτερον, ἡ Εὐαγγελιστρία,
 ἐκεῖνο τὸ περίφημο μέσα εἰς τὰ νησιά.
 Δεύτερον δὲ ὁ Πρόδρομος, μονὴ πολλὰ τιμία,
 καθὼ Πατέρων, Ἀσκητῶν καὶ ὄντως κατοικία.
 Εἶναι καὶ ἄλλα ἐξ ἑπτὰ εἶναι καὶ ὁ Ῥηγίνος,
 Σκοπέλων ὁ Ἀρχιερεὺς, καὶ Μάρτυρας ἐκεῖνος.
 Ἰδοὺ κι' ἄλλο προτέρημα, ὅπου νὰ προτιμᾶται
 ἀπὸ πολλὰ ἡ Σκόπελος νησιά, καὶ νὰ καυχᾶται.
 Δὲν εἶναι τοῦτος μοναχὸς Ἅγιος Σκοπελίτης,
 εἶναι καὶ Ἀναστάσιος, καὶ τοῦτος συντοπίτης,
 καὶ παλαιὸς ἐπίσκοπος τῆς νήσου τῆς ἰδίας,
 ἔτι δὲ καὶ θαυματουργὸς μετὰ ἐπωνυμίας.

Καθώς εἰς ἓνα μάρμαρο Τραπεζικῆς τῆς Ἀγίας
 τῆς παλαιᾶς ἐπισκοπῆς φαίνεται Ἐκκλησίαις.
 Ἦτονε τρισυπόστατη τότε ἡ Ἐκκλησία,
 ὁπόταν ἡ Ῥωμαϊκὴ ἐξούσε βασιλεία,
 Καὶ ἐτιμᾶτο εἰς αὐτὴν πρῶτα ἡ Παναγία,
 τῶν Ἀποστόλων δευτέρου ἡ δωδεκάς ἡ θεία,
 Καὶ τρίτον ὁ θαυματουργὸς ἐπίσκοπος Σκοπέλων
 Ἅγιος Ἀναστάσιος, καὶ πρέσβυς θεῶν πέλων.
 Τοσαῦτα μὲν περὶ αὐτῆς τῆς νήσου τῶν Σκοπέλων,
 παράνευ δὲν μπορῶ νὰ πῶ, καὶ ἔχωντας καὶ θέλων.
 Στὸ Ῥόδον τὸ Ἀράραντον εἶναι τὰ παραπάνω,
 εἰς τοῦ σοφοῦ Ῥηγίνου μου τὸν λόγον ὁποῦ κάνω.
 Ἄλλ' ἐπειδὴ εἰς πᾶσαν γῆν ἡ δόξα τοῦ Σταυροῦ μου
 ἐχύθη, καὶ ἡ φήμη του, ὡς δόξα τοῦ Χριστοῦ μου,
 Ἐστειλε καὶ ἡ Εὐριππος αὐτὸν ἀναζητῶντας,
 νὰ τὸν ἰδῇ καὶ δοῦλῃ του αὐτὴ ἐπιθυμῶντας.
 Κεπήγα σ' ἓνα τῆς χωρὸς, λέγεται Ξεροχωρὶ,
 πλὴν ἄξιον νὰ λέγεται βίβαια χλωροχωρὶ,
 διὰ τὴν εὐτυχίαν του, διὰ τὴν εὐθηνίαν
 στὰ πάντα, σύρε νὰ ἰδῇς, καὶ στὴν τοποθεσίαν.
 Καθὼς τὸ Μοναστήριον τὸ τοῦ Ξεροποτάμου
 ἀρχήνισε νὰ λέγεται τώρα χλωροποτάμου.
 Διότι θέλει καὶ ἀνθεῖ, καὶ εὐτυχεῖ μεγάλως
 διὰ τὸ Ξύλον τοῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ Νεοῦ τὸ κάλλος.
 Ἔχει καὶ κάστρο στὸν γιὰλὸ παμπάλαιον, ἀρχαῖον,
 λέγεται, ὡς τὴν σήμερον, τὸ κάστρο τῶν ὠραίων.
 Ἦτον δὲ καὶ Ἐπισκοπὴ, πλὴν τώρα ἐσκηώθη,
 ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ὁ πρῶτος ὠλιγώθη.

Ἐγὼ δὲν ἐπρόρθανα τὴν Σάμον ν' ἀγαπήσω,
 καὶ μὲ τὴν γούνα τὴν χρυσὴν κείνην νὰ τὴν στολίσω,
 Τὴν νῆσον Ἐγριππον αὐτὴν ἤθελα προτιμήσω,
 τὴν γούνα κείνην αὐτῆς ἐπρεπε νὰ χαρίσω,
 Καὶ διὰ τὴν ποσότητα, ὅτι πεντακοσίων
 μελλίων εἶναι ἀληθῶς, καθὼς ἡ τῶν Κυπρίων,
 Καὶ διὰ τὴν ποιότητα τῆς γῆς τῆς καὶ τὸ πάχος,
 Βλαχιά τὴν ἤθελα εἰπῇ, ἂν κατοικοῦσε Βλάχος,
 Καὶ γιὰ τοὺς λόγγους τοὺς πολλοὺς, καὶ τὰ ποτάμιά τῆς,
 καὶ τὰ σιταροκρίθαρα, καὶ βουδοπρόβατά τῆς,
 Καὶ διὰ τὰ πετρεῖα τῆς, καὶ τὰ σουτζούκια τῆς,
 καὶ διὰ τὰ ἀμπέλια τῆς, καὶ γιὰ τὰ κλήματα τῆς.
 Ἴσα μὲ τοῦ λόγου μου τὰ κλήματα μεγάλα,
 ἐγὼ μεγάλα σὰν αὐτὰ δὲν εἶδα ἀλλοῦ ἄλλα.
 Ἡ Ἐγριππος τόσο κοντὰ εἰς τὴν Εὐρώπην στέκει,
 ὁποῦ καὶ γεφυρώνεται, πλεῖον δὲν βολεῖ παρέκει.
 Εἶναι γαρύρι, καὶ περνεῖ εἰς τὴν Εὐρώπην πέρα,
 καὶ ἀπεκεῖ πάλιν ἰδῶ, καὶ τοῦτο ὅλη μέρα.
 Πρᾶγμα ὁποῦ δὲν γίνεται σ' ἄλλο νησί κανένα,
 εἰς τὸ Αἰγαῖον Πέλαγος ὅλο, βεβαιωμένα.
 Καὶ πότε ἅπαντα τὰ νερά γυρίζουσι καὶ τρέχουν,
 πότε τὸ ἐναντίον δέ, καὶ στάσιμον δὲν ἔχουν.
 Ὡς τὰ νερά τῶν ποταμῶν, Τίγριδος καὶ Εὐφράτου,
 ὅχι δὲ καὶ τοῦ ποταμοῦ Νεῖλου τοῦ γλυκυτάτου.
 Καὶ λέγονται Παλίμφοι, γιὰτὶ πάλιν γυρίζουν,
 καὶ τρέχουν τὸν ἀνέρορον, τὰ βλέπουν καὶ σαστίζουν.
 Καὶ δὲν εὐρέθηκε κανεὶς νὰ δώσῃ τὴν αἰτίαν,
 ἀκόμη ὡς τῆς σήμερον, καὶ τὴν πληροφορίαν.

Εἶναι σεκρέτο καὶ αὐτό, εἰν' ἐκ τῶν ἀπορρήτων,
 τοῦ Ποιητοῦ τῆς φύσεως τὸ πάνσοφον κηρύττον,
 Καὶ τὸ ἀκατανόητον τῆς τοῦ Θεοῦ οὐσίας,
 τῶν ὁρωμένων καὶ φθαρτῶν ἐκ τῆς δημιουργίας.
 Διὸ καὶ μὴ δυνάμενος μὴδ' ὁ Ἀριστοτέλης
 ἔπισσε, λέν, κέπνιγχε, τί ἄλλο πλέον θέλεις;
 Στόν κάμπον τοῦ Χλωροχωροῦ εἶναι καὶ οἱ πλατάνοι,
 στό πλῆθος καὶ στό χόνδρος δέ, ὅπου κανεῖς τὰ χάνει.
 Χιλιᾶδες βεβαιότατα εἶναι τῇ ἀληθείᾳ,
 χόνδροι δὲ γιὰ καίκια, καλοὶ καὶ διὰ πλοῖα.
 Καὶ τοὺς κουφώνουσι πολλοί, καὶ εἰς τὰ σπῆτιά τους
 τοὺς φέρνουν, καὶ τοὺς ἔχουσιν ὡσάν ἀμπάρια τους.
 Πλατάνοι τοῦ Χλωροχωροῦ, Θάσου ὁ ἐλαιῶνας,
 ἐκπληξιν μ' ἔδωκαν πολλήν, καὶ Σκύρου ὁ δαρνῶνας,
 Χαράν καὶ ἐκπληξιν μαζί, καθὼς ὁ ξακουσμένος
 κείνος τῆς Πόλης πλατάνος, καὶ πολυθαυμασμένος.
 Καὶ ὡς καθὼς τὸ θαυμαστὸ κλῆμα μαλαματένιο,
 τοῦ βασιλείως τῶν Περσῶν, καὶ τὸ τζεβατερίνιο,
 Μὲ τὰ τζεβατερένια ἐκεῖνα τὰ σταφύλια,
 ὅπου τὸ ἓνα ἔκανε πουγγιὰ βέβαια χίλια.
 Ἡμέραις δέκα ἑκαμα, καὶ εἰς τὴν τοῦ Προδρόμου
 ἐκίνησα Ἀποτομήν, χάριν τοῦ Θεοῦ νόμου.
 Ὑπέστρεψα στὴν Σκόπελον, εἰς τὴν ὁποίαν ὄντας
 τώρα καὶ πρῶτα τοῦ Σταυροῦ ἡ χάρις, κ' εὐλογῶντας,
 Οὐδεὶς πλέον ἀπέλωτο, κανεῖς πλὴθ' δὲν ἐχάθη,
 ἔφυγεν ἡ πανοῦκλ' αὐτῆς, πάραυτα μετεστάθη.
 Ἐνὸς μύτη δὲν ἔλυσε διὰ τὴν παρουσίαν
 τοῦ ζωφόρου μου Σταυροῦ, καὶ τὴν φιλάνθρωπίαν.

Τὸ ἴδιον καὶ εἰς τὰ Παρὰ εἶχεν ἀκολουθήσῃ,
 καὶ τόμου πῆγεν ὁ Σταυρός, εἶχε τὰ καψαλίσῃ.
 Πανὶ πλὴθ' ἡ πανοῦκλ' αὐτῆς, μιὰ μέρα δὲν ἐστάθη,
 πῆρε τὰ κατουρμένα της ἡ ἔρημν, κ' ἐχάθη.
 Τὸ ἴδιον ἤθελε στὴν Χιθ' κ' ἐκεῖ ν' ἀκολουθήσῃ,
 οἱ Χιθῶτες δὲ ἀνευλαδίς δὲν εἶχαν τὸν κρατήσῃ.
 Κ' ἐπῆγα τοὺς ἀντάμωσα, εἶπα νὰ τὸν κρατήσουν,
 καὶ δὲν ἐπιμελήθηκαν, δὲν εἶχαν τὸ ψηφίσουν.
 Καὶ περισσοὶ ἀπέθαναν, κάμποσαις κατостаδῖς,
 καὶ περισσοὶ ἐθρήνησαν πατέρες καὶ μανάδες.
 Καὶ ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν, ὁ Κύριος μωραίνει
 ἐν βούλεται ἀποθανεῖν λαόν, καὶ ἀποθαίνει.

στ. 136

ΚΕΦΑΛΛΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

*Περὶ τῆς εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος ἐπαρόδου — περὶ τοῦ
 Ἀθῶνος καὶ περὶ Μεταμορφώσεων.*

Καὶ οὕτως ἐσηκώθηκα ἀπὸ τὴν Σκόπελόν μου,
 ἀναλαβὼν πανευλαδῶς τὸν τίμιον Σταυρόν μου,
 Καὶ ἦλθα εἰς τὸν Ἀθῶνα, ἐν τῷ ἁγίῳ Ὄρει,
 εἰς τὸ ὅποιον κατοικοῦν Πατέρες Θεοφόροι,
 Στοὺς πέντε καὶ ἐξήκοντα ἔτους τοῦ Σωτηρίου,
 τὸν μὲν ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ ἑνδεκα Σεπτεμβρίου.
 Καὶ ἐτελείωσεν ἔδω ἡ περιήγησίς μου
 ἐκείνη, ἐκλαμπρότατε, καὶ ἡ διήγησίς μου.

Ἐλαβε τέλος, πεγζαδέ, νῦν ἡ περίοδός μου,
 ἐκείνη ἡ ἐνναετής, καὶ ὁ τριγυρισμός μου.
 Ἐλαβε τὸ περίφημον τέλος ταξειδιόν μου,
 περίφημον, ἐπίφθονον, καὶ πολυκαιρινόν μου.
 Ἐπαυσεν ἡ γλωσσοφαγία μικρῶν τε καὶ μεγάλων,
 καὶ μοναχῶν, καὶ λαϊκῶν, καὶ διαφόρων ἄλλων.
 Ἐσιωπήθη τὸνομα πλέον τοῦ Καίσαρος,
 ὄνομα τὸ μονώτατον, καὶ μόνου δὲ ἀχρείου.
 Δὲν ἐρχεται στὴν Πόλιν πλὴρ, δὲν πάγει στὴν Βλαχίαν,
 μένει στὸ Μοναστήριον, ἔχει τὴν ἡσυχίαν.
 Κάθηται καὶ μοιρολογᾷ τῶρα τὰς ἁμαρτίας,
 ὅπου εἰς τόσας ἐπραξε χώρας καὶ πολιτείας.
 Κάθηται στὸ κελλίον τοῦ μόνου, καὶ ἡσυχάζει,
 καὶ τῷ Θεῷ ἡμάρτηκα, στενάζει καὶ φωνάζει.
 Ἡμάρτον εἰς τὸν οὐρανόν, Πάτερ, κενώπιόν σου,
 ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου δέξαι με τὸν υἱόν σου.
 Μὴ με ἐνδύσῃς τὴν στολήν, Πάτερ, τὴν ἐκλεκτὴν σου,
 ἀτίμασα τὴν πατρικὴν εἰκόνα θεϊκὴν σου.
 Μὴ δώσῃς δακτυλίδιον, μὴ εἰς τὸ δάκτυλόν μου,
 τὸ πρόσωπόν σου ῥάπισα πολλάκις στὸν καιρὸν μου.
 Ἀλλὰ μὴδ' ὑποδήματα εἰς τὰ ποδάρια μου,
 ἐπάτησα τὸν νόμον σου τὸν θεῖον, Αὐτρωτά μου.
 Διὰ τὸν μόσχον ἄξιός εἰμι τὸν σιτευτὸν σου
 δὲν εἶμαι ὁ χοιροβοσκός, διὰ ὀνειδισμὸν σου,
 Δὲν εἶμαι πλέον ἄξιός νά λέγωμαι υἱός σου,
 τὴν υἱικὴν ἀξίαν μου ἀτίμασα ἐμπρός σου.
 Ὡς ἓνα ἐκ τῶν δούλων σου δέξαι με, Δέσποτά μου,
 κι' αὐτὸ μεγάλο ἔλεος διὰ τὰ μούτζουνά μου.

Ὡς τὸν Τελώνην, καὶ Ἀρστὴν δέξαι τὸν πρῖν υἱόν σου,
 κι' αὐτὸ πολὺ εἶναι σ' ἐμέ, δοῦλον τὸν ταπεινόν σου.
 Ὡσάν τὴν Πόρνην καὶ ἐμέ δέξαι με τὸν υἱόν σου,
 ὁπδραγα μετὰ πορνῶν πλοῦτον τὸν πατρικόν σου.
 Ὅτι νεκρὸς ὄντας ἐγώ, ὁ ἄσωτος υἱός σου,
 ἀνέζησ' ἀναστήθηκα, διὰ τὸ ἔλεός σου.
 Αὐτὰ λέγει, καὶ κάθηται, καὶ πλὴρ τὸν θάνατόν του
 προσμένει, κ' ἐτοιμάζεται διὰ τὴν ἐξοδόν του.
 Ὡσως καὶ κατευοδωθῇ κείνῃ ἡ ὁδός του,
 καθὼς αὐτὴ ἡ πρόσκαιρος, κέλυθῃ καὶ ὁ Σταυρός του,
 Τὸν συνοδεύσει καὶ ἐκεῖ, καὶ ἀνοιχθῇ ἡ πόλη,
 καὶ ἔμπη μέσα καὶ αὐτός, ὅπου Θεοῦ οἱ φίλοι.
 Εὖρη καὶ ἀνταμῶσι δὲ Ἀρστὴν τὸν ὁμοῖόν του,
 καὶ τὸν υἱόν τὸν Ἄσωτον, τὸν παραπλήσιόν του,
 Τελώνην τε καὶ Μανασῆ, καὶ Πόρνην τὴν ὁμοίαν,
 κείνῃν τὴν Ἀρχόντισσαν, τὴν χήραν τὴν πλουσίαν.
 Ἐτούτῃ ἡ Ἀρχόντισσα, δὲν ξέρω τὸνομά της,
 ξέρω δὲ τὴν μετάνοιαν, καὶ τὸ κατόρθωμά της,
 Ἐλαβε διὰ ἄνδρα της ἐν' Ἀρχοντα μεγάλον,
 σὺν πέθανε, δὲν θέλησε νὰ πανδρευθῇ μὲ ἄλλον.
 Βλέπωντας δὲ τὸ μάταιον τοῦ κόσμου καὶ ἀχρεῖον,
 καὶ τὰ διάφορα κακὰ ὁποῦναι εἰς τὸν βίον,
 Καὶ τ' ἁμαρτήματά της δὲ ὅλα ἐνθυμηθεῖσα,
 καὶ τὸ φρικτὸν βῆμα Θεοῦ, ὡς πρέπει, φοβηθεῖσα,
 Εὐγαίνει ἀπ' τὸ σπῆτι της, καὶ τρέχει καὶ πηγαίνει,
 καθὼς τρέχει ἡ ἔλαφος στὴν βρύσιν διψασμένη,
 Εἰς ἓνα Μοναστήριον, νὰ πῇ τὸν λογισμὸν της,
 νὰ λάβῃ τὴν συγχώρησιν τὴν τῶν ἁμαρτιῶν της.

Ὅπου μ' αὐτὸ καὶ τὸ φρικτὸν τὸ βῆμα νὰ γλυτώσῃ,
ὅπου φοβοῦνταν κέτρεμε, καὶ τὴν ψυχὴν νὰ σώσῃ.
Πῆγε λοιπὸν εἰς τὸν Ἀββᾶ, εἶχε τὸν προσκυνήσῃ,
καὶ εἶπε πῶς ἐπάγησε νὰ τὴν ἑομολογήσῃ.
Ἐγὼ δὲν ἐξομολογῶ, ἐκείνος ἀποκρίθη,
γυναῖκες, ὅτι δὲν πορῶ τὸ σκάνδαλον φοβέσθῃ.
Ἄλλου πῆγαινε, τέκνον μου, δὲν εἶσαι γιὰ τ' ἐμένα.
λέγει τον ἢ Ἀρχόντισσα, δὲν εἶμαι γιὰ τ' ἐμένα;
Ὁ Κύριός μας ὁ Χριστός, ὅταν στήν γῆν ἔξουσε,
κάθουνταν μὲ ἁμαρτωλοὺς μαζί καὶ ὁμιλοῦσε,
Καὶ εἰς τὸ σπῆτι ὄντας δὲ Σίμωνος Φαρισαίου,
καὶ συνδαιπνῶντας μετ' αὐτοῦ, ἁμαρτωλοῦ Ἑβραίου,
Δὲν εὐγαλε, δὲν ἐδίωξε τὴν Πόρνην προσελθοῦσαν,
καὶ τοὺς ἀχράντους πόδας του κρατοῦσαν καὶ φιλοῦσαν,
Καὶ σὺ με διώχνεις, τίμιε Πάτερ, μετανοοῦσαν,
καὶ ἐξαγορευθῆναί σοι ἐν πίστει προσελθοῦσαν;
Τούτους ἀκούσας ὁ Ἀββᾶς τοὺς λόγους εὐλαβήθη,
καὶ ἐπειδὴ ἐκ πίστεως ἦλθες, τῇ ἀποκρίθη,
Ἄς ὑπαγαίνωμεν μαζί μέσα στήν Ἐκκλησίαν,
καὶ λέγε μὲ ταπεινῶσιν, καὶ ἀδελὸν καρδίαν,
Πρὸς τὸν φιλόπρωπον Θεὸν πάσας τὰς ἁμαρτίας,
παρίων ἐγὼ κι ἀκούωντας αὐτὰς μεθ' ἡσυχίας.
Ἄς πᾶμεν, λέγει του αὐτὴ εὐθύς μὲ προθυμίαν,
κίμπῃκαν καὶ οἱ δύο τους μέσα στήν Ἐκκλησίαν.
Ἐμπαίνωντίς προσκύνησαν, καὶ εἶχεν ἀρχήσῃ
κατὰ τὴν τάξιν ὁ Ἀββᾶς νὰ τὴν καθοδηγήσῃ.
Ἀφ' ὧντες ἐτελείωσε, στάθηκε ν' ἀρχινήσῃ
ἐκείνη, καθὼς ἔπρεπε, τότε νὰ ὁμιλήσῃ.

Ἀυτὴ καὶ δὲν ἐλάλησεν, αὐτὴ καὶ ἐβουβήθη,
ἐντρέπη, ἐφοβήθη, καὶ ἀσέως ἐστάθη.
Θαυμάζωντας ὁ γέρον δὲ στήν τέσπν ἀρωγίαν,
τί εἶναι τοῦτο, τέκνον μου; εἶπε μ' ἀδελμονίαν.
Εγὼ δὲν τὸ ἐδέχθηκα, καὶ σὺ εἶχες βιάσῃ
ἐμένα τὸν ἀνάξιον σ' αὐτό, καὶ ἀναγκάσῃ,
Καὶ τώρα στέκεσαι βουβή, καὶ δὲν με συντοχαίνεις;
εἶπε τὰς ἁμαρτίας σου, λάλησαι, τί παθαίνεις;
Ἰδοὺ, παιδί μου, ὁ Χριστὸς διὰ τὴν ἐδικήν σου
ἀγάπην ἦλθε νὰ δεχθῇ τὴν ἐξαγορευσίαν σου,
Ὅλας τὰς ἁμαρτίας σου νὰ σὲ τὰς συγχωρήσῃ
μὲ στόμα μου τὸ ταπεινόν, καὶ νὰ σὲ εὐλογήσῃ.
Πνευματικὴ μου, δὲν τολμῶ, ἐκείνη ἀποκρίθη,
δὲν ἔμπορῶ, ἐτρόμαξα, τὸ πνεῦμά μου φοβήθη.
Ἐπειδὴ, εἶπε, δὲν τολμᾷς, ὁ γέρον, νὰ λαλήσῃς,
ἀν ἔλθῃς γράμμα γράψῃς τῇς, καὶ μὴν ταῖς παραιτήσῃς.
Ὅσα νὰ ποῦν ἐντρέπονται, ἢ δὲν τολμοῦν τὰ χεῖλη,
ἀδιάντροπο καὶ τολμῆρὸν τὰ γράφῃ τὸ κονδύλι.
Κεγὼ ἐνώπιον Θεοῦ τὸ πέρνω, τὸ διαβάζω,
καὶ πέρνεις τὴν συγχώρησιν, καὶ ἔττι σὲ τὸ τάζω.
Οὐδὲ αὐτὸ δὲν ἔμπορῶ, ἐκείνη ἀποκρίθη.
τότε ὁ γέροντας σ' αὐτὸ πλὴν ἐστενοχωρήθη.
Κίστάθη, ἐστοχάσθη, πῶς ἔχει ἁμαρτίαν,
νὰ ἀποβάλῃ μὴν ψυχὴν ζητοῦσαν σωτηρίαν.
Ἀφοῦ ἐσυλλογίσθη κάμποσο, τὴν ἔλεγε,
τὸν πᾶραν δὲ τὰ δάκρυα, καὶ μόνον πῶς δὲν κλαίγει.
Ἐπειδὴ, τέκνον, οὐδ' αὐτὸ λέγεις πῶς δὲν τὸ κάνεις,
καὶ ἀνεξομολόγητῃ νὰ μείνῃς ἁμαρτάνεις,

Ἐγὼ σὲ λέγω, ἐρωτῶ τὰ δὲ ἀκολουθοῦσαι
 στὸν κόσμον ἁμαρτήματα, καὶ ἀνθρώποι ποιοῦσι.
 Μήπως τὸ ἔκαμες αὐτό; μὴν ἔκαμες ἐκεῖνο;
 καὶ κάμνε νῦν μόνον σὺ, κέγὼ πλητὴ διακρίνω.
 Καὶ ἄρχισεν ὁ γέροντας πλέον, καὶ τὴν βωτοῦσε
 ἓνα πρὸς ἓνα χωριστά, κέπολυπραγμονοῦσε.
 Μὲ τοῦ θεοῦ τὸ ἔλεος, εἶπεν αὐτῇ, κανένα
 ἀπὸ αὐτὰ δὲν ἔκαμα, ὅπου με λές ἐμένα.
 Τὰ ἁμαρτήματα εἰσὶ τὰ ἰδικά μου ἄλλα
 ἀπὸ αὐτά, Πνευματικέ, καὶ ἄλλα, καὶ μεγάλα.
 Τῆς εἶπεν ὁ Πνευματικός, ἐγὼ καρδιογνώστης
 δὲν εἶμαι ὁ ἁμαρτωλός, οὔτε κρυφιογνώστης,
 Ἄν ᾖναι ἄλλα, καθὼς λές, ἐγὼ δὲν τὰ γνωρίζω.
 εὐχόσου με, εἶπεν αὐτῇ, Πάτερ, κέγὼ γυρίζω,
 Πηγαίνω εἰς τὸ σπῆτί μου, καὶ ὡς οἰκονομήσῃ
 τὰ κατ' ἐμέ ὁ Κύριος, καθὼς περ εὐδομήσει.
 Καὶ βάνωντας μετάνοιαν, εἶχεν ἀναχωρήσῃ,
 νὰ ἐλθῇ εἰς τὸ σπῆτί της ὅπισω νὰ καθήσῃ.
 Στὴν στρατὸν ὅπου ἄρχουνταν, μέσα εἰς τὸ σοκάκι
 θεωρεῖ ἓνα Καλόγερον, μὰ πλέον γεροντάκι.
 Καὶ κατὰ γῆς ἐκείτουνταν ἄθλιος, λωβισμένος,
 θέαμα ᾗν ἄλεινόν, καὶ καταβρωμισμένος.
 Στάθηκε, τὸν ἐκίταξε, καὶ μέσα ἡ καρδίᾳ της
 ἀνέψε, καὶ ἐδάκρυσαν καὶ τὰ ὀμμάτιά της.
 Ἡ ἀγαθὴ ψυχὴ πονεῖ, συμπάσχει τῷ πλησίον,
 καὶ τοῦ πλησίον τὸ κακὸν τὸ ἔχει ὡς οἰκτεῖον.
 Καὶ ἀγαπᾷ, τὸν ἐρωτᾷ, θέλεις στὸ πτωχικόν μου
 νὰ σὲ πηγαίνω, ἀδελφέ, διὰ τὸν Κύριόν μου,

Νὰ σ' ἀναπαύσω, ὡς μπορῶ, νὰ σὲ ὑπηρετήσω
 εἰς τὴν ἀσθένειαν αὐτὴν, ἐν ὧν ζῆς καὶ ζήσω,
 Νὰ ἔχῃς νὰ παρακαλῇς Κύριον τὸν Θεόν μου
 διὰ τὸ πλῆθος τῶν κακῶν καὶ τῶν ἁμαρτιῶν μου.
 Καὶ μέρωτᾷς; εἶπεν αὐτός, καὶ ἄμποτες, Κυρά μου,
 νὰ ἔκανες τὸ ἔλεος σ' αὐτὴν τὴν καταντιὰ μου.
 Ὑπομονή, εἶπεν αὐτῇ, καὶ εἰς τ' ὀσπῆτίον της
 πηγαίνωντας μὲ πρόθυμον πόδι καὶ λογισμόν της,
 Ἐκὼς ὁδὸν ξεχειριστὸν εὐθὺς εἶχ' εὐτρεπίσῃ,
 ἐστρώσε τὸ κρεβάτι του, τὸν εἶχεν εὐτρεπίσῃ.
 Καὶ ἐστεῖλε τοὺς δούλους της χωρὶς καιρὸν νὰ χάσουν,
 νὰ πάγουν καλογερικά ροῦχα νὰ ἀγοράσουν,
 Καὶ νὰ πηγαίνουν εἰς αὐτόν, καὶ νὰ τὸν ἐσπλώσουν,
 νὰ τὸν πηγαίνουν στὸ λουτρό, καὶ νὰ τὸν ἐγυμνάσουν,
 Καὶ νὰ τὸν πλύνουσι καλά, ἀπέκει νὰ τὸν ντύσουν,
 καὶ ἔτζι νὰ τὸν φέρουσι στὸ σπῆτι νὰ γυρίσουν.
 Ἐτοῦτα ὅλα ἐγίναν, κατὰ τὸν ὀρισμὸν της,
 καὶ ἦλθεν ὁ Καλόγερος εἰς τὸ ὀσπῆτίον της.
 Καὶ τὸν ἐκίταξεν αὐτὴ μονάχη της, ἀτῆ της,
 ὅχι ὁ δούλος λότελα, ἡ δούλη ἐδική της.
 Τὸν ἐπλυνε, τὸν ἄλλαξε, καὶ τὸν ὑπηρετοῦσε,
 καὶ ταῖς πληγαῖς του ἄλειψε, καὶ ἀπ' τὴν χαρὰ πέτοῦσε.
 Καὶ τοῦτο κάμποσον καιρὸν, ἕως οὗ ἡ ἀγία
 μεγάλη Πέμπτῃ ἐφθασεν, ἡμέρα σάβασμα.
 Τότε τὸν λέγει, γέροντα, σήμερον πρᾶγμα ἓνα
 νὰ κάμω εἰς τοῦ λόγου σου θέλω, βεβαιωμένα.
 Παρακλῶ, μὴ συγχυσθῇς, μηδὲ νὰ μ' ἐμποδίσης,
 ἀλλὰ ὑπόμεινον αὐτό, χωρὶς νὰ μοῦ μιλήσης.

Μετά χαράς, εἶπεν αὐτός, Κυρία, ὁρισμός σου,
 ὅ,τι προστάξεις κάμε το, ἐγὼ δοῦλος δικός σου.
 Ὅπότεν ἦλθε τὸ λοιπὸν ὄρα τῆς Λειτουργίας,
 κάμε τάρτιξ σου πένσαρα τῶρα ἐπ' ἀληθείας,
 Ὅτι ἐγὼ θέλω εἰπεῖ εἰδῶ, ἀγαπητέ μου,
 καὶ σὺ ν' ἀκούσῃς ἔχεις δέ, σήμερον, ἀδελφέ μου,
 Μυστήριον καθολικῶν, πρῶτον ἀληθῶς μεγάλο,
 ὅπου δὲν ἔγινε, θαρρῶ, στὴν γῆν ὁμοιον ἄλλο.
 Ὅπότεν ἦλθε τὸ λοιπὸν καιρὸς τῆς Λειτουργίας,
 καὶ ὁ Παπὰς τὴν ἔκανε μετ' ἀκρας εὐλαθείας,
 Εἰς τὸν Ναὸν ὅπου αὐτὴ εἶχε στοσπῆτιόν της,
 καθὼς Ἀρχόντισσα αὐτὴ, ὡς εἶπα, στὸν καιρὸν της,
 Ὡς ἄρχισεν ὁ ἱερεὺς νὰ λέγῃ παρρησίᾳ,
 τὸ θεῖον Εὐαγγέλιον ἐν τῇ ἱερουργίᾳ,
 Καὶ ἔρθανεν ἕως ἐκεῖ ὅπου αὐτὸ ὀρίζει,
 «τοῦ δι' Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθαίᾳ,
 «ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ Ἀπεροῦ,
 «προσῆλθεν αὐτῷ γενεή,
 «ἐκλάσαστρον μύρου ἔχουσα βαρετίμον,
 «καὶ κατέχευε ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
 «αὐτοῦ ἀρακτιμένον.» (Ματθ. κς' 6-7)
 τότε αὐτὴ εὐθὺς εἰδὼ ἄρχισε καὶ θαυμάζει,
 Καὶ προσελθοῦσα παρεμβὰς εἰς τὸν Καλόγυρὸν της,
 παρὼν κακῶς εἰς τὸν Ναὸν κατὰ τὸν ὁρισμὸν της,
 Εὐχαῖς ἀπ' τὸν κόρρον της τοῦ μύρου τὸ ἄγγειον,
 τὸ χύνει εἰς τοὺς πόδας του ὅλο μετὰ θαυμάσιον.
 Κατακλύει τὰ πόδια του μετ' ἀκρας εὐλαθείας,
 τὰ βρέχει μετὰ τὰ δάκρυα ἐκ βάθους τῆς καρδίας,

Μὲ τὰ μαλλιά τῆς κεφαλῆς εὐκορφα τὰ σπογγίζει,
 κιόλας τὰς ἀμαρτίας της λέγει, καὶ ἐκστριμίζει.
 Ἐποῦτα κάνοντας αὐτὴ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας,
 ἐγένετο σεισμὸς πολὺς ἐφ' ὅλης τῆς οἰκίας.
 Εὐθὺς δὲ μετὰ τὸν σεισμὸν φωνή, «Ἀρέωνταί σοι,
 γύναι, αἱ ἀμαρτίαι σου πάσαι, καὶ λέλυνταί σοι.»
 Εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν φωνὴν καὶ ὁ λελωδισασμένος
 Καλόγυρος σηκώθηκεν ὅλος ἰατρεμένος.
 Εὐθὺς μετὰ ταῦτα δὲ καὶ τοῦτος καὶ ἐκείν, καὶ
 καὶ πάντες οἱ παρόντες δὲ ὁρῶντες τί ἐγένετο,
 Ἐδωκαν δόξαν, ὡς εἰκός, αἶνον, εὐχαριστίαν
 τῷ θαυμαστῷ ἡμῶν θεῷ μ' ὅλην τους τὴν καρδίαν.
 Ἄς δώσωμεν οὖν καὶ ἡμεῖς, καὶ ἄς συνερισθοῦμεν,
 ἐποῦτην τὴν Χριστιανὴν νὰ τὴν ἐμιμηθοῦμεν,
 Ἴνα ἐποῦτην τὴν φωνὴν κἡμεῖς ἀκουτισθῶμεν,
 καὶ τῆς ἀρέσεως αὐτῆς κἡμεῖς ἀξιωθῶμεν.
 Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐμυθήκαμεν στὸ ὄρος, πεγζαδὲ μου,
 εἰδῶ πλέον τοῦ Ἀθωνος, Ἀλέξανδρε χρυσέ μου,
 Μάθε καὶ τεῖναι Ἀθωνας, κῆσπερα νὰ ἐλθοῦμεν
 πάλιν στοὺς Πατρίοχας μας, αὐτοὺς, κι' ἄλλους νὰ δοῦμεν.
 Ἀπέκει πάλιν μετὰ καλὸν καὶ περὶ τοῦ ἁγίου
 Ὅρους νὰ σὲ διηγηθῶ, χάριτι τοῦ Κυρίου.
 Αἶμα τινὰ καὶ δι' αὐτὸ νὰ πῶ, μὴ με κακίσῃ,
 ὅπου δι' ἄλλα περιττὰ εἶχα πολυλογίᾳ.
 Καὶ τέλος πλὴρ, ἀγαπητέ, μία δοξολογία
 εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὸν Σταυρὸν, κι' ἀπόλυσις τελεία.
 Ὁ Ἀθων μέγας ἄνθρωπος ἦτον τῇ ἀληθείᾳ,
 ὡς φαίνεται ἀπὸ αὐτὰ τὰ τόσα μεγαλεῖα

Τοῦ ὁμωνύμου Ὁρους του, ἐν ᾧ ἐκατοικοῦσε
 τὸν παλαιὸν τότε καιρὸν ἑτοῦτος, καὶ ἐζούσε.
 Ὁ λόγος μᾶς τὸν μαρτυρεῖ υἱὸν τοῦ Ποσειδῶνος
 καὶ τῆς Ῥοδόπης, θυγατρὸς ἐκείνου τοῦ Στρυμόνος,
 Ἐξ οὗ παρωνομάσθηκε τοῦ Ὁρους τοῦ ἰδίου
 ὁ κόλπος Στρυμονιακός, ἰδὲς στοῦ Μαλετιῦ,
 Ἀνθρώπον μεγαλόσωμον, γίγαντ' ἀνδρειωμένον,
 Ἦρῳα ἓνα παλαιόν, πολλὰ ἐξακουσμένον.
 Ὀδίδιος δὲ τὸν γέννη' ἀπὸ τοῦ Ἀρισταίου
 καὶ Αὐτονόης γυναικὸς αὐτοῦ, πολλὰ ἀρχαίου,
 Κυνηγὸν ἄνθρωπον, πολλὰ ὁποῦ ἐκυνηγούσε
 θηρὰ μὲ τὰ λαγωνικά εἰς τὰ βουνά, κ' ἐζούσε.
 Φθάσας εἰς τὴν κοιλάδα δὲ ποτὲ τῆς Γαργαφίας,
 στὴν βρύσι γιγνέσθαι δροσιθῆ ἐκ τῆς κυνηγεσίας,
 Κοπικσμέν' ἡ Ἀρτεμις ἐκ κόπου τοῦ ἰδίου,
 ἦλθε στὴν βρύσι καὶ αὐτή, θεὰ τοῦ κυνηγίου.
 Ἐγδύθη καὶ ἐλούετο στὰ δροσιερὰ νερά της,
 ἰδοῦσα δὲ τὸν Ἀθῶνα ἐκεῖ αἰφνιδίᾳ της,
 Τὸν ἐμετέβαλεν εὐθύς, διὰ τὴν μὴν ἀνοίξῃ
 τὸ στόμα του, καὶ τὴν θεὰν πομπέψῃ καὶ κηρύξῃ.
 Καὶ τὸν ἐμεταμόρφωσεν, τὸν ἔκαμεν ἐλάφι,
 κοὶ σκύλοι του τὸν ἐραγὰν' ἐκείνος ἐτζί γράφει.
 Γρατὶ ἐγέλασας ἐδῶ, σ' ἐφάνηκε μέγαλο,
 στάσου ν' ἀκούσῃς καὶ σὲ πῶ ἄλλο, καὶ πάλιν ἄλλο.

στ. 130

(Παραλείπονται ἐκ τοῦ περὶ Μεταμορφώσεων στ. 160).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ τῶν ἐν αὐτῷ.

Τρεῖς Πατριάρχαι τὸ λοιπὸν (εἰς τὸ προκείμενόν μου,
 ὡς εἶπα, πάλιν ἄς ἔλθῃ εἰς τὴν περιόδόν μου.)
 Ἀρχιερεῖς δὲ ἔξ ἑπτὰ, νᾶχωμεν τὴν εὐχὴν τους,
 τὴν σήμερον εἶναι ἐδῶ, ὅλοι μὲ τὴν τιμὴν τους.
 Τοσοῦτοι καὶ τοιοῦτοι οὖν εἰς ποῖον τόπον ἄλλον,
 αὐτὸ μόνον τοῦ Ἀθῶνος προνόμιον μέγαλον,
 Γιὰ τὴν ἀγιωσύνην του, διὰ τὴν ἀρετὴν του,
 καὶ χάριν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν του.
 Καὶ τοῦτοι ὅλοι ζωντανοί, ἀμὴ ἀποθαμμένοι
 πόσοι, γινώσκει ὁ θεός, ἐκεῖ εἶναι γραμμένοι,
 Ἀρχιερεῖς, καὶ ἱερεῖς καὶ μοναχοὶ χιλιάδες,
 ὄχι χιλιάδες μοναχά, ἀλλὰ καὶ μυριάδες.
 Τίς κάθεται νὰ τοὺς μετρήῃ καὶ ποῖος τοὺς κλέψει;
 ἐξ ἱστορίας ἄνθρωπος μόλις αὐτοὺς νὰ εὕρῃ.
 Καὶ πρῶτος ἐγνωρίσθηκε Πέτρος ὁ Ἀθωνίτης,
 τοῦ Ἀθῶνος θαυμάσιος καὶ μέγας ἐρημίτης.
 Παῦλος Ἐκροποταμηνός, υἱὸς τοῦ βασιλέως
 τοῦ Μιχαὴλ τοῦ Ῥαγκαδέ, τὸ τῆς μονῆς μας κλέος.
 Ὁ θεῖος Ἀθανάσιος, τῆς Λαύρας ὁ καὶ κτίτωρ,
 καὶ τοῦ ἁγίου Ὁρους μας πατέρας καὶ κοσμήτωρ.
 Γεννάδιος, Νικόδημος, οἰκήτορες Πατέρες,
 Βασιλαΐδιου τῆς μονῆς οἱ ἄδυτοι ἀστέρες,
 Πρὸς τούτοις Ἀθανάσιος, Ἀντώνιος, οἱ δύο,
 καὶ τρίτος ὁ Νικόλαος, ὁμόφρονες ἐν βίῳ,

Καὶ κτίτορες τρισόλβιοι Βατοπικιδίου πάλιν,
 πλὴν μετὰ τὴν καταδρομὴν Ἀράβων τὴν μεγάλην.
 Ἰωάννης, Εὐθύμιος, κτίτορες τῶν Ἱερώων,
 Γεώργιος καὶ Γαβριήλ, ὡς ἄλλοι τῶν φωστήρων.
 Σάββας ὁμοῦ καὶ Συμεὼν, κρήνηδες τῆς Σαρδίας,
 Χιλανταρίου κτίτορες, θεράποντες Προνοίας.
 Ὁ θεῖος Διονύσιος, ὁ τοῦ Διονυσίου,
 ὁ Πατριάρχης Νήφων δέ, στόλισμα τοῦ ἰδίου.
 Εὐθύμιος, Νεόφυτος, καὶ Θεοφάνης ἅμα,
 Δοχειαρίου ἡ τιμὴ, καὶ πρεσβεύεται ἀντάμα.
 Ὁ δὲ Παντοκρατοριῆς ὁ Ἰωάννης ὄντως,
 ὁ Εὐνοφών ὁ κτίτωρας μονῆς τοῦ Εὐνοφώντος,
 Γρηγόριος ὁ κτίτωρας μονῆς τοῦ Γρηγορίου,
 ὁ Σίμων τῆς Σιμόπετρας, δοῦλος Θεοῦ Κυρίου.
 Χαρίτων τοῦ Κουτλουμουσιῦ, Νεόφυτος Τξαγγάρη,
 καὶ μετ' αὐτῶν Νεκτάριος, ὁ ἐν τῷ Ἰαγγάρη.
 Πρὸς τοῦτοις ὁ θεάρεστος Κοσμάς ὁ Ζωγραφίτης,
 κ' ἐκεῖνος ὁ Φιλόθεος ὁ μικροκωθένιτης.
 Γρηγόριος ὁ κτίτωρας μονῆς τῆς τοῦ Πρωτάτου,
 καὶ Νεῖλος ὁ ἐρημικός, στέλνεται ἡ σπηλιὰ του.
 Μάξιμος, καὶ Ἀκάκιος, οἱ Καψοκλυδίται,
 Σταυρῆς, Νικήτας, καὶ Κοσμάς, καὶ τοῦτοι Ἀγιορεῖται.
 Ὁ Κουκουζέλης ὁ δεχθεὶς ἀπὸ τὴν Παναγίαν
 διὰ πολλὴν του τὸ φλοεὶ χάριν καὶ ψαλμωδίαν.
 Ἀμὲν οἱ Καρκαληνοί, καὶ οἱ Φιλοθεῖται,
 τοῦ Ῥούσσιου οἱ Ὅσιοι, καὶ οἱ Κασταμονῖται,
 Οἱ Σταυρονικητιανοί, καὶ οἱ Ἐσφιγμενῖται,
 ἀρὰ γε πόσοι ἦσαν, καὶ οἱ Ἀγιοπαυλίται;

Σαυτὰ τὰ Μοναστήρια, ὅπου ἔλειπε θεῖον
 ζῶσιν ἕως τῆς σήμερον τόσοι γνωστοὶ τῷ βίῳ.
 Πόσοι δὲ ἀγνωστοὶ ἡμῖν, θεῷ δὲ ἐγνωσμένοι,
 Πατέρες Ἀγιοτάτοι, καὶ θεοδοξασμένοι;
 Ἀμὲν στὰ Μοναστήρια ὅπου ποτὲ ἔζουσιν,
 ὡς πόσοι τάχα Ἅγιοι ἐκεῖ ἐκατοικοῦσαν;
 Ἀμὲν καὶ εἰς τὰ σπήλαια, σταῖς σκήταις, στὰ κελλιά,
 πόσα μακαριώτατα, καὶ ἅγια κορμιά;
 Ὁ τόπος γὰρ τὸν ἄνθρωπον πολλάκις ἀγιάζει,
 ἀγιωσύνην, ἀρετὴν νὰ κἀνῇ τὸν βιάζει.
 Καθὼς τὸ ἐναντίον δέ, ὁ κόσμος τὸν κολάζει,
 στὴν ἀμαρτίαν, στὸ κακὸ μὲ τὸ νὰ τὸν βιάζει,
 Καὶ διὰ τῶν αἰσθήσεων, καὶ διὰ τῶν πραγμάτων,
 καὶ διὰ τῶν ἀμαρτωλῶν κακῶν παραδειγμάτων.
 Τοσοῦτοι Ἅγιοι λοιπὸν εἰς πόσον ἄλλον τόπον;
 αὐτὸ μόνον τοῦ Ἀθωνος χάρις εἰς πάντα τρόπον,
 Γιὰ τὴν ἀγιωσύνην του, διὰ τὴν ἡσυχίαν,
 γιὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ καλοῦ καὶ τὴν ἀγίαν βίαν.
 Ἀμὲν βιβλία παλαιά, λείψανα τῶν Ἀγίων,
 καὶ σκεύη καὶ κειμήλια, καὶ ἄλλα τῶν τιμίων,
 Τίς χάθηται νὰ τὰ μετρή; καὶ ποῖος τὰ ἡξεύρει;
 εἰς τὰ σκευοφυλάκια τίς μπαίνει νὰ τὰ εὕρῃ;
 Ἐξ ἀκοῆς ὅμως ἡμεῖς καὶ ἀπὸ τῶν ὁμμάτων,
 ξεύρομεν μέρος τῶν σεπτῶν καὶ θαυμαστῶν πραγμάτων.
 Καὶ πρῶτον εἶναι τὸ πολὺ τὸ τίμιον τὸ εὖλον
 Ἐκροποτάμου τῆς μονῆς, παντὶ τῷ κόσμῳ δῆλον.
 ἢ τῶν Ἱερώων δεύτερον εἰκὼν τῆς Παναγίας,
 ἐκεῖν' ἡ Πορταίτισσα, θαῦμα ἐπ' ἀληθείας.

Αὐτᾶναι τὰ ἐξαιρέτα κειμήλια τοῦ Ὁρους,
 οἱ θησαυροὶ οἱ ποθητοὶ καὶ ἀπὸ θεοφόρους.
 Εἶναι στὸ Βατοπαῖδι δὲ μέσα φυλαπτομένη
 καὶ ἡ τῆς Παναγίας μας Ζώνη ἡ λεγομένη.
 Ἐκεῖ καὶ τρεῖς εἰκόνες δὲ εἶναι μετὰ μουσείου,
 Ἄγία Ἄννα, Σταύρωσις, καὶ τοῦ χρυσοῦ Ἀγίου.
 Καὶ στοῦ Ξινόρου εἶναι δυό, ἡ μία Γεωργίου,
 ἡ ἄλλη Δημητρίου δέ, Μαρτύρων τοῦ Κυρίου.
 Εἰς δὲ τοῦ Παντοκράτορος τὸ Μοναστήρι τώρα
 εἶναι τὸ Εὐαγγέλιον ἐκεῖ διὰ τὴν ὥρα,
 Ἐκεῖνο τὸ περίφημον, ὅπου τοῦ καλυβίτου
 τοῦ Ἰωάννου λέγεται· μαζί μας ἡ εὐχή του.
 Εἶναι καὶ τὸ ψαλτήριον ὅλον χρυσογραμμένο,
 εἰς τοῦ Σταυρονικήτα δέ, αὐτᾶναι φυλαγμένο.
 Τοῦ Χρυσοστόμου λέγεται· νᾶχωμεν τὴν εὐχὴν του,
 μεμβράνιο καὶ τέλειον ὅλον ἀπ' τὴν ἀρχὴν του.
 Εἰς τοῦ Ἀγίου Παύλου δὲ καὶ τὰ τῶν Μάγων δῶρα
 εἶναι τάκεῖ, εὐρίσκονται ἐκεῖ διὰ τὴν ὥρα.
 Εἰς τοῦ Βατοπαιδίου δὲ πάλιν τὸ Μοναστήρι
 εἶν' ἓνα σκεῦος ἱασις, λεγόμενον ποτῆρι,
 Πινάκι δὲ καλλήτερα, ὡς ἀπλωτὸν ἀγγεῖον.
 εἶναι δὲ πέτρα σωμακὴ, καὶ φέγγει ὡς γυαλίον,
 Εὐμορφο πρᾶγμα, καὶ καλὰ, δὲν γίνεται ἄλλως,
 Παλαιολόγου Μανουὴλ γράφει τοῦ βασιλέως.
 Εἰς τοῦ Ξεροποτάμου δὲ εἶναι καὶ κοῦπα μία,
 τάσι καλλήτερα· νὰ πῶ, πράσινη θεωρία.
 Διὰ τὴν πρασινάδα τῆς τὴν λέγε παντζιχρένια,
 εἶναι δὲ ὅμως λίθινη, πέτρινη μαρμαρένια.

Πάρα πολλὰ δὲ θαυμαστὰ διὰ τὸ σκάλισμά της,
 τὴν θείαν Λειτουργίαν γὰρ ἔχει γιὰ στόλισμά της,
 Ἦγουν τό, οἱ τὰ Χερουδίμ, καὶ ἐπιγεγραμμένοι,
 καὶ πράγματι δεικνύμενον πρᾶγμα τεθαυμασμένον.
 Κτῆμα ἀξιοθέατον διὰ τὸ σκάλισμά της,
 καὶ διὰ τὰ ἱμάτια καὶ ἀρχαιότητά της,
 Τῆς Πουλχερίας χάρισμα ὄντας τῆς βασιλίσσης,
 Ξεροποτάμου τῆς μονῆς τῆς πρώτης κτιτορίσσης.
 Τῆς ὥρας χίλια φλωρὰ μετροῦσε χωρὶς ἄλλο
 ἓνα βηγάτο δι' αὐτό, κειμήλιο μεγάλο.
 Μὲ τούτην τὴν ἐπιγραφὴν τὴν καὶ ἀψευδιστάτην,
 καὶ μαρτυρίαν καὶ τιμὴν αὐτῆς καὶ σοφωτάτην·
 «Δῶρον σιδαστὸν Πουλχερίας Ἀγούσης,
 «Ποίμνη σιδαστῇ τριασάκονθ' Ἀγίων.»
 Εἰς δὲ τὸ Κουτλουμούσιον ἐκεῖ σώζεται μία
 κουπίτσα πέτρινη κηκότη, πράσινη θεωρία.
 Γύρω Προφῆται, μέσα δὲ εἶναι ἡ Παναγία,
 με τοὺς παρόντας στίχους δέ, ὡς μία μαρτυρία·
 Γύρω. «Λειμὼν, φυτό τέ, καὶ τρισάκτινον αἶλως,
 «Λειμὼν ὁ λίθος, φυτό Κηρέκων γάδαρχέ,
 «Τριὰς τριαυγῆς Χριστός, Ἄρτος, Παρθένος.
 «Κόρη δαυεῖται σάρκα τῷ Θεοῦ Ἀδῶν,
 «Ἄρτῳ δὲ Χριστὸς προσέμετι σωτηρίαν
 «Κοιμηταγγίλω, καὶ ρῶσιν Ἀλεξίω.
 Μέσα. «Ἀναδρε Μήτηρ, Παρθένη βρεγοτρόφε,
 «Κοιμητὸν Ἀλεξίον Ἀγγέλον σέλιποις.»
 Καὶ εἰς τὴν Λαύρα φαίνεται ἐκεῖνη ἡ γιάλη,
 ὡς ἂν αὐτὴ, θαρρῶς, ἄλλου δὲν βρίσκεται μεγάλη.

Εἰς τὸ σκευοφυλάκιον εἶναι, βεβαιωμένα,
 πράγματα ἀξιόλογα, ἀλλ' εἶναι κεκρυμμένα.
 Αὐτᾶναι τάχιρρείτικα καλὰ, τὰ φανερά μας,
 καὶ εἰς αὐτὰ καυχώμεθα ἢ ταπεινότητά μας,
 Καθὼς καυχᾶται ἡ λαμπρὰ μεγάλη Ἰταλία,
 τόσων περιγλήπων τὸ σκαμνί, εἰς τοῦτά της τὰ τρία.
 Εἰς τὸν λιμένα τὸν καλόν, ὄντα εἰς τὸν Ἀγαῶνα,
 καὶ εἰς τὸν πύργον τὸν ψηλόν, ὄντα εἰς τὴν Κρεμῶνα,
 Καὶ εἰς τοῦ Πέτρου τὸν Ναόν, νᾶχουμεν τὴν εὐχὴν του,
 τὸν ἐν τῇ Ῥώμῃ θαυμαστόν, καὶ κατὰ τὴν τιμὴν του.
 Καὶ ὡς καθὼς καυχᾶται δὲ ἡ πόλις τῆς Γαλλίας
 Ἀβενιὼν εἰς τὰς ἑπτὰ αὐτῆς οἰκοδομίας,
 Εἰς τὰ ἑπτὰ Παλάτια, ἑπτὰ ξενοδοχεῖα,
 ἑπτὰ Ναοὺς, ἑπτὰ σχολεῖά, εἰς τὰ ἑπτὰ πορτεῖα,
 Καὶ εἰς τὰ Μοναστήρια, ἑπτὰ μὲν γυναικεῖα,
 ἑπτὰ δὲ καὶ ἀνδρῖκεα, πολὺ τῇ ἀληθείᾳ.
 Καὶ ἂν ἡ πόλις Αἴγυπτος στὸν Νεῖλόν της καυχᾶται,
 ὃ Ἀθῶν εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ βρύσεις ἐπαινᾶται.
 Ὅπου καὶ σκῆταις καὶ κελλιχὰ κοντὰ μὲν χιλιᾶδα
 ποτίζει καὶ παντοτινά, καὶ ὅλ' ἀράδ' ἀράδα.
 Καὶ ἂν καυχᾶται ἡ αὐτὴ εἰς τὴν ἐκεῖ μεγάλῃ
 λίμνῃ τοῦ Μοίριδος ποτέ, σὺν μὲν θάλασσαν ἄλλην,
 Ὁ Ἀθῶνας τὴν θάλασσαν τὴν ἔχει ἐμπροστά του,
 καὶ πλύνει καὶ τὰ πόδια του, πληροὶ καὶ τὴν καλῖά του.
 Καὶ ἂν καυχᾶται καὶ αὐτὴ εἰς τὸν Λαβύρινθόν της,
 ἐκεῖνον τὸν ὑπόγειον καὶ περιβόκτον της,
 Σύνθετον μὲ τὰ δώδεκα παλάτια μεγάλα,
 καὶ χίλια πεντακόσια κρεβάτια καὶ πάλλα,

Ὁ Ἀθῶν εἰς τὰ σπήλαια, θαυμασιωτέρᾳ του,
 ὄντας αὐτὰ θεόκτιστα, καὶ στερεωτέρᾳ του.
 Ὅτι ἐκεῖνος χάθηκε, ποῦ ἦτον δὲν τὸν ξέορτις,
 καὶ νᾶ τὸν ἐζητήσας δέ, ἴσως καὶ δὲν τὸν εὔρης,
 Καὶ τιμιώτερα πολλὰ ἐκεῖ ἐκατοικοῦσαν
 ἄθροισ, καὶ κροκόδειλοι, ὅπου θεοποιοῦσαν,
 Ἐδῶ δὲ εἰς τὰ σπήλαια ἄνθρωποι κατοικοῦσαν,
 ὧν οὐκ ἦν ἄξιον τὸ πᾶν, καὶ τὸν θεὸν ὁμνοῦσαν.
 Καὶ μέσα εἰς τὰ σπήλαια, ὡς εἰς παλάτιά του,
 ἐκατοικοῦσαν ὁ θεὸς μ' ἄμετρα τάγματά του.
 Ἡ Αἴγυπτος ἐπαίρεται καὶ εἰς τοὺς ὑψηλοὺς της
 στύλους, καὶ ὀβελίσκους δέ, λιθίνους καὶ πολλοὺς της,
 Ὁ Ἀθῶν εἰς τὰ ὑψηλὰ πάλιν καμπαναρεῖα,
 καὶ πύργους, πρόσθε καὶ βουνά, καὶ δάση δὲ μυρία,
 Μὲ δένδρα ὅλα ὑψηλὰ καταπεποικνωμένα,
 καὶ μὲ φυτὰ διάφορα πάντοτε στολισμένα.
 Ἐκεῖνη ὑψηλοφρονεῖ διὰ ταῖς πυρκαϊδαίς,
 ὅπου αὐταῖς οὐδὲ ἐγώ, οὐδὲ ἐσὺ ταῖς εἶδες,
 Διὰ τὸ μέγεθος πτερῶν, ὅπου ἡ μικροτέρα
 εἶναι τριάντα πόδια, ἀμ' ἡ μεγαλητέρα;
 Καὶ διὰ τὴν συναρμογὴν, ὅπου ἀνάμισσά τους
 ὡς λένε, τρίχα δὲν χωρεῖ, διὰ τὸ πόνημά τους,
 Καὶ διὰ τὴν ἰσάδα τους καὶ τὸ πελένημά τους,
 καὶ τὰ ἀκατανόητα ἱερογλυφικά τους,
 Καὶ διὰ τὸ ἀόρατον ἐκεῖνο ὕψωμά τους,
 καὶ διὰ τὰ πλατύτατα τὰ τέσσαρα πλευρά τους,
 Ὅπου χιλιᾶδες ἐκαστὸ ἐδοῦλεσαν τεχνίται,
 στὴν πλέον ὑψηλότερην, αὐτὴ πλεὶς ἐπαινεῖται,

Χωρίς ταῖς μυριάδες δὲ τῶν ἄλλων τῶν ἀνθρώπων,
 τριάντα χρόνους εἰς αὐτὴν μὲ ἀμετρὸν τοὺς κόπον.
 Καὶ τοῦτο ὅλο διατί; διὰ νὰ κάμουν μνημα
 ἑνὸς ἀνθρώπου δυὸ πηγῶν· κρῖμα στὸν κόπον, κρῖμα.
 Ὁ Ἄθως ὅμως τὴν περὶ αὐτὴν τὴν πυραμίδα,
 ὡς ὁ ἐλέφας τὸ γατὶ· ἐλέφαντα δὲ ἶδα.
 Ὅπου καὶ δέκα σὺν αὐτὴν, τόσο πολλὰ μεγάλην,
 καὶ ἑκατὸ δὲ νὰ βαλθοῦν ἀπάνω μὲ τὴν ἄλλην,
 τὴν πυραμίδα τοῦ θεοῦ, τὸν Ἄθωνα, δὲν φθάνουν,
 κλίνουσι δὲ τὴν κεφαλὴν, μετάνοιαν τοῦ κάνουν.
 Κι' αὐτὸς δὲ πυραμοειδὴς εἶναι τῇ ἀληθείᾳ,
 ἀπλωτὸς κάτω δυνατὰ, ἀπάνω γῆρα μία.
 Ὅπου ὁ Βούσιρις νάλθῃ τῆς ἑκατονταπύλου,
 Θήβας ὁ πρῶτος κτίτωρας τῆς ὑψηλοτραχήλου,
 Καὶ Οὐχορις τῆς Μέμφως, καὶ Σίσωστρις ὁ κτίττων
 τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς ἀπ' ὅσους καὶ ἂν ἦτον,
 Πρὸς τούτοις καὶ ὁ Νῖνος δὲ τῆς Νινευὶ ὁ κτίτωρ,
 τῶν Ἀσσυρίων βασιλεὺς ὁ πρῶτος καὶ κοσμήτωρ,
 Καὶ ἡ Σεμίραμις γυνὴ αὐτοῦ, Βαβυλωνίων
 τειχῶν πρώτη κτιτόρισσα, τῶν ὑπερθαυμασίων,
 Ὅλοι αὐτοὶ νὰ συναχθοῦν κ' ἀκόμη χίλοι τόσκι,
 οἱ θησαυροὶ νὰ ζωδιασθοῦν τῆς γῆς, ὅσοι κι' ἂν ὦσι,
 Ἀνθρώποι νὰ δουλεύουσιν ἀματροὶ, λεγεῶνες,
 καὶ χρόνοι νὰ περάσουσιν ὅχι, ἀμὴ αἰῶνες,
 Τὸ ἑκατοστημόριον δὲν ἔμπορουν νὰ φθάσουν
 τοῦ ἱεροῦ μου Ἄθωνος, οἱ δαίμονες νὰ σκάσουν.
 Καὶ πρέπει βεβαιότατα τρελλὸς καὶ τὸν συγκρίνει,
 διότι μὲ τὴν σύγκρισιν τὸν Ἄθω τὸν σμικρύνει.

Ὅτι τὸ μὲν εἶναι θεοῦ, τοῦ πάντα δυναμένου,
 τὸ δὲ ἀνθρώπου καὶ θνητοῦ, καὶ τεταπεινωμένου.
 Πολλὰ μεγάλα, Κύριε, τὰ ἔργα σου, μεγάλα,
 ἀμὴ ὅπου ὥσάν αὐτὰ μπορεῖς νὰ κάμῃς κι' ἄλλα.
 Ὡς ὅπως τῆς δυνάμεως! ὡς βάθος τῆς σοφίας!
 ὡς μῆκος τῆς σῆς γνώσεως, καὶ πλάτος ἐξουσίας!
 Ἐδῶ ἀπάνω νάνεβρι, καὶ ἄκρα εὐκολία,
 κέγῳ μαζὶ σου, περζαδὲ, καλὴ στράτα πλατεία,
 Ὁ κύρ Ἰωαννίκιος, κι' ὁ Κόριλλος ἀνέβη
 ὁ Πατριάρχης εὐκόλα, καὶ πάλιν ἐκατίβη.
 Ἐδῶ ἀπάνω νάνεβρι, θαρρεῖς, τί θεὸς νὰ φθάσῃς
 τὸν οὐρανόν, καὶ τὸν θεὸν ἀπ' τὴν παδιὰ νὰ πιάσῃς.
 Ἐδῶ ἀπάνω ὑψηλὰ φθάνωντας πλὴθ' κιτὰξεις
 τὸν κόσμον ὅλον χαμηλά, καὶ ἀναγαλλιάξεις.
 Ἀπάνω ἀπ' τὰ σύγγρα βλέπεις τὸν ἑαυτὸν σου,
 τὰ δὲ νησία τὰ θωρεῖς ὅλ' ἀποκατωθιόν σου.
 Οὐράνιον τοῦ λόγου σου θαρρεῖς, κέγκωριάξεις
 τὸ ὑψιστὸν τοῦ Ἄθωνος, καὶ στέκεις καὶ θαυμάζεις,
 Καὶ τὸν Πανυπερόψιστον κτίτορ' αὐτοῦ δοξάζεις,
 καὶ ἐν ὑψίστοις τὴν ψυχὴν καὶ νοῦν ἀναδιδάξεις.
 Ἀντίκρυ τοῦ ὁ Ὀλυμπος, ὅρος τῆς Θετταλίας,
 εἶναι καὶ ἄλλος Ὀλυμπος τῆς Προύσης ἐπαρχίας,
 Ὅτι ὁ Ἄθως λέγεται ὅρος Μακεδονίας,
 καθὼς τὰ ὄρη Ἀραράτ εἶναι τῆς Ἀρμενίας.
 Καὶ τοῦτα μὲ τὰ δώδεκα ὄρη συναριθμοῦνται
 τῆς γῆς τὰ ὑψηλότερα· δώδεκα γὰρ μετροῦνται.
 Ἐδῶ ἀπάνω κάθηται καὶ μία Ἐκκλησία,
 Μεταμορφώσεως Χριστοῦ ἡ ἱερὰ ἡ θεία.

Καὶ σὰν μιὰ σκούφι φαίνεται χρυσῇ τῇ ἀληθείᾳ,
 τοῦ γίγαντος τοῦ Ἀθωνος, καθὼς εἰς τὰ παῖδια,
 τὴν κορυφὴν τοῦ Ἀθωνος τὴν ἐπεριλαμβάνει,
 ἡ κορυφὴ δὲ πέτρα μιὰ, χορτάρι δὲν βλαστάνει.
 Εἰκόνας μέγα δὲν θεωρεῖς, ἀπὸ τὴν ψύχρα σκάζουν,
 καὶ διὰ τοῦτο χάλκινες αὐταῖς κατασκευάζουν.
 Ταῖς ἀνεβάζουν τὴν γιορτὴν, κ' εἰς τὸν Ναὸν ταῖς βάζουν,
 ἀπέκει ἀπολείτουργα εὐθὺς ταῖς κατεβάζουν.
 Αὐγούστος τὰ κανίκουλα, ὁ ἥλιος ψωμί ψῆναι,
 ἐδῶ ἀνάγκη καὶ φωτιὰ καὶ περισσὴ νὰ γίνῃ,
 Ἔως οὐ νὰ τελειωθῇ ἐκεῖ ἡ Ἀγρυπνία,
 καὶ τὸ ταχὺ Ἀγιασμός, κ' ἡ θεία Λειτουργία.
 Ἦς μία ὥρα κάτω δὲ εἶναι ἡ Παναγία,
 ἐδῶ σὰν ἔλθουν γίνεται τράπεζα, εὐωχία,
 Καὶ τὰς εἰκόνας βάλλουσιν ἕως τοῦ χρόνου πάλιν,
 ὅτι δὲν κάνει παγωνιά, καθὼς ἐκεῖ, μεγάλην.
 Ἐκεῖ ἀδύνατο κανεῖς ἀπάνω νὰ καθῇ
 ὀλοχρονῆς, καὶ Ἀσκητῆς, δὲν ἔμπορεῖ νὰ ζῇ.
 Πουλί πετάμενο ἐκεῖ δὲν βλέπεις, καὶ τὸ χιὼν
 στέκει εἰς τόπους μερικοὺς, ὀλοχρονῆς δὲν λιώνει,
 Ἡ ἀστρικίς του καὶ βρονταῖς ἀπὸ τοῦ ἄλλου κόσμου
 ἔχουν πολλὴν διαφορὰν, καθὼς ἄκουσ' ἀτός μου.
 Οἱ ἀνεμοὶ ὑπέρμετροι, ὁ τόπος λίγος λίαν,
 ποῦ ἄνθρωπος καὶ ποῦ χωρὶς ἐκεῖ γιὰ κατοικίαν;
 Ὁ γεωγράφος, ἀπορῶ, πῶς γράφει, πῶς ἐζοῦσαν
 στὴν κορυφὴν του ἄνθρωποι ποτέ, κ' ἐκατοικοῦσαν.
 Ὁ ἰσκιρς του τόσο μακρὺς, ἕως τὴν Ἀἴμνον φθάνει,
 πέρα δὲ καὶ τὴν Σκόπελο, καὶ τὴν Σκιάθου πᾶναι,

Καὶ διὰ τοῦτο Σκιάθος ἡ νῆσος ὠνομάσθη,
 ὅτι ἀπὸ τὸν ἰσκιρ του πολλὰκις ἐσκεπάσθη.
 Ἑκατὸ μίλια κοντά, ἀπὸ τοῦ Βοζαντίου
 Ἰτα ὡς κάτω, σὰν νὰ πῆς, τοῦ Μαρμαρᾶ νηοῖου.
 Ὁ Στρεσικράτης, μάστωρς τὸν παλαιὸν αἰῶνα,
 εἶπεν εἰς τὸν Ἀλέξανδρον τὸν μέγαν Μακεδόνα,
 Τὸν Ἀθῶν' ἀνδριάντα του νὰ τὸν ἐσχηματίσῃ
 δὲν ἔσπερξεν ὁ Μακεδὼν, τόχῃ καταφρονήσῃ.
 Τὴν ἐκ τῶν ἔργων μου ἐγὼ θέλω ἀθανασίαν,
 εἶπε, τὴν πλέον ὑψηλὴν, καὶ πλέον σεβασμίαν.
 Καὶ τοῦ μαστόρου νοῦς πολὺς, τέχνη πολλὰ μεγάλη,
 τοῦ βασιλέως δὲ ὁ νοῦς νοῦν πάντα ὑπερβάλλει.
 Ἐγὼ ὅμως τὸ κνώδαλο γιὰ νὰ μὲ ζωγραφίσουν
 σ' ἓνα πανί, ἐπλήρωσα, ἄξιός νὰ μὲ φτύσουν.
 Καὶ μάλιστα Χριστιανός, καὶ Ἕλληνας ἐκεῖνος,
 καὶ μάλιστα καὶ βασιλεὺς, ἐγὼ δὲ ἓνα κτῆνος.
 Ἀγρόνι δὲν εὐρίσκεται, μόλις κανένα λάρι,
 λένε καὶ ἀγριογούρουνο, πλὴν γιὰ φαγὶ δὲν γράφει.
 Ἀπὸ τὸ ἓνα τοῦ πλευροῦ εἶναι Ἀγιαννανίται,
 ἀπὸ τὸ ἄλλο κάθονται οἱ Καφοκαλυβίται.
 Ἡ τῶν Καφοκαλυβιτῶν σκῆπη παλαιότερα
 τῆς τῶν Ἀγιαννανιτῶν, εἶναι καὶ σκληροτέρα.
 Εἰς ἓνα μέγα μέση δὲ λάμπει ὁ Φωτῖός μας,
 ἐκεῖνος ὁ διὰ Χριστὸν σαλός, ὁ θαυμαστός μας,
 Ὡς ἐνενήλεοντα χρόνων, κουρεύει τὰ μαλλιά του,
 ὅλα μαζί καὶ γένεια, καὶ τὰ μουστάκια του.
 Ἀττήμων, αἰκίος, γυμνός, ἕως καὶ πέραν ἦτον,
 ξεδράκωτος, ζυπόλυτος, τώρα δὲ μονοχίτων,

Γιὰ νὰ γλυτώσῃ ὁ πτωχὸς τὴν γλῶσσαν τῶν ἀνθρώπων,
 ἄλλιως ἐτῖ ἀπόμεινε γυμνός, δὲν εἶχε κόπον.
 Ἐνα βραχὶ τὸν ἔφερα διὰ νὰ τὸ φορέσῃ,
 νὰ κάμω νὰ τὸ βάλῃ δέ, δὲν εἶχα ἠμπορέσει.
 Εἶναι ἀπὸ τὴν Σόφια, εἰν ὡς ἐξῆντα χρόνοι,
 ὁποῦ εὐρίσκεται ἐδῶ, θυμῶδες δέ, θυμώνει.
 Ἀνάμεισα δὲ στὰ τρελλὰ λέγει καὶ φρόνιμά του,
 ἐνίοτε λαμβάνουσι τέλος τὰ λόγια του.
 Εἰς Ἐκκλησίαν δὲν πατεῖ, εἰσὲ κελλὶ δὲν μπαίνει,
 καὶ κάτι χοντροχούλιαρα δουλεύει, καὶ σιωπαίνει.
 Ἀπ' ἓνα ἄσπρο τὰ πουλεῖ, δύο ἂν τὸν ἐδώσῃς,
 ἢ καὶ παρὰ, δὲν τὸν κρατεῖ, καὶ νὰ τὸν ἐχρυσώσῃς.
 Ἀπὸ τὴν Πόλιν τὰ ζητοῦν καὶ ἄλλας πολιτείας,
 καὶ πέρνουν τὰ χουλιάρια του, ὡς χάριν εὐλαθείας.
 Εἰς ταῖς Καριαῖς ἀρὰ καὶ ποῦ πάγει, στεφανωμένος
 μὲ χόρτα, μὲ λουλούδια, βουρλοπεριζωμένος,
 Μὲ ἓνα ξύλινο σπαθί, μὲ τὸ σκεπάρνιόν του,
 μὲ κάτι ξυλαράκια ἀπάνω στὸν λαιμόν του.
 Τὰ κουδανεῖ εἰς τὰ κελλιά, καὶ τὸν ἀπλοχεροῦσι
 ψωμί φελί, κρασί καυκί, ὅλοι τὸν ἀγαποῦσι.
 ὄντας πολὺ δὲν τὸ κρατεῖ, μέρος ἐκεῖ χωρίζει,
 τὸ δίνει πίσω, καὶ κρατεῖ, ὅσον αὐτὸς γνωρίζει.
 Μέσα εἰς ἓνα πλάτανον εἶχε τὸ κάθισμά του,
 ἕως ὁποῦ ὁ πλάτανος στέκουνταν στὰ καλά του.
 Ἐγὼ τὸν εὐλαβήθηκα, νὰ ἔχω τὴν εὐχὴν του,
 μὲ ἄρρεσιν ὁ ἀνθρώπος, χαρὰ εἰς τὴν ψυχὴν του.
 Μεγάλῃ ἡ ὑπομονὴ ἐτούτου τοῦ ἀνθρώπου,
 ἐπέρασε καὶ παλαιούς διὰ τοῦ ξένου τρόπου,

Δουλεύοντας καὶ λέγωντας ὅλο τό, *Parayla*
Θιοτόκε, βοήθει μοι, κρυὰ ἐν ψυχῇ.
 Ἄν εἶδε, ἡγὼ τὸν βώττητα, ποτὲ τὴν Παναγίαν,
 πολλάκις μ' ἀποκρίθηκεν εὐθὺς μὲ προθυμίαν.
 Ἀπέκει σὰν νὰ ἐνοιῶσε, πῶς τάχα ἐκαυχῆθη,
 ἰδὼ τὴν Πορταίτισσαν ὕστερ' ἀπολογίῃ.
 Καὶ εἰς τὴν Πορταίτισσα ποτὲ τοῦ δὲν πηγαίνει,
 οὔτε, καθὼς εἶπα, ἀλλοῦ, εἰς Ἐκκλησίαν μπαίνει.
 Ὁ δὲ χρυσὸς μας Ἀθωνας μὲ τὰ ἐπιλοιπά του
 βουνά, καὶ λόφους, καὶ κελλιά καὶ Μοναστήριά του
 Πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν διάστημα μιλίων
 γυρίζει ἕως τὸν στενὸν λαιμόν του τὸν οἰκτεῖον,
 Ὅπου ὁ Σέρξης βασιλεὺς ἐκαῖνος τῆς Περσίας
 τὸν ἔκοψεν ὁ μάταιος, χάριν ὀνομασίας.
 Ὡς τὸν Ναὸν Ἀρτέμιδος ἔκαψεν ἓνας ἄλλος,
 διὰ ν' ἀφῆσθ ὄνομα, τρελλὸς καὶ αὐτὸς μεγάλος.
 Ἀλλ' ὁμῶς πάλιν γέμισε, κῆσμιζε μὲ τὸ ἄλλο,
 τὸ Εὐρωπαϊὸν σῶμά του, τὸ μέρος τὸ μεγάλο.
 Τοῦ ἔστειλε δὲ καὶ γραφὴν γιὰ νὰ τὸν φοβερίσῃ,
 ν' ἀφῆσθ τὴν ἀριάδα του, νὰ μὴν τὴν ἐνοχλήσῃ.
 Τόσο δὲ ταῖς φοβέrais του εἶχε ταῖς ἐφηρίais,
 ὁποῦ πολλὰ καράδια τοῦ εἶχαν ἀφανίσῃ.
 Ἐδῶ ἀπάνω στέκωντας νὰ ἴδουν ἀστρονόμος,
 ὡς καθὼς εἶσαι πειζαδὲς, καὶ ἀγιοραῖτης ὁμῶς,
 Νὰ ἦταν δὲ καὶ καθαροὶ καὶ γαληνοὶ ἄνθρωποι,
 διότι συνηθίζεται ταῖς πλεονέτεrais ἡμέrais,
 Νὰ εἶχες καὶ τὰ ὄργανα τὰ τῆς ἀστρονομίας,
 καίνο τὸ τηλεσκόπιον, καὶ τ' ἄλλα τῆς ἰδίας,

Ἦθελες βέβαι' ἀπ' ἐδῶ τέλεια νὰ γνωρίσης
 Ἀστέρων τοὺς σχηματισμούς, ἀντάμα καὶ τὰς φύσεις,
 Ζωρδίων τε καὶ πλανητῶν τοὺς οἴκους, τὰς κινήσεις,
 τὰς τάξεις, καὶ τὰς θέσεις δὲ ἐτοῦτων, καὶ τὰς κλήσεις.
 Καὶ δίχως ἄλλο ἤθελες καὶ τοὺς Βαβυλωνίους
 καὶ τοὺς Χαλδαίους ὑπερῶ, καὶ ἄλλους παρομοίους.
 Ὅπου καυχῶνται, πῶς αὐτοὶ ἐστάθηκαν πατέρες
 Ἀστρονομίας, καὶ λαμπροὶ αὐτῆς πρῶτοι ἀστέρες.
 Τὸ καύχημα δὲ αὐτῶν ἐκείνου τοῦ αἵωνος
 ἐστάθηκεν ὁ ὕψιστος πύργος τῆς Βαβυλώνης,
 τῶν ἄλλων ὑψηλότερος, ἴσως καὶ πυραμίδων,
 ὡς πρὸς τὸν Ἄθω πίθηξέ δέ, ἂν καὶ νὰ μὴν τὸν ἴδον.
 Ἐλέγετο πύργος τοῦ Βήλ, ὡς ἀφιερωμένος,
 τούτου τοῦ δαίμονος θεοῦ Ναὸς ἀφιερωμένος.
 Τὰ πλούτη τούτου τοῦ Ναοῦ τόσο στὰ ξοῶνά του,
 ὅσο καὶ εἰς τὰ ἄλλα του σκεύη καὶ πράγματά του,
 Ἦτανε πράγμ' ἀπίστευτο, κ' ἐκείνο τοῦ πλουσίου
 τοῦ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνος περνοῦσαν τοῦ μαντείου.
 Ἰσως δὲ καὶ τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Σολομῶντος,
 πλουσίου, κατὰ τὴν Γραφὴν, πολλὰ καὶ τούτου ὄντος.
 Τούτος ὁ υπερήφανος πύργος καὶ δοξασμένος,
 τώρα δὲ μηδὲ τίποτε, ἀλλ' οὐδὲ γνωρισμένος,
 Ἀπὸ τὰ δυὸ παλάτια στὸ ἓνα κολλημένος
 ἦτον αὐτός, καὶ δυνατὰ, ὡς εἶπα, ὕψωμένος.
 Εἰς αὐτουνοῦ τὴν κορυφὴν ἀνέβαιναν, θεωροῦσαν
 τὰ ἄστρα, ἐστοχάζονταν, ἐκεῖ ἀστρολογοῦσαν.
 Καὶ ἐγείναν περίφημοι, ἐλάσαν τὰ πρωτεῖα
 τῶν Ἀστρονόμων μετὰξὺ ἐν τῇ Ἀστρονομίᾳ.

Αὐτὰ δὲ τὰ παλάτια τὸ ἓνα καὶ τὸ ἄλλο,
 ἦτον τὸ εὐμορφότερον, ἦτον τὸ πλεῖον μεγάλο
 τοῦ κόσμου ὅλου ἐκείνου, καὶ καταστολισμένα
 ἀπ' ἀναριθμητὰ γλυπτὰ, ὅπουχε τὸ καθένα.
 Τὸ ἓνα ἦτον εἰς τὴν μὲν ἄκρην τοῦ γειφυρίου,
 τὸ ἄλλο εἰς τὴν ἄλλην δέ, ἀντίκρου τοῦ ἰδίου.
 Τὸ δὲ γειφίον ἦτον σιτὸν ποταμὸν ἀπάνω,
 καθὼς ἐκ τῶν βεθέντων δὲ μπορῶ νὰ συμπεράνω,
 Ἀπὸ τὸ τοῦ Τραϊανοῦ σιτὸν Δούναβιν ἀπάνω
 βέβαια θαυμαστότερο, ὑπερβολὴν δὲν κάνω.
 Τῆς Ἀδριανουπόλεως οὔτε τὰ ἀναφέρω,
 κ' ἐκεῖνα τὰ τοῦ Τζεκμετζέ, ἐπῆγα καὶ τὰ ξέρω.
 Στὸ ἓνα τὸ Παλάτι δὲ ἦταν οἱ ξακουσμένοι,
 καὶ περιδότηι παντοῦ, Κῆποι οἱ κρεμασμένοι,
 Κῆποι θαυμασιώτεροι τῶν κήπων τῆς Γαλλίας,
 καὶ πάσης ἄλλης πόλεως, θαρρῶ, καὶ βασιλείας.
 Ὁ ψεύτικος παράδεισος αὐτοῦς ἄς ὀνομάσω,
 καὶ δίχως ψεύδος λόγελα ἄς τοὺς παρομοιάσω.
 Ἀπ' τὰ ἐπτὰ θεάματα τὸ πρῶτο δίχως ἄλλο
 αὐτὰ τὰ περιδόλια, καθὼς ἔργον μεγάλο.
 Δεύτερο τὰ τειχόκαστρα πόλεως τῆς ἰδίας,
 τρίτον, Αἰγύπτου πυραμῖς, χωρὶς ἀμφιβολίας.
 Ὁ ἐν τῇ φάρῳ, τέταρτον, πύργος Ἀλεξανδρείας,
 πέμπτον, τὸ μνημεῖον Μικυσινοῦ, αὐθέντου τῆς Κασίας.
 Ἑκτον, ὁ τῆς Ἀρτέμιδος Ναὸς ἐν τῇ Ἐφίῳ,
 ἑβδόμον, Ῥόδου κολοσσὸς εἰς τὸν λιμένα ἴσω.
 Αὐτῶν τῶν ἔργων κτίτορα ἄλλοι μὲν διορίζουν
 ἐκείνην τὴν Σεμίραμιν, ἄλλοι ἀποφασίζουν.

Τὸν Ναβουχοδονόσορα, τὴν Νίτωκριν δὲ ἄλλοι,
 τούτου, ὡς λέγουν, προγονή, γυναῖκα δὲ μεγάλη.
 Δὲν ἦταν ὀλιγώτερα καὶ τὰ τοῦ Βυζαντίου
 ἐπὶ τείχη, τοῦ Βύζαντος κτίρια τοῦ ἰδίου.
 Ὅπου εἰς κάθε ἀνεμον ἐψάλλαν, ἀντηχοῦσαν,
 ὡσάν νά ἦτανε πουλιὰ μέσα κ' ἐκελαδοῦσαν,
 Καὶ τὴν βουλὴν δὲ τοῦ ἐχθροῦ, ὅπου ἐμελετοῦσε,
 μέσα τὴν ἐρανέριον, καὶ τὴν διαπερνοῦσε.
 Καὶ ὁ τῆς Κίνας τοῖχος δὲ θαῦμα, καθὼς μεγάλος,
 κὶ φαρφουρένιος πύργος τῆς, θαῦμα διὰ τὸ κάλλος.
 Δὲν ἦτονε κατώτερος τῇ μεγαλοπρεπείᾳ,
 τοῦ Ἀλεξάνδρου ὁ Ναὸς ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ,
 Ὅπου μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ὁ Πτολεμαῖος
 εἰς δόξαν του καὶ εἰς τιμὴν τοῦ ἔκτισεν εὐθέως.
 Ὅστις ἐστάθη, ὡς προχθὲς, λογιᾶζω διακόσοι
 χρόν' εἶναι ὅπου ἔπεσαν, εἶναι δὲν εἶναι τόσοι.
 Ὅπου καὶ οἱ Ἀγαρηνοὶ μέσα ἐπροσκυνοῦσαν,
 κὶ ὡς ἓνα τὸν Ἀλέξανδρον τῶν Προφητῶν τιμοῦσαν.
 Δὲν ἦτονε μικρότερος ὁ ἐνταφιασμός του,
 ὁ τόσον υπερήφανος ἐκεῖνος καὶ λαμπρὸς του,
 Κεῖνο τὸ μεγαλοπρεπὲς ἀμάξι καὶ μεγάλο,
 ὅπου στὸν κόσμον σάν αὐτὸ δὲν ἐγνωρίσθη ἄλλο.
 Τὸ μέγεθος, ἡ τέχνη του, κὶ πλουσιότητά του
 ἐστάθησαν ὑπέρογκα, καὶ υπερθαύμαστά του.
 Ἦξαν τατέσσαιρα σωστὰ μουλάρια τὸ τραβοῦσαν,
 ἀπὸ αὐτὸ κατάλαβε, καὶ τὸ περιπατοῦσαν.
 Μουλάρια, ὄχι ἄλογα, ὄντας διερρημένα
 εἰς τάξεις τέσσαρες αὐτὰ ὅλα, κίτρα διασμένα,

Τὰ πλὴθ' ὑψηλὰ καὶ δυνατὰ μουλάρια καὶ μεγάλα,
 ὅπου στὸν κόσμον σάν αὐτὰ τότε δὲν ἦταν ἄλλα.
 (Τῆς Ἐλισάβετ τῶν Ξανθῶν μεγάλης βασιλίσσης,
 τῆς μακαρίτρας ἐκεινῆς, ἀνίσως μ' ἐρωτήσῃ,
 Ὅπόταν εἰς τὸ Κίεβον ἦλθε νὰ προσκυνήσῃ,
 τὰμάξι ὅπου εἰς αὐτὸ αὐτὴ εἶχε καθήσῃ,
 Πόσα τὸ ἐτραβοῦσαν; σὲ λέγω πῶς σκράντα,
 κίτρι μουλάρια, ἄλογα, καὶ στολισμένα πάντα.
 Ὅχι ὡσάν ἐκεῖνα δέ, ὅπουταν στολισμένα,
 μὲ πέτραις πολυτίμηταις ἄπειρα φορτωμένα,
 Μὲ ταῖς μαλαματίναις κορώναις πλουμισμέναις
 ὅλο πετράδι ἀκριβό, ὅλαις καὶ στολισμέναις,
 Μὲ τὰ κολάνια τὰ χρυσὰ καὶ λιθοκεντημένα,
 καὶ μὲ χρυσὰ κουδούνια μεγάλα τὸ καθένα.
 Καὶ ἡ διάδοχός τῆς δὲ ἡ νῦν Αἰκατερίνα,
 μ' αὐτὰ τὰ περιστατικὰ τὰ ἴδια ἐκεῖνα,
 Θέλει πηγαίνει καὶ αὐτὴ διὰ νὰ προσκυνήσῃ,
 ἀκούω δέ, πῶς ἐταμῆ εἶναι γιὰ νὰ κινήσῃ.)
 Ἀπάνω εἰς τὰμάξι δὲ ἓνα μαλαματίνον
 κουδούνιον ἐκάθητο, ὅλο τζεβετίνον.
 Πλατὺ ποδάρια δώδεκα, ἀκουσαι, καὶ νὰ φρίττῃς,
 καὶ νὰ τὸ διχάσῃς δέ, παντοῦ νὰ τὸ κρύπτῃς.
 Μικρὸ ποδάρια δεκοχτὼ, στοχάσου μεγαλεία,
 ἓνας ὁδὸς πῆξ, καὶ καλὰ, μία σωτὴ οἰκία.
 Καὶ ὅλο μάλαμα σφῆ, καὶ ὅλο σκεπασμένο,
 ἀπὸ τὰ πλὴθ' πολύτιμα πετράδια κεντημένο,
 Καὶ τὰ πετράδια κολλητὰ ἓνα κοντὰ στὸ ἄλλο,
 ὡσάν τὰ λέπια τῶν ψαριῶν, πρᾶγμα πολλὰ μεγάλο.

Ἄπάνω εἰς ὀλόχρυσες κολώναις καθισμένο
 ἐτοῦτο τὸ κουδούκλιον, καὶ ἀπακουμπισμένο.
 Καὶ ἡ κολώναις τεχνικαῖς καὶ καταπλουμισμέναις
 με εὐμορφαις διάφορες καὶ χάρες στολισμέναις.
 Γύρω τριγύρω εἰς αὐτὸ ἦτονε κολλημένος
 ἓνας ποδόγυρος χρυσός, καὶ καταπυκνωμένος
 Μὲ κρόσσα χρυσαφένια, ἡ δὲ κλωσταῖς ὡς ἓνα
 δικό μου δάκτυλο χοντραῖς ὅλαις, βεβαιωμένα.
 Ἀπὸ αὐταῖς ἐκρέμουνταν κουδούνια νὰ χτυποῦσι,
 ν' ἀκούωνται ἀπὸ μακριὰ καὶ νὰ τὸν εὐφημοῦσι.
 Ἦταν καὶ εἰκονίσματα τέσσαρα καρφωμένα
 ἐκεῖ εἰς τὸ κουδούκλιον, ὅλα ζωγραφισμένα.
 Στὸ πρῶτον ὁ Ἀλέξανδρος ἦτον ζωγραφισμένος,
 ἀπάνω εἰς ἀμάξι δὲ ἐνδόξως καθισμένος,
 Καὶ ἓνα ὑπερήφανο πολλὰ σκῆπτρο κρατοῦσε,
 με τ' ἄλλο μίαν σφαῖραν δέ, τὸν κόσμον, ἐβαστοῦσε,
 Ἀπὸ τὰ Μακεδονικὰ τάγματ' ἄρματωμένα,
 μαζί δὲ καὶ τὰ Περσικὰ, ὁμοίως ὠπλισμένα,
 Ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος περικεκυκλωμένος,
 οἱ δορυφόροι ἐμπροστά, αὐτὸς κορωνισμένος.
 Εἰς τὰ λοιπὰ ἐλέφαντες ἦταν καὶ ναυμαχίαις,
 στρατόπεδα, παράταξεις, καὶ ἄλλαις ἱστορίαις.
 Στὸ ἔμπασμα τοῦ κουδουκλιοῦ ἦταν χρυσὰ λιοντάρια,
 καὶ σὰν νὰ ἦταν ζωντανά, τὰ κίταζες καθάρια.
 Σταῖς τέσσαραις γωνίαις δὲ ἀγάλματα στημένα
 χρυσὰ, ὅπου παρᾶσταιναν πράγματα δοξασιμένα.
 Μίσα εἰς τὸ κουδούκλιον θρόνος χρυσός στημένος,
 ὀλόχρυσος, πολύτιμος, καὶ τετραγωνισμένος.

Ἐγὼ δὲ λέγωντας ἐδῶ χρυσός, χρυσός καθένα,
 ἔπρεπε καὶ τὰ λόγια νᾶναι χρυσογραμμένα.
 Μὲ κεφαλαῖς ζώων πολλῶν ὁ θρόνος γεμισμένος,
 θαυμασιος ὑπέρμετρα θρόνος, καὶ δοξασιμένος.
 Χρυσὰ στεράνια σταῖς οὐραῖς τῶν ζώων καὶ ὠραῖα,
 πιθαμὴ μία καὶ μισὴ τὰ στέρανα πλατέα.
 Εἰς τὰ ποδάρια τοῦ θρονιοῦ ἐκεῖ ἦτον ἐκεῖνη
 ἡ λάρναξ ἡ ὀλόχρυσος, ἡ τοῦ λειψάνου κλίνη.
 Ἦτονε ὅλη μάλαμα, καὶ ὅλη δουλεμένη
 γλυπτὰ, καὶ μία εὐμορφιὰ ὑπερπαινεμένη.
 Ἀπὸ τὰ πλὴθὺ ἐξάρετα ἀρώματα ἡ κλίνη
 ὅλη γεμάτη ἦτονε, ἡ θήκη πὲς ἐκεῖνη,
 Διὰ νὰ δίνῃ καὶ καλὴν καὶ πλείστην εὐωδίαν,
 νὰ συντηρῇ τὸ λείψανον αὐτὸ εἰς ἀρθαρσίαν.
 Τὸ λείψανον δύο χρόνων ἦτον ξεψυχισμένο,
 ἦτον ἀπὸ τοὺς μάγους δὲ Περσῶν βαλσαμωμένο.
 Ἀπάνω εἰς τὴν λάρνακα μία εὐμορφοτάτη
 πορφύρα χρυσοῦραντος μεγαλοπρεπεστάτη.
 Μίσον τοῦ θρόνου καὶ αὐτῆς ἦτον ἐκεῖ βαλμένα
 τοῦ Ἀλεξάνδρου τᾶρματα, τὰ μήπω νικημένα.
 Τὸ δὲ κουδούκλιον αὐτὸ ἦτονε σκεπασμένον
 ἀπέξωθεν ὀλάκερον, καὶ περιδεδλημένον
 Μὲ τὴν πορφύρα, δυνατὰ εὐμορφη, πλουμισμένην
 με ἄνθη, λούλουδα χρυσὰ, ὅλην ἐξυφασμένην.
 Ἀπάνω εἰς τὴν κορυφὴν αὐτοῦ τοῦ κουδουκλιοῦ,
 ὄντα, σπητιοῦ, σκηνῆς, ἡ πῶς νὰ πῶ, ἡ σαλιωνίου,
 Ἀπάνω του κατάκορφα ἦτονε ἡ κορώνη,
 ὅπου δὲν φάνηκ' ἐπὶ γῆς τοιαύτη στὸν αἰῶνα.

Ἦτον χρυσῇ, ὀλόχρυσος, ἦτον ἐκλαμπροτάτη,
 ἦτονε δὲ καὶ δυνατὰ πολλὰ μεγαλωτάτη.
 Ἦτονε ἀπὸ περισσὰ κλαδιὰ στεφανωμένη,
 δάφνης, ἐλίας, κιᾶλλα πολλὰ κλωνάρια στολισμένη.
 Ὅταν ὁ ἥλιος αὐτὴν μὲ ταῖς λαμπραῖς ἐκείναις
 ἀκτῖνες τὴν ἐκίταζεν, ἐγέμιζεν ἀκτῖνες.
 Ὅποταν τὸ ἀμάξι δὲ κινεῖτο, περπατοῦσε,
 καὶ ἡ κορώνα ἀστραφτε, καὶ ἀκτινοβολοῦσε.
 Τὸ δὲ πανθαύμαστον αὐτὸ ἄρμα καὶ στεφηφόρον,
 τὸ μεγαλοπρεπέστατον ἄρμα καὶ νεκροφόρον,
 διὰ νὰ πάγῃ ἴσια, διὰ νὰ μὴν κτυπᾶται
 ἐδῶ σταῖς στράταις καὶ ἐκεῖ, καὶ λύεται, χαλάται,
 ἕνας μεγάλος ἀριθμὸς ἐπήγαιναν ἀνθρώπων
 μπροστά, καὶ ἐκαθάριζε, καὶ ἀνοίγε τὸν τόπον.
 Καὶ ἕνας ἄλλος ἀριθμὸς πολὺς ἀκολουθοῦσε
 Μήδων, Περσῶν, καὶ ἄλλωνδ' ὧν, καὶ τὸ δορυφοροῦσε
 διὰ τὴν πλουσιότητα, καὶ ὠραιότητα του,
 καὶ διὰ σέβας πρὸς αὐτὸν τὸν μέγαν Ἀρχοντὰ του.
 Οἱ Μακεδόνες ὅλοι δέ, ὅλοι ἀρματωμένοι,
 καὶ ὑπερήφανα πολλὰ ἔντυμοι, στολισμένοι,
 Περὶλυποι δὲ δυνατὰ, ὅχι πῶς βασιλεῖα,
 ἀλλὰ πατέρ', ἀλλ' ἀδελφόν, ἀλλ' ἄλλον Ἡρακλεῖα
 ἔχασαν, ὑπερήφθηκαν αὐτοί, ναί, δίχως ἄλλο,
 καὶ μετ' αὐτῶν γῆ σύμπασα, ποσῶς δὲν ἀμείβεσθαι.
 Διότι οὐκ ἐγῆγερται ἐν βασιλευσὶν ἄλλος,
 ἀλλ' οὔτε ἐγαρθῆσεται ὡς αὐτὸν μεγάλως.
 Αὐτὴ δὲ ὅλη ἡ δουλειὰ διὰ νὰ τελειώσῃ,
 πόρσαν δυὸ χρόνοι σωστοί, μὲ θεοκαυροὺς ὡς πόροι.

Καὶ τὰ τοῦ Ἡρασιτίωνος ἐντάφια μεγάλα,
 ὅχι δὲ ὡς καθὼς αὐτὰ, μεγάλ' αὐτὰ καὶ μάλα.
 Καὶ τὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου δὲ ζώντος εἰς Βαβυλῶνα
 μεγάλα τὰ εἰσόδια, καὶ μὲ πολὺν ἀγῶνα,
 Ὅπου δὲν ἐγιναν ποτὲ εἰς βασιλεῖα ἄλλον
 ἄλλοτε τόσον θαυμαστά, μικρόν τε καὶ μέγαν.
 Καὶ τὰ καυώματα αὐτοῦ μεγάλα πλὴν παρ' ἄλλα,
 ἀλλ' ὅμως τὰ ἐντάφια ἀκόμη πλὴν μεγάλα.
 Ἦτοῦτα οὔτε ἐγιναν ποτὲ σ' ἄλλον κανένα,
 οὔτε νὰ γένουν ἡμποροῦν, μὲ φαίνεται ἔμένα.
 Καθὼς αὐτὸς ξεχωριστὸς στήν γῆν ζώντας ἐφάνη,
 ἐτζί καὶ τὰ ἐντάφια ξεχωριστὰ λαμβάνει.
 Ἐγὼ δὲ μεγαλῆτερν ἀπὸ αὐτὰ λογιᾶζω
 καὶ πλέον ἀξιέπαινον, καὶ περισσὰ θαυμάζω
 Ἦτοῦταν τὴν ὑπόθεσιν, τὸ ἔργον τοῦ Αἰνείου,
 καὶ τοῦ Κομβάδου, δεύτερον, Ἀρχοντος Ἀσσυρίου.
 Ὅταν ὁ Πάρις ἄρπαξε (ἀλλὰ ἀκροασθῆτε
 μὲ προσοχὴν, ἀκραταί, παρακαλῶ, νὰ ζήτε,
 Νὰ μάθετε τί γίνονται ἀπ' τὴν μισαργυρίαν,
 ὡς ἴδετε τί ἐγιναν ἀπ' τὴν φιλαργυρίαν.)
 Ὅταν ὁ Πάρις ἄρπαξεν ἐκείνην τὴν Ἑλένην,
 τὴν εἰς τὰ τετραπέρατα τοῦ κόσμου ξακουσμένην,
 Καὶ ἦλθε στήν πατρίδα του, τὴν πόλιν τὴν Τροάδα,
 τὴν εἰς τῆς γῆς τὰ πέρατα περίφημην ἱερὰδα,
 Ὅχι καὶ ὁ Μενέλαος νὰ τὴν καταφρονήσῃ,
 ὡς μοιχαλίδα φανερὴν, καὶ νὰ τὴν παρατήσῃ,
 Καθὼς τὸν καταφρόνησεν ἐκεῖνον ἡ Ἑλένη,
 καὶ μὲ τὸν ἀγαπητικὸν ἔφυγ' ἐντροπισμένη.

Ἄμῃ ἀπ' τὴν ἀγάπην της ἔστωντας ὁ καϊμένος,
 ὅπου τοῦ ἐπροξένησε τὸ κάλλος μαγιωμένος,
 Καὶ πλὴθ' μὴν ὑποφέρωντας αὐτὸς τὸν στερεμόν της,
 καὶ τὸν πικρόν της χωρισμόν καὶ τὸν πολὺν καϊμόν της,
 Ἄφινει τὴν πατρίδα του, τὸ Ἄργος τοῦ Νωρίως,
 καὶ στὴν Τρωάδα ἔρχεται μετὰ τοῦ Ὀδυσσεύς,
 Εἰς ἀναζήτησιν αὐτῆς, διὰ νὰ τὴν ζητήσῃ,
 καὶ πέρνωντας πάλιν αὐτὴν ὀπίσω νὰ γυρίσῃ.
 Σὺν ἦλθαν στὴν Τρωάδα δέ, κ' ἐφάνη ποιοὶ εἶναι,
 μερικοὶ εἶπαν, πῶς αὐτοὶ συμφέρεי φονευθῆναι.
 Ἰδέτε βαρβαρότητα, καὶ γνώμην ἀσπλαχνὴν τους,
 ἔκλεψαν τὴν γυναῖκά τους, θέλουν καὶ τὴν ζωὴν τους.
 Τοιαύτ' ἡ βάρβαρος ψυχὴ, τοιαύτ' ἡ γενιά τους,
 κάλλιπ' ἐν νύχτι λιννταργίου, παρὰ στὰ χεῖρά τους.
 Αἰνείας ἕνας εὐγενὴς, πρῶτος τῆς βασιλείας,
 καὶ τοῦ Πριάμου συγγενὴς τοῦ βασιλέως Τροίας,
 τοὺς πῆρεν εἰς τὸ σπῆτί του, καὶ διαφεντευμένοι
 στὸν βασιλεῖα Πρίαμον εἶχαισιν ὑπαγαίνει.
 Ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσεν εὐθύς τοὺς στρατηγοὺς του,
 ὡς τάξις, καὶ τοὺς Ἀρχοντας ἐκεῖ, καὶ τοὺς υἱοὺς του.
 Εἶχε πενήντα δὲ υἱούς, πάντων δὲ κορυφαῖος
 ὁ Ἐκτωρ ἦτον ὁ λαμπρὸς ἐκεῖνος, καὶ γενναῖος.
 Ἐλαμπεν ὡς Λύγερινὸς ἀνάμεσα τῶν ἄλλων
 ἀστέρων τῶν ἐν οὐρανῷ, μικρῶν τε καὶ μεγάλων.
 Εὐγῆκαν καὶ ἐλάλησαν αὐτοὶ πάντων παρόντων,
 μακάριος δὲ ὁ λαλῶν εἰς ὦτα ἀκουόντων.
 Κανέννας δὲν τοὺς ἄκουσε, κανεὶς δὲν εἶχε κρίνῃ
 δίκαιο νὰ τὴν πάρουσι, τὸ εἶχαν κατασχόνῃ.

Ἦθελαν εἰς τὸν τόπον τους νὰ ἔχουν τὴν Ἑλένην,
 ἔξακουσμένην πανταχοῦ καὶ ἐπιθυμισμένην,
 Ὅπου διὰ τὸ κάλλος της ὅλ' ἡ Ἑλλὰς ἐπείσθη,
 καὶ διὰ τὴν τιμὴν αὐτῆς ὤρκισθη, ἀρωρίσθη.
 Ὡσὺν νὰ πῆς πῶς ἤθελαν αὐτοὶ τὴν ἀδικίαν
 στὸν τόπον τους, στὸν κόλπον τους τὸ φίδι, τὴν μοιχείαν;
 Ὡσὺν νὰ πῆς πῶς ἤθελαν αὐτοὶ τοὺς τὸ κακὸν τους,
 τὸν χαλασμόν τοῦ τόπου τους, καὶ τὸν ἀφανισμόν τους.
 Θάρροῦσαν καὶ στὸ κάστρο τους ἐκεῖνο τὸ μεγάλο,
 καὶ δυνατὰ δὲ δυνατό, τότε οὐδὲν ὡς ἄλλο,
 Ἐξω τῆς Σεμιράμιδος, ἤγουν τῆς Βαβυλώνος,
 ἐκεῖνο δυνατώτερον ἦτον ἐκ τοῦ αἵωνος.
 Σύντυχεν ὁ Μενέλαος ὁ ἄνδρας καὶ μὲ χεῖλη,
 ὁ μαῦρος καὶ μὲ δάκρυα, δὲν ἄκουσαν οἱ φίλοι.
 Ἐσύντυχεν ὁ Ὀδυσσεὺς ἐκεῖνος ὁ κυρίως
 καὶ λόγιος καὶ δόλιος, δὲν ἴσχυσε τελείως.
 Δὲν ἴσχυσεν ὡς ἴσχυσε, μὴν εἶχε σώσ' ἰσχύσει,
 τὸν Παλαμῆδῃ τὸν σοφὸν νὰ τὸν λιθοβολήσῃ.
 Καὶ οὕτως ἀπεστράφηκαν πίσω κατρηχυμένοι,
 ἐκίνησαν τὸν πόλεμον πλέον παρωγισμένοι,
 Οἱ τῶν Ἑλλήνων βασιλεῖς πενήντ' ἀνταμωμένοι,
 καὶ διὰ τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν ἐξωρμισμένοι.
 Καὶ οὕτως ἐκυρίευσαν οἱ Ἕλληνες τὴν Τροίαν,
 μ' ἐκεῖνο τὸ ξυλάλογο, πάλιν μὲ πανουργίαν
 τοῦ Ὀδυσσεύς αὐτουνοῦ, ὅχι μὲ τὴν ἀνδρείαν,
 μὲ τόσῃν χύσιν αἵματος, μετὰ δεκαετίαν.
 Καὶ εἶπαν, ἀποράσισαν νὰ τὴν ἐκατακαύσουν,
 καὶ τὸνομά της ἐκ τῆς γῆς νὰ σβύσουν καὶ νὰ παύσουν.

Διὰ τὴν καλωσύνην δέ, ὅπου ὁ κύρ Αἰνείας,
 ψυχὴ ἐκείν' ἢ εὐγενὴς, ἔδειξε μετ' εὐνοίας.
 Εἰς τοὺς ῥηθέντας Ἀρχοντας, εἶπαι τὸν Αἰνείαν,
 εἰς ἀμοιβήν, ὡς φρόνιμοι, καὶ εἰς εὐχαριστίαν,
 Νὰ βγάλῃ ἀπ' τὸ σπῆτι τοῦ εἶτι κι' ἂν ἠμπορέσῃ
 νὰ τὸ σηκώσῃ μόνος του, καὶ εἶτι τὸν ἀρέσῃ.
 Τὰ εἰδωλά του ἄρπαζεν ὁ φρόνιμος Αἰνείας,
 καὶ ἀπ' τὸ σπῆτι τὰ βγάλε μετὰ περιχαρείας.
 Ἰδόντες δὲ οἱ Ἕλληνες μίαν μεγάλην γυνῶσιν,
 καὶ μίαν θεοσέβειαν τοῦ Τρωαδίτου τόσῃν,
 Ὅπου ἐκαταφρόνησε μὲ μεγαλοψυχίαν
 τοὺς θησαυροὺς, τόσους πολλοὺς, καὶ τὴν φιλαργυρίαν,
 Τὸν θαύμασαν, τὸν پاίνεσαν, καὶ εἶπαν νὰ εἰσέλθῃ,
 καὶ πάλιν μ' ὅ,τι ἀγαπᾷ νὰ φορτωθῇ, νὰ ξείρῃ.
 Νομίζοντας νὰ φορτωθῇ πλέον τοὺς θησαυροὺς του,
 τᾶσπρα, τὰ τζοβαερικά, στοὺς ὤμους τοὺς δικούς του.
 Ὡς ἤθελες σὺ φορτωθεῖ, κίγώ, καὶ κάθε ἄλλος
 ἄνθρωπος τούτου τοῦ καιροῦ, μικρὸς τε καὶ μεγάλος.
 Ἐτοῦτος ἐφορτώθηκεν, ἐπῆρεν εἰς τοὺς ὤμους
 Ἀγγίση τὸν πατέρα του, φύσει κατὰ νόμους,
 Τὸν γέροντα πατέρα του, διὰ τὰ γηρατειά σου
 ἐσέκωσε, καὶ εὐγάλε μὲ περισσὴ χαρὰ του.
 Ἐξέστησαν, ἐθαύμασαν οἱ Ἕλληνες ἰδόντες,
 ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ λοιποὶ ὅλοι ἐκεῖ παρόντες.
 Καὶ ἔπαρε, τοῦ εἶπασιν, ὅλα τὰ πράγματά σου,
 σέκωσε ὅλα, τοῦ σπητιοῦ τὸ πρᾶγμα χάρισμά σου.
 Καὶ πῆγαινε μόνος ἐσὺ μαζί κ' ἡ φανελαὶ σου
 ἐλευθέρως, ὅπου ζητεῖ καὶ θέλει ἡ καρδίκα σου.

Ἔδωκε καὶ εἰς τὴν θεϊκὴν εὐλάβειαν, τμήν σου,
 εὐγε καὶ εἰς τὴν πατρικὴν ἀγάπην καὶ στοργήν σου.
 Κ' ἐπῆγε πανελεύθερος κατὰ τὴν Ἰταλίαν.
 Ὑστερὰ τὰ ἐγγόνια του μὲ τὴν πολυκαιρίαν
 τὴν πόλιν Ῥώμην ἐκτίσαν, ὁ Ῥώμος καὶ Ῥωμύλος,
 καὶ τὰ ἔζη, καθὼ γνωστὸς πᾶσιν ὁ λόγος δηλός.
 Καὶ ἔτι ὥσάν φρόνιμος μὲ τὴν μισαργυρίαν
 ἀπόλαυσε τ' ἀργύρια καὶ τὴν ἐλευθερίαν.
 Ἀπόκτησε καὶ ὄνομα καὶ φήμην αἰωνίαν,
 καὶ ὅλ' αὐτὰ τὰ ἔχανε μὲ τὴν φιλαργυρίαν.
 Καὶ ταῦτα μὲν περὶ αὐτοῦ τοῦ εὐγενοῦς Αἰνείου,
 τώρα περὶ τοῦ ἄλλου δὲ νὰ πῶ, τοῦ Ἀσσυρίου.
 στ. 680

(Παραλείπονται στίχοι 704.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

*Περὶ τῶν εισοδίων τοῦ τιμίου Ξύλου εἰς τὸ ἱερόν
 αὐτοῦ πάλιν Μοναστήριον.*

Ἄλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον, τὸ τοῦ ἁγίου Ὁρους,
 ὅπου οἰκεῖται σὺν θεῷ ἀπὸ τριχίνοφόρους,
 Ἄν' ὄχι ὡς τοὺς παλαιοὺς Πατέρας Θεοφόρους,
 καὶ τώρα Θεαρέστους δέ, καὶ τώρα Σταυροφόρους,
 Εἰς τὸ ὅποιον καὶ πολλὰ σώζονται καὶ ὠραία,
 ὡς εἶπα, Μοναστήρια, βασιλικά, ἀρχαῖα,
 Πρὸς τούτους καὶ αὐθεντικὰ Βλαχίσι, Μπογδανίας,
 Σερβίας, Ἰβηρίας τε, ὁμοῦ καὶ τῆς Λαζίας.

Σώζονται εἶναι καὶ ἄλλου, ἀλλ' ἓνα, δύο, τρία,
 ἐδῶ δὲ εἴκοσι σωστά, κιὼς χίλια κελλία.
 Καὶ διὰ τοῦτο λέγεται τοῦτο τῆς Παναγίας
 κῆπος καὶ περιβόλιον, μόνον ἐπ' ἀληθείας.
 Ὅτ' εἰς αὐτὸ εὐφραίνεται μὲ δλὴν τὴν καρδίαν,
 καὶ νοητὴν ὁσφραίνεται χαρὰν καὶ εὐωδίαν.
 Διότι εἶναι πανταχοῦ δοῦλοι τῆς Παναγίας,
 καὶ τοῦ θεοῦ θεράποντες χωρὶς ἀμφιβολίας.
 Ἄλλ' εἶναι εἰς τοὺς ἑκατὸν ἓνας, ἢ δύο μόλις,
 ἐδῶ στοὺς δέκα ἓνας δυὸ ὡς Παναγίας πόλις.
 Καὶ πάλιν εἶναι πανταχοῦ Ναοὶ τῆς Παναγίας,
 καὶ Μοναστήρια καλὰ χωρὶς ἀντιλογίας,
 Καθὼς εἰς τὸ βασιλεῖον τὸ μέγα τῆς Ῥωσσίας,
 καὶ τῆς Εὐρώπης τὰ λοιπὰ ῥηγάτα κ' αὐθεντίας.
 Ἐδῶ, καθὼς προεῖπα δέ, εἴκοσι εἶναι ζῶντα,
 ἀμὴ ὅπου ἀπέθαναν, ἄλλα ὡς δέκα ὄντα.
 Καὶ ἀγκαλὰ δὲν εἰν' αὐτὰ δλα τῆς Παναγίας,
 εἶναι μὲ τὰς πρεπούσας δὲ δλας Ἀκολουθίας.
 Ἐξ ὧν καὶ τὸ μακάριον εἶναι Ξηροποτάμου,
 εἰς τὸ ὁποῖον, σὺν θεῷ, ἔφθασα, Δέσποτά μου.
 Κατεύθυνεν ὁ Κύριος τὰ διαβήματά μου,
 καὶ ἦλθα, ἡρ' ἀνάπαυσιν, καθὼς θέλ' ἡ καρδίᾳ μου.
 Ἐδῶ τώρα νὰ κάθωμαι, καὶ νὰ σοῦ διηγοῦμαι
 τὴν συνδρομὴν, παμφίλτατε, καὶ ποῦ τὴν ἐνθυμοῦμαι;
 Τὴν τῶν Πατέρων συνδρομὴν, τὴν προϋπάντησίν τους,
 τὴν εὐφροσύνην καὶ χαρὰν τὴν ὑπερβολικὴν τους.
 Καὶ ὅλοι εἰς τὸν Τερσανᾶ κάτω ἑκατεβῆκαν,
 τοὺς πεθαμένους ἀδελφοὺς αὐτοὺς μόνον ἀφῆκαν.

Γούμενοι, προηγούμενοι, καὶ γέροντες καὶ νέοι,
 καὶ ἱερεῖς καὶ μοναχοί, καὶ οἱ βορδοναρεῖοι,
 Μὲ ταῖς λαμπάδες καὶ φανούς, μὲ τὰ φελώνιά τους,
 μῶλα τὰ περιστατικά, καὶ μὲ τὰ ψαλτικά τους,
 Μαζὶ μὲ ἓναν οὐρανὸν περικεχυρωμένον,
 διὰ τὸν τίμιον Σταυρόν, στὸ ὕψος σηκωμένον.
 Τέσσερες τὸν ἐσέκωναν, ἐγὼ δὲ ἀποκάτω,
 ἔχων στὸ στῆθος τὸν Σταυρόν, ὅπου ἐπροσκυνᾶτο,
 Ἄπ' ἓνα κόσμον μαῦρον δὲ ὅλον, καὶ ῥασοφόρον,
 καὶ τὸ βουνὸν ἀνέβημεν, καὶ τοῦτο χλοηφόρον.
 Καὶ εἰς τὸ Μοναστήριον ἦλθομεν ἐν ὑγείᾳ,
 Κυριακὴ ἡμέρα δέ, κ' ἡμέρα βασιλείας.
 Ἐμβήκαμεν εἰς τὸν Ναὸν ἀκόμη τὸν τοιοῦτον,
 ἐγὼ δὲ εἰς τὸν οὐρανὸν ἤμουν ἀκόμη τοῦτον.
 Ἐβγαζα τὸ κεφάλι μου ἀπὸ τὸν οὐρανὸν μου,
 κρατῶντας καὶ τὸν ἥλιον στὸ χέρι τὸ δικόν μου,
 Ἐσκυρτα καὶ ἐκύταζα τόσους πολλοὺς Πατέρας
 τριγύρω μου, πλησίον μου, ὡσὰν λαμπροὺς ἀστέρας.
 Τὴν δὲ μονὴν τὴν ἱερὰν ὡτὰν φαιδρὰν σελήνην,
 καὶ τὰ ἐξῆς' κιὰς ἔλθωμεν εἰς τὴν φιλοφροσύνην.
 Ἐμβαίνοντες ἐσόντοχα λόγια δύο τρία,
 γιὰ τὸ καλῶς σὰς εὗρηκα Πατέρες ἐν ὑγείᾳ.
 Ἔτι τοὺς ἐμακάρισα διὰ τὴν προθυμίαν
 τῆς ἱερᾶς οἰκοδομῆς καὶ τὴν ὑπηρεσίαν.
 Καὶ ὅτι ἐν καινότητι ζωῆς νὰ περπατοῦμεν
 διὰ τὸν νῆον τὸν Ναόν, καὶ οὕτω νὰ σωθοῦμεν.
 Τὸν λόγον διεδέχθηκε τὸν ἐδικόν μου ἄλλος,
 καὶ μὲ ἐκατηγόρησε ἐτούτος καὶ μεγάλως.

Αἱ παρ' ἀξίαν γὰρ τιμαὶ ὕβρις καὶ ἀτιμία
 εἰς τοὺς φρονίμους φαίνονται, ὡς λέγ' ἡ παροιμία.
 Εἴτ' ἀσπασμός, ἀπόλυσις, καὶ μία εὐφροσύνη
 ἐκ τῶν Πατέρων ὁλωνῶν, ὡσάν εὐχαριστία.
 Μετὰ τὴν Τερεμόνιον ἡ θεία Λειτουργία,
 μετὰ τὴν Λειτουργίαν δὲ ἀπόλυσις τελεία.
 Ἀπέκει τράπεζα καινὴ, πλουσία καὶ μεγάλη,
 ἐδῶ ἀλήθεια ἐφάλεν ἡ ζυτράβεττσα ἡ φιάλη.
 Αὐτὰ λέγω νὰ κάθωμαι τώρα νὰ διηγοῦμαι,
 γρεῖα ποσῶς, οὐδὲ καιρὸς, καὶ μηδὲ τὰ θυμοῦμαι.
 Ὅθεν αὐτὰ τὰ σιωπῶ, καὶ ὅλα τὰ ἀφίνω,
 ὅτι καταλαμβάνονται, γιατί νὰ σὲ βαρύνω;
 Τόσο σὲ λέγω μοναχὰ ἐγὼ ἐν συντομίᾳ,
 κιὼς γνωστικὸς κατάλαβε τὸ πᾶν ἐν ἀληθείᾳ.
 Ὅτι μὲ ὑποδέχθηκαν μὲ τόσων περισσὴν τους
 ἀγάπην καὶ δεξιῶσιν, χαρὰν τους καὶ τιμὴν τους,
 Μὲ ὅσων, τέκνων, ἡθελῆς ὑποδεχθῇ, τιμῆσθ,
 ἀνίσως τώρα ἤρχουνταν ἕνας νὰ σὲ χαρίσθ,
 Ἀνάγκην ἔχοντας πολλὴν κέρτὰ ὀχτῶ παιδία,
 αὐτὸν τὸν τίμιον Σταυρόν, καὶ ἐκτὸ πουργεῖα.
 Ὅ πρέπει δόξα καὶ τιμὴ σὺν τῷ Ἑσταυρωμένῳ,
 καὶ σὺν Πατρὶ καὶ Πνεύματι τῷ συνδοξαζομένῳ,
 Νῦν καὶ αἰὶ καὶ πάντοτε, αὐτὸς γὰρ Θεὸς μόνος,
 νῦν καὶ αἰὶ καὶ πάντοτε, καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

Ἀμήν.

στ. 88

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΩΘΟΝ.

Ὕμνοι εἰς τὸν Ἑπερόμνητον Σταυρόν.

Α'. Ὁ θεὸς εὐχαριστῶ σοὶ ἐκ καρδίας καὶ ψυχῆς,
 ὅτι ἐβοήθησάς μοι ἕως τέλους ἀπ' ἀρχῆς,
 Καὶ τὰ κατὰ τὸν σεπτὸν σου ἐπερίγραψα Σταυρόν,
 ὅπου με τὸν εἶχες δόσαι τόσον χρόνον καὶ καιρὸν.
 Τὸν Σταυρόν σου εἰς ἐμένα ἔδωκες τὸν μιανόν,
 καὶ ἐμένα στὸν Σταυρόν σου ἔδωκες τὸν ἱερόν.
 Ἴν' αὐτὸς μὲν ἐμὲ σώσῃ, ὡσπερ δοῦλόν του κλητόν,
 ἐγὼ δὲ αὐτὸν δοξάσω, ὡς Δεσπότην μου σεπτόν.
 Τώρα δὲ βοήθησόν μοι πάλιν, σὲ παρακαλῶ,
 ὅτι δίχως τὴν σὴν χάριν οὐδὲ γρὺ κἂν δὲν λαλῶ,
 Διὰ νὰ τὸν ἐδοξάσω, ἡ τιμὴ ὅσῃ ζητεῖ
 ἡ δική σου καὶ δική του, καὶ δική μου ἀπαιτεῖ.
 Ἡ γὰρ δόξα τοῦ Σταυροῦ σου εἶναι δόξα σου, τιμὴ,
 Δόξα σοὶ Χριστέ σωτὴρ μου, καὶ Σταυρέ, δόξα ἐμή.
 Δόξα σοὶ Σταυρέ Κυρίου, δόξα καὶ τιμὴ Χριστοῦ,
 καὶ τιμὴ, δόξα καὶ κράτος καὶ λαοῦ σου τοῦ πιστοῦ.
 Δόξα σοὶ Σταυρέ Κυρίου, δι' οὗ ἔλαμψε χαρὰ
 τοῦ Ἀδάμ τε καὶ τῆς Εὕας, καὶ ἐξέλιπεν ἄρα.
 Δόξα σοὶ Σταυρέ Κυρίου, δόξα τῶν Πατριαρχῶν,
 καὶ ἐλπίς γλυκεῖα μόνη ἐν τῷ Ἀδρ τῶν ψυχῶν.
 Δόξα σοὶ Σταυρέ Κυρίου, δόξα ἡ τῶν Προφητῶν,
 καὶ τὸ πλήρωμα ἀπάσης προφητείας τῆς αὐτῶν.
 Δόξα σοὶ Σταυρέ Κυρίου, δόξα ἡ τῶν Μαθητῶν,
 καὶ τὸ κήρυγμα εἰς κόσμον ἅπαντα τὸν ὁρατόν.
 Δόξα σοὶ Σταυρέ Κυρίου, δόξα τῶν Ἱεραρχῶν,
 ἡ ὑπόθεσις ἀπάντων, καὶ τὸ τέλος τῶν εὐχῶν.

Δόξα σοι Σταυρέ Κυρίου, δόξα ἡ τῶν Ἀθλητῶν,
καὶ κραταίωμα καὶ σθένος τὸ ὑπερφύες αὐτῶν.
Δόξα σοι Σταυρέ Κυρίου, δόξα ἡ τῶν Μοναστῶν,
καὶ ἡ μόνη προθυμία καὶ ἰσχύς μετὰ Χριστόν.
Δόξα σοι Σταυρέ Κυρίου, δόξα ἱεραρχῶν,
ἐπιγείων, οὐρανίων, καὶ χαρὰ μετὰ Θεόν.
Δόξα σοι Σταυρέ Κυρίου, δόξα τῶν βασιλειῶν,
καὶ διάδημα καὶ πλοῦτος, ὅπλον τε τὸ κραταίον.
Δόξα σοι Σταυρέ Κυρίου, δόξα τῶν Ἐκκλησιῶν,
τῶν ἀνά τὴν Οἰκουμένην πᾶσαν πάντων τῶν Ναῶν.
Δόξα σοι Σταυρέ Κυρίου, δόξα τῶν Χριστιανῶν,
καὶ ἀγάπη, καὶ εἰρήνη, καὶ σημεῖον τὸ κοινόν.
Δόξα σοι Σταυρέ Κυρίου, σωτηρία τελωνῶν,
καὶ παράδεισος ληστῶν τε, καὶ συγχώρησις πορνῶν.
Δόξα σοι Σταυρέ Κυρίου, ὀρφανῶν μὲν ὁ Πατήρ,
τῶν χηρῶν δὲ ὁ προστάτης, τῶν ἐν ζάλῃ ὁ σωτήρ.
Δόξα σοι Σταυρέ Κυρίου, πλανημένων ὁδηγός,
τῶν δὲ ξένων ἀντιλήπτωρ, τῶν τυφλῶν χειραγωγός.
Δόξα σοι Σταυρέ Κυρίου, τῶν πονήτων θησαυρός,
τῶν πλουσίων εὐεργέτης, τῶν νοσοῦντων ἰατρός.
Δόξα σοι Σταυρέ Κυρίου, τῶν κλαίωντων χαρμονή,
τῶν χαϊρόντων εὐθυμία, τῶν καλῶν διαμονή.
Δόξα σοι Σταυρέ Κυρίου, τῶν ἀφρόνων παιδευτής,
τῶν φρονίμων ὁδηγία, τῶν σοφῶν καθηγητής.
Δόξα σοι Σταυρέ Κυρίου, τῶν πατέρων ὁ φρουρός,
τῶν μητέρων σωφροσύνη, τέκνων φύλαξ ὁ στεφθερός.
Δόξα σοι Σταυρέ Κυρίου, τῶν νεκρῶν ζωοποιός,
ποιητὴς τῶν θαυμασίων, μένος τερατοποιός.

στ. 54

- Β'. Ὡ καὶ τί πρᾶγμα καλὸν καὶ τερπνὸν τῇ ἀληθείᾳ,
τοῦ τιμίου μου Σταυροῦ εἶναι ἡ δοξολογία.
Ὅθεν Σῶτερ τὸν Σταυρὸν πάλιν νὰ ὑμνολογήσω,
φώτισόν με τὸν τυφλὸν τώρα νὰ τὸν χαιρετήσω.
- 24 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, ἡ χαρὰ τῆς Παναγίας,
ἡ βομφαία δὲ ἡ πρὶν τῆς ἀγνῆς αὐτῆς καρδίας.
- 25 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, ἡ χαρὰ τῶν Ἀρχαγγέλων,
Χερουβὶμ καὶ Σεραφὶμ καὶ τῶν ἄλλων τῶν Ἀγγέλων.
- 27 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, ἡ χαρὰ τοῦ Μωυσίου,
καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ, καὶ ἡ βλάβδος, καὶ τὸ κλέος.
- 28 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, ἡ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης
κλεῖς τὸ πάλαι κραταίᾳ, τῆς τὸν Ἰσραὴλ σωσάσσης.
- 29 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, ὁ γλυκάνας τὴν πικρίαν
τῶν ὑδάτων τῆς Μερρῆς κατ' ἐνέργειαν ἰδίαν.
- 30 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, ὁ δι' ὄρεως χαλκίνου
θεραπεύων τὸν λαὸν ἐκ τοῦ δῆγματος ἐκείνου.
- 19 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, ἀποδεδοκιμασμένον
ξύλον εἰς οἰκοδομήν, εἰτα μεμακαρισμένον.
- 18 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, ξύλον προκεκρυγμένον,
κλίμαξ ἔχουσα ἐν σοὶ τὸν Θεὸν ἐστηριγμένον.
- 20 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, ξύλον τὸ ἐκ κυπαρίσσου,
πεύκης, κέδρου, ὡς φησί, καὶ φυτὸν τοῦ Παραδείσου.
- 26 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου
ἡ μεγάλη ἡ χαρὰ, καὶ τὸ τρόπαιον ἐκείνου.
- 1 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, τοῦ μεγάλου βασιλέως
ὑποπόδιον σιπτόν, προσκυνούμενον εὐθέως.
- 2 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, τοῦ ὑψίστου βασιλέως
σκηπτρον τὸ θεοφγγές, καὶ ὁ θρόνος ὁ ὠραῖος.

- 3 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, τῆς δυνάμεως Κυρίου
κυριεύουσα ἐχθρῶν ῥάβδος, ἐκ Πατρὸς ἁγίου.
- 4 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, τῆς εὐθύτητος Χριστοῦ μου,
ῥάβδος ἡ βασιτική βασιλείας τοῦ Θεοῦ μου.
- 5 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, Χριστοῦ ῥάβδος βασιλείας,
ἡ συντρίψασα ἐχθρούς, ὥσπερ σκεύη κεραμείας.
- 6 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, τοῦ Χριστοῦ τὸ μεγαλεῖον,
ἐν ᾧ κάμπτει γόνυ πᾶν, οὐρανίων, ἐπιγείων.
- 7 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, τοῦ Χριστοῦ μου τὸ σημεῖον
ἐν τῇ ὥρᾳ τῇ φρικτῇ, τὸ φρικτὸν καὶ τῶν Ἀγίων.
- 8 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, τοῦ Χριστοῦ μου ἡ ἀγάπη,
δι' οὗ ἐχθρα ἡ ἡμῶν εἰς ἀγάπην μετετέτραπ.
- 21 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, τῆς Προνοίας τὸ ταμῖον,
παντὸς κόσμου τῶν κακῶν ἱλαστήριον τὸ θεῖον.
- 22 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, οὐρανοὺς τῇ ἀρετῇ σου
ὁ καλύπτων καὶ τὴν γῆν πᾶσαν, καὶ τῇ χάριτί σου.
- 23 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, αἰνετὸν τὸ ὄνομά σου,
ὕπερ ἄνω οὐρανῶν ἡ μεγαλοπρέπειά σου.
- 11 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, τράπεζα δεδοξασμένη,
ἐφ' ἧς τέθειται ἡ σὰρξ τοῦ Χριστοῦ τεθειμένη.
- 12 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, τράπεζα ἡ παναγία,
ἐφ' ἧς γέγονε Χριστοῦ ἡ πανάμωμος θυσία.
- 15 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, εὐλὸν τὸ εὐλογημένον,
καὶ τῷ αἵματι Χριστοῦ τῷ ἀχράντῳ βεβαμμένον.
- 13 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, εὐλὸν τὸ εὐλογημένον,
τὸ βαστάσαν τὸν Χριστὸν καὶ θεὸν προσηλωμένον.
- 14 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, εὐλὸν τὸ εὐλογημένον,
τὸ βλαστῆσαν τὸν Χριστὸν, ἄνθος κεχαριτωμένον.

- 16 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, εὐλὸν τὸ εὐλογημένον
τοῦ Χειμάρρου τῆς μονῆς, καὶ διαβεβοημένον.
- 17 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, εὐλὸν τὸ σωτηριῶδες
τῆς μονῆς τῆς ἱερᾶς τοῦ Χειμάρρου, καὶ εὐώδες.
- 9 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, ὁ Χριστὸς δι' οὗ ὑψώθη,
καὶ ἐσώθη ὁ Ἀδάμ, καὶ Σατάν ἐταπεινώθη.
- 10 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, δι' οὗ Ἄδης ἐκενώθη,
καὶ τὸ γένος τῶν βροτῶν ἐκ τοῦ Ἄδου ἐλυτρώθη.
- 31 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, τῶν ξοάνων καταλύτης,
τῶν θεῶν ὀλοθρευτής, τῶν δαιμόνων κεραυνίτης.
- 32 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, νεῖκος τὸ τῶν Ὁρθοδόξων,
συμμαχία τῶν πιστῶν, ἥττα δὲ τῶν κακοδόξων.
- 33 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, ἡ ἐλπίς ἡ τῶν Ῥωμαίων,
τῶν Ἰσχυρῶν ἡ ἰσχὺς, καὶ Ξανθὸν τὸ Ῥωμαλεῖον.
- Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, τὸ ὀχύρωμα Βλαχίας,
Μολδαβίας ἡ χαρὰ, φύλαξ πόλεως παντοίας.
- 35 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, μῆκος τὸ κραταίωμα μου,
πλάτος ἡ ἐμὴ ἐλπίς, βάθος τὸ ἁγίασμά μου.
- 36 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, εὐλὸν μου τὸ ζωηφόρον,
δένδρον μου ζωοποιόν, καὶ φυτὸν μου θεοφόρον.
- 37 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, τὸ χρυσοῦν ἐγκόλπιδόν μου,
συναδία ἡ ἐμὴ, κάλλος τὸ προσκυνητόν μου.
- 38 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, ἡ ἐμὴ παρηγορία
εἰς τὴν πρόσκαιρον ζωὴν, καὶ τοῦ σώματος ὑγεία.
- 39 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, ἡ ἐμὴ παραμυθία
ὥρᾳ τῇ τῆς τελευτῆς, καὶ ψυχῆς μου προστασία.
- 40 Χαῖρε τίμιε Σταυρέ, ἡ ἐμὴ συνηγορία
ἐν τῇ κρίσει τῇ φρικτῇ, καὶ τοῦ κόσμου σωτηρία.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΚΑΝΩΝ ΤΡΙΑΔΙΚΟΣ ΔΑΔΙΤΙΚΟΣ.

*Ἦχος π.λ. δ'. Ὡδὴ α'. Ὑγρὰν διοδεύσας.**Ἀγία Τριάς ὁ Θεὸς ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.*

Τριάς ὑπερύμνητε παντουργέ, τῆς αἰνέσεώς σου πληρωθῆτω τὸ στόμα μου, ὅπως ἀνυμνήσω σου τὴν δόξαν, νῦν καὶ αἰεὶ ὁ ἀνάξιος δοῦλός σου.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν τῷ Θεῷ, τῷ τρισυποστάτῳ, καὶ προσπέσωμεν νῦν αὐτῷ, καὶ κλαύσωμεν ἐναντίον Κυρίου, Πατρὸς Υἱοῦ τε καὶ Ἀγίου Πνεύματος.

Κύριε εἰσάκουσον τῆς ἐμῆς, προσευχῆς οἰκτίρμον, τῆς οἰκτρᾶς μου καὶ ταπεινῆς, κλῖνον ὁ Θεὸς μου πρὸς με τὸ οὖς σου, ἐν ᾗ ἂν ὦρα σὲ ἐπικαλέσωμαι.

Καθὼς ὁ πατὴρ οἰκτεῖρει υἱούς, καὶ ὁ Θεὸς οἰκτεῖρει, φοβουμένους αἰεὶ αὐτόν, τὸν Θεόν, θν πάντες φοβηθῶμεν, ὅπως ἡμᾶς οἰκτειρήσῃ ὡς εὖσπλαγχνος.

Ἐξελοῦ με Σῶτερ ἐκ τῶν ἐχθρῶν, ἐπανισταμένων, ἀοράτων καὶ ὁρατῶν, ἐπ' ἐμὲ καὶ λύτρωσαί με, ὁ ἐν Τριάδι Θεὸς ἀνυμνούμενος.

Θεοτοκίον.

Φωνῇ μου ἐκέκραξα πρὸς Θεόν, καὶ ἐπήκουσέ μου, ἐξ ἁγίου ὄρους αὐτοῦ, διὰ σοῦ θεόνομφε Μαρία, σὺ γὰρ τὸ ὄρος Θεοῦ τὸ πανάγιον.

Ὡδὴ γ'. Οὐρανίας ἀψίδος.

Οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν τῇ τῶν πτερύγων σου ἐλπίζομεν σκέπῃ, καὶ καταφεύγομεν πάντοτε, ὑπεραγία Τριάς. Διὸ πρυφῶς τὸν χαιμάριον τῆς σῆς ἡμᾶς ἅπαντας ποτιεῖς, Κύριε.

Φῶς αἰδίδιον πέλεις καὶ φωτουργὸς Κύριε, καὶ ἐν τῷ φωτί σου φῶς πάντες ἡμεῖς ὁφόμεθα, φωταγωγοῦν τὰς ψυχὰς καὶ ἱλαρῦνον καὶ τέρπον, Τριάς φωτοπάρoχε, Μονὰς Τρισήλιε.

Τοῦ ἐλέους σου Σῶτερ, καὶ οἰκτιρμῶν μνήσθητι, ὅτι ἐξ αἰῶνός εἰσι, Τριάς πολυέλεε, μὴ οὖν μνησθῆς τῆς ἐμῆς, ἀγνοίας καὶ ἁμαρτίας, κατὰ δὲ τὸ ἔλεός σου σὺ μου μνήσθητι.

Μὴ με ἐγκαταλίπῃς, μὴ ἀποστῇς Κύριε, ἀπ' ἐμοῦ ὁ πᾶσι παρὼν ὡς ἀπεριόριστος, ὅτι περ θλίψις ἐγγύς, ὁ βοηθῶν μοι οὐκ ἔστιν, ἀλλ' αἰεὶ μοι πάρεσο σῶζων, ρυόμενος.

Ἐπὶ πλείον με πλύνον, ἐκ τῆς ἀνομίας μου, καὶ τῆς ἁμαρτίας μου πάσης σὺ με καθάρισον. Δαδιτικῶς σοι βοῶ, ὀδυνηρῶς σοι προσπίπτω, καὶ πιστῶς σου δέομαι, Θεέ τρισάγιε.

Θεοτοκίον.

Ἀπενεχθήσονται σοι Παμβασίλειῦ ὕψιστε, παρθένοι ὀπίσω τῆς θείας καὶ παναμώμου σου, ἀειπαρθένου Μητρός, ἧς ταῖς πρεσβείαις οἰκτίρμον, οἰκτειρον τὸν ἄσωτον υἱόν καὶ σῶσόν με.

Ὡδὴ δ'. Εἰσακήκοα Κύριε.

Ἐπακούσαις μου Κύριε, ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως τοῦ οἰκέτου σου, ὅπως χαίρων τῆς θεότητος, ἀνυμνῶ τὴν δόξαν τὴν ὑπέρθεον.

Ἀποστέλλαις μοι Δέσποτα, κραταιὰν βοήθειαν ἐξ ἁγίου σου, ὅπως πάντοτε σωζόμενος, προσκυνῶ τὸ κράτος σου τὸ ἄμετρον.

Δώῃς Ἀγίε δώῃς μοι, κατὰ τὴν καρδίαν τὴν παναγίαν σου, καὶ μὴ κατὰ τὴν καρδίαν μου, σοι βοῶ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας μου.

Ἄσω σοι τῷ Κυρίῳ μου, τῷ εὐεργετήσαντί με τὸν δοῦλόν σου, καὶ ψαλῷ σου τῷ ὀνόματι, τοῦ Πατρὸς Υἱοῦ τε καὶ τοῦ Πνεύματος.

Ὁ Θεὸς μου εὐλόγησον, ὁ Σωτὴρ τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ, τῆς χρηστότητός σου Κύριε, Τριάς πανοικτίρμον προσιώνιε.

Θεοτοκίον.

"Ακουσόν μου ὦ Δέσποινα, καὶ ἴδε τὸν δοῦλόν σου καὶ τὰ ὤτά σου, κλινόν μοι καὶ τῶν πταισμάτων μου, ἐπιλάθου, δέομαι, καὶ σῶσόν με.

Ὤδὴ ε'. Ἦν τὴν με ἀπώσω.

Σῶτερ συνέτισόν με, καὶ ἐξερευνήσω ὁ δοῦλος τὸν νόμον σου, καὶ αὐτὸν φυλάξω, κατὰ χρέος ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, καὶ ὁδήγησόν με, ἐν τῇ ὁδῷ τῶν ἐντολῶν σου, παναγία Τριάς ὁμοούσιε.

Κλινόν μου τὴν καρδίαν, εἰς τὰ σὰ μαρτύρια καὶ μὴ φιλήνθρωπε, εἰς πλεονεξίαν, ἐκ βαθέων καρδίας κραυγάζω σοι· πρόσχες ὁ Θεός μου ὁ ποιητής μου καὶ σωτὴρ μου, παναγία Τριάς ὑπερούσιε.

Ὁ Θεός σὺ φυλάξεις, ὁ Θεός σὺ σκέποις, ἡμέρας ὁ ἥλιος ἔνα μὴ συγκαύσῃ, οὐδὲ μὴν ἡ σελήνη τὴν νύκτα με, καὶ τὴν εἰσοδὸν μου καὶ ἐξοδὸν μου σὺ φυλάττοις, παναγία Μονὰς τρισυπόστατε.

Ὁ Πατὴρ φωτισμός μου, ὁ Υἱὸς σωτὴρ μου, τίνα φοβηθήσομαι; ὑπερασπιστής δέ, τῆς ζωῆς μου τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, μετὰ τοῦ Προφήτου, ζωαρχικὴ Τριάς ἀγία, πεποιθώς σοι καὶ ψάλλω καὶ σῶζομαι.

Ἰδοὺ δὴ εὐλογοῦμεν, ἅπαντες Πατέρα, Υἱὸν Πνεῦμα Κύριον, οἱ ἐστῶτες φῶς, ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν, καὶ τῆς ἀναξίας, αὐτῷ ἐπαίρομεν νῦν χεῖρας, εὐλογῆσαι ἡμᾶς ὅπως Κύριος.

Θεοτοκίον.

Ἐξελέξατο Κόρη, σὲ τὴν καλλονὴν Ἰακώβ ἣν ἠγάπησεν, ῥητίσατό σε, ἡ Τριάς εἰς ἰδίαν κατοίκησιν, ἐνοικῆσαι δέ μοι, ὡς συμπαθὴς, σὲ ἱκετεύω, Ἀγαθὴ συνετίσαι καὶ σῶσαί με.

Ὤδὴ ς'. Τῇρ δέηται.

Εἰσάκουσον προσευχῆς μου Κύριε, καὶ ἐνώτισαι Σωτὴρ τὰς δεήσεις, ὡς ἀγαθός, καὶ εἰς κρίσιν μὴ ἐλθῇ, μετὰ τοῦ δούλου

σου τότε φιλήνθρωπε, δικαιοκρίτα Ἰησοῦ, συνεδρεύων Πατρί τε καὶ Πνεύματι.

Οὐράνιε βασιλεῦ διδάξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημα σου τὸ θεῖον, ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός ὁ Σωτὴρ μου, ἐν γῇ εὐθείᾳ διὸ ἠδύχησας με, τὸ Πνεῦμα σὺ τὸ ἀγαθόν, τῷ Πατρὶ καὶ Υἱῷ συνυμνούμενον.

Τὸ ἔλεος ἀκουσπὸν μοι ποίησον, τὸ πρῶτ' τὸ σὸν ἐν σοὶ γὰρ ἐλπίζω. Ὁδὸν ἐν ᾗ, πορευθῶ γνώρισόν μοι, σὺ γὰρ ὁδὸς καὶ ζωὴ καὶ ἀλήθεια, ὑπάρχεις μόνος ὁ Θεός, ὁ τρισὶ χαρὰ κτήρσιν αἰνούμενος.

Θεὸς Κύριε φυλακὴν τῷ στόματι, θύραν δὲ περὶ τὰ χεῖλη μου Σῶτερ, περιοχῆς, μὴ ἐκκλίνῃς εἰς λόγους, τῆς πονηρίας ποτὲ τὴν καρδίαν μου, καρδιογνώστα Ἀγαθὲ, ὁ Θεός, ὁ Θεός τῆς καρδίας μου.

Ἐπίστρεψον εἰς τὴν σὴν ἀνάπαυσιν, ὦ ψυχὴ καὶ γὰρ εὐεργέτησέ με, ὡς ἀγαθός, ὅτι τοὺς ὀφθαλμούς μου, ἀπὸ θακρῶν ἀπαύστων ἐξείλετο, ὁ μόνος τριλαμπής Θεός, τοὺς δὲ πόδας ἀπὸ ὀλισθήματος.

Θεοτοκίον.

Μνησθήσομαι νῦν τοῦ σοῦ ὀνόματος, Μαριάμ καὶ εὐλογῆσω Παρθένε, παντὶ καιρῷ καὶ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ· μνησθήτη ταῖνον κάμου πρὸς τὸν εὐσπλαγγχον, τὸν Κύριόν σου καὶ υἱόν, ἐν ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως δέομαι.

Ὤδὴ ζ'. Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας.

Οὐρανὸν ὁ ἐκτείνων, ὁ στεγάζων αὐτὸν ἐν ὕδατι, ὁ νέφη ἐπιβαίνων, τὴν γῆν θεμελιῶν δέ, καὶ ποτὲ οὐ κλιθήσεται, ὁ ἐν Τριάδι Θεός αἰεὶ εὐλογητός εἶ.

Ὁ ποιῶν τοὺς Ἀγγέλους λόγῳ Πνεύματα μόνω, τοὺς λειτουργοὺς δὲ αὐτοῦ, καθάπερ πυρὸς φλόγα, ἱμάτιον δὲ ὥσπερ τὸ φῶς ἀναβαλλόμενος, ὁ ἐν Τριάδι Θεός αἰεὶ εὐλογητός εἶ.

Ἦτω εἰς τοὺς αἰῶνας, τοῦ Κυρίου ἡ δόξα ἡ ὑπερένδοξος, εἴη δεδοξασμένος, τὴν γῆν ὁ ἐπιβλέπων, καὶ ποιῶν αὐτὴν ἁπαταν, τρέμειν, καὶ ψάλλειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ἄπαντά σοι τὰ ἔργα, Τριάς παντουργὲ ἐξομολογησάσθωσαν, καὶ γε οἱ Ὅσιοί σου εὐλογησάτωσάν σοι, δόξαν τῆς βασιλείας σου, καὶ δυναστείαν τὴν σὴν ἐροῦσιν εἰς αἰῶνας.

Ἄτατε τῷ Κυρίῳ, ψάλλατε αὐτῷ πάντες καὶ δικηγύσασθε, θαυμάσια τὰ θεῖα, καὶ πόθῳ ἐπαινέσθε ἐν τῷ θεῷ ὀνόματι, Πατρός τε καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ Πνεύματος Ἁγίου. Θεοτοκίον.

Τοῦ Θεοῦ τὴν πόλιν, τὰ ὀρμηῖματὰ Κόρη αἰεὶ εὐφραίνουσι, τοῦ ποταμοῦ Παρθένη, τοῦ Πνεύματος τὰ θεῖα ὑπὲρ φύσιν χαρίσματα, ὧν ὑπερμεθέξαι καμὲ ἀξίωσον σὸν δοῦλον.

ᾠδὴ η'. Τὸν Βασιλέα τῶν Οὐρανῶν.

Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεὸς ἕως πότε, ἐπιλήσῃ τοῦ σοῦ δούλου εἰς τέλος; ὃν ὑπερυψοῦμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ ἕως πότε, ἀποστρέφεις τρισυπόστατε Δόξα; ὃν ὑπερυψοῦμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὁ βροτοκτόνος ἔχθρὸς ἐμὸς ἕως πότε, ἐπ' ἐμὲ ὑψοιθῆσεται Σῶτερ; σὲ ὑπερυψοῦμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἐισάκουσόν μου, τοὺς ὀφθαλμοὺς φώτισόν μου, μήποτε εἰς θάνατον ὑπνώσω, ἵνα σε δοξάζω Τριάς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Μήποτε εἶπα καυχηθῇ ὁ ἐχθρὸς μου, πρὸς αὐτὸν κατίσχυσα εἰς τέλος, ὅτι σὲ δοξάζω Τριάς εἰς τοὺς αἰῶνας. Θεοτ.

Πᾶσα ἡ δόξα τῆς θυγατρὸς βασιλέως, ἔσθω ἐστὶν ὁ Θεοῦ Μητήρ, ὡς ἐν μήτρᾳ σχοῦσα τὸν Κύριον τῆς δόξης.

ᾠδὴ θ'. Κυρίως Θεοτόκος.

Μακάριοι Θεέ μου, οἱ φοβούμενοί σε, τὸν φοβερὸν καὶ τρισάγιον Κύριον· τοὺς εὐσεβεῖς οὖν φοβέσθαι σε καταξίωτον.

Μακάριοι Θεέ μου, οἱ ἐν τῷ σῷ οἴκῳ, Παμβασιλεῦ κατοικοῦντες τρισήλιε. Χριστιανοὺς οὖν οἰκῆσαι πάντας εὐδόκησον.

Μακάριοι Θεέ μου, ὧν ἀρέθισάν τε, αἱ ἀνομίαι καὶ ἐπικαλύφθησαν· κάμου οὖν ἄρες Σωτὴρ μου καὶ ἐπικάλυψον.

Μακάριος Θεέ μου, ὃν ἂν σὺ παιδεύσῃς, καὶ ἐκ τοῦ θείου σου νόμου διδάξῃς αὐτόν. Παιδεύσον οὖν με καὶ διδάξον ἐκ τοῦ νόμου σου.

Μακάριος Θεέ μου, οὗ βοηθὸς εἶ σύ, καὶ ἡ ἐλπίς αὐτοῦ ἐπὶ σὲ Κύριε· βοήθησόν μοι καὶ σῶσον, ἐν σοὶ γὰρ ἤλπισα.

Μακάριοι Θεέ μου, Πάτερ, Λόγε, Πνεῦμα, οὗς ἐξελέξω καὶ προσελάβου Σωτὴρ, ἐν ταῖς αὐλαῖς σου ταῖς θεαῖς κατασκηνώσουσι.

Θεοτοκίον.

Μακάριος Παρθένη, ἀνὴρ, ὃς ὑπάρχει, αἰεὶ αὐτῷ παρὰ σοὶ ἡ ἀντίληψις. Ἀντιλαβοῦ μου δὲ ἵν' αἰεὶ μεγαλύνω σε.

ΜΕΓΑΛΥΝΑΡΙΑ.

Πατέρα τὸν ἀναρχον καὶ Θεόν, τῶν ὅλων καὶ κτίστην, τὸν αἰώνιον ἠθασαυρόν, τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου καὶ Πνεύματος Ἁγίου, τοῦ κόσμου τὸν σωτῆρα σὲ μεγαλύνομεν.

Τὸν μονογενῆ Υἱὸν τοῦ Πατρὸς, τὸν Θεὸν τῶν ὅλων, τὸν συνάναρχον τῷ Πατρί, τὸν ἐκ τῆς Παρθένου Μαρίας σαρκωθέντα, τοῦ κόσμου τὸν σωτῆρα σὲ μεγαλύνομεν.

Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καὶ σεπτόν, τὸν Θεὸν τῶν ὅλων, τὸν συνάναρχον τῷ Πατρί, τὸ συνανατέλλον φῶς τῷ Υἱῷ καὶ Λόγῳ, τοῦ κόσμου τὸν σωτῆρα σὲ μεγαλύνομεν.

Πάτερ, Λόγε, Πνεῦμα, Τριάς σεπτὴ, Μονὰς τρισαγία, μία φύσις, μία ἀρχή, καὶ μία θεότης, σὲ πάντες προσκυνούμεν, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας καὶ μεγαλύνομεν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΚΑΝΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΣ

ἔτσι περιέχων ἐν ἐπιτομῇ τὰ κατὰ τὸ θεῖον
καὶ ἱερὸν Εὐαγγέλιον.

Ἦχος α'. Ὡδή α'. Χριστὸς γεννᾶται.

Χριστὸς γεννᾶται δοξάζομεν, Χριστὸς ἐκ τῆς Παρθένου
ὕμνήσωμεν, Χριστὸς δι' ἡμᾶς χορεύομεν, γενεαλογηθεὶς τε
ἀπὸ Δαβὶδ, καὶ τοῦ Πατριάρχου, Ἀβραάμ τοῦ εὐγενοῦς, ὅτι
δεδοξασται.

Ἄγγελοι πάντες ἀνύμνησαν, καὶ Δόξα ἐν ὑψίστοις ἐδόθη-
σαν, Θεῷ τῷ τελευτῇ σήμερον, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη διηνεκὴς,
καὶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις, εὐδοκία καὶ χαρὰ, ὅτι δεδοξασται.

Ὁ Ἰωσήφ ἀνυμνεῖσθαι μοι, πατὴρ ὡς τοῦ Χριστοῦ νομιζό-
μενος, καὶ Ἄννα γραῦς ἡ φιλόχριστος, καὶ τῶν ἀναιρεθέντων
διὰ Χριστόν, πληθὺς τῶν νηπίων, τῶν ἐν κόλποις Ἀβραάμ,
ὅτι δεδοξασται.

Περιτομὴν καταδέχεται, Χριστὸς καὶ τὴν φυγὴν τὴν εἰς
Αἴγυπτον, ἐν' ὧντος πληροφορήσῃ με, τὴν προσληφθεῖσαν φύ-
σιν τὴν ἐξ Ἀδάμ, καὶ ὅτι ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο σαφῶς, ὅτι
δεδοξασται.

Ὡδή γ'. Τῷ πρὸ τῶν αἰώνων.

Τὸν πρὸ τῶν αἰώνων ἐκ Πατρὸς γεννηθέντα ἀβήτως υἱόν,
καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐκ Παρθένου, σαρκωθέντα ἀχράντως, Χρι-
στὸν τὸν Θεὸν ἐδάπτισεν, ὁ μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν,
Ἰορδάνῃ σκίρτησον.

Πρῶτος Ἰωάννης οὐρανῶν βασιλείαν ἐκήρυξεν, καὶ τὴν με-
τάνοιαν ἐν πᾶσι, διὰ λόγου Κυρίου, καὶ πρῶτος αὐτὸς τὸ βά-
πτισμα, νομοθετεῖ ἐν τῷ κόσμῳ παντί, Ἅγιος εἰ Κύριε.

Πρῶτος Ἰωάννης τὸν Χριστὸν παρήρσια ἐκήρυξε, Θεοῦ Ἀ-
μνὸν τὴν ἁμαρτίαν, παντὸς αἵροντα κόσμου, καὶ Πνεῦμα ὁρᾷ
τὸ Ἅγιον, καὶ τῆς πατρῴας ἀκούει φωνῆς, Ἅγιος εἰ Κύριε.

Ἐπὶ τὰς ἐρήμους, ὁ Χριστὸς παρευθὺς ἀνεχώρησε, καὶ τεσ-
σάρακοντα ἡμέρας, ὑπὸ τοῦ διαβόλου ἐκοντὶ πειραζόμενος,
διὰ νηστείας καθεύλεν αὐτόν, Ἅγιος εἰ Κύριε.

Κάθισμα ἦχος γ'. Τὴν ὠραιότητα.

Μὴ θορυβίζετε ἐπὶ γῆς ἄνθρωποι, ὅπου ὁρᾷτε κλέπτει
καὶ κλέπτουσι, καὶ μὴ ὁμώσητε ποτὲ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου,
μὴ καταφρονήσητε μικροτέρου, προσέχετε, μηδὲ μεριμνήσητε
τῆς τροφῆς καὶ ἐνδύματος, μὴ κρίνετε ἵνα μὴ κριθῆτε, λέγει
Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ.

Ἔτερον ἦχος π.λ. δ'. Τὴν σοφίαν καί.

Ἀγαπήσεις ἐξ ὅλης σου τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης ἰσχύος σου
τὸν Θεόν, τὸν δὲ γε πλησίον σου ἀγαπήσεις ὡς σεαυτόν. Καὶ
ἀγαθοποιεῖτε τοῖς πάντας δανείζετε, καὶ τοὺς καταρρωμένους
ὑμῖν εὐλογεῖτε δέ. Πάντες ἀγαπάτε, τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν πάν-
τας. Δότε καὶ δοθήσεται, καὶ αἰτεῖτε καὶ λήψεσθε, ταπει-
νῶν ὑψωθήσεται, ὑψῶν ταπεινωθήσεται. Μάθετε δὲ πάντες
ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πραὸς εἰμι, καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ἐν τῷ κό-
σμῳ καὶ εἰρήνῃ αἰώνιον.

Γαβριὴλ ὁ Ἀρχάγγελος ἐκ Θεοῦ, ἀπεστάλη μνησθαι τῷ ἱσραὶ,
Ζαχαρίᾳ τὴν σύλληψιν, τοῦ Προδρόμου καὶ κήρυκος, τῷ δὲ μηνί
τῷ ἕκτῳ, εἰς Ναζαρέτ κατέρχεται, πρὸς τὴν προρητευθεῖσαν,
Παρθένον ἀκέρατον, χαῖρε Κόρη, λέγων, ἡ κεχαριτωμένη, μετὰ
σοῦ ὁ Κύριος καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Ἡ δὲ Κόρη θεόληπτος,
ταπεινῶς ἀποκρίνεται, ἰδοὺ νῦν ἡ δούλη Θεοῦ, γένοιτό μοι
κατὰ τὸ ῥημά σου, καὶ τέξομαι ἀπειράνδρως υἱὸν πρακτώνιον.

ᾠδὴ δ'. *Ράβδος ἐκ τῆς ῥίξης.*

Ἀπὸ τῆς ἐρήμου καταλθὼν, ὁ Κύριός μου Ἰησοῦς, τοὺς Ἀποστόλους ἐξελέξατο, καὶ ἤρξατο ἐξ αὐτῆς, ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, πάσας τε τὰς νόσους θεραπεύειν, καὶ θαύματα ἐκτελεῖν· Δόξα τῇ δυνάμει σου, Κύριε.

Πρῶτον πάντων θαῦμα ἐν Κανᾷ, παρούσης τῆς Μητρὸς αὐτοῦ, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐποίησε, τὸ ὕδωρ μεταβαλὼν, εἰς οἶνον παραδόξως, τῆς αὐτοῦ θεότητος εἰς δόξαν, καὶ πίστιν τῶν Μαθητῶν· Δόξα τῇ δυνάμει σου, Κύριε.

Λόγω Λόγε ἅγιε Θεοῦ, τὰς νόσους ἐξιώνεις, τὰς τῶν ἀνθρώπων ὡς φιλάνθρωπος, καὶ ἄνθρωπος ἀληθῆς, ἀνθρώποις ἀνιστρέφεις, πάντων τῶν νοσούντων μελωδούντων, κυλλῶν, χωλῶν καὶ ἐκρῶν· Δόξα τῇ δυνάμει σου, Κύριε.

Τοὺς δαίμονας ἤλαυνε Χριστὸς, ἐπιτιμῶν μὴ φανερόν, αὐτὸν ποιεῖν βεβήλοις στόμασιν, ὡμίλει δ' ἁμαρτωλοῖς, συνήσθιε τελώναις, ἅπαντας καλῶν πρὸς σωτηρίαν, κραυγάζοντας τῷ Χριστῷ· Δόξα τῇ δυνάμει σου, Κύριε.

Τέμνει Ἰωάννου κεφαλὴν, Ἡρώδης ὡς πικρανομῶν, καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐξελεγχόμενος. Προλέγει δὲ Χριστὸς περὶ τοῦ Ἰωάννου, οὐκ ἐγήγερται ὁ μείζων τούτου, ἐν γεννητοῖς γυναικῶν· Δόξα τῇ δυνάμει σου, Κύριε.

ᾠδὴ ε'. *Θεὸς ὢν εἰρήνης.*

Θεὸς ὢν καὶ κτίστης, τοῦ κόσμου παντός, τῇ θαλάσῃ Χριστὸς ἐπιτίμησε, γαλήνην παρεχόμενος τοῖς θείοις μαθηταῖς, τοὺς δαίμονας δὲ πνίγει, τοὺς δαιμονιζομένους, ἰώμενος βοῶντας· Δοξολογοῦμέν σε φιλάνθρωπε.

Ὁ βλέπων ἀδύσσοις, τὸ βλέπειν τυφλοῖς, καὶ λεπροῖς τὴν ὑγίαν ἐχάρισε, κωρὸν δαιμονιζόμενον ἴσατο Χριστὸς, Θεο-

πρεπῶς καὶ ἄλλον, κωρὸν καὶ μογιλάλον, συμφώνως μελωδούντας· Δοξολογοῦμέν σε φιλάνθρωπε.

Ἄρατε τὴν κλίνην, ἐφώνει Χριστὸς, εἰς τὸν οἶκον ὑμῶν καὶ ὑπάγετε, ὑγίαν χαρίζομενος τοῖς παραλυτικοῖς, καὶ ἄφροσιν παρέχων τὴν τῶν ἁμαρτημάτων, ὡς Θεὸς κραυγάζουσι· Δοξολογοῦμέν σε φιλάνθρωπε.

Τὴν αἱμορροῦσαν, Χριστὸς ὁ Θεός, καὶ τὴν χρόνους ἰᾶται συγκύπτουσιν, τὴν παιδα Χαναναίας τε, καὶ Πέτρου πενθεράν, καὶ τὴν καταφιλοῦσαν τοὺς πόδας αὐτοῦ πόρνην, συγχωρεῖ κραυγάζουσαν· Δοξολογοῦμέν σε φιλάνθρωπε.

Τῆς χήρας τὸν γόνον, τὸν μόνον ζωῆς, ὁ ζωῆς καὶ θανάτου δεσπότης, τὴν παιδα Ἰακώβου τε καὶ Ἀλζαρον αὐτόν, τὴν δ' ἀδελφὴν Μαρίαν, μυρίσασαν τῷ μύρῳ, εὐλογεῖ κραυγάζουσαν· Δοξολογοῦμέν σε φιλάνθρωπε.

ᾠδὴ ς'. *Σπλάγχων Ἰωάνν.*

Ὁ τὸν Ἰσραὴλ τὸ μάννα θρεψάμενος, ὀλίγοις τὰ νῦν ἄρτοις διέθρεψε, καὶ ἐχέρτασεν, ἐν ἐρήμῳ λαὸν χιλιάδας πολλὰς, καὶ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων δύο ἐπλησαν, πλοῖα οἱ κλεινοὶ Ἀπόστολοι, ἐν αἰνέσει Χριστὸν μεγαλύνοντες.

Ὁ τῶν Χερουβὶμ ἐπ' ὤμων καθήμενος, ἐν νότοις Χριστὸς περιπάτησε, τῆς θαλάσσης νῦν, καὶ ὁ Πέτρος τῇ θεῇ κελύσει Χριστοῦ, αἰτηθεὶς δὲ ὁ Χριστὸς τελεῖ τὰ δίδραχμα, τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι, δοῦναι λέγων, καὶ Θεῷ τὰ τοῦ Θεοῦ.

Σὺ εἰ ὁ Χριστὸς, ὁ Πέτρος ἀνέκραξε, τοῦ ζώντος Θεοῦ υἱὸς συνάναρχος, ἐρωτώμενος. Καὶ σὺ Σίμων εἰ, Χριστὸς ἔφη, μακάριος, ἐπὶ ταύτῃ δὲ τῇ πέτρᾳ τῆς σῆς Πίστεως, κτίσω νῦν τὴν Ἐκκλησίαν μου, εἰς αἰῶνα αἰῶνος αἰνοῦσάν με.

Κόλπων οὐκ ἐκστάς, Πατὴρ Παντοκράτορ, ἐπ' ὄρους Χριστὸς μεταμορφούμενος, ὑπερέλαμψε. Καὶ νεφέλη φωτεινὴ ἐπισκιάσασα, καὶ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης ἐπεγένετο, Οὗτος ὁ υἱός μου λέγουσα· Αὐτοῦ πάντοτε, πάντες ἀκούετε.

Κοιτάκιον ἡχ. γ'. Ἡ Παρθένος.

Τὸν υἱόν σου δόξασον, τῇ δόξῃ ἣν εἶχον Πάτερ, καθὼς σὲ ἐδόξασεν, ἐπὶ τῆς γῆς ὁ υἱός σου. Θέλω δέ, οὐς δέδωκάς μοι χριστιανούς μου, ἵνα ὅπου εἶμι ἐγὼ κάκεινοι ᾧσι, καὶ δοξάσωσί με πάντες, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. Ὁ οἶκος.

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· Ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου. Γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δός ἡμῖν σήμερον. Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὡδὴ ζ'. Οἱ παῖδες εὐσιβεία.

Χριστὸς τοῖς Ἀποστόλοις καὶ τοῖς ὄχλοις, διδασκαῖς ποικίλαις καὶ σοφαῖς ἐλάλησε, πηγὴ ὧν σοφίας καὶ χρηστότητος, καὶ πολλὰς παραβολὰς πανσόφως ἔλεγεν, ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογημένος.

Χριστοῦ τοὺς θείους λόγους ὁ ἀκούων καὶ ποιῶν, ἀνδρὶ φρονίμῳ παρωμοίωται, ὅστις τὴν οἰκίαν ᾠκοδόμησεν, ἐπὶ πέτρῃν ἀββὰχ καὶ ἱσπερέωτο, τοῦ τῶν Πατέρων Θεοῦ εὐλογημένου.

Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν, φησί, καὶ τὰ μὲν κατηχεῖται καὶ ἀπώλετο, τὸ δὲ εἰς καλὴν γῆν περὶν τέταρτον,

ἀπεδίδου τὸν καρπὸν πλουσιοπάροχον, τῷ τῶν Πατέρων Θεῷ εὐλογημένῳ.

Τῷ σπείραντι ἀνδρὶ τὸ καλὸν σπέρμα, ὁ ἐχθρὸς ἐλθὼν ζιζάνια ἐνέσπειρε. Ζύμη δὲ καὶ κόκκῳ τοῦ σινάπεως, ὁμοιωθὴ βασιλεία ἡ οὐράνιος, ἧς πάντας ἡμᾶς ὁ Θεὸς καταξιώσαι.

Ὁμοία θησαυρῷ ἐγκεικρυμμένῳ, οὐρανῶν ἡ βασιλεία πάλιν λέγεται. Πρὸς δὲ μαργαρίτας τε πολύτιμους, καὶ σαγγίνην ἐμβληθεῖσα εἰς τὴν θάλασσαν, ἧς πάντας ἡμᾶς ὁ Θεὸς καταξιώσαι.

Ὡδὴ η'. Θαύματος υπερφύου.

Πρόβατά τις ἑκατὸν ἄνθρωπος ἔχων, τὸ πλανώμενον πρόβατον ἄρας, μᾶλλον ἐπὶ τούτῳ ἢ τοῖς ἄλλοις χαίρει, ὡς ἡ γυνὴ, ἣν ἀπώλεσεν εὐροῦσα ἐν οἰκίᾳ δραχμὴν. Διὸ ἀνομνοῦντες ἀναμείψωμεν, εὐλογεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Μυρία ὁ βασιλεὺς τάλαντα δούλω, ὑπ' αὐτοῦ παρακληθεὶς ἀρῆκεν. Ὁ οἰκοδεσπότης δὲ τῆς ἀμπελῆς, τῶν ἐργατῶν πολλοὺς πέμπει, συμφωνήσας δηναρίου αὐτοῖς. Διὸ ἀνομνοῦντες ἀναμείψωμεν, εὐλογεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο τέκνα μόνον, ἐναντία δὲ αὐτῶν τοῖς λόγοις, οὐ γὰρ ἐπορεύθησαν καθὼς εἶπον. Ἐτερος δὲ παρεδίδου ἀμπελῶνα τὸν αὐτοῦ γεωργοῖς. Διὸ ἀνομνοῦντες ἀναμείψωμεν, εὐλογεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Βασιλεὺς τις γάμους τῷ υἱῷ ποιήσας, ἐξαπέστειλε πολλοὺς καλεῖσαι, οἱ δὲ ἀμελήσαντες οὐκ ἀπῆλθον. Εἰσελθὼν δὲ, καὶ μὴ ἔχοντά τινα ἐνδομα γάμου ἰδὼν, εὐθὺς εἰς τὸ σκότος τὸ

ἐξώτερον, δέσας χεῖρας καὶ πόδας αὐτὸν ἐξέβαλεν, ὅπου ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Φρόνιμοι πάντε Παρθένοι μωραὶ πάντε, καὶ τὰ τάλαντα τὰ εἰς τοὺς δούλους διαμοιραζόμενα κατ' ἀξίαν. Καὶ βασιλεὺς, ἐπὶ θρόνου μετ' Ἀγγέλων τε, καὶ κρίσιν ποιῶν. Διὸ προσκυνοῦντες ἱκετεύσωμεν, Βασιλεῦ τοῦ ἐλέους ἡμᾶς ἐλέησον, καὶ ἐκ δεξιῶν σου στήσον εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὡδὴ θ'. Τὸ πορ τῆς ἀγνῆς.

Ἀνθρώπος τις περιέπεσε, λησταῖς καὶ τοῦτον ἐκδύσαντες κατεπλήγωσαν. Ἄλλος δὲ συκῇν, ἀποτεμεῖν θέλων ἄκαρπον, ἐκωλύθη εὐλόγοις τοῖς ῥήμασι. Καθὼς ὁ οἰκονόμος, τῆς ἀδικίας δεδικαίωται.

Ἄσωτος υἱὸς ἐπέστρεψε, καὶ ὁ Πατὴρ δραμῶν αὐτὸν κατεφίλησεν· ὁ πλούσιος δὲ, λιμοκτονοῦντα τὸν Λάζαρον, παριδὼν ἐν τῷ ἄδῃ ὀδύρεται, ὅπου πυρὶ ἀσέβητος ἀκαταπαύτως βασανίζεται.

Ἦν τις κριτὴς ἀθεόφοβος, καὶ καθ' ἑκάστην γῆρα πρὸς αὐτὸν ἤρχετο. Φαρισαῖος δὲ, καὶ ὁ Τελώνης προσκύνοντο, ἀλλ' ὁ μὲν κατεκρίθη καυχώμενος, ὁ δὲ ἐδικαιώθη, ἰλάσθητί μοι, λέγων Κύριε.

Ταῦτα καὶ ἕτερα πλείονα, ἦν διδάσκων τοὺς πάντας καὶ λέγων Κύριος, παραβολικῶς, φέρων αὐτοὺς πρὸς μετάνοιαν, ἀψευδῶς δὲ πρὸς τούτοις ἐλάλησε, καὶ περὶ τῶν μελλόντων, ὡς τοῦ Θεοῦ Πατρὸς ὁ σύμβουλος.

Ἀπαντα φησὶ καθ' ἑκάστον, λεπτομερῶς ἐὰν θελήσῃ συγγραφασθαι, Εὐαγγελιστῆς, διδάγματα τε καὶ δόγματα, τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν καὶ τὰ θαύματα, οὐδὲ αὐτὸς ὁ κόσμος, οἶμαι, χωρήσει τὰ γραφόμενα.

Εἰρμὸς ἄλλος. Τὴν φωτοφόρον νεφέλην.

Ὅντως μυστήριον ξένον, ὁ ἐν ὑψίστοις θωάζων, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ, Πνεύματι συγκατέβη, καὶ ἐπὶ ὄνον δι' ἡμᾶς, ἐπέβη καθήμενος ὡς ἄνθρωπος· μεγαλύνωμεν πάντες, συγκατάβασιν αὐτοῦ τὴν ὑπὲρ νοῦν.

Τοῦ ἱεροῦ ἀποβάλλει, τοὺς ἀνέρωσ οἰκοῦντας, ἔκραίνει δὲ καὶ τὴν συκῇν, γραμματεῖς ταλανίζει, καὶ Σαδδουκαίους τῶν νεκρῶν, διδάσκει ἀνάστασιν μὴ θέλοντας, καὶ προλέγει τὸ πάθος, καὶ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ τοῖς Μαθηταῖς.

Δύο λεπτὰ τὰ τῆς χήρας, καὶ τὴν ἀλείψασαν μύρω, καὶ ἰπαινέει καὶ ἐκτελεῖ, Ἰουδαίων τὸ Πάσχα, καὶ συνδιδασκεῖ τοῖς Μαθηταῖς, καὶ πλύνει τοὺς πόδας, καὶ τὸ ἅγιον, παραδίδωσιν ὄντως, Λειτουργίας τὸ μυστήριον αὐτοῖς.

Βαβαὶ βαβαὶ παρεδόθη, ἐκ τοῦ Ἰούδα ὁ Κτίστης, καὶ ἐκ τοῦ Πέτρου τοῦ θερμοῦ, φεῦ, καὶ φίλου ἠρνήθη, καὶ ἐσταυρώθη δι' ἡμᾶς, καὶ ὅλος ὁ Κόσμος ἰδὼν ἔφριξε, καὶ ληστὴς θεολόγος· καὶ ἐτάφη, καὶ ἀνέστη ἐκ νεκρῶν.

Χριστὸς ἀνέστη ὑμνεῖτε. Χριστὸς τοῦ τάφου σκιρτᾷτε. Χριστὸς ἐγείρας τοὺς νεκρούς, καὶ τὸ χαῖρε τῇ Κόρῃ, καὶ μυροφόροις ἅμα δούς, καὶ πᾶσιν ὀφθεῖς τοῖς Μαθηταῖς αὐτοῦ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ, τὸν Παράκλητον αὐτὸν πέμψας αὐτοῖς.

Ἐξαποστειλῆριον. Τοῖς Μαθηταῖς.

Τῶν Μαθητῶν πρεσβείαις σου, καὶ ἡμῖν τοῖς σοῖς δούλοις, Κύριε ἐξαπόστειλον, τὸν Παράκλητον πάλιν, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ἵνα καθοδηγήσῃ, ἡμᾶς πρὸς τὴν ἀλήθειαν, καὶ μείνῃ εἰς τὸν αἰῶνα, φωταγωγοῦν, τὰς καρδίας πάντων καὶ συνετίζον, πληρῶσαι τὸ σωτήριο τὸ Εὐαγγέλιόν σου.

Τὸν Γαβριὴλ ταξίαρχον κεκτημένοι Παρθένη, τὸ χαῖρέ σοι
προσάδομεν, τῇ Κεχαριτωμένῃ, χαῖρε ἀνύμφευτε Νύμφη, τοῦ
Πατρὸς τοῦ ἀνάρχου, χαῖρε Μήτηρ ἀπείρανδρε, τοῦ Λόγου
τοῦ συνανάρχου, χαῖρε παστὰς, ἐμψυχε τοῦ Πνεύματος τοῦ
Ἁγίου, χαῖρε τὸ Εὐαγγέλιον, τῆς ἡμῶν σωτηρίας.

ΜΕΓΑΛΥΝΑΡΙΟΝ.

Τῶν Εὐαγγελίων τὴν τετρακτὺν, τοῦ Θεοῦ καὶ Λόγου,
τὴν σωτήριον τοῖς βροτοῖς, καὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς τὸ πρυτανεῖον,
σὲ πάντες προσκυνούμεν καὶ μεγαλύνομεν.

Στίχοι.

Ἰδοὺ σοι, φίλη κεφαλὴ, τὸ Εὐαγγέλιόν σου,
τὸ εὐαγγελιζόμενον Κύριον τὸν Θεόν σου,
Τὸν εὐαγγελιζόμενον τὸ ἅκρον ἀγαθόν σου,
τὴν βασιλείαν οὐρανῶν τὴν περιπόλητόν σου.
Ἐδῶ, ψυχὴ ἀγαπητὴ, καὶ τὸ ψαλτήριόν σου,
ψαλλόμενον κατὰ τὸν σὸν πόθον τὸν ἱερὸν σου.
Ἡ ἄλλα, εὐθύμει, ἐνθυμοῦ καὶ τὸν Καιοῦρόν σου,
καὶ πολιτεύου εὐλαδῶς εἰς ὅλον τὸν καιρὸν σου.

στ. Β

ΤΜΝΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΓΙΑΝ ΘΕΟΤΟΚΟΝ.

Ὕμνος πρῶτος, οὗ ἡ Ἀχροστιχίς.

Ἄξιον καὶ πάλιν ἐπ᾿ ἄξιον,
ὕμνον σοι προσφέρειν, Παρμήνητι.

Ἀλλ' ἄδυνατῶ ὁ ἀνάξιος
Κωστάριτ' ἄξιον πάλιν Καιοῦριος.

Ἀναρχος Θεὸς καταβέβηκε,
καὶ ἐν τῇ Παρθένῳ κατώκησε.

Ἔεινον καὶ φρικτὸν τὸ μυστήριον,
πάντα ὑπερβαῖνον μυστήρια.

Ἰσος γὰρ Πατρὶ ὢν καὶ Κύριος,
Ἰσος τῇ Μητρὶ ἐχρημάτισε.

Ὅλος ὢν Θεός, ὅλος ἄνθρωπος
γέγονεν ἐκ σοῦ ὡς φιλόανθρωπος.

Νοεὶ καὶ Δυνάμει εὐφραίνεσθε,
Γηγενεῖς σκιρτᾶτε καὶ χαίρετε.

Κόσμος ὁρατὸς καὶ ἀόρατος,
δόξαν τὴν παγκόσμιον μέλψωμεν,

Ἄγγελοι Ἀγγέλων ἀγλαΐσμα,
ἄνθρωποι ἀνθρώπων διάσωσμα.

Ἵνα σοι τὸ χαῖρε κραυγάζωμεν,
χαρὰν ἡμῖν Κόρη κατὰπεμψαν.

Παρθενίας χαῖρε κειμήλιον,
μητροπαρθενίας ἡ ἑνώσις.

Ἀφθαρσίας χαῖρε θησαύρισμα,
Θησαυρὸς τῆς δόξης Θεοῦ ἡμῶν.

Λάμπουσα λαμπὰς χαῖρε σύμπαντα,
 οὐρανόν, καὶ γῆν καὶ τὴν ᾄουsson.
 Ἰλασμὸν τοῦ κόσμου κυήσασα,
 ἰλαὸς γενοῦ μοι τῷ δούλῳ σου.
 Νομοδότην πάντων ἡ τέξασα,
 ἀνομίας πάσης με κάθαρν.
 Ἐλπίς τῶν πιστῶν ἀκαταίσχυντε,
 σῶσον τοὺς εἰς σὲ νῦν ἐλπίζοντας.
 Πίστει σε καὶ πόθῳ δοξάζομεν,
 μήτηρ Μαρίαμ κοσμοπόθητε,
 Ἀνακτα ἀνάκτων κυήσασαν,
 Ἀνασσαν ἀνάκτων κηρύττομεν.
 Ζένη καὶ φρικτὴ καὶ ἀσύγκριτος
 ἡ σὴ δόξα, Κόρη, καὶ ἀέρητος.
 Ἴνα σε δοξάζωσιν Ἀγγελοι,
 εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀναβέβηκας.
 Ὅλη καλλονή, ὅλη ἁμωμος
 ὡρθῇς τῷ τῶν ὅλων Θεῷ ἡμῶν.
 Νέος οὐρανὸς ἐπουράνιος,
 καὶ τῶν οὐρανίων βασίλισσα.
 Ὑμνοῖς ἀνυμνεῖν σε, πανύμνητε,
 ἄξιον, καὶ ὄντως ἐπάξιον.
 Μυροθήκη σὺ γὰρ τοῦ Πνεύματος
 μύραν νοητὸν ὡς πηγάσασα.
 Νόμου τοῦ δοτῆρος γεννήτρια,
 ὑπὲρ νόμους, Κόρη, τῆς φύσεως.
 Ὅρος τοῦ Θεοῦ τὸ πανάγιον,
 ὄχημα Θεοῦ τὸ πανάριστον.

Νύμφη τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Πνεύματος,
 μήτηρ τοῦ Υἱοῦ, ἐμοῦ Δέσποινα·
 Σοῦ τὸ καθαρὸν καὶ πανάμωμον
 γῆς τὸ βυπαρὸν ἀπεκάθαρε.
 Ὅθεν καὶ τοῦμὸν ἀποκάθαρν,
 Ἴνα καθαρὸς ὢν προσεύχωμαι.
 Ἰησοὺς Πατρὶ συνδοξάζεται,
 Μαρίαμ Υἱῷ συνευφραίνεται.
 Πάντιμε, πανένδοξε, πάνσεπτε.
 πάνσεμνε, παμπόθητε, πάνταγενε·
 Ῥανὸν μοι ῤανίδα τοῦ Πνεύματος,
 ἡ τὸ Πνεῦμα ὅλον χωρήσασα.
 Ὅλης τῆς Θεότητος σκηνώμα,
 ὅλον τοῦ Θεοῦ με ἀπέργασαι.
 Σῶμα καὶ ψυχὴν ἀναμάρτητε,
 τὸν ἁμαρτωλόν, Κόρη, σῶσόν με,
 Φῶς τὸ προαιώνιον λάμψασα,
 φωτὶ αἰώνιῳ με φέτισον.
 Ἐλεος γενοῦ μοι τῷ δούλῳ σου,
 βρύσις τοῦ ἐλέους ὑπάρχουσα.
 Ῥεῖθρα τῶν δακρύων μου πρόσδεξαι,
 χάριτος σταγόνα μοι στάζουσα.
 Ἐν τῇ κρίσει, Κόρη, σὲ ἰδοίμι
 σκέπην, τὸν κριτὴν ὡς κυήσασαν.
 Ἴνα αἰωνίως δοξάζω σε,
 τὴν δεδοξασμένην αἰώνια.
 Ναί, Παρθένε, ναί, τῶν γονέων σου
 καὶ πάντων πρεσβείαις Ἀγίων σου.

Πέλαγος γὰρ οὐσα δυνάμει,
πάντα, Παναγία μου, δύναισι.

Ἄβυσσος ἐλέους, ὡς ἄβυσσος
μόνη οἰκτιρμῶν σὺ κηέασα.

Νοῦς ἀύλων νόων ἀνώτερος,
σῶμα ὑπὲρ πᾶν σῶμ' ἀγνότερον,

Ἐψιστον γενήσασα Κύριον,
ὑψιστος Κυρία γεγένησαι.

Μεγαλύνει τοίνυν τὸν Κύριον,
καὶ σὲ τὴν Κυρίαν τὸ πνεῦμά μου.

Νέμοις σωτηρίαν τοῖς δούλοις σου,
τοῖς σὲ μεγαλύνουσι Δέσποινα.

Ἡ τιμιωτάτη τῆς κτίσεως, δέχου
τὰς φωνὰς τῶν τιμώντων σε.

Τήρησον τὸν νοῦν μου ἀμόλυντον,
τοῦ ὑμνεῖν σε Κόρη ἀμόλυντε.

Ἐχεις τῶν χαρίτων τὸ πέλαγος,
χάρισαί μοι χάριτας τέσσαρας.

Ἀφιλαργυρίαν, ἀπλότητα,
ἀναξικακίαν, χρηστότητα.

Λῦσον τὰς σειρὰς τῆς κακίας μου,
τῆς ἀρεῆς τὴν Εὐαν ἡ λύσασα.

Λύτρωσιν κηέασα, λύτρωσαι
ἀγαθὴ καὶ τῆς κολάσεως.

Ἀδελὰ καὶ κρύφια πάντα σοι
ὁ Υἱός σου μητερ ἐδήλωσε.

Δήλωσόν μοι τοίνυν τὸ τέλος μου,
πρὸς διόρθωσίν μου, πανάμωμε.

Ὑμνος τῷ Θεῷ περιπόθητος
ἡ ὑμνολογία σου πέφυκε,
Νῦν ἐπὶ τῆς γῆς ὁ ἐφήμερος,
καὶ ἐν οὐρανοῖς ὁ αἰώνιος.

Ἀνομνῶ σε νῦν τοίνυν Δέσποινα,
καὶ ἐν οὐρανοῖς δὲ εὐδόκησον,

Τότε ὅταν σοι παριστάμενος
πρόσωπον πρὸς πρόσωπον βλέπω σε.

Ὡς τοῦ φιλανθρώπου φιλάνθρωπος
μήτηρ, ἐπ' ἐμοὶ οὖν σπλαγχνίσθητι.

Ὅλον με, Παρθένα, ἀνάπλασον,
μολυνθέντα ὅλον τοῖς πταισμάσι.

Ἀληθὴς ὡς μήτηρ τοῦ Πλάστου μου,
καὶ τῆς ἀναπλάσεως πρόξενος.

Νοσημάτων πάντων ἡ ἰασις
ἰᾶσαι νοσοῦντά με, ἰᾶσαι.

Ἀσωμάτων οὐσα Βασίλισσα,
μετὰ Ἀσωμάτων με σὺνταξον.

Εἶνον καὶ μέγαν τὸ χάρισμα,
σὺ δὲ δυνατὴ τοῦ χάρισσασθαι.

Ἴνα σοῦ τὸ κράτος θαυμάσωσιν,
Ἄγγελοι καὶ ἄνθρωποι σύμπαντες.

Ὅτι ὁ Θεὸς μέγας Κύριος,
καὶ μετὰ Θεὸν σὺ Κυρία μου.

Σὺ ὁ χορτασμός τῆς καρδίας μου,
σὺ ὁ χορηγὸς τῆς ὑγείας μου.

Καὶ τῆς ἡτυχίας μου αἷτιον,
καὶ τῆς σωτηρίας μου ὄργανον.

Ὡς ἐμεγαλύνθη ἡ δόξα σου,
ὥς ὑψόγηται σου τὸ ὄνομα,
Νῦν εἰς τὸν αἰῶνα τὸν τρέχοντα,
καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τὸν μένοντα.
Σῶσον τοὺς γονεῖς μου, πανάγαθε,
καὶ τοὺς συγγενεῖς μου, πανάμωμε,
Τοὺς ἐχθρούς, καὶ φίλους καὶ ἅπαντας
τοὺς Χριστιανοὺς ταῖς πρεσβείαις σου.
Ἄνοιξον καὶ πάντα εἰσάγαγε,
τοὺς Χριστιανοὺς εἰς παράδεισον.
Ναί, Παρθένε, ναί, Παναγία μου,
τέλος δὲ κάμῃ τὸν οἰκέτην σου,
Τὸν ἁμαρτωλόν, τὸν ἀνάξιον,
πάσης δὲ παιδείας ἐπάξιον.
Ἵνα μετὰ πάντων δοξάζω σε
πάντοτε καὶ ἡμεῖς ὁ ἐλάχιστος.
Νεῦσον παρακλήσεις, Δέσποινα,
τῶν σῶν οἰκετῶν, πανσεβάσμιε.
Ὅτι σε καὶ μόνην γινώσκομεν,
πάντες ἐν Θεῷ παντοδύναμον.
Σὲ γὰρ ὁ Θεὸς ἐδώρησατο
πάντων προστασίαν καὶ φύλακα,
Πάντων σωτηρίαν ὡς θέλουσιν,
καὶ Σωτῆρα πάντων ὡς τέξασαν,
Ἀγαθόν, φιλόανθρωπον, ἄπειρον,
προνοητικόν, ἀκατάληπτον.
Λόγον τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ λόγον δέ,
φῶς τὸ ἐκ φωτός, ὑπὲρ πᾶν δὲ φῶς,

Ἴσον τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Πνεύματι,
σύμμορφον, συνάναρχον, σύνθρονον.
Νεύματι τὰ πάντα τὸν κτίσαντα,
ἄκτιστον Θεὸν προαιώνιον,
Καὶ Θεὸν ἡμῶν Παντοκράτορα,
ὑψιστον Θεὸν παντοδύναμον.
Ἄλλ' ὦ γλυκυτάτη Κυρία μου,
καὶ παντοτεινῇ μου Βασίλισσα,
Ἴσον τῇ σῇ δόξῃ οὐδ' Ἀγγελοι
ἕμνον προφωνῆσαι ἰσχύουσι.
Σὺ δ' ὡς χριστομίμητος πρόσδεξαι
καὶ ἐμὲ, ὡς τὴν χήραν ὁ Κύριος.
Ἄξιον ποιούσά με πάντοτε,
ἵνα κοινωνῶ ὁ ἀνάξιος,
Ῥήμασι τοῖς θείοις ἐπόμενος,
τὰ φρικτὰ καὶ θεῖα μυστήρια.
Ἵνα δι' αὐτῶν ἐπιτύχοιμι
ζωῆς αἰωνίου καὶ κρείττονος.
Ὅπως αἰωνίως δοξάζω σε,
καὶ σοὶ τὸν Θεὸν συνδοξάζωμεν,
Σὺν Ἀγγέλων θείοις στρατεύμασι,
καὶ Ἀγίων πάντων τοῖς τάγμασι.
στ. 93

Ὑμνος δεύτερος, οὗ ἡ Ἀκροστιχὶς καὶ ὁ Ἦχος.

Ἡ Ἀσώματος φθεῖα τὰ Χερουβίμ

Ἀσιγήτοις σε ὕμνοις δοξολογεῖ.

Ἡ πανύμνητος πάλιν ἡμαῖς φωναῖς

Ἀνυμνείσθω Παρθένος ταῖς ταπειναῖς.

Στόμα πάλιν ἀδέτω ἀμπτωλὸν

Ἡδὴν θείαν καὶ ὕμνον, ὅτι καλόν.

Μαριὰμ Θεομητορ, δόξα Θεοῦ,

Ἀσωμάτων τὸ ἄσμα, ὕμνος λαοῦ.

Τὸ πανθαύμαστον ὄντως θαῦμα τῆς γῆς,

Ὁ Ναὸς τοῦ Ὑψίστου ὁ χρυσαυγής.

Στόλε πόρνε, ἡμψυχε, θεϊκῇ,

Φωτεινότητι θρόνε καὶ λογικῇ.

Ὑπερτέρ' ἀσυγκρίτως τῶν Χερουβίμ,

Σοφωτέρα καὶ Θρόνων καὶ Σεραφίμ.

Ἰλαστήριον κόσμου πρὸς τὸν Θεόν,

Σωτηρία καὶ σκέπη πάντων λαῶν.

Τὸ ἐξαίσιον κάλλος τῶν οὐρανῶν,

Ἀνερμήνευτος δόξα, ὕψος καινόν.

Χαρισμάτων ἀρόρήτων ὁ οὐρανός,

Εὐκλεῶν νοημάτων ὠκεανός.

Ῥάβδος πληξάσα, πνίξασα Φαρσίν,

Ὅρος ἅγιον μόνον μένει Θεῷ.

Ὑψηλότες πύργε Χριστιανῶν,

Βασιλεῖς καὶ προστάταις τῶν γηγενῶν.

Ἰησοῦ Δέσποτά μου, σὲ προσκυνῶ,

Μαριὰμ Δέσποινά μου, σὲ ἀνυμνῶ.

Ἀσιγήτοις τε ὕμνοις δοξολογῶ

Σὺν Πατρὶ καὶ τῷ Πνεύμα, καὶ εὐλογῶ.

Ἰησοῦ μου γλυκύτατε, καὶ Σωτήρ,

Γλυκυτάτη μου μήτηρ, καὶ ὁ Πατήρ,

Ἡ ἀγία μου Πίστις, Μήτηρ, Χριστέ,

Τὸ ἐκ βρέφους αἰῶας ὑμεῖς ἐστέ.

Ὁ ἐμὸς θεὸς ἔρως, καὶ ἡ χαρά,

Ἰσχύς, δόξα, προσκύνησις καθαρὰ.

Σὲ πιστεύω, σὲ τρέμω, σὲ ἀγαπῶ,

Σὲ ὑμνεῖν, Ἰησοῦ μου, οὐ σιωπῶ.

Ἐξαπτέρυγα ζῶα τὰ Σεραφίμ

Ὑμνοῖς ὅν ἀνυμνοῦσι καὶ Χερουβίμ.

Μαριὰμ Παναγία Μήτηρ Χριστοῦ,

Νόες, φύλακες θεῖοι λαοῦ πιστοῦ.

Ὁ μακάριος Πρόδρομος ὁ κλεινός

Ἰωάννης τοῦ κόσμου αὐγερινός.

Στίφη θεῶν Πατέρων καὶ Προφητῶν,

Δωδεκάς ἡ ἀγία τῶν Μαθητῶν.

Οἰκουμένης διδάσκαλοι ἱεροί,

Ξένον ἄκουσμα Μάρτυρες οἱ στεφνοί.

Ὁρτοίτροφοι ὅσοι Μονασταί,

Λειτουργοὶ Χριστοῦ πάντες καὶ ἐρασταί.

Ὁμοφώνως συνάμα καὶ ὁ χορός,

Γυναικῶν τῶν Ἀγίων, ὁ ἱερός,

Ἐκτενῶς δυσωπεῖτε πάντες Χριστόν,

Ἰησοῦν τὸν Σωτῆρα ὑπὲρ ἡμῶν.

Ὑμνος τρίτος, οὗ ἡ Ἀκροστιχὶς καὶ ὁ Ἦχος.

Ἐξαπτέρυγα ζῶα τὰ Σεραφίμ
Ταῖς ἀπαύστοις φωναῖς σὲ ὑπερυψοῖ.

Εὐλογῶν εὐλογῆσω σε Μαριάμ,
Ξένον θαῦμα καὶ ἄκουσμα ἀπ' Ἀδάμ.
Ἀπορρήτων χαρίτων καὶ δωρεῶν
Πηγὴ πέλεις γὰρ Κόρη μετὰ Θεόν.
Τὸ δοχεῖον οὐσίας τῆς θεϊκῆς,
Ἐκλαμπρότης οὐσίας τῆς χοϊκῆς.
Ῥόδον, Κόρη, καὶ κρίνον τῶν οὐρανῶν,
Ὑμνος πάντων, Ἀγγέλων, καὶ γηγενῶν.
Γόνε Ἀννης καὶ γένος Δαβιθικόν,
Ἄσμα ὄντως καὶ μέλος ἀγγελικόν.
Ζωῆς μήτηρ Μαρία, καὶ ζωτικὴ
Ὁραιότης τοῦ κόσμου πνευματικὴ.
Ἀπασῶν ἀνωτέρα τῶν ἀρετῶν,
Τῆς ψυχῆς μου τὸ ἄκρον τῶν ἐρετῶν.
Ἀνωτέρ' ἀσυγκρίτως πάσης τιμῆς,
Σθένος ὄντως καὶ στύλος ψυχῆς ἐμῆς.
Ἐαρ θεῖον καὶ ἔρως τῶν καρδιῶν
Ῥῶσις, γνῶσις Ῥωμαίων μετὰ Θεόν.
Ἀναφαίρετον κλέος τῶν γηγενῶν,
Φῶς ἐξαίρετον ὅλων τῶν οὐρανῶν.
Ἰσχύς, δόξα, καὶ μέλος σῶν ὑμνητῶν,
Μελωδοῦντων ἀπαύστως σὸν τοκετόν.
Τῆς θεότητος ὅλης χωρητικὴ,
Ἀνθρωπότητος ὄντως θεουργικὴ.

Ἰατρὲ τῶν πνευμάτων καὶ τῶν σαρκῶν,
Σὰρξ καὶ αἷμα ἀμόλυντον, ζωτικόν.
Ἀπειρόγαμε νύμφη τοῦ ποιητοῦ,
Παναγία ἡ Μήτηρ τοῦ λυτρωτοῦ.
Ἀμαρτίας ἀπάσης ἀπαλλαγὴ,
Ὑμνουμένη ἀπαύστως ἐν πάσῃ γῇ.
Σωτηρία τοῦ κόσμου μετὰ Θεόν,
Τὸ πανσέβαστον ὄνομα τῶν λαῶν.
Οἰκουμένης ὁ στύλος ὁ ἀρχηγός,
Ἱερῶν ὁ πόθος ὁ εὐαγής.
Στέφος κάλλους Ἀνάκτων τῶν εὐσεβῶν,
Φυλακτήριον μέγα τῶν εὐλαβῶν.
Ὡ ῥημάτων ἁγίων ὁ ποταμός,
Νοσημάτων ἐνθέων ὠκεανός.
Ἀγιότητος πάσης ὁ μιμητὴς
Ἰησοῦ τοῦ Υἱοῦ σου, καὶ πληρωτής.
Σὲ δοξάζω, Παρθένε, σὲ ἀνυμνῶ,
Σοὶ λατρεύω, Κυρία, σοὶ προσκυνῶ,
Ἐν ἐκάστῃ ἡμέρᾳ τε καὶ νυκτί,
ὑπερόμνητε Κόρη, καὶ λατρευτή.
Παναγία, χρυσὴ μου Κόρη, φωνή,
Ἐμὴ δόξα, καὶ Δέσποινα φωτεινὴ.
Ῥυομένη με ῥύου τῶν σαρκικῶν,
ὑπέρβην με ποίει τῶν ψυχικῶν.
Ψυχῇ, γλώσσῃ, Κυρία μου, καὶ χειρὶ,
Ὁ σὸς δοῦλος (εἰ ταῦτα καὶ ἀπορεῖ)
Τὴν ἀπαύστως ὑμνῇ σε ὡς εὐπορεῖ.

Ὑμνος τέταρτος, οὗ ἡ Ἀκροστιχὶς καὶ ὁ Ὑμνος.

Τῶν Ἀγγέλων τε πᾶσα ἡ στρατιὰ
Παραγίους σε ἄσματος εὐφημεῖ.

Τίς μοι δώσει Ἀγγέλων σοφίαν νῦν,
Ὡ πανάγιοι Ἀγγελοι, καὶ φωνήν;
Νόες αὐλοὶ, δῆμος τοῦ οὐρανοῦ,
Ἄσματ' ἄπαυστα ἔνθεα τοῦ Θεοῦ.
Γῆς ἀπάσης φωστῆρες οἱ νοεροί,
Γηγενῶν οἱ σωτῆρες καὶ οἱ φρουροί.
Ἐπαινέσαι καὶ πάλιν τὸν ὑψηλὸν
Λίαν ἔπαινον πάντων, ὅτι καλόν.
Τίς Ἀγγέλων Κυρία, καὶ τῶν βροτῶν,
Νῦν καὶ πάντοτε οὔσων στέφος διπτόν.
Τὴν Μητέρα τοῦ πάντων Δημιουργοῦ,
Εὐσεβείας τῷ κόσμῳ τοῦ φουτοργοῦ.
Πλήρωμ' ἅγιον Πόλου τοῦ φωτεινοῦ,
Ἄδου κένωσιν, ἄδου τοῦ σκοτεινοῦ.
Συμφωνίαν τὴν πρώτην μετὰ Θεοῦ,
Ἀγιάσματος πρώτην δόσιν λαοῦ.
Ἡμετέραν ἐλπίδα ζωοποιόν,
Σωτηρίας ὀχύρωμα κραταιόν.
Τὴν ἀσύγκριτον φύσιν μετὰ Θεόν,
Ραῖθρα χέουσιν δάρων ὑπερφυῶν.
Ἀγιώτατον ἄσμα τοῦ Μιχαήλ,
Τὸ θεόλεκτον Χαῖρε τοῦ Γαβριήλ.
Ἰησοῦν τὴν τεκοῦσαν Ἐμμανουήλ,
Ἀλατόμητον ὄρος τοῦ Δαυιδ.

Παναγίας Τριάδος τὴν συγγενῇ,
Ἄδᾱ ἄδου τὴν σῶσασαν παγγενῇ.
Νκὸν ἔμφυχον μόνον θεοπρεπῇ,
Ἀπορήτω ἄγνείᾳ θεοτερπεῖ.
Γνώστην, μύστην ἐξαίρετον τοῦ Θεοῦ,
Ἰησοῦ τῇ δυνάμει τοῦ σοῦ Υἱοῦ.
Ὁφθαλμὸν παντεπόπτην μετὰ Χριστόν,
Ἰσχύν, κράτος, καὶ ἔλεος τῶν Πιστῶν.
Σὲ δοξάζω, Πανάμωμε, σὲ ὕμνω,
Σοὶ λατρεύω, Παρθένα, σοὶ προσκυνῶ,
Ἔργοις, λόγοις, ὁ δοῦλός σου ὁ μικρός,
Αἰωνία Κυρία μου, καὶ οἰκτρός.
Σὺν ἐμοὶ δὲ καὶ πάντες Χριστιανοί,
Μεγαλύνετε ταύτην λαμπρὰ φωνῇ.
Ἀνομήσωμεν ταύτην πνευματικῶς,
Σὺν Ἀγίων τοῖς πνεύμασιν, ὡς εἰκός.
ἵνα χάριν καὶ ἔλεος σὺν αὐτοῖς
Νῦν καὶ τότε ἐπιτύχωμεν δι' αὐτῆς.
Εὐφημήσατε πᾶσαι αἱ πατριαί,
Τρυφώδησατε Νόων αἱ στρατιαί.
Φωνὴν ἄρωμεν ἅπαντες πρὸς αὐτήν,
Ἡμῶν Δέσποιναν ἔνθεον καὶ σεπτήν.
Μακαρία Μαρία προσκυνητή,
Ἐν τῇ γῆ, ἐν ὑψίστοις εὐλογητή,
Ἰησοῦ Μητέρα μόνη καὶ αἰνετή.

Ὑμνος Πέμπτος λεγόμενος

Μεγαλυνάριον.

Μεγαλύνω σε, Κυρία, τὴν μεγάλην πρὸς Θεὸν
παρρησίαν, καὶ ἐλπίδα τῶν Θεοσεβῶν λαῶν.
Μεγαλύνω σε, Κυρία, τὴν μεγάλην τῶν πιστῶν
σωτηρίαν καὶ πρεσβείαν, ὡς γεννήσασαν Χριστόν.
Μεγαλύνω σε, Κυρία, ἐν ἡμέρᾳ καὶ νυκτί,
τὴν μετὰ Θεὸν μεγάλην μόνην σε ἐν τῷ παντί.
Μεγαλύνω σε, Κυρία, χεῖρί, γλώσσῃ τε καὶ νῷ,
τὴν μεγάλα δυναμένην ἐν τῇ γῇ καὶ οὐρανῷ.
Μεγαλύνω σε, Κυρία, ὅτι σοὶ ὁ Δυνατὸς
ἐποίησατο μεγάλα μεγαλεῖα ὁ Χριστός.
Μεγαλύνω σε, Κυρία, ἦν μεγάλοι καὶ πολλοὶ
μεγαλύνουσί σε νόες, αἰῶλοι καὶ ὕλικοι.
Μεγαλύνω σε, Κυρία, δοῦλός σου ὁ ταπεινός,
ἦν ἀπαύστως μεγαλύνει γῆ τε καὶ ὁ οὐρανός.
Μεγαλύνω σε, Κυρία, καὶ ὕμνω καὶ εὐλογῶ,
ὁ ἀνάξιός σου δοῦλος καὶ παραμικρὸς ἐγώ.
Μεγαλύνω σε, Κυρία, τὴν μεγάλην καὶ τρανὴν
εἰς ἐμὲ εὐεργεσίαν τῷ αἰῶνι ἐν τῷ νῦν,
Μεγαλύνω σε, Κυρία, τὴν μεγίστην καὶ σφοδράν
δι' ἐμὲ συνηγορίαν ὧσαν εἰς τὴν φοβερὰν.

στ. 20.

Ὑμνος ἕκτος λεγόμενος

Προσκυνητάρια.

Προσκυνῶ σε, Παναγία, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ
καὶ τοῦ Πνεύματος τὸν Θρόνον τοῦ Προσκυνητοῦ Θεοῦ.
Προσκυνῶ σε, Παναγία, μετὰ τοῦ Προσκυνητοῦ
καὶ ἀγαπητοῦ Υἱοῦ σου, τοῦ Θεοῦ μου καὶ Κριτοῦ.
Προσκυνῶ σε, Παναγία, τὴν πολὺ προσκυνητὴν,
μετὰ τὸν Θεὸν δὲ ὁμῶς, καὶ πολὺ ἀγαπητὴν.
Προσκυνῶ σε, Παναγία, ὡς βασίλισσαν, Θεοῦ
δεξιᾷ παραταμένην ἐν τῷ Θρόνῳ τοῦ Υἱοῦ.
Προσκυνῶ σε, Παναγία, ὡς εἰκόνα τοῦ Θεοῦ
ὑπὲρ πάντας, καὶ Ἀγγέλους καὶ υἱοὺς παντὸς λαοῦ.
Προσκυνῶ σε, Παναγία, μετ' Ἀγγέλων καὶ βροτῶν,
Μαριὰμ εὐλογημένη, ὄνομα προσκυνητόν.
Προσκυνῶ σε, Παναγία, ὅλων τῶν Χριστιανῶν
τὸ προσκύνημα, καὶ σέβας τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν.
Προσκυνῶ σε, Παναγία, πίστις μου προσκυνητή,
καὶ ἐλπίς μου γλυκυτάτη καὶ ἀγάπη λατρευτή.
Προσκυνῶ σε, Παναγία, αἰὶ φόβῳ καὶ χαρᾷ,
ὅτι σὺ Κυρία πέλεις ἰλαρὰ, καὶ φοβερὰ.
Προσκυνεῖ σε, Παναγία, πᾶσα κτίσις καὶ πνοή,
προσκυνεῖς δὲ καὶ σὺ μόνον τὸν Θεὸν κτίστην αἰὶ.

στ. 20

ΜΕΓΑΛΥΝΑΡΙΟΝ.

Χαῖρε Παναγία Μήτηρ Θεοῦ, χαῖρε Θεοτόκε, προστασία
Χριστιανῶν, Χαῖρε τῆς ψυχῆς μου ἀντίληψις καὶ σκέπη, καὶ
ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΑΛΦΑ ΔΟΓΜΑΤΙΚΟΝ.

Ἐφάρτα ῥήματα νὰ πῶ, οὐδὲ ἐγώ, οὐδ' ἄλλος
 στὸν κόσμον τοῦτον μπόρεσεν, οὐδὲ ὁ Θεὸς Παῦλος.
 Ἀνάγκη εἶναι νὰ εἰπῶ ῥήματα εἰρημένα,
 ῥήματα ὅμως εὐσεβῆ, λόγια διαλεγμένα,
 Ἀξια διὰ κοσμικοὺς καὶ διὰ Καλογέρους,
 διὰ πτωχοὺς καὶ Ἀρχοντας, καὶ νέους δὲ καὶ γέροντας.
 Ἀρχων, πτωχός, καὶ γέροντας, κέγῳ στὸν κόσμον ζήσας,
 Καλόγηρος καὶ κοσμικός, καὶ ὅλα χρηματίσας,
 Ἀνάξιος δὲ εὐσεβεῖς εἰς ὅλα καὶ ἀχρεῖος,
 ναί, Ἀδελφοί, καὶ μάρτυς μου ὁ οὐρανὸς ὁ Θεός.
 Ἀκούσατε ὅλοι λοιπὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας
 τὰ κατὰ Ἄλφα ταῦτά μου λόγια ἀληθείας.
 Ἀδελφοί, πρῶτα καὶ ἀρχῆς πρέπει νὰ βαπτισθοῦμεν,
 γυμνοὶ ὅμως, ὁλόγυμνοι, σάν ὅταν κολυμποῦμεν.
 Ἀπέκει νὰ πιστεύωμεν ἀπὸ καρδίας πάσης,
 πῶς εἶναι ἓνας ὁ Θεός, καὶ τρεῖς αἱ ὑποστάσεις.
 Ἀπὸ αὐτὰς ἡ μία δὲ διὰ φιλανθρωπίαν
 χωρὶς ἄνδρα γεννήθηκεν ἀπὸ τὴν Παναγίαν.
 Ἄνθρωπος ὢντας καὶ Θεός, καθὼς αὐτὸς γνωρίζει,
 παράδειγμα, καθὼς τὸ πῦρ καὶ καίει, καὶ φωτίζει.
 Ἅγιος, ἀναμάρτητος, εἰς ὅλην τὴν ζωὴν του,
 Σωτὴρ τοῦ Κόσμου ὅλουνοῦ, νάχωμεν τὴν εὐχὴν του.
 Ἀπανταχοῦ ὢντας παρών, στὴν γῆν, στὸν οὐρανὸν του,
 μετὰ τὸν Πατέρα του μαζί, καὶ Πνεῦμα τ' Ἁγίον του.
 Αὐξήσεν, ἀνεδράμηκε σάν ὅλα τὰ παιδιὰ,
 καὶ ἐπεριετμήθηκε, βρέφος τῇ ἡλικίᾳ.

Ἀπὸ τὸν γέρο Συμεὼν ἐδέχθη, ἀγκαλίσθη,
 ἀπὸ τὸν Ἰωάννην δὲ τὸν Πρόδρομον βαπτίσθη.
 Ἀπειρα ἔκαμε καλὰ στὸ γένος τῶν Ἑβραίων,
 δὲν ἦτο μόδος ἀπ' αὐτὰ κανεῖς νὰ κάμῃ πλέον.
 Ἀνέστησεν ὡς καὶ νεκρούς, καὶ διὰ εὐσπλαγγνίαν,
 καὶ διὰ νὰ τοὺς σώρῃ δὲ καὶ εἰς Θεογνωσίαν.
 Ἀποκατίστησεν ἐκεῖ καὶ δώδεκ' Ἀποστόλους,
 καὶ ἄλλους ἐβδομήκοντα, ὀγδῶντα δύο ὅλους.
 Ἀπέκει ἐπροδόθηκεν ἀπὸ τὸν Μαθητὴν του,
 διὰ τριάντα γρόσια μὲ γνώμην ἐδικήν του.
 Ἀπ' τὸν Πιλάτον δάρθηκε, βρέθηκεν, ἐσταυρώθη,
 ἐτάφη, ἐκατίσθηκε στὸν ἅδην, φανερώθη.
 Ἀνέστη δὲ τριήμερος, τὸν θάνατον πατήσας,
 καθὼς Θεὸς ἀθάνατος, πολλοὺς συναναστήσας.
 Ἀπάνω σταῖς σαράντα δὲ στοὺς οὐρανοὺς ἀνέβη,
 καὶ εἰς τὸν θρόνον κάθησε, καὶ ζῇ καὶ βασιλεύει.
 Ἀπίσταιλε τὸ Πνεῦμά του στοὺς Θεοὺς Ἀποστόλους,
 καὶ εἶναι πάλιν νὰ ἐλθῇ καὶ νὰ μᾶς κρίνῃ ὅλους.
 Αὐτὰ εἰς πλάτος τὰ λαλεῖ τὸ Εὐαγγέλιόν του,
 ὅπου ἐγράφθη ἀληθῶς ἀπὸ τῶν Μαθητῶν του.
 Ἀπὸ αὐτὸ προτέτερα καὶ οἱ Προφῆται ὅλοι
 αὐτὰ τὰ ἐπροφῆτευσαν ἐν τῇ Σιών τῇ πόλει.
 Αὐτὰ καθένας χρεωστεῖ νὰ ξεύρῃ, νὰ πιστεύῃ,
 καὶ γυναικὸς καὶ τῶν παιδίων αὐτοῦ νὰ τάρμηνεύῃ.

στ. 50

ΑΛΦΑΒΗΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑΕΥΤΙΚΑ.

ΠΡΩΤΟΝ.

Ἀγάπα πρῶτον τὸν Θεόν, ἔπειτα τὸν ἐχθρόν σου.
 Βλέπε τῶν ἄλλων τὰ καλὰ, τὸ σφάλμα τὸ δικόν σου.
 Γυναῖκα ἔχεις; τίμα την· δὲν ἔχεις; μὴ γυρεύῃς.
 Δίδε καλὸν ἀντὶ κακοῦ, καὶ θέλει ἀφεντεύσει.
 Ἔχε διὰ χειρότερον μόνον τὸν ἑαυτὸν σου.
 Ζήσεις καλῶς, ἂν τὸ κακὸν τὸ φεύγῃς ὡς ἐχθρόν σου.
 Ἡμέρα δίχως προσευχὴν ποτὲ μὴ σε παράσῃ.
 Θρόνος Θεοῦ θέλεις γενεῇ, ταπεινωθεῖς ἐν πᾶσι.
 Ἰζυρε καὶ βεβαίῳ, πῶς σήμερον πεθαίνει.
 Κόλακα μὴτε νὰ δεχθῇς, μὴτε ἐσὺ νὰ γένῃς.
 Λιμὴν νὰ ἦσαι τῶν πτωχῶν, χαρὰ τῶν θλιβομένων,
 Μήτηρ, πατὴρ τῶν ὀρφανῶν, ξενοδοχεῖο τῶν ξένων.
 Νὰ κοινωνᾷς δύο βολαῖς τὸν χρόνον ἀναγκαῖον.
 Εὐμολογοῦ δέκα φοαῖς ὁμῶς, καὶ ἔτι πλέον.
 Ὅσο μὴ ποτε καὶ περπατεῖς, τρέχε στήν Ἐκκλησίαν.
 Πουλήσου, καὶ ἀγόρασαι τὴν ἄνω βασιλείαν.
 Ρίψαι τὸν πόνον τοῦ κορμιοῦ, καὶ πόνει τὴν ψυχὴν σου.
 Σέβου τὴν πίστιν σου γερὰ, ἕως εἰς τὴν θανάην σου.
 Τοῦ Αὐθεντός μας τοῦ Χριστοῦ τὰ πάθη νὰ θυμᾷσαι,
 Ὑμνεῖ, καὶ δόξαζε αὐτόν, ἂν θέλῃς Χριστοῦ νᾶσαι.
 Φοβοῦ δέ, καὶ ἀγάπα τον, ὡσὰν τὰ δύο σου μάτια.
 Χαῖρε διὰ ἀγάπην του ἂν γένῃς καὶ κομμάτια.
 Ψάλλε αὐτῷ βράδυ, ταχὺ, καθημερινὴ καὶ σχολή.
 Ὡς πρέπει δόξα, καὶ τιμὴ, Ἀμήν, εἰπέτε ὅλοι.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἀγάπα πρῶτα τὸν Θεόν, ὕστερα τοὺς γονεῖς σου.
 Βασίλευε τὰ πάθη σου ἐφ' ὅρῳ τῆς ζωῆς σου.
 Γῆ, καὶ πηλός, καὶ σκώληκας εἶσαι, καὶ μὴ καυχᾶσαι.
 Δίδε παντοῦ καὶ πάντοτε, τὰ ἄσπρα μὴ λυπᾶσαι.
 Εἰκόνα εἶσαι τοῦ Θεοῦ, μιμήσου τὸν Θεόν σου.
 Ζηλεύου, καὶ μὴ ζήλευε κανένα στὸν καιρὸν σου.
 Ἡμαρτεῖς; μετανόησαι, κλάψαι πικρά, καὶ θρήνει.
 Θρέψαι πτωχόν, ντύσαι γυμνόν, συγχώρησις νὰ γίνῃ.
 Ἴδες τὸ σφάλμα τὰδελφοῦ; κρύψαι το, σκέπασαί το.
 Καλὸν ἴδες; φανέρωσ' το εἰς δόξαν Θεοῦ πέ το.
 Λάλει ὀλίγα, καὶ πολλὰ ἄκουε, νὰ μανθάνῃς.
 Μὴν ἐπαρθῇς, μὴν ὑψωθῇς, καὶ τὴν ψυχὴν σου χάνῃς.
 Νὰ νικᾷς πάντα τὸ κακὸν ἐσὺ μὲ τὸ καλόν σου.
 Εἶνον, πτωχὸν νὰ δέχεσαι αὐτόν, ὡς ἄγγελόν σου.
 Ὅλος, ἂν γένῃς τοῦ Θεοῦ, ὁ οὐρανὸς δικός σου.
 Πτωχεῖα, νόσοι, πειρασμοί, μεγάλο ὄφελός σου.
 Ῥάντιζε καὶ μὲ δάκρυα κάποτε τὴν στρωμνήν σου.
 Σπούδαζε, ὅσον δύνασαι, νὰ σώσῃς τὴν ψυχὴν σου.
 Τό, Πάτερ ἡμῶν, τέκνον μου, λέγε το καὶ συχνάκις.
 Ὑβρίσθηκας; ὑπόμειναι, ὡς ὁ Χριστὸς πολλάκις.
 Φεῦγε τὴν καταλαλιάν, καὶ τὰς αἰσχρολογίας.
 Χαῖρε, καὶ τοὺς Χαιρετισμοὺς λέγε τῆς Παναγίας.
 Ψαλμοὺς καὶ ὕμνους καὶ εὐχὰς διάβαζε κατὰ μόνας,
 Ὡς ἀρεστὰ εἰς τὸν Θεόν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

ΤΡΙΤΟΝ.

Ἀγάπα πρῶτα τὸν Θεόν, εἶτα τὸν ἑαυτὸν σου.
 Βιβλία διάβαζε πολλά, ὅτι πολὺ καλὸν σου.
 Γράμματα τὰ Ἑλληνικὰ σπούδαζε νὰ μανθάνῃς.
 Διδάσκαλον θεόφοβον στὸ σπῆτί σου νὰ βάνῃς.
 Εἰς ὅλα, δόξα τῷ Θεῷ, λέγε, καὶ μὴ γογγύσῃς.
 Ζήτουσαν, ἄνθρωπον πτωχόν, φυλάγου μὴ λυπήσῃς.
 Ἥλιος θέλεις νὰ γενῇς; φύλαττε παρθενίαν.
 Θεὸς νὰ γένῃς ἀγαπᾷς; κάμανε εὐεργεσίαν.
 Ἰσάγγελος ὁ ταπεινὸς γίνετ' ἐπ' ἀληθείας.
 Κρίμα στὸν ὑπερήφανον· υἱὸς τῆς ἀπωλείας.
 Λόγον κατηγορητικὸν ποτὲ σου μὴ λαλήσῃς.
 Μνησικακίαν μὴ κρατῇς, ἄνθρωπον μὴ μισήσῃς.
 Νὰ κάνῃς ὅσα ἄλλους σὺ διδάσκεις, συμβουλεύεις.
 Ξένην φοράδα, πρόσεχε, μὴν τὴν καρδαλικεύῃς.
 Ὅρις νὰ ᾔσῃς εἰς τὸν νοῦν, ἀρνὶ στὴν ἀκακίαν,
 Περιστέρα στὸ καθαρὸν, τρυγῶν στὴν ἡσυχίαν.
 Ραβδί νὰ ᾔσῃς στοὺς κακοὺς, στοὺς δὲ καλοὺς ποιμένας.
 Στοχάζου ἀπὸ λόγου σου μὴ κλαίεται κανένας.
 Τὸν ὄρκον φεύγε, τὰ χαρτιά, τὸ ψεῦδος, τὸ μεθύσι,
 Ὑπνον, μεγάλα ἔξοδα, σεργιάνια καὶ κρίσι.
 Φόβος Θεοῦ φίλον Θεοῦ σὲ ἀποκατασταίνει,
 Χαρὰ στὸν ὅπου πειρασμὸν καὶ θλίψιν ὑπομένει.
 Ψαλτήριον νὰ τὸ περνᾷς, ὅταν μεταλαμβάνῃς.
 Ὡ τί καλόν, ἂν ὅλ' αὐτά, τέκνον μου, καὶ τὰ κάνῃς.

στ. 24

ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Ἀγάπα πρῶτα τὸν Θεόν, δεῦτερον τὸν πλησίον
 Ὡς σεαυτὸν, ὡς γέγραπται, εἰς ὅλον σου τὸν βίον.
 Βρούσις νὰ ᾔσῃς τῶν καλῶν εἰς φίλους καὶ ἐχθρούς σου.
 Ψεύτης καὶ κλέφτης καὶ μπεκρῆς, μακρὰν τοῦ ὁσπητιοῦ σου.
 Γλώσσαν μὴ ἔχῃς παντελῶς, ἢ νὰ τὴν ἐξουσιάζῃς.
 Χρέος μὴ βάνῃς παντελῶς, ἢ σπεῦδε νὰ τὸ βγάζῃς.
 Δούλον πιστὸν νὰ τὸν τιμᾷς, ἴσα μὲ τὰ παιδιὰ σου.
 Φίλος μὴ γίνεσαι εὐθύς, ἀμὴ σὺν γένῃς, στάσου.
 Εὐχου Θεόν, νὰ ξιωθῇς γυναῖκα τῆς καρδιάς σου.
 Ὑπακοήν, εὐλάβειαν, δίδασκε τὰ παιδιὰ σου.
 Ζήτηί τὸ θέλημα Θεοῦ πάντα στὴν προσευχήν σου.
 Τὸ δέκατον εἰς τοὺς πτωχοὺς δίδε γιὰ τὴν ψυχὴν σου.
 Ἡμερὸς νᾶσαι καὶ καλὸς διὰ νὰ καλοζήσῃς.
 Στολίδια, συμπόσια, ποτὲ μὴν ἀγαπήσῃς.
 Θυμὸς θηρίον φοβερόν, φυλάγου μὴ σὲ φάγῃ.
 Ῥόγα τοῦ δούλου μὴ κρατῇς, ἀπλήρωτος μὴ πάγῃ.
 Ἰξεύρεις τὸ νὰ συμπαθῇς; μάθε καὶ νὰ παιδεύῃς.
 Παράδειγμ' ἀπὸ τὸν Θεόν, καὶ ἄλλο μὴ γυρεύῃς.
 Κορίτζι, χρέος, ἀρρωστία, πολὺ μὴ τὰ βαστάζῃς.
 Ὅλας τῆς Ἐκκλησίας σου τὰς τάξεις νὰ φυλάζῃς.
 Λάμβανε δὲ καὶ συμβουλὴν, καὶ Σολομὼν ἂν ᾔσῃς.
 Ξένον μὴ πάρῃς δίκαιον, ὡς πῦρ νὰ τὸ φοβῇσαι.
 Μὴν ἔχῃς ἄλλα στὴν καρδιά, καὶ ἄλλα εἰς τὰ χεῖλη.
 Νὰ τᾶκανες ὅλα αὐτά, οἱ Ἄγγελοι σου φίλοι.

στ. 24

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΚΑΝΩΝ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΣ

Ὀνομαστῶν ἀρχαίων ἀνθρώπων.

Ἦχος π.λ. δ'. Ὡδὴ α. Ἀρματηλάτην Φαραῶ.

Τῷ παγκοσμίῳ βασιλεῖ καὶ πρύτανι, καὶ προμηθεῖ τοῦ παντός, καὶ ἀγαθῷ μόνῳ, φυσικῶς ὑπάρχοντι, προσπίπτω ὁ ἀνάξιος, τῶν ἀρχαίων ἀνθρώπων προσάδων τὸ περιβόητον, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν κατ' ὄνομα.

Πρῶτος Χαλδαῖος Ναβουχοδονόσορος, ἐν βασιλεῦσι φρικτός, ὁ δὲ Πέρσης Κύρος, θεοχειροτόνητος, ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος, ἡ στολὴ μοναρχίας, καὶ ὁ Ῥωμαῖος ὁ Αὐγούστος, ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ὑπέρτερος.

Μίνως τῆς Κρήτης ἄμα καὶ Θεόφιλος, τῆς Κωνσταντινουπόλεως, εἰς δικαιοσύνην, Κέρκωψ εἰς εὐγένειαν, ὁ δὲ Νουμάς καὶ Ἰναχος, εἰς λαῶν εὐνομίαν, εἰς ἐκστρατεῖαν ὁ Σέσωστρις, Μίδας τε καὶ Κροῖσος πολὺπλουτοί.

Ὁ Ἀχιτόφελ ὁ Νέστωρ ὁ Σένεκας, σύμβουλοι βασιλικοί, ὁ δὲ σοφὸς Σόλων, καὶ Λυκούργος ἄμα δέ, ὁ Δράκων καὶ ὁ Ζάλευκος, καὶ ὁ Χάρων ἐκεῖνος, πανάριστοι ἐχηρημάτισαν, νομοθετεῖται ἄμα καὶ φύλακες.

Ὁ Λεωνίδας Μιλτιάδης στρατάρχαι, Θμιστοκλῆς Περικλῆς, Περικλῆς Κίμων, καὶ ὁ Ἀγησίλαος, Ἀντίστας καὶ Σχηπίωνες, καὶ ὁ Ἐπαμεινώνδας, Φωκίων καὶ ὁ Πομπήιος, καὶ ὁ θαυμαστός Βελισσάριος.

Ὡδὴ γ'. Ὁ στερεώσας κας' ἀρχάς.

Ἐκατογκέφαλος Τυφών, Βριάρεως ἐκατόγχιρ, ὁ δὲ Ἄργος ἐκατόμφοθαλμος Κύκλωψ δὲ μονόμφοθαλμος ἱστί, θυσιά ἐκατόμβη δέ, ἐκατόμπολις Κρήτη, αἱ Θῆβαι δ' ἐκατοντάπολοι.

Κάδμος γραμμάτων ἡ ἀρχή, Αἰγύς Πηλεὺς Ἀμφιτρώων, Αἰακὸς Ἰδομενεὺς Ἀγαμέμνων, Πρίαμος καὶ Τελαμών, ὁ Φορβανεύς Τριπτόλεμος, Πανδίων Δευκαλίων, καὶ Κραναιὸς ἐνδοξότατοι.

Σαμφών ὁμοῦ καὶ Ἡρακλῆς, οἱ ἀνδρειότατοι ἄνδρες, ὁ Θησεύς ὁ Προμηθεὺς καὶ ὁ Ἀτλας, Αἴας Ἐκτωρ Ἀχιλλεύς, Αἰνείας καὶ Ἀντήνωρ δέ, Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης, οἱ περιβόητοι Ἥρωες.

Ὁ Ξυδερκέστατος Λυγκεύς, ὁ Ὀδυσσεὺς δὲ ὀξύνους, ὁ Πρωτεύς δὲ παικίλομορφος οὗτος, Στέντωρ μέγας τῇ φωνῇ, Ἰάσων Ἀργοναύαρχος, ὁ Τιθωνὸς δὲ πάλιν, ὡς Μαθουσάλας ὑπέργνηρος.

Ὡδὴ δ'. Σὺ μου ἰσχυὸς Κύριε.

Ὁ Ἐρεχθεὺς, ὡς Ἰεφθάς παρέδωκε, τῷ θανάτῳ τὸ αὐτοῦ θυγάτριον, ὁ Κόδρος δὲ τὴν αὐτοῦ ζωὴν, ὑπὲρ τῆς Πατρίδος, καὶ ὁ Κυναίγειρος ὑπερον, ὁ Πρωτεσίλαος δέ, ὑπὲρ πάντων Ἑλλήνων, καὶ Δαρείου τοῦ Πέρσου ὁ Ζώπυρος.

Σὺ ἀρχηγὸς τῆς μαντικῆς Φοῖβε Ἀπολλων, Τειρεσίας ὁ Κάρνος ὁ Ἐλενος, ὁ Ἀπολλώνιος Τυανεύς, Τροφώνιος Κάλχας, ὡς Βαρλαάμ περιβόητοι, καὶ Ἰωννῆς καὶ Σίμων, καὶ Ἰαμβρῆς καὶ Κύνωψ, Ἀμφιάρχος δὲ καὶ ὁ Ἀδαρις.

Τεκτονικῆς, ὁ Κτησιφών ὁ δὲ Δαίδαλος, τῶν εἰδώλων ποιητῆς ὁ πρότερος, καὶ ὁ Φειδίας δὲ μετ' αὐτόν, Μύρων Πραξιτέλης, ὁ Ἀπελλῆς δὲ περίφημος, ζωγράφος καὶ ὁ Ζεῦξις, καὶ Παρράσιος ἄμα, καὶ πρὸς τούτοις δὲ πᾶσι Πολύγνωτος.

Ἀσκληπιός, Μαχάων καὶ Ποδαλείριος, καὶ ὁ Χείρων ἄμα καὶ Ἡρόδικος, καὶ Ἱπποκράτης ὁ μαθητής, κορυφαῖος πάντων, καὶ Γαληνὸς δὲ καὶ Φίλιππος, τοῦ μέγα Ἀλεξάνδρου, Ἐρασίστρατος ἄμα, ἱατροὶ αὐτοὶ πάντες ἐξαίρετοι.

Τὸ πρῶτον φῶς, φιλοσοφίας σὺ Σώκρατες, εἶτα Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης τε, τῶν φιλοσόφων σεπτὴ Τριάς, ἥλιος ὡς ἄλλος, τὸν τετραπέρατον ἅπαντα, φωτίζων ἀενάως, σὺν τοῖς ἄλλοις ὡς ἄστροις, παλαιαῖς φιλοσόφοις καὶ νέοις τε.

Ὡδὴ ε'. *Ἰτα εἰ με ἀπώσω.*

Πολυκράτους ἐν Σάμῳ, καὶ τοῦ Νικοκράτους καὶ τοῦ Πεισιπράτου δέ, καὶ τοῦ Εὐριπίδου, καὶ Εὐκλείδου ποτὲ περιβόητοι, αἱ βιβλιοθήκαι, Ἀριστοτέλους καὶ Νηλέως, Πτολεμαίου δὲ πάσας παρήλασε.

Ἐραστὴς Ἀριστείδης, τῆς δικαιοσύνης ὁ Κράτης πτωχείας δέ, τῆς πολιτικῆς δέ, τὰ σχολαῖα ἀμφοτέρω Κάτωνας, ὁ δὲ Διογένης συνάμα δὲ καὶ τῷ Μενίπῳ, τῶν ἐλέγχων ἀπόλωτα στόματα.

Ἡθικῆς πρῶτος Ζήνων, Ἀριθμητικῆς Πυθαγόρας διδάσκαλος, τῆς μηχανικῆς δέ, Ἀρχιμήδης σοφὸς Συρακούσιος, μαθηματικῆς δέ, Εὐκλείδης ὁ δὲ Ἀγέλφος, τῆς τοῦ οἴνου καὶ ὕδατος κρᾶσις.

Ὁ Ὀρφεὺς πᾶν τὴν λύρα, ἔπειτ' Ἀνακρέων ὁμοῦ καὶ Στρεσίχορος, τῆς ἡρωικῆς δὲ στωμυλίας Ἡσίοδος Ὀμηρος, τῆς δὲ τραγωδίας Σοφοκλῆς καὶ Εὐριπίδης, κωμωδίας δὲ σὺ Ἀριστόφανες.

Οἱ Χαλδαῖοι πατέρες τῆς Ἀστρονομίας, καὶ παῖδες Αἰγύπτιοι, ὁ δὲ Πτολεμαῖος, τελειότης αὐτῆς ἀλλ' ὁ Στράβων δέ, μετὰ τούτου πάλιν, γεωγραφίας ἀροῦντες, Ἑνδυμίων δὲ πρῶτος μετέωρος.

Ὡδὴ ς'. *Ἰλάσθητί μοι Σωτήρ.*

Βραχυμᾶνες παρὰ Ἰνδοῖς, Ραββίδες παρὰ Ἑβραίοις δέ, Αἰνίδες παρὰ Κελτοῖς, Μάγοι παρὰ Πέρσας δέ, οἱ ἱεροφάνται δέ, παρὰ Αἰγυπτίοις, οὗτοι πάντες περιβόητοι.

Ὁ Δημοσθένης πηγὴ, Ῥητορικῆς σὺν Κικέρωνι, Γραμματικῆς δὲ Γαζῆς, Ἱστορίας Πλούταρχος, Ξενοφῶν Ἡρόδοτος, ὁ Λουκιανὸς δέ, ὁ ἀχρεῖος γλώσσης ἥδυσμα.

Ὁ Αἰσωπος τὸ εἰκτρὸν, τῆς ἀνθρωπότητος θέαμα, καὶ ὁ Γαβρίας ὁμοῦ, μυθολόγος ἀριστος, τῆς δὲ ὠραιότητος Καινέος Γανυμήδης, Νηρεὺς Νάρκισσος Χαρμύλας.

Ὁ Πάγκαλος Ἰωσήφ, Βαλλεροφόντης Ἰππόλυτος, καὶ Τέννης δὲ σὺν αὐτοῖς, σωφροσύνης ἔσοπτρα, Πῶρος μεγαλόσωμος, Ἀρταξέρξης δὲ μακρόχειρ, βασιλεὺς δὲ ἀνέμων Αἰολος.

Δημόκριτος ἡ πηγὴ, ἡ τῶν γελοίων ἡ ἀπαυστος, Ἡράκλειτος ἡ πηγὴ, ἡ τῶν δακρύων ἀένναος, Μίλων Ἀστυδάμας τε, πολυράγοι οὗτοι, Μιθριδάτης καὶ Ἡρόδοτος.

Ὡδὴ ζ'. *Παῖδες Ἑβραίων.*

Σιών καὶ Ὀγ γιγαντιαῖοι, ὡς δεκάπυχοι τὸ ὕψος ἀνδριάντες, οὗς ἀνέλε Μωσῆς καὶ Γολιάθ ἐκείνος, ἐν ἡ σπενδὼν ἐξέψε, κατὰ γῆς Λαβὶδ τοῦ θείου.

Ἐπτὰ σοφοὶ οἱ τῆς Ἑλλάδος, ὁ τρισμέγιστος Ἑρμῆς, ὁ Σὺθ ὁ πάλαι, Παλαμήδης Σειράχ, Ἀδδῆμονος καὶ δύο Λέοντες, ἀλλ' οὐδέποτε, ὡς τὸν θεῖον Σολομῶντα.

Μέγας Ζωρόαστρος ἐν Πέρσας, τοῖς δὲ Φοίνιξιν, ὁ Ὀγρος ἡ καὶ Μῶχος, παρὰ δὲ τοῖς Θραξίν ὁ Ζάμολξιν ἐκείνος, τοῖς Σκύθαις δὲ Ἀνάχαρσις, καὶ Κομφύκιος Κινέζοις.

Τὸν Πτολεμαῖον βασιλέα, ἐπαξίως στεφανώσωμεν ὁ κόσμος, ὅτι τὴν Παλαιὰν Θεοῦ Διαθήκην, μεταγλωττίσας ἔδωκεν, εἰς ὠφέλειαν τοῦ Κόσμου.

Τὸ δακτυλίδιον Ὀγύγου, καὶ Παρόζου δὲ Πέρσου τὸν μαργαρίτην, τὸ ποτήριον δὲ τοῦ Ἀνθρακ' Ἀρταξέρξου, καὶ Πύρρου τοὺς ὀδόντας δέ, ἐπεθύμουν ἐγὼ ἔχειν.

Ῥῶδῃ η'. Ἑπταπλασίως κάμινον.

Ὡς φοβερόν ὡς μέγιστον, Γηρυόνης τρικέφαλος, ἔξ χειρας ἔξ πόδας, ἔχων ὁ τρισόλβιος, πρὸς δὲ καὶ ὑπόπτερος, τῆς ὁμοιοῦς παναληθῆς, τύπος καὶ εἰκὼν τοῖς ἐν ἀνθρώποις κρατίστοις, ἦν ἔχοντες πλουτοῦμεν, πολλὰς χειρας καὶ πόδας, καὶ τῶν ἐχθρῶν πατοῦμεν ἱπτάμενοι τοὺς βρόχους.

Ἀρχων Σκυθῶν ὁ Σκίλουρος, Ἡρακλῆς καὶ ὁ Ἀχαῖς, καὶ ὁ Γεδεών, ἕκαστος ἐβδομήκοντα, υἱοὺς πρὶν ἐγέννησε, Θέσιος δὲ τις καὶ Λαναός, ἕκαστος αὐτῶν πενήκοντα θυγατέρας, πενήκοντα υἱοὺς δὲ ὁ Σέσωστρις ἐκείνος, τρεῖς δὲ πενήκοντάδας καὶ τρεῖς ὁ Ἀρταξέρξης. (ὁ Μινῆμων).

Ῥώμος καὶ Ῥωμύλος τε, τοῦ Αἰνείου ἀπόγονοι, κτίτορες τῆς Ῥώμης, Νινευί ὁ Νίνος δέ, ὁ μέγας δὲ Ἀλέξανδρος Ἀλεξανδρείας τῆς εὐτυχοῦς, Ἀντίοχος δὲ μεγάλης Ἀντιοχείας, Τρῶς δὲ τῆς Τρωάδος, Ἀχαιοὶ Ἀχαΐας, ὁ Ἕλλην τῆς Ἑλλάδος, Γραικοὶ δὲ τῆς Γραικίας.

Βύζαν τὸν πρῶτον κτίτορα, Βυζαντίου τῆς πόλεως, τοῦ περιβόητου, τιμᾶτε Βυζάντιοι, τὸν Ἀθωνα πάντες δέ, οἱ Ἀθωνῖται τὸν οἰκιστὴν, τοῦ ἁγίου νῦν καὶ ὑψηλοῦ τούτου Ὀρους, βοῶντες ὁμοφώνως, Ἀθωνῖται αἰνεῖτε, Βυζάντιοι ὑμνεῖτε Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Πέλωψ τὴν Πελοπόννησον, ὁ Πέρσεύς τὴν Περσέπολιν, καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἔφακτε τὴν Ἡράκλειαν, ὁ δὲ Κωνσταντῖνός μου, Κωνσταντινούπολιν τὴν λαμπράν, ἀπάσης τῆς γῆς τὴν βασιλίδ' ἀνεγείρει, ἦν πᾶσαι εὐφρημοῦσιν, αἱ πόλεις καὶ ὑψοῦσι, καὶ πάντοτε διψῶσι, πασῶν ὡς ὑπερτέραν.

Ῥῶδῃ θ'. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ.

Σιδύλλαι τῆς σοφίας καὶ ἀρετῆς, ἀνδριάντες οἱ δέκα τιμα-

εθωσαν, τῶν γυναικῶν ὄλων ἡ ἀκρότης καὶ καλλονή, τῆς ἀληθείας στόματα, καὶ τῆς χρησιμοδίας πρῶται πηγαί, ἀπὸ τῶν ἀπογόνων ἀρξάμεναι τοῦ Νῶε, θεοφιλεῖς πᾶσαι καὶ τίμαι.

Αἱ Μοῦσαι αἱ ἐννέα τῶν ποιητῶν, ἡ ἀρχὴ ἡ τιμὴ καὶ ὑπόληψις, ἑπτὰ δὲ εἰσὶν αἱ Ἀλκυονίδες αἱ ἀδελφαί, τρεῖς αἱ χρυσαὶ αἱ Χάριτες, τρεῖς καὶ αἱ Σειρήνες αἱ μελιχραί, τρεῖς πάλιν καὶ αἱ Μοῖραι, τρεῖς καὶ αἱ Ἐρινόες, Νύμφαι πολλαὶ καὶ Νηρηίδες τε.

Ἑπτὰ δὲ αἱ Πλειάδες αὗται εἰσὶν, ἀδελφαὶ καὶ παρθένοι καὶ εὐμορροί, ἐννέα δέ, Ἡλιάδες ἅπασαι ἀδελφαί, τοῦ τολμικοῦ Φαίθοντος, Ἀμαζόνες ἔθνος πολεμικόν, Εἰλείθυιαι Γοργόνες, Ἀρπυιαι αἱ φρικώδεις, φόβητρα αὗται καὶ ἡ Χίμαιρα.

Τὸ ἄνθος καὶ τὸ θαῦμα τῶν γυναικῶν, Λαοδάμεια ἈλκΗΣστις Πάνθεια καὶ ἡ Ἀτθίς, καὶ ἡ Πηνελόπη ἡ θαυμαστή, Ἐκάβη ἡ πολύτεκνος, καὶ ἡ Πολυξένη κόρη αὐτῆς, Βασίλισσα τοῦ Νότου, Ἐσθήρ καὶ ἡ Σωσάννα, τὸ τῶν Ἑβραίων σεμνολόγημα.

Πολλὴ τῆς Ἀλεξάνδρας ἡ μαντική, τῆς Νιόβης πολὺ τὸ φιλότεκνον, ἀλλὰ πολλὴ καὶ ἡ ἐξουσία τῆς παλαιᾶς, ἐκείνης Σεμιράμιδος, πολλὴ ἡ ἀνδρία τῆς Ἰουδίθ, πολλὴ καὶ τῆς Τατάρως Τομύριδος πολλὴ δέ, καὶ τῆς Ἑλένης ἡ εὐπρέπεια.

Εἰρημός ἄλλος. Κυρίως Θεοδόκος.

Θυγάτηρ μακαρία, ἡ τοῦ Ἡρακλέους, καὶ βασιλὶς Ἀμαζόνων ἡ Θάληστρις, καὶ Νίτωκρις ἡ Χαλδαία, αἱ περιβόητοι.

Μαντιῶ ἡ Τιρρασίου, Πρυλλίς καὶ Λωδώνη, καὶ Θεανὼ Πυθαγόρου μαθήτρια, καὶ ἡ Σαπφὼ ἡ Λεσβία, αἱ περιώνυμοι.

Οἰνῶν Ἀνδρομάχη, καὶ ἡ Ὑψίπυλη, Ὀλυμπιάς Κλεοπάτρα καὶ δύο δέ, Ἀρτεμισίαι Καρίας, αἱ πολυβρύλλητοι.

Αἱ δύο Ἀσπασίαι, καὶ ἡ Καθαργένη, καὶ Ἰππαρχία γυνὴ ἡ τοῦ Κράτητος, καὶ Ἀριστίππου Ἀρίτη, ὄντως περίφημοι.

Πραξιλλὰ Τελεσίλλα, καὶ Κλεοδουλίνα, καὶ Ζηνοβία Παλμύρας βασίλισσα, καὶ ἡ Ἑβραία Μαρία, πολυμαθέστατοι.

Αὐγούστου βασιλέως, ἡ γυνὴ Λιβία, καὶ Λιδεσία Ἑρμείου καὶ Ἡριννα, καὶ Ὑπατία ἐκείνη, ἀξιοθαύμαστοι.

Κυρίαν Θεοτόκον σὲ ὁμολογοῦμεν, πάντων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν Παρθένη ἀγνή. Διὸ καὶ πάντοτε πάντες σὲ μεγαλύνομεν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΚΑΝΩΝ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΣ

Πολλῶν ἐξαιρέτων πραγμάτων, τῶν εἰς πολλὰς πόλεις καὶ νῆσους, καὶ ἔθνη καὶ ζῶα ἐγνωσμένων.

Ἦχος δ'. Ὡδή α'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, καὶ διηγήσομαι πάμπολλα, ἐξαιρέτα πράγματα· δεῦτε ἀκούσατε, δεῦτε Ἀρχόντες, δεῦτε πραγματευτάδες, δεῦτε καὶ οἱ πλούσιοι, δεῦτε καὶ πένητες.

Κρασί Σκοπελίτικο, κουμανταριά ἡ Κυπριώτικη, μωσχάτο Σαμιώτικο, καὶ μερικά τῆς Φραγγίτης, δαντζίκας βούτκαις δέ, καὶ Βλαχοπογδανίας, ροσὸλια Κορφατικά, ἐκλεκτά πράγματα.

Γαρόφαλα Χιώτικα, καὶ ἡ μαστίχη καὶ μύγδαλα, μῆλα τὰ Μπογδάνικα, κριάσια τῶν Γραβνῶν, Βλαχίτης βύσσινος, ἡ ραζακαὶς σταφίδες, καὶ σῦκα τῆς Σμόρνικ δέ, ἐκλεκτά πράγματα.

Πόλις τὰ ροδάκινα, Ὅρους Σινὰ τὰ ἀπίδια, τὰ κίτρα τὰ Χιώτικα καὶ τὰ Ἀζιώτικα, καὶ τὰ Κώτικα ἐκείνα τὰ καρπούζια, πεπόνια τὰ Βωδῖνα, ἐκλεκτά πράγματα.

Τῆς Προύρας τὰ κάστανα, τοῦ Χαλεποῦ τὰ φιστίκια, τῆς Κίου τὰ ῥόδια, τὰ κίσις Ἀμασσοῦ, καὶ δαμάσκηνα, Μάλτας τὰ πορτοκάλια, καὶ τοῦ Ῥαχίτιου δέ, ἐκλεκτά πράγματα.

Ὡδή γ'. Τοῦς σοὺς ὑμολόγους.

Παντζέχρι φιδιῶ καὶ σκαντζοχοίρου, ὁ μπάλσαμος Μέκκας καὶ κουρμάς, ὁ μύσχος ὁ Κινέζικος, θηριακὴ Βανέτικη, Χιώτικο γίγσουμόλαδο, ὄντως ἐξαιρέτα πράγματα.

Ἑγγλέζικη ζάχαρι καὶ στάμπα, μπαροῦπι καὶ ναύτης δέ καὶ ναῦς, καὶ ὦρα καὶ καθρέπτης δέ, καὶ τὰ σαλιὰ τῆς Ἀγκυρας, ὁμοῦ καὶ τὰ τερτίκια, ὄντως ἐξαιρέτα πράγματα.

Τραντάφυλλα Φραντζές καὶ ἀντζόγαις, καὶ κάππαρι καὶ Μιτωληνίαις, μυζιθραῖς καὶ κυδώνια, τῆς Ἀδριανουπόλεως, καὶ ἡ ἐλιάς τῆς Κρήτης δέ, ὄντως ἐξαιρέτα πράγματα.

Τὰ βώδια τὰ τῆς Μπογδανίας, τὰ πρόβατα τῆς Καρμανίης, Βλαχίτης τὰ κασκαβάλια, χαβγιάρι Βιδηνίσιο, τζίγαις μουρούναις Δούναβι, ὄντως ἐξαιρέτα πράγματα.

Τῆς Αἴνου καὶ τοῦ Μεσολογγίου, τὰ ψάρια οἱ τζίροι τ' Ἀριτζιῶ, ξιφὸς δέ ὁ Πολίτικος, ξηρίχι Ἀζακίσιο, καὶ παστοურμας Κκισάριας, ὄντως ἐξαιρέτα πράγματα.

Ὡδή δ'. Ὁ καθημέρος ἐν δόξῃ.

Τὰ πετράδια Ἰνδίας, κεχομπάρι τὸ Λέχικο, ὁ Ἀνθραξ ὁ λίθος, τὸ μαργαριτάρι Χουρμούζιον, τὰ φαρφουρία τὰ τζάγια, τὰ ραβέντια, καὶ μεταξία Κίνκας, ἐξαιρέτα πράγματα.

Τὰ Βενέτικα φλωρία, Χαμπεσίας τὸ μάλαμα, Ἰσπανῶν σιβίλλια, τὸ τῆς Μοσχόβιας μπαλούκντισι, τῆς Σαρδηνίας κοράλλι, καὶ τὰ μέταλλα, Τραπεζούντος δέ, ὅντως ἐξαίσια πράγματα.

Ὁ καφὲς τοῦ Γεμενίου, τὸ λινάρι τοῦ Φιρῶμι δέ, Μπαμπάριας τὰ φέσια, Κίνας καὶ Σερόων τὰ βαμβάκια, ἡ βισταλόγαις τῆς Ῥώμης, καὶ τῆς Βέρροιας, τὰ προσόψια, ὄντως ἐξαίσια πράγματα.

Μολδαβίας καὶ Βλαχίας, μελισσῶν τὸ πολύγονον, καὶ τὸ πολὺ ἄλας, τὸ Ταρχαμπουλοῦσι σαπούνηον, Λαοδικείας τουτοῦνι, καὶ τοξάρια, τὰ Τατάρικα, ὄντως ἐξαίσια πράγματα.

Ἡ Πολίτικαις ἀγκινάrais, τ' Ἀγιορίτικα λεπτόκαρα, Δαμιατιῶν τὸ ρόζι, τὰ τοῦ Μπρασσοῦ παξιμαδία, καὶ τῆς Βλαχίας τὰ καϊμάκια, καὶ τάγγουρια, τὰ τῆς Βλάχγας δέ, ὄντως ἐξαίσια πράγματα.

Ὡδὴ ε'. Ἐξίστη τὰ σύμπαντα.

Εἰκόνες Μοσχόβικαις, Σταυροὶ Ἀγιορείτικοι, λάδανος τῆς Κύπρου καὶ τῆς Κρήτης, τὸ πρινοκουκκι τὸ Μωραϊτικόν, πρᾶσινο κηρί τῆς Μπογδανιάς, καὶ γούναις Μοσχόβικες, εὐμορφότατα πράγματα.

Λάδι τὸ Κορριάτικο, σταφίδες Ζακυνθόσαις, κρόκκος Ἀγιορείτικος καὶ βρύσες, τ' Ἀγιοταρήτικα βοδοστάματα, Χίου τὰ ἀνθόνερα ὁμοῦ, Μπάστρας τὸ Ἰνδερσαί, εὐμορφότατα πράγματα.

Ὁρτύκια Μανιάτικα, σουτζούκι τὸ Γριππιώτικο, τὸ μέλι Ἀθήνας καὶ Σπανίας, ἡ Σκοπελίτικαις ἡ μοναστόπταις, τὸ πιαζεντί τῆς Βενετίας, τ' Ἀμανιῶν τὸ βούτυρον, εὐμορφότατα πράγματα.

Τουνίταις ἡ Χιῶτικαίς, ὄρκοι οἱ Γριππιώτικοι, Βενετίας σουπιρῆς Σμόρνης καρίδες, καὶ καραβίδες Βλαχομπογδανίκαίς, οἱ Μπαρκινεῖς δὲ οἱ κολοιοί, καὶ χέλις Γιαννιῶτικα, εὐμορφότατα πράγματα.

Ῥώσων μοσχοπόντικα, νήσων τὰ μοσχοχτάποδα, Κούταλις καθούρις καὶ τῆς Πόλης, στρεΐδια καὶ χτένια καὶ αὐγοτάραχα, χιβάδες στὰ Τοῦσλα καὶ Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης σιδέρια, εὐμορφότατα πράγματα.

Ὡδὴ ς'. Τὴν θείαν ταύτην.

Νήσων τινῶν πέτροκόσσουφοι, κανάρια ὁμοῦ τὰ Βενέτικα, τὰ γραφορά δέ, τοῦ Μπαγδατιῶν περιστέρια, τῇ ἀληθείᾳ πράγματα ἀξιόλογα.

Σκυλιὰ Σαμψώνια τὰ Νέμτζικα, σκυλιὰ δὲ καὶ γεράκια τὰ Βλάχικα καὶ τὰ Μπογδάνικα, διὰ κυνήγι τὰ χρήσιμα, τῇ ἀληθείᾳ πράγματα ἀξιόλογα.

Τὰ πορφυρὰ Χίου μάρμαρα, τῆς Κίνας καὶ Περσίας ὑφάσματα, καὶ τῆς Ἰνδίας δέ, καὶ Μαδαγάσκας τάρωματα, τῇ ἀληθείᾳ πράγματα ἀξιόλογα.

Κὼς καὶ Βοστίτζας ὁ πλάτανος, τῆς Θάσου ἐλαίων ὁ θαλάσσιος, τὰ περιδόλια, τοῦ Παρισιῶν καὶ παλάτια, τῇ ἀληθείᾳ πράγματα ἀξιόλογα.

Ὀλύμπων ὕψος καὶ Ἀθῶνος, ὁ κάμπος Θεσσαλίας καὶ Τόμπριζας, καὶ ἡ τῆς Βόζαντος, τοποθεσία καὶ αὐξήσις, τῇ ἀληθείᾳ πράγματα ἀξιόλογα.

Ὡδὴ ζ'. Οὐκ ἐλάτρευσα.

Ὁ Παράδεισος, ὁ τάφος τοῦ Κυρίου μου, χιτῶν μανθῆλιον, Ξεροποτάμου Μονῆς, τὸ εὖλον τὸ τίμιον, Ἑσθῆς καὶ Ζώνη τε, τῆς Κυρίας μου, τὸ σῶμα τοῦ Σπυρίδωνος, θέας ἄξια τῷ ὄντι.

Τὸ Ποτήριον, μεθ' οὗ ὁ Χριστὸς ἐπιε, στὸν Δεῖπνον τὸν μυστικόν, μετὰ καὶ τῶν Μαθητῶν, τὸ κολοκυθένιον, ὅπερ εἰς τὸ Τζαούς, Μοναστήριον, Θεσσαλονίκης σώζεται, θεᾶς ἀξίον τῷ ὄντι.

Τὰ τοῦ Ἀθωνος, εἰκοσι Μοναστήρια, καὶ ἡ Εἰκόνας ἡ τρεῖς, τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ, Ἀγία Σοφία τε, καὶ αὐτῆς Τράπεζα, καὶ ἡ παρ' ἐμοί, Εἰκὼν τῆς Παναγίας μου, θεᾶς ἀξία τῷ ὄντι.

Τὰ Μετέωρα, ἐκεῖνα Μοναστήρια, τὸ ἐν τῷ Στήρει δέ, τῷ τῆς Φωκίδος Λουκᾶ, Ναὸς ὁ τῆς Πάρου δέ, ὁ ἐκτόμπυλος, καὶ Μπογδάνικος, καὶ Βλάχικος οἱ σκαλιστοί, θεᾶς ἀξία τῷ ὄντι.

Σαραντάριον, Σινᾶ Θαβώρ καὶ Ἀραράτ, τὸ μέγα Σπήλαιον, Μωρέως τὸ Ἱερὸν, κίεϊνο τῆς Πάτμου δέ, τὸ Εὐαγγέλιον, ἐνθα ἔγραψεν, ὁ φίλος καὶ Ἀπόστολος, θεᾶς ἀξία τῷ ὄντι.

Τὸ κατὰ στενο, τῆς Πόλεως οἱ τέσσαρες, οἱ ποταμοὶ τῆς Ἑδέμ, ἡ Ζωοδόχος Πηγή, τὸ ὕδωρ τοῦ Σιλωάμ, ὁ Ἰορδάνης τε, καὶ ὁ Δούναβις, καὶ ἡ Νεκρὰ ἡ Θάλασσα, θεᾶς ἀξία τῷ ὄντι.

ᾠδὴ η'. Παῖδας εὐαγεῖς.

Ἡ Κόλτζα ἡ ἐν Βουκουρεστίῳ, Σάν Μάρκου τῆς Βενετίας τὸ καμπαναριὸν, καὶ τὸ ὥρολόγιον, καὶ τοῦ κατὰ Κίοβον, Πετζέρσκη, καὶ τὰ λείψανα τὰ διακόσια, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν τῇ Πετροπόλει, ἐκεῖνη καμπάνα, ἀξία θεωρίας.

Τοῦ Πέτρου Ναὸς ὁ ἐν τῇ Ῥώμῃ, Τριάδος δέ τὸ Πετζέρσκη ὅπερ εἶπομεν, καὶ ὁ εἰς Πετρούπολιν, ἐν ᾧ ἐστὶ λέγουσι, τὸ τοῦ Λουκᾶ εἰκόνισμα τῆς Παναγίας μου, πρὸς τούτοις ἐκεῖνος ἐν ᾧ τάφοι, οἱ τῶν βασιλέων, ἀξία θεωρίας.

Μωάμεθ τὸ μνῆμα καὶ οἱ μαῦροι, Λιθὸς καὶ ἡ ἀμμώδης τῆς ἡ ἔρημος, Κυζίκου Κασσάνδρας τε, οἱ λαίμοι καὶ Ἀθωνος, ἡ τῆς Εὐρώπης γέφυρα ἐπὶ τὴν Εὐρώπην, τῆς Κίνας τὸ ταίχος καὶ Τροιάδος, τὰ λουτρά τῆς Προύσας, ἀξία θεωρίας.

Τῆς Πόλις τζαμιὰ καὶ ἡ κολώνια, ὁ Πύργος ὁ φαρφουρένιος ὁ Κινεζικός, καὶ ὁ ἐν Κρεμώνῃ δέ, τῆς Ἀντροῦ τὰ σπήλαια, τῆς Κίνας τὰ γεφύρια καὶ τὸ Βενέτικο, τῆς Ἀδριανουπόλεως ἔτι, καὶ τῶν Τζεκμετζέδων, ἀξία θεωρίας.

Ἡ Αἶτνη ἡ Χάρυβδις ἡ Σκύλλα, τοῦ Νεῖλου πλημμύρα καὶ καταρράκται καὶ πηγαί, Εὐρίππου Εὐφράτου τε, Τίγριδος παλῖρροιαι, τοῦ Ἀμστερδὰμ ἡ θάλασσα, τὸ Κιλμπουράνιον, ὁ λιμὴν ἐκεῖνος τῆς Ἀγκῶνος, Μοίριδος ἡ λίμνη, ἀξία θεωρίας.

Τὸ ἄπουν πουλί τὸ τῆς Ἰνδίας, ὁ φοῖνιξ τῆς Ἀραβίας ὁ μονογενής, Ταὺς Παπαγάλλος τε, Λέων Στρουθοκάμηλος, Πάνθηρ Κακοῦμι Πάρδαλις, Τίγρις Μονόκερως, Ἐλέφας Κροκόδειλος Φοράδες, ἡ τῆς Ἀραβίας, ἀξία θεωρίας.

ᾠδὴ θ'. Ἀπας γηγενής.

Ἡ πίστις ἡμῶν, Τουρκῶν τὸ φιλόξενον, κοῦρτη (α) Φραντζέζικη, Ἑνετῶν εὐγένεια, τῶν Ἰουδαίων δέ ἡ ὁμόνοια, τὰ Προυσικὰ στρατεύματα, ἡ τῶν Σκυθῶν τοξική, τῶν Ἰγκλέζων δέ τὸ ναυτιλώτατον, Ἰσπανῶν τὸ εὐθὲς ἀξιάγαστα.

Ῥωμαίων ὁ νοῦς, Φραγγῶν τὸ καλλιτέχνη καὶ πολυμήχανον, Ἀλβανῶν τὸ εὐψυχον, Ἡπειρωτῶν τε τὸ σωφρονέστατον, τῶν Ῥώσων ἡ εὐσέβεια, καὶ ὁ νῦν πόλεμος, τῶν Ἰσθίων, τὸ ἐλευθερόβιον, καὶ Ἰνδῶν τὸ ἀπλοῦν, ἀξιάγαστα.

Ζῆλος Ἡλιοῦ, Ἀβραμ τὸ φιλόθεον καὶ τὸ φιλόξενον, Ἰωβ τὸ μακρόθυμον, τοῦ Ἰωσήφ δέ τὸ φιλοπάρενον, Μελχισεδὲκ τὸ ἅγιον, ἡ ἡμερότης Μωσῆ, ἡ σοφία ἡ τοῦ Σολομῶντος δέ, καὶ ἀνδρεία Σαμψὼν ἀξιάγαστα.

Ῥόδου Κολοσσός, τείχη Βαβυλώνια, ὁ Κῆπος ὁ κρεμαστός,

(α) Βουλῆ.

ὁ ναὸς Ἀρτέμιδος, Μουσώλου μνημα Ζεὺς ἐλεφάντινος, ἡ Πυραμὶς Λαβύρινθος, Πύργος ὁ Φάριος, Ἡρακλείας δ' [αὐθις] τὸ μονόλιθον, [πάσης] γῆς [θαυμαστά] τὰ θεάματα.

Λέοντος ἰσχύς, μελίσσης τὸ φίλεργον ὁμοῦ καὶ μύρμηκος, ὄρειος τὸ φρόνιμον, περιστερᾶς τε τὸ καθαρώτατον, τὸ τοῦ ἀρνίου ἄκακον, καὶ τὸ κελάδημα, ἀηδόνης, καὶ πολλῇ ἡ ὕμνου, αὐτοῦ ἀληθῶς ἀξιάγαστα.

Χριστὲ Βασιλεῦ, ῥητῶν καὶ ἀρήτων τε πραγμάτων παροχῇ, πλήθυνον εὐλόγησον, πόλεις καὶ νήσους καὶ τὰ γινόμενα, καὶ τοὺς χρωμένους τούτοις δέ, ὅλους ἐλέησον, βροτοὺς κτήνη, λογικὰ καὶ ἄλογα, τῆς φιλότατης Μητρὸς σου δεήσαιο.

Ἐξαποστιλάριον. Τοῖς μαθηταῖς.

Ὡς ἑκατὸν εὐρίσκονται, πόλεις νῆσοι καὶ ὄρη, καὶ ἕως διακόσια, πράγματα καὶ πενήντα, ἐδῶ σαυτὸν τὸν Κανόνα, κρατῶν ῥακίᾳ καρποὶ κιθάρᾳ. Εὐφραίνεσθε καὶ χαίρεσθε, Ἀδελφοί ταῦτα πάντα, καὶ τὰς καλὰς, συμβουλίας ὁμοῦ τὰς ἐν τῇ βίβλῳ, ταύτῃ ἀναγινώσκετε, καὶ ζῆτε ἐν Κυρίῳ.

Χριστιανῶν βασίλισσα, καὶ ἀγάπη Μαρία, σοὶ τὸ μικρὸν βιβλίον μου, ἀνατίθηναι τοῦτο, τὰ λογικὰ ταῦτα δῶρα, σὺ δὲ σκέπε καὶ σῶζε, τοὺς τοῦτο ἀντιγράφοντας, ἀψευδῶς καὶ ἀσφάλτως, καὶ συνεχῶς, ἀγαπώντας τοῦτο ἀναγινώσκοντες, εἰς ψυχικὴν ὠφέλειαν, καὶ χαρὰν τῆς καρδίας.

Τέλος, τῷ δὲ Θεῷ ἀτελείετης δόξα.

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟΝ.

Ἐξηγήσεις τῶν συντετμημένων λέξεων.

γρ—ῥ. = γρικοῦ ῥωμαϊκῆ· ἰτ. = ἰταλικῆ· κ. α. = καὶ ἀλλαχοῦ· κ. π. = καὶ πολλαχοῦ· κ. = κοινή· λ. = λέξις· μεταφ. = μεταφορικῶς· ῥ. = ῥουμανικῆ· σλ. = σλαβωνικῆ· τ. = τουρκικῆ· φρ. = φράσις· χ. = χυδαία.

Α

	Ἐν Σελίδι	Στίχῳ
Ἀγᾶς λ. τ. ὑπάλληλος τῆς Κυβερνήσεως	87	26
Ἀκουμπῶ ἐκ τοῦ ἰτ. = στηρίζομαι	31 κ. α.	15
Ἀλάγι λ. τ. παράταξις, πομπή	73	27
Ἀπαριάζω, ἀρχδιάζω; ἢ ἐκ τοῦ παγε, τοὺς ἀναφέρω ἐξ ἰσού;	140	11
Ἀρμάδα λ. χ. στόλος	132 κ. α.	20
Ἀρροίζικος λ. χ. ἀτυχῆς (ἰδ. Ῥοιζικόν)	14 κ. α.	23
Ἀσκέρι λ. τ. στρατός	155	8
Ἀφόντις λ. χ. ἐξότε, ἀφοῦ	39 κ. π.	1

Β

Βεστιάρης λ. ῥ. γενικὸς θησαυροφύλαξ, ἥτοι ἐπιστάτης τῶν προσόδων τοῦ δημοσίου θησαυροφυλακίου, ἐκ τῶν τῆς Α'. τάξεως ἀξιωματῶν.	156	5
Βόρνικος λ. ῥ. μέγας δικαστής, ἐκ τῶν τῆς Α'. τάξεως ἀξιωματῶν ἐν Βλαχίᾳ	28 κ. α.	28

Γ

	Ἐν Σελ.	Στίχ.
Γαῖτάνι λ. τ. στρογγύλη κορδύλη (κορδέλα)	27	3
Γιανῆς » » περιλαίμιον, περιτραχήλιον	64	19
Γκαρίζη (ἄς) λ. χ. ὀγκάζεται	134	28
Γκλέζικο λ. χ. ἀγγλικόν	16	27
Γραμματιτζία λ. χ. θέσις γραμματέως	7	5
Γρόσι, τ. νόμισμα ἀλλάζον ἀξίαν κατὰ καιροὺς	3	19

Δ

Δαμλᾶς λ. τ. ἀποπληξία	88	15
Διαγουμίζω = διακομίζω, λεηλατῶ	137	κ. ἀ. 20
Διβάνι λ. τ. (τὸ ἀνώτατον δικαστήριον) συνέ-	148	19
Δόμνα, σύζυγος Ἡγεμόνος [δριον	106	23
Δομνίτζα, θυγάτηρ Ἡγεμόνος	23	23
Δραγουμάνος ἐκ τοῦ τ. <i>dergoumen</i> , διερμηνεύς	4	κ. ἀ. 3
Δραγουμανία, θέσις διερμηνέως	17	κ. ἀ. 12

Ζ

Ζαπτζής λ. β. ταυτόσημον τῷ χαρατζής	57	15
Ζντράβτζα λ. σλ. ὑγεία, εἰς εὐχὴν ὑγείας	206	8

Θ

Θηριακωμέναις λ. χ. μεγάλαι ὡς θηρὶ	117	13
-------------------------------------	-----	----

Ι

Ἰντερέσα λ. ἰτ. συμφέροντα	8	2
----------------------------	---	---

Κ

Καδηλῆκι λ. τ. θέμα ἐπαρχιακόν	90	κ. ἀ. 1
Καῖκι » » λέμβος	17	κ. ἀ. 16
Καῖμακάμης λ. τ. τοποτηρητὴς τοῦ Ἡγεμόνος	155	11

Ἐν Σελ. Στίχ.

Καλαράσκις λ. β. οἱ καλαράσιδες ἀπετέλουν ἱππικὸν ὑπὸ τὸν μέγαν Ποστέλνικον	30	13
Καλοαγκούδαις λ. χ. (πτηνόν) κολοιοί	135	17
Κάμαρη λ. ἰτ. δωμάτιον	82	6
Καμάρα λ. β. ἰδιαιτέρον κιβώτιον τοῦ Ἡγεμόνος	29	7
Καμαράσκις λ. β. ἐκ τῶν ἀξιομάτων τοῦ ἡγεμονικοῦ οἴκου, ὁ ἔφορος τῆς ἡγεμονικῆς Αὐλῆς, κρατῶν τὴν ἡγεμονικὴν Καμάραν, τουτέστι παραλαμβάνων τὰ εἰσοδήματα τοῦ ἡγεμονικοῦ κιβωτίου, καὶ δίδων λόγον τῶν δαπανῶν, δώρων κλπ.	29	3
Καμάρι λ. χ. ἐγκαλλώπισμα, ἀγλάισμα	83	4
Καμινάρης λ. β. ἐκ τῶν τῆς Β'. τάξεως ἀξιομάτων ὁ ἐπὶ τοῦ φόρου τῶν οἴνων καὶ τῶν πνευματωδῶν ποτῶν, καὶ τῶν ταμειάρχων, ἀνευ ὑπουργήματος (ᾧθεν καὶ <i>καμιναρία</i>)	28	27
Καμπάνα λ. ἰτ. κώδων	60	1
Κάμπος » » πεδιάς	153	2
Κανίκουλα » » κυνικὰ καύματα	188	9
Καπικεχαγιᾶς λ. τ. ἡγεμονικὸς ἀντιπρόσωπος	27	κ. ἀ. 27
Καρέτα, ἡγεμονικὴ ἄμαξα	65	κ. ἀ. 19
Κάρτο λ. ἰτ. τέταρτον τῆς ὥρας	148	3
Κάσα λ. ἰτ. ταμεῖον	11	22
Κάστρο » » τεῖχος, ὀχύρωμα	32	16
Κατατρανηζῶ, κατηγορῶ τρανῶς(;) στηλιτεύω	140	12
Κατζιβέλοι, Ἀθίγγανοι	91	7
Καψαλίζω λ. χ. ἐν Μακεδονίᾳ ἡ φρ. τὰ κα-		

	Ἐν Σελ.	Στίχ.
ψάλλει ταυτόσημος τῇ τῶστριψ (ἐρυγεν)	169	9
Καψοντράπηκα λ. χ. κάπως ἐντράπηκα	80	40
Κεχυμπάρι λ. τ. ἤλεκτρος	83	3
Κολάνια λ. τ. ζωνάρια τῶν ἵππων	495	43
Κολώνα λ. κ. στήλη	416 κ. α.	7
Κονάκι λ. τ. κατάλυμα, διαμονή	6 κ. α.	9
Κονεύω λ. χ. καταλύω, διαμένω	60 κ. α.	15
Κονσουλάτο λ. ιτ. προξενεῖον	46	27
Κοπέλα λ. ιτ. παιδίσκη	133 κ. α.	28
Κοπέλι » » παῖς	44	22
Κοστιρίζει λ. χ. (ἐκ τοῦ ιτ. costo) τιμᾶται	67 κ. α.	7
Κουκίζω = κοκκίζω· τζάτ-πάτ ἐκούκιζε, δι- δίδετο ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ὡς σπείρονται οἱ κόκκοι	90	8
Κουμάσια λ. τ. ὑφάσματα	90	19
Κουμπέδες λ. τ. ὀῦλοι	59	28
Κούπα λ. κ. ποτήριον	182	25
Κουραμάς λ. χ. τὸ ἀνάλογον μερίδιον	68	14
Κουριοζιτά λ. ιτ. περιέργεια	8	15
Κουριόζο » » περίεργον	164	42
Κουρσάρος λ. ιτ. πειρατής	44 κ. α.	19
Κούρτη λ. ρ. ἡγεμονική Αὐλή	5 κ. α.	26
Κούτζουρον λ. χ. κορμὸς δένδρου, ἢ μέρος κορμοῦ, καὶ μεταφ. ἀνδράποδον	2 κ. α.	28
Κράληδες λ. γρ—ρ. ἡγεμόνες	180	5
Κτηκιάζω λ. χ. φθισιῶ	125 κ. α.	7

Λ

Λαχταρῶ λ. χ. ἐπιθυμῶ πολὺ 84 κ. α. 15

	Ἐν Σελ.	Στίχ.
Λιά λ. κ. ἱλαία	23	1
Λιανὸ λ. κ. ὀβολός, λεπτόν	66	44
Λογοθέτης, ἀξίωμα τῆς Γραικοῤῥωμαϊκῆς Αὐλῆς· ὁ ἐπὶ τῶν εὐθυνῶν καὶ λόγων	456	5
M		
Μαμμοῦδι λ. χ. σκολήκιον	440 κ. α.	6
Μανζιλῆς λ. τ. ἐκπτώτος	97 κ. α.	22
Μανζιλία λ. τ. ἐξωσις ἀπὸ τῆς Ἀρχῆς	5 κ. α.	3
Μαντρακοῦκα λ. χ. φυτόν, εἰς 8 ἀποδίδει ὁ χύδην λαὸς μαγικὰς ιδιότητας· ἴσως κατὰ παράφθοράν τοῦ μαγδραγοῦρας	27	4
Μαργέλος λ. ιτ. πανούργος	122	43
Μάσα λ. ιτ. τράπεζα	44	21
Μασκαράδες ἐκ τοῦ τ. = γελοῖοι, καταγέλαστοι	115	19
Μαχαλάς λ. τ. ἐνορία	90	10
Μεκτούπια » » γράμματα	26	8
Μετωρίζομαι λ. κ. ἀστειεύομαι	28	13
Μιλλιοῦνι λ. ιτ. ἑκατομμύριον	73	1
Μισεύγω λ. χ. ἀναχωρῶ	58	19
Μισοστρατής λ. χ. ὁ εἰς τὸ ἥμισυ τῆς ὁδοῦ	1	7
Μπιτζαδὲς λ. τ. ἡγεμονόπαις (ἀρχοντόπουλον)	1 κ. π.	3
Μπεκρῆς λ. τ. μέθυσος	247	4
Μπινίσι λ. τ. ἐπανωφόρι πλατύ, ἰδίως τῶν Ἀρχόντων καὶ τῶν Δεσποτάδων	46	1
Μόδος λ. ιτ. τρόπος	243	4
Μουτζούνα λ. χ. πρόσωπον	170	28
Μουτζουναριά λ. ἐξευτελιστική (τοῦ λόγου μας)	67	13

N

	Ἐν Σελ.	Στίχ.
Νέμτζικα λ. γ. Αὐστριακὰ	65	20
Νουνός, ἀνάδοχος	124	12
Ντύσαι, ἐνδυσον	245	8

Ξ

Ξαργού = ξάργου, ἐξ ἔργου, ἐξεπίτηδες	50	12
Ξίκι λ. τ. ξίκι νὰ μὴ γίνηται (= νὰ μὴ λείψῃ)	96	25
Ξόμπλι λ. ἰτ. παράδειγμα, πρότυπον, ἐξ οὗ καὶ	68	27
Ξομπλιάζω, κάμνω παράδειγμα	109	28

O

Ὁδᾶς ἡ ὄντᾶς λ. τ. δωμάτιον	6 κ. α.	19
Οὐχορις γράφε Ὅσιρις	186	15
Ὁφφίκιον λ. ἰτ. ἀξίωμα	17	1

Π

Παζαρεύω λ. γ. συμφωνῶ ἐκ τοῦ τ. παζάρι	83	23
Παζάρια λ. τ. ἀγορὰς	144	11
Παντζεχρί λ. τ. πρασινόχρουν	84	26
Παχάρνικος ἐκ τῶν τῆς Δ'. τάξεως ἀξίωμ.		
ἦν δὲ τὸ πάλαι ὁ οἰνοχόος τοῦ Ἡγεμόνος	162	3
Περιοδίζομαι, με πιάνει περιοδικόν, δαιμονίζομαι	131	20
Περντίο φρ. ἰτ. = πρὸς θεοῦ	141	18
Πεσκέσι λ. τ. δῶρον	129	25
Πετμέζι = σίραιον, γλεῦκος (μοῦστος) ἐψημένον	167	11
Πιλαλῶ λ. γ. τρέχω	96 κ. α.	3
Πιττάκι (ἐκ τοῦ πίσσα δι' ἧς ἐκόλλων), γραμματίον	30	18
Ποσταντζήπασης λ. τ. ὁ ἐπὶ τῶν βασιλικῶν		

Ἐν Σελ. Στίχ.

σωματοφυλάκων	81 κ. α.	4
Ποστέλνικος ἐκ τῶν τῆς Α' τάξ. ἀξίωμ. ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός, ἔχων παράσημον ράβδον ὅλην ἀργυρᾶν μὲ μεγάλην κεφαλὴν	28 κ. π.	28
Πλουμιὰ λ. ἰτ. κοσμήματα	83	7
Πλουμισμένος, κεκοσμημένος	195	11
Πουρνό λ. γ. πρωϊνό, πρωϊ	46	2
P		
Ῥαβασάκι, γραμματίον	104	17
Ῥηγάτο λ. ἰτ. βασιλεῖον	183	10
Ῥηγός, βασιλεὺς	128	25
Ῥιτζᾶ λ. τ. παράκλησις	16	28
Ῥοιζικόν, ἐκ τοῦ ἰτ. risico, τύχη	112	16

Σ

Σαδὲ λ. τ. ἀπλοῦν, ἀνευ κοσμήματος	83	7
Σαλιωνιού, αἰθοῦσας	197	26
Σαμουροπατζᾶ λ. τ. εἶδος σαμουρογούνας	155	16
Σαράγι λ. τ. παλάτι, ἀνάκτορον	85	16
Σαράφης = ἀργυραμοιβός	89	5
Σαστίζω = γ. ἐκ τοῦ τ. = ἀπορῶ	48 κ. α.	16
Σαφί λ. τ. καθαρὸν	195	25
Σεβγκιουλῆς λ. τ. εὐνοοῦμενος	26	5
Σεϊμένιδης = ξενικὸν στράτευμα πεζικόν	155	27
Σεκρέτο λ. ἰτ. μυστικόν	168	1
Σέλκις λ. γ. ἐρίππεια	159	27
Σελαμλίκι λ. τ. ἀνδρωνίτης (ἰδ. σπαθαρία)	26	11
Σεργιάνι λ. = ὅθεν καὶ	54	21

	Εν Σελ.	Στίχ.
Περγινίζω, περιδιαβάω, θεωρώ	64	13
Σετζαδες λ. τ. τάπης μικρός	127	4
Σκαλίζω λ. χ. ζητώ. ἐν δὲ σελ. 51 σκάπτω	11	20
Σκαμνί μεταφ. πρωτεύουσα	141	κ. α. 10
Σκλάβα, αἰχμαλώτος	133	κ. α. 20
Σκλαβιά, αἰχμαλωσία, δουλεία	136	κ. α. 3
Σκλαβώνω, αἰχμαλωτίζω	133	16
Σκλαβωμένοι, αἰχμαλωτοί	160	23
Σκουτέλι λ. χ. τρυβλίον, πινάκιον	23	1
Σοκάκι λ. τ. ὁδός	174	19
Σουτζούκια λ. τ. μουστούπιτταις	167	11
Σπαθάρης λ. ρ. ἐκ τῶν τῆς Α'. τάξεως ἀξιωματῶν γενικός ἀρχιστράτηγος	28	28
Σπαθαρία λ. ρ. ἡ μεγάλη αἰθουσα τῆς ὑποδοχῆς, ἐνθα καὶ ὁ ἡγεμονικός θρόνος	26	κ. α. 11
Σπητάλια λ. ἱτ. νοσοκομεῖον	108	7
Στέρναις λ. ἱτ. δεξαμεναί	122	26
Στράτα λ. ἱτ. ὁδός	174	19
Σφάκελα λ. κ. = φάσκελα ἐκ τοῦ φακός με πλεονασμὸν τοῦ σ.	136	κ. α. 13
Σωζάτους λ. χ. σώους, ζῶντας	108	6
Σωμακῇ λ. τ. σαρκόχροα (ἐκ τοῦ σῶμα;)	104	κ. α. 4

Τ

Τακίμιον λ. τ. οἱ περὶ τὸν Ἡγεμόνα, οὗς ἐν σελίδι 76 (στ. 6) λέγει τριγυρινοὺς του	65	κ. α. 14
Τάμπουρα λ. χ. στρατόπεδον	159	18
Τάσι λ. τ. ποτήριον ἀπλωτὸν	182	26

	Εν Σελ.	Στίχ.
Τέντα λ. ἱτ. σκηνή	135	11
Τερσανάς, ναύσταθμος, νεώριον	204	27
Τζακαλόζια (;) ἴδε τόπια	155	25
Τζαμί λ. τ. τουρκικὸς ναὸς (εὐκτῆριος οἶκος)	127	κ. α. 23
Τζαντέρια λ. τ. σκηνάς	157	12
Τζάπα, τζαπάκι, λισγάρι	50	26
Τζαρσί λ. τ. ἀγορά	117	κ. α. 24
Τζάτ-πάτ φρ. τ. ἴδε κουκίζω	90	8
Τζεβαέριον λ. τ. ἀδάμας	135	12
Τζικουράκι λ. χ. ἀζίνη	54	24
Τζινί λ. τ. τζινί στρωμένος, ψηφιδοθετημένος	59	27
Τζιφτλίκι λ. τ. κτῆμα ἀγροτικόν, ὑποστατικόν	51	7
Τζοδαερικά λ. χ. διαμαντικά	138	19
Τζοχαδάρης » τ. κλητῆρ;	27	24
Τλουμάκι » » ἀσπίδιον	122	14
Τόμου λ. χ. ἅμα ὅτε	169	2
Τοπάλης λ. τ. χωλός	5	7
Τόπια λ. τ. κανόνια (τόπια τζακαλόζια)	155	25
Τουρβάδες λ. τ. σάκκοι, πῆραι	132	5
Τσαρουχάδες ἐκ τοῦ τ. τσαροῦχι. Τζεβουλιανοὶ οἱ εὐτελεῖ καὶ πενηχρά ὑποδῆματα φοροῦντες κατὰ Κωνσ. τὸν Πορφυρογέννητον. Κορ.	109	18

Φ

Φαμελιὰ λ. ἱτ. οἰκογένεια	202	27
Φερμάνι λ. τ. βασιλικὸν διάταγμα	88	6
Φίλιος λ. χ. ἐκ τοῦ τ. φίλ (ἐλέφας)	73	24
Φόλα λ. χ. ὀβολόν, λεπτὸν	31	κ. α. 4

Ἐν Σελ. Στίχ.

Φούρκα λ. γ. ἀγγόνη	134	κ. α. 28
Φουρτούνα λ. τ. τρικυμία	41	κ. α. 20
Φουστάσιδες λ. ρ. λογχοφόροι με σταυρούς σι- δηροῦς ἐπὶ τῆς λόγχης	65	21

X

Χαρατζῆς λ. τ. ὁ συνάζων τοὺς φόρους	57	15
Χαράτζι λ. τ. φόρος, δόσιμον βασιλικόν	87	κ. α. 3
Χαρατζώνω, φορολογῶ	—	12
Χάττι περίφιον λ. τ. βασιλικόν αὐτόγραφον	93	10
Χάτμανος, ἀξίωμα στρατιωτικόν ἐν Μολδαβίᾳ ἐκ τῶν τῆς Α'. τάξεως, ἀντιστοιχοῦν τῷ ἐν τῇ Βλαχίᾳ ἀξιώματι τοῦ σπαθάρη	156	5
Χαχάμης, ἀρχιεραββίνος	28	κ. α. 11
Χάψι λ. τ. φυλακὴ	81	4
Χαψωμένος, φυλακισμένος	104	28
Χωρτζᾶς λ. τ. ἀστεϊσμός	28	14

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Ἐπιγραφή τοῦ βιβλίου	Σελίς
Ἀφιέρωσις	»
Πρόλογος	» ε'
Προσφωνήσις	» κε'
Πίναξ	» κη'
Ὑπόμνημα εἰς τὴν ἐνναετῇ περίοδον τοῦ τιμίου Ξύλου τοῦ Ζωηφόρου Σταυροῦ.	» 1
Ὑμνοι εἰς τὸν ὑπερύμνητον Σταυρόν	» 207
Κανὼν τριαδικὸς Δαδιτικὸς	» 212
Κανὼν Εὐαγγελικὸς	» 218
Ὑμνοι εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον	» 227
Ἄλφα δογματικὸν	» 242
Ἀλφάβητα συμβουλευτικὰ	» 244
Κανὼν περιεκτικὸς ὀνομαστῶν ἀρχαίων ἀνθρώπων	» 248
Κανὼν περιεκτικὸς πολλῶν ἐξαιρέτων πραγμάτων	» 254
Γλωσσάριον	» 261

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ.

Ἐν σελίδι	39	στ.	1	ἄνωθεν γράφει ἀφόντις
»	»	50	» 9	» ἀπέκει
»	»	68	» 7	» ἐσυνεργούσεν
»	»	70	» 10	κάτωθεν κ' ἐμένα
»	»	71	» 15	ἄνωθεν διὰ λόγου μου
»	»	72	» 6	» ἐδόθηκεν
»	»	73	» 7	» μεγαλοφώνως
»	»	—	» 8	» ὁμοφρόνως
»	»	—	» 2	κάτωθεν κ' ἐκείνο
»	»	74	» 14	ἄνωθεν τρισμακάριστον
»	»	76	» 13	» ἐλευθέρωσε
»	»	81	» 2	» τὰ ἀγαθὰ σου
»	»	83	» 12	» γιὰτί
»	»	178	» 25	» 250

κ. τ. λ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

- † Ὁ Ἀθηνῶν ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ, Πρόεδρος τῆς Ἱ. Συνόδου.
- † Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας ΘΕΟΚΑΝΤΟΣ.
- † Ὁ Κερκύρας ΑΝΤΩΝΙΟΣ.
- † Ὁ Οἰτύλου ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ.
- † Ὁ Γυθείου ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ.

Ἀρχιμανδρίτης ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ,
Α'. Γραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου.

Ἀρχιμανδρ. ΠΑΝΑΡΕΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ,
Β'. Γραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου.

Ἀρχιμανδρ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ,
ἐξάρχος τοῦ Π. Τάφου

Σώμ. 15

Ἀρχιμανδρ. ΙΩΑΣΑΦ ΣΙΑΚΟΣ Ἱεροκῆρυξ Εὐβοίας » 5

Ἀρχιμανδρ. ΑΝΘΙΜΟΣ ΛΙΕΡΟΣ Ἱεροκῆρυξ Κυκλάδων » 1

Ἀρχιμανδρ. ΔΑΜΙΑΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ » 1

Ἀρχιμανδρ. ΑΝΘΙΜΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ἡγουμένος
τῆς ἐν Αἰγίνῃ Ἱ. Μ. τῆς ΘΕΟΤΟΚΟΥ » 1

Ἰωάννης Δράκος » 25

Ἱεροδ. Ἰωάννης Γεωργιάδης » 1

Ἰωάννης Ἀναστασιάδης » 1

Ἐκτωρ Λογοθέτης ἐν τῷ ἐκπαιδευτηρίῳ Γ. Μανούσου » 1

Χαρ. Λογοθέτης » » » 1

Μιχ. Λισμάνης » » » 1

Χρήστος Μίχας ἐν τῷ Διδασκαλείῳ	Σώμ. 1
Ἀθανάσιος Γ. Μούσκαλος	» 1
Παναγῆς Ῥαζῆς	» 1
Σπυρίδων Γιανούλης	» 1
Δημήτριος Ἱερεὺς Σάμιος	» 1
Ἐπ. Ἀραβαντινὸς	» 1
Πάμφιλος Ἀγγελετόπουλος Ἱεροδιάκονος	» 1
Σοφοκλῆς Π. Ἀϊτάκης	» 1
Ἀδαμάντιος Χριστόπουλος	» 1
Ἀναστάσιος Κωνσταντινίδης	» 1
Ἑλένη Ἀ. Ἀλφιεράκη	» 1
Συμεὼν Κυπριανίδης Καισαρεὺς	» 1
Παν. Ἀγαλόπουλος	» 1
Γ. Τέτσης	» 1
Π. Ῥαζέλος	» 1
Ἰωάννης Πρωτόδικος	» 1
Ἀθανάσιος Καλοζώμης	» 1
Κ. Γεωργιάδης	» 1
Ξ. Γεωργιάδης	» 1
Ἰωάν. Γεωργιάδης	» 1
Ἀ. Γεωργιάδης	» 1
Ἰωάν. Βαρνάβας	» 1
Ἀν. Γούδας	» 1
Ἰ. Σιδερίδης	» 5
Νικόλαος Ἀ. Κατριδανός	» 1
Ν. Δεϊμέζης	» 1
Ἀγαθάγγελος Γεωργιάδης Ἱεροδιάκονος	» 1
Ἀλέξανδρος Μαυρουδίνης	» 1

Οἱ ἐνταῦθα φιλόμουσοι Σάμιοι
Διὰ τοῦ Κ. Ἐμμανουήλ Χ. Δημητρίου.

Ἐμμανουήλ Χ. Δημητρίου	Σώμ. 5
Δ. Κέπας	» 1
Ἡρακλῆς Στεφανίδης	» 1
Ἀριστοτέλης Πόργιος	» 1
Ἰωάν. Σικελιανός	» 1
Τιμοθέων	» 1
Ἰωάννης Ἰωαννίδης	» 1
Σταῦρος Κιμπιτσάκος	» 1
Ὀδυσσεὺς Μανολιάδης	» 1
Βλασόπουλος — Βλιάμος — Ἀλιζίς	» 3
Ἰωάννης Λεκάτης	» 1
Ἰωάννης Λεκάτου	» 1
Ἡρακλῆς Θαλασσινός	» 1
Πυθαγόρας Βελιμέζης	» 1

Οἱ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10112 ἐγκυκλίου τοῦ τῶν
ἐκκλησιαστ. καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύ-
σεως Ὑπουργείου ἐγγραφέντες.

Ι. Μ. ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ.

Ἡ ἐν Σχολῇ Ἰ. Μονὴ Φανερωμένης	» 10
Ι. Μονὴ ΣΑΓΜΑΤΑ (Θηβῶν καὶ Λεβαδείας).	
Ὁ Ἠγούμενος Καλλιόπιος Σταματιάδης	» 2
Ἱερομόναχος Βησσαρίων Βασιώτης	» 2
» Νικηφόρος Πατράτος	» 2
Προκόπιος Ἱεροδιάκονος	» 1

Συμεών Μοναχός	Σώμ. 1
Σαμουήλ » — Καλλίνικος Μοναχός	» 2

I. M. ΣΚΡΙΠΟΥΣ.

Ἡ ἱερὰ Μονὴ ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου ΣΚΡΙΠΟΥΣ	» 4
Γεώργιος Π. Οἰκονόμου Ἱερεὺς ἐφημέριος Σκριπούς	» 1
Ἀναστάσιος Γ. Μεστάκας » »	» 1

I. M. ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ (τοῦ δήμου Θίσβης).

Πανάρετος Κ. Μήχας Ἡγούμενος	» 1
Ἐπιφάνιος Παπᾶ Ἰωάννου Σύμβουλος	» 1

I. M. ΔΟΜΠΟΥ.

Τὸ Κοινὸν τῆς Μονῆς Δομποῦ (Ὁσίου Σερραφείμ)	» 1
Ἡσαΐας Δημητρίου Ἡγούμενος	» 1
Ἀγαθάγγελος Λουκᾶ Σύμβουλος	» 1
Ἰωάσαφ Ναθαναήλ »	» 1
Δοσίθεος Παναγιώτου — Δωρόθεος Γεωργίου	» 2
Πανάρετος Φιλίππου Ἱερομόναχος	» 1

I. M. ΓΕΡΟΝΤΟΣ (Χαλκίδος).

Ἡ Ἱ. Μονὴ τοῦ Γέροντος	» 3
Ὁ Ἡγούμενος Νικόδημος Δημητρίου	» 1
Οἱ Σύμβουλοι Ἀνθίμος Ἀγγελῆ	» 1
» Κωνσταντῖος Κωνσταντινίδης	» 1

I. M. ΓΑΛΑΤΑΚΗ.

Ἡ Ἱ. Μονὴ Γαλατάκη (ἐν τῷ δήμῳ Αἰγαιῶν)	» 3
Νικόδημος Βογιατζῆς Ἡγούμενος	» 1
Λεόντιος Κοραχάκης Σύμβουλος	» 1
Καλλίνικος Χρυσάνθης »	» 1
Νεκτάριος Βακογιάννης	» 1

I. M. ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ.

Ἱ. Μονὴ Εὐαγγελιστρίας ἐν Σκιάθῳ	Σώμ. 4
----------------------------------	--------

I. M. MANTZAPH (Καρυστίας).

Ἀνανίας Χ. Μούντριχα	» 1
----------------------	-----

I. M. ΑΓΑΘΩΝΟΣ (Φθιώτιδος).

Ἡ ἱερὰ Μονὴ Ἀγάθωνος (Υπάτης)	» 2
Στέφανος Ἱερομόναχος	» 1
Ἀνθίμος »	» 1
Ἀκάκιος Φιλίππου	» 1

I. M. ANTINITZHS.

Ἰάκωβος Δήμου Ἡγούμενος Μ. Ἀντινίτζης	» 3
Παναγιώτης Π. Σακελλάριος (Λαμία)	» 1
Ἰωάννης Μηλαρόπουλος Ἱερεὺς »	» 1
Δημήτριος Οἰκονόμος »	» 1
Νικόλαος Διονυσόπουλος Ἱερεὺς »	» 1
Δημήτριος Ν. Ἱερομνήμων	» 1
Λεωνίδας Στρηλιανός Ἱερεὺς »	» 1
Θεόδωρος Δημητρίου » (ἐκ τοῦ χωρίου Κομποτάδων)	» 1
Κωνσταντῖνος Ἀντωνίου » » »	» 1

I. M. ΔΑΔΙΟΥ.

Νεόφυτος Κανέλος Ἡγούμενος τῆς Μ. Δαδίου	» 1
--	-----

I. M. ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ (Ἀκαρνανίας κ. Αἰτωλίας).

Μονὴ Παντοκράτορος (δῆμος Ὀλενείας Μεσολόγγιον)	» 1
Γερμανός Ἱερομ. Ἀντίπας Ἡγούμενος	» 1
Νικόδημος Χαραλάμπου Μοναχός	» 1
Δημήτριος Διακόπουλος δημοδ. (Ἀγγελόκαστρον)	» 1
Γρηγόριος Στρ. Πολύζος	» 1

I. M. ΚΑΤΕΡΙΝΟΥ.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Κατερινοῦ (δήμου Μακρυναίας) Σώμ. 2

I. M. ΣΤΕΦΑΝΙΟΥ (Κορινθίας).

I. M. Στεφανίου (Κλεωναί) » 2

Ἱερομόναχος Ἰάκωβος Δημητρίου Ἡγούμενος » 1

Σύμβουλος Σέργιος Νικολαΐδης Ἱερομόναχος » 2

I. M. ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ (Κλεωνῶν).

Νεόφυτος Γεωργακόπουλος Ἡγούμενος » 1

I. M. ΦΕΝΕΟΥ (Ἁγ. Γεώργιος).

Σεραφεῖμ Ἀθανασίου Ἡγούμενος » 1

Ἀρσένιος Παναγιόπουλος Ἱερομόναχος » 1

Αὐξέντιος Δαρειώτης » 1

Χρύσανθος Παπαγγελοπούλος » 1

Χερίτος Παπᾶ Παναγιώτου » 1

Ἀδέρκιος Γεωργιάδης — Δομέτιος Πετρίδης » 2

Εὐγένιος Χασαπόπουλος Ἱερεὺς δημοδιδ. Γκούρας » 1

I. M. ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ (Πατρῶν καὶ Ἠλείας).

Ἡ Ἱ. Μονὴ Γηροκομείου (Πατρῶν) » 3

Γερμανὸς Παναγιωτόπουλος » 1

Θεόφιλος Δημακόπουλος » 1

Ἀνανίας Γεωργόπουλος — Βαρθολομαῖος Γεωργίου » 2

Ἀγαθάγγελος Γιαννάκοπουλος » 1

Ἰω. Ἀνδρέοπουλος (κάτοικος Πατρῶν) » 1

I. M. ΒΛΑΧΕΡΝΩΝ.

Μονὴ Βλαχερνῶν (ἐν Κυλλήνῃ) » 1

Γρηγόριος Τριανταφυλλίδης » 1

Χριστόφορος Ἱερομ. Γ. Χριστόπουλος » 1

Ἀμβρόσιος Ἱερομ. Πρινόπουλος Σώμ. 1

Νεόφυτος » » 1

I. M. Ἀγίου Νικολάου ΛΑΠΑΘΩΝ (Καλαβρύτων).

Ὁ Ἡγούμενος Ἰάκωβος Γ. Λαμπίρης (διὰ τὸ κοινόν) » 1

I. M. ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ (Αἰγίου).

Ἡ Βιβλιοθήκη τῆς Μονῆς » 3

Ὁ Ἡγούμενος Νικόδ. Νικολαΐδης » 1

Οἱ Σύμβουλοι Ἰγνάτιος Κωνσταντινίδης » 1

» Θεοφάνης Παπᾶ Σταθόπουλος » 1

Προηγούμενος Μισαήλ Ἀλεξανδρόπουλος » 1

Φιλόθεος Εὐσταθίου » 1

Παρθένιος Γεωργιάδης » 1

I. M. Α. ΝΙΚΟΛ. ΤΩΝ ΒΟΥΡΩΝ.

Δαμασκηνὸς Λεοντόπουλος Ἡγούμενος διὰ τὴν Μονὴν » 1

I. M. ΠΑΛΑΙΟΠΑΝΑΓΙΑΣ.

Ἡ Μονὴ Παλαιοπαναγίας (ἐπαρχία Κυνourίας) » 1

I. M. ΚΕΡΝΙΤΣΗΣ (ἐν Γορτυνίᾳ).

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν τῷ δήμῳ Νυμφασίας

τῆς Γορτυνίας Ἱ. Μ. τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου

ἐπιλεγομένης Κερνίτσης (Κερνίκης) » 2

I. M. ΒΟΥΛΚΑΝΟΥ (Μεσσηνίας).

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Βουλκάνου » 3

Δαμιανὸς Μιχαλόπουλος Ἀρχιμ. Ἡγούμενος » 2

Βησσαρίων Πετρόπουλος Πρωτοσύγκελος » 1

Φιλόθεος Δουρδουνᾶς Προηγούμενος » 1

Παγκράτιος Κανελοπούλος Ἱερομόναχος » 1

Γαλακτίων Σαρμπόπουλος Ἱεροδιάκονος	Σώμ.	1
Γαλακτίων Γαλανόπουλος	»	1
Ἀβέρκιος Γιαλιώτης	»	1
Ἀνθίμος Παντελάκης	» τελειόφ. Γυμνασίου	1

I. M. ΔΗΜΝΟΒΑ.

Δοσίθεος Μαυροειδής (εἰς Μονὴν Δῆμνοβα)	»	2
Εὐθύμιος Δημητρίου Ἱερ.	»	1
Δαμασκηνός Πουλίτσας	»	1
Ἀναγνώστης Πουλάσης	»	1
Εὐθύμιος Γιοργιανᾶς	»	1
Ἀθ. Ἀ. Ἀβραμάκος Ἱεροδιάκονος (Καλάμαι)	»	1
Νικόλαος Σταματέλος Ἱερὺς (Γιάνιτσα)	»	1
Δημήτριος Βίλμαχος	»	1
Γαλακτίων Κασάκης Μοναχός (Δῆμνοβα)	»	1

I. M. ΓΟΛΑΣ (Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης).

Τὸ Κοινὸν τῆς Μονῆς Γόλας	»	1
Μητροφάνης Παπᾶ Θεοδοσίου	»	1

I. M. Α. ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ.

Ἡ Ἱ. Μ. Ἀγίων Ἀναργύρων	»	4
Ὁ Ἠγούμενος τῆς Μονῆς	»	1
Δωρόθεος Δακουτρὺς	»	2
Ὁ Σύμβουλος Γρηγόριος Δακουτρὺς	»	1

I. M. ΤΟΥΡΑΙΑΝΗΣ (Σύρου καὶ Τήνου).

Ἡ ἐν Μυκόνῳ Ἱ. Μ. Τουρλιανῆς	»	3
Ὁ Ἠγούμενος Νεόφυτος Βαρτόπουλος	»	1
Εὐγένιος Σιγάλας Ἱερομόναχος	»	2

I. M. ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ (Νάξου).

Ὁ Ἠγούμενος Φανερωμένης Νικηφόρος Ἱεροδ. Χῖος Σώμ. 1

I. M. ΚΑΛΑΜΟΥ (Καλαμιώτισσα. Θήρας—Ἀνάφη).

Τὸ Συμβούλιον—Μακάριος Ἀρβανίτης
Νεόφυτος Χαλάρης » 1

Οἱ διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 2669 ἐγκυκλίου τῆς
Ἱερᾶς Συνόδου ἐγγραφέντες.

Ἱ. Μονὴ Ἀσωμάτων ΠΕΤΡΑΚΗ	»	5
Ἱ. Μονὴ ΠΕΝΤΕΛΗΣ	»	3
Ὁ Προηγούμενος Ἰωσήφ Χούνδας	»	1

ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΙΑΣ (α).

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΔΟΣΙΘΕΟΣ	»	1
Μονὴ ΟΣΙΟΥ ΛΟΥΚΑ	»	1
Μονὴ τῆς ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ (Ἱερουσαλὴμ)	»	1
» » (Μακαριωτίτσας)	»	1
» » ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΔΟΣ	»	1
» τοῦ ΓΕΝΕΣΙΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (Πελαγία)	»	1

ΠΑΤΡΩΝ (β).

Γεώργ. Σιγάλας Σακελλάριος	»	1
Ἀργύριος Παπαδόπουλος Σακελλάριος	»	1

(α) Αἱ Ἱ. Μοναὶ ΔΟΜΒΟΥ, ΣΚΡΙΠΟΥΣ, ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ
(Θίσβης) καὶ ΣΑΓΜΑΤΑ περιλαμβάνονται ἐν ταῖς διὰ τοῦ
Ἱπουργείου ἐγγραφείσαις.

(β) Ὡσαύτως αἱ Ἱ. Μ. ΒΛΑΧΕΡΝΩΝ κ. ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ.

Π. Τζαπραζλής Ἱερομνήμων

Σώμ. 1

Ἱερὰ Μονὴ ΟΜΑΟΥ

» 1

» » ΧΡΥΣΟΠΟΔΑΡΙΤΙΣΣΗΣ

» 1

ΑΝΔΡΟΥ.

† Ὁ Ἀνδρου κ. Κέας ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ

» 1

† Μονὴ ΠΑΝΑΧΡΑΝΤΟΥ

» 3

» ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ

» 1

» ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

» 1

» ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ (Σερφου)

» 1

Γρηγόριος Στρατής

» 1

ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ.

† Ὁ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας ΑΝΘΙΜΟΣ

» 1

† Μοναὶ ΠΡΟΣΟΥ — ΤΑΤΑΡΝΑ — ΚΥΖΙΤΟΥ

» 3

ΖΑΚΥΝΘΟΥ.

† Ὁ Ζακύνθου ΝΙΚΟΛΑΟΣ

» 2

† Μονὴ ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

» 2

Ἱερομόν. Παγκράτιος Βούρτζης

» 1

Ἱερ. Σεραφείμ Βάστας

» 1

Ἱερ. Σωφρόνιος Μαρόπουλος

» 1

Δοσίθεος Καπαρόλης

» 1

Νέστωρ Ἱερ. Σελήδας

» 1

Σεραφείμ Ἱερομ. Κόμης

» 1

Δωρόθεος Ἀρχιδιάκονος Ζουρμπάνος

» 1

† Μονὴ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

» 1

» ΣΠΗΛΑΙΩΤΙΣΣΗΣ

» 1

» ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

» 1

ΧΑΛΚΙΔΟΣ.

Οἰκονόμος Κωνσταντῖνος Δελαγραμμάτικας (Χαλκίς) Σώμ. 1

Σακελλάριος Νικόλαος Ζαφειρόπουλος » » 1

Χαρτοφύλαξ Παντολέων Τσάλης » » 1

Ἱερομνήμων Γεώρ. Ζούμης » » 1

Νικόλαος Βελισσάριος Ἱερεὺς » » 1

Κωνσταντῖνος Ἱ. Λύκος ἔμπορος » » 1

Νικόλαος Στάμου » » 1

Ἀθαν. Σταματίου » » 1

Λουκάς Γ. Λουκά » » 1

Ἀδελφοὶ Καλλιμάνη » » 1

Ξενοφών Δ. » » 1

ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ.

Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ.

Σωτήριος Κόνδης Οἰκονόμος (Κόρινθος) » 1

Παρασ. Οἰκονόμου Σακελλάριος » » 1

Παναγ. Πανούτης Χαρτοφύλαξ (Χασάναγα) » 1

Νικ. Κινετιώτης Ἱερεὺς (Ἐξαμίλια) » 1

Ἀγαθάγγελος Θ. Κανελόπουλος Ἱερομόναχος ἐκ τῆς

† Μονῆς τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ Ζαχόλης » 1

Ἀθαν. Σακελλαρίου Ἱερεὺς (Π. Κόρινθος) » 1

Βασίλειος Γ. Λυμπερόπουλος Ἱερεὺς (Ν. Κόρινθος) » 1

ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ.

Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ.

Θεοδόσιος Σπυρόπουλος Οἰκονόμος » 1

Χρήστος Δημόπουλος Σακελλάριος » 1

Ἀλέξανδρος Φοίβας Πρωτεύδικος » 1

Γρηγόριος Ρούτης Προηγούμενος Βουλκάνου » 1

ΚΕΦΑΛΑΗΝΙΑΣ.

Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ.

Ἰωάννης Βαλσαμάκης Σακελλάριος	Σώμ. 1
Γ. Μελιδόνιος Πρωτέκδικος	» 1
Παΐσιος Μεταξᾶς Σκευοφύλαξ	» 1

ΓΟΡΤΥΝΟΣ.

Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ.

Χαράλ. Καρτζᾶς Οἰκονόμος	» 1
Νικόλ. Παπᾶ Ἰωάννου Σακελλάριος	» 1
Χαράλ. Δημητρόπουλος Χαρτοφύλαξ	» 1

ΣΠΑΡΤΗΣ.

Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ.

Δημήτριος Παπᾶ Κωνσταντίνου Οἰκονόμος	» 1
Λάμπρος Κωνσταντίνου Πρωτέκδικος	» 1
Ν. Σαραντόπουλος Σακελλίων	» 1

ΝΑΞΟΥ.

Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ.

Φίλ. Τζέλης Οἰκονόμος	» 1
Ἀναστάς. Ναυπλιώτης Χαρτοφύλαξ	» 1
Μανουὴλ Βλυσίδης Ὑπομνηματογράφος	» 1

ΥΔΡΑΣ.

Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ.

Ἠλίας Καλογέρου Σκευοφύλαξ	» 1
Ἰ. Καλαμακιώτης Πρωτέκδικος	» 1
Ἀθαν. Κουλούρης Ἱερομνήμων	» 1
Ἰ. Μονὴ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΟΥ.	» 1
Ἀνανίας Βουχινῆς Ἱερομόναχος	» 1

ΘΗΡΑΣ.

Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ.

Νεόφ. Βελλώνης Οἰκονόμος	Σώμ. 1
Ἰωάν. Καρκαμολέγγος Σακελλάριος	» 1
Δημήτρ. Σιγάλας Πρωτέκδικος	» 1
Ὁ Ἠγούμενος τῆς Ἱ. Μ. τοῦ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΟΥ	
Σωφρόνιος Γαβαλᾶς	» 5

ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ.

Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ.

Ν. Καμαριώτης Οἰκονόμος	» 1
Παν. Θεοδώροπουλος Σακελλάριος	» 1

ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ.

Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ.

Δημήτριος Κωνσταντίνου Οἰκονόμος	» 1
Παναγ. Π. Σακελλάριος	» 1
Δημ. Νικολάου Ἱερομνήμων	» 1

ΤΡΙΦΥΛΙΑΣ.

Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ.

Χρῆστος Ἀναγνωστόπουλος Οἰκονόμος	» 1
Ἀναστ. Καρτζᾶς Σακελλάριος	» 1
Δῆμος Δημόπουλος Σακελλίων	» 1

ΚΥΘΗΡΩΝ.

Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ.

Σαμουὴλ Ζάννης Οἰκονόμος	» 1
Παναγιώτης Ἱερέδης Σακελλάριος	» 1
Μακάριος Ἱερομόναχος Πρωτέκδικος	» 1

Τ. Μ. τοῦ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ.

† Ὁ Φωκίδης ΔΑΥΪΔ	»	1
Ἡ Τ. Μ. τοῦ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ (Ἀντικίβρις)	»	2

ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ.

† Ὁ Πλαταμῶνος ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ (Ἀμπελάκια)	»	1
Γεώργιος Ἀ. Λεγάκης Νάξιος	»	1
Δ. Δρόσου Σφάρτος	»	1
Ἀθανάσιος Οἰκονόμου	»	1
Ἐμμανουὴλ Α. Καστρινογιαννάκης	»	1
Ζαφείριος Κ. Ἀλβύζη	»	1
Θεόδωρος Σ. Λιούλιας	»	1
Μαριγώ Δ. Κασσανδρέως (Θεσσαλονίκη)	»	1
Ἀστέριος Κωνστ. Γκούτης ἐξ Ἀμπελακίων	»	1
Εὐθύμιος Δ. Εὐθυμιάδης	»	1
Δημήτριος Β. Κούρια μαθητὴς	»	1
Κωνσταντῖνος Γεωργίου » ἐκ Ῥοζάνης	»	1

Ἐξαιτούμεθα συγγνώμην παρὰ τῶν κ. κ. συνδρομητῶν, ὅσων δὲν κατεχωρίσθησαν τὰ ὀνόματα, διότι δὲν ἐπιστράφησαν αἱ Ἀγγελίαι.

